

*Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!*

# LENIN

TEOKSET

29



JULKAISTAAN  
VKP(b):n IX EDUSTAJAKOKOUKSEN  
JA SNTL:n NEUVOSTOJEN  
II EDUSTAJAKOKOUKSEN  
PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA

ИНСТИТУТ МАРКСИЗМА-ЛЕНИНИЗМА  
при ЦК КПСС

# В. И. ЛЕНИН

СОЧИНЕНИЯ

*Издание четвертое*

ГОСУДАРСТВЕННОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО  
ПОЛИТИЧЕСКОЙ ЛИТЕРАТУРЫ  
МОСКВА

NKP:n KK:n MARXISMIN-LENINISMIN  
INSTITUUTTI

# V. I. LENIN

TEOKSET

*Suomennos neljännestä  
venäjänkielisestä painoksesta*

VIERASKIELISEN KIRJALLISUUDEN  
KUSTANNUSLIIKE  
MOSKOVA 1961



# V. I. LENIN

29  
OSA

*Maaliskuu – elokuu 1919*





## ESIPUHE

Kahdeskymmenes yhdeksäs osa sisältää ne V. I. Leninin teokset, jotka on kirjoitettu vuoden 1919 maaliskuussa. „VKP(b):n ohjelmaluonnoksen” aineisto on kirjoitettu vuoden 1919 helmi- ja maaliskuussa; ne on tässä osassa sijoitettu ennen VKP(b):n VIII edustajakokouksen asiakirjoja, joihin ne välittömästi liittyvät.

Suurin osa tähän osaan sisältyvistä tuotteista on Leninin selostuksia ja puheita edustajakokouksissa, konferensseissa, järjestö- ja kansankokouksissa. Näistä teoksista kuvastuu V. I. Leninin valtiollinen toiminta ja niissä valotetaan kommunistisen puolueen ja Neuvostovallan politiikan tärkeimpiä kysymyksiä tuolta ajalta: sosialistisen isänmaan puolustusta, suhtautumista keskivarakkaaseen talonpoikaistoon ja taistelua taloudellisten vaikeuksien voittamiseksi.

Huomattavan osan kirjasta muodostavat Leninin selostukset ja puheet VKP(b):n VIII edustajakokouksessa: Keskuskomitean toimintakertomus, alustus puolueen ohjelmasta ja siihen liittyvä loppupuheenvuoro, alustus maa-seututyöstä sekä muut.

Sellaiset tuotteet kuin „Selostus Neuvostotasavallan ulkopolitiittisesta ja sisäisestä tilanteesta” Moskovan Neuvoston ylimääräisessä täysistunnossa huhtikuun 3 p:nä 1919, „Kirje Pietarin työläisille Itärintaman avustamisesta”, „VKP(b):n Keskuskomitean teesit Itärintaman tilanteen johdosta”, „Alustus ammattiliittojen tehtävistä Itärintamaa varten suoritettavan mobilisaation yhteydessä” Yleisvenäläisen ammattiliittojen keskusneuvoston täysistunnossa huhtikuun 11 p:nä 1919, „Puhe taistelusta Koltshakia vastaan, pidetty Moskovan tehdaskomiteain ja ammattiliittojen

konferenssissa" huhtikuun 17 p:nä 1919 y.m. on omistettu työväenluokan ja työtätekevien joukkojen mobilisoimiselle taisteluun Koltshakia vastaan.

„Kirjeessä työläisille ja talonpojille Koltshakista saavutetun voiton johdosta" Lenin muotoilee Neuvostotasavallan puolustuskyvyn lujittamisen perustehtävät, jotka juontuvat Koltshakia vastaan käydyn voitokkaan taistelun kokemuksesta.

Alustuksessa „Nykytilanteesta ja Neuvostovallan lähimmäistä tehtävistä" Yleisvenäläisen TrKK:n, Moskovan työläisten ja puna-armeijalaisten edustajain Neuvoston, Yleisvenäläisen ammattiliittoneuvoston ja Moskovan tehdaskomiteain edustajien yhteisessä istunnossa heinäkuun 4 p:nä 1919, „Selostuksessa tasavallan sisä- ja ulkopoliittisesta tilanteesta VKP(b):n Moskovan-järjestön konferenssissa" heinäkuun 12 p:nä 1919, „Puheessa elintarvike- ja sotatilanteesta Moskovan tehdaskomiteain, ammattiliittojen ja Moskovan työläisten keskusosuusliikkeen valtuutettujen konferenssissa" heinäkuun 30 p:nä 1919 sekä muissa Lenin kehottaa joukkoja jännittämään kaikki voimat taisteluun Denikiniä vastaan. Näissä samoin kuin muissakin tähän osaan sisältyvissä tuotteissa Lenin selvittelee Neuvostoval- lan elintarvikepolitiikan perusteita ja hahmottelee toimenpiteitä maan elintarviketilanteen parantamiseksi.

Kirjoituksissaan „Kolmas Internationale ja sen paikka historiassa", „III Internationalen tehtävistä" ja muissa Lenin osoittaa III:n, Kommunistisen Internationalen maailmanhistoriallisen merkityksen ja määrittelee sen tehtävät.

„Puheessa kansan petkuttamisesta vapauden ja tasa-arvoisuuden tunnuksilla" vapaan kansansivistystyön kysymyksille omistetussa I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa toukokuun 19 p:nä 1919 ja „Puheessa kansanvalistuksen ja sosialistisen kulttuurin työntekijäin I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa" heinäkuun 31 p:nä 1919 Lenin kehittää marxilaista proletariaatin diktatuurin teoriaa, paljastaa proletaarisen ja porvarillisen demokratian vastakohtaisuuden.

Sverdlovin yliopistossa pidetyssä esitelmässä „Valtiosta" on esitetty marxilais-leniniläisen valtio-opin perusteet valtion alkuperästä, olemuksesta ja historiallisista muodoista.

Tähän osaan sisältyy Leninin tunnettu teos „Suuri aloite", jossa hän arvioi ensimmäisten kommunististen talkoiden

merkitystä ja osoittaa korkean työn tuottavuuden ratkaisevan osuuden kommunismin voiton saavuttamisessa.

Tässä osassa julkaistaan 15 uutta asiakirjaa, joita ei ennen ollut V. I. Leninin Teoksissa. „Vastauksessa kysymyksiin” Pietarin Neuvoston istunnossa maaliskuun 12 pnä 1919 Lenin luonnehtii Kansankomissaarien Neuvoston toimintaa.

Ensi kertaa julkaistaan Teoksissa „Luonnos Keskuskomitean ohjeeksi sotilaallisesta yhtenäisyydestä”, „Ehdotus VKP(b):n Keskuskomitean päätökseksi Pietarin rintamasta”, sähkö Ukrainan Kansankomissaarien Neuvostolle sekä sähkö J. V. Stalinille Pietariin. Näissä asiakirjoissa kuvastuu V. I. Leninin toiminta Neuvostovaltion lujittamisessa ja maanpuolustuksen johtamisessa.

Vetoomuksessa „Varokaa vakoilijoita!” Lenin kehottaa terästämään vallankumouksellista valppautta taistelun käymiseksi vastavallankumousta vastaan.

VKP(b):n Keskuskomitean kirjelmässä „Kaikki taisteluun Denikiniä vastaan!” Lenin asettaa tehtäväksi järjestää uudelleen kaikki laitokset sotilaalliseen tapaan ja muuttaa maa yhtenäiseksi sotaleiriksi, jotta saavutettaisiin voitto Denikinistä.

Asiakirjassa „Lisäys Saksan työläisille ja vierasta työtä riistämättömille talonpojille osoitetun vetoomuksen luonnokseen” Lenin kiinnittää huomiota siihen, että työtätekevien myötätunto Neuvostovaltaa kohtaan kasvaa kaikkialla maailmassa, ja luonnehtii II Internationalen johtajat sosialismin petteureiksi ja porvariston kanssarikollisiksi.

Tässä osassa julkaistaan ensi kerran sähkö Ukrainan Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajalle (v. 1919 huhtikuun lopulta).

„VKP(b):n ohjelmaluonnokseen” on sisällytetty uusia asiakirjoja: „VKP:n ohjelman alustava luonnos” julkaitaan konekirjoitusjäljennöksen ja käsikirjoitusten mukaan ja se käsittää kaikki ohjelman osat. Ohjelman alustavan luonnoksen osa „Proletariaatin diktatuurin perustehtävät Venäjällä” julkaistaan kokonaisuudessaan ensi kertaa. Osaan on otettu myös „Lisäys kansallisuuskysymystä koskevan ohjelmakohdan lopulliseen luonnokseen” ja „VKP(b):n ohjelmaluonnos”, joka on Leninin suorittaman ohjelmaluonnoksen ensimmäisten osien toimituksen tulos.



## PIETARIN NEUVOSTON ISTUNTO MAALISKUUN 12 pnä 1919

### 1

#### SELOSTUS KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON SISÄ- JA ULKOPOLITIIKASTA LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

(Toveri Leninin noustessa puhujankorokkeelle häntä tervehdittää myrskyisin suosionosoituksin. Kaikki nousevat.) Tämä sali tuo mieleeni ensimmäisen esiintymiseni Pietarin Neuvostossa, jossa menshevikit ja eserrät olivat silloin vielä valta-asemassa. Me olemme liian pian unohtaneet äskeiset tapahtumat. Mutta vallankumouksen kehityskulku toisissa maissa verestää nyt muistissamme omat taannoiset elämyksemme. Ennen otaksuttiin, että Lännessä, missä luokkavastakohdat ovat kehittyneempää kapitalismia vastaavasti voimakkaammin kärjistyneet, vallankumous tulee kehittymään hieman toisin kuin meillä, ja valta siirtyy heti porvaristolta proletariaatille. Saksan nykyiset tapahtumat todistavat kuitenkin päinvastaista. Saksan porvaristo, joka on yhdistynyt liikkeelle lähteneitä proletaarijoukkoja vastaan, ammentaa voimaa Länsimaiden porvariston laajasta kokemuksesta ja käy järjestelmällistä taistelua proletariaattia vastaan. Saksan vallankumouksellisilta kansanjoukoilta sitä vastoin puuttuu vielä kokemusta, jota ne hankkivat vasta taistelun kulussa. Kaikkien muistissa on vuoden 1905 vallankumous, jolloin Venäjän proletariaatti ryhtyi taisteluun täysin kokemattomana. Nykyisessä vallankumouksessa olemme sen sijaan ottaneet varteen vuoden 1905 vallankumouksen antamat opetukset ja käyttäneet niitä hyväksemme.

Tämän jälkeen Lenin teki katsauksen Kansankomissarien Neuvoston toimintaan. Hän muistutti mieleen vallankumouksen ensimmäisen vaiheen, jolloin joukot eivät vielä

tienneet mitä niiden piti tehdä, eikä niillä ollut riittävän arvovaltaisia ja voimakkaita johtavia keskuksia.

Tiesimme hyvin, Lenin sanoi, että aletun taistelun menestymiseksi piti liittää yhteen mahdollisimman tiiviisti maan kaikki riistonalaiset joukot ja kaikki työtätekevät ainekset ja sen vuoksi etemme nousi kiertämättömänä kysymys järjestömuodoista. Ja muistaen mainiosti, millaista osaa Neuvostot esittivät vuonna 1905, me elvytimme ne eloon, koska pidämme niitä kaikkein soveliaimpana työtätekevien yhteenliittämisen välikappaleena ja aseena heidän taistelussaan riistäjiä vastaan. Ennen Saksan vallankumousta puhuimme aina, että Neuvostot ovat Venäjän oloihin parhaiten sopivia elimiä. Emme voineet silloin väittää niiden osoittautuvan yhtä sopiviksi Länttäkin varten, mutta elämä on todistanut toista. Me näemme, että Neuvostot saavat Lännessä yhä suurempaa suosiota ja että niiden puolesta kamppaillaan ei yksin Euroopassa, vaan myös Amerikassa. Kaikkialla muodostetaan Neuvostoja, jotka ottavat ennemmin tai myöhemmin vallan käsiinsä.

Mielenkiintoista ajankohtaa elää parhaillaan Amerikka, missä muodostetaan Neuvostoja. On mahdollista, että liike tulee siellä kehittymään toisin kuin meillä, mutta tärkeää on, että neuvostolainen järjestömuoto on saavuttanut sielläkin laajaa suosiota. Tämä järjestömuoto on nykyisin korvannut kaikki muut proletaariset järjestömuodot. Anarkistit, jotka olivat kaiken vallan vastustajia, ovat tunnustaneet Neuvostovallan sen jälkeen, kun tutustuivat neuvostolaiseen valtamuotoon. Siten he eivät ole jättäneet kiveä kiven päälle kaikkinaisen vallan kieltävän anarkismin teoriasta. Kaksi vuotta takaperin Neuvostoissa rehotti sovitteluhenkinen aate, jonka mukaan oli pyrittävä yhteistyöhön porvariston kanssa. Otti oman aikansa, ennen kuin joukkojen tietoisuudesta saatiin siivotuksi pois se vanha ryönä, joka esti niitä ymmärtämästä tapahtumien kulkua. Siihen voitiin päästä vain siten, että Neuvostot osallistuivat käytännöllisesti elämän valtiolliseen järjestelyyn. Nyt ovat samassa asemassa Saksan työläisjoukot, joiden tietoisuudesta on poistettava sama ryönä, mutta siellä tämä prosessi saa kärkevämpiä, raaempia ja verisempiä ilmenemismuotoja kuin meillä.

Olen hieman poikennut teemasta, jonka Pietarin Neuvoston puhemiehistö minulle antoi, mutta se oli välttämätöntä.

Kansankomissaarien Neuvoston viimevuotista toimintaa voidaan ymmärtää vain, jos arvioimme Neuvostojen merkitystä maailmanvallankumouksen mitassa. Hallintotyön jokapäiväiset pikkuasiat ja rakentavassa työssä kiertämättömät yksityisseikat johtavat useinkin huomiomme syrjään ja saavat unohtamaan maailmanvallankumouksen suuren asian. Ja vain silloin, kun arvioimme Neuvostojen merkitystä maailman mitassa, me pystymme selvittämään oikealla tavalla sisäisen elämämme pikkuasiat ja järjestämään ne ajoissa. Bernin ylhäiset revisorit<sup>1</sup> sanovat meidän olevan väkivaltataktiikan puoltajia, mutta niin puhuessaan he ummistavat silmänsä oman porvaristonsa edesottamuksilta, vaikka se hallitsee yksinomaan väkivallalla.

Ennen kuin siirryimme neuvostolaiseen hallintomuotoon olimme eläneet useampia kuukausia, joiden kuluessa joukkoja valmisteltiin uuteen, ennennäkemättömään valtiollisen hallinnon muotoon. Me höyhensimme Kerenskin hallitusta perin pohjin, pakotimme Väliaikaisen hallituksen suorittamaan ministerinvaihdoksia oikeaan ja vasempaan, ylös ja alas, mikä todisti lopullisesti joukoille, että silloin valtaa tavoitellut porvarien ja sovittelijain kopla oli kykenemätön johtamaan maata,— ja vasta sen jälkeen me otimme vallan käsiimme.

Paljon mutkikkaammin on asia maailman mitassa. Siinä tapauksessa pelkkä vallankumouksellinen väkivalta ei riitä, ja ennen vallankumoukselliseen väkivaltaan ryhtymistä on suoritettava samanlainen valmistava työ kuin meilläkin on suoritettu, mutta se ottaa luonnollisesti jonkin verran enemmän aikaa. Brestin rauha<sup>2</sup> aiheutti aikanaan paljon puhetta, ja eräät herrat päättivät käyttää tuota Neuvostovaltan toimenpidettä hyväkseen demagogisessa tarkoituksessa nimittämällä sitä sovitteluksi. Mutta jos se oli sovittelua, niin siinä tapauksessa pitäisi sanoa meidän hieroneen sovintoa myös tsaarin kanssa silloin, kun menimme Valta-kunnanduumaan räjäyttääksemme sen sisältä käsin. Me solmimme Brestin rauhansopimuksen odotellessamme niiden välttämättömien sisäisten olosuhteiden kypsymistä Saksassa, jotka aiheuttivat Wilhelmin kukistumisen, ja tämä osoittaa, kuinka oikein olimme suunnitelleet tuon toimenpiteemme.

Liittolaismaissa on alkanut kansanjoukkojen herääminen, jota noiden maiden hallitukset yrittävät kaikin keinoin

hillitä. Siinä tarkoituksessa suunnataan toistaiseksi vielä valveutumattomien joukkojen koko huomio „isänmaallisuuteen”. Joukkoja ruokitaan lupauksilla, niitä houkuteltaan voitokkaan rauhan antamalla etuisuuksilla, niille luvataan lukemattomia etuisuuksia rauhan solmimisen jälkeen. Niitä ruokitaan illuusioilla. Mutta siitä, minkä verran on luottamista näiden illuusioiden toteutumiseen, voidaan päätellä keskustelusta, joka minulla oli hiljattain erään terveesti ja liikemiesmäisesti ajattelevan amerikkalaisen kauppiaan kanssa. Hän on mies, jolle meidän intressimme ovat vieraita. Ranskan tilannetta hän luonnehtii seuraavasti: Ranskan hallitus lupaa kansanjoukoille kokonaisia kultavuoria, jotka muka saadaan saksalaisilta, mutta on tehtävä niin, että saksalaisilla olisi millä maksaa, koska velalliselta, jolla ei mitään ole, ei voida mitään saadakaan, ja kaikki nämä illuusioidot, jotka perustuvat edullisen rauhan solmimiseen Saksan kanssa, kärsivät vararikon, koska solmittu rauha tulee olemaan vararikkorauha. Tämän tajuavat jopa vallankumouksen vihollisetkin, jotka eivät näe mitään muuta ulospääsyä muodostuneesta tilanteesta kuin kapitalismin kukistamisen. Tässä mielessä on kuvaavaa mitä herkimmän ja vastaanottavaisimman pariisilaisyleisön nykyinen mieliala. Puoli vuotta sitten se kuunteli kernaasti niitä, jotka parjasivat kaikella lailla bolshevikkeja, mutta nyt se ei siedä puhuttavankaan bolshevikkeja vastaan. Porvaristo on tehnyt meille suuren palveluksen aatteidemme propagoinnin alalla. Hyökkäilyillään se pakotti joukot ajattelemaan ja harkitsemaan, minkä seurauksena välittömästi ajattelevat Pariisin kansanjoukot tulivat johtopäätökseen, että jos kerran porvaristo vihaa noin silmittömästi bolshevikkeja, niin nämä varmaan osaavat taistella sitä vastaan. Entente on nykyään kohdistanut huomionsa meihin, se haluaa maksaa omat laskunsa meidän kukkarostamme. Meidän on otettava lukuun vahva vihollinen, jolla on sotilaallinen yivoima meihin nähden, mutta se ei ole pitkäaikaista: vihollinen tulee pettymään voitontoiveissaan, ja siitä on oleva seurauksena „liittoutuneiden” kaikkien suunnitelmien täydellinen romahdus, elleivät nuo „liittoutuneet” joudu jo ennen sitä tukkannuottasille keskenään. Kaikki maat kärsivät nykyään nälkää eivätkä mitkään voitot auta pääsemään siitä. Ratkaistavamme on monimutkaisia tehtäviä, jotka ulkopolitiikka on asettanut eteemme. Tässä tapauksessa meillä on käytettä-



vissämme Kansankomissaarien Neuvoston huomattavimman ulkopoliittisen toimenpiteen — Brestin rauhanteon — antama kokemus. Brestin rauhansopimus solmittiin vahvan vihollisen kanssa, jolla oli sotilaallinen ylivoima meihin nähden, ja se aiheutti erimielisyyttä jopa omassakin keskuudessamme, mutta sellaiseksi täytyi proletaarisen valtion ensimmäisen toimenpiteen muodostua silloin, kun imperiaalistiset rosvot piirittivät sitä joka puolelta. Brestin rauha kaivoi maata voimakkaan ja mahtavan vihollisemme jalkojen alta. Saksa, joka oli sanellut meille rosvomaiset rauhanehdot, kaatui mitä lyhimmissä ajassa ja samaa on odotettavissa muissakin maissa, varsinkin kun kaikkialla voidaan havaita armeijain hajoamista.

On muistettava aikaa, jolloin armeijamme hajoamisen selitettiin johtuvan siitä, että venäläisiltä puuttuu kärsivällisyyttä, mutta nyt on osoittautunut, että niin käy kaikissa valtakunnan tielle lähtevissä maissa. Ilmeinen ryöväys, jota „demokraattiset” hallitukset harjoittavat nykyään Pariisissa, avaa joukkojen silmät, varsinkin kun noiden hallitusten väliset erimielisyydet saaliinjaossa, jotka puhkeavat tämän tästä vakavaksi riidaksi, eivät enää ole mikään salaisuus<sup>3</sup>. Huolimatta niistä epäsuotuisista olosuhteista, joissa Neuvosto-Venäjä joutuu elämään, meillä on yksi plussa, jota porvarillinen „Times”<sup>4</sup> lehtikin tähdentää. Sotilaallisen havainnoitsijansa artikkelissa lehti panee merkille sen kaikkien maiden armeijoissa nopeasti kehittyvän rappeutumisen, joka on Venäjällä tuntematonta. „Timesin” kertoman mukaan Venäjä on ainoa maa, missä armeija ei rappeudu, vaan sitä rakennetaan. Tämä on ollut rakennustyömme eräs oleellinen ala viime vuoden aikana. Vihollisten piirittämänä me puolustaudumme, valloitamme taistellen takaisin jokaisen vaaksan Neuvosto-Venäjää, ja taistelumme jokainen kuukausi vie meidät yhä lähemmäksi maailmanvallankumousta. Me otimme ensimmäisinä maailmassa vallan käsiimme, ja nykyään meillä hallitsevat työtätekevien Neuvostot. Pystymmekö pitämään vallan käsissämme? Ellemme pysty, niin vallan valtaaminen on ollut historiallisesti epäoikeutettua. Mutta me voimme jo nyt olla ylpeitä siitä, että olemme kestäneet tuon kokeen ja suojanneet työtätekevien vallan mittaamattomista kärsimyksistä huolimatta.

Edelleen Lenin kosketteli spesialistikysymystä.

Eräät toverimme, Lenin sanoi, ovat kuohuksissaan siitä, että Punaisen Armeijan johdossa on tsaarin palvelijoita ja vanhaa upseeristoa. Punaista Armeijaa järjestettäessä tämä kysymys saa luonnollisesti erikoisen merkityksen, ja sen oikeasta asettelusta riippuu armeijan järjestämisen menestys. Kysymys spesialisteista on asetettava laajemmin. Meidän on käytettävä spesialisteja kaikilla rakennustyön aloilla, joilla emme luonnollisestikaan pysty selviämään omin voimin, koska meiltä puuttuu vanhojen porvarillisten spesialistien kokemusta ja tieteellistä valmennusta. Emme ole utopisteja emmekä kuvittele, että sosialistisen Venäjän rakentaminen voidaan suorittaa joidenkin uusien ihmisten voimin, me käytämme vanhalta kapitalistiselta maailmalta perimäämme materiaalia. Me asetamme vanhat ihmiset uusiin oloihin, valvomme heitä asian vaatimalla tavalla, saatamme heidät proletariaatin valppaan silmälläpidon alaisiksi ja pakotamme tekemään meille tarpeellista työtä. Vain siten voidaankin rakentaa. Ellette kykene pystyttämään rakennusta porvarillisen maailman meille jättämästä materiaalista, ette lainkaan saa sitä rakennetuksi, ja silloin ette ole kommunisteja, vaan pelkkiä tyhjänpuhujia. Sosialistista rakennustyötä varten on käytettävä täysin mitoin tiedettä, tekniikkaa ja yleensä kaikkea, mitä kapitalistinen Venäjä on meille jättänyt. Tällä tiellä tulemme tietenkin kohtaamaan suuria vaikeuksia. Virheitä on mahdoton välttää. Kaikkialla on loikkareita ja paatuneita sabotaasin harjoittajia. Siksi tarvittiin ensi kädessä väkivaltaa. Mutta sen jälkeen meidän tulee käyttää proletariaatin moraalista painoa, voimakasta järjestöä ja kuria. Ei ole lainkaan syytä syrjäyttää meille hyödyllisiä spesialisteja. Mutta heille on asetettava tietyt puitteet, jotka antavat proletariaatille mahdollisuuden valvoa heitä. Heille on annettava työtä, mutta samalla heitä on pidettävä valppaasti silmällä, asetettava komissaareja valvomaan heitä ja lopetettava alkuunsa heidän vastavallankumoukselliset aikeensa. Samalla meidän pitää oppia heiltä. Kaiken tämän ohessa ei saa sallia pienintäkään poliittista myönnytystä noille herroille, mutta heidän työtään on käytettävä hyväksi kaikkialla missä suinkin mahdollista. Olemme jo osittain päässeet tähän. Olemme siirtyneet kapitalistien lannistamisesta kapitalistien hyväksikäyttämiseen, ja tämä on luullakseni tärkein saavutuksemme vuoden jatkuneessa sisäisessä rakennustyössä.

Kulttuurirakennustyömme tärkeimpiä kysymyksiä on kysymys maaseututyöstä. Neuvostovalta pyrkii antamaan mitä laajinta tukea työtätekeville. Se on ollut kaiken maaseutupolitiikkamme sisältönä koko tänä aikana. Kaupunkilaisproletaarien ja maalaisköyhälistön välille oli luotava yhteys, ja me olemme luoneet sen. Tuhannet näkymättömät langat yhdistävät niitä nyt mitä läheisimmin toisiinsa. Tässä kuten kaikessa muussakin me kohtaamme suuria vaikeuksia, sillä talonpojat ovat tottuneet isännöimään itsenäisesti. He ovat tottuneet myymään vapaasti viljaansa, ja jokainen talonpoika on pitänyt sitä eittämättömänä oikeutenaan. Nyt on suoritettava valtavan suuri työ saadaksemme heidät vakuuttumaan lopullisesti siitä, että vain kommunistisella talouden järjestämisellä pystytään selviytymään sodan jälkeensä jättämästä rappioutilasta. Tässä ei saa turvautua väkivaltaan, vaan yksinomaan vakuutuksen voimaan. Tietysti meillä on talonpoikaistonkin keskuudessa avoimia vihollisia, kulakkeja, mutta köyhälistön ja siihen läheisesti liittyvän keskivarakkaan talonpoikaiston suuret joukot seuraavat meitä. Perivihollisiamme kulakkeja vastaan meillä taasen on vain yksi ase ja se on väkivalta. Kun ryhdyimme toteuttamaan elintarvikepolitiikkaamme sen periaatteen mukaisesti, että ylijäämät annetaan nälkää näkeville, niin löytyi sellaisiakin, jotka alkoivat huutaa talonpojalle: „Sinulta ryöstetään!” He ovat menshevistisiin, vasemmistoeserräläisiin ja jos jonkinlaisiin narrinkaapuihin sonnustautuneita talonpoikien, työväen ja kommunismin perivihollisia, ja me tulemme menettelemään heihin nähden vastedes samoin kuin olemme menettelleet tähänkin saakka.

## 2

## VASTAUS KYSYMYKSIIN

Toverit, haluan nyt vastata kirjelappuihin, joista kaksi on hiukan epäselvää. Toisessa niistä on nähtävästi kuitenkin kaksi perusajatusta. Ensinnäkin lappusen kirjoittaja on tyytymätön bolshevikkeihin, jotka muka ovat riehaantuneet, ja ilmaisee myötätuntonsa menshevikeille, koska nämä ovat asteittaisuuden kannalla. Toiseksi hän tekee kysymyksen talonpoikaiskapinoista.

Ensimmäiseen kysymykseen nähden minun on sanottava, että kun täten esitetään syytös bolshevikeille, niin olisi pitänyt osoittaa, missä suhteessa he ovat riehaantuneet ja missä mielessä asteittaisuus on hyväksi. Peruskohta, jossa erosimme menshevikeistä, oli se, että me vaadimme kaiken vallan siirtämistä Neuvostoille ja riehaannuimme siinä määrin, että otimme sen lokakuussa toissa vuonna. Menshevikit taas vaativat asteittaisuutta, koska eivät halunneet tuota vallan siirtämistä. Ja esimerkiksi menshevikeille myötämielinen tunnettu sosialisti Kautsky kirjoitti elokuussa 1918 kirjasessaan, että bolshevikkien ei pidä ottaa valtaa, koska he eivät kykene pitämään sitä, vaan tuhoutuvat ja saattavat niinmuodoin tuhoon kokonaisen puolueen. Tapahtumain kulku on mielestäni kumonnut tuon katsantokannan, joten lienee tarpeetonta kajota siihen pitemmälti varsinkaan kun ei ole esitetty ilmeisiä vastaväitteitä. Saksassa Kautsky vaati demokratiaa, perustavaa kokousta. Neuvostoille ei saa antaa valtaa — sen ovat sanoneet menshevikit täällä sekä Saksassa. Saksassa on Perustava kokous saatu koolle, ja siellä puhkesi tammi- ja maaliskuussa useita laajoja työväen kapinoita, sisällissota, jonka tuloksena saksalaiset menshevikit, Hilferding etunenässä,

ehdottivat viimeisissä artikkeleissaan Perustavan kokouksen ja Neuvostojen yhdistämistä siten, että Neuvostojen keskuskomitealle myönnetään oikeus pidättää Perustavan kokouksen päätösten täytäntöönpano ja asettaa kysymys kansanäänestykseen. Tämä osoittaa, kuinka pahasti saksalaiset menshevikit, jopa parhaatkin heistä, ovat sotkeutuneet. Perustavan kokouksen ja Neuvostojen yhdistäminen, porvariston diktatuurin ja proletariaatin diktatuurin yhdistäminen — moisellemä ajatukselle voi vain nauraa.

Mitä tulee talonpoikaiskapinoihin, niin sitä aihetta koskeva kysymys on täällä tehty. Me olemme tosin joutuneet ja joudumme kokemaan eräitä kulakkikapinoita. Viime kesänä oli kokonainen kulakkikapinain sarja. Kulakki on leppymätön vihollisemme. Eikä siinä auta muu kuin sen lannistaminen. Eri asia on keskivarakas talonpoika, hän ei ole meidän vihollisemme. Ei pidä paikkaansa, että Venäjällä olisi ollut talonpoikaiskapinoita, joihin olisi osallistunut huomattava määrä talonpoikia eikä kulakkeja. Kulakkeihin saattaa yhtyä jokunen kylä, volosti, mutta Neuvostovallan aikana ei ole ollut talonpoikaiskapinoita, jotka olisivat saaneet mukaansa kaikki Venäjän talonpojat. Kulakkikapinoita on puhjennut ja niitä tulee puhkeamaan sellaisen hallituksen aikana, joka vaatii kaikkien viljaylijäämien luovuttamista rajahinnalla nälänhädässä oleville. Sellaiset kapinat eivät ole vältettävissä, koska suuria viljavarastoja omistava kulakki voi myydessään saada viljasta satoja ruplia puudalta, ja me kaikki tiedämme, millaisia hintoja säkkimiehet \* kiskovat. Jos kulakeille myönnetään sellainen vapaus, niin rikas, jolla on kätköissään seteleitä, Kerenskin rahaa<sup>5</sup>, tulee kylläiseksi, kun taas enemmistö, joka ei piilottele mitään, saa nähdä nälkää. Sen tähden emme ummista silmiämme näkemästä, että kulakkikapinat Neuvostovaltaa vastaan ovat kiertämättömiä. Silloin kun valta oli kapitalisteilla, työläisten kapinat kapitalisteja vastaan, talonpoikain kapinat tilanherroja vastaan olivat kiertämättömiä. Kun tilanherrat ja kapitalistit on murskattu, käyvät kulakkikapinat yhä harvinaisemmiksi. On tehtävä valinta. Ja jos joku toivoo kaiken sujuvan ilman mitään kapinoita ja rikkaiden tuovan tarjottimella rakkaudentunnustuksensa ja

\* — Tarkoitetaan henkilöitä, jotka kansalaissodan vuosina kävivät maaseudulla hankkimassa joko keinottelutarkoituksessa tai omiksi tarpeikseen elintarvikkeita ja kuljettivat niitä rautatietse säkkikaupalla. *Suom.*

lupauksen luovuttaa mielisuosiolla kaikki ylijäämät, niin luulenpa, ettemme ota sellaista miestä vakavalta kannalta.

Toinen epäselvä kirjelappu on seuraavansisältöinen: miten on meneteltävä niissä tapauksissa, kun työläiset, jotka ovat menneet päästään pyörälle eserrien kehotteluista, eivät auta elintarviketilanteen parantamisessa, lakkoilevat ja nousevat Neuvostovaltaa vastaan. En tietenkään voi luottaa siihen, että kaikki työläiset viimeistä miestä myöten ovat Neuvostovallan kannalla. Kun Pariisissa tapahtui vuonna 1871 Pariisin työläisten kapina, niin melkoinen määrä muiden kaupunkien työläisiä taisteli heitä vastaan valkokaartilaisten joukoissa ja oli mukana kukistamassa Pariisin työläisiä. Tämä ei estänyt valveutuneita sosialisteja vakuuttamasta, että Pariisin kommunnardit edustavat koko proletariaattia, t.s. kaikkea parasta ja rehellistä, kun taas valkokaartilaisten joukoissa oli mukana takapajuisia työväenkerroksia. Meilläkin on valveutumattomia, takapajuisia työläisiä, jotka eivät ole vielääkään ymmärtäneet Neuvostovaltaa; me pyrimme valistamaan heitä. Yksikään hallitus ei ole tehnyt työläisjoukkojen vakituisesti toimivien edustuslaitosten hyväksi niin paljon kuin ovat tehneet Neuvostot, jotka antavat kenelle tahansa tehtaan edustajalle paikan valtiolaitoksessa. Me kutsumme mahdollisuuksien rajoissa työläisiä mukaan tekemään valtion politiikkaa; kapitalismin vallitessa ja tasavaltojenkin aikana työläiset on pidetty loitolla kaikesta sellaisesta, kun taas Neuvostovalta pyrki kaikkein voimin saamaan mukaan työläisiä, mutta eräät tulevat pitämään kiinni vanhasta vielä pitkän aikaa.

Teidän joukossanne on vähän, ehkä vain muutamia harvoja sellaisia, jotka muistavat maaorjuuden ajan, sen voivat muistaa vain vanhat ihmiset, mutta löytyy kuitenkin niitä, jotka muistavat 30—40 vuoden takaisia asioita. Maaseudulla käyneet tietävät, kuinka kolmisenkymmentä vuotta sitten saattoi kylissä kuulla monien vanhusten puhuvan, että „maaorjuuden aikana oli parempi olla, järjestys oli parempi, vallitsi kuri, eikä akkaväki kulkenut hienoissa pukimissa”. Kun lukee nyt Uspenskia, jolle me pystytämme muistopatsaan pitäen häntä eräänä parhaista talonpoikaiselämää kuvanneista kirjailijoista, niin voi löytää 80- ja 90-luvuilta kuvauksia siitä, kuinka vilpittömästi rehelliset talonpoikaisvanhukset ja joskus jopa keski-ikäisetkin ihmiset kertoivat elämän olleen parempaa maaorjuuden aikana. Silloin kun

hävitetään vanhaa yhteiskuntajärjestystä, sitä ei voida hävittää heti kohta kaikkien ihmisten tietoisuudesta, vaan jää vielä vähäinen joukko sellaisia, jotka kaipaavat vanhaa.

Eräät työläiset, m.m. kirjaltajat sanovat, että kapitalismin aikana oli hyvä olla, sanomalehtiä oli paljon, mutta nyt niitä on vähän, silloin ansaitsin melko hyvin enkä halua mitään sosialismia. Oli moniakin sellaisia teollisuusaloja, jotka olivat riippuvaisia varakkaista luokista tai joiden koko toiminta oli ylellisyystavaroiden valmistuksen varassa. Melkoinen määrä suurkaupunkien työläisiä eli kapitalismin aikana valmistamalla ylellisyysesineitä. Neuvostotasavallassa meidän on pakko jättää nuo työläiset joksikin aikaa ilman työtä. Me sanomme: „Ryhtykää toiseen hyödylliseen työhön.” Hän vastaa: „Minä tein tarkkuustyötä, olin kulta-seppä, työ oli puhdasta ja tein sitä hyvälle herroille, mutta sitten tuli roskaväki ja ajoi herrat pois, minä tahdon takaisin kapitalismiin.” Sellaiset ihmiset tulevat saarnaamaan palaamista kapitalismiin eli kuten menshevikit sanovat: menoa eteenpäin kohti tervettä kapitalismia ja tervettä demokratiaa. Saattaa löytyä joitakin satoja työläisiä, jotka sanovat: „Me elimme terveen kapitalismin oloissa hyvin.” Sellaisia, jotka elivät kapitalismin oloissa hyvin, oli mitättömän pieni vähemmistö, mutta me suojelemme enemmistön etuja, jonka elämä oli kapitalismin oloissa tukalaa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Terve kapitalismi on johtanut vapaimmissakin maissa yleismaailmalliseen teurastukseen. Tervettä kapitalismia ei voi olla olemassa, sitä vastoin on olemassa sellaista kapitalismia, joka on johtanut vapaimmassakin, sivistyneessä, rikkaassa, teknillisesti korkealle kehittyneessä tasavallassa, kuten Amerikassa — tuo demokraattinen kapitalismi, kaikkein tasavaltalaisin kapitalismi on johtanut hillittömään yleismaailmalliseen verilöylyyn koko maailman ryöstämiseksi. Viittätoista miljoonaa työläistä kohti voitte löytää koko maasta muutamia tuhansia, jotka elivät kapitalismin oloissa mainiosti. Rikkaissa maissa sellaisia työläisiä on enemmän, koska he ovat tehneet työtä suuremmalle määrälle miljonäärejä ja miljardimiehiä. He palvelivat noita pieniä ryhmiä ja saivat niiltä erityisen suurta palkkaa. Katsokaa satoja englantilaisia miljonäärejä, he ovat kasanneet miljardeja ryöväämällä Intiaa ja monia muita siirtomaita. Heille ei merkinnyt mitään heitellä

almuja 10—20 tuhannelle työläiselle, maksaa kaksinkertaista ja sitäkin suurempaa palkkaa, jotta nämä tekisivät työtä hyvin vartavasten heille. Luin kerran tarinan amerikkalaisen parturin muistelmista. Joku miljardööri maksoi hänelle parranajosta dollarin päivässä. Ja tuo parturi oli kirjoittanut kokonaisen kirjasen, jossa ylisteli miljardööriä ja hänen erinomaista elämäänsä. Tunnin pituisesta aamuikäynnistä hänen finanssimajesteettinsa luona mies sai dollarin päivässä, oli tyytyväinen eikä kaivannut mitään muuta kuin kapitalismia. Tällaisten perustelujen suhteen on oltava valppaana. Työläisten valtaenemmistö ei ole ollut sellaisessa asemassa. Me, koko maailman kommunistit, puolestamme työtätekevien valtaenemmistön etuja, mutta kapitalistit lahjoivat työtätekevien mitättömän vähemmistön suurilla palkoilla ja tekivät heistä pääoman uskollisia palvelijoita. Samoin oli maaorjuuden aikana talonpoikia, jotka sanoivat tilanherroille: „Olemme teidän orjianne (jo vapautuksen jälkeen), emme lähde luotanne mihinkään.” Oliko heitä paljonkin? Mitättömän vähän. Voidaanko heihin vedoten tuomita taistelu maaorjuutta vastaan? Ei tietenkään. Yhtä vähän voidaan nyt kumota kommunismia vetoamalla siihen työväen vähemmistöön, joka ansaitsi erinomaisesti porvarillisissa sanomalehdissä, ylellisyysesineiden valmistuksella tai tekemällä henkilökohtaisia palveluksia miljardeereille.

Siirryn nyt kysymyksiin, jotka on esitetty selvästi, ensinnäkin kysymykseen toimiluvista yleensä ja Suuren pohjoisen pääradan<sup>6</sup> toimilupakysymykseen erikoisesti. Kuulee sanottavan, että se merkitsee kansan rikkauksien antamista rosvojen saaliiksi. Siihen vastaan, että tämä kysymys on huomattavassa määrin sitoutunut porvarillisia spesialisteja koskevaan kysymykseen ja kysymykseen maailman imperialismista. Pystymmekö me nyt murskaamaan maailman imperialismiin? Jos pystyisimme siihen, niin olisimme velvolliset tekemään sen, mutta te tiedätte, että emme nyt pysty tekemään sitä, kuten emme kyenneet maaliskuussa 1917 suistamaan vallasta Kerenskiä; meidän oli odotettava neuvostolaisten järjestöjen kehittymistä, tehtävä työtä sen hyväksi eikä noustava heti kapinaan Kerenskiä vastaan. Aivan samoin on asia nytkin. Onko hyökkäyssota maailman imperialismia vastaan mahdollinen? Ei tietenkään ole. Jos olisimme voimakkaampia, jos saisimme huomenna runsaasti



viljaa, jos meillä olisi teknillisiä välineitä ynnä muuta, emme sallisi Scheidemannien surmata spartakisteja<sup>7</sup>, vaan syöksisimme heidät vallasta. Mutta nyt sellainen on turhaa kuvittelua, yksinään maamme ei nyt pysty kaatamaan maailman imperialismia niin kauan kuin toiset maat elävät aikaa, jolloin neuvostolaista enemmistöä puuttuu. Neuvostot ovat useissa maissa vasta syntymässä, ja siksi on pakko tehdä myönnytys imperialisteille. Me emme pysty nykyään rakentamaan rautateitä suuressa mitassa, hyvä kun jaksaisimme pitää kunnossa entisetkin. Meiltä puuttuu viljaa, polttoaineita, vetureita, meillä on Volgan—Bugulman radan varrella joitakin miljoonia puutia viljaa emmekä pysty kuljettamaan sitä pois. Päätimme äskettäin Kansankomissarien Neuvostossa lähettää edustajia laajoin valtuuksin järjestämään viljan kuljetusta. Pietarin ja Moskovon väestö näkee nälkää, kun taas toisaalle on varastoitu miljoonia puutia viljaa, emmekä me pysty kuljettamaan sitä, koska puuttuu vetureita, puuttuu polttoaineita. Niinpä sanommekin, että on parempi maksaa pakkoveroa ulkomaisille kapitalisteille ja saada rautatiet rakennetuksi. Tuo pakkovero ei vie meitä perikatoon, mutta ellemme saa rautatieliikennettä käyntiin, voimme joutua perikatoon, koska kansa näkee nälkää; myös kestokyvyllä on rajansa, niin kestävä kuin venäläinen työmies onkin. Sen tähden velvollisuutenamme on ryhtyä toimenpiteisiin rautatieliikenteen parantamiseksi kapitalismille maksettavan pakkoveron hinnallakin. Olkoon se sitten hyvä tai paha, mutta toistaiseksi meillä ei ole valinnan varaa. Me emme syökse Neuvostovaltaa perikatoon sillä, että maksamme pakkoveroa niin kauan kunnes kukistamme lopullisesti maailmankapitalismin. Me maksoimme saksalaisille imperialisteille kullalla, meidän oli tehtävä niin Brestin rauhanehtojen mukaisesti, nyt liittolaismaat ottavat Saksalta tuon kullan pois, voitollepäässyt rosvo ottaa alakynteen jääneeltä rosvolta. Nyt sanomme, että niin kauan kunnes proletariaatin maailmanliike voittaa, meidän tulee joko sotia tai vapautua noista rosvoista maksamalla pakkoveroa emmekä näe siinä mitään pahaa. Sillä aikaa kun maksoimme saksalaisille rosvoille pakkoveroa, maksoimme niille muutamia satoja miljoonia, me lujitimme Punaista Armeijaamme, mutta saksalaisilla rosvoilla ei ole enää mitään. Samoin tulee käymään toisillekin imperialistisille rosvoille. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toveri kirjoittaa edelleen, että hänet pidätettiin neljäksi päiväksi sen takia, että hän on keskivarakkaiden talonpoikien taloudelliseen häviöön saattamista vastaan, ja kysyy, mikä on keskivarakas talonpoika sekä viittaa sattuneisiin talonpoikaiskapinoihin. Tietenkin jos toveri pidätettiin sen takia, että hän oli vastustanut keskivarakkaiden talonpoikien saattamista taloudelliseen häviöön, se oli väärin tehty, ja siitä päätellen, että hänet kohta vapautettiin, joko pidätyksen suorittaja itse tai joku muu Neuvostovallan edustaja on luultavasti ottanut huomioon, että pidätys oli aiheeton. Nyt sitten keskivarakkaasta talonpojasta. Hän eroaa kulakista siinä, ettei turvaudu vieraan työn riistoon. Kulakki ryöstää vierasta rahaa, vierasta työvoimaa. Talonpoikaisköyhälistö, puoliproletaarit, ovat niitä, joita itseään riistetään; keskivarakas talonpoika taas on se, joka ei riistä toisia, vaan elää omasta taloudestaan, jolla on omaa viljaa osapuilleen riittämiin, joka ei harjoita kulakkitaloutta, mutta ei kuulu köyhälistöön. Tällaiset talonpojat horjuvat meidän ja kulakkien välillä. Vähäinen osa heistä voi kivuta kulakeiksi mikäli onnistaa, siksi he tuntevat vetovoimaa kulakkien puoleen, mutta enemmistö ei voi tulla kulakeiksi. Ja jos sosialistit ja kommunistit osaavat keskustella järkevästi keskivarakkaan talonpojan kanssa, niin he pystyvät todistamaan hänelle, että Neuvostovalta on edullisempi kuin mikään muu valta, koska mikä tahansa muu valta sortaa ja polkee keskivarakasta talonpoikaa. Mutta keskivarakas talonpoika horjuu. Tänään hän on meidän puolellamme, huomenna toisen vallan puolella; osa heistä kannattaa meitä, osa porvaristoa. Ja siinä ohjelmassa, joka tulee hyväksyttäväksemme muutaman päivän kuluttua, me vastustamme kaikkinaista pakkokeinojen soveltamista keskivarakkaaseen talonpoikaan. Näin sanoo puolueemme. Jos sattuu vangitsemisia, niin me tuomitsemme sellaiset teot ja tulemme oikaisemaan vääryydet. Kulakkeihin nähden me olemme pakkokeinojen kannalla, keskivarakkaaseen talonpoikaan nähden olemme pakkokeinoja vastaan. Me sanomme hänelle: jos asetut Neuvostovallan puolelle, emme halua viedä sinua kommuuneihin väkipakolla, emme ole koskaan ajaneet talonpoikia kommuuneihin väkipakolla eikä ole sellaista dekreettiäkään. Jos sellaisia tapauksia sattuu maaseudulla, ne ovat väärinkäytöksiä, ja niihin syyllistyneet viranhaltijat erotetaan ja asetetaan syytteeseen. Tämä on

suurimerkityksinen kysymys. Keskivarakas talonpoika on kahden leirin välissä. Mutta toverit, politiikka on tässä suhteessa aivan selvää: me vastustamme keskivarakkaiden talonpoikien pakottamista, me olemme heihin nähden sopimuksen kannalla, myönnytysten kannalla. Hitaasti edeten keskivarakas talonpoika voi tulla kommunismiin ja tuleekin siihen. Vapaimmassakin kapitalistisessa tasavallassa keskivarakasta talonpoikaa on uhkaamassa pääoma, joka painaa ja sortaa häntä tavalla tai toisella.

Edelleen kysytään mielipidettäni Itämeren laivastosta. En ole tutkinut kysymystä Itämeren laivastosta enkä voi nyt vastata, ehkä asia on käynyt selväksi laivastoa edustavan toverin puheesta.

Seuraava kysymys koskee sitä, että paikallisiin elimiin on ilmaantunut paljon hometta, virkavaltaisuutta, rämettyneisyyttä ja että tätä vastaan on taisteltava. Se on aivan oikein. Kun Lokakuun vallankumous syrjäytti vanhat byrokraatit, se menetteli näin siksi, että loi Neuvostot. Se ajoi pois vanhat tuomarit ja teki oikeuslaitoksesta kansan laitoksen. Mutta oikeuslaitoksen perustaminen kävi helpommin, sitä varten ei tarvinnut tuntea vanhoja lakeja, oli vain pidettävä ohjeena oikeudentuntoa. Oikeuksissa virkavaltaisuus oli helposti hävitettävissä. Muilla aloilla sen hävittäminen on ollut paljon vaikeampaa. Me ajoimme pois vanhat byrokraatit, mutta he tulivat takaisin, he sanovat itseään „kamunisteiksi” elleivät osaa sanoa kommunisti, he kiinnittävät rintaansa punaisen nauharuusukkeen, he koettavat hivuttautua hyvillä virkapaikoille. Miten tässä on meneteltävä? On yhä ja jatkuvasti taisteltava tuota saastaa vastaan, jos tuo saasta on päässyt hivuttautumaan jonnekin, on tehtävä jatkuvasti puhdistustyötä, häädettävä se pois, asetettava se työläiskommunistien ja hyvin tunnettujen talonpoikien valvonnan ja silmälläpidon alaiseksi. Ja sitten tässä oli vielä eräs kysymys, kirjelappu, jossa sanotaan, että etuoikeuksien myöntäminen puolueen jäsenille on paha, koska silloin lyöttäytyy mukaan veijareita. Toverit, sitä vastaan käydään ja tullaan käymään taistelua, olemme nyt päättäneet olla päästämättä puolueen edustajakokoukseen edustajia, jotka ovat olleet puolueessa vähemmän kuin vuoden, tällaisiin toimenpiteisiin tulemme turvautumaan jatkuvasti. Kun puolue on vallassa, on alussa pakko myöntää etusija puolueeseen kuuluville. Sanokaamme, että

tulee kaksi henkilöä, toinen heistä esittää puolueen jäsenkirjan ja sanoo olevansa kommunisti, toinen taas on ilman jäsenkirjaa. Molemmat ovat yhtä tuntemattomia, ja on luonnollista, että etusija annetaan puolueeseen kuuluvalla, jolla on jäsenkirja. Miten voidaan erottaa, onko ihminen liittynyt puolueeseen vakaumuksesta vai muuten lyöttäytynyt mukaan? Puolueen jäsenkirjaan on merkittävä minä päivänä sen omistaja on liittynyt puolueeseen, jäsenkirjaa ei pidä antaa ennen kuin henkilö on läpäissyt koeajan, käynyt koulun j.n.e.

Sitten on kirjelappu vallankumouksellisen veron<sup>8</sup> johdosta, että se lankeaa keskivarakkaiden talonpoikien kannettavaksi. Tästä kysymyksestä on pidetty erikoinen kokous, valituksia on ollut paljon ja tarkastuksen toimeenpanemiseksi on menetelty seuraavasti: meillä on Tilastollinen keskushallinto, johon on saatu työhön Venäjän parhaat tilastospesialistit. Suurin osa näistä spesialisteista on oikeistoeserriä, menshevikkejä ja jopa kadettejakin; kommunisteja, bolshevikkeja, on vähän: he ovat enemmän taistelleet tsarismia vastaan kuin harjoittaneet käytännöllistä toimintaa. Mikäli olen voinut havaita, nämä spesialistit tekevät työtä tyydyttävästi, mutta se ei tietenkään merkitse, että voitaisiin välttyä taistelulta erinäisiä yksilöitä vastaan. Meidän toimeksiannostamme on kokeeksi suoritettu muutamissa volosteissa tutkimus, miten talonpojat ovat jakaneet vallankumouksellisen veron. Valituksia on ollut hyvin runsaasti; tietenkin jos ajattelemme, että tuhat valitusta tulee koko Venäjältä, niin koko Venäjän mitassa luku on mitättömän pieni — jos muutamia miljoonia talouksia kohti tulee tuhat valitusta, se on pikku asia; jos Toimeenpanevasessa Keskuskomiteassa käy joka päivä kolme henkeä, niin kuu-kaudessa saadaan 90 valitusta, mutta syntyy vaikutelma, että valituksia tulee tulvimalla. Asian tarkastamiseksi päätimme suorittaa tutkimuksen muutamissa volosteissa ja olemme saaneet täsmällisen vastauksen Popovin selostuksessa, joka toistettiin Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa työläisten läsnäollessa. Tuo selostus osoitti, että useimmissa tapauksissa talonpojat jakavat veron oikeudenmukaisesti. Neuvostovalta vaatii, että köyhät talonpojat eivät maksaisi mitään, keskivarakkaat talonpojat maksaisivat kohtuullisesti ja rikkaat paljon. On tietenkin mahdoton määritellä tarkalleen, kuka on köyhä ja kuka rikas, virheitä

sattuu, mutta enimmäkseen talonpojat ovat jakaneet veron oikein. Niin pitääkin tehdä. (Suosionosoituksia.) Virheitä on tietenkin sattunut. Mutta esimerkiksi muuan rautatien pikkuvirkailija valitti, että talokomitea on verottanut häntä epäoikeudenmukaisesti. Hän ilmoitti asiasta Neuvostovallan elimille. Silloin sanottiin: suorittakaa kotietsintä hänen asunnossaan, hän harjoittaa keinottelua. Häneltä löydettiin useita säkillisiä rahaa, miljoona Kerenskin seteleinä. Emme ole vielä keksineet keinoa kaikkien vanhojen setelien vaihtamiseksi uusiin, mutta teemme sen. Kun vaihdamme nämä setelit uusiin, niin silloin kaikki keinottelijat paljastuvat. Kaikkien on vaihdettava vanhat setelit uusiin. (Myrskyisiä suosionosoituksia.) Jos tuot vaihdettavaksi pienen rahasumman jota työmies tarvitsee, me annamme ruplan ruplasta, jos esität 1—2 tuhatta, saat ruplan ruplasta. Jos taas esität vaihdettavaksi enemmän, annamme osan käteisenä, seteleinä, mutta loput merkitsemme kirjaan: saat odottaa. (Suosionosoituksia.) Tällaisen asian toimittamiseksi on valmistettava uudet setelit. Vanhoja meillä on noin 60 miljardia. Uusiin vaihtamiseksi ei tarvita niin suurta määrää, mutta asiantuntijain mielestä tarvitaan ainakin 20 miljardin arvosta uusia. Meillä on jo 17 miljardia. (Suosionosoituksia.) Ja Kansankomissaarien Neuvostossa on asetettu kysymys siitä, että lähiaikoina valmisteltaisiin lopullisesti tämä toimenpide, joka tulee iskemään keinottelijoita. Tämä toimenpide paljastaa Kerenskin seteleiden kätäjät. Sen toimeenpaneminen vaatii suurisuuntaista järjestelytyötä, se ei ole helppo tehtävä.

Sitten seuraa kysymys siitä, miten on kylvöjen laita, on vaikea saada koko ala kylvetyksi. Se on tietysti totta. On perustettu Kylvöalakomitea<sup>9</sup>. Maatalouden kansankomisariaatin yhteyteen on Neuvostovallan dekreetillä perustettu Työväen komitea<sup>10</sup>, jonka järjestämisestä sovitaan ammattiliittojen kanssa. Sen tehtävänä on valvoa, ettei maata jäisi viljelemättömäksi, että käyttämättä jääneet tilanherrojen maat annettaisiin työväelle. On olemassa päätös, että ellei talonpoika ota haltuunsa maata, valtio pyrkii järjestämään sen käytön. Siementä ei kylläkään riitä. Tässä asiassa on tarpeen, että talonpoikaisköyhälistö paljastaisi ne kulakit, jotka ovat kätkeneet viljaylijäämät eivätkä ole luovuttaneet siemenviljaa. Kulakille on tärkeää piilottaa

ylijäämät, sillä nälkäkuukausina hän voi kiskoa tuhat ruplaa joka puudalta, vähät hän välittää siitä, että pellot jäävät kylvämättä ja että hän siten tuottaa vahinkoa tuhansille työläisille. Kulakit ovat kansan vihollisia, heidät pitää paljastaa.

Edelleen on tehty kysymys palkoista: spesialistille te maksatte kolme tuhatta, hän kuljeksi paikasta toiseen ja häntä on vaikea tavoittaa. Spezialistien suhteen sanon, että he ovat henkilöitä, jotka hallitsevat porvarillista tiedettä ja tekniikkaa täydellisemmin kuin valtaosa kaikista työläisistä ja talonpojista. Sellaisia spesialisteja tarvitaan, ja me sanomme, että tällä haavaa emme voi ryhtyä soveltamaan täydellistä samapalkkaisuutta ja olemme sillä kannalla, että on maksettava enemmän kuin kolme tuhatta. Vaikka maksamekin muutaman miljoonan vuodessa, se ei ole paljon, kunhan vain opimme heidän avullaan työskentelemään hyvin. Emme näe muuta keinoa asian järjestämiseksi siten, että he tekisivät työtä ilman pakotusta, ja niin kauan kuin spesialisteja on vähän, meidän on pakko maksaa korkeita palkkoja. Keskustelimme hiljattain tästä työasiain komissaarin Schmidtin kanssa ja hän on samaa mieltä poliitikastamme ja sanoo, että ennen, kapitalismin aikana, sekatyöläisen kuukausipalkka oli 25 ruplaa ja hyvän spesialistin kuukausipalkka ainakin 500 ruplaa, ero oli 1—20, mutta nyt alin palkka on 600 ruplaa ja spesialistit saavat 3000, ero on 1—5. Olemme näin muodoin tehneet paljon alimpien ja ylimpien palkkojen tasoittamiseksi ja tulemme jatkamaan alettua työtä. Mutta tällä hetkellä emme voi tasata palkkoja, niin kauan kuin spesialisteja on vähän, emme kieltäydy maksamasta heille korkeampaa palkkaa. Me sanomme, että on parempi maksaa liikaa miljoona tai miljardi vuodessa, kunhan vain voimme käyttää hyväksemme kaikkia spesialisteja, he opettavat työläisille ja talonpojille enemmän kuin tuo miljardi maksaa.

Edelleen on kysymys maatalouskommuuneista, voidaanko niihin jättää entisiä tilanherroja? Se riippuu siitä millainen on tilanherra. Sellaista dekreettiä ei ole ollut, että tilanherroja ei saisi päästää kommuuniin. Tilanherra herättää tietenkin epäluottamusta, koska hän on vuosisatojen mittaan sortanut talonpoikia, jotka vihaavat häntä, mutta jos on sellaisia, kenet talonpojat tuntevat kunnon ihmisiksi, niin heidät voidaan ja pitääkin ottaa vastaan. Meidän on käy-

tettävä hyväksemme sellaisia spesialisteja, he ovat tottuneet suurtalouden hoitoon ja voivat opettaa paljon talonpojille ja maataloustyöläisille.

Sitten kysytään: voidaanko sallia keskivarakkaiden talonpoikien osallistua maan yhteismuokkaukseen? Tietenkin voidaan. On kokonaisia ujestoja, joissa on päätetty viime aikoina siirtyä maan yhteismuokkaukseen. En tiedä missä määrin nämä päätökset tulevat täytetyksi, tässä on tärkeää saada mukaan nimenomaan keskivarakkaat talonpojat, sillä köyhälistö on samaa mieltä meidän kanssamme, mutta keskivarakkaat talonpojat eivät ole aina ja heidät pitää saada mukaan. Me kannatamme pakkokeinoja kapitalisteja vastaan, tilanherroja vastaan emmekä pelkästään pakkokeinoja, vaan kaiken sen täydellistä pakkoluovutusta, mitä he ovat koonneet, me kannatamme pakkokeinoja kulakkia vastaan, mutta emme ole kulakin täydellisen pakkoluovutuksen kannalla, sillä hän viljelee maata ja on koonnut osan omaisuudestaan omalla työllään. Tämä ero on selvästi ymmärrettävä. Tilanherrojen ja kapitalistien suhteen — täydellinen pakkoluovutus; kulakeilta taas ei saa ottaa pois kaikkea omaisuutta, sellaista päätöstä ei ole tehty; keskivarakkaan talonpojan me tahdomme saada vakuuttumaan, saada hänet mukaan esimerkin voimalla, sopien. Sellainen on ohjelmamme. Jos paikalliset elimet tekevät poikkeuksia, niin niiden tekijät ovat Neuvostovallan päätöksen rikkojia, he joko eivät tahdo panna täytäntöön päätöstämme tai eivät ole sitä ymmärtäneet.

Seuraava kysymys koskee rautatieläisten hoputtamista, ja sitten kysytään rautatieliikenteen keskeyttämisestä. Kansankomissaarien Neuvostossa tätä kysymystä pohdittiin erittäin ankarasti ja päätettiin monista toimenpiteistä. Tämä on peruskysymys. Miljoonia puutia viljaa lojuu Volgan—Bugulman rautatien varressa ja voi mennä hukkaan, koska vilja lojuu paikoittain lumessa, pian alkaa kevättulva ja vilja tuhoutuu. Se on jo nyt tavallista kosteampaa (kosteus jopa 20%). Tämä vilja on kuljetettava pois, muuten se tuhoutuu. Pääasia on, että rautatieläiset itse tarvitsevat kipeästi viljaa. Sitä varten on keskeytettävä matkustajaliikenne maaliskuun 18 päivästä huhtikuun 10 päivään, kuten toverimme Kulkulaitosten komissariaatissa ovat laskeneet. Tuloksena tästä matkustajaliikenteen keskeyttämisestä voidaan saada kolme ja puoli miljoonaa puutaa

viljaa, joka voidaan kuljettaa pois vaikkapa matkustajaliikenteessä käytettävillä heikoilla vetureilla. Jos nämä junat kuljettaisivat säkkimiehiä, he voisivat tuoda enintään puoli miljoonaa puutaa. Ne jotka esittävät valituksia matkustajaliikenteen keskeyttämisen johdosta, menettelevät väärin. Säkkimiehet saavat parhaassa tapauksessa kuljetetuksi puoli miljoonaa, mutta jos me kuormaamme vaunut täyteen viljaa, jos rautatieläiset auttavat meitä, niin pystymme kuljettamaan kolme ja puoli miljoonaa puutaa ja saamme siten parannetuksi elintarviketilannetta. Tämän vuoksi olemmekin sanoneet ja sanomme, että kaikkien tietoisimpien, järjestyneiden tovereiden pitää mennä työhön sotilaalliselle ja elintarvikealalle. Antakaa lisää väkeä, antakaa jatkuvasti, niin vaikeaa kuin se onkin. Me tiedämme erinomaisesti, että Pietari on antanut Venäjälle enemmän kuin mikään muu kaupunki, sillä Pietarin työläiset ovat kaikkein järjestyneimpiä, tietoisimpia. Mutta tämä vuosipuolisko on raskasta aikaa. Vuoden 1918 alkupuoliskolla hankittiin 27 miljoonaa puutaa, loppupuoliskolla saimme 67 miljoonaa puutaa. Meillä on nyt alkanut nälkäinen vuosipuolisko. Maalis-, huhti-, touko- ja kesäkuu tulevat olemaan vaikeita kuukausia. Vaikeuksien torjumiseksi on jännitettävä kaikki voimat. Jokaisessa tehtaassa, jokaisessa puoluesolussa on asetettava kysymys: eikö löydy miestä, joka voidaan panna työhön rautatien konepajaan, asettaa hänen tilalleen nainen ja panna hänet tähän työhön. Joka solussa, joka ryhmässä, jokaisessa laitoksessa on ajateltava tätä, on annettava uusia työläisiä, silloin selviydymme tästä vaikeasta vuosipuoliskosta. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

*Julkaistaan ensi kerran,  
pikakirjoitteen mukaan*

---



**PIETARIN KUVERNEMENTIN  
MAATALOUSTYÖLÄISTEN  
I EDUSTAJAKOKOUKSEN <sup>11</sup> ISTUNTO  
MAALISKUUN 13 p:nä 1919**

1

PUHE MAATALOUSTYÖLÄISTEN  
AMMATTILIITON PERUSTAMISESTA

Toverit, olen erittäin iloinen saadessani tilaisuuden tervehtiä Kansankomissaarien Neuvoston puolesta maataloustyöläisten edustajakokousta, jonka tehtävänä on perustaa maataloustyöläisten ammattiliitto.

Toverit, me olemme puolueen Keskuskomiteassa ja Yleisvenäläisessä ammattiliittojen neuvostossa pitäneet jo useita neuvotteluja yhdessä Työasiain kansankomissaarin тов. Schmidtin sekä Yleisvenäläisen ammattiliittojen neuvoston jäsenten ja muiden toverien kanssa siitä, miten pitäisi ryhtyä järjestämään maataloustyöläisiä. Maataloustyöläisten ei ole vielä missään koko maailmassa onnistunut perustaa vähänkään pysyvää ammatillista liittoa, ei edes kaikkein kehittyneimmissä maissa, joissa ammattiliittojen syntyhistoria ulottuu ei ainoastaan vuosikymmenten, vaan jopa vuosisatojen taakse. Te tiedätte millaisena haittana ovat siinä talonpoikaiston, maataloustyöväen elämänolot, miten suurena esteenä siinä on maataloustyöväen hajanaisuus, pirstoutuneisuus, minkä vuoksi sen on verrattomasti vaikeampi yhdistyä liitoksi kuin kaupunkien työväen.

Samaan aikaan työläisten ja talonpoikain valta on ryhtynyt kautta linjan rakentamaan kommunistista yhteiskuntaa. Se on asettanut tehtäväkseen ei vain lakaista lopullisesti pois tilanherrat ja kapitalistit — sen me olemme jo melkein tehneet —, vaan myös rakentaa sellaisen yhteiskunnan, johon tilanherralla enempää kuin kapitalistillakaan ei olisi enää paluuta. Vallankumouksissa on monesti käynyt niin, että tilanherrat ja kapitalistit on onnistuttu lakaisemaan

pois, mutta kulakeista, rikkaista talonpojista, keinottelijoista on melko lyhyessä ajassa kasvanut uusia kapitalisteja, jotka ovat toisinaan sortaneet työläisiä pahemmin kuin entiset tilanherrat ja kapitalistit. Tehtävä, joka meidän tulee ratkaista, on seuraava: on toimittava niin, ettei ainoastaan ajettaisi pois vanhoja kapitalisteja, vaan ettei uusiakaan voisi syntyä, että valta olisi ja pysyisi kokonaan, täydellisesti, yksinomaisesti niiden käsissä, jotka tekevät työtä, jotka elävät omalla työllään. Miten tämä voidaan tehdä? Sitä varten on yksi tie — maaseudun työläisten, proletarien järjestäminen; tämän järjestön pitää olla vakinainen; vain vakinaisessa joukkojärjestössä maataloustyöläiset voivat oppia itse hoitamaan suuria maatalousyrityksiä, sillä kukaan muu — kuten kaikki ovat jo kauan kuulleet „Kansainvälisessä” laulettavan — ei voi tulla tässä asiassa avuksi, elleivät he itse opi sitä. Neuvostojen valta, Neuvostovalta, voi enintään antaa kaikkinaista apua tällaisessa järjestäytymisessä. Kapitalistiset järjestöt estivät sitä kaikin voimin, kaikilla lain keinoilla, tekosyillä, poliisivallan konsteilla, kiusanteolla, jos jonkinlaisilla konnankoukuilla. Euroopan kehittyneimmässä maassa, Saksassa, ei maataloustyöläisillä ole vielääkään järjestäytymisvapautta; siellä on yhä voimassa palkollisasetus, ja maataloustyöläiset ovat yhä vielä palvelusväen asemassa. Keskustelin aivan hiljattain erään huomattavan englantilaisen kanssa, joka oli saapunut Venäjälle sodan aikana. Hän oli ennen ollut kapitalismin kannattaja, mutta kehittyi sitten vallankumouksemme aikana aivan suurenmoisesti, ensin menshevikiksi ja nyt jo bolshevikiksi. Ja kun meillä hänen kanssaan tuli puhe Englannin työoloista — Englannissahan ei ole talonpoikia, on vain suurkapitalisteja ja maanviljelystyöväkeä —, hän sanoi: „En näe niissä mitään ruusunhoitoista, sillä maataloustyöläisemme elävät feodalismilla eikä kapitalismin oloissa — siinä määrin poljettuja, turtuneita, työn rasittamia he ovat, siinä määrin vaikeaa heidän on yhdistäytyä.” Ja näin on asianlaita kehittyneimmässä maassa, jossa eräs englantilainen maataloustyöläinen yritti jo puoli vuosisataa sitten perustaa maataloustyöläisten liittoa. Sellaista on edistys vapaissa kapitalistisissa maissa! Meillä valtiolta on alun pitäen päättänyt auttaa maatalouden ja muiden alojen työläisiä järjestäytymisessä. Meidän on annettava kaikkinaista apua. Minua ilahduttaa erityisesti se, että

täällä Pietarissa, missä on niin paljon kauniita rakennuksia, palatseja, joita ennen käytettiin kerrassaan vääriin tarkoituksiin, toverit ovat menetelleet oikein ottaessaan pois nuo palatsit ja muuttaessaan ne kokousten, konferenssien ja neuvottelujen pitopaikoiksi nimenomaan niitä väestöluokkia varten, jotka olivat tehneet työtä näiden palatsien ylläpitämiseksi ja pystyttäneet näitä palatseja vuosisatojen kuluessa ja joita ei ennen päästetty näiden palatsien lähellekään! (Suosionosoituksia.) Toverit, mielestäni nyt, kun melkein kaikki Pietarin palatsit on muutettu ensi kädessä kaupunkilaistyöväen ja myös maaseudun työväen, talonpoikaiston työtätekevän osan kokous- ja yhdistystaloiksi, mielestäni meillä on aihetta pitää tätä ensimmäisenä askeleena siihen, että väestön työtätekevä, riistetty osa saa mahdollisuuden järjestäytyä. Toistan, Neuvostovalta tekee viipymättä ja ehdottomasti kaikkensa auttaakseen tällaista järjestöä maaseutuelämän uudestijärjestämisessä, ettei jäisi sijaa kulakille, että keinottelu kävisi mahdollottomaksi, että osuustoiminnallinen yhteistyö tulisi maaseudulla yleiseksi säännöksi. Siinä tehtävä, jonka me kaikki asetamme ratkaistavaksemme. Te ymmärrätte mainiosti, miten vaikea tämä tehtävä on, ettei maaseudun oloja voida järjestää kokonaan uudesti dekreeteillä, laeilla eikä asetuksilla. Asetuksilla ja dekreeteillä voitiin kukistaa tilanherrat ja kapitalistit, niillä voidaan taltuttaa kulakit, mutta elleivät miljoonat maataloustyöläiset saa omaa järjestöään, elleivät he opi tässä järjestössä askel askeleelta itse ratkomaan kaikkia asioitaan, ei ainoastaan poliittisia, vaan myös taloudellisia — ja taloudellisethan ovat tärkeimpiä —, elleivät he opi hoitamaan suurtiloja, elleivät he muuta niitä — kun ne kerran on nykyään asetettu parempaan asemaan kuin muut maatilat — riistotalouden esikuvista, joissa työläisistä puserrettiin ennen verta ja hikeä, yhteistalouden esikuviksi, niin se on työtätekevien omaa syytä. Mutta vanhojen talouksien elvyttäminen ei nyt enää käy päinsä; ei voida päästä siihen, että meillä olisi 10 hyvää hevosta, 10 hyvää auraa 100 desjatiinaa kohti (jos otetaan 10 pientaloutta kukin 10 desjatiinaa). Meille ei jäänyt sellaista määrää hevosia eikä aurojakaan. Mutta jos tehdään työtä suurtaloudessa, jonka peltoala käsittää nuo samaiset 100 desjatiinaa, maanmuokkausosuuskunnan voimalla tai yhteismuokkausta soveltaen tai vapaaehtoisuuden pohjalla

järjestettävien maatalouskommuunien voimin, niin ehkä noita sanottuja 100 desjatiinaa kohti ei tarvitakaan 10 hevosta eikä 10 auraa, vaan tullaan toimeen 3 hevosella ja 3 auralla. Sillä tavoin voidaan säästää ihmistyövoimaa ja päästä parempiin tuloksiin. Mutta siihen johtaa vain yksi tie — nimittäin kaupungin ja maaseudun työväen liitto. Kaupunkilaistyöväki on ottanut käsiinsä vallan kaupungeissa; kaikkea sitä mitä kaupungeissa on luotu parasta palatsien ja huoneistojen rakentamisen alalla, kulttuurin alalla, kaikkea sitä kaupunkilaistyöväki levittää maaseudulle tietäen, että kaupunkilaistyöväen valta ei voi olla kestävä, ellei ole kestävää liittoa maataloustyöväen kanssa. Vain tällainen liitto, jonka perustaa te olette täällä laskemassa, voi johtaa pysyvään uudestijärjestelyyn. Tähän liittoon tulevat vapaaehtoisesti mukaan myös keskivarakkaat talonpojat. Tietysti tarvitaan paljon työtä — mitään ei synny yhtäkkiä. Kun liittonne perustetaan, kun se kasvaa, kehittyy, ulottaa toimintansa joka puolelle Venäjää, kun se tulee toimimaan mitä kiinteimmässä yhteistyössä kaupunkilaistyöväen liiton kanssa, niin me ratkaisemme tämän vaikean tehtävän yhteisin ponnistuksin, miljoonien järjestäytyneiden maatalous- ja kaupunkilaistyöläisten ponnistuksin ja selviydymme siitä rappioutilasta, johon neljä vuotta kestänyt sota on syössyt kaikki kansat ja meidät; me selviydymme, mutta emme vanhaan hajalliseen yksityistalouteen — sellainen talous tuomitsee ihmiset sivistymättömyyteen, kurjuuteen, hajanaisuuteen —, vaan siirrymme yhteiseen, suureen, osuustoiminnalliseen talouteen. Silloin tulee kaiken, mitä inhimillinen tiede ja inhimillinen tekniikka ovat saavuttaneet, kaikkien keksintöjen, asiantuntijoiden kaikkien tietojen — kaiken tämän tulee palvella yhdistyntyä työväkeä. Työläisten pitää tulla kaiken isänniksi, heidän pitää oppia itse johtamaan ja johtaa niitä, jotka, kuten esimerkiksi monet agronomit, ovat tähän saakka toimineet kapitalistien käskyläisinä, työmiehiä vastaan. Tämä tehtävä ei ole helppo, mutta kaupungeissa on tehty sen ratkaisemiseksi hyvin paljon. Te otatte nyt ensimmäisiä askeleita tämän tehtävän ratkaisemiseksi maaseudulla. Lopetan tähän, esitän vielä kerran Kansankomissaarien Neuvoston tervehdyksen ja lausun julki varmuuteni siitä, että liittonne, jonka perustusta te olette täällä laskemassa, muuttuu lähitulevaisuudessa yhtenäiseksi Yleisvenäläiseksi

maataloustyöläisten ammattiliitoksi. Se on muodostuva Neuvostovallan todelliseksi tueksi maaseudulla, se on muodostuva tukinojaksi, kärkiarmeijaksi koko maaseutuelämän, maalaiselämän uudistamistyössä niin, ettei mitään riistoa, ei mitään rikkaiden herruutta köyhiin nähden voisi enää syntyä yhteisen, yhdistyneen, osuustoiminnallisen työn maaperällä. Siinä ovat toivomukseni, toverit! (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

*Lyhyt seloste julkaistu  
maaliskuun 14 pnä 1919  
„Severnaja Kommuna” lehdessä  
58. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran kokonaisuudessaan  
v. 1923  
aikakauslehdessä „Rabotnik Zemli i Lesa”  
№ 4—5*

*Julkaistaan aikakauslehdessä  
tekstiin verrattuna  
pikakirjoitteen mukaan*

## 2

## VASTAUS KYSYMYKSIIN

Olen saanut kaksi kirjelappua, joissa molemmissa kysytään, sallitaanko pitää neuvostotiloilla pientä karjaa, erillisiä kasvitarhoja ja siipikarjaa. Pyysin juuri nähdäkseni sen lain tekstin, joka oli hiljattain käsiteltävänä meillä Kansankomissaarien Neuvostossa ja jonka Toimeenpaneva Keskuskomitea on vahvistanut; lain nimenä on „Asetus sosialistisesta maankäytön järjestelystä ja toimenpiteistä sosialistiseen maanviljelyyn siirtymiseksi”. En tiedä, onko täällä tuon lain teksti. Osallistuin sen laatimiseen ja olin alustuksentekijänä Toimeenpanevan Keskuskomitean asettamassa valiokunnassa. Ellen muista väärin — lakeja meillä on paljon, niin että kaikkia ei voi muistaa tiedustelematta, ja sen jälkeen meillä on julkaistu paljon lakeja — siinä laissa on erityinen artikla, jossa sanotaan, että neuvostotiloilla näiden tilojen työntekijät eivät saa pitää erillistä karjaa eivätkä viljellä erillisiä kasvitarhoja. Pyytäisin hakemaan käsille tuon lain ja selvittämään asian. (Leninille ojennetaan lain teksti.) Tässä on 46. artiklan sanamuoto: „Kenelläkään työläisistä ja toimihenkilöistä ei ole oikeutta pitää tiloilla omia kotieläimiä, siipikarjaa eikä kasvitarhoja.” Näin ollen asia on siten, ettei kaikilla teistä ole ollut tietoa tästä laista. Kuten muuan toveri puhemiesistä sanoi minulle, teillä on edustajakokouksen aikana syntynyt paljon väittelyä juuri tästä kysymyksestä. Sitä en oikein käsitä. Minulle ojennettiin juuri „Izvestijan” numero, jossa on julkaistu tämä laki — „Asetus sosialistisesta maankäytön järjestelystä ja toimenpiteistä sosialistiseen maanviljelyyn siirtymiseksi”. Mitä varten lakiin on otettu tällainen pykälä? Yhteisen työn jär-

jestämiseksi yhteisessä taloudessa. Mutta jos aletaan jälleen viljellä erillisiä kasvitarhoja, pitää omia kotieläimiä, siipikarjaa y.m.s., kaikki saattaa palautua takaisin pien-talouteen, niin kuin on ollut tähänkin asti. Kannattaako siinä tapauksessa ryhtyä koko asiaan? Kannattaako perustaa neuvostotiloja? Tietenkin, jos te tuntien hyvin Pietarin kuvernementin työolot — minulle kerrottiin, että kokouksen koostuu yksinomaan Pietarin kuvernementin edustajista — jos te käsittelette tämän kysymyksen ja tulette hyvin tuntemanne Pietarin kuvernementin työkokemusten pohjalla kaikista yhteistalouden puolesta puhuvista seikoista huolimatta johtopäätökseen, että on tehtävä, sano-kaamme, väliaikainen poikkeus Pietarin kuvernementin suhteen, me otamme tämän kysymyksen uudelleen käsiteltäväksi. Mutta teidän pitää koettaa todistaa meille, että sellainen poikkeus on todella tarpeellinen, että Pietarin kuvernementissa on omat erikoisuutensa, joita ei ole muualla, muutenhan toisetkin alkavat pyytää samaa. Edelleen pitää selittää, että suositellessanne hallitukselle tätä toimenpidettä tai vaatiessanne sitä hallitukselta te pidätte sitä väliaikaisena toimenpiteenä, sillä tuskin voidaan kiistellä siitä, että neuvostotilojen tulee rakentua yhteisen työn pohjalle ollakseen nimensä veroisia. Olemme nähneet monia vuosia, monia vuosisatoja sellaista työntekoa, kun talonpoika työskenteli omalla maapalstallaan, omassa taloudesaan, oman karjansa ja kanojensa parissa, omilla äkeilläään, sahroillaan j.n.e.; me tiedämme mainiosti, että Venäjällä ja muissa maissa siitä koituu talonpojille vain valistumattomuutta ja kurjuutta, rikkaiden herruutta köyhälistöön nähden, koska hajallaan toimien ei voida ratkaista niitä tehtäviä, joita maatalouselinkeinojen tulee ratkaista. Voidaan vain joutua takaisin entiseen kurjuuteen, josta yksi sadasta tai ehkä viisi sadasta pääsee rikastumaan, kun taas muut elävät kurjuudessa. Sen tähden tehtävänäme onkin nyt siirtyä maan yhteismuokkaukseen, siirtyä suuriin yhteistalouksiin. Neuvostovallan taholta ei kuitenkaan saa olla mitään pakotusta, mikään laki ei siihen pakota. Maatalouskommuuni perustetaan vapaaehtoisesti, siirtyminen maan yhteismuokkaukseen voi olla yksinomaan vapaaehtoisista, vähintäkään pakotusta työläis- ja talonpoikaishallituksen taholta ei tässä asiassa saa olla eikä sitä salli. Jos joku teistä sattuisi havaitsemaan sellaista pakotusta,

niin teidän tulee tietää, että se on väärinkäytöstä, että se on lain loukkausta, jota pyrimme ja tulemme kaikin voimin oikomaan. Järjestyneiden maataloustyöläisten tulee olla apunamme; vain heidän omalla järjestövoimallaan voidaan tehdä loppu sellaisista väärinkäytöksistä. Mutta neuvostotilat ovat eri asia. Ne ovat sellaisia talouksia, jotka eivät ole olleet yksityisten pienomistajain hallussa; Neuvostovalta ottaa ne huomaansa ja sanoo: me lähetämme sinne ne agronomit, joita meillä on, annamme näille talouksille kaiken maatalouskaluston, mitä on jäljellä. Jos onnistutaan lopettamaan sota ja solmimaan rauha Amerikan kanssa, niin saamme sieltä laivanlastin uudenaikaisia työvälineitä ja annamme ne neuvostotiloille, jotta suurtalouksissa tuotettaisiin yhteisvoimin entistä paremmin, entistä halvemmalla ja entistä enemmän. Neuvostotila asettaa tehtäväkseen opettaa vähitellen maatalousväestöä kehittämään itsenäisesti uutta järjestystä, yhteisen työnteon järjestystä, jonka vallitessa ei enää voi syntyä uudelleen kourallista rikkaita sortamaan köyhälistön joukkoja, kuten ennen on aina ollut, ei yksin meidän maaseudullamme, vaan myös vapaimmissakin tasavalloissa. Te tiedätte vallan hyvin, miten paljon kylissämme on vielä keinottelevia talonpoikia, jotka ovat haalineet sodan aikana kokoon satojatuhansia ruplia ja säilyttävät tuota Kerenskin rahaa pankkseen sen uudelleen pyörimään ja sortaakseen köyhää talonpoikaa. Millä keinoin sitä vastaan voidaan taistella? Ei mitenkään muuten kuin siirtymällä yhteistalouteen. Maatalouskommuuni perustetaan vapaaehtoisesti, mitään pakotusta ei saa olla; sama koskee myös maan yhteisviljelyä. Neuvostotilan maa on koko kansan maata — tähän tiedätte, että kaikkalainen maanomistus lakkautettiin talonpoikain valta- van enemmistön vaatimuksesta lokakuun 26 päivän vastaisena yönä 1917, seuraavana yönä neuvostovallankumouksemme jälkeen. Näitä koko kansan maita, joita annetaan suurtalouksien perustamista varten, nimitetään neuvostotiloiksi. Voiko entinen pienviljely kehittyä neuvostotiloilla uudelleen? Uskon teidän kaikkien olevan samaa mieltä, että niin ei voi tapahtua, ei saa tapahtua. Jos te, ottaen huomioon Pietarin kuvernementin taloudelliset olot, ne käytännön olosuhteet, jotka tunnette mainiosti ja joita me emme tietenkään voineet ottaa lukuun, emme ehkä tuntee neekään niitä,— jos te, ottaen huomioon nämä olosuhteet



ja harkittuanne asiaa huolellisesti ja kaikin puolin päädytte siihen, että Pietarin kuvernementin suhteen voidaan tehdä poikkeus, että voidaan sallia poikettavan säännöstä tietyksi ajaksi, silloin koettakaa todistaa mahdollisimman selvästi tämän asian välttämättömyys, jotta muuttaisimme päätöksemme, ja minä voin luvata varmasti, että käsittelemme edustajakokouksenne päätöksen johdosta tämän kysymyksen vielä kerran Kansankomissaarien Neuvostossa ja sitten käsittelemme sen vielä kerran Toimeenpanevassa Keskuskomiteassa. Harkitsemme, pitäisikö ehkä 46. artiklan kohdalla, joka kieltää perustamasta omia kasvitarhoja, pitämästä pientä karjaa, siipikarjaa j.n.e., tehdä poikkeus Pietarin kuvernementin osalta tietyksi lyhyeksi ajaksi, tietyin ehdoin. Vaikka olemme sillä kannalla, että pitää siirtyä yhteistalouteen, vaikka koko toiminta on tähdätty siihen, teemme kuitenkin käytännön kysymyksistä hyvin perillä olevien ihmisten neuvoa seuraten tiettyjä poikkeuksia — siitä emme kieltäydy, koska poikkeukset ovat toisinaan välttämättömiä. Toivomme, että siten työskennellen asiat alkavat luistaa hyvin ja meidän onnistuu laskea perusta todella sosialistiselle maanviljelylle. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

*Julkaistu ensi kerran  
v. 1926*

*Julkaistaan  
pikakirjoitteen mukaan*

**PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA  
PIETARIN KANSANTALOLLA  
MAALISKUUN 13 pnä 1919**

**SANOMALEHTISELOSTUS**

Tärkein kysymys, joka kiinnostaa useimpia teistä, on se, millainen on elintarviketilanne ja mihin toimenpiteisiin Kansankomissaarien Neuvosto on tässä suhteessa ryhtynyt. Sallittakoon minun kertoa teille lyhyesti näistä toimenpiteistä. Olemme aloittaneet vuosipuoliskon, joka tietää vaikeuksia ja nälänhätää ja jolloin kaikki ulkoiset ja sisäiset vihollisemme, oikeisto- ja vasemmistoeserrät sekä menshevikit mukaan luettuina, tietoisina siitä, miten vaikeassa tilassa väestö on, pyrkivät käyttämään hyväkseen vaikeuksia, pyrkivät kukistamaan Neuvostojen vallan ja palauttamaan siten tietien tahi tietämättään tilanherrain ja kapitalistien vallan. Meillä on alkanut sellainen ajanjakso, jolloin viljan hankinta ylittää sen kuljetuksen, ja Neuvostovallan perustaminen Ukrainaan antaa toiveita siitä, että ensi vuosipuoliskolla suoriudumme elintarvikehankinnoista paremmin kuin viime vuonna, joskin elettävänämme oleva vuosipuolisko muodostuu vielä vaikeammaksi kuin äskettäin päättynyt vuosipuolisko. Suureksi eduksi meille on talonpoikaisjoukkojen huomattavan osan kääntyminen Neuvostovallan kannalle. Siellä, missä tshekkoslovakit<sup>12</sup> olivat, nimittäin Volgan takana ja Ufan kuvernementissa, jopa varakkaidenkin talonpoikain mieliala on muuttunut jyrkästi Neuvostovallalle edulliseen suuntaan, sillä tshekkoslovakit ovat antaneet heille kovakouraista havainto-opetusta. Vasta muutama päivä sitten kävi luonani talonpoikain lähetystö Sarapuln ujestin viidestä volostista, niistä samoista volosteista, jotka pystyivät aivan hiljattain lähettämään viljaa Moskovaan ja Pietariin, 40 tuhatta puutaa kumpaankin kaupunkiin. Kun kysyin tuolta lähetystöltä,

miten talonpojat suhtautuvat Neuvostovaltaan, lähetystä vastasi minulle: „Niin, tshekkoslovakit ovat antaneet meille opetuksen, eikä kukaan pysty nyt vieroittamaan meitä Neuvostovallasta.” Muillakin seuduilla, kuten Etu-Uralilla, missä muuten on valtavia viljavaroja, talonpojat ovat nyt Neuvostovaltan puolella. On ollut sellainenkin aika, jolloin näiden seutujen talonpojat vastustivat menshevikkien ja vasemmistoeserrien vaikutuksesta Neuvostoja — kuten tunnettua, vasemmistoeserrä Muravjov oli avaamaisillaan meidän rintamamme tshekkoslovakeille. Mutta tshekkoslovakien armeijan upseerien ilkityöt, väestöön kohdistuneet raakuudet, pyrkimys palauttaa ennalleen tsaarin ja tilanherrojen koko valtakomento — kaikki tämä on opettanut talonpojat. Kaikissa näissä kuvernementeissa suoritetaan nykyään neuvostotyötä sellaisella innolla, ettei täällä ole siitä käsitystäkään, koska täällä, suurissa keskuksissa, kansa on jo näännyksissä pitkällisestä nälänhädästä, kun taas siellä viljavarojen ollessa verrattain runsaita ruoka-huolet väistyvät taka-alalle.

Siirryn yksityiskohtiin. Ufan kuvernementin viljavarat tekevät liki 60 miljoonaa puutaa ja viljan hankinta sujuu nopeasti. Nyt olemme kuitenkin joutuneet tavattoman suuriin kuljetusvaikeuksiin. Kasaanin—Sarapuln ja Volgan—Bugulman radan varteen on tuotu viljaa jo lähes 10 miljoonaa puutaa. Mutta emme voi kuljettaa sitä pois, koska on pula vetureista, vaunuista ja polttoaineista ja veturihuolto on äärimmäisen kurjassa tilassa. Rautateittemme rahdinkuljetuskyvyn lisäämiseksi meidän on täytynyt turvautua varsin jyrkkään toimenpiteeseen: maaliskuun 18 päivästä huhtikuun 10 päivään keskeytetään matkustajajunaliikenne koko Venäjällä. Ennen kuin teimme päätöksen tästä toimenpiteestä, neuvottelimme siitä kolmesti rautatieliästovereiden ja rautatieliikenteen etevimpien asiantuntijain kanssa. Päätimme ryhtyä tähän toimenpiteeseen vasta sitten, kun olimme harkinneet sitä kaikin puolin ja laskeneet ennakoivasti sen mahdolliset tulokset. Suoritetut laskelmat osoittivat, että matkustajaliikenteen keskeyttäminen vapauttaa 220 veturia, jotka ovat tosin heikkoja, mutta pystyvät silti kuljettamaan  $3\frac{1}{2}$  miljoonaa puutaa viljaa. Jos taas tarkastelemme tietoja sakkimiesten kuljettamista viljamääristä — on ollut viikkoja, jolloin on pitänyt sallia vapaa kuljetus — niin ilmenee, että samassa ajassa, 3 viikossa.

säkkimiehet pystyvät kuljettamaan enintään 200 tuhatta puutaa. Nämä laskelmat ratkaisivat asian. Löytyy tietysti kulakkeja, keinottelijoita ja jopa eräitä työläisiäkin, jotka nostavat melun tämän johdosta ja sanovat, että heiltä riistetään viimeinenkin mahdollisuus kuljettaa edes puudan verran viljaa; tiedämme, että ilmestyy eserriä ja menshevikkejä, jotka alkavat keinotella nälänhädällä ja kiihottaa väestöä Neuvostovaltaa vastaan. Mutta luotamme nyt niin kuin kaikissa muissakin vaikeissa tapauksissa yksinomaan valvutuneimpien työväenjoukkojen tietoisuuteen. Mieluumminkin suostuttakoon kieltäymyksiin, mieluumminkin otettakoon vastaan eserrien ja menshevikkien vihamielinen kiihotus, mutta vaaraa on katsottava suoraan silmiin ja sanottava avoimesti: „Me emme selviä elintarvikevaikeuksista, elleimme ryhdy mitä päättäväisimpiin toimenpiteisiin, elleimme jännitä kaikkia voimiamme viljan kuljettamiseksi.” Kuljetettavaksi tarkoitettu vilja on usein paikoin kasattu rautatieasemilla suoraan maahan, ja kevättulvat voivat huuhtoa sen pois. On pidettävä kiirettä sen lastauksessa ja kuljetuksessa. Ryhtyessämme tähän päättäväiseen toimenpiteeseen olemme ottaneet huomioon kaikki sivuseikat. Me tiedämme, että pääsiäisen edellä työläisten matkustaminen rautateitse lisääntyy, ja siksi matkustajaliikenne palautetaan pääsiäiseen mennessä ennalleen. Tiedämme, että paikallisliikenne on ehdottoman tarpeellista työläisille, joten se tulee jatkumaan keskeytyksittä. Olemme lähettäneet maaseudulle tarmokkaimpia ja kokeneimpia tovereita; elintarvikeasiain kansankomissaarin sijainen tov. Brjuhanov on komennettu Ufan kuvernementtiin, jonka hän tuntee mainiosti. Häntä tulevat auttamaan sotalaitoksessa toimivat toverit, sillä rintama ei ole kaukana sieltä. Toiselle, Kasaanin—Sarapuln rataosalle on komennettu niin ikään tovereita sotalaitoksesta. Heille on annettu tehtäväksi mobilisoida paikallinen talonpoikaisto ja panna liikkeelle kaikki voimat viljan kuljettamiseksi ainakin Kasaaniin. Siten pelastamme viljan ja turvaamme sen kuljetuksen pääkaupunkeihin ja niille seuduille, missä ei harjoiteta maanviljelyä. Toivomme nälänhädän voittamisesta perustuukin juuri tähän. Teemme vielä kerran tyhjäksi menshevikkien ja eserrien aikeet käyttää hyväkseen kansan hädänalaisuutta.

Toisin kuin viime vuonna, jolloin tšekkoslovakit hyökkäsivät kimppuumme riistäen meiltä rikkaimmat vilja-alueet,

meillä on nyt kaksi uutta viljansaantilähdettä, nimittäin Ukraina ja Donin seutu, joita elintarvikehankkijamme eivät voineet ottaa lukuun viime syksynä laatiessaan hankintasuunnitelmaansa vuodeksi eteenpäin. Viime syksynä saksalaiset vielä pitivät Ukrainaa valtansa alla. Saksalaiset imperialistit olivat luvanneet toimittaa Ukrainasta Saksaan 60 miljoonaa puutaa viljaa ja hävittää näillä elintarvikukuljetuksilla bolshevismien idun Saksan kansanjoukkojen keskuudesta. Mutta todellisuudessa kävi aivan toisin: 60 miljoonan viljapuudan asemesta saksalaiset veivät Ukrainasta vain 9 miljoonaa puutaa. Ja tämän viljan mukana he toivat Saksaan bolshevismien, joka on noussut siellä niin rehevälle oralle. Bolshevismi kamppailee nyt Saksassa Berliinin kaduilla sosialistiluopioita vastaan, jotka vuodattavat siellä työläisten verta. Me tiedämme, että Saksan sosialistiluopiot lyödään samoin kuin Kerenski lyötiin meillä. (Suosionosoituksia.)

Paitsi Ukrainaa meillä on lisäksi vielä Donin seutu. Krasnovin kasakat ovat koko ajan pysyneet pystyssä ulkomaisen kullan turvin: ensin saksalaisen ja sitten englantilais-ranskalaisen. Mutta se ei heitä auttanut. Voittomme kasakoista on taattu. Hallussamme on nyt Tsaritsynin—Lihajan rata, se rautatielinja, joka yhdistää viljavarat ja kivihiilivarat. Meillä on siis kaksi varalähdettä, Ukraina ja Donin seutu. Ukrainassa olemme tekemisissä veljestasavallan, Neuvostotasavallan kanssa, johon meillä on mitä parhaimmat suhteet. Tämä tasavalta ei ratkaise avunantokysymystä kamasaksan eikä keinottelijan tavoin, vaan sitä kannustaa yksinomaan palava halu auttaa nälkää näkeviä pohjoisalueita. Ukrainan jokaisen kansalaisen ensimmäisenä sosialistisena velvollisuutena on auttaa maan pohjoisia alueita. Ukrainassakin on silti tavattomia vaikeuksia. Kansankomissaarien Neuvosto on toistuvasti kutsunut tov. Rakovskia neuvottelemaan ja lähettänyt Ukrainaan sotilastovereita. Organisatorisessa suhteessa asiat osoittautuvat Ukrainassa olevan nyt vielä huonommalla tolalla kuin ne olivat meillä Lokakuun vallankumouksen jälkeen. Me saimme silloin Kerenskiltä perinnöksi tietynlaisen elintarvikehankinta- ja jakelukoneiston. Elintarvikealan virkailijat tietysti sabotoivat eikä heidän Smolnassa käyntinsä tarkoituksena ollut yhteistoiminta meidän kanssamme, vaan kaupanhieronta. Mutta me mursimme noiden ryhmien

vastarinnan ja pakotimme heidät lopulta sittenkin tekemään työtä. Ukrainassa ei ole lainkaan elintarvikehankintakoneistoa. Saksalaiset harjoittivat siellä yksinomaan rosvoista — rosvosivat niin kauan kuin heillä oli voimaa eikä heiltä tietenkään jäänyt mitään organisaatiota, mitään koneistoa. Ukrainassa ei ole elintarvikealan työntekijöitä eikä sellaisia suuria työläiskeskuksia, joista näitä työntekijöitä voitaisiin saada. Donetsin laakiolla on pantu toimeen sellainen hävitys, ettei meillä ole siitä edes käsitystä. Yhä vieläkin Donetsin laakion sisäalueilla liikkuu kasakkajoukkioita, jotka ryöstävät armotta paikallista väestöä. Ukrainan kaikilta seuduilta kantautuu huuto: antakaa työläisiä! Olemme perustaneet Ukrainaan elintarviketoimiston ammatillisen liikkeen edustajista. Siirrämme kokeneempia elintarvikealan työntekijöitä Voronezhin ja Tambovin kuvernementeista Ukrainaan ja otamme elintarvikehankintaelimiin kehittyneimpiä kaupunkilaisproletaareja. Kaikesta tästä huolimatta Ukrainassa ei ole varastoitua viljaa eikä osteluelimiä, talonpojat eivät näy luottavan paperirahaan, eikä meillä ole antaa vastineeksi tavaroita. Kaikista näistä epäsuotuisista ehdoista huolimatta olemme antaneet ukrainalaisten toverien tehtäväksi toimittaa Venäjälle 50 miljoonaa puutaa viljaa vuoden 1919 kesäkuun 1 päivään mennessä. Luulen, ettei tätä tehtävää saada kokonaan täyteen, mutta hyvä on jo sekin, jos toimitetaan edes puolet taikka kaksi kolmannesta.

Lenin huomautti edelleen, että Donilla saamamme voitot ovat olleet mahdollisia vain siksi, että Punaisen Armeijan riveissä on voimistettu puoluetoimintaa sekä kulttuuri- ja valistustyötä.— Tämä on saanut aikaan kääntein mielialassa, ja tuloksena on, että Punainen Armeijamme on valloittanut meille Donin seudun. (M y r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Yleensä Punainen Armeijamme voimistuu päivä päivältä. Porvarillisetkin sotilasspesialistit myöntävät, että imperiaalisissa maissa armeija rappeutuu, kun taas meidän armeijamme eheytyy, lujittuu ja voimistuu. Donilla on myös suuria viljavarjoja. Sielläkään ei ole elintarvikehankintakoneistoa, mutta siellä on kurintuntoinen armeijamme, ja se on jo koneisto, jonka välityksellä saamme viljaa pienemmin menoin ja paremmin tuloksin.

On sanottava, että tshekkoslovakit ja kasakat jatkavat taktiikkaansa — hävittävät kaiken, minkä suinkin voivat. Räjäytettyään Volgan rautatiesillan he ovat sittemmin hävittäneet kaikki muutkin sillat ja saattaneet täysin käyttökelvottomiksi kaikki Volgantakaiset pääradat. Neuvotte-  
limme Kansankomissaarien Neuvostossa pitkän aikaa siitä, miten saisimme kunnostetuksi edes kaksi rautatielinjaa, Liskin—Rostovin ja Lihajan—Tsaritsynin radat. Ryhdyttiin tarmokkaisiin toimenpiteisiin, ja Puolustusneuvoston viime istunnossa, joka pidettiin maanantaina maaliskuun 10 päivänä, selvisi, että näiden ratojen varteen on jo toimitettu tarvittavat työvälineet ja tarveaineet ja että radat kunnostetaan ennen keväistä kelirikkoa.

Mainittuaan vielä kerran siitä elintarvikeavusta, jota Donin seutu ja Ukraina tulevat meille antamaan, Lenin huudahti: „Tämä vuosipuolisko on oleva viimeinen vaikea vuosipuolisko!” (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Kansainvälinen tilanne paranee, vaikka se onkin yhä vielä vaikea. Kaikki te olette nähneet ja kuulleet III Internationalen<sup>13</sup> ulkomaisten edustajien tähdentävän selostuksissaan ja tiedotuksissaan, että tie, jolle me olemme lähteneet, on oikea ja varma. Bolshevismi on saanut yleismaailmallisen merkityksen. Tämä näkyy siitä, että kehittyneimmätkin porvarilliset demokratiat, jotka pöyhkeilevät niin kovin vapaudellaan, ryhtyvät vainotoimenpiteisiin bolshevikkeja vastaan. Rikkain porvarillinen tasavalta, Amerikan Yhdysvallat, jossa on satamiljoonainen väestö, kiirehtii karkottamaan rajojensa ulkopuolelle venäläiset bolshevikit, joita siellä on muutamia satoja ja joista useimmat eivät edes hallitse englannin kieltä. Mistä tuo kauhu bolshevismia kohtaan johtuu? Lehtitietojen mukaan Pariisin työväenkokouksissa nekään työläiset, jotka eivät ole myöta-  
mielisiä bolshevikeille, eivät anna bolshevismiin vihamielisesti suhtautuvien puhujien sanoa sanaakaan. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Kaikista valheista ja likaisista parjauksista huolimatta, joita Länsi-Euroopan porvarilehdistö syytää joka päivä bolshevikkien niskaan, kansa on kuitenkin tajunnut totuuden ja lähtenyt seuraamaan bolshevikkeja. Antaa ranskalaisten porvarilehtien kirjoitella, että bolshevikit ovat ihmiskunnan hyлкиöitä ja että he syövät pikkulapsia — Ranskan työväki ei sellaisia lehtiä usko.

Olemme saaneet aikaan sen, että sana „Sovet” ymmärretään kaikissa kielissä. Joukot ovat käsittäneet, että heidän pelastuksenaan on työläisten ja talonpoikien valta, Sovetit, Neuvostot. Juuri tämän vuoksi meidän oli niin helppo päästä yhteisymmärrykseen Moskovassa III Internationalen edustajakokouksessa. Syrjäisimmilläkin seuduilla, jossakin Italian Poshehonjessa <sup>14</sup>, batrakit sekä työläiset kokoontuvat ja sanovat: „Me tervehdimme Saksan spartakisteja ja Venäjän sovetisteja ja vaadimme, että heidän ohjelmansa on otettava koko maailman työväen ohjelmaksi.” Toistan tässä sen, mitä sanoin jo Moskovassa <sup>15</sup>. Tämä osoittaa, että voitto on meidän, eikä sen suhteen voi olla mitään epäilyksiä. Porvarilehdistön kaikista valheista huolimatta me olemme voittaneet puolellemme työläisten myötätunnon. Imperialistit sitä vastoin eivät pääse sopimukseen rauhankonferenssissaan ja ovat valmiita käymään toistensa kimppeun. Bolshevistinen tartunta on jo levinnyt kaikkiin Euroopan ja Amerikan maihin. Mistään bolshevikkien karkotuksista ei ole apua. Lännen imperialistien asema ei helpottuisi, vaikka Länsi-Eurooppa eristäytyisi meistä kiinanmuurilla, ei sittenkään, vaikka maa nielisi kaikki venäläiset bolshevikit. Kansanjoukot ovat käsittäneet, että parlamentin avulla ne eivät saa parannusta asemaansa. Tarvitaan työväen valtaa, tarvitaan Neuvostoja. Sota on aiheuttanut tavattoman velkaantuneisuuden, mutta imperialistit ovat niin mielettömiä, että vaativat kansoilta sotalainojen maksuja. He sanovat kansoille: „Saatte maksaa meille miljardeja siitä hyvästä, että olemme olleet niin armollisia ja antaneet tappaa 10 miljoonaa ihmistä ratkaisaksemme kysymyksen omista liikevoitoistamme.” Imperialismi on suistuva kaikissa maissa samaan kuiluun, johon se on suistunut Saksassa. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

„Severnaja Kommuna” № 58,  
maaliskuun 14 pnä 1919

Julkaistaan „Severnaja Kommuna” lehden  
tekstin mukaan



## NEUVOSTOVALLAN SAAVUTUKSIA JA VAIKEUKSIA

*Julkaistu erillisenä kirjasena  
maalis-—huhtikuussa 1919  
Pietarin työläisten ja puna-armeijalaisten  
edustajain Neuvoston kustantamana  
Jälkisanat julkaistu ensi kerran v. 1922*

*Julkaistaan  
kirjaseen tekstin mukaan  
Jälkisanat  
käsikirjoituksen mukaan*



Nimenomaan nyt, kun meidän on onnistunut jälleenrakentaa vallankumouksellinen Internationale, Kommunistinen Internationale, nimenomaan nyt, kun neuvostoliikkeestä on itsestään tullut koko III Internationalen teoreettinen sekä käytännöllinen ohjelma, nimenomaan nyt, kun tämä on tehty, on paikallaan palauttaa mieleen Neuvostojen yleinen kehitys. Mitä ovat Neuvostot? mikä merkitys on tällä ei kenenkään keksimällä, vaan joukkojen luomalla muodolla?

Vain tältä näkökannalta voidaan nähdäkseni arvioida oikein sekä niitä tehtäviä, jotka ovat jo nousseet ratkaistavaksemme — proletariaatin valloittaman vallan ratkaistavaksi — että sitä, miten olemme koettaneet suorittaa ja suorittaneet näitä tehtäviä viimeksi kuluneen vuoden aikana, proletariaatin diktatuurin jo vallitessa Venäjällä.

Vain Neuvostojen esittämän yleisen osan, niiden yleisen merkityksen kannalta katsoen, tarkastelemalla niiden paikkaa yleismaailmallisessa historiallisessa kehityskulussa voidaan käsittää, mihin tilanteeseen olimme joutuneet, miksi meidän oli meneteltävä niin eikä toisin ja miten on taaksepäin silmäillessämme tarkastettava, ovatko ottamamme askeleet olleet oikeita vai vääriä.

Ja tällaiset yleisluontoisemmat, laajemmat ja kauaskantoisemmat silmäykset ovat meille nykyään kaksinverroin tarpeellisia, sillä nykyään puolueväki joutuu Venäjällä väliin kärsimään ja havaitsemaan toiminnassaan puutteita, epäkohtia ja vajavaisuuksia, jotka aiheutuvat siitä, että Neuvostovallan kiireellisten, juoksevien, vuoroaan odottavien, päivänpolttavien hallintotehtävien käytännöllinen suorittaminen johtaa useinkin huomion toisaalle, sekoittaa.

pakottaa meidät kaikista ponnistuksistamme huolimatta — toimintaehdoille ei tässä voida mitään — kiinnittämään liian paljon huomiota hallintotyön pikkuseikkoihin ja sen vuoksi unohdetaan koko proletaarisen diktatuurin yleinen kehityskulku maailman mitassa, sen kehittyminen Neuvostovaltana tai oikeammin neuvostoliikkeenä, Neuvostojen sisäisen proletaarijoukkojen harhailun kautta — minkä me kaikki olemme kokeneet ja unohtaneet — ja sen kautta, että yritettiin toteuttaa diktatuuri itse Neuvostoissa.

Tällaisia vaikeuksia olemme saaneet kannettavaksemme ja tällaisiin yleisiin tehtäviin on mielestäni pyrittävä kiinnittämään huomiota päästäksemme, mikäli mahdollista, irrottautumaan jossakin määrin hallintotyön pikkuseikoista, joiden kanssa jokainen käytännöllistä neuvostotyötä suorittava henkilö joutuu tekemisiin, ja ymmärtääksemme, miten suuri askel meidän on koko maailman proletaarisen armeijan joukko-osastona vielä otettava.

Täydellistä, lopullista voittoa koko maailman mitassa ei voida saavuttaa yksin Venäjällä, se voidaan saavuttaa vasta silloin kun proletariaatti voittaa ainakin kaikissa kehittyneimmissä maissa tai edes muutamissa suurimmissa kehittyneimmissä maissa. Vasta silloin voimme sanoa täydellä varmuudella, että proletariaatin asia on voittonut, että ensimmäinen päämäärämme — kapitalismin kukistaminen — on saavutettu.

Se suoritettiin meillä yhden maan osalta, ja se asetti ratkaistavaksemme toisen tehtävän. Kun Neuvostojen valta on pystytetty, kun porvaristo on kukistettu yhdessä maassa, toisena tehtävänä on taistelu kansainvälisessä mitassa, taistelu toisenlaisella tasolla, proletaarisen valtion taistelu kapitalististen valtioiden ympäröimänä.

Tilanne on tavattoman uusi ja vaikea.

Toisaalta taas, kun kerran porvariston valta on kukistettu, päätehtäväksi muodostuu rakennustyön järjestäminen.

Keltaiset sosialistit, jotka kokoonnuttuaan Berniin aikovat nyt onnellistaa meitä ylhäisten ulkomaalaisten vierailukäynnillä, sinkauttelevat mitä suurimmalla mielihyvällä sentapaisia fraaseja kuin: „Bolshevikit uskovat väkivallan kaikkivoipaisuuteen.” Tämä fraasi osoittaa vain, että sitä hokevat sellaiset henkilöt, jotka vallankumoustaistelun tuoksinassa, kun porvariston väkivalta kohdistuu heihin kaikella painollaan — katsokaa mitä tapahtuu Saksassa —,

eivät pysty opettamaan omalle proletariaatilleen *välttämättömän väkivallan* taktiikkaa.

On olosuhteita, joiden vallitessa väkivalta on sekä välttämätöntä että hyödyllistä, ja on olosuhteita, joiden vallitessa väkivalta ei voi johtaa mihinkään tuloksiin. On kuitenkin ollut tapauksia, että kaikki eivät ole käsittäneet tätä eroa, ja siitä pitää puhua. Lokakuussa väkivalta, porvariston kukistaminen Neuvostovallan toimesta, vanhan hallituksen syrjäyttäminen, vallankumouksellinen väkivalta, johti loistavaan tulokseen.

Miksi? Siksi koska ensinnäkin joukot olivat ottaneet järjestömuodokseen Neuvostot ja toiseksi koska helmikuusta lokakuuhun jatkunut pitkä poliittinen kausi oli kaivanut maata vihollisen — porvariston — alta, jäytännyt ja kuluttanut sitä kuin tulvavesi jäälohkareta, ja se oli käynyt sisäisesti täysin voimattomaksi. Ja Lokakuun liike, jos vertaamme sitä vaikkapa nykyiseen vallankumousliikkeeseen Saksassa, johtikin meillä niin helposti vallankumouksellisen väkivallan täydelliseen, loistavaan voittoon.

Voidaanko olettaa, että tällainen kehitystie, tällainen taistelumuoto, vallankumouksellisen väkivallan helppo voitto, on saavutettavissa ilman näitä ehtoja?

Sellainen olettamus olisi mitä pahin virhe. Ja mitä suurempia ovat tietyissä olosuhteissa saavutetut vallankumoukselliset voitot, sitä useammin uhkaa vaara, että me antaudumme noiden voittojen hurmioon, harkitsematta kylmäverisesti, rauhallisesti ja huolellisesti, missä olosuhteissa se on ollut mahdollista.

Kun olimme höyhentäneet, voisipa sanoa, perinpohjaisesti Kerenskin hallitusta, Miljukovin kokoomusministeristöä, kokeilleet heitä ministerintuoleilla kaikkina mahdollisina yhdistelminä, pakottaneet heidät suorittamaan ministerinvaihdoksia oikealta vasempaan ja vasemmalta oikeaan, alhaalta ylös ja ylhäältä alas, niin selvisi, että vaikka he olisivat miten käyneet istumaan, ei heistä ollut soittajiksi kuitenkaan, ja silloin he hävisivät kuin akanat tuuleen.

Muistuttaako se, mikä nyt on tullut tehtäväksemme maailman imperialismin suhteen, silloista tilannetta? Tietenkään ei muistuta.

Ja sen tähden kysymys Brestin rauhasta aiheutti ulkopoliitiikan alalla niin suuria vaikeuksia. Joukkoliike auttoi voittamaan ne.

Missä sitten on niiden virheiden alkujuuri, jotka panivat osan tovereista ajattelemaan, että me teemme ennen kuumattoman rikoksen? Nykyäänkin löytyy sellaisia yksinäisiä höperöitä niiden ihmisten joukossa, jotka hallitsevat kynänkäyttöä ja kuvittelevat olevansa henkilökohtaisesti jotakin, omaavansa kokemuksia, voivansa opettaa toisia j.n.e. ja jotka nytkin väittävät, että se oli sovittelua saksalaisen imperialismin kanssa.

Niin, sellaista sovittelua esiintyi silloin, kun me „sovimme” tsaarin kanssa menemällä inhottavaan taantumukseeseen Duumaan ja hajottamalla sitä sisältä käsin.

Voitiinko ajatella, että yleismaailmallinen imperialismi saadaan kukistetuksi pelkällä väkivallan käytöllä ilman vastaavaa proletariaatin kehitystä näissä imperialistisissa maissa?

Kun tehtävä asetetaan näin — ja mehän olemme marxilaisina kaiken aikaa opettaneet, että se on asetettava näin ja vain näin —, olisi väkivaltapolitiikkaan turvautuminen tässä pelkkää typeryyttä ja järjettömyyttä, se osoittaisi, ettei ymmärretä lainkaan ehtoja, joiden vallitessa väkivaltapolitiikka menestyy.

Nyt me näemme sen. Olemme saaneet kokemusta.

Silloin kun meidän oli Brestin rauhan kaudella kerättävä voimia ja laskettava perustusta uudelle armeijalle, Punaiselle Armeijalle, kamppailen mitä tuskallisimmissa vaikeuksissa maassa, jota sota oli hävittänyt ja näännyttänyt pahemmin kuin mitään muuta maata maailmassa, silloin kun me vuoden 1918 alkupuoliskolla ja toisen vuosipuoliskon alussa laskimme kivi kiveltä todellisen sosialistisen Punaisen Armeijan perustusta — samaan aikaan sisäinen rappeutuminen ja protestimielialojen kasvu jäytivät muiden maiden imperialismia ja se kävi yhä voimattommaksi.

Ja vallankumouksellinen väkivalta saavutti Saksassa voiton silloin, kun taistelun monikuukautinen kehitys oli heikentänyt imperialismia tuossa maassa, ja sama toistuu nyt tietyissä määrin — ei kuitenkaan täydellisesti, vaan tietyissä määrin — liittoutuneiden maiden suhteen.

Eräs amerikkalainen, joka on seurannut tapahtumain kehitystä Länsi-Euroopan maissa erittäin huolellisesti, välittömästi, täysin ennakkoluulottomasti, sanoi minulle hiljattain: „Ranska saa epäilemättä kokea mitä suurimman pettymyksen, harhakuvitelmien romahduksen; ranskalaisia

ruokitaan lupauksilla — tehän olette voittaneet.” Koko Ranskan kansan vanhoja isänmaallisia tunteita, katkeruutta vuonna 1870 kärsityn musertavan tappion johdosta, kiihkeää suuttumusta sen johdosta, miten maa autioitettiin ja heikennettiin neljän sotavuoden aikana ja on nyt nääntymäisillään — kaikkea tätä porvaristo käyttää lietsoakseen shovinismia: „Olemme voittaneet saksalaiset, täytämme omat taskumme ja levähdämme.” Mutta kylmästi harkitseva, kauppiaan lailla asioihin suhtautuva amerikkalainen sanoo: „Saksalainen ei maksa, koska hänellä ei ole millä maksaa.”

Juuri sen vuoksi Ranskan kansalle syötetäänkin lupauksia ja taruja, että aivan tuossa tuokiossa koittaa rauha, lopullinen voitto. Mutta rauha merkitsee kaikkien sellaisten toiveiden romahtamista, että tuosta verisestä suosta voidaan selviytyä edes vähissä hengin, kädet ja jalat ruhjotuina, mutta sentään hengissä. Tästä rauhasta ei voida selviytyä vanhan kapitalismin oloissa, koska sodan seurauksena on kasaantunut niin valtava kapitalististen velkojen taakka, sellainen hävitysten paljous koko kapitalistisessa maailmassa, että on mahdoton selviytyä, ellei karisteta harteilta itse tuota taakkaa.

Jopa nekin, jotka eivät ole vallankumouksellisia eivätkä luota vallankumoukseen, vaan pelkäävät sitä, pohtivat sitä kuitenkin teoreettisesti, ja tapahtumain kulku, imperialistisen sodan seuraukset saavat heidät pakostakin vakuutumaan siitä, ettei ole muuta ulospääsyä kuin vallankumous.

Toistan, minua hämmästytti erityisesti se tilanteen arviointi, jonka amerikkalainen antoi kauppiaan näkökulmasta, kauppiaan, joka ei tietystikään harrasta luokkataistelun teoriaa ja pitää sitä vilpittömästi hölynpölynä. Mutta häntä kiinnostavat miljoonat ja miljardit ja laskutaitoisena hän kysyy: maksavatko ne vai eivätkö maksa? — ja vastaa taaskin täysin asiallisen liikelaskennan näkökannalta: „Ei ole millä maksaa! Et saa edes 20 kopeekkaa ruplasta!”

Tällainen on tilanne, jonka vallitessa näemme kaikissa liittolaismaissa mitä voimakkainta ja yltyleistä kuohuntaa, ja sen aiheuttajana on työväen myötätunto neuvostojärjestelmää kohtaan.

Esimerkiksi Pariisin kadun väki, joka on ehkä herkintä kaikista muiden maiden kansanjoukoista, sillä Pariisissa

se on käynyt läpi suuren koulun, suorittanut useita vallankumouksia, — siellä tuo kaikkein herkimmin reagoiva kadun väki, joka ei anna puhujan ottaa väärää nuottia, keskeyttää nyt jokaisen, joka uskaltaa puhua bolshevismia vastaan; ja vielä muutamia kuukausia sitten Pariisin väkijoukolla ei saanut hiiskahtaa sanaakaan bolshevismien puolesta saamatta vastaukseksi tuon saman joukon ivallisia huomautuksia.

Porvaristo muuten panee Pariisissa koko valhe-, parjaus- ja petkutusjärjestelmänsä liikkeelle bolshevismia vastaan. Mutta me tiedämme jo, mitä se merkitsee, kun me, bolshevikit, jouduimme vuonna 1917 kokemaan koko porvarilehdistön ajolahdin. Meillä herrat porvarit laskivat hieman vikaan ja menivät liiallisuuksiin kuvitellen saavansa bolshevikit valheen ja parjausten verkkoon; he menivät sellaisiin liiallisuuksiin, sellaisiin kohtuuttomuuksiin hyökkäilyissään, että tekivät meille ilmaista mainostusta ja pakottivat takapajuisimmatkin työläiset ajattelemaan: „Jos kerran kapitalistit sättivät noin kiukkuisesti bolshevikkeja, niin se merkitsee, että nämä bolshevikit osaavat taistella kapitalisteja vastaan!”

Juuri siksi politiikka, jota jouduimme harjoittamaan Brestin rauhan, tuon mitä raakamaisimman, väkivaltaisimman ja nöyryyttävimmän rauhan vallitessa, osoittautui ainoaksi oikeaksi politiikaksi.

Ja luullakseni on hyödyllistä muistuttaa mieleen tuo politiikka vielä kerran nyt, kun tilanne liittolaisvaltojen suhteen on muodostumassa samankaltaiseksi, kun niillä kaikilla on yhtä hillitön halu syöstä Venäjä kurjuuteen ja rappioon, sälyttää sen niskoille omat velkansa, ryöstää ja kuristaa Venäjä suunnatakseen toisaanne omien maidensa työtätekevien joukkojen kasvavan suuttumuksen.

Tarkastellessamme kylmästi tosiasioita meidän on pakko tunnustaa täysin selvästi, ellemme tahdo hämätä itseämme emmekä toisia — sehän on vallankumousmiehelle vahingollista puuhaa —, meidän on sanottava, että Entente on meitä voimakkaampi sotilaallisen voiman kannalta katsoen. Mutta kun tarkastelemme asiaa sen kehityksen kannalta, niin sanomme samoin täysin selvästi ja täydellä varmuudella, joka perustuu ei ainoastaan vallankumouksellisiin katsomuksiin, vaan myös kokemukseen, että tämä liittolaisvaltojen mahti ei ole pitkäaikaista; ne saavat aivan pian nähdä



kansanjoukkojensa mielialassa tapahtuvan valtavan murroksen.

Ne ovat ruokkineet sekä Ranskan että Englannin työläisiä lupauksilla: „Me ryöstämme koko maailman putipuh- taaksi ja silloin sinä saat kylliksesi.” Näin pauhaa koko porvarillinen lehdistö takoen kaikkea tätä kehittymättömien joukkojen päähän.

Olettakaamme, että ne solmivat muutaman kuukauden perästä rauhan, elleivät joudu oitis tappeluun keskenään, mihin lukuisat erittäin varmat merkit viittaavat. Mutta jos niiden onnistuu solmia rauha iskemättä kynsiään toistensa tukkaan ja kurkkuun, niin se rauha on oleva pikaisen romahduksen alkuna, sillä ne eivät jaksaa maksaa noita ennenkuulumattomia velkoja eivätkä auttaa nousemaan toivottomasta rappiutilasta, kun Ranskassa vehnän tuotanto on supistunut enemmällä kuin puolella, nälkä kolkuttaa kaikkialla ovea ja tuotantovoimat on hävitetty — tässä asiassa ne eivät pysty auttamaan.

Kun tarkastellaan kylmästi tosiasioita, on myönnettävä, että se asioiden arviointitapa, joka antoi niin pätevän mittapuun Venäjän vallankumousta arvioitaessa, vahvistaa päivä päivältä myös varmuutta maailmanvallankumouksen suhteen. Me tiedämme, että ne puroset, jotka tempaavat mukaansa Ententen jäälautat, liittolaisvaltojen, kapitalismin, imperialismin jäälautat — ne puroset voimistuvat päivä päivältä.

Toisaalta liittoutuneet maat ovat meitä voimakkaampia, toisaalta taas ne eivät sisäisen tilanteensa takia pysty mis- sään tapauksessa pitämään asemiaan pitkälti.

Tämä sama tilanne asettaa eteemme mutkallisia kansain- välisen politiikan tehtäviä, joita joudumme mahdollisesti ja jopa todennäköisesti ratkomaan lähipäivinä ja joiden kaikkiin konkreettisiin puoliin en ole riittävästi perehtynyt, mutta joista tahtoisin puhua ennen kaikkea — nimenomaan sitä varten, että te, toverit, näkisitte Kansankomissaarien Neuvoston toiminnan alalla, ulkopoliitiikan alalla saadut kokemukset selvässä ja mukaansatempaavassa muodossa.

Tärkein kokemuksemme on Brestin rauha. Se on kaikkein oleellisinta Kansankomissaarien Neuvoston ulkopoliitiikan yhteenvedossa. Meidän piti odotella, peräännyä, luovia, allekirjoittaa mitä nöyryyttävin rauhansopimus, minkä tulok- sena saimme mahdollisuuden rakentaa uutta perustusta

uudelle sosialistiselle armeijalle. Ja me olemme laskeneet perustuksen, kun taas aikoinaan mahtava ja kaikkivoipa vihollisemme on jo osoittautunut voimattomaksi.

Asiat kehittyvät tähän suuntaan koko maailmassa, ja tämä on tärkein perusopetus, joka meidän on otettava varteen mahdollisimman visusti ja koetettava käsittää mahdollisimman selvästi välttyäksemme virheiltä erittäin mutkallisissa, erittäin vaikeissa, erittäin sekavissa ulkopoliittian kysymyksissä, jotka hetimiten nousevat Kansankomissariaarien Neuvoston, Toimeenpanevan Keskuskomitean, yleensä koko Neuvostovallan ratkaistavaksi.

Tähän lopetankin ulkopoliittian osalta siirtyäkseni eräisiin muihin erittäin tärkeihin kysymyksiin.

Toverit, mitä sotilaalliseen toimintaan tulee, niin vuosi sitten — helmi- ja maaliskuussa 1918 — meillä ei ollut minäkäänlaista armeijaa. Meillä oli ehkä 10 miljoonaa aseellista työläistä ja talonpoikaa, jotka muodostivat vanhan armeijan, tuo armeija oli täydellisessä hajoamistilassa, se oli täysin kypsä ja valmis lähtemään pois, karkaamaan ja heittäämään kaiken oman onnensa nojaan; maksoi mitä maksoi.

Silloin tuota ilmiötä pidettiin yksinomaan venäläisenä ilmiönä. Luultiin, että venäläiset eivät kestä heille luonteenomaisen kärsivällisyyden puutteen tai riittämättömän organisaation vuoksi, mutta saksalaiset kestävät.

Niin meille puhuttiin. Mutta nyt näemme, että on kulunut muutamia kuukausia ja Saksan armeijan organisaatiolle, armeijan joka oli mittaamattomasti korkeammalla meidän armeijaamme kulttuuritason, tekniikan ja kurin puolesta, sairaille ja haavoittuneille luotujen inhimillisten olosuhteiden puolesta, lomien y.m.s. puolesta, sielläkin näemme sen organisaatiolle käyneen samoin. Kaikkein kulttuurisimmat ja kurinalaisimmat joukot eivät ole kestäneet teurastusta, monivuotista teurastusta, on alkanut täydellisen hajoamisen kausi, jolloin etumaisin Saksan armeijakaan ei ole kestänyt.

Ilmeisesti on olemassa ääriraja ei yksin Venäjää, vaan kaikkia maita varten. Ääriraja on erilainen eri maita varten, mutta se on raja, jota pitemmälle ei voida käydä sotaa kapitalistien etujen tähden. Tämän voimme havaita nykyään.

Saksalainen imperialismi on paljastanut täydellisesti rosvomaisuutensa. Tärkeintä on se, että niin Amerikassa

kuin Ranskassa, noissa paljonpuhutuissa demokratioissa (demokratioista lavertelevat sosialismin kavaltajat, men-shevikit ja eserrät, nuo sosialisteiksi itseään nimittävät ihmispoloiset), näissä maailman etumaisimmissa demokratioissa, näissä tasavalloissa imperialismi käy päivä päivältä julkeammaksi ja villipetoja, saalistajia, tulee esille enemmän kuin missään muualla. Ne ryöstävät maailmaa, tappelevat keskenään ja aseistautuvat toisiaan vastaan. Sitä ei voida pitkään salata. Se voitiin salata sodan huumauksessa. Huumaus haihtuu, rauha on tulossa, ja nimen-omaan näissä demokratioissa joukot näkevät kaikesta valheesta huolimatta, että sota on johtanut uuteen ryöväykseen. Demokraattisinkaan tasavalta ei ole muuta kuin valepuku mitä petomaisinta ja kyynillisintä saalistajaa varten, joka on valmis saattamaan satoja miljoonia ihmisiä puille paljaille maksaakseen velat, t.s. maksaakseen herroille imperialisteille, kapitalisteille, siitä hyvästä, että he ovat armollisesti sallineet työläisten viiltää toisiltaan kurkut poikki. Tämä käy päivä päivältä yhä selvemmäksi joukoille.

Tällainen on tilanne, jossa käyvät mahdollisiksi sentapaiset poliittiset lausunnot kuin erään sotilaallisen huomioitsijan artikkeli rikkaimman ja poliittisesti kokeneimman porvariston lehdessä, englantilaisessa „Timesissa”, jossa hän arvioi tapahtumia seuraavaan tapaan: „Armeijat hajoavat kaikkialla maailmassa, mutta on vain yksi maa, missä armeijaa rakennetaan, ja se maa on Venäjä.”

Siinä on tosiasia, joka porvariston täytyy tunnustaa, vaikka tuo porvaristo on sotilaallisesti paljon voimakkaampi kuin neuvostolainen bolshevismi. Ja tämän tosiasian pohjalta arvioimmekin vuoden kestäneen neuvostotyömme aikaansaannoksia.

Meidän on onnistunut saada aikaan käänne, kun sen kymmenmiljoonaisen armeijan tilalle, joka pakeni ja hajaantui kestäättä sodan kauhuja ja tajuten tuon sodan rikollisuuden, sen armeijan tilalle on alkanut rakentua sadoista tuhansista sosialistinen armeija, joka tietää minkä puolesta taistelee ja on valmis suurempiin uhrauksiin ja kieltäymyksiin kuin tsarismin aikana, koska se tietää puolustavansa omaa asiaansa, omaa maataan, omaa valtaansa tehtaassa, tietää puolustavansa työtätekevien valtaa ja että

työtätekevät muissa maissa heräävät, vaikkakin se käy vaikeasti ja vaivalloisesti.

Tällainen on tilanne, joka luonnehtii Neuvostovallan yhden vuoden kokemusta.

Sota on uskomattoman vaikea Neuvosto-Venäjälle, sota on uskomattoman vaikea kansalle, joka joutui kestämään neljä vuotta imperialistisen sodan kauhuja. Sota on Neuvosto-Venäjälle uskomattoman raskas. Mutta voimakkaatkin viholliset tunnustavat nykyään, että heidän armeijansa hajoaa, kun taas meidän armeijamme rakentuu. Sillä ensi kertaa historiassa armeijaa rakennetaan Neuvostojen ja armeijan keskinäisen läheisyyden, niiden erottamattoman läheisyyden, voidaanpa sanoa, erottamattoman yhtenäisyyden varaan. Neuvostot yhdistävät kaikkia työtätekeviä ja riistettyjä — ja armeijaa rakennetaan sosialistisen puolustuksen ja tietoisuuden pohjalle.

Eräs XVIII vuosisadan preussilainen hallitsija on lausunut viisaat sanat: „Jos sotilaamme käsittäisivät, minkä tähden me sodimme, ei voitaisi käydä yhtään ainoata sotaa.” Vanha preussilainen hallitsija oli järkevä mies. Verratessamme asemaamme tuon hallitsijan asemaan olemme nyt valmiit sanomaan: me voimme käydä sotaa siksi koska joukot tietävät minkä tähden taistelevat ja tahtovat taistella huolimatta ennennäkemättömistä rasituksista — toistan, sodan rasitus on nyt suurempi kuin tsarismin aikana —, tietäen antavansa tavattomia, ylivoimaisen raskaita uhreja puolustaessaan omaa sosialistista asiaansa, taistellessaan rinnan toisten maiden niiden työläisten kanssa, jotka „rappeutuvat” ja ovat alkaneet ymmärtää meidän asemaamme.

On olemassa tyhmyreitä, jotka huutavat punaisesta militarismista; he ovat poliittisia veijareita, jotka tekeytyvät sen näköisiksi kuin uskoisivat tuohon typeryyteen ja sinkoilevat moisia syytöksiä oikealle ja vasemmalle käyttäen siinä hyväksi advokatyristä taitoaan sepustella vääriä perusteluja ja heittää hiekkaa joukkojen silmiin. Sekä menshevikit että eserrät huutavat: „Katsokaa, teille tarjotaan sosialismin asemesta punaista militarismia!”

Todellakin, mikä „kauhea” rikos! Koko maailman imperialistit karkasivat Venäjän tasavallan kimppuun kuristaakseen sen, ja me ryhdyimme luomaan armeijaa, joka ensi kerran historiassa tietää minkä puolesta taistelee ja minkä

hyväksi uhraa ja pitää menestyksellisesti puoliaan runsaslukuisempaa vihollista vastaan, lähentäen jokaisella kuu-kaudella, jonka tämä vastarinta jatkuu, ennennäkemättömässä mitassa maailmanvallankumousta — ja tämä leimataan punaiseksi militarismiksi!

Toistan, he ovat joko tyhmyreitä, joista ei voida antaa minkäänlaista poliittista arviota, taikka sitten poliittisia veijareita.

Kaikille on tunnettua, että meidät on pakotettu tähän sotaan; vuoden 1918 alussa me lopetimme aikaisemman sodan emmekä aloittaneet uutta; kaikki tietävät, että valkokaartilaiset ovat lähteneet meitä vastaan lännessä, etelässä ja idässä vain Ententen avun ansiosta, Ententen, joka syyti miljoonia oikealle ja vasemmalle; tällöin etumaiset maat keräsivät valtavat määrät imperialistisesta sodasta tähteenä jääneitä varusteita ja sotakalustoa ja lähettivät avustukseksi valkokaartilaisille, sillä nuo herrat miljonäärit ja miljardöörit tietävät, että tässä ratkeaa heidän kohtalonsa, että tässä heidät perii hukka, elleivät he saa viipymättä nujerrefuksi meitä.

Sosialistinen tasavalta ponnistelee ennenkuulumattomalla tavalla, antaa uhreja ja saavuttaa voittoja; ja kun nyt, vuoden jatkuneen kansalaissodan jälkeen, luodaan silmäys karttaan: mikä oli Neuvosto-Venäjä maaliskuussa 1918, miksi se oli muuttunut heinäkuussa 1918, kun saksalaiset imperialistit olivat lännessä asemissaan Brestin rauhan mukaisella linjalla, Ukraina oli saksalaisten imperialistien ikeen alla ja idässä hallitsivat Kasaaniin ja Simbirskiin saakka ranskalaisten ja englantilaisten ostamat tshekkoslovakit, ja kun tarkastelemme karttaa nyt, havaitsemme, että olemme laajentaneet aluettamme ennen kuulumattomasti, olemme saavuttaneet valtavan suuria voittoja.

Tällainen on tilanne, jonka vallitessa vain likaisimmat ja halpamaisimmat poliittiset veijarit voivat käyttää kovia sanoja ja syyttää meitä punaisesta militarismista.

Historiassa ei ole ollut sellaisia vallankumouksia, jotka, kun ne on suoritettu, olisi voitu pistää taskuun ja asettua lepäämään laakereille. Ken luulee, että sellainen vallankumous on ajateltavissa, ei ole mikään vallankumousmies, vaan työväenluokan pahin vihollinen. Ei ole ollut yhtään ainoata sellaista vallankumousta, ei toisarvoistakaan, ei porvarillistakaan vallankumousta, jossa kysymys on ollut

vain vallan siirtämisestä yhden omistavan vähemmistön käsistä toisen vähemmistön käsiin. Me tiedämme esimerkkejä! Ranskan vallankumousta, jonka kimppuun vanhat suurvallat hyökkäsivät XIX vuosisadan alussa murskatakseen sen, sanotaan suureksi nimenomaan sen tähden, että se pystyi nostattamaan saavutustensa suojaksi laajat kansanjoukot, jotka antoivat vastaiskun koko maailmalle; siinä onkin eräs sen suuria ansioita.

Vallankumous joutuu käymään läpi mitä ankarimpia koetuksia käytännössä, taistelussa, tulessa. Jos olet sorretti ja riistetty ja ajattelet riistäjien vallan kukistamista, jos olet päättänyt suorittaa kukistamistehtävän loppuun asti, niin sinun tulee tietää, että sinun on kestettävä koko maailman riistäjien rynnistys; ja jos olet valmis torjumaan tuon rynnistyksen ja valmis uusiin uhrauksiin kestäaksesi taistelussa, silloin olet vallankumousmies; muussa tapauksessa sinut murskataan.

Näin on kaikkien vallankumousten historia asettanut kysymyksen.

Todellisenä koetuksena meidän vallankumouksellemme on ollut se, että olemme pystyneet takapajuisessa maassa ennen muita valtaamaan vallan, perustamaan neuvostolaisen hallintomuodon, työtätekevien ja riistettyjen vallan. Pystymmekö me myös säilyttämään sen edes siihen saakka, kunnes muiden maiden joukot heräävät toimintaan? Ellemme kykene uusiin uhrauksiin ja pitämään puoliamme, niin silloin sanotaan: vallankumous on osoittautunut historian lakien vastaiseksi. Hampaisiin asti aseistautuneet sivistysmaiden demokraatit pelkäävät kuitenkin, kun johonkin vapaaseen sadan miljoonan asukkaan tasavaltaan, kuten Amerikkaan, ilmaantuu satakunta bolshevikkia; sehän on sellainen tartunnan vaara! Ja taistelu niitä nälkäiseltä ja hävitetyltä Venäjältä muuttaneita sataa henkilöä vastaan, jotka alkavat puhua bolshevismista, osoittautuu demokraateille ylivoimaiseksi! Joukkojen myötätunto on meidän puolellemme! Porvareilla on vain yksi pelastuskeino: niin kauan kuin miekka pysyy heidän käsissään, niin kauan kuin tykit ovat heidän hallussaan, nuo tykit on suunnattava Neuvosto-Venäjää vastaan ja nujerrettava se muutamassa kuukaudessa, koska myöhemmin sitä ei enää saa nujerretuksi millään. Tällainen on asemamme, tämä määrää Kansankomissaarien Neuvoston sotilaallisen politiikan tämän vuo-

den aikana ja tämän vuoksi meillä on tosiasioihin viitaten, aikaansaannoksiin viitaten oikeus sanoa, että me kestäimme koetuksen vain siksi, että sodan lopen uuvuttamat työläiset ja talonpojat rakentavat uutta armeijaa vielä piinallisemmissä olosuhteissa osoittaen uutta sankaruutta.

Tällaiset ovat lyhyet yhteenvedot Neuvostovallan poliitikkasta sotilaallisella alalla. Haluan vielä mainita muutaman sanan eräästä momentista, jossa politiikka sota-asia- alalla liittyy läheisesti politiikkaan toisissa kysymyksissä, talouspolitiikkaan — tarkoitan sotilasspesialisteja.

Te kaiketi tiedätte, millaista väittelyä tämä kysymys on aiheuttanut, miten uskollisimpiin ja vakaumuksellisimpiin bolshevikki-kommunisteihin kuuluvat toverit ovat useasti esittäneet kiihkeitä vastalauseita sen johdosta, että me käytämme Punaisen sosialistisen armeijan rakentamisessa vanhoja sotilasspesialisteja, tsaarin kenraaleja ja upseereita, jotka ovat tahranneet maineensa palvelemalla tsaris- mia ja toisinaan jopa ammuttamalla työläisiä ja talonpoikia.

Ristiriita pistää silmään, suuttumus herää tässä, voipa sanoa, aivan luonnostaan. Miten voidaan rakentaa sosialistista armeijaa tsaarivallan spesialistien avulla?!

Osoittautuu, että me olemme rakentaneet sen yksinomaan siten. Ja kun ajattelemme tässä osaksemme tullutta tehtävää, on helppo ymmärtää, että vain siten on voitukin rakentaa. Tämä ei ole pelkästään sotilaallinen kysymys, tämä tehtävä on noussut etemme kaikilla kansan elämän ja kansantalouden aloilla.

Vanhat utopisti-sosialistit kuvittelivat, että sosialismi voidaan rakennuttaa muilla ihmisillä, että he kasvattavat ensin hyviä, moitteettomia, erinomaisesti koulutettuja ihmisiä ja ryhtyvät rakentamaan sosialismia heistä. Me olemme aina nauraneet ja sanoneet, että se on nukkeleikkiä, että se on sosialismilla keimailevien hienohelmojen ajanvietettä eikä mitään vakavaa politiikkaa.

Me tahdomme rakentaa sosialismin niistä ihmisistä, joita kapitalismi on kasvattanut, jotka se on pilannut, turmellut, mutta myös karaissut taistelua varten. On proletaareja, jotka ovat niin karaistuneita, että kykenevät uhraamaan tuhat kertaa enemmän kuin mikään armeija; on olemassa kymmeniä miljoonia sorrettuja talonpoikia, jotka ovat valistumattomia ja hajanaisia, mutta kykenevät, jos proleta- riaatti harjoittaa taitavaa taktiikkaa, liittymään taistelussa

sen ympärille. Ja sitten on tieteen ja tekniikan asiantuntijoita, joiden maailmankatsomus on läpeensä porvarillinen, on sotilasasiantuntijoita, jotka ovat saaneet kasvatuksensa porvarillisissa oloissa — ja hyvä vielä, jos porvarillisissa, monet ovat kasvaneet tilanherravallan, keppikurin, maaorjuuden ilmapiirissä. Mitä kansantalouteen tulee, niin kaikki agronomit, insinöörit, opettajat — kaikki he ovat lähtöisin omistavasta luokasta; eiväthän he ole taivaasta tipahtaneet! Mitään omistamaton työpenkin äärestä lähtenyt proletaari ja aurankurjesta lähtenyt talonpoika eivät saaneet käydä yliopistoa enempää tsaari Nikolain kuin tasavaltalaisen presidentin Wilsoninkaan aikana. Tiede ja tekniikka ovat rikkaita varten, omistavia varten; kapitalismi tarjoaa kulttuuria vain vähemmistölle. Ja meidän on rakennettava sosialismi tästä kulttuurista. Muuta materiaalia meillä ei ole. Me tahdomme rakentaa sosialismia vitkastelematta, jo nyt, siitä materiaalista, jonka kapitalismi jätti meille perinnöksi eilispäivältä, emmekä niistä ihmisistä, jotka aiotaan hyötää lämpölavoissa, jos huvittaisimme itseämme tuolla lorulla. Meillä on porvarillisia asiantuntijoita eikä ole mitään muuta. Meillä ei ole muita rakennuskiviä, meillä ei ole mistä rakentaa. Sosialismin täytyy voittaa, ja meidän, socialistien ja kommunistien, on käytännössä todistettava, että me kykenemme rakentamaan sosialismin näistä rakennuskivistä, tästä materiaalista, rakentamaan sosialistisen yhteiskunnan proletaareista, jotka saivat nauttia kulttuurista mitättömän vähän, ja porvarillisista spesialisteista.

Ja ellette rakenna kommunistista yhteiskuntaa tästä materiaalista, olette tyhjänpuhujia, lavertelijoita.

Näin on asianlaita maailmankapitalismin historiallisen perinnön suhteen! Siinä on se vaikeus, joka nousi eteemme konkreettisenä, kun olimme ottaneet vallan, kun olimme saaneet luoduksi neuvostokoneiston!

Tämä on toinen puoli tehtävästä, ja se on tehtävän suurempi puolisko. Neuvostokoneisto merkitsee sitä, että työtä tekevät ovat liittyneet yhteen sillä tavoin, että voisivat joukkoluontoisen yhteenliittymisensä painolla murskata kapitalismin. He ovatkin murskanneet sen. Mutta kapitalismin murskaamisella ei tulla kylläiseksi. On omaksuttava koko se kulttuuri, jonka kapitalismi jätti jälkeensä ja rakennettava siitä sosialismi. On omaksuttava koko tiede, tekniikka, kaikki tietous, taide. Muuten emme voi rakentaa kommu-



nistisen yhteiskunnan elämää. Mutta tämä tiede, tekniikka ja taide ovat asiantuntijain käsissä ja heidän päässään.

Näin on tehtävä asetettu kaikilla aloilla — tehtävä, joka on yhtä ristiriitainen kuin koko kapitalismi, se on mitä vaikein, mutta mahdollinen täyttää. Ei siksi, että saamme parinkymmenen vuoden perästä kasvatetuksi puhtoisia kommunistisia asiantuntijoita, ensimmäisen kommunistien sukupolven, jossa ei ole tahraa eikä moitteen sijaa; ei, suokaa anteeksi, meidän on kaikki järjestettävä nyt, ei kahdenkymmenen vuoden, vaan kahden kuukauden kuluttua voidaksemme taistella porvaristoa vastaan, koko maailman porvarillista tiedettä ja tekniikkaa vastaan. Tässä meidän täytyy voittaa. On vaikeata pakottaa joukkotahdon painolla porvarilliset specialistit palvelemaan meitä, mutta se voidaan tehdä ja jos teemme sen, me voitamme.

Kun тов. Trotski ilmoitti hiljattain minulle, että sotalaitoksessemme upseerien lukumäärä tekee useita kymmeniä tuhansia, niin silloin sain konkreettisen käsityksen siitä, missä piilee vihollisemme hyväksikäyttämisen salaisuus: miten voidaan pakottaa rakentamaan kommunismia ne, jotka ovat olleet sen vastustajia, rakentamaan kommunismia niistä rakennuskivistä, joita kapitalistit ovat valikoineet meitä vastaan käytettäväksi! Muita rakennuskiviä meillä ei ole! Ja näistä rakennuskivistä, proletariaatin johdolla, meidän on pakotettava porvarilliset specialistit pystyttämään rakennustamme. Juuri se on vaikeaa ja juuri siinä on voittomme tae!

Tietysti tällä tiellä, joka on uusi ja vaikea, on tehty runsaasti virheitä, tällä tiellä olemme joutuneet kokemaan runsaasti vastoinkäymisiä; kaikki tietävät, että tietty määrä spesialisteja on pettänyt meitä jatkuvasti: spesialistien keskuudessa tehtaissa, maataloudessa ja hallinnon alalla olemme kohdanneet ja kohtaamme joka askeleella kelvontonta suhtautumista asiaan, tahallista sabotaasia.

Me tiedämme, että kaikki nämä ovat valtavan suuria vaikeuksia ja että niitä ei voiteta pelkillä pakkokeinoilla... Emme tietenkään ole pakkokeinojen käyttöä vastaan; me nauramme niille, jotka suhtautuvat kielteisesti proletariaatin diktatuuriin, ja sanomme heitä tyhmyreiksi, jotka eivät jaksa käsittää, että pitää olla joko proletariaatin diktatuuri tai porvariston diktatuuri. Ken puhuu toisin, on joko idiootti tai sitten poliittisesti niin tietämätön, että häntä on

häpeä päästää kokoukseenkaan, saatikka puhujalavalle. Voi olla joko väkivaltaa Liebknehtiä ja Luxemburgia kohtaan, työväen parhaiden johtajien murhia tai riistäjien väkivaltainen lannistaminen, mutta se joka haaveilee keskiteistä, on vahingollisin ja vaarallisin vastustajamme. Näin ovat nyt asiat. Niin että kun puhumme spesialistien hyväksikäyttämistä, on pidettävä mielessä se, mitä neuvostolainen politiikka on opettanut vuoden kuluessa; tämän vuoden aikana me mursimme ja voitimme riistäjät ja nyt meidän tulee ratkaista porvarillisten spesialistien hyväksikäyttämisen ongelma. Toistan, ettei tässä saada mitään aikaan pelkällä väkivallalla. Väkivallan lisäksi, sen jälkeen kun väkivaltaa on käytetty voittoisasti, tässä tarvitaan voittaneen proletariaatin järjestyneisyyttä, kurinalaisuutta ja moraalista painoa, proletariaatin, joka alistaa ja vetää mukaan työhön kaikki porvarilliset spesialistit!

Joku voi sanoa: Lenin suosittelee moraalista vaikutusta väkivallan asemesta! Mutta on typerää luulla, että pelkällä väkivallalla voidaan ratkaista kysymys uuden tieteen ja tekniikan järjestämisestä kommunistisen yhteiskunnan rakennustyössä. Pötyä! Puolueena, ihmisinä, jotka ovat oppineet yhtä ja toista neuvostotyössä vuoden varrella, me emme lankea tähän typeryyteen ja tulemme varoittamaan siitä joukkoja. Koko porvarillisen, kapitalistisen yhteiskuntakoneiston hyväksikäyttäminen — sellainen tehtävä ei vaadi vain voittoisaa väkivallan käyttöä, se vaatii lisäksi organisaatiota, kuria, toverillista kuria joukkojen keskuudessa, proletaarisen vaikutuksen ulottamista koko muuhun väestöön, yleisen tilanteen muodostamista sellaiseksi, jolloin porvarillinen asiantuntija näkee, ettei hänellä ole muuta ulospääsyä, ettei vanhaan yhteiskuntaan palaaminen käy päinsä ja että hän voi toimia omalla alallaan vain kommunistien kanssa, jotka ovat hänen rinnallaan, johtavat joukkoja, nauttivat joukkojen ehdotonta luottamusta ja pyrkivät siihen, että porvarillisen tieteen ja tekniikan hedelmät, sivilisaation tuhatvuotisen kehityksen hedelmät eivät joutuisi kouralliselle ihmisille, jotka käyttävät niitä erottuakseen muista ja rikastuakseen, vaan että ne joutuisivat poikkeuksetta kaikille työtätekeville.

Tehtävä on suunnattoman vaikea, sen täydellinen ratkaiseminen ottaa kymmeniä vuosia! Ja sen ratkaisemiseksi on luotava sellainen voima, sellainen kuri, toverillinen kuri,

neuvostolainen kuri, proletaarinen kuri, joka ei vain murskaisi fyysisesti porvariston vastavallankumouksellisia aineksia, vaan myös tempaisi heidät täydellisesti vaikutuspiiriinsä, alistaisi heidät, pakottaisi kulkemaan meidän raiteitamme, palvelemaan meidän asiaamme.

Toistan, että sotilaallisessa rakennustyössä ja taloudellisessa rakennustyössä, jokaisen kansantalousneuvoston toiminnassa ja jokaisen tehdaskomitean, jokaisen kansallistettun tehtaan työssä olemme joutuneet joka päivä tekemisiin tämän tehtävän kanssa. Tuskin on ollut yhtään viikkoa tänä vuonna, ettemme olisi Kansankomissaarien Neuvostossa joutuneet tavalla tai toisella, muodossa tai toisessa ottamaan esille ja ratkomaan tätä kysymystä. Ja olen varma, ettei Venäjällä ole yhtään ainoata tehdaskomiteaa, yhtään ainoata maatalouskommuunia, yhtään ainoata neuvostotilaa, yhtään ainoata ujestien maatalousosastoa, joka ei olisi neuvostotyössä vuoden mittaan joutunut kymmeniä kertoja tekemisiin tämän kysymyksen kanssa.

Siinä on tehtävän vaikeus, mutta siinä on myös todella kiitollinen tehtävä, siinä on se, mitä meidän on tehtävä nyt, heti sen jälkeen, kun proletaarisen kapinan voima on murskannut riistäjät. Me nujersimme heidän vastarintansa — se piti tehdä —, mutta ei siinä kaikki, mitä piti tehdä, vaan heidät on myös pakotettava työtätekevien uuden organisaation, toverillisen järjestäytymisen voimalla palvelemaan meitä, heidät on parannettava vanhoista vioista, estettävä heitä palaamasta takaisin riistäjäntoimintaansa. He pysyvät vanhoina porvareina ja istuvat upseerinviroissa myös meidän armeijamme esikunnissa, he, insinöörit ja agronomit, nuo vanhat porvarit, jotka nimittävät itseään menshevikeiksi ja eserriksi. Nimi ei muuta mitään, he ovat kuitenkin porvareita läpikotaisin, kiireestä kantapäähän, maailmankatsomukseltaan ja tottumuksiltaan.

Mitenkäs nyt, heitämmekö heidät syrjään? Satoja tuhansia ei käy heittäminen syrjään. Ja jos heittäisimmekin, me heikentäisimme itseämme. Meillä ei ole mitään muuta, mistä rakentaa kommunismia kuin ainoastaan se, mitä kapitalismi on luonut. Ei pidä heittää syrjään, vaan on murrettava vastarinta pitäen heitä tiukasti silmällä, tekemättä mitään poliittisia myönnytyksiä, joita selkärangattomat ihmiset ovat taipuvaisia tekemään joka hetki. Kulttuuri-ihmiset taipuvat porvariston politiikan ja vaikutuksen alaisiksi sen

tähden, että he ovat omaksuneet kaiken kulttuurinsa porvarilliselta ympäristöltä ja sen kautta. Juuri sen vuoksi he kompastelevat joka askeleella ja tekevät poliittisia myönnytyksiä vastavallankumoukselliselle porvaristolle.

Kommunisti, joka sanoo, ettei saa joutua sellaiseen asemaan, jossa kädet voivat likaantua, että hänellä pitää olla puhtaat kommunistiset kädet, että hän rupeaa puhtailla kommunistisilla käsillään rakentamaan kommunistista yhteiskuntaa käyttämättä halveksittavia vastavallankumouksellisia porvarillisia osuustoimintamiehiä, sellainen kommunisti on tyhjänpuhuja, koska asia on päinvastoin, heitä ei voida olla käyttämättä.

Käytännöllisenä tehtävänä on nyt saada ne, kenet kapitalismi on kasvattanut meitä vastaan, tulemaan meidän palvelukseemme, pitää heitä joka päivä silmällä, asettaa heidät työläiskomissaarien alaisiksi kommunistisen organisaation oloissa, ehkäistä joka päivä heidän vastavallankumouksellisia aikeitaan ja samaan aikaan oppia heiltä.

Meillä on parhaassa tapauksessa agitaattorin ja propagandistin kokemusta, sellaisen ihmisen kokemusta, kenet tehdastyöläisen tai nälkäisen talonpojan sietämättömän raskas kohtalo on karkaissut — kokemusta, joka opettaa pitämään kauan puoliaan, osoittamaan sitkeyttä taistelussa, mikä onkin tähän asti auttanut meitä; sitä kaikkea tarvitaan, mutta se ei riitä, pelkästään sillä ei voida voittaa; on vielä otettava kaikki se mitä kapitalismissa on arvokasta, on otettava omaksemme koko tiede ja kulttuuri, jotta voitto olisi täydellinen ja lopullinen.

Mistä se voidaan ottaa? Pitää oppia heiltä, meidän vihollisiltamme, etumaisten talonpoikiemme, valveutuneiden työläistemme pitää oppia omista tehtaissaan, ujestien maatalousosastoissa porvarilliselta agronomilta, insinööriltä j.n.e. jotta voitaisiin omaksua heidän kulttuurinsa hedelmät.

Tässä suhteessa se taistelu, joka puhkesi puolueessamme kuluneen vuoden aikana, on ollut tavattoman antoisaa, se on aiheuttanut monia kiihkeitä yhteenottoja, mutta eihän taistelua voi ollakaan ilman kiihkeitä yhteenottoja; me taas olemme hankkineet käytännön kokemusta sellaisessa kysymyksessä, joka ei ole milloinkaan ennen noussut eteemme, mutta jota ilman kommunismi ei ole toteutettavissa. Tämä tehtävä — voitokkaan proletaarisen vallankumouksen liittäminen yhteen porvarillisen kulttuurin, porvarillisen tieteen

ja tekniikan kanssa, joka on tähän asti ollut vain harvojen omaisuutta, tämä tehtävä, sanon vielä kerran, on vaikea tehtävä. Tässä riippuu kaikki työtätekevien joukkojen valvutuneen kerroksen järjestyneisyydestä ja kurinalaisuudesta. Ellei Venäjällä, miljoonien poljettujen, valistumattomien, itsenäiseen rakentavaan toimintaan täysin kykenemättömien, vuosisatoja tilanherrain sarron alaisina olleiden talonpoikain etunenässä, heidän rinnallaan olisi valvutunutta kaupunkilaistyöläisten kerrosta, työläisten, joita talonpojat ymmärtävät, jotka ovat talonpojille läheisiä ja nauttivat heidän luottamustaan ja joita talonpoika uskoo, koska he ovat hänelle läheisiä työn ihmisiä, ellei olisi tätä organisaatiota, joka pystyy liittämään yhteen työtätekevät joukot ja selvittämään niille, saamaan ne vakuuttuneiksi siitä, että koko porvarillisen kulttuurin omaksuminen on tärkeä tehtävä,— ellei tätä organisaatiota olisi, niin kommunismin asia olisi toivoton.

En puhu tästä abstraktiselta näkökannalta, vaan kokonaisen vuoden mittaan hankitun jokapäiväisen kokemuksen näkökulmasta. Jos näissä kokemuksissa on paljon pikkuseikkoja, toisinaan ikäviä, epämiellyttäviä, niin kaikkien näiden pikkuseikkojen paljoudessa on osattava katsoa asian ytimeen, on ymmärrettävä, että näissä toiminnan pikkuseikoissa, yhteenotoissa tehdaskomitean ja insinöörin välillä, sen ja sen puna-armeijalaisen sekä sen ja sen porvarillisen upseerin välillä, sen ja sen talonpojan ja porvarillisen agronomin välillä,— että näissä selkkauksissa, hankauksissa, pikkuseikoissa on mittaamattomasti syvempi sisältö. Olemme voittaneet ennakkoluulon, että nuo porvarilliset spesialistit on heitettävä syrjään. Olemme ottaneet tuon koneen, se liikkuu toistaiseksi kehnosti — älkäämme pettäkö itseämme harhakuvitelmillä: se kompastelee joka askeleella, tekee joka askeleella virheitä, suistuu joka askeleella ojaan ja me nostamme sen jälleen ylös —, mutta se on lähtenyt liikkeelle, ja tulemme ohjaamaan sitä oikeata tietä pitkin. Siten, vain siten pääsemme pois siitä taloudellisen rappion, hirvittävien vaikeuksien, hävityksen, raaistuneisuuden, kurjuuden ja nälänhädän hyllyvästä hetteestä, johon sota on meidät saatanut ja johon kaikkien maiden imperialistit koettavat meitä sysätä ja pakottaa juuttumaan siihen.

Me olemme alkaneet nousta siitä. Nämä ovat ensimmäisiä askeleita.

Vuoden jatkunut neuvostotyö on opettanut meidät käsittämään selvästi tämän tehtävän jokaisessa erillisessä käytännön tapauksessa tehtaalla ja talonpoikaistyössä ja perehtymään tähän työhön. Tämä on mitä valtavain Neuvostovallan aikaansaannos vuoden ajalta. Ei ole ollut sääli hukata vuotta tähän. Emme ryhdy, niin kuin entisinä aikoina, pohdiskelemaan teoreettisesti porvarillisten specialistien merkitystä ja proletaaristen järjestöjen merkitystä yleensä, vaan tulemme käyttämään kaikkea, jokaisessa tehdaskomiteassa ja jokaisessa maa-asioita hoitavassa elimessä hankkimaamme kokemusta. Kun kerran olemme laskeneet Punaisen Armeijan perustuksen, kun kerran meillä on joltinenkin perustus, kun kerran on sellaisia kansallistettuja tuotantolaitoksia, joissa työläiset ovat käsittäneet tehtävänsä ja alkaneet kohottaa työn tuottavuutta niiden porvarillisten specialistien avulla, jotka yrittävät joka askeleella palata takaisin entiseen, kun taas työväen joukkojärjestöt pakottavat heitä kulkemaan eteenpäin yhtä jalkaa Neuvostovallan kanssa,—niin tämä on kaikkein suurin Neuvostovallan saavutus. Tämä työ ei ole näkyvää, siinä ei ole mitään loisteliasta, on vaikea arvioida sen koko merkitystä, mutta siinähan juuri ilmeneekin liikkeemme saavuttama edistysaskel, että olemme siirtyneet yksinkertaisesta tehtävästä, yksinkertaisesta riistäjien nujertamisesta uuteen tehtävään — opettaa itseämme, opettaa joukkoja rakentamaan kommunismia kapitalistisista rakennuskivistä, pakottaa kapitalistiset porvarilliset specialistit tekemään työtä meidän hyväksemme. Vain tätä tietä kulkien pääsemme voittoon. Ja nyt tiedämme, että kulkien samoin kuin olemme kulkeneet tähänkin saakka me todella saavutamme tuon voiton.

Toverit, siirryn viimeiseen kysymykseen, jota haluaisin valottaa vaikkapa lyhyesti, koska olen pitkittänyt puhettani liiaksi, nimittäin kysymykseen suhtautumisesta maaseutuun.

Kun olen tähän asti puhunut työstä sotilasalalla, diktaattuurista, porvarillisten specialistien hyväksikäyttamisestä, niin tällä alalla on edessämme eräs kommunistisen rakennustyön uusi, suunnattoman suuri vaikeus.

Miten on meneteltävä, kun valta on siirtynyt proletariaatin käsiin maassa, jossa kaupunkilaisproletariaatti on vähemmistönä, kun taas enemmistönä ovat talonpojat, jotka

ovat tottuneet isännöimään yksikseen, joilla nämä hajanaisen taloudenpidon tottumukset ovat veressä?

Suurin osa näistä talonpojista on kuitenkin niin pahassa taloudellisessa hädässä, köyhtynyt ja tilanherrain sekä kapitalistien sorron näännyttämä, että se tulee mielellään proletarienin avuksi. Jos kaupunkilaistyöläinen suhtautuu vähänkin järkevästi, tahdikkaasti, ihmisittäin, eikä niin kuin se, joka tahtoo komennella herättäen oikeutettua vihaa — jos kaupunkilaistyöläinen suhtautuu talonpoikaan vähänkin ihmisittäin, hän saa tältä osakseen mitä toverillisinta luottamusta ja varauksetonta tukea. Sen me tiedämme. Sen ansiosta Neuvostovalta pysyy pystyssä maaseudulla. Se on voinut pysyä pystyssä vain työtätekevien enemmistön mitä vilpittömimmällä tuella. Tätä tukea olemme saaneet siksi, että kaupunkilaistyöläiset ovat luoneet yhteyden maaseudun köyhälistön tuhansia eri teitä, joista meillä ei ole aavistustakaan.

Valtiovalta, joka ennen ehkäisi kaikkea sellaista, tekee nykyään parhaansa sen edistämiseksi. Vain sen ansiosta Neuvostovalta pysyy pystyssä, vain siinä on voiton tae.

Valtavan suuret vaikeudet, joista juuri mainitsin, ovat siinä, että talonpoika on tottunut tekemään työtä yksikseen, myymään vapaasti viljaa, ja hänestä se tuntuu luonnolliselta. Kuinka minulla, hän päättelee, vaikka olen raatanut saadakseni viljaa, joka on maksanut minulle niin paljon hikeä ja verta, ei olisi oikeutta myydä sitä vapaasti? Talonpojasta se tuntuu vääryydeltä.

Mutta me tiedämme kaikesta Venäjän kehityksen kokemuksesta, että vapaa kaupankäynti on kapitalistien vapaata juurruttamista; vapaa kaupankäynti nälän näännyttämässä maassa, missä nälkäinen on valmis antamaan leipäpalasesta mitä tahansa, jopa myymään itsensä orjuuteen, vapaa kaupankäynti silloin kun koko maa näkee nälkää, on vapaata vähemmistön rikastuttamista ja enemmistön köyhdyttämistä.

Meidän on todistettava, että nälän näännyttämässä maassa talonpoikaiston auttaminen on ensimmäinen tehtävä; auttaa taasen voidaan vain yhdistämällä sen toiminta, yhdistämällä joukot, sillä talonpoikaisto on hajanaista, pirstottua, talonpojat ovat tottuneet elämään ja tekemään työtä yksikseen.

Ulkonaisia esteitä tämän vaikean tehtävän täyttämisen tiellä ei ole; se mitä tässä piti tehdä väkivallalla, on tehty; me emme kieltäydy väkivallasta; tiedämme talonpoikien joukossa olevan kulakkeja, jotka tekevät meille tarmokkaasti vastarintaa järjestäen suoranaisia valkokaartilaiskapinoita; tämä ei koske talonpoikaisjoukkoja kokonaisuudessaan. Kulakit ovat vähemmistönä; ja tässä tarvitaan taistelua ja vielä kerran taistelua, heidät on lannistettava, ja me lannistammekin heitä, mutta sen jälkeen kun riistäjien lannistamistehtävä maaseudulla on voitokkaasti ratkaistu, nousee eteen kysymys, jota ei voida ratkaista väkivallalla; tällä alalla niin kuin kaikilla muillakin aloilla tehtävämme voidaan täyttää vain laajan joukko-organisaation avulla, talonpoikaistoon kohdistetulla kaupunkilaisproletariaatin pitkäaikaisella kasvattavalla vaikutuksella.

Täytämmekö me tämän tehtävän? Kyllä, tiedämme sen kokemuksesta; ja vain siksi että talonpoikaiston suuri enemmistö luottaa työväenvaltaan, voidaan tämän työväelle osoitetun luottamuksen nojalla rakentaa perustusta, joka on jo pantu alulle ja sitä on rakennettava edelleen, mutta rakennettava toverillisen vaikutuksen ja kurin avulla.

Siinä tehtävä, joka on noussut ratkaistavaksemme käytännössä.

Perustaessamme köyhälistökomiteoita<sup>16</sup>, pyrkiessämme suorittamaan tavaravaihtoa maaseudun kanssa emme pyrkineet siihen, että rikkaat saisivat tavaroita, vaan että ensi kädessä köyhälistö saisi niitä vähälukuisia tavaroita, joita kaupunki saattoi antaa, jotta auttamalla köyhälistöä voisimme sen avulla voittaa kulakin ja ottaa häneltä viljaylijäämät.

On ollut äärettömän vaikeaa ratkaista väestön huoltaminen leipäviljalla suunnattoman laajassa maassa, jossa liikennevälineet ovat kehnot ja talonpoikaisto hajallista, ja tämä tehtävä on aiheuttanut meille eniten huolia. Muistelllessani kaikkia Kansankomissaarien Neuvoston istuntoja voin sanoa: ei ole ollut yhtään tehtävää, jonka parissa Neuvostovalta olisi tehnyt niin sitkeästi työtä kuin tämän tehtävän parissa. Talonpoikaisto on meillä tavattoman hajanaista, pirstoutunutta, maaseudulla on eniten valistumattomuutta, erillisen taloudenpidon tottumuksia, vapaan viljakaupan kieltoa pidetään siellä väärytenä, ja siihen ilmestyy tietenkin juuri sopivalla hetkellä poliittisia veija-



reita, kaikenlaisia eserriä ja menshevikkejä, jotka ryhtyvät kiihottamaan talonpoikia ja puhumaan heille: „Teitä ryövätään!”

On todellakin sellaisia lurjuksia, jotka vuoden jatkuneen neuvostotyön jälkeen, vaikka elintarvikehuollon työntekijät ovat todistaneet, että me olemme viime kuukausina toimitaneet maaseudulle 42 tuhatta vaunullista elintarvikkeita, mutta saaneet sijalle vain 39 tuhatta vaunullista viljaa — on lurjuksia, jotka sittenkin kirkuvat: „Talonpojat, Neuvostovalta ryövää teitä!”

Silloin kun työläiset ponnistelevat yli voimiensa kaupungeissa — eikä missään ole niin sietämätöntä nälänhätää kuin kaupungeissa ja Venäjän ei-maanviljelysseuduilla —, silloin kun talonpojat ovat ottaneet haltuunsa kaikki tilanherrain maat ja ottaneet itselleen viljan, silloin kun talonpoikaiston suuret joukot, me tiedämme sen, ovat tehneet Neuvostovallan ensimmäisenä vuotena työtä omaksi hyväkseen eikä herrojen tai kauppiaiden hyväksi ja parantaneet ruokatalouttaan, silloin kun nälkä koettelee kaupunkeja ja ei-maanviljelysseutuja, kun kaikki kapitalistit yrittävät murtaa meidät nälällä — tällaisena aikana löytyy menshevistiin ja eserräläisiin tai muihin narrinkaapuihin pukeutuneita ihmisiä, jotka julkeavat hokea: „Teitä ryövätään!” He ovat kapitalismin asiamiehiä, emmekä me aio emmekä saa kohdella heitä mitenkään muuten kuin kapitalismin asiamiehinä!

Tällaisena aikana, jolloin Neuvostovalta näkee vaikeimaksi kysymykseksi nälänhädän, jokaisen neuvostokansalaisen velvollisuutena on antaa kaikki viljaylijäämät nälkäiselle. Se on niin selvää, ilmeistä, se on niin ymmärrettävää jokaiselle työtätekevälle ihmiselle, ettei sitä vastaan voida väittää. Vain turvautumalla petkutukseen, poliittiseen peijaukseen, voidaan hämätä tämä yksinkertainen, selvä, silminnähtävä totuus, tehdä se käsittämättömäksi tai vääristellä sitä!

Tähän totuuteen nojaa kaupunkilaistyöläinen. Hän suostuu mitä vaikeinta tehtävänsä, kiitos sen, että tämä totuus on silminnähtävän selvä. Tähän asti hän on puhunut talonpoikaisköyhälistölle: yhdessä teidän kanssanne me muodostamme Neuvostovallan todellisen tukinojan. Sitä varten perustettiin köyhälistökomiteat, tavaravaihtojärjestöjä, veloitettiin osuuskunnat toimimaan koko väestön

yhteenliittäjinä. Tämä on perusajatuksena kaikissa maatalouden alaa koskevilla dekreeteissä, ja kaikissa kaupunkien työvälle osoitetuissa vetoimuksissa sanotaan: liitytkää yhteen maaseutuköyhälistön kanssa, muutoin ette saa ratkaistuksi tärkeintä ja vaikeinta kysymystä — viljakysymystä. Talonpojalle taas olemme sanoneet: joko liityt yhteen kaupunkilaistyöläisten kanssa, ja silloin me voitamme, taikka kuuntelet kapitalistien ja heidän menshevikkipukusten käskyläistensä ja lakeijoidensa neuvoja ja kehotuksia näiden opettaessa sinua: „Älä anna kaupungin ryövätä itseäsi, käy vapaasti kauppa; joka on rikas, se hyötyykin, mitä se sinulle kuuluu jos toiset kuolevat nälkään” — ja silloin sinä joudut itsekin hukkaan, joudut kapitalistin orjaksi ja saatat Neuvosto-Venäjän puille paljaille. Vain kapitalismin vallitessa pääteltiin tähän tapaan: „Minä käyn kauppa, minä hyödyn, jokainen huolehtikoon itsestään ja jumala huolehtii kaikista.” Näin päätteli kapitalismi ja synnytti sodan; juuri sen vuoksi työläiset ja talonpojat olivat rutiköyhiä, mutta mitätön vähemmistö miljardöörejä.

Kysymys on siitä, miten pitää suhtautua talonpoikaan käytännön työssä, miten järjestää köyhälistö ja keskivarakkaat talonpojat, jotta voisimme vastustaa joka askeleella heidän entisyydenkaipuutaan, heidän yrityksiään palata takaisin, vapaaseen kaupankäyntiin, heidän jatkuvaa pyrkimystään isännöidä „vapaasti”. „Vapaus” on hyvä sana; joka askeleella „vapaus”: vapaus käydä kauppa, myydä, tulla myydyksi j.n.e. On menshevikkejä ja eserriä, veijareita, jotka taivuttelevat ja vatvovat tätä kaunista vapaus-sanaa jokaisessa sanomalehdessä ja puheessa; mutta kaikki he ovat petkuttajia, kapitalismin turmelemia ihmisiä, jotka vetävät kansaa taaksepäin.

Ja vihdoinkin Kansankomissaarien Neuvoston samoin kuin Puolustusneuvostonkin tärkeimpänä huolena ja toiminnan tarkoituksena on viime aikana, viime kuukausina ja viikkoina ollut nälänhädän torjuminen.

Nälänhätä on meille suunnaton vitsaus nimenomaan nyt, kevään kynnyksellä; ja keväällä saamme kokea raskaimman ajan. Samoin kuin viime vuonna loppupalvi, kevät ja alku-kesä olivat raskainta aikaa, olemme tänäkin vuonna juuri nyt tulossa raskaaseen kauteen. Nyt voimistuvat taas valkokaartilaisten, tilanherrain ja kapitalistien toiveet siitä, että heidän ehkä onnistuu käyttää vielä kerran hyväkseen nälän-

hätää, koska he eivät pysty murskaamaan Neuvostovaltaa avotaistelussa.

Eivätkä ne ihmiset, jotka nimittävät itseään menshevi-keiksi ja eserriksi, oikeistolaisiksi ja vasemmistolaisiksi, jotka vajoavat niin syvälle, että sanovat olevansa työkansan kannattajia, mutta yrittävät elintarviketilanteen kiristyessä ja nälänhädän uhatessa käyttää sitä hyväkseen ja yllyttävät kansanjoukkoja työläisten ja talonpoikien valtaa vastaan, ne ihmiset eivät käsitä, että samoin kuin vasemmistoeserrä Muravjovin viimevuotinen petos Itärintamalla maksoi kymmenien tuhansien työläisten ja talonpoikain hengen sodassa valkokaartilaisia vastaan, samoin nytkin kaikki sellainen politiikka, kaikkalainen agitaatio ja keplottelu nälänhädällä, jota vasemmistoeserrat harjoittavat mukamas työläisten parhaaksi, ei ole mitään muuta kuin suoranaista valkokaartilaisien auttamista. Kaikki sellainen agitaatio maksaa tuhansia liikoja uhreja sodassa valkokaartilaisia vastaan. Viime vuonna, kun Muravjov teki petoksensa, hän oli vähällä avata koko rintaman ja aiheutti useita raskaita tappioita.

Sen vuoksi tahtoisin ennen muuta ja erikoisesti koskella vaikkapa mahdollisimman lyhyesti tärkeimpiä tosiasioita.

Joskin asemamme on nyt niin kuin viime keväänäkin jälleen huonontunut elintarviketilanteen alalla, on meillä nyt vahva toivo siitä, että voitamme nämä vaikeudet ja vieläpä selviydymme niistä paremmin kuin viime vuonna. Toivomme perustuu siihen, että idässä ja etelässä asiat sujuvat paljon paremmin, ja itä sekä etelä ovat Venäjän tärkeimpiä vilja-aittoja. Useissa Puolustusneuvoston ja Kansankomissaarien Neuvoston neuvotteluissa olemme viime päivinä saaneet tarkat tiedot siitä, että rautateiden varteen Kasaanin ja Saratovin välille sekä Volgan—Bugulman radan varteen Samarasta itään, Volgan taakse, on kertynyt valmiiksi varastoitua viljaa noin 9 miljoonaa puutaa.

Koko suunnaton vaikeus, koko suunnaton vaara on siinä, että kulkulaitoksemme on niin sairas ja veturien puute niin suuri, ettemme ole varmoja, pystymmekö kuljettamaan pois tuon viljan. Tämä on ollut päähuolena viimeaikaisessa toiminnassamme, ja sen vuoksi päätimme turvautua sellaiseen toimenpiteeseen kuin matkustajaliikenteen

keskeyttämiseen, sen täydelliseen pysäyttämiseen maaliskuun 18 päivästä huhtikuun 10 päivään.

Me tiedämme, että se on raskasta. Löytyy varmaan agitaattoreita, jotka auttavat valkokaartilaisia, he alkavat huutaa: „Katsokaa, kansa näkee nälkää, mutta siltä riistettiin matkustajajunat, ettei voitaisi kuljettaa viljaa.” Sellaisia agitaattoreita on kyllä. Mutta me sanomme: kaikissa vaikeuksissa luotamme rehellisten työläisten tietoisuuteen, ja he tulevat kannattamaan meitä.

Asiantuntijoiden antamien tietojen mukaan liikenteen pysäyttäminen vapauttaa 220 veturia. Nämä matkustajaliikenteessä käytetyt veturit ovat heikompia kuin tavarajunan veturit, niiden kuljetuskyky on pienempi, mutta olemme laskeneet, että ne pystyvät kuljettamaan tuona aikana noin kolme ja puoli miljoonaa puutaa. Jos taas sakkimiehet, nälkäiset ihmiset, jotka ryntäävät kuka minnekin, kuljettaisivat tuon ajan viljaa omin päin, he saisivat parhaimmassa tapauksessa tuoduksi puoli miljoonaa puutaa. Tämän vahvistaa todeksi jokainen kokenut rautatie-työläinen, jokainen, joka on käynyt Volgantakaisella radalla ja nähnyt, miten viljakuormat on kaadettu paikoitain suoraan lumihankeen. Viljasäkit voivat tuhoutua, vilja on muutenkin kosteata; pahin on edessä sitten, kun tulva alkaa. Mutta me turvaudumme tähän raskaaseen toimenpiteeseen varmoina siitä, että totuutta on mahdoton salata valtavilta työväenjoukoilta, että vasemmistoeserrien agitaattorit eivät pysty eksyttämään niitä oikealta tieltä ja että tämä totuus voittaa.

Ja tällainen raskas toimenpide kuin matkustajaliikenteen pysäyttäminen voi antaa useita miljoonia puutia viljaa. Torjuen valheet, parjaukset ja tarut, että matkustajaliikenteen pysäyttäminen on muka vahingollista, meidän on sanottava, että se antaa riittävästi viljaa, kun saamme apua Pietarin, Moskovan ja Ivanovo-Voznesenskin työläisiltä, jotka lähtevät etelään hakemaan sitä. Mainitsen kesken kaiken, ettei yksikään kaupunki ole antanut niin paljon voimia elintarvikehuollon järjestämistyöhön kuin Pietari; sen kaikki parhaat voimat on jo pantu työhön ja siten eturivin kaupunkien työläisten pitääkin menetellä.

Sosialistista vallankumousta ei voida suorittaa ilman työväenluokkaa; sitä ei voida suorittaa, ellei työväenluokka ole varttunut niin voimakkaaksi, että se pystyy johtamaan

kymmeniä miljoonia kapitalismin polkemia ja näännyttämiä, lukutaidottomia ja hajallisia maaseudun ihmisiä. Ja heitä pystyvät johtamaan vain valveutuneet työläiset. Mutta parhaimmisto on jo kuluttanut voimansa loppuun, uupunut ja menehtynyt. Ne on korvattava uusilla lähettämällä keskitason väkeä, nuoria. On mahdollista, että he tekevät virheitä, mutta ei hätää; kunhan he vain ovat uskollisia työväen asialle, proletaarisen taistelun ilmapiirissä kasvatettuja.

Me olemme jo ryhtyneet toimenpiteisiin parhaimpien voimien lähettämiseksi Volgan—Bugulman rautatielle. Työläisosaston mukana sinne on matkustanut tov. Brjuhanov. Muillekin rautateille on lähetetty sotilasosastoja ja niiden mukana työläisiä, ja toistan vielä, meillä on vahva toivo, että saamme viljaa. Edessämme on vaikea vuosipuolisko, mutta se on oleva viimeinen vaikea vuosipuolisko, koska meitä vastassa on voimistuvan vihollisen asemesta rappeutuva vihollinen, sillä neuvostolainen liike kasvaa kaikissa maissa.

Tällaisia ovat ne perusteet, joiden nojalla olemme ilmoittaneet varovasti harkiten ja tarkistettuamme kaikki laskelmat moneen kertaan, että matkustajaliikenteen keskeyttäminen antaa mahdollisuuden kuljettaa muutamia miljoonia puutia viljaa ja käyttää hyväksi mitä rikkaimpia idän ja etelän vilja-aittoja. Tämän vaikean vuosipuoliskon aikana saavutamme voiton päävihollisestamme, nälänhädästä ja lisäksi olemme nyt viimevuotista paremmassa asemassa, koska meillä on varastoja.

Viime vuonna tshekkoslovakit pääsivät Kasaaniin ja Simbirskiin saakka, Ukraina oli saksalaisten anturan alla, Krasnov kokosi saksalaisten rahoilla sotajoukkoja Donilla ja etelä oli eristetty meistä; nyt taas Ukraina on vapautumassa saksalaisista imperialisteista, jotka aikoivat viedä Ukrainasta 60 miljoonaa puutaa viljaa, mutta saivat viedyksi kaiken kaikkiaan vain 9 miljoonaa ja päällisiksi veivät mukanaan sellaisen kiusankappaleen, jota he eivät pysty sulattamaan — veivät bolshevismin. Siihen saksalaiset imperialistit kompastuivatkin, ja siihen kompastuvat myös ranskalaiset ja englantilaiset imperialistit, jos saavat mahdollisuuden edetä syvemmälle Venäjän alueelle.

Nyt meillä on Neuvosto-Ukraina. Eikä Ukrainan Neuvostohallitus, kun kysymys viljasta tulee esille, määrää

meille hintaa kauppasaksan lailla, ei niin kuin keinottelija tai se musikka, joka sanoo: „Nälkäinen maksaa vaikka tuhat ruplaa puudasta, vihellän minä valtion viljamonopolille, vähät muusta kunhan vain rikastun, ja jos kansa näkee nälkää, niin sitä parempi, enemmän maksavat.” Näin päättelee maalaisporvaristo, näin päättelevät kulakit, keinottelijat, ja heitä auttavat kaikki ne, jotka pitävät meteliä viljamonopolin johdosta, jotka puolustavat kaupan „vapautta”, toisin sanoen rikkaan talonpojan vapautta rikastua ja kaikkea vaille jäävän työmiehen vapautta nääntyä lopullisesti nälkään. Ja Ukrainan hallitus on sanonut: „Ensi tehtävänä on auttaa nälkäisiä pohjoisalueita; Ukraina ei jaksakaan kestää, ellei nälän näännyttämä pohjois-Venäjä kestä; Ukraina kestä ja voittaa varmasti, jos se auttaa nälkäisiä pohjoisia alueita.”

Ukrainan viljavarat ovat suunnattomat. Kaikkea ei voida ottaa yhdellä kertaa. Olemme lähettäneet Ukrainaan parhaita neuvostotyöntekijöitämme ja meille on jo tiedotettu yhteen ääneen seuraavaa: „Viljavarat ovat valtavan suuret, mutta heti ei kaikkea voida kuljettaa, puuttuu koneistoa.” Saksalaiset ovat hävittäneet Ukrainaa siinä määrin, että siellä on vasta alettu muodostaa jonkinmoista koneistoa; siellä vallitsee täydellinen kaaos. Pahimmat ajat, jolloin me istuimme Smolnassa ensi viikot Lokakuun vallankumouksen jälkeen ja kamppailimme rappiotilan voittamiseksi, eivät olleet mitään niihin vaikeuksiin verrattuna, joita Ukraina parhaillaan kokee. Ukrainalaisten toverien taholta kantautuu avunhuuto, että puuttuu väkeä, ettei ole kukaan rakentaisi Neuvostovaltaa, ettei ole minkäänlaista koneistoa, ettei ole sellaista proletaarista keskusta kuin Pietari tai Moskova, kun taas Ukrainan proletaariset keskuksat ovat vihollisen hallussa. Kiev ei ole proletaarinen keskus, nälän näännyttämää Donetsin aluetta ei ole vapautettu kasakoista. „Tulkaa avuksemme, pohjoisalueiden työläiset!”

Ja sen vuoksi sanomme ukrainalaisten toverien puolesta Pietarin työläisille tietoisina siitä, että he ovat antaneet enemmän kuin mikään muu kaupunki: „Antakaa vielä, ponnistakaa vieläkin voimianne!” Nyt me voimme ja meidän täytyy auttaa ukrainalaisia tovereita, koska he joutuvat rakentamaan Neuvostovallan koneistoa seudulla, jota kärsimykset ovat koetelleet ja autioittaneet niin, ettei sen vertaista ole missään koettu eikä kärsitty!

Käsiteltyämme tätä tilannetta puolueemme Keskuskomiteassa olemme antaneet ohjeen — tehdä ensin kaikki koneiston rakentamiseksi Ukrainassa ja ryhtyä työhön sitten kun on aseet käsissä ja koneisto luotu, ja saada sillä keinoin kesäkuun 1 päivään mennessä 50 miljoonaa puutaa viljaa.

En halua lainkaan vakuuttaa teille, että tuo tehtävä tulee täytetyksi. Me kaikki tiedämme, että niin monta tehtävää kuin olemme ottaneetkin täyttääksemme, emme ole kyenneet suorittamaan niitä määräpäivään mennessä. Tulfoon vaikkapa vain osa tästä tehtävästä täytetyksi. Voitte kuitenkin olla varmoja siitä, että kun koko elintarvikehuoltokoneisto idässä ja etelässä on saatu täyteen käyntiin, voidaan pahan päivän varalta saada pikaista apua etelästä ja parantaa tilannettamme sitten, kun nälänhätä meillä käy yhä ankarammaksi.

Ukrainan lisäksi on meillä vielä toinen lähde — Donin alue. Punaisen Armeijan voitot ovat jo saaneet siellä aikaan ihmeitä. Joku viikko sitten asemamme Donilla sodassa Krasnovia, päävihollista vastaan, upseereita, kasakoita vastaan, joita ensin saksalaiset ja sitten englantilaiset ja ranskalaiset lahjoivat miljoonillaan ja jatkavat vieläkin heidän auttamistaan, — joku viikko sitten meidän asemamme siellä oli vaikea; mutta nykyään olemme erinomaisella vauhdilla vallanneet alueita Tsaritsyniin asti ja edenneet Tsaritsynista eteläänkin. Krasnovin ja Donin vastavallankumouksellisten voima on murrettu, eikä mikään imperialistien apu ole auttanut heitä.

Mitä tämä merkitsee? Se merkitsee, että me olemme päässeet käsiksi kivihiileen ja viljaan, joiden puuttuessa menehdymme, sillä hiilen puutteessa pysähtyvät rautatiet ja teollisuuslaitokset, viljan puutteessa kaupunkien ja ylipäänsä ei-maanviljelysseutujen työväki saa kärsiä nälän tuskia.

Donin seudulla samoin kuin Ukrainassakin on suunnattomasti viljaa; sitä paitsi emme voi sanoa, että siellä ei ole koneistoa; jokaisessa sotilasosastossa on kommunistinen solu, työväen keskuudesta nousseita komissaareja, elintarvikealan työläisryhmiä; siellä oli perusvaikeutena se, että valkokaartilaiset räjäyttivät perääntyessään sillat ja sen vuoksi ei kumpikaan kahdesta pääradasta ole ollut käyttökelpoinen.

Puolustusneuvoston ja Kansankomissaarien Neuvoston viime istuntoon kutsuimme asiantuntijoita ja tiedustelimme heiltä, miten voidaan hankkia rakennustarpeita ratojen korjaamiseksi ja korjata ainakin toinen niistä. Viimeksi pidetyssä Puolustusneuvoston istunnossa saatoimme todeta, että rakennustarpeet on hankittu suunnattomin voimainponnistuksin, ja lisäksi olemme saaneet paikallisilta tovereilta vakuutuksia, että he takaavat melkein varmasti molempien ratalinjojen saamisen käyttökuntoon ennen kevättulvia. Tämä liikenteen palauttaminen molemmilla ratalinjoilla on merkitykseltään ehkä monien kasakoista saavutettujen voittojen veroinen, ja sen ansiosta voimme sanoa: „On kestettävä vielä muutama rasittava kuukausi, ponnisteltava kaikin voimin, annettava avuksemme Pietarin, Moskovan ja Ivanovo-Voznesenskin työläisiä.” Paitsi itää, mistä on vaikea kuljettaa mitään, paitsi Ukrainaa, missä on valtavia varastoja, mutta ei ole koneistoa, on olemassa Punaisen Armeijan voittama Donin seutu. Ja siksi sanomme, varovaisuutta noudattaen, kylmästi harkiten, tarkistettuaamme kaiken tämän maaseudulta saatujen lukuisten selostusten ja tiedotusten avulla ja kuultuamme elintarvikealan ja rautatieliikenteen asiantuntijoita, sanomme, että meillä on mitä vahvin, perusteltu varmuus siitä, että pystymme kestäämään samoin kuin viime vuonna ja voimme vielä parantaakin asemaamme huomattavasti.

Vihollisemme hajoo sisäisesti, eikä ulkoinenkaan vihollinen voi missään tapauksessa kestää pitkään. Toverit, siitä meidät on saanut vakuuttuneeksi eritoten se, mitä olemme kuulleet tänne saapuneilta ulkomaalaisilta tovereilta, joiden kanssa me yhdessä perustimme äskettäin Moskovassa Kommunistisen Internationalen. Pariisin kansankokouksissa ajetaan puhujat pois puhujalavalta bolshevismiin kohdistettujen hyökkäilyjen tähden. Niin, voitto on meidän! Imperialistit voivat vielä vuodattaa tuhansien ja taas tuhansien työläisten verta, murhata Rosa Luxemburgin ja Karl Liebknechtin ja satoja Internationalen parhaita edustajia, voivat sulloa Englannin, Ranskan, Saksan ja Italian vankilat täyteen sosialisteja, mutta se ei auta! Voitto on meidän! Sillä kaikesta valheesta, kaikesta valheiden ja likaisen parjauksen tulvasta huolimatta kaikkien maiden työläiset ovat käsittäneet mitä ovat Neuvostot, mitä on Neuvosto-



valta. Eikä minkään maan kapitalisteilla ole ulospääsyä. Toistan, he joutuvat tappeluun keskenään samaan aikaan kun solmivat rauhan. Ranska on valmis karkaamaan Italian kimppuun, ne eivät pysty jakamaan saalista, Japani varustautuu Amerikkaa vastaan. Ne ovat säilyttäneet kansojen maksettavaksi ennen kuulumattoman raskaan pakkoveron, monien miljardien suuruiset sotalainat. Mutta sota on uuvuttanut kansat kaikkialla, kaikkialla on puute elintarvikkeista, tuotanto pysähdyksissä, kaikkialla nälänhätä. Entente, joka lupaa auliisti apuaan vastavallankumouksellisille, ei jaksu ruokkia omia maitaan. Niin Pariisin, Lontoon kuin New Yorkin työväenjoukot ovat kääntäneet sanan „Sovet” \* omalle kielelleen, tehneet tämän sanan ymmärrettäväksi jokaiselle työläiselle tietoisina siitä, että vanhasta porvarillisesta tasavallasta ei ole apua, että auttamaan pystyy vain työväen valta.

Ja kun Neuvostovalalla on Venäjällä edessään suunnattomia vaikeuksia, niin tämä johtuu siitä, että Venäjän kimppuun on rynnännyt parhaiten varustautuneiden, maailman voimakkaimpien valtojen sotilaallinen voima. Siitä huolimatta Venäjän Neuvostovalta on kyennyt voittamaan puolelleen koko maailman työväen myötätunnon, huomion ja moraalisen tuen. Ja näiden seikkojen perusteella — vähääkään liioittelematta niitä, sulkematta silmiämme siltä, että niin Saksassa kuin muissakin maissa vuodatetaan työläisten verta ja monia parhaimpia sosialismin johtajia menehtyy petomaisiin kidutuksiin, sen me tiedämme emmekä sulje silmiämme siltä — me vakuutamme, että voitto, täydellinen voitto on oleva meidän, sillä muiden maiden imperialistien asema on järkkynyt, työväki on jo selviämässä huumaustilasta ja harhasta, Neuvostovalta on jo voittanut puolelleen koko maailman työväen tunnustuksen; kaikkialla asetetaan toivo vain Neuvostojen perustamiseen, nähdään ainoa toivo siinä, että työläiset ottavat vallan omiin käsiinsä.

Ja kun työläiset saavat tietää, että otettuaan vallan käsiinsä jopa takapajuisen maan kehittymättömät työläisetkin ovat yhteenliittyneinä kyenneet luomaan voiman, joka tekee vastarintaa koko maailman imperialisteille, että nämä työläiset ovat kyenneet ottamaan tehtaat kapitalisteilta ja

---

\* — Neuvosto. Suom.

antamaan tilanherrain maat talonpojille — kun tämä totuus pääsee leviämään kaikkien maiden työväenjoukkoihin, silloin voidaan sanoa kaikkien kuullen, täydellä varmuudella vielä kerran, että meidän voittomme on taattu koko maailman mitassa, koska porvariston asema on järkkynyt, se ei voi enää pettää työläisiä, sillä neuvostoliike on virinnyt kaikkialla, ja me saamme pian nähdä, kuten näimme loka-kuun 25 päivänä 1917 Neuvostotasavallan syntymisen, kuten näimme äskettäin Moskovassa III:n, Kommunistisen Internationalen syntymisen,— samoin saamme pian nähdä Kansainvälisen Neuvostotasavallan synnyn. (Puhe keskeytyi useita kertoja kättentaputuksiin ja päättyi jatkuviin suosionosoituksiin.)

Pyydän hartaasti pietarilaisia tovereita julkaisemaan seuraavan *alkusanoina* tai *jälkisanoina* puheeseeni, vaikkapa kaikkein pienimmällä petiitillä.

17/IV.

*Lenin*

#### JÄLKISANAT <sup>17</sup>

Uhrattuani melkoisesti työtä puheeni muistiinkirjoitetun tekstin korjaamiseen olen pakotettu kääntymään hartain pyynnöin kaikkien niiden toverien puoleen, jotka haluavat kirjoittaa muistiin puheitani painatettavaksi.

Pyyntöni on, ettei pidä koskaan luottaa puheitteni pika-kirjoitettuun eikä muuhunkaan muistiinkirjoitettuun tekstiin, ei pidä koskaan yrittää ehdottomasti kirjoittaa niitä muistiin eikä koskaan julkaista puheitteni muistiinkirjoitettuja tekstejä.

Puheitteni tekstin asemesta julkaistakoon tarpeen vaatiessa selostuksia niistä. Olen nähnyt lehdissä selostuksia puheistani, jotka ovat olleet tyydyttäviä. Mutta en ole kertaakaan tavannut vähänkään tyydyttävää puheeni muistiinkirjoitettua tekstiä. En mene päättelemään mistä se johtuu, liian nopeasta puhetavastaniko vai puheen virheellisestä rakenteesta vai jostakin muusta, mutta tosiasia pysyy tosiasiana. En ole nähnyt vielä kertaakaan tyydyttävästi muis-

---

tiinkirjoitettua puheeni tekstiä, en pikakirjoitettua enkä muullakaan tavalla muistiin pantua.

Hyvä seloste puheesta on parempi kuin huonosti muistiinkirjoitettu teksti. Sen vuoksi pyydänkin: älköön milloinkaan julkaistako mitään puheitteni muistiinkirjoitettuja tekstejä.

17. IV. 1919.

*N. Lenin*

---

**J. M. SVERDLOVILLE**  
**OMISTETTU MUISTOPUHE**  
**YLEISVENÄLAISEN TpKK:n**  
**YLIMÄÄRÄISESSÄ ISTUNNOSSA**  
**MAALISKUUN 18<sup>p</sup>nä 1919**

Toverit! Tänään, jolloin koko maailman työväki viettää Pariisiin Kommuunin sankarillisen nousun ja traagillisen kukistumisen muistopäivää, me joudumme saattamaan hautaan Jakov Mihailovitsh Sverdlovin. Tov. Sverdlov ilmensi vallankumouksemme kulussa ja sen voittojen yhteydessä proletaarisen vallankumouksen tärkeimpiä ja oleellisimpia piirteitä täydellisemmin ja eheämmin kuin kukaan muu, ja nimenomaan siinä näkyy vieläkin suuremmassa määrin kuin hänen rajattomassa uskollisuudessaan vallankumouksen asialle se osuus, joka hänellä on proletaarisen vallankumouksen johtajana.

Toverit! Asioita pintapuolisesti arvostelevien ihmisten kannalta katsoen, vallankumouksemme lukuisten vihollisten tai yhä vielä vallankumouksen ja sen vastustajien välillä horjuvien ihmisten kannalta katsoen pistää eniten silmään se vallankumouksen piirre, joka on ilmennyt päättäväisenä, säälimättömänä työkansan riistäjien ja vihollisten nujertamisena. On epäilemätöntä, että ilman tätä piirrettä — ilman vallankumouksellista väkivaltaa — proletariaatti ei olisi kyennyt voittamaan, mutta yhtä epäilemätöntä on myös se, että vallankumouksellista väkivaltaa voitiin pitää vallankumouksen välttämättömänä ja oikeana menettelytapana vain sen kehityksen tiettyinä ajankohtina, vain tiettyjen ja erikoisten olosuhteiden vallitessa, kun taas tämän vallankumouksen paljon syvällisempänä ja pysyvänä ominaisuutena ja sen voittojen edellytyksenä on ollut ja on proletaaristen joukkojen järjestäminen, työtätekevien järjestäminen. Juuri tässä miljoonien työtätekevien järjestäytymisessä ovat vallankumouksen parhaat edellytykset, siinä on sen voittojen

syvin lähde. Tämä proletaarisen vallankumouksen piirre juuri nostikin taistelun kulussa esiin sellaisia johtajia, jotka ovat eniten olennoineet tuota vallankumouksessa ennen näkemätöntä erikoisuutta — joukkojen järjestäytymistä. Tämä proletaarisen vallankumouksen piirre nosti esiin myös sellaisen miehen kuin J. M. Sverdlovin, joka oli ennen kaikkea ja ensi sijassa organisaattori.

Toverit! Me venäläiset jouduimme varsinkin vallankumousmiehille raskaina aikoina, vallankumouksen rasittavan, pitkällisen, joskus tuskallisen ja ylen kauan jatkuneen valmistelun aikoina kärsimään eniten siitä, etteivät teoria, periaatteet, ohjelma, käyneet yksiin tekojen kanssa, me jouduimme useimmiten kärsimään siitä, että olimme liiaksi syventyneet välittömästä toiminnasta irralliseen teoriaan.

Venäjän vallankumousliikkeellä on monien vuosikymmenien mittainen marttyrihistoria, se kertoo ihmisistä, jotka ovat olleet uskollisia vallankumouksen asialle, mutta joilla ei ole ollut mahdollisuutta toteuttaa käytännössä vallankumouksellisia ihanteitaan. Ja tässä mielessä proletaarinen vallankumous antoi ensi kerran vallankumoustaistelun ennen yksinäisille sankareille aidon maaperän, aidon perustan, aidot olosuhteet, aidon kuulijakunnan ja aidon proletaarisen armeijan, missä nuo johtajat voivat tuoda ilmi kykynsä. Tässä suhteessa erottuvat parhaiten juuri ne johtajat, jotka toimiessaan käytännössä organisaattoreina ovat pystyneet saavuttamaan sellaisen poikkeuksellisen merkittävän aseman, jollaisen J. M. Sverdlov oli saavuttanut ja joka hänellä oli täysin ansaitusti.

Silmäillessämme tämän proletaarisen vallankumouksen johtajan elämäntaivalta havaitsemme oitis, että hänen erinomaiset järjestäjänlahjansa olivat kypsyneet pitkällisen taistelun kulussa, että tämä proletaarisen vallankumouksen johtaja, joutuessaan elämään ja vallankumousmiehenä toimimaan mitä raskaimmissa olosuhteissa erilaisina kausina, oli itse kehittänyt jokaisen niistä suuren vallankumousmiehen merkittävistä ominaisuuksista, joita hänellä oli. Toimintansa alkuvaiheessa, tuskin ehdittyään omaksua poliittisen tietoisuuden, hän omistautui aivan nuorukaisuudessa heti ja kokonaan vallankumoukselle. Tuona kautena, aivan XX vuosisadan alussa meillä oli tov. Sverdlovissa parhaiten muotoutunut ammattivallankumousmiehen tyyppi, henkilö, joka oli luopunut täydellisesti perhe-elämästä ja

kaikista vanhan porvarillisen yhteiskunnan mukavuuksista ja tottumuksista, henkilö, joka oli omistautunut kokonaan ja jakamattomasti vallankumoukselle ja monien vuosien, jopa vuosikymmenien kuluessa, siirtyessään vankiloista karkotusalueille ja karkotusalueilta vankiloihin, kehittänyt itsessään niitä ominaisuuksia, jotka karaisivat vallankumousmiehiä moniksi pitkiksi vuosiksi.

Mutta tämä ammattivallankumousmies ei koskaan, ei hetkeksikään irtaantunut joukoista. Vaikka tsarismien olot pakottivat hänet kuten kaikki muutkin silloiset vallankumousmiehet toimimaan etupäässä maanalaisuudessa, illegaalisesti, niin tässä maanalaisessa ja illegaalisessa toiminnassaankin tov. Sverdlov kulki aina yhtä rintaa, käsi kädessä tietoisimpien työläisten kanssa, jotka XX vuosisadan alussa alkoivat juuri astua entisen, sivistyneistöstä peräisin olleen vallankumousmiesten polven tilalle.

Nimenomaan tuohon aikaan tietoisimmat työläiset tulivat kymmenittäin ja sadoittain mukaan toimintaan ja kasvattivat itsessään sitä vallankumoustaistelussa tarvittavaa karaistuneisuutta, joka yhdessä joukkoihin liittyvien katkeamattomien siteiden kanssa oli ehtona, jota ilman ei olisi voinut tapahtua proletariaatin menestyksellistä vallankumousta Venäjällä. Nimenomaan tämä pitkä illegaalisien työn taival luonnehtii parhaiten ihmistä, joka osallistessaan jatkuvasti taisteluun ei koskaan irtaantunut joukoista, ei koskaan lähtenyt pois Venäjältä, toimi aina yhdessä työläisten parhaimmiston kanssa ja kykeni siitä huolimatta, että vainotun vallankumousmiehen täytyi pysytellä erillään tavallisesta elämänmenosta, kykeni siitä huolimatta kehittymään ei ainoastaan johtajaksi, josta työläiset pitivät, ei ainoastaan johtajaksi, joka tunsu mitä laajimmin ja parhaiten käytännön, vaan myös tietoisimpien proletaarien järjestäjäksi. Ja kun eräät luulivat — niin luulivat useimmiten vihollisemme tai horjuvat ihmiset — että tämä täydellinen omistautuminen illegaalisien toimintaan, tämä ammattivallankumousmiehen piirre irrottaa hänet joukoista, niin juuri J. M. Sverdlovin esikuvallinen vallankumoustoiminta osoittaa meille, miten perinjuurin erheellinen sellainen luulo on ja että päinvastoin juuri se rajaton uskollisuus vallankumouksen asialle, jota ilmensi monissa vankiloissa ja kaukaisimmilla Siperian karkotuspaikoilla olleiden ihmisten elämä, juuri se on koulinnut tällaisia johtajia,

proletariaattimme parhaimmiston. Ja kun tuo uskollisuus on yhdistynyt kykyyn, taitoon oppia tuntemaan ihmisiä, ohjata organisaatiotyötä, niin juuri se on kehittänytkin suuria organisaattoreita. Illegaalisten kerhojen kautta, maanalaisen vallankumoustoiminnan kautta, illegaalisen puolueen kautta, jota kukaan ei ole olennoinut eikä edustanut niin eheästi kuin J. M. Sverdlov — vain tämän käytännön koulun kautta, vain tätä tietä kulkien hän saattoi nousta ensimmäisen sosialistisen Neuvostotasavallan ensimmäisen miehen luottamustoimeen, ensimmäiseksi kaikista laajojen proletaarijoukkojen organisaattoreista.

Toverit! Kaikille niille, jotka joutuivat, kuten minä jouduin, työskentelemään päivästä toiseen tov. Sverdlovin kanssa, oli erityisen selvää, että yksinomaan tämän miehen erinomaiset järjestäjänlahjat turvasivat meille sen, mistä olemme tähän saakka ylpeilleet ja ylpeilleet täydellä syyllä. Hän huolehti siitä, että meillä oli täysi mahdollisuus suorittaa yksituumaista, tarkoituksenmukaista, todella organisointua työtä, sellaista työtä, joka oli järjestäytyneiden proletaarijoukkojen arvon mukaista ja vastasi proletaarisen vallankumouksen tarpeita — sitä järjestettyä yhteistoimintaa, jonka puuttuessa emme olisi voineet saavuttaa minikäänlaista menestystä, emme olisi kyenneet voittamaan ainoatakaan niistä lukemattomista vaikeuksista emmekä kestämaan ainoatakaan niistä kovista koettelemuksista, joita olemme saaneet kestää tähän asti ja joita meidän täytyy kestää nyt.

Siinä kuohuvassa taistelussa, jota on vallankumous, niissä erikoisluontoisissa tehtävissä, joita jokainen vallankumousmies joutuu suorittamaan, kun jo pienenkin kollegion toiminta muuttuu pohdiskeluksi, saa valtavan merkityksen taistelun kulussa ansaittu suuri, ehdottoman kiistämätön moraalinen arvovalta, sellainen arvovalta, joka ei tietenkään ammenna voimaansa abstraktisesta moraalista, vaan vallankumoustaistelijan moraalista, vallankumouksellisten kansanjoukkojen rivien ja rivistöjen moraalista.

Kun me olemme jaksaneet yli vuoden ajan kestää antaumuksellisten vallankumousmiesten suppean piirin osaksi tulleita suunnattomia rasituksia, kun johtavat ryhmät ovat voineet ratkaista niin varmasti, niin nopeasti, niin yksimielisesti mitä vaikeimpia kysymyksiä, on se ollut mahdol-

lista vain siksi, että huomatuilla paikalla heidän keskuudessaan oli sellainen poikkeuksellisen lahjakas organisaattori kuin Jakov Mihailovitsh. Vain hän oli oppinut tuntemaan ihmeteltävän hyvin proletaarisen liikkeen johtohenkilöstön, vain hän oli kyennyt pitkinä taistelun vuosina, joista voin mainita tässä vain hyvin lyhyesti, kehittämään itsessään praktikon mainion vaiston, mainiot järjestäjänlahjat, saavuttamaan sen ehdottomasti kiistämättömän arvovallan, jonka ansiosta Jakov Mihailovitsh hoiti täydellisesti ja aivan yksin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean laajoja toiminta-aloja, mikä olisi muuten vaatinut kokonaisen ihmisryhmän voimia. Vain hän oli kyennyt saavuttamaan sellaisen aseman, että hyvin monissa suurissa ja tärkeissä organisatorisissa käytännön kysymyksissä hänen sanansa riitti ratkaisemaan asian kerta kaikkiaan, vastaan sanomattomasti, ilman mitään neuvotteluja, ilman mitään muodollisia äänestyksiä, ja kaikki olivat täysin varmoja siitä, että kysymyksen ratkaisu perustui niin pätevään käytännön tuntemukseen ja niin varmaan järjestäjänvaistoon, että eivät ainoastaan sadat ja tuhannet tietoisimmat työläiset, vaan myös suuret joukot hyväksyvät tuon ratkaisun lopulliseksi.

Historia on jo kauan sitten osoittanut, että suuret vallankumoukset nostavat taistelun kulussa esiin suurmiehiä ja kehittävät sellaisia lahjakkuuksia, joita ei olisi ennen pidetty mahdollisena. Kukaan ei olisi uskonut, että illegaalisen kerhon ja maanalaisen työn koulusta, pienen vainotun puolueen ja Turuhanskin vankilan koulusta saattoi nousta ehdottomasti kiistämättömän arvovallan saavuttanut organisaattori, koko Venäjän Neuvostovallan järjestäjä ja tietojensa puolesta ainutlaatuinen puolueen toiminnan järjestäjä, sen puolueen, joka on luonut nämä Neuvostot ja toteuttanut käytännössä Neuvostovallan, joka suorittaa parhaillaan raskasta, tuskallista, veriuuhreja vaativaa, mutta voittoa kulkuaan kaikkien kansojen luo, maailman kaikkiin maihin.

Me emme pysty milloinkaan korvaamaan henkilöä, joka oli kehittänyt itsessään nämä erinomaiset järjestäjänlahjat, jos korvaamisella ymmärretään mahdollisuutta löytää yksi henkilö, yksi toveri, joka yhdistäisi itsessään sellaiset kyvyt. Ei kukaan Jakov Mihailovitshia läheisesti tuntenut ja hänen työtään jatkuvasti seurannut voi epäillä, että tässä mielessä



Jakov Mihailovitsh oli korvaamaton. Siitä työstä, jota hän suoritti yksin organisoinnin alalla, työntekijäin valitsemiseksi ja asettamiseksi vastuunalaisiin tehtäviin moninaisille eri toimialoille — siitä työstä me selviydymme nyt vain siinä tapauksessa, että asetatte jokaiselle tov. Sverdlovin yksinään hoitamista laajoista toimialoista kokonaisia työntekijäryhmiä, jotka hänen esimerkkiään seuraten kykenisivät pääsemään lähelle sitä, mihin yksi henkilö oli yltänyt.

Mutta proletaarisen vallankumouksen voima on juuri siinä, että sen lähteet ovat syvällä. Me tiedämme, että niiden ihmisten tilalle, jotka ovat antaneet epäröimättä henkensä, uhranneet sen tässä taistelussa, vallankumous nostattaa riveittäin uusia ihmisiä, joilla alkumatkasta on ehkä vähemmän kokemusta, vähemmän tietoja ja valmennus puutteellista, mutta joilla on laajat yhteydet joukkoihin ja jotka kykenevät nostattamaan poismenneiden suurten lahjakkuuksien tilalle uusia ihmisryhmiä jatkamaan heidän työtänsä, kulkemaan heidän tietään ja viemään päätökseen heidän alkamansa asian. Ja tässä mielessä olemme syvästi vakuuttuneita, että proletaarinen vallankumous Venäjällä ja koko maailmassa nostaa jatkuvasti esiin ihmisryhmiä, nostaa esiin monilukuisia proletaarien ja työtätekevien talonpoikien kerroksia, jotka tuovat tullessaan sitä käytännöllistä elämäntuntemusta ja niitä, ellei yksilöllisiä niin kollektiivisia järjestäjänlahjoja, joiden puuttuessa miljoonaiset proletaariarmeijat eivät voi saavuttaa voittoa.

Tov. J. M. Sverdlovin muisto ei tule vain ikuisesti symbolisoimaan vallankumousmiehen uskollisuutta omalle asialleen eikä vain olemaan esimerkkinä siitä, miten pitää yhdistää käytännöllinen harkintakyky, käytännöllinen taitavuus ja kiinteä yhteys joukkoihin taitoon ohjata niitä — se tulee olemaan myös takeena siitä, että yhä laajemmat proletaarijoukot suuntaavat näitä esikuvia seuraten kulkunsa eteenpäin kommunistisen maailmanvallankumouksen täydelliseen voittoon.

**PUHE**  
**J. M. SVERDLOVIN HAUTAJAISISSA**  
**MAALISKUUN 18 pnä 1919**

**LEHTIMIEHEN MUISTIINPANOJA**

Olemme kätkeneet maan poveen proletariaatin johtajan, joka on tehnyt eniten työväenluokan järjestämiseksi, sen voiton turvaamiseksi. Nyt kun Neuvostovalta laajenee kaikkialla maailmassa ja salaman nopeudella leviää sanoma, kuinka Neuvostoiksi järjestäytynyt proletariaatti taistelee aatteittensa toteuttamiseksi, me laskemme hautaan proletariaatin edustajan, joka on näyttänyt esimerkkiä siitä, miten näiden aatteiden puolesta pitää taistella.

Miljoonat proletaarit tulevat toistamaan sanamme: „Tov. Sverdlovin muisto elää ikuisesti; vannomme hänen haudallaan juhlallisesti, että tulemme taistelemaan vieläkin tarmokkaammin pääoman kukistamiseksi, työtätekevien täydellisen vapautuksen puolesta..”

*Julkaistu maaliskuun 19 pnä 1919  
„Vetshernije Izvestija  
Moskovskogo Soveta” lehden  
196. numerossa*

*Julkaistaan sanomalehden  
tekstin mukaan*

---

**VKP (b) :n OHJELMALUONNOS <sup>18</sup>**

*Julkaistu ensi kerran v. 1930.  
Kansallisuuskysymystä koskevat  
ohjelmaluonnoksen kohdat  
julkaistiin ensi kerran v. 1925.  
VKP:n ohjelman alustava luonnos  
julkaistaan ensi kertaa  
kokonaisuudessaan*

*Julkaistaan käsikirjoitusten  
ja konekirjoitusjäljennösten mukaan*



## I

## VKP:n OHJELMAN ALUSTAVA LUONNOS

Jäsennys: ohjelma koostuu seuraavista osista:

1. Johdanto. Proletaarinen vallankumous on alkanut Venäjällä ja kasvaa nopeasti kaikkialla. Sen käsittämiseksi pitää käsittää kapitalismin luonne ja se, että kapitalismi kehittyi kiertämättömästi proletariaatin diktatuuria kohti.— 2. Kapitalismi ja proletariaatin diktatuuri. Tästä kohdin esitettäköön pääosa Plehanovin laatimasta vanhasta, marxilaisesta ohjelmastamme maailmankatsomuksemme „historiallisten alkujuurien” selvittämiseksi.— 3. Imperialismi. Toukokuussa 1917 laaditusta ohjelmaluonnoksesta.— 4. Kolme virtausta kansainvälisessä työväenliikkeessä ja uusi Internationale. Toukokuussa 1917 laaditun luonnoksen uudelleenmuokkaus.— 5. Proletariaatin diktatuurin perustehtävät Venäjällä. Joulukuussa 1917 — tammikuussa 1918 laaditusta luonnoksesta<sup>19</sup>.— 6. Näiden tehtävien konkretisoiminen poliittisella alalla (uutta).— 7. Samoin kansallisuuskysymyksen, uskonnon, pedagogian alalla (uutta).— 8. Samoin talouselämän alalla (uutta). 9. Samoin agraarialojen alalla (uutta).— 10. Samoin työtätekevien suojelun alalla (laatii Schmidt).— 11 ja 12. Muita aloja koskevat lisäykset (ei ole laadittu).

Tässä alustavassa luonnoksessa on paljon keskeneräistä, varsinkin toimituspuoli, ja ohjelmallisen sanamuodon asemesta on tilapäisesti käytetty paikotellen kommentoivaa sanamuotoa.

(1) Venäjällä 25. X (7. XI) 1917 tapahtunut vallankumous toteutti proletariaatin diktatuurin, ja proletariaatti alkoi talonpoikaisköyhälistön eli puoliproletariaatin tukeamana rakentaa kommunistista yhteiskuntaa. Proletariaatin

vallankumousliikkeen kasvu kaikissa kehittyneimmissä maissa, se, että kaikkialla ilmaantuu ja kehittyy tämän liikkeen neuvostomuoto, t.s. sellainen muoto, joka tähtää suoraan proletariaatin diktatuurin toteuttamiseen, ja vihdoin vallankumouksen alku sekä kehityskulku Itävalta-Unkarissa ja varsinkin Saksassa, kaikki tämä osoittaa havainnollisesti, että on alkanut proletaarisen, kommunistisen maailmanvallankumouksen aikakausi.

(2) Tämän vallankumouksen syiden, merkityksen ja päämäärien ymmärtämiseksi oikealla tavalla on ensinnäkin selvitettävä kapitalismin ja porvarillisen yhteiskunnan olemus, perusluonne, se, että ne kehittyvät kiertämättömästi kommunismia kohti, ja toiseksi selvitettävä imperialismin ja imperialististen sotien luonne, mitkä ovat jouduttaneet kapitalismin perikatoa ja asettaneet päiväjärjestykseen proletaarisen vallankumouksen.

\* \* \*

(3) Kapitalismin ja porvarillisen yhteiskunnan olemuksen, yhteiskunnan, joka on toistaiseksi vallitsevana useimmissa sivistysmaissa ja jonka kehitys väistämättömästi vie ja on vienyt proletariaatin kommunistiseen maailmanvallankumoukseen, vanha marxilainen ohjelmamme luonnehti seuraavissa määritelmissä:

(4) „Tällaisen yhteiskunnan peruserikoisuutena on tavaratuotanto kapitalististen tuotantosuhteiden pohjalla, joiden vallitessa tärkein ja huomattavin osa tavarain tuotannon ja kiertokulun välineistä kuuluu harvalukuisten henkilöiden muodostamalle luokalle, kun taas väestön valtaenemmistö koostuu proletaareista ja puoliproletaareista, joiden on taloudellisen asemansa vuoksi pakko myydä jatkuvasti tai aika ajoittain työvoimaansa, s.o. mennä kapitalistien palkkalaisiksi ja luoda työllään yhteiskunnan ylimpien luokkien tulot.

(5) Kapitalististen tuotantosuhteiden herruuden ala laajenee yhä enemmän sitä mukaa kuin tekniikan jatkuva täydellistyminen suuryritysten taloudellista merkitystä lisäten johtaa itsenäisten pientuottajain syrjäyttämiseen, muuttaen osan heistä proletaareiksi, supistaen toisten merkitystä yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa elämässä ja saattaen heidät paikka paikoin enemmän tai vähemmän täydelliseen,

enemmän tai vähemmän ilmeiseen, enemmän tai vähemmän rasittavaan riippuvaisuuteen pääomasta.

(6) Tuo sama teknillinen edistys suo sitä paitsi yrittäjille mahdollisuuden käyttää yhä suuremmassa mitassa naisten ja lasten työtä tavaroiden tuotanto- ja kiertokulkuprosessissa. Mutta koska se toisaalta johtaa siihen, että yrittäjät alkavat tarvita suhteellisesti vähemmän työläisten lihas-työtä, niin työvoiman kysyntä jää pakostakin jälkeen sen tarjonnasta, minkä seurauksena palkkatyön riippuvaisuus pääomasta suurenee ja sen riisto voimistuu.

(7) Tuollainen porvarillisten maiden sisäinen asiointi ja niiden jatkuvasti kärjistyvä keskinäinen kilpailu maailman markkinoilla vaikeuttavat yhä enemmän jatkuvasti kasvavassa määrin tuotettavien tavarain myyntiä. Liika-tuotanto, joka tulee ilmi enemmän tai vähemmän kärkevinä teollisuuspulina, joita seuraavat pitemmät tai lyhyemmät teollisuuden lamakaudet, on porvarillisessa yhteiskunnassa tapahtuvan tuotantovoimien kehityksen kiertämätön seuraus. Pulat ja teollisuuden lamakaudet puolestaan saattavat yhä pahemmin pientuottajia taloudelliseen häviöön, lisäävät yhä enemmän palkkatyön riippuvaisuutta pääomasta, johtavat entistä nopeammin työväenluokan aseman suhteelliseen ja toisinaan ehdottomaan huononemiseen.

(8) Näin ollen tekniikan täydellistyminen, joka merkitsee työn tuottavuuden kohoamista ja yhteiskunnallisen rikkauksen kasvua, aiheuttaa porvarillisessa yhteiskunnassa yhteiskunnallisen eriarvoisuuden lisääntymistä, omistavien ja omistamattomien välisen eron suurenemista, tekee yhä laajempien työtätekevien joukkojen toimeentulon entistä epävarmimmaksi, aiheuttaa niille työttömyyden ja kaikenlaisen puutteen kasvua.

(9) Mutta sitä mukaa kuin kaikki nämä porvarilliselle yhteiskunnalle ominaiset ristiriidat kasvavat ja kehittyvät, kasvaa myös työtätekevien ja riistettyjen joukkojen tyytymättömyys vallitsevaan järjestykseen, kasvaa proletarienin lukumäärä sekä yhtenäisyys ja heidän taistelunsa riistäjiään vastaan kärjistyy. Samaan aikaan tekniikan täydellistyminen, keskittämällä tuotannon ja kiertokulun välineet ja yhteiskunnallistamalla työprosessin kapitalistisissa yrityksissä, luo yhä nopeammin aineelliset edellytykset kapitalististen tuotantosuhteiden muuttamiselle kommunistisiksi, t.s. sille yhteiskunnalliselle vallankumoukselle, joka on

kansainvälisen kommunistisen puolueen, proletariaatin luokkaliikkeen tietoisin ilmaisija, kaiken toiminnan lopullinen päämäärä.

(10) Muuttamalla tuotannon ja kiertokulun välineiden yksityisomistuksen yhteiskunnalliseksi omistukseksi ja saattamalla voimaan yhteiskunnallisen tuotantoprosessin suunnitelmanmukaisen organisaation turvatakseen yhteiskunnan kaikkien jäsenten hyvinvoinnin ja kaikinpuolisen kehityksen proletariaatin yhteiskunnallinen vallankumous hävittää yhteiskunnan luokkajaon ja vapauttaa siten koko sorretun ihmiskunnan, sillä se tekee lopun kaikenlaatuisesta yhteiskunnan toisen osan harjoittamasta toisen osan riistosta.

(11) Tuon yhteiskunnallisen vallankumouksen välttämättömänä ehtona on proletariaatin diktatuuri, t.s. se että proletariaatti valloittaa sellaisen poliittisen vallan, joka antaa sille mahdollisuuden tukahduttaa riistäjien kaikkinaisen vastarinnan. Kansainvälinen kommunistinen puolue, joka asettaa tavoitteekseen tehdä proletariaatti kykeneväksi täyttämään suuren historiallisen tehtävänsä, järjestää proletariaatin itsenäiseksi, kaikille porvarillisille puolueille vastakkaiseksi poliittiseksi puolueeksi, johtaa proletariaatin luokkataistelua sen kaikissa ilmenemismuodoissa, paljastaa sille riistäjien etujen ja riistettyjen etujen sovitamattoman vastakohtaisuuden ja selvittää sille edessä olevan yhteiskunnallisen vallankumouksen historiallisen merkityksen ja välttämättömät ehdot. Samalla puolue näyttää kaikille muille työtätekeville ja riistetyille joukoille, että niiden asema kapitalistisessa yhteiskunnassa on toivoton ja että yhteiskunnallinen vallankumous niiden vapautumiseksi pääoman ikeestä on välttämätön. Työväenluokan puolue, kommunistinen puolue, kutsuu riveihinsä kaikkia työtätekeviä ja riistettyjä väestökerroksia, sikäli kuin ne siirtyvät proletariaatin katsantokannalle.”

\* \* \*

(12) Maailman kapitalismi on nykyaikana — likipitään XX vuosisadan alusta lähtien — kehittynyt imperialismin asteelle. Imperialismi eli finanssipääoman aikakausi on hyvin korkealle kehittyntä kapitalistista taloutta, jolloin kapitalistien monopoliliitot — syndikaatit, kartellit, trus-



tit — ovat saaneet ratkaisevan merkityksen, tavattoman keskittynyt pankkipääoma on sulautunut yhteen teollisuus-pääoman kanssa, pääoman vienti vieraisiin maihin on kehittynyt hyvin voimakkaasti, koko maailma on alueellisesti jo jaettu rikkaimpien maiden kesken ja on alkanut maailman taloudellinen jako kansainvälisten trustien kesken.

(13) Imperialistiset sodat, t.s. ne sodat, joita käydään maailmanherruudesta, pankkipääoman sijoituspaikoista, pienten ja heikkojen kansojen kuristamiseksi, ovat tällaisen asiaintilan vallitessa kiertämättömiä. Ja juuri sellainen on ensimmäinen vuosien 1914—1918 imperialistinen suur-sota.

(14) Maailman kapitalismin yleensä erittäin korkea kehitysaste; monopolistisen kapitalismin astuminen vapaan kilpailun tilalle; hyödykkeiden tuotanto- ja jakeluprosessin yhteiskunnallista säännöstelyä hoitavan koneiston valmistelu pankkien samoin kuin kapitalistiliittojenkin toimesta; kapitalististen monopolien kasvuun liittyvä elinkustannusten nousu ja työväenluokkaan kohdistuvan syndikaattien sarron voimistuminen; työväenluokan taloudellisen ja poliittisen taistelun tavaton vaikeutuminen; imperialistisen sodan aiheuttamat kauhut, onnettomuudet, taloudelliseen häviöön joutuminen, raaistuminen — kaikki tämä tekee nykyään saavutetusta kapitalismin kehitysasteesta proletarisen, sosialistisen vallankumouksen aikakauden.

Tuo aikakausi on alkanut.

(15) Vain proletaarinen, sosialistinen vallankumous voi johtaa ihmiskunnan pois imperialismin ja imperialististen sotien synnyttämästä umpikujasta. Olkootpa vallankumouksen vaikeudet ja sen mahdolliset tilapäiset epäonnistumiset tai vastavallankumouksen vyöryt millaisia tahansa — proletariaatin lopullinen voitto on kiertämätön.

\* \* \*

(16) Proletaarisen vallankumouksen voiton edellytyksenä on kaikkien kehittyneimpien maiden työväenluokan täydellinen keskinäinen luottamus, mitä läheisin veljesliitto ja mahdollisimman suuri yhtenäisyys vallankumouksellisessa toiminnassa. Näitä edellytyksiä ei voida luoda ilman jyrkkää periaatteellista irtisanoutumista siitä sosialismin

porvarillisesta vääristelystä, joka on päässyt voitolle useimpien virallisten „socialidemokraattisten” ja „socialististen” puolueiden huippukerroksissa, ilman leppymätöntä taistelua tuota vääristelyä vastaan.

(17) Sellaista vääristelyä on toisaalta opportunismia ja sosialishovinismia virtaus, joka on sosialismia sanoissa mutta shovinismia teoissa, „isänmaan puolustamisen” iskulauseella naamioitua „oman” kansallisen porvariston rosvonintressien puolustamista yleensä ja varsinkin vuosien 1914—1918 imperialistisen sodan aikana. Tämä virtaus on saanut alkunsa siitä, että miltei kaikki kehittyneimmät maat antoivat siirtomaakansoja ja heikkoja kansoja ryöstäessään porvaristolle mahdollisuuden lahjoa tuollaisten ylivoittojen muruilla proletariaatin huippukerroksia, turvata niille rauhan aikana siedettävän poroporvarillisen toimeentulon ja ottaa palvelukseensa tämän kerroksen johtajia. Porvariston palvelijoina toimivat opportunistit ja sosialishovinistit ovat proletariaatin suoranaisia luokkaviihollisia.

(18) Sosialismin porvarillista vääristelyä on toisaalta ollut yhtä laaja ja kansainvälinen „keskusta”-virtaus, joka horjuu sosialishovistien ja kommunistien välillä, vaatien yhtenäisyyttä edellisten kanssa ja yrittäen herättää henkiin vararikkoutunutta ja lahonnuttua II Internationalea. Todella proletaarinen ja vallankumouksellinen on vain uusi, kolmas, Kommunistinen Internationale, jonka perustaminen tapahtui tosiasiallisesti siten, että entisistä socialistisista puolueista muodostettiin useissa maissa ja varsinkin Saksassa kommunistisia puolueita, ja joka voittaa puolelleen yhä enemmän myötätuntoa kaikkien maiden proletaarijoukoissa.

---

\* \* \*

### PROLETARIAATIN DIKTATUURIN PERUSTEHTÄVÄT VENÄJÄLLÄ

Proletariaatin diktatuurin perustehtävät Venäjällä ovat nykyään seuraavat: suorittaa loppuun saakka, viedä päätökseen jo alulle pantu tilanherrojen ja porvariston pakko-luovutus, kaikkien tehtaiden, rautateiden, pankkien, laivas-ton ynnä muiden tuotannon ja vaihdon välineiden luovutta-minen Neuvostotasavallan omaisuudeksi;

toteuttaakseen asteittaisen mutta johdonmukaisen siirty-misen maan yhteismuokkaukseen ja sosialistiseen suur-maanviljelykseen käyttää hyväksi kaupunkilaistyöväen ja talonpoikaisköyhälistön liittoa, jonka aikaansaannoksia ovat jo maan yksityisomistuksen lakkauttaminen ja laki siitä siirtymismuodosta, joka johtaa pientalonpoikaistalou-desta sosialismiin ja jota proletaarien puolelle asettuneen talonpoikaiston nykyiset ideologit sanovat maan sosialisoi-miseksi;

lujittaa ja kehittää edelleen federatiivista Neuvostotasa-valtaa, joka on porvarillista parlamentarismia verratto-masti korkeampi ja edistyksellisempi demokratian muoto ja ainoa valtiotyyppi, joka vuoden 1871 Pariisin Kommuu-nin kokemuksen samoin kuin vuosien 1905 ja 1917—1918 Venäjän vallankumousten kokemuksen nojalla vastaa kapi-talismista sosialismiin siirtymisen kautta, s.o. proletariaa-tin diktatuurin kautta;

käyttää kaikinpuolisesti ja kaikin keinoin hyväksi Venä-jällä sytytettyä sosialistisen maailmanvallankumouksen soitua vallankumouksen siirtämiseksi kehittyneimpiin ja ylipäänsä kaikkiin maihin, samalla kun tehdään tyhjäksi imperialististen porvarillisten valtioiden yritykset sekaan-tua Venäjän sisäisiin asioihin tai yhdistyä käydäkseen

suoranaista taistelua ja sota sosialistista Neuvostotasavaltaa vastaan; hävittää asteittaisin mutta johdonmukaisin toimenpitein tykkänään yksityiskauppa järjestämällä säännöllinen ja suunnitelmallisesti tapahtuva hyödykkeiden vaihto tuotanto- ja kulutuskommuunien välillä siinä yhte-näisessä taloudellisessa kokonaisuudessa, joksi Neuvostotasavallan tulee muodostua.

Kehitellen konkreettisemmin Neuvostovallan yleisiä tehtäviä VKP määrittelee ne nykyään seuraavasti:

### *poliittisella alalla*

Jos ennen sitä, kun proletariaatti valtasi poliittisen vallan, porvarillisen demokratian ja varsinkin parlamentarismien hyväksikäyttö oli ollut (välttämättä) tarpeellista työväenjoukkojen poliittista kasvatusta ja järjestämistä varten, niin nyt, proletariaatin vallattua poliittisen vallan, Neuvostotasavallassa toteutettavan korkeampityyppisen demokraattisuuden oloissa jokainen taka-askel porvarilliseen parlamentarismiin ja porvarilliseen demokratiaan olisi ehdottomasti taantumuksellista riistäjien, tilanherrojen ja kapitalistien etujen palvelemista. Näennäisesti koko kansan, yleiskansallisen, kaikkiihteisen, luokkien ulkopuolella olevan mutta todellisuudessa porvarillisen demokratian tunnukset palvelevat vain riistäjien etuja, ja niin kauan kuin säilyy maan sekä muiden tuotantovälineiden yksityisomistus, kaikkein demokraattisinkin tasavalta jää kiertämättömästi porvariston diktatuuriksi, koneistoksi, jonka avulla kourallinen kapitalisteja pitää kurissa valtavaa työtätekevää enemmistöä.

Neuvostotasavalta — uudentyyppinen valtio, joka on siirtymäaste valtion täydelliseen hävittämiseen johtavalla tiellä — saa suoritettavakseen historiallisen tehtävän, ja se tehtävä on seuraava:

1) nimenomaan kapitalismin sortamien luokkien, proletariaatin ja puoliproletariaatin, kaikinpuolisen ja joukko- luontoisen järjestyneisyyden aikaansaaminen ja kehittäminen. Porvarillis-demokraattinen tasavalta salli parhaimmassa tapauksessa riistettyjen joukkojen järjestäytymisen siinä mielessä, että julisti sen vapaaksi, mutta asetti käytännössä aina lukemattomia tosiasiallisia esteitä joukkojen jär-

jestäytymisen tielle, ja nuo esteet johtuivat erottamattomasti tuotantovälineiden yksityisomistuksesta. Ensi kertaa historiassa Neuvostovalta ei vain helpota kaikin puolin kapitalismin sortamien joukkojen järjestäytymistä, vaan myös tekee siitä pysyvän ja välttämättömän perustan koko valtiokoneistolle, sekä paikalliselle että keskuskoneistolle alhaalta ylös asti. Vain tällä tavoin toteutetaan käytännössä demokratismi väestön enemmistöä varten, t.s. kansan valtaenemistön, nimenomaan työtätekevien tosiasiallinen osallistuminen valtion hallintoon sen asemesta että valtiota tosiasiallisesti hallitsisivat etupäässä porvariluokkien edustajat, kuten on asian laita demokraattisimmissakin porvarillisissa tasavalloissa.

2) Neuvostolainen valtio-organisaatio antaa tietyn tosiasiallisen etuisuuden nimenomaan sille työtätekevien joukkojen osalle, jonka sosialismia edeltänyt kapitalistinen kehitys on parhaiten keskittänyt, yhdistänyt, valistanut ja karaissut taistelussa, t.s. kaupunkien teollisuusproletariaatille. Tätä etuisuutta on käytettävä johdonmukaisesti ja järjestelmällisesti kiinteämpien yhdyssiteiden rakentamiseksi valvutuneiden työläisten ja maaseudun takapajuisimpien ja hajanaisen proletari- ja puoliproletaarijoukkojen välille vastapainoksi niille suppeille ryhmä- ja ammattikuntaintresseille, joita kapitalismi kasvatti työläisissä hajottaen heitä keskenään kilpaileviin ryhmiin, maaseudun proletari- ja puoliproletaarijoukkojen irrottamiseksi maalaiskulakiston ja maalaisporvariston vaikutuspiiristä, näiden joukkojen järjestämiseksi ja kasvattamiseksi kommunistista rakennustyötä varten.

3) Julistaessaan juhlallisesti kaikkien kansalaisten tasa-arvoisuutta porvarillinen demokratia on käytännössä peitelty tekopyhästi riistäjäkapitalistien herruutta, pettänyt joukkoja uskottelemalla, että riistäjien ja riistettyjen tasa-arvoisuus muka on käytännössä mahdollista. Neuvostolainen valtio-organisaatio tekee lopun tästä valheesta ja teeskentelystä toteuttamalla todellista demokratismia, s.o. kaikkien työtätekevien todellista tasa-arvoisuutta, ja sulkemalla riistäjät pois yhteiskunnan täysivaltaisten jäsenten joukosta. Koko maailmanhistorian kokemus, sortajia vastaan nousseiden sorrettujen luokkien kaikissa kapinoissa saatu kokemus opettaa, että riistäjät tekevät kiertämättä epätoivoista ja pitkällistä vastarintaa taistelussa etuoikeuksiensa

säilyttämiseksi. Neuvostolainen valtio-organisaatio kykenee tukahduttamaan tuon vastarinnan, eikä ilman sitä voi olla puhettakaan voitokkaasta kommunistisesta vallankumouksesta.

4) Työtätekevien joukkojen suoranaisemman vaikutuksen valtiorakenteeseen ja valtionhallintoon, t.s. korkeampimuotoisen demokratismin tekee mahdolliseksi neuvostotyypin valtion oloissa myös ensinnäkin se, että vaalitoimitus ja mahdollisuus suorittaa vaaleja useammin samoin kuin edustajien uudelleen valitseminen ja poiskutsuminen on paljon helpompaa ja paremmin kaupungin ja maaseudun työväestön toteutettavissa kuin parhaimpienkaan porvarillisen demokratian muotojen vallitessa;

5) toiseksi se, että Neuvostovallan oloissa pienimpänä vaaliyksikkönä ja valtiollisen rakennustyön perussoluna ei ole alueellinen piiri, vaan taloudellinen, tuotannollinen yksikkö (tehdas). Paitsi sitä, että tämä valtiokoneiston kiinteämpi yhteys kapitalismin yhteenliittämiin eturivin proletaarijoukkoihin luo täydellisemmän demokratismin, se antaa myös mahdollisuuden suorittaa syvälle käyviä sosialistisia uudistuksia.

6) Neuvosto-organisaatio on tehnyt mahdolliseksi luoda sellaisen työläisten ja talonpoikien aseellisen voiman, jolla on paljon kiinteämpi yhteys työtätekeviin ja riistettyihin joukkoihin kuin ennen. Ilman sitä olisi mahdotonta toteuttaa erästä sosialismin voiton perusehtoa, nimittäin työväen aseistamista ja porvariston aseistariisumista.

7) Neuvosto-organisaatio on kehittänyt verrattomasti pitemmälle ja laajemmin porvarillisen demokratian sitä puolta, joka ilmentää sen suurta historiallista edistyksestä keskiaikaan verraten, nimittäin väestön osallistumista viranhaltijain valintaan. Työtätekevät joukot eivät ole yhdessäkään demokraattisimmista porvarillisista valtioista koskaan nauttineet porvariston niille muodollisesti myöntämää mutta todellisuudessa sen kaventamaa vaalioikeutta edes lähimainkaan niin laajassa mitassa, niin usein, niin yleisesti, niin helposti ja mutkattomasti kuin Neuvostovallan aikana. Mutta samalla neuvosto-organisaatio on heittänyt syrjään ne porvarillisen demokratian kielteiset puolet, joita jo Pariisin Kommuuni ryhtyi poistamaan ja joiden vajavaisuuden ja rajoittuneisuuden marxismi on jo kauan sitten todennut, nimittäin parlamentarismiin mielessä, että se

erottaa lainsäädäntövallan toimeenpanovallasta. Sulauttamalla yhteen molemmat vallat Neuvostot lähentävät valtiokoneistoa työtätekevien joukkoihin ja poistavat sen väliaidan, jona oli porvarillinen parlamentti, joka petkutti joukkoja ulkokultaisilla kilvillä, peitteli keinottelija-parlamentaarikkojen finanssi- ja pörssitoimia, turvasi porvarillisen valtionhallintokoneiston koskemattomuuden.

8) Vain neuvostolaisen valtio-organisaation ansiosta proletariaatin vallankumous saattoi heti murskata ja hävittää perustuksiaan myöten vanhan, porvarillisen valtiokoneiston, ja ilman sitä olisi ollut mahdotonta edes ryhtyä sosialistiseen rakennustyöhön. Nykyään Venäjällä on jo hävitetty täydellisesti tukiasemat byrokratialta, joka on aina ja kaikkialla ollut sitomassa valtiovaltaa tilanherrain ja kapitalistien etuihin, niin monarkian vallitessa kuin myös demokraattisimmassakin porvarillisessa tasavallassa. Mutta taistelu byrokratiaa vastaan ei meillä ole läheskään päättynyt. Byrokratia pyrkii saamaan takaisin osan menetetyistä asemistaan käyttämällä hyväkseen toisaalta väestöjoukkojen riittämätöntä sivistystasoa ja toisaalta kaupunkilaistyövään kehittyneemmän kerroksen äärimmäistä, miltei yli-inhimillistä voimien jännitystä sotilaallisessa työssä. Sen vuoksi byrokratianvastaisen taistelun jatkaminen on ehdottoman ja pakottavan tarpeellista, jotta sosialistisen rakennustyön jatkuva menestyminen olisi taattua.

9) Tähän suuntaan tehtävä työ, joka liittyy erottamattomasti Neuvostovallan historiallisen päätehtävän toteuttamiseen, nimittäin valtion täydelliseen hävittämiseen, edellyttää ensinnäkin, että jokainen Neuvoston jäsen välttämättä hoitaa tiettyjä tehtäviä valtion hallinnon alalla, toiseksi että näitä hänen tehtäviään vaihdellaan valiten niitä vuoronperään valtion hallinnon eri puolilta, sen kaikilta aloilta, ja kolmanneksi että järjestään koko työtätekevä väestö saadaan asteittaisilla ja harkiten valituilla mutta johdonmukaisesti suoritettavilla toimenpiteillä mukaan itsenäiseen valtion hallintotyöhön.

10) Yleensä ottaen ero toisaalta porvarillisen demokration sekä parlamentarismien ja toisaalta neuvostodemokratian eli proletarisen demokration välillä on siinä, että ensin mainittu panee pääpainon kaikenlaisten vapauksien ja oikeuksien juhlalliseen ja mahtipontiseen julistamiseen, tosiasiaa kuitenkin sallimatta nimenomaan väestön

enemmistön, työläisten ja talonpoikien, nauttia niitä vähänkään riittävässä määrin. Proletaarinen eli neuvostodemokratia päinvastoin ei aseta pääpainoa koko kansan oikeuksien ja vapauksien julistamiseen, vaan siihen, että turvataan käytännössä nimenomaan niille työtätekevien joukoille, joita pääoma on sortanut ja riistänyt, tosiasiallinen osallistuminen valtion hallintoon, parhaimpien rakennusten ja huoneistojen tosiasiallinen saanti kokousten ja kongressien pitopaikoiksi, parhaimpien kirjapainojen ja suurimpien paperivarastojen käyttö niiden valistamiseksi, joita kapitalismi tylsisti ja polki, että turvataan nimenomaan näille joukoille reaalin (tosiasiallinen) mahdollisuus vapautua vähitellen uskonnollisten ennakkoluulojen kahleista j.n.e. j.n.p. Nimenomaan työ sen hyväksi, että työtätekevät ja riistetyt saavat tosiasiallisen mahdollisuuden nauttia käytännössä kulttuurin, sivistyksen ja demokratian antimista, on Neuvostovallan tärkeintä työtä, jota sen on jatkettava edelleenkin johdonmukaisesti.

Kansallisuuskysymyksessä VKP:n politiikan tavoitteena, erotukseksi kansakuntien tasa-arvoisuuden porvarillis-demokraattisesta julistamisesta, jota ei voida toteuttaa imperialismin oloissa, on kaikkien kansakuntien proletaarien ja työtätekevien joukkojen johdonmukainen toisiinsa lähentäminen ja yhteenliittäminen niiden vallankumouksellisessa taistelussa porvariston kukistamiseksi. Tsaristisen ja porvarillisen isovenäläisen imperialismin ajoilta periytynyt epäluuloisuus isovenäläisiä kohtaan on nopeasti hälvemässä Venäjän keisarikuntaan kuuluneiden kansojen työtätekevistä joukoista, se hälvenee niiden tutustuessa Neuvosto-Venäjään, mutta tämä epäluuloisuus ei ole vielä hälvennyt lopullisesti kaikista kansoista eikä kaikista työtätekevien joukkojen kerroksista. Sen tähden tarvitaan erityistä varovaisuutta kansallistunteen suhteen, kansakuntien tasa-arvoisuuden ja eroamisvapauden huolekasta soveltamista käytännössä, että voidaan hävittää pohja tältä epäluuloisuudelta ja saada aikaan mitä kiintein vapaaehtoinen kaikkien kansakuntien Neuvostotasavaltojen liitto. On voimistettava avunantoa jälkeenjääneille ja heikosti kehittyneille kansakunnille edistämällä jokaisen kansakunnan työläisten ja talonpoikien itsenäistä järjestäytymistä ja valistamista heidän taistelussaan keskiaikaista ja porvarillista sortoa vastaan sekä myös edesauttamalla tähän asti sorret-



tujen tai eriarvoisina olleiden kansakuntien kielen ja kirjallisuuden kehitystä.

Uskontopolitiikassa proletaarisen diktatuurin (VKP:n) ei pidä tyytyä jo asetuksella suoritettuun kirkon erottamiseen valtiosta ja koulun erottamiseen kirkosta, t.s. toimenpiteisiin, joita porvarillinen demokratia on luvannut, mutta ei ole missään vienyt päätökseen sen tähden, että moninaiset tosiasialliset siteet yhdistävät toisiinsa pääoman ja uskonnollisen propagandan. Proletaarisen diktatuurin tehtävänä on katkaista lopullisesti riistäjäluokkien, tilanherrojen ja kapitalistien yhteydet uskonnolliseen propagandaan, jonka avulla joukkoja pidetään tietämättömyydessä. Proletaarisen diktatuurin täytyy johdonmukaisesti ja tosiasiallisesti vapauttaa työtätekeviä joukkoja uskonnollisista ennakkoluuloista harjoittamalla propagandaa ja kohottamalla joukkojen tietoisuutta, varoen samalla huolellisesti loukkaamasta väestön uskovaisen osan tunteita ja lietso-  
masta uskonkiihkoa.

Kansanvalistuksen alalla VKP asettaa tehtäväkseen viedä päätökseen vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen jälkeen alullepantu koulun muuttaminen porvariston luokkaherruuden välikappaleesta tuon herruuden murskaamisen samoin kuin yhteiskunnan luokkajaon täydellisen hävittämisen välikappaleeksi.

Proletariaatin diktatuurin kaudella, t.s. kaudella, jolloin valmistellaan edellytyksiä, jotka tekevät mahdolliseksi kommunismin täydellisen toteuttamisen, koulun tulee olla sekä kommunismin periaatteiden levittäjänä yleensä että myös proletariaatin aatteellisen, järjestävän, kasvattavan vaikutuksen levittäjänä työtätekevien joukkojen puoliproletaariin ja ei-proletaariin kerroksiin sellaisen sukupolven kasvattamiseksi, joka pystyy toteuttamaan lopullisesti kommunismin.

Lähimpiä tehtäviä tällä tiellä ovat nykyään:

- 1) Maksuttoman ja pakollisen yleisen ja polyteknillisen (kaikkiin perustuotantoaloihin teoriassa ja käytännössä perehdyttävän) kouluopetuksen järjestäminen kaikkia 16:ta vuotta nuorempia tyttö- ja poikalapsia varten.

- 2) Kiinteän yhteyden aikaansaaminen opetuksen ja yhteiskunnallisen tuottavan työn välille.

- 3) Ruoan, vaatetuksen ja opetusvälineiden hankkiminen kaikille oppilaille valtion kustannuksella.

4) Agitaatio- ja propagandatyön voimistaminen opettajiston keskuudessa.

5) Kommunismin aatteet omaksuneiden uusien opettaja-kaaderien valmennus.

6) Työtätekevän väestön vetäminen mukaan aktiiviseen valistustyöhön (kansansivistysneuvostojen kehittäminen, lukutaitoisten mobilisointi j.n.e.).

7) Neuvostovallan kaikinpuolinen apu työläisten ja työtätekevien talonpoikien itseopiskelussa ja itsensä kehittämisessä (kirjastojen, aikuisille tarkoitettujen koulujen, kansan yliopistojen, esitelmäsarjojen, elokuvateatterien, studioiden y.m. järjestäminen).

8) Kommunististen aatteiden mahdollisimman laajan propagandan kehittäminen.

Kehitellen konkreettisemmin Neuvostovallan yleisiä tehtäviä VKP määrittelee ne nykyään seuraavasti:

### *taloudellisella alalla*

Neuvostovallan tehtävä on nykyään seuraava:

(1) jatkaa horjumatta ja viedä päätökseen aloitettu ja pääosaltaan jo loppuun suoritettu porvariston pakkoluovutus, tuotannon ja kiertokulun välineiden muuttaminen Neuvostotasavallan omaisuudeksi, s.o. kaikkien työtätekevien yhteiseksi omaisuudeksi.

(2) Erikoisen suurta huomiota on kiinnitettävä työtätekevien toverikurin kehittämiseen ja lujittamiseen sekä heidän omatoimisuutensa ja vastuuntuntonsa kaikinpuoliseen kohottamiseen. Tämä on tärkein, ellei ainoa keino voittaa lopullisesti kapitalismi ja vallitsevana olleen tuotantovälineiden yksityisomistuksen synnyttämät tottumukset. Tämän päämäärän saavuttamiseksi on tehtävä sitkeää verkkaista joukkojen uudestikasvatustyötä, eikä sellainen uudestikasvatus ole vain käynyt mahdolliseksi nyt, kun joukot ovat nähneet käytännössä, että tilanherrat, kapitalistit ja kauppiat syrjäytetään — tuo uudestikasvatus tapahtuu nyt tosiasiaa tuhansin eri tavoin, työläisten ja talonpoikien omakohtaisen käytännön kokemuksen pohjalla. Tuiki tärkeä merkitys on tässä suhteessa työtätekevien ammatillisen järjestäytymisen kehittämisellä, joka ei ole milloinkaan eikä missään muualla sujunut niin nopeasti kuin Neuvostovallan

aikana, mutta joka on vietävä niin pitkälle, että poikkeuksetta kaikki työtätekevät saadaan yhdistetyksi hyvin järjestettyihin, keskitettyihin kurinalaisiin tuotannollisiin liittoihin. Rajoittumatta millään muotoa ammatillisen liikkeen vanhoihin kaavoihin meidän tulee toisaalta toimia järjestelmällisesti liittojen muuttamiseksi koko kansantalouden hallintoelimiksi, tarkistaen jokaista askelta käytännöllisen työn tulosten perusteella; ammattiliittojen tulee lähentyä ja lujittaa entistä kiinteämmin yhteyksiä Korkeimpaan kansantalousneuvostoon, Työasiain komissariaattiin ja sitten myös kaikkiin muihin valtionhallinnon aloihin; — toisaalta ammattiliittojen pitää muuttua vielä suuremmassa määrin poikkeuksetta kaikkien työtätekevien joukkojen työkasvatuksen ja sosialistisen kasvatuksen elimiksi, niin että vähemmän kehittyneet työväen kerrokset voisivat saada työväen etujoukon valvomina käytännön kokemusta hallintotyössä.

(3) Työn tuottavuuden kohottaminen on eräs perustehtävä, sillä ilman sitä lopullinen siirtyminen kommunismiin on mahdotonta. Tämän päämäärän saavuttamiseksi tulee, paitsi sitä, että tehdään jatkuvasti työtä joukkojen valistamiseksi ja niiden kulttuuritason kohottamiseksi, käyttää viipymättä, laajasti ja kaikinpuolisesti hyväksi tieteen ja tekniikan spesialisteja, joita kapitalismi on jättänyt meille perinnöksi ja joilla tavallisesti on kiertämättä porvarillinen maailmankatsomus ja porvarilliset tottumukset. Puolueen tulee, toimien läheisessä yhteistyössä ammattiliittojen kanssa, noudattaa entistä linjaansa: toisaalta olla tekemättä pienimpiäkään poliittisia myönnytyksiä tuolle porvarilliselle kerrokselle ja tukahduttaa säälimättömästi sen kaikki vastavallankumoukselliset vehkeilyaikeet ja toisaalta taistella yhtä säälimättömästi sitä näennäisesti radikaalista, mutta todellisuudessa typerän omahyväistä kuvittelua vastaan, että työtätekevät muka pystyvät voittamaan kapitalismin ja porvarillisen järjestelmän oppimatta porvarillisilta spesialisteilta, käyttämättä heitä hyväkseen, käymättä läpi pitkäaikaista heidän rinnallaan työskentelyn koulua.

Pyrkiessämme siihen, että kaikenlaisesta työstä suoritetaisiin yhtäläinen korvaus, ja täydelliseen kommunismiin, me emme saa millään muotoa asettaa tehtäväksemme tämän yhtäläisyyden viipymätöntä toteuttamista nykyisenä ajankohtana, kun otetaan vasta ensimmäisiä askeleita kapitalismista kommunismiin siirtymiseksi. Sen tähden on

välttämätöntä säilyttää tietyksi ajaksi spesialisteille korkeampi korvaus, jotta he voisivat työskennellä ainakin yhtä hyvin ja paremminkin kuin ennen, ja samassa tarkoituksessa on säilytettävä myös lisäpalkkiojärjestelmä, palkkioiden antaminen tuloksellisimmasta ja varsinkin organisatorisesta työstä; lisäpalkkioita ei tulla sallimaan täydellisen kommunismin järjestelmässä, mutta kapitalismista kommunismin johtavalla siirtymiskaudella ei ilman lisäpalkkioita voida tulla toimeen, mikä ilmenee yhtä hyvin teoreettisista päätelmistä kuin Neuvostovallan vuotuisesta kokemuksestakin.

Samalla on ponnistettava sitkeästi, jotta saataisiin luoduksi porvarillisille spesialisteille sellainen toverillisen yhteistyön ilmapiiri, että he voisivat työskennellä käsi kädessä tietoisten kommunistien johtamien työläisjoukkojen kanssa, ja pyrittävä kärsivällisesti, erinäisistä kiertämättömistä epäonnistumisista välittämättä siihen, että tieteellistä koulutusta saaneet ihmiset heräisivät käsittämään, kuinka alhaista on tieteen käyttäminen henkilökohtaisen rikastumisen ja ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston välikappaleena, että he heräisivät käsittämään ylevemmän tehtävän — tieteen käyttämisen kaikkien työtätekevien joukkojen perehdyttämiseksi siihen.

(4) Kommunismin toteuttaminen, joka vaatii ehdottomasti mahdollisimman pitkälle menevää tiukkaa työn keskitystä koko valtakunnan mitassa, edellyttää, että siten voitetaan samalla työväen ammatillinen sekä paikallinen hajanaisuus ja pirstoutuneisuus, joka on ollut pääoman voiman ja työn voimattomuuden eräänä lähteenä. Kaupungin ja maaseudun vastakohtaisuuden hävittämiseen läheisesti liittyvä taistelu ammattikuntalaista ahdaskatseisuutta ja rajoittuneisuutta, ammattikuntalaista itsekkyyttä vastaan on hyvin vaikeaa eikä sitä voida aloittaa laajassa mitassa ilman että ensin kohotetaan suuresti kansan työn tuottavuutta. Mutta tähän työhön on silti ryhdyttävä hetimiten, ensi alussa vaikkapa suppeissa, paikallisissa puitteissa ja kokeilumielessä, jotta voitaisiin vertailla keskenään niitä tuloksia, joita eri ammattialoilla ja eri paikkakunnilla suoritettavat erilaiset toimenpiteet tulevat antamaan. Neuvostovallan on turvauduttava — ammattiliittojen ollessa mukana — paljon laajemmassa mitassa ja järjestelmällisemmin kuin tähän asti on tehty, koko työkykyisen väestön

yleiseen mobilisointiin suorittamaan tiettyjä yhteiskunnallisia töitä.

(5) Jakelun alalla Neuvostovallan tehtävänä on nykyään jatkaa johdonmukaisesti kaupan korvaamista suunnitelmanmukaisella, koko valtakunnan mitassa järjestetyllä hyödykkeiden jakelulla. Tarkoituksena on järjestää koko väestö tuotanto- ja kulutuskommuuneihin, jotka kykenevät jakamaan kaikkia välttämättömiä hyödykkeitä nopeimmin, suunnitelmallisimmin, taloudellisimmin ja vähimmällä työllä, keskittäen tiukasti koko jakelukoneiston. Väliasteena, jonka kautta tämä tarkoitusperä voidaan saavuttaa, ovat osuuskunnat. Niiden ja porvarillisten spesialistien hyväksikäyttäminen ovat sikäli samankaltaisia tehtäviä, että kapitalismilta perityn osuustoimintakoneiston johdossa on henkilöitä, joiden ajattelutapa ja taloudenpitotottumukset ovat porvarillisia. VKP:n on jatkettava järjestelmällisesti politiikkaansa: velvoitettava kaikki puolueen jäsenet työskentelemään osuuskunnissa, ohjattava niitä samaten ammattiliittojen avulla kommunistisessa hengessä, kehitettävä osuuskuntiin yhdistyneen työtätekevän väestön omatoimisuutta ja kurintuntoa, pyrittävä siihen, että osuuskunnat liittäisivät yhteen koko väestön ja että nämä osuuskunnat sulautuisivat yhtenäiseksi, koko Neuvostotasavallan ylhäältä alas saakka käsittäväksi osuuskunnaksi; ja vihdoin tärkeintä on, että proletariaatin vallitseva vaikutus muihin työtätekevien kerroksiin turvataan pysyvästi ja että kaikkialla kokeillaan käytännössä erilaisia toimenpiteitä, jotka ovat omiaan helpottamaan ja edistämään siirtymistä vanhaa kapitalistista tyyppiä edustavista pikkuporvarillisista osuuskunnista proletaarien ja puoliproletaarien johtamiin tuotanto- ja kulutuskommuuneihin.

(6) Rahan hävittäminen heti kapitalismista kommunismiin siirtymisen alkuaikoina on mahdotonta. Sen johdosta väestön porvarilliset ainekset käyttävät jatkuvasti keinoteltu-, hyötymis- ja työtätekevien rosvoamistarkoituksessa yksityisomistukseen jääviä seteleitä, noita todistuksia, jotka antavat riistäjille oikeuden saada yhteiskunnallista rikkautta. Pelkällä pankkien kansallistamisella ei voida tehdä loppua tästä porvarillisen rosvouksen jäännemuodosta. VKP pyrkii suorittamaan mahdollisimman pikaisesti mitä radikaalisimpia toimenpiteitä, joilla valmistellaan rahan hävittämistä, ensi kädessä sen korvaamista säästökirjoilla,

shekeillä, yhteiskunnallisten hyödykkeiden saantiin oikeutavilla lyhyen ajan voimassa olevilla seteleillä y.m.s., samalla kun rahojen säilyttäminen pankeissa säädetään pakolliseksi j.n.e. Näiden ja muiden samankaltaisten toimenpiteiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa saatava käytännön kokemus näyttää, mitkä niistä ovat tarkoituksenmukaisimpia.

(7) Rahatalouden alalla VKP tulee soveltamaan progressiivista tulo- ja omaisuusverotusta kaikissa tapauksissa, milloin se on mahdollista. Sellaiset tapaukset eivät kuitenkaan voi olla lukuisia sen jälkeen, kun maan ja useimpien tehtaiden y.m. yritysten yksityisomistus on lakkautettu. Proletariaatin diktatuurin kaudella ja valtion omistaessa tärkeimmät tuotantovälineet valtion rahatalouden tulee perustua siihen, että tietty osa valtion eri monopolien tuloista käytetään välittömästi valtion tarpeisiin. Tulojen ja menojen tasapainottaminen voidaan toteuttaa vain, jos tavaravaihto on järjestetty oikealla tavalla, mihin johtaa tuotanto- ja kulutuskommuunien perustaminen ja kulkulaitoksen kuntoonpalauttaminen, joka on Neuvostovallan tärkeimpiä lähiajan tavoitteita.

### *Agraariolojen alalla*

sen jälkeen kun maan yksityisomistus on lakkautettu, kun tilanherrat on [melkein] täydellisesti pakkoluovutettu ja on saatettu voimaan maan sosialisolilaki, joka toteaa yhteisen suuren talouden pidon edullisimmaksi maatalouden harjoittamismuodoksi, on Neuvostovallan tärkeimpänä tehtävänä löytää ja kokeilla käytännössä siihen johtavat tarkoituksenmukaisimmat ja käytännöllisimmät siirtymistoi-  
menpiteet.

VKP:n agraaripolitiikan peruslinjana ja suuntaa antavana periaatteena tällaisen asiointilan vallitessa on edelleenkin pyrkimys nojata maaseudun proletaarisiin ja puoli-proletaarisiin aineksiin. Ennen kaikkea ne on järjestettävä itsenäiseksi voimaksi, niitä on lähennettävä kaupunkilaisproletariaattiin ja saatava ne irrotetuksi maalaisporvariston sekä pienomistuksellisten intressien vaikutuspiiristä. Köyhälistökomiteain perustaminen on ollut yhtenä askeleena tähän suuntaan, puoluesolujen järjestäminen maaseudulle,

Neuvostojen uudet vaalit, joissa syrjäytetään kulakit, maa-seudun proletaarien ja puoliproletaarien erikoistyyppisten ammattiliittojen perustaminen — näitä ja näiden kaltaisia toimenpiteitä on suoritettava ehdottomasti.

Kulakiston, maalaisporvariston suhteen VKP:n politiikka vaatii päättäväistä taistelua sen riistopyynteitä vastaan, sen neuvostolaiselle, sosialistiselle politiikalle osoittaman vastarinnan lannistamista.

Keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen VKP:n politiikka edellyttää varovaista suhtautumista siihen; se on irrotettava kulakeista eikä saa missään tapauksessa ulottaa siihen lannistamistoimenpiteitä; luokka-asemansa vuoksi keskivarakas talonpoikaisto voi sosialismiin siirryttäessä olla proletaarisen vallan liittolaisena tai ainakin puolueettomana. Ja siksi on kiertämättömistä osittaisista epäonnistumisista ja keskivarakkaan talonpoikaiston horjunnasta huolimatta pyrittävä johdonmukaisesti sopimukseen sen kanssa suhtautumalla huolehtivasti kaikkiin sen toivomuksiin ja tekemällä myönnytyksiä sosialististen uudistusten toteuttamismenetelmiä määriteltäessä. Tällöin on etualalle asetettava taistelu niiden Neuvostovallan edustajien väärinkäytöksiä vastaan, jotka käyttävät vilpillisesti hyväkseen kommunistin nimeä eivätkä harjoita käytännössä kommunistista, vaan virkavaltaista komentelupolitiikkaa, ja sellaisten henkilöiden säälimätön syrjäyttäminen, samalla kun toteutetaan entistä tiukempaa valvontaa niin ammattiliittojen avulla kuin muillakin keinoin.

Mitä tulee maanviljelyksen siirtämiseen kommunistisille raiteille, niin VKP tulee kokeilemaan käytännössä kolmea tärkeintä elämän jo kehittämää muotoa, neuvostotiloja, maatalouskommuuneja ja maan yhteisviljelyosuuskuntia (sekä -yhtymiä), huolehtien niiden entistä laajemmasta ja oikeammasta soveltamisesta ja varsinkin keinoista, joilla voidaan edistää talonpoikien vapaaehtoista osallistumista näihin uusiin maan yhteisviljelyn muotoihin, sekä työtätekevän talonpoikaiston järjestämisestä, jotta saataisiin aikaan toverikuri ja alhaalta käsin suoritettava valvonta.

Elintarvikepolitiikan alalla VKP vaatii valtion monopolin lujittamista ja kehittämistä kieltäytymättä silti käyttämästä osuuskuntia ja yksityiskauppiaita tai kauppa-apulaisia ja soveltamasta asian parhaita järjestelyä silmälläpitäen lisäpalkkiojärjestelmää sillä ehdolla, että se on Neuvosto-

vallan valvonnassa. Osittaiset myönnytykset, joita on silloin tällöin pakko tehdä, aiheutuvat yksinomaan puutteen erikoisesta kärjistymisestä eivätkä ne saa puoluetta milloinkaan luopumaan sitkeästä valtion monopolin toteuttamispyrkimyksestä. Sen toteuttaminen maassa, missä vallitsevana on pientalonpoikaistalous, on hyvin vaikeaa, se vaatii pitkäaikaista työtä, sitä varten on kokeiltava käytännössä useita siirtymismuotoja, jotka johtavat eri teitä päämäärään, s.o. tuotanto- ja kulutuskommuunien perustamiseen kaikkialle ja niiden säännölliseen toimintaan, jolloin kaikki elintarvikeylijämät luovutetaan valtiolle.

---



## 2

## VKP(b):n OHJELMALUONNOS

(1) Venäjällä 25. X (7. XI) 1917 tapahtunut vallankumous toteutti proletariaatin diktatuurin ja proletariaatti alkoi talonpoikaisköyhälistön eli puoliproletariaatin tukemana rakentaa kommunistisen yhteiskunnan perustuksia. Proletariaatin vallankumousliikkeen kasvu kaikissa kehittyneimissä maissa, se, että kaikkialla ilmaantuu ja kehittyy tämän liikkeen neuvostomuoto, t.s. sellainen muoto, joka tähtää suoraan proletariaatin diktatuurin toteuttamiseen, ja vihdoin vallankumouksen alku sekä kehityskulku Itävalta-Unkarissa ja varsinkin Saksassa, kaikki tämä osoittaa havainnollisesti, että on alkanut proletaarisen, kommunistisen maailmanvallankumouksen aikakausi.

(2) Tämän vallankumouksen syiden, merkityksen ja päämäärien ymmärtämiseksi oikealla tavalla on selvitettävä kapitalismin olemus ja se, että kapitalismi kehittyy kiertämättömästi kommunismia kohti imperialismin ja imperialististen sotien kautta, jotka jouduttavat kapitalismin perikatoa.

\* \* \*

(3) Kapitalismin ja porvarillisen yhteiskunnan olemuksen, yhteiskunnan, joka on toistaiseksi vallitsevana useimmissa sivistysmaissa ja jonka kehitys väistämättömästi vie proletariaatin kommunistiseen maailmanvallankumoukseen, vanha ohjelmamme luonnehti oikein (ellei oteta lukuun puolueen epätarkkaa nimittämistä sosialidemokraattiseksi) seuraavissa määritelmissä:

(4) „Tällaisen yhteiskunnan peruserikoisuutena on tavara-tuotanto kapitalististen tuotantosuhteiden pohjalla, joiden

vallitessa tärkein ja huomattavin osa tavarain tuotannon ja kiertokulun välineistä kuuluu harvalukuisten henkilöiden muodostamalle luokalle, kun taas väestön valtaenemmistö koostuu proletaareista ja puoliproletaareista, joiden on taloudellisen asemansa vuoksi pakko myydä jatkuvasti tai aika ajoittain työvoimaansa, s.o. mennä kapitalistien palkkalaisiksi ja luoda työllään yhteiskunnan ylimpien luokkien tulot.

(5) Kapitalististen tuotantosuhteiden herruuden ala laajenee yhä enemmän sitä mukaa kuin tekniikan jatkuva täydellistyminen, suuryritysten taloudellista merkitystä lisäten johtaa itsenäisten pientuottajain syrjäyttämiseen, muuttaen osan heistä proletaareiksi, supistaen toisten merkitystä yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa elämässä ja saattaen heidät paikka paikoin enemmän tai vähemmän täydelliseen, enemmän tai vähemmän ilmeiseen, enemmän tai vähemmän rasittavaan riippuvaisuuteen pääomasta.

(6) Tuo sama teknillinen edistys suo sitä paitsi yrittäjille mahdollisuuden käyttää yhä suuremmassa mitassa naisten ja lasten työtä tavaroiden tuotanto- ja kiertokulkuprosessissa. Mutta koska se toisaalta johtaa siihen, että yrittäjät alkavat tarvita suhteellisesti vähemmän työläisten lihas-työtä, niin työvoiman kysyntä jää pakostakin jälkeen sen tarjonnasta, minkä seurauksena palkkatyön riippuvaisuus pääomasta suurenee ja sen riisto voimistuu.

(7) Tuollainen porvarillisten maiden sisäinen asiointila ja niiden jatkuvasti kärjistävä keskinäinen kilpailu maailman markkinoilla vaikeuttavat yhä enemmän jatkuvasti kasvavassa määrin tuotettavien tavarain myyntiä. Liika-tuotanto, joka tulee ilmi enemmän tai vähemmän kärkevinä teollisuuspulina, joita seuraavat pitemmät tai lyhyemmät teollisuuden lamakaudet, on porvarillisessa yhteiskunnassa tapahtuvan tuotantovoimien kehityksen kiertämätön seuraus. Pulat ja teollisuuden lamakaudet puolestaan saattavat yhä pahemmin pientuottajia taloudelliseen häviöön, lisäävät yhä enemmän palkkatyön riippuvaisuutta pääomasta, johtavat entistä nopeammin työväenluokan aseman suhteelliseen ja toisinaan ehdottomaanakin huononemiseen.

(8) Näin ollen tekniikan täydellistyminen, joka merkitsee työn tuottavuuden kohoamista ja yhteiskunnallisen rikkauksen kasvua, aiheuttaa porvarillisessa yhteiskunnassa yhteiskunnallisen eriarvoisuuden lisääntymistä, omistavien ja

omistamattomien välisen eron suurenemista, tekee yhä laajempien työtätekevien joukkojen toimeentulon entistä epävarmemmaksi, aiheuttaa niille työttömyyden ja kaikenlaisen puutteen kasvua.

(9) Mutta sitä mukaa kuin kaikki nämä porvarilliselle yhteiskunnalle ominaiset ristiriidat kasvavat ja kehittyvät, kasvaa myös työtätekevien ja riistettyjen joukkojen tyytymättömyys vallitsevaan järjestykseen, kasvaa proletaarien lukumäärä sekä yhtenäisyys ja heidän taistelunsa riistäjiään vastaan kärjistyy. Samaan aikaan tekniikan täydellistyminen, keskittämällä tuotannon ja kiertokulun välineet ja yhteiskunnallistamalla työprosessin kapitalistisissa yrityksissä, luo yhä nopeammin aineelliset edellytykset kapitalististen tuotantosuhteiden muuttamiselle kommunistisiksi, t.s. sille yhteiskunnalliselle vallankumoukselle, joka on kansainvälisen kommunistisen puolueen, proletariaatin luokkaliikkeen tietoisin ilmaisija, kaiken toiminnan lopullinen päämäärä.

(10) Muuttamalla tuotannon ja kiertokulun välineiden yksityisomistuksen yhteiskunnalliseksi omistukseksi ja saatamalla voimaan yhteiskunnallisen tuotantoprosessin suunnitelmanmukaisen organisaation turvataksaan yhteiskunnan kaikkien jäsenten hyvinvoinnin ja kaikinpuolisen kehityksen proletariaatin yhteiskunnallinen vallankumous hävittää yhteiskunnan luokkajaon ja vapauttaa siten koko sorretun ihmiskunnan, sillä se tekee lopun kaikenlaatuisesta yhteiskunnan toisen osan harjoittamasta toisen osan riistosta.

(11) Tuon yhteiskunnallisen vallankumouksen välttämättömänä ehtona on proletariaatin diktatuuri, t.s. se, että proletariaatti valloittaa sellaisen poliittisen vallan, joka antaa sille mahdollisuuden tukahduttaa riistäjien kaikkinaisen vastarinnan. Kansainvälinen kommunistinen puolue, joka asettaa tavoitteekseen tehdä proletariaatti kykeneväksi täyttämään suuren historiallisen tehtävänsä, järjestää proletariaatin itsenäiseksi, kaikille porvarillisille puolueille vastakkaiseksi poliittiseksi puolueeksi, johtaa proletariaatin luokkataistelua sen kaikissa ilmenemismuodoissa, paljastaa sille riistäjien etujen ja riistettyjen etujen sovittamattoman vastakohtaisuuden ja selvittää sille edessä olevan yhteiskunnallisen vallankumouksen historiallisen merkityksen ja välttämättömät ehdot. Samalla puolue näyttää kaikille

muille työtätekeville ja riistetyille joukoille, että niiden asema kapitalistisessa yhteiskunnassa on toivoton ja että yhteiskunnallinen vallankumous niiden vapautumiseksi pääoman ikeestä on välttämätön. Työväenluokan puolue, kommunistinen puolue, kutsuu riveihinsä kaikkia työtätekeviä ja riistettyjä väestökerroksia sikäli kuin ne siirtyvät proletariaatin katsantokannalle.”

\* \* \*

(12) Pääoman yhteenkokoutumis- ja keskittymisprosessi, joka hävittää vapaan kilpailun, johti XX vuosisadan alussa kapitalistien mahtavien monopoliliittojen, syndikaattien, kartellien, trustien muodostamiseen, jotka ovat saaneet ratkaisevan merkityksen koko talouselämässä, pankkipääoman ja tavattoman keskittyneen teollisuuspääoman yhteensulautumiseen, pääoman voimaperäiseen vientiin vieraisiin maihin, siihen että maailmaa, joka oli alueellisesti jo jaettu rikkaimpien maiden kesken, alettiin jakaa taloudellisesti yhä laajempia kapitalistivaltioiden ryhmiä käsittävien trustien kesken. Tämä finanssipääoman aikakausi, kapitalististen valtioiden välisen ennen näkemättömän ankaran taistelun aikakausi on imperialismin aikakautta.

(13) Tämä kaikki aiheuttaa kiertämättömästi imperialistisia sotia, sotia markkina-alueista, pääoman sijoituspaikoista, raaka-aineista ja halvasta työvoimasta, t.s. sotia maailmanherruudesta, sotia pienten ja heikkojen kansojen kuristamiseksi. Juuri sellainen on ensimmäinen, vuosien 1914—1918 imperialistinen suursota.

(14) Maailman kapitalismin yleensä erittäin korkea kehitysaste; valtiomonopolistisen kapitalismin astuminen vapaan kilpailun tilalle, hyödykkeiden tuotanto- ja jakeluprosessin yhteiskunnallista säännöstelyä hoitavan koneiston valmistelu pankkien samoin kuin kapitalistiliittojenkin toimesta; kapitalististen monopolien kasvuun liittyvä elinkustannusten nousu ja työväenluokkaan kohdistuvan syndikaattien sorron voimistuminen, työväenluokan alistaminen imperialistisen valtion orjaksi, proletariaatin taloudellisen ja poliittisen taistelun tavaton vaikeutuminen; imperialistisen sodan aiheuttamat kauhut, vitsaukset, taloudelliseen häviöön joutuminen — kaikki tämä tekee nykyään saavute-

tusta kapitalismin kehitysasteesta proletaarisen, kommunistisen vallankumouksen aikakauden.

Tuo aikakausi on alkanut.

(15) Vain proletaarinen, kommunistinen vallankumous voi johtaa ihmiskunnan pois imperialismista ja imperialististen sotien synnyttämästä umpikujasta. Olkootpa vallankumouksen vaikeudet ja sen mahdolliset tilapäiset epäonnistumiset tai vastavallankumouksen vyöryt millaisia tahansa — proletariaatin lopullinen voitto on kiertämätön.

\* \* \*

(16) Proletaarisen maailmanvallankumouksen voiton edellytyksenä on kaikkien kehittyneimpien maiden työväenluokan täydellinen keskinäinen luottamus, mitä läheisin veljesliitto ja mahdollisimman suuri yhtenäisyys vallankumouksellisessa toiminnassa. Näitä edellytyksiä ei voida luoda ilman jyrkkää periaatteellista irtisanoutumista siitä sosialismin porvarillisesta vääristelyä, joka on päässyt voitolle virallisten „socialidemokraattisten” ja „socialististen” puolueiden huippukerroksissa, ilman leppymätöntä taistelua tuota vääristelyä vastaan.

(17) Sellaista vääristelyä on toisaalta opportunistin ja sosialishovinismin virtaus, joka on sosialismia sanoissa mutta shovinismia teoissa, valheellisella „isänmaan puolustamisen” iskulauseella naamioitua „oman” kansallisen porvariston rosvonintressien puolustamista yleensä ja varsinkin vuosien 1914—1918 imperialistisen sodan aikana. Tämä virtaus on saanut alkunsa siitä, että kehittyneimmät kapitalistiset valtiot antoivat siirtomaakansoja ja heikkoja kansoja ryöstäessään porvaristolle mahdollisuuden lahjoa tuolla rosvouksella hankittujen ylivoittojen muruilla proletariaatin huippukerroksia, turvata niille rauhan aikana siedettävän poroporvarillisen toimeentulon ja ottaa palvelukseensa tämän kerroksen johtajia. Porvariston palvelijoina toimivat opportunistit ja sosialishovinistit ovat proletariaatin suoranaisia luokkavihollisia varsinkin nyt, kun he liitossa kapitalistien kanssa tukahduttavat ase kädessä proletariaatin vallankumousliikettä niin omissa kuin vieraisakin maissa.

(18) Sosialismin porvarillista vääristelyä on toisaalta ollut yhtäläisesti kaikissa kapitalistisissa maissa havaittava

„keskusta”-virtaus, joka horjuu sosialishovinistien ja kommunistien välillä vaatién yhtenäisyyttä edellisten kanssa ja yrittäén herättää henkiin vararikkoutunutta II Internationalea. Proletariaatin vapaustaistelun johtajana on vain uusi, III, Kommunistinen Internationale, jonka perustaminen tapahtui tosiasiallisesti siten, että entisten sosialististen puolueiden todella proletaarisista aineksista muodostettiin useissa maissa ja varsinkin Saksassa kommunistisia puolueita, ja joka voittaa puolelleen yhä enemmän myötätuntoa kaikkien maiden proletaarijoukoissa. Tämä Internationale ei palaa marxilaisuuteen pelkästään nimesään, vaan toteuttaa koko aatteellis-poliittisella sisällöllään, kaikella toiminnallaan porvarillis-oppportunistisista vääristelyistä puhdistettua Marxin vallankumouksellista oppia.

\* \* \*

„Pravda” № 43,  
helmikuun 25 pñ 1919

Julkalstaan V. I. Leninin korjaaman  
konekirjoitusjäljennöksen mukaan

---

## 3

## LISAYS OHJELMAN POLIITTISEEN OSAAN

Välttääkseen ohimenevien historiallisten tarpeiden väärrää yleistystä VKP:n on samalla selitettävä työtätekeville joukoille, että äänioikeuden epääminen osalta kansalaisia ei Neuvostotasavallassa suinkaan koske määrättyä osaa kansalaisista, jotka julistetaan eliniäkseen oikeudettomiksi, kuten on asianlaita useimmissa porvarillisissa demokraattisissa tasavalloissa, vaan se koskee yksinomaan riistäjiä, yksinomaan niitä, jotka vastoin sosialistisen Neuvostotasavallan peruslakeja pyrkivät itsepintaisesti puolustamaan riistäjän asemaansa, säilyttämään kapitalistiset suhteet. Näin muodoin äänioikeutta vaille jäävien prosenttiluku Neuvostotasavallassa toisaalta supistuu itsestään sitä mukaa kuin sosialismi päivä päivältä lujittuu ja sellaisten henkilöiden lukumäärä, joilla on objektiivinen mahdollisuus pysyä riistäjänä tai ylläpitää kapitalistisia suhteita, supistuu. Tuskinpa tuo prosenttiluku on Venäjällä nykyään paria kolmea prosenttia suurempi. Toisaalta ulkoisen maahanhyökkäyksen lopettaminen ja pakkoluovuttajien pakkoluovutuksen päätökseen vieminen voivat aivan lähitulevaisuudessa luoda tietyn edellytyksin tilanteen, jolloin proletaarinen valtiovalta turvautuu muihin keinoihin riistäjien vastarinnan lannistamiseksi ja saattaa voimaan yleisen äänioikeuden ilman mitään rajoituksia.

---

## 4

## KATKELMA OHJELMAN POLIITTISESTA OSASTA

Turvaten työtätekeville joukoille porvarillisen demokration ja parlamentarismien oloihin verrattuna paljon laajemat mahdollisuudet *valita ja kutsua pois* edustajia työläisille sekä talonpojille helpoimmalla ja sopivimmalla tavalla Neuvostoperustuslaki hävittää samalla jo Pariisin kommuunin aikana selvitettyt parlamentarismien kielteiset piirteet, varsinkin *lainsäädännöllisen ja toimeenpanevan* vallan erottamisen toisistaan, parlamentin irtaantuneisuuden joukoista y.m.

Neuvostoperustuslaki lähentää valtiokoneistoa joukkoihin myös sillä, että vaaliyksikkönä ja valtion perussoluna ei ole alueellinen piirikunta, vaan tuotannollinen yksikkö (tehdas).

Valtiokoneiston kiinteämpi yhteys joukkoihin Neuvostojen aikana tekee mahdolliseksi perustaa...<sup>20</sup>

---



## 5

## KANSALLISUUSSUHTEITA KOSKEVA OHJELMAKOHTA

Kansallisuuskysymyksessä valtiollisen vallan valloittaneen proletariaatin politiikan tavoitteena erotukseksi kansakuntien tasa-arvoisuuden porvarillis-demokraattisesta muodollisesta julistamisesta, jota ei voida toteuttaa imperialismin oloissa, on johdonmukainen tosiasiallinen kaikkien kansakuntien työläisten ja talonpoikien toisiinsa lähentäminen ja yhteenliittäminen heidän vallankumouksellisessa taistelussaan porvariston kukistamiseksi. Tämän päämäärän saavuttamiseksi on tarpeen, että vapautetaan täydellisesti siirtomaiden ja muut sorretussa tai vajaa-oikeudellisessa asemassa olleet kansat ja myönnetään niille eroamisvapaus takeeksi siitä, että kapitalismilta periytynyt eri kansakuntien työtätekevien joukkojen epäluuloisuus ja sorrettujen kansakuntien työläisten katkeruus sortajakansakuntien työläisiä kohtaan hälvenisi täydellisesti ja sen tilalle tulisi tietoinen ja vapaaehtoinen liitto. Kapitalismin aikana sortavina olleiden kansakuntien työläisiltä vaaditaan erityistä varovaisuutta suhtautumisessa sorrettujen kansojen kansallistunteeseen (esimerkiksi isovenäläisten, ukrainalaisten, puolalaisten suhtautumisessa juutalaisiin, tataarien suhtautumisessa bashkiireihin j.n.e.), myötävaikutusta aikaisemmin sorrettujen kansojen työtätekevien joukkojen tosiasiallisen tasa-arvoisuuden toteuttamisessa ja myös kielen sekä kirjallisuuden kehittämisessä, jotta kapitalismin aikakaudelta periytyneen epäluuloisuuden ja vieroksunnan kaikki jäljet saataisiin hävitetyksi.

---

## 6

**LISÄYS KANSALLISUUSKYSYMYSTÄ KOSKEVAN  
OHJELMAKOHDAN LOPULLISEEN LUONNOKSEEN**

Kysymyksessä siitä, kuka on kansakunnan eroamistahdon ilmaisija, VKP on historiallisella luokkakatsantokannalla ja ottaa huomioon sen, millä historiallisen kehityksensä asteella kyseinen kansakunta on: onko se kehittymässä keskiaikaisuudesta porvarilliseen demokratiaan vai porvarillisesta demokratiasta neuvostodemokratiaan eli proletariseen demokratiaan j.n.e. Joka tapauksessa...<sup>21</sup>

---

## 7

JOHDANTO SOTILAALLISTA ALAA KOSKEVAAN  
OHJELMAKOHTAAN

Sotilaallisten tehtävien ja sotilaallisen työn alalla asiain-tila Neuvostotasavallassa on muodostunut proletariaatin diktatuurin vallitessa seuraavaksi.

Kuten puolueemme ennakoi jo kauan sitten, imperialistinen sota ei voinut päättyä oikeudenmukaiseen rauhaan eikä yleensä minkäänlaiseen vähänkään kestävään yksinkertaiseen rauhantekoon porvarillisten hallitusten kesken. Tapah- tumain kulku on kumonnut täydellisesti tuon demokraat- tien — sosialistien ja sosialidemokraattien — pikkuporvaril- lisen harhakuvitelman. Imperialistinen sota päinvastoin on kiertämättömästi muuttunut ja muuttuu silmin nähden proletariaatin johtamien riistettyjen työtätekevien joukko- jen kansalaissodaksi riistäjiä vastaan, porvaristoa vas- taan.

Riistäjien vastarinta, joka yltyy proletariaatin rynnistyk- sen voimistuessa ja varsinkin proletariaatin päästessä voi- tolle erinäisissä maissa, samoin kuin porvariston kansain- välinen solidaarisuus ja kansainvälinen järjestyneisyys johtavat kiertämättömästi siihen, että samanaikaisesti käy- dään sisäistä kansalaissotaa eri maissa ja vallankumouk- sellisia sotia proletaaristen maiden sekä pääoman herruutta puolustavien porvarillisten maiden välillä. Tällaisten sotien luokkaluonteen vuoksi puolustus- ja hyökkäyssotien välinen ero kadottaa lopullisesti kaiken merkityksensä.

Kokonaisuudessaan tämä meidän nähtemme, erittäinkin loppuvuodesta 1918 nopeasti laajeneva kansainvälisen kan- salaissodan kehitysprosessi on kapitalismin oloissa tapahtu- van luokkataistelun lainmukainen seuraus ja lainmukainen

askel kohti kansainvälisen proletaarisen vallankumouksen voittoa.

Sen vuoksi VKP torjuu päättävästi ja leimaa taantumukselliseksi poroporvarillisiksi harhakuvitelmiksi pikkuporvarillisten demokraattien toiveet kapitalismin vallitessa tapahtuvasta aseistariisunnasta, vaikka nämä pikkuporvarilliset demokraatit sanovatkin itseään sosialisteiksi ja sosialidemokraateiksi, ja asettaa kaikkien tuollaisten, todellisuudessa vain porvaristoa hyödyttävien tunnusten vastapainoksi omat tunnuksensa: proletariaatin aseistaminen ja porvariston aseistariisuminen, riistäjien vastarinnan täydellinen ja armoton tukahduttaminen, taistelu, kunnes koko maailman porvaristo on voitettu niin sisäisessä kansalais-sodassa kuin kansainvälisissä vallankumoussodissakin.

Käytännön kokemukset, nimittäin runsaan vuoden jatkunut sotilaallinen työ ja proletaarisen vallankumousarmeijan muodostaminen sen jälkeen, kun sota oli äärimmilleen näännyttänyt ja uuvuttanut kaikki työtätekevät joukot, ovat johtaneet VKP:n seuraaviin perusjohtopäätöksiin:

---

## 8

OIKEUSLAITOSTA KOSKEVAN OHJELMAKOHDAN  
ENSIMMÄINEN KAPPALE

Kulkiessaan kommunismiin proletariaatin diktatuurin kautta kommunistien puolue, hyläten demokraattiset tunnukset hävittää täydellisesti myös sellaiset porvariston herruuden elimet kuin entisen järjestyksen mukaiset tuomioistuimet, asettaen niiden tilalle työläisten ja talonpoikien luokkatuomioistuimet. Otettuaan käsiinsä kaiken vallan proletariaatti korvaa entisen epämääräisen ponnen: „Kansa valitsee tuomarit”, luokkatunnuksella: „Vain työtätekevät valitsevat tuomarit työtätekevien keskuudesta” ja toteuttaa sitä koko oikeuslaitoksessa. Valitessaan oikeuden jäseniksi yksinomaan työläisten ja sellaisten talonpoikien edustajia, jotka eivät käytä palkkatyötä hyötymistarkoituksessa, kommunistinen puolue ei tee eroa naiseen nähden, vaan antaa molemmille sukupuolille samat oikeudet niin tuomareita valittaessa kuin tuomarintehtäviä hoidettaessakin. Kumottuaan kukistettujen hallitusten lait puolue antaa neuvostolaisten valitsijain valitsemille tuomareille tunnukset: on toteutettava proletariaatin tahtoa soveltamalla sen dekreettejä ja vastaavan dekreetin puuttuessa tai osoittautuessa epätäydelliseksi pidettävä ohjeena sosialistista oikeustajuntaa hyläten kukistettujen hallitusten lait.

## 9

## KANSANVALISTUKSEN ALAA KOSKEVA OHJELMAKOHTA

Kansanvalistuksen alalla VKP asettaa tehtäväkseen viedä päätökseen vuoden 1917 Lokakuun vallankumouksen jälkeen alullepantu koulun muuttaminen porvariston luokkaherruuden välikappaleesta tuon herruuden murskaamisen samoin kuin yhteiskunnan luokkajaon täydellisen hävittämisen välikappaleeksi. Koulun tulee muodostua proletariaatin diktatuurin välikappaleeksi, s.o. ei ainoastaan kommunismin periaatteiden levittäjäksi yleensä, vaan myös proletariaatin aatteellisen, järjestävän, kasvattavan vaikutuksen levittäjäksi työtätekevien joukkojen puoliproletaarisiin ja ei-proletaarisiin kerroksiin riistäjien vastarinnan tukahduttamiseksi täydellisesti ja kommunistisen järjestelmän toteuttamiseksi. Lähimpiä tehtäviä tällä tiellä ovat nykyään:

(1) työläisten ja työtätekevien talonpoikien omatoimisuuden edelleen kehittämisen valistuksen alalla Neuvostovallan kaikkinaisen avun turvin;

(2) koko opettajakunnan — eikä vain sen osan tai enemmistön, kuten on asianlaita nykyään — saaminen lopullisesti vaikutuspiiriimme siinä mielessä, että syrjäytetään parantumattomat vastavallankumoukselliset porvariainekset ja turvataan kommunististen periaatteiden (politiikan) tunnollinen noudattaminen;

(3) maksuttoman ja pakollisen yleisen ja polyteknillisen (kaikkiin perustuotantoaloihin teoriassa ja käytännössä perehdyttävän) kouluopetuksen järjestäminen kaikkia 16:ta vuotta nuorempia tyttö- ja poikalapsia varten;

(4) kiinteän yhteyden aikaansaaminen opetuksen ja lasten yhteiskunnallisen tuottavan työn välille;

(5) ruoan, vaatetuksen ja opetusvälineiden hankkiminen kaikille oppilaille valtion kustannuksella;

(6) työtätekevän väestön vetäminen mukaan aktiiviseen kansanvalistustyöhön (kansansivistysneuvostojen kehittäminen; lukutaitoisten mobilisointi j.n.e.);

tai ad \* 2) (7) opettajakunnan kiinteä yhteys VKP:n agitaatio- ja propagandakoneistoon.

---

\* — lisäys (2. kohtaan). *Toim.*

## 10

USKONNOLLISIA SUHTEITA KOSKEVA  
OHJELMAKOHTA

Uskonnon suhteen VKP ei tyydy politiikassaan jo asetuksella suoritettuun kirkon erottamiseen valtiosta ja koulun erottamiseen kirkosta, t.s. toimenpiteisiin, joita porvarillinen demokratia on luvannut, mutta ei ole missään vienyt päätökseen sen tähden, että moninaiset tosiasialliset siteet yhdistävät toisiinsa pääoman ja uskonnollisen propagandan.

Puolue pyrkii katkaisemaan täydellisesti riistäjäluokkien yhteydet uskonnollisen propagandan järjestämiseen sekä vapauttamaan tosiasiallisesti työtätekevät joukot uskonnollisista ennakkoluuloista järjestämällä siinä tarkoituksessa mahdollisimman laajaa tieteellisesti valistavaa ja uskonnonvastaista propagandaa. Tällöin on varottava huolellisesti loukkaamasta millään tavoin uskovaisten tunteita, koska se johtaa vain uskonkiihkon lujittumiseen.

---



## 11

## TALOUDELLISEN OSAN OHJELMAKOHDAT

Kehitellen konkreettisemmin Neuvostovallan yleisiä tehtäviä VKP määrittelee ne nykyään seuraavasti:

*taloudellisella alalla*

Neuvostovallan tehtävä on nykyään seuraava:

(1) jatkaa horjumatta ja viedä päätökseen aloitettu ja pääosaltaan jo loppuun suoritettu porvariston pakkoluovutus, tuotannon ja kiertokulun välineiden muuttaminen Neuvostotasavallan omaisuudeksi, s.o. kaikkien työtätekevien yhteiseksi omaisuudeksi.

(2) Erikoisen suurta huomiota on kiinnitettävä työtätekevien toverikurin kehittämiseen ja lujittamiseen sekä heidän omatoimisuutensa ja vastuuntuntonsa kaikinpuoliseen kohottamiseen. Tämä on tärkein, ellei ainoa keino voittaa lopullisesti kapitalismi ja vallitsevana olleen tuotantovälineiden yksityisomistuksen synnyttämät tottumukset. Tämän päämäärän saavuttamiseksi on tehtävä sitkeää verkkaista joukkojen uudestikasvatustyötä, eikä sellainen uudestikasvatus ole vain käynyt mahdolliseksi nyt, kun joukot ovat nähneet käytännössä, että tilanherrat, kapitalistit ja kauppiat syrjäytetään — tuo uudestikasvatus tapahtuu nyt tosiasiassa tuhansin keinoin, työläisten ja talonpoikien omaehtoisen käytännön kokemuksen kautta. Tuiki tärkeä merkitys on tässä suhteessa työtätekevien ammatillisen järjestäytymisen kehittämisellä, joka ei ole milloinkaan eikä missään muualla sujunut niin nopeasti kuin Neuvostovallan aikana, mutta joka on vietävä niin pitkälle, että poikkeuksetta kaikki työtätekevät saadaan yhdistetyksi hyvin

järjestettyihin, keskitettyihin, kurinalaisiin tuotannollisiin liittoihin.

8.<sup>22</sup> Sama tuotantovoimien kehittämistehtävä vaatii, että ryhdytään käyttämään viipymättä, laajasti ja kaikinpuolisesti hyväksi kapitalismin meille perinnöksi jättämiä tieteen ja tekniikan spesialisteja, huolimatta siitä, että heillä useimmiten on kiertämättä porvarillinen maailmankatsomus ja porvarilliset tottumukset. Puolueen tulee, toimien läheisessä yhteistyössä ammattiliittojen kanssa, noudattaa entistä linjaansa: toisaalta olla tekemättä pienimpiäkään poliittisia myönnytyksiä tuolle porvarilliselle kerrokselle ja tukahduttaa säälimättömästi sen kaikki vastavallankumoukselliset vehkeilyaikeet ja toisaalta taistella yhtä säälimättömästi sitä näennäisesti radikaalista, mutta todellisuudessa typerän omahyväistä kuvittelua vastaan, että työtätekevät mukautuvat voittamaan kapitalismin ja porvarillisen järjestelmän oppimatta porvarillisilta spesialisteilta, käyttämättä heitä hyväkseen, käymättä läpi pitkäaikaista heidän rinnallaan työskentelyn koulua.

Pyrkiessään siihen, että kaikenlaisesta työstä suoritettaisiin yhtäläinen korvaus, ja täydelliseen kommunismiin, Neuvostovalta ei voi asettaa tehtäväkseen tämän yhtäläisyyden viipymätöntä toteuttamista nykyisenä ajankohtana, kun otetaan vasta ensimmäisiä askeleita kapitalismista kommunismiin siirtymiseksi. Sen tähden on välttämätöntä säilyttää tietyn ajaksi spesialisteille korkeampi korvaus, jotta he voisivat työskennellä ainakin yhtä hyvin ja paremminkin kuin ennen, ja samassa tarkoituksessa on säilytettävä myös lisäpalkkiojärjestelmä, palkkioiden antaminen tuloksellisimmasta ja varsinkin organisatorisesta työstä.

Yhtäläisesti on välttämätöntä luoda sellainen toverillisen yhteistyön ilmapiiri, jossa porvarilliset specialistit voisivat työskennellä käsi kädessä tietoisten kommunistien johtamien työläisjoukkojen kanssa, ja siten edistää kapitalismin toisistaan erottamien ruumiillisen ja henkisen työn tekijän keskinäistä yhteisymmärrystä ja lähentymistä.

Neuvostovallan on turvauduttava — ammattiliittojen ollessa mukana — paljon laajemmassa mitassa ja järjestelmällisemmin kuin tähän asti on tehty, koko työkykyisen väestön yleiseen mobilisointiin suorittamaan tiettyjä yhteiskunnallisia töitä.

Jakelun alalla Neuvostovallan tehtävänä on nykyään jatkaa johdonmukaisesti kaupan korvaamista suunnitelmanmukaisella, koko valtakunnan mitassa järjestetyllä hyödykkeiden jakelulla. Tarkoituksena on järjestää koko väestö yhtenäiseen kulutuskommuunien verkkoon, jotka kykenevät jakamaan kaikkia välttämättömiä hyödykkeitä nopeimmin, suunnitelmallisimmin, taloudellisimmin ja vähimmällä työllä, keskittäen tiukasti koko jakelukoneiston.

Nykyisenä siirtymis- ja erilaisia periaatteita yhdistävien formaatioiden ajankohtana on tässä tarkoituksessa erikoisen tärkeää, että neuvostolaiset elintarvikehuoltoelimet käyttävät hyväksi osuuskuntia, ainoata kapitalismilta perittyä joukkoluontoista suunnitelmanmukaisen jakelun koneistoa.

Pitäen periaatteessa ainoana oikeana menettelynä tuon koneiston tämänlaatuista kommunistista edelleen kehittämistä eikä sen hylkäämistä VKP:n on jatkettava järjestelmällisesti politiikkaansa: velvoitettava kaikki puolueen jäsenet työskentelemään osuuskunnissa, ohjattava niitä samaten ammattiliittojen avulla kommunistisessa hengessä, kehitettävä osuuskuntiin yhdistyneen työtätekevän väestön omatoimisuutta ja kurintuntoa, pyrittävä siihen, että osuuskunnat liittäisivät yhteen koko väestön ja että nämä osuuskunnat sulautuisivat yhtenäiseksi, koko Neuvostotasavallan ylhäältä alas saakka käsittäväksi osuuskunnaksi; ja vihdoin tärkeintä on, että proletariaatin vallitseva vaikutus muihin työtätekevien kerrokseen turvataan pysyvästi ja että kaikkialla kokeillaan käytännössä erilaisia toimenpiteitä, jotka ovat omiaan helpottamaan ja edistämään siirtymistä vanhaa kapitalistista tyyppiä edustavista pikkuporvarillisista osuuskunnista proletaarien ja puoliproletaarien johtamiin kulutuskommuuneihin.

(6) Rahan hävittäminen heti kapitalismista kommunismin siirtymisen alkuaikoina on mahdotonta. Sen johdosta väestön porvarilliset ainekset käyttävät jatkuvasti keinoteltu-, hyötymis- ja työtätekevien rosvoamistarkoituksessa yksityisomistukseen jääviä seteleitä, noita todistuksia, jotka antavat riistäjille oikeuden saada yhteiskunnallista rikkautta. Pelkällä pankkien kansallistamisella ei voida tehdä loppua tästä porvarillisen rosvouksen jäännemuodosta. VKP pyrkii suorittamaan mahdollisimman pikaisesti mitä radikaalisimpia toimenpiteitä, joilla valmistellaan

rahan hävittämistä, ensi kädessä sen korvaamista säästökirjoilla, shekeillä, yhteiskunnallisten hyödykkeiden saantiin oikeuttavilla lyhyen ajan voimassa olevilla seteleillä y.m.s., samalla kun rahojen säilyttäminen pankeissa säädetään pakolliseksi j.n.e. Näiden ja muiden samankaltaisten toimenpiteiden valmistelussa ja täytäntöönpanossa saatava käytännön kokemus näyttää, mitkä niistä ovat tarkoituksenmukaisimpia.

(7) Rahatalouden alalla VKP tulee soveltamaan progressiivista tulo- ja omaisuusverotusta kaikissa tapauksissa, milloin se on mahdollista. Sellaiset tapaukset eivät kuitenkaan voi olla lukuisia sen jälkeen, kun maan ja useimpien tehtaiden y.m. yritysten yksityisomistus on lakkautettu. Proletariaatin diktatuurin kaudella ja valtion omistaessa tärkeimmät tuotantovälineet valtion rahatalouden tulee perustua siihen, että tietty osa valtion eri monopolien tuloista käytetään välittömästi valtion tarpeisiin. Tulojen ja menojen tasapainottaminen voidaan toteuttaa vain, jos tavaravaihto on järjestetty oikealla tavalla, mihin johtaa kulutuskommuunien perustaminen ja kulkulaitoksen kuntoonpalauttaminen, joka on Neuvostovallan tärkeimpiä lähiajan tavoitteita.

---

Урочу перенуагы  
В. Г. Д. С.

(46) Сельская работа, осуществляемая в настоящее время в условиях собственности на землю, является основой к проведению в жизнь плана работы, направленной на организацию крупного сельскохозяйственного предприятия. В соответствии с этим планом работы проводится работа по созданию крупного сельскохозяйственного предприятия, которое будет заниматься производством сельскохозяйственной продукции, а также животноводством и другими, а также другими видами деятельности. В настоящее время работа по созданию крупного сельскохозяйственного предприятия ведется в соответствии с планом работы, утвержденным в 1953 году. В настоящее время работа по созданию крупного сельскохозяйственного предприятия ведется в соответствии с планом работы, утвержденным в 1953 году.

~~Сельская работа~~

Работа по созданию крупного сельскохозяйственного предприятия ведется в соответствии с планом работы, утвержденным в 1953 году. В настоящее время работа по созданию крупного сельскохозяйственного предприятия ведется в соответствии с планом работы, утвержденным в 1953 году.

В виду того, что производство продукции является основой работы, необходимо организовать работу по созданию крупного сельскохозяйственного предприятия, которое будет заниматься производством сельскохозяйственной продукции, а также животноводством и другими, а также другими видами деятельности. В настоящее время работа по созданию крупного сельскохозяйственного предприятия ведется в соответствии с планом работы, утвержденным в 1953 году.

Ensimmäinen sivu  
V. I. Leninin käsikirjoituksesta  
„Agraarioloja koskeva  
ohjelmakohta”.— 1919

*Pienennetty*

## 12

## AGRAARIOLOJA KOSKEVA OHJELMAKOHTA

Lakkautettuaan täydellisesti maan yksityisomistuksen Neuvostovalta on jo ryhtynyt toteuttamaan käytännössä lukuisia sosialistisen suurmaanviljelyksen järjestämiseen tähtääviä toimenpiteitä. Tärkeimpiä näistä toimenpiteistä ovat neuvostotilojen, t.s. sosialististen suurtalouksien muodostaminen, maatalouskommuunien, t.s. maanviljelijäin vapaaehtoisten, yhteisen suurtalouden hoitamista varten perustettujen liittojen samoin kuin maan yhteisviljelyosuuskuntien sekä -yhtymien tukeminen; kylvöjen järjestäminen valtion toimesta kaikilla kylvämättä jääneillä mailla, kuuluivatpa ne kenelle tahansa; valtion suorittama kaikkien agronomivoimien mobilisointi tarmokkaaseen työhön maanviljelyskulttuurin kohottamiseksi j.n.e.

Pitäen kaikkia näitä toimenpiteitä ainoana tienä ehdottoman välttämättömään maataloustyön tuottavuuden kohottamiseen VKP pyrkii toteuttamaan mahdollisimman täydellisesti käytännössä näitä toimenpiteitä, ulottamaan ne maan takapajuisemmille seuduille ja toimimaan jatkuvasti samaan suuntaan.

Sen johdosta, että kaupungin ja maaseudun vastakohtaisuus on maaseudun taloudellisen ja kulttuurillisen takapajuisuuden syvimpiä syitä ja nykyisenlaisen syvän kriisin kaudella uhkaa välittömästi rappiolla ja tuholla niin kaupunkia kuin maaseutuakin, VKP pitää tämän vastakohtaisuuden hävittämistä eräänä kommunistisen rakennustyön perustehtävänä ja katsoo yllä mainittujen toimenpiteiden ohella välttämättömäksi saada teollisuustyöläisiä laajasti ja suunnitelmallisesti mukaan maataloudessa suoritettavaan kommunistiseen rakennustyöhön, kehittää Neuvostovallan

tässä tarkoituksessa jo perustaman yleisvaltakunnallisen „Työläisavunkomitean” toimintaa ja niin edelleen.

Kaikessa työssään maaseudulla VKP nojaa edelleen maaseudun proletaariin ja puoliproletaariin kerrokseen, järjestää ne ennen kaikkea itsenäiseksi voimaksi perustamalla köyhälistökomiteoita, puoluesoluja maaseudulle, maaseudun proletaarien ja puoliproletaarien erikoistyyppisiä ammattiliittoja j.n.e., lähentämällä heitä kaikin keinoin kaupunkien proletariaattiin ja irrottamalla heidät maalaisporvariston sekä pienomistuksellisten intressien vaikutuspiiristä.

Kulakiston, maalaisporvariston suhteen VKP:n politiikka vaatii päättäväistä taistelua sen riistopyyteitä vastaan, sen neuvostolaiselle, kommunistiselle politiikalle osoittaman vastarinnan lannistamista.

Keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen VKP:n politiikka edellyttää sen saamista asteittain ja suunnitelmallisesti mukaan sosialistiseen rakennustyöhön. Puolue asettaa tehtäväkseen irrottaa keskivarakas talonpoikaisto kulakeista, saada se työväenluokan puolelle suhtautumalla huomaavaisesti sen tarpeisiin, taistelemalla sen takapajuisuutta vastaan aatteellisen vaikutuksen keinoilla eikä lannistamistoimenpiteillä, pyrkien kaikissa sen elinetuja koskevissa tapauksissa käytännölliseen sopimukseen sen kanssa tekemällä myönnytyksiä sosialististen uudistusten toteuttamismenetelmiä määriteltäessä.

---



**VKP(b):n VIII EDUSTAJAKOKOUS<sup>23</sup>****MAALISKUUN 18—23 p:nä 1919**

*Julkaistu maalis-—huhtikuussa 1919  
„Pravda” lehdessä*

*Julkaistaan kirjasta  
„Venäjän kommunistisen puolueen  
(bolševikkien) VIII edustajakokous.  
Pikakirjoituspöytäkirja”. Kustantamo  
„Kommunist”, Moskova, 1919.  
Teksti on tarkastettu  
pikakirjoitteen ja „Pravda” lehden  
tekstin mukaan*



## I

AVAJAISPUHE  
MAALISKUUN 18 pnä

Toverit, ensimmäiset sanat edustajakokouksessamme on omistettava тов. Jakov Mihailovitsh Sverdloville. Toverit, kun Jakov Mihailovitsh Sverdlov oli koko puolueellemme ja koko Neuvostotasavallalle keskeisin organisaattorihahmo, mistä monet toverit puhuivat tänään hautajaisissa, niin puolueen edustajakokoukselle hän oli vieläkin arvokkaampi ja läheisempi. Hänessä menetimme toverin, joka oli omistanut viimeiset elinpäivänsä kokonaan edustajakokoukselle. Tässä mielessä hänen poissaolonsa tulee vaikuttamaan koko työmme kulkuun, ja edustajakokous tulee tuntemaan hänen poissaolonsa erittäin kipeästi. Toverit, kehotan kunnioittamaan hänen muistoaan hetken hiljaisuudella. (Kaikki nousevat.)

Toverit, me joudumme aloittamaan puolueemme edustajakokouksen Venäjän ja koko maailman proletaarisen vallankumouksen erittäin vaikeana, pulmallisena ja omalaatuksena ajankohtana. Kun alkuaikoina Lokakuun jälkeen puolueen voimat ja Neuvostovallan voimat olivat melkein kokonaan suunnatut välittömään puolustukseen, torjumaan välittömästi vihollisia, ulkoista ja sisäistä porvaristoa, joka piti mahdollisena ajatustakin, että sosialistisen tasavallan olemassaolo voisi jatkua pitkälti, niin nyt olemme vähitellen kuitenkin alkaneet lujittua ja etualalle nousevat rakennustyön tehtävät, organisatoriset tehtävät. Nähdäkseni edustajakokouksemme tulee työskennellä täydellisesti näissä rakennustyön ja organisaatiotyön merkeissä. Sekä teoreettisessa suhteessa erittäin vaikeat ohjelmakysymykset, jotka ovat suurimmalta osaltaan rakennustyön kysymyksiä, että myös erikseen edustajakokouksen päiväjärjestykseen otetut asiat, organisaatiokysymys, kysymys Punaisesta Armeijasta ja varsinkin kysymys maaseututyöstä — kaikki tämä vaatii meitä jännittämään voimat ja keskittämään huomion

pääkysymykseen, joka on vaikein, mutta myös kiitollisin sosialistien tehtävä, nimittäin organisaatiokysymykseen. Tässä on tähdennettävä erikoisesti, että juuri nyt nousee ratkaistavaksemme eräs vaikeimpia kommunistisen rakennustyön tehtäviä pientalonpoikaismaassa, nimittäin kysymys *suhtautumisesta keskivarakkaaseen talonpoikaistoon*.

Toverit, on luonnollista, että alkuaikoina, jolloin meidän oli puolustettava Neuvostotasavallan olemassaolo-oikeutta, että silloin tätä kysymystä ei luonnollisestikaan voitu asettaa laajassa mitassa etualalle. Armoton taistelu maalaisporvaristoa ja kulakkeja vastaan asetti etusijalle maaseudun proletariaatin ja puoliproletariaatin järjestämistehtävät. Mutta jos puolue tahtoo luoda vankan perustan kommunistiselle yhteiskunnalle, sen seuraavana tehtävänä on ratkaista oikein kysymys, miten meidän on suhtauduttava keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Se on korkeamman asteen tehtävä. Me emme voineet asettaa sitä kaikessa laajuudessaan ennen kuin olimme turvanneet perustan Neuvostotasavallan olemassaololle. Se on mutkallisempi tehtävä. Se vaatii, että meidän on määriteltävä suhteemme monilukuisen ja voimakkaaseen väestökerrokseen. Tämä suhde ei ole määriteltävissä pelkällä vastauksella kysymykseen: taistelu vaiko tukeminen. Kun tehtävämme porvariston suhteen voidaan määritellä sanoilla „taistelu”, „lannistaminen”, kun tämä tehtävä maaseudun proletaarien ja puoliproletaarien suhteen on määriteltävissä sanoilla „meidän tukemme”, niin tässä kohdin tehtävä on epäilemättä monimutkaisempi. Tässä kohdin sosialistit, entisen ajan sosialismin parhaimmat edustajat — silloin kun he vielä uskoivat vallankumoukseen ja palvelivat sitä teoreettisesti ja aatteellisesti — puhuivat *talonpoikaiston neutralisoinnista*, t.s. siitä, että keskivarakkaasta talonpoikaistosta tehdään, ellei aktiivisesti proletariaatin vallankumousta auttava, niin ainakin neutraali yhteiskuntakerros, joka ei häiritse proletariaattia eikä asetu vihollistemme puolelle. Tämä abstraktinen, teoreettinen tehtävän asettelu on meille täysin selvä. Mutta se ei riitä. Me olemme siirtyneet sosialistisessa rakennustyössä vaiheeseen, jolloin on laadittava konkreettiset, seikkaperäiset ja maaseudulla saatujen työkokemusten oikeaksi osoittamat perussäännöt ja -ohjeet, joita meidän pitää noudattaa *siirtyäksemme* keskivarakkaaseen talonpoikaan nähden *kestävän liiton pohjalle*, tehdäk-

semme mahdottomiksi sellaiset monesti sattuneet poikkeamiset ja virheellisyydet, jotka ovat vieroittaneet keskivarakasta talonpoikaa meistä, vaikka tosiasiaassa meillä — johtavana kommunistisena puolueena, joka auttoi Venäjän talonpoikaa karistamaan ensi kerran harteiltaan tilanherrojen ikeen ja perustamaan häntä varten todellisen demokration — olisi täysi syy odottaa häneltä täydellistä luottamusta. Tämä tehtävä ei ole sen tyyppinen, että se vaatisi säälimätöntä, ripeää lannistamista ja hyökkäystä. Se on epäilemättä mutkallisempi. Rohkenen kuitenkin ilmaista varmuuteni siitä, että vuoden jatkuneen valmistelutyön tuloksena me selviydymme tästä tehtävästä.

Vielä muutama sana kansainvälisestä asemastamme. Toverit, te kaikki luonnollisesti tiedätte, että III:n, Kommunistisen Internationalen perustaminen Moskovassa on kansainvälisen asemamme määrittelyn kannalta mitä merkittävin tapahtuma. Vastassamme on yhä vielä täysissä aseissa valtavan suuri reaalinen sotilaallinen voima — kaikki maailman voimakkaimmat valtiot. Ja siitä huolimatta voimme sanoa varmuudella, että tuo ulkonaisesti jättimäinen ja fyysillisesti meitä verrattomasti mahtavampi voima on järkkynyt. Se ei ole enää voima. Siinä ei ole enää entistä lujuufta. Siksi tehtävämme ja päämäärämme — selviytyä voittajana taistelusta tuota jättiläistä vastaan — ei ole utooppinen. Päinvastoin, huolimatta siitä, että meidät on nyt eristetty keinotekoisesti muusta maailmasta, ei kulu päivääkään, etteivät lehdet toisi tietoja vallankumousliikkeen kasvusta kaikissa maissa. Eikä siinä kaikki, me tiedämme ja näemme, että tuo kasvu saa neuvostolaisen muodon. Ja se on takeena siitä, että toteuttaessamme Neuvostovallan olemme löytäneet *proletariaatin diktatuurin kansainvälisen, yleismaailmallisen muodon*. Ja olemme vuorenvarmoja siitä, että koko maailman proletariaatti on lähtenyt sellaisen taistelun tielle, proletaarisen vallan — työläisten ja työtätekevien vallan — sellaisten muotojen perustamisen tielle ja että mikään mahti maailmassa ei voi estää kommunistisen maailmanvallankumouksen kulkua yleismaailmalliseen Neuvostotasavaltaan. (Jatkuvia suosionosoituksia.)

Toverit, sallikaa minun nyt Venäjän kommunistisen puolueen Keskuskomitean nimissä julistaa VIII edustajakokous avatuksi ja ryhtyä puhemiehistön vaaliin.

## 2

KESKUSKOMITEAN TOIMINTAKERTOMUS  
MAALISKUUN 18 pnä

(Myrskyisiä, jatkuvia suosionosoituksia; huutoja: „Eläköön Iljitsh!”, „Eläköön toveri Lenin!”) Toverit, sallikaa minun alkaa Keskuskomitean poliittisesta toimintaselostuksesta. Selostuksen tekeminen Keskuskomitean poliittisesta toiminnasta viime edustajakokouksen jälkeiseltä ajalta on oikeastaan selostuksen tekemistä koko vallankumouksestamme. Ja luullakseni kaikki ovat samaa mieltä kanssani, että sellaisen tehtävän täyttäminen ei vain ole ylivoimaista yhdelle henkilölle näin lyhyen ajan sisällä, vaan että yksi henkilö ei pysty yleensä-kään suoriutumaan sellaisesta tehtävästä. Sen vuoksi päätin rajoittaa vain niihin kohtiin, joilla on mielestäni erittäin tärkeä merkitys, ei pelkästään sen työn historiassa, jota puolueemme on joutunut suorittamaan kyseessä olevalla kaudella, vaan myös nykyisten tehtävien kannalta. Tunnustan, että omistautuminen yksinomaan historian tarkastelulle tällaisena aikana, jota nyt elämme, menneisyyden muistelemisen ajattelematta nykyisyyttä ja tulevaisuutta, olisi minulle ylivoimainen tehtävä.

Jos aletaan ulkopoliitiikasta, niin on itsestään selvää, että etualalla ovat suhteemme saksalaiseen imperialismiin ja Brestin rauha. Ja nähdäkseni tästä kysymyksestä kannattaa puhua, koska sen merkitys ei ole vain historiallinen. Nähdäkseni se ehdotus, jonka Neuvostovalta teki liittolaisvalloille, eli oikeammin sanoen se suostumus, jonka hallituksemme antoi kaikkien tiedossa olevaan ehdotukseen konferenssin pitämisestä Prinssisaarilla<sup>24</sup> — nähdäkseni tämä ehdotus ja meidän vastauksemme ilmentävät eräässä, jopa varsin olennaisessa mielessä Brestin rauhanteon aikana

omaksuamme suhdetta imperialismiin. Juuri sen vuoksi pidänkin tarpeellisena kajota tähän asiaan nyt, kun tapahtumat kehittyvät nopeassa tempossa.

Silloin kun ratkaistiin kysymystä Brestin rauhasta, neuvostorakennustyö oli vasta alkuasteellaan, puoluerakennustyöstä puhumattakaan. Te tiedätte, että puolueella kokonaisuudessaan oli silloin vielä kovin vähän kokemusta, jotta olisi voitu määritellä edes likipitäen eteenpäinmenomme vauhti sillä tiellä, jolle olimme lähteneet. Menneisyyden peruina pakostakin saatu tietty kaotisuus vaikeutti silloin vielä tavattomasti tapahtumain tarkastelua, tarkkaa perehtymistä siihen, mitä tapahtui. Ja äärimmäinen eristyisyys Länsi-Euroopasta ja kaikista muista maista riisti meiltä mahdollisuudet saada mitään objektiivista aineistoa päätelmien tekemiseen proletarisen vallankumouksen mahdollisesta edistymisvauhdista ja kasvun muodoista Lännessä. Tästä mutkallisesta tilanteesta johtuikin, että kysymys Brestin rauhasta herätti runsaasti erimielisyyksiä puolueessamme.

Tapahtumat ovat kuitenkin osoittaneet, että tämä pakollinen perääntyminen tavattoman väkivaltaisen, huutavan rosvomaisen rauhansopimuksen takana olleen saksalaisen imperialismiin edessä, että tämä perääntyminen oli nuoren sosialistisen tasavallan ja maailmanimperialismiin (toisen puolen koko maailman imperialismista) voimasuhteen kannalta katsoen ainoa oikea ratkaisu. Silloin meille, jotka olimme vastikään kukistaneet Venäjällä tilanherrat ja porvariston, ei jäänyt kerta kaikkiaan mitään muuta valinnan varaa kuin perääntyä maailmanimperialismiin voimien edessä. Ne jotka tuomitsivat tämän perääntymisen vallankumousmiehen kannalta, olivat todellisuudessa perin juurin väärällä ja epämarxilaisella kannalla. He ovat unohtaneet, missä olosuhteissa, miten pitkä ja vaivalloinen kehitys oli käytävä läpi Kerenskin aikana, miten valtava valmistelutyö meidän oli suoritettava Neuvostoissa ennenkuin pääsimme heinäkuun raskaiden tappioiden jälkeen, Kornilovin kapinan jälkeen siihen, että lokakuussa kypsyi vihdoinkin täydellisesti laajojen työtätekevien joukkojen päättäväisyys ja valmius kukistaa porvaristo, kypsyi sitä varten tarvittava organisoitu aineellinen voima. On ymmärrettävää, ettei siihen aikaan voinut olla puhuttakaan mistään sellaisesta toiminnasta kansainvälisessä mitassa. Siltä kannalta

katsoen tehtävä maailmanimperialisminvastaisessa taistelussa oli seuraava: toimia jatkuvasti tuon imperialismiin hajottamiseksi, työväenluokan valistamiseksi ja yhteenliittämiseksi, luokan, joka oli alkanut kaikkialla liikehtiä, mutta ei ollut vielä saanut toimintaansa täydellistä määrätietoisuutta.

Siksipä ainoaksi oikeaksi politiikaksi osoittautuikin se politiikka, jota me noudatimme Brestin rauhaan nähden, vaikka tuo politiikka tietysti kärjisti silloin vihamielisyyttä suhteissamme tiettyihin pikkuporvarillisiin aineksiin, jotka eivät läheskään kaikissa olosuhteissa eivätkä läheskään kaikissa maissa ole, eivät voi olla eikä niiden tarvitse olla sosialismin vastustajia. Historia on tässä antanut meille opetuksen, joka pitää ottaa visusti varteen, koska on ilmeistä, että joudumme käyttämään sitä hyväksemme vielä monta kertaa. Opetus on se, että proletariaatin puolueen suhteet pikkuporvarilliseen demokraattiseen puolueeseen, niihin aineksiin, kerroksiin, ryhmiin, luokkiin, jotka Venäjällä ovat erikoisen voimakkaita ja monilukuisia ja joita on kaikissa maissa, että nämä suhteet muodostuvat erittäin monimutkaiseksi ja vaikeaksi ongelmaksi. Pikkuporvarilliset ainekset horjuvat vanhan ja uuden yhteiskunnan välillä. Ne eivät voi olla vanhan enempää kuin uudenkaan yhteiskunnan liikevoimana. Mutta ne eivät pidä kiinni vanhasta niin lujasti kuin tilanherrat ja porvaristo. Isänmaallisuus on tunne, joka johtuu nimenomaan pienomistajien taloudellisista elämänehdoista. Porvaristo on kansainvälisempää kuin pienomistajat. Me jouduimme kokemaan sen Brestin rauhan kaudella, jolloin Neuvostovalta asetti proletariaatin maailmandiktatuurin ja maailmanvallankumouksen kaikkien kansallisten uhrausten yläpuolelle, niin raskaita kuin ne olivatkin. Silloin jouduimme iskemään jyrkästi ja sääli-mättä yhteen pikkuporvarillisten aineiden kanssa. Koko joukko näitä aineksia, jotka myöhemmin alkoivat horjua, oli siihen aikaan liittynyt yhteen porvariston ja tilanherrojen kanssa meitä vastaan.

Muutamien tovereiden täällä herättämää kysymystä suhtautumisesta pikkuporvarillisiin puolueisiin kosketellaan huomattavassa määrin ohjelmassamme ja tullaan itse asiassa koskettelemaan päiväjärjestyksen jokaista kohtaa käsiteltäessä. Tämä kysymys on vallankumouksemme kulussa kadottanut abstraktisen, yleisen luonteensa ja käynyt konkreettiseksi. Internationalisteina meidän oli Brestin



rauhan kaudella mihin hintaan tahansa annettava proletaarisille aineksille mahdollisuus lujittua ja liittyä yhteen. Juuri se vieroitti silloin pikkuporvarilliset puolueet meistä. Me tiedämme, että Saksan vallankumouksen jälkeen pikkuporvarilliset ainekset alkoivat jälleen horjua. Nuo tapahtumat selvittivät asiaintilaa monille, jotka kypsytävän proletarisen vallankumouksen kaudella olivat arvostelleet kaikkea vanhan isänmaallisuuden näkökulmasta, arvostelleet ei ainoastaan epäsosialistisesti, vaan yleensäkin väärin. Nyt meillä on vaikean elintarviketilanteen vuoksi, Ententeä vastaan yhä vielä jatkuvan sodan vuoksi, uudelleen havaittavissa voimistuvaa horjuntaa pikkuporvarillisten demokraattien keskuudessa. Meidän on pitänyt ennenkin ottaa huomioon tällainen horjunta, mutta — ja siitä seuraa meille kaikille erittäin tärkeä opetus — vanhat tilanteet eivät toistu entisessä muodossaan. Uusi tilanne on mutkallisempi. Se voidaan ottaa oikealla tavalla huomioon ja politiikkamme voi olla oikea, jos otamme avuksi Brestin rauhan antamat kokemukset. Kun ilmoitimme suostuvamme ehdotukseen konferenssin pitämisestä Prinssisaarilla, tiesimme suostuvamme erittäin väkivaltaiseen rauhaan. Toisaalta taas tiedämme nyt enemmän siitäkin, miten proletarinen vallankumousaalto kohoaa Länsi-Euroopassa, miten käymistila kehittyy siellä tietoisesti tyytymättömyydeksi, miten se johtaa neuvostolaisen proletarisen maailmanliikkeen järjestäytymiseen. Kun silloin kuljimme hapuilten, kun arvailimme, milloin vallankumous Euroopassa saattaa puhjeta — arvailumme perustui siihen teoreettiseen vakaumukseemme, että sellaisen vallankumouksen täytyy tapahtua —, niin nyt on käytettävissämme joukko tosiasioita, jotka osoittavat, miten vallankumous muissa maissa kasvaa, miten tämä liike on alkanut. Sen vuoksi olemme joutuneet tai joudumme Länsi-Euroopan suhteen, ententevaltojen suhteen menettelemään monessa suhteessa samalla tavalla kuin menettelimme Brestin rauhan kaudella. Brestin kokemusten jälkeen se on meille paljon helpompaa. Kun Keskuskomiteamme joutui pohtimaan kysymystä, joka koski osallistumista konferenssiin Prinssisaarilla yhdessä valkoisten kanssa — mikä itse asiassa tiesi sen kaiken annektointia, mitä valkoiset ovat miehittäneet — ei tämä kysymys aselevosta herättänyt vähintäkään paheksumista proletariaatin keskuudessa, ja samoin siihen suhtautui myös

puolue. En ainakaan ole kuullut, että missään olisi ilmennyt tyytymättömyyttä tai suuttumusta. Näin on tapahtunut siksi, että kansainvälisessä politiikassa saamamme opetus ei ole mennyt hukkaan.

Pikkuporvarillisiin aineksiin nähden puolueen tehtävä ei ole vielä lopullisesti ratkaistu. Useissa kysymyksissä, oikeastaan poikkeuksetta kaikissa päiväjärjestyksen kysymyksissä olemme laskeneet kuluneen vuoden aikana pohjan sitä varten, että tämä tehtävä voidaan ratkaista oikealla tavalla, varsinkin siltä osaltaan, mikä koskee suhtautumista keskivarakkaaseen talonpoikaan. Teoreettisesti olemme päässeet yksimielisyyteen siitä, että keskivarakas talonpoika ei ole vihollisemme, että häneen nähden vaaditaan erikoista suhtautumistapaa, että asia tulee tässä kohdin muuttumaan riippuen vallankumouksen lukuisista sivumomenteista, muun muassa ratkaistaessa kysymystä: isänmaallisuuden puolesta vai isänmaallisuutta vastaan. Meille nämä kysymykset ovat toisarvoisia tai sitäkin vähempiarvoisia, mutta pikkuporvaristo tuijottaa niihin silmänsä sokeiksi. Toisaalta kaikki nämä ainekset horjuvat taistelussa ja muuttuvat kerrassaan selkärangattomiksi. Ne eivät tiedä mitä tahtovat eivätkä kykene puolustamaan asemaansa. Meiltä vaaditaan tässä erittäin joustavaa, erittäin varovaista taktiikkaa, sillä toisinaan joudutaan antamaan toisella kädellä ja ottamaan toisella. Se ei ole meidän syytämme, vaan niiden pikkuporvarillisten ainesten, jotka eivät pysty kokoamaan voimiansa. Sen näemme nyt käytännössä ja olemme voineet tänäänkin lukea lehdistä, mihin ovat alkaneet pyrkiä Saksan riippumattomat<sup>25</sup>, joilla on niin suuria kykyjä kuin Kautsky ja Hilferding. Te tiedätte, että he tahtoivat ottaa neuvostojärjestelmän Saksan demokraattisen tasavallan perustuslakiin, t.s. vihkiä lailliseen avioliittoon perustavan kokouksen ja proletariaatin diktatuurin. Meistä se on niin räikeää pilkantekoa oman vallankumouksemme, Saksan vallankumouksen, Unkarin vallankumouksen, Puolassa kypsyvän vallankumouksen järkipärsyydestä, että voimme vain ihmetellä. Voimme sanoa, että tuollaisia horjuvia aineksia on kehittyneimmissäkin maissa. Valistuneet, kehittyneet sivistyneistöaineokset esiintyvät joskus sellaisessakin eturivin kapitalistimaassa kuin Saksassa sata kertaa sekavammin ja kirkuvammin kuin meidän takapajuinen pikkuporvaristomme. Tästä seuraa opetus

Venäjälle pikkuporvarillisten puolueiden ja keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen. Tehtävämme tulee kauan olemaan monimutkainen ja kaksinainen. Nuo puolueet tulevat kiertämättömästi vielä kauan menettelemään siten, että ottavat askeleen eteenpäin, kaksi askelta taaksepäin, koska niiden taloudellinen asema pakottaa niitä siihen, koska niiden lähtö sosialistisen liikkeen mukaan ei johdu suinkaan siitä, että ne olisivat ehdottoman vakuuttuneita porvarillisen järjestelmän kelvottomuudesta. Niiltä ei voida vaatiakaan uskollisuutta sosialismille. Olisi naurettavaa luottaa niiden sosialistisuuteen. Ne lähtevät sosialismiin vasta sitten kun näkevät, että mitään muuta tietä ei ole olemassa, vasta sitten kun porvaristo on lyöty ja lannistettu lopullisesti.

Minulla ei ole mahdollisuutta tehdä seikkaperäistä yhteenvedoa kuluneen vuoden kokemuksista, silmäilin menneitä tapahtumia vain siltä kannalta, mitä politiikallamme on tarpeen huomenna tai ylihuomenna. Tärkein opetus on se, että meidän tulee noudattaa erittäin suurta varovaisuutta suhtautumisessamme keskivarakkaaseen talonpoikaistoon ja pikkuporvaristoon. Sitä vaatii aikaisempi kokemus, se on koettu Brestin rauhanteon yhteydessä. Me joudumme muuttamaan menettelytapojamme tavan takaa, mikä saattaa pintapuolisesta tarkkailijasta näyttää kummalliselta ja käsittämättömältä. „Mitenkäs te”, hän sanoo, „annoitte eilen lupauksia pikkuporvaristolle, mutta tänään Dzierżyński julistaa, että vasemmistoeserrät ja menshevikit pannaan seinää vasten. Mikä ristiriita!..” Ristiriita todellakin. Mutta ristiriitaista on itse pikkuporvarillisten demokraattien käyttäytyminen, sillä he eivät tiedä miten olla, yrittävät istua kahdella tuolilla, poukkoilevat tuolilta toiselle ja kaatuilevat milloin oikealle, milloin vasemmalle. Me olemme muuttaneet taktiikkaamme heidän suhteensa ja joka kerta heidän käännyessään meihin päin sanomme heille: „Tervetuloa.” Emme halua lainkaan pakkoluovuttaa keskivarakasta talonpoikaistoa, emme tahdo lainkaan käyttää väkivaltaa pikkuporvarillisia demokraatteja kohtaan. Me sanomme heille: „Te ette ole tosivihollisia. Vihollisemme on porvaristo. Mutta jos lähдете liikkeelle yhdessä sen kanssa, silloin meidän on pakko soveltaa teihinkin nähden proletaarisen diktatuurin toimenpiteitä.”

Siirryn nyt sisäisen rakennustyön kysymykseen ja kajoan lyhyesti siihen tärkeimpään, mikä luonnehtii Keskuskomitean

poliittista toimintaa, sen poliittisen toiminnan tuloksia tältä ajalta. Tämä Keskuskomitean poliittinen toiminta on ilmentynyt joka päivä erittäin tärkeiden kysymysten alalla. Ellei olisi ollut voimaperäistä ja yksimielistä työskentelyä, josta olen puhunut, emme olisi voineet toimia niin kuin olemme toimineet, emme olisi kyenneet ratkaisemaan ajankohtaisia tehtäviä. Punaista Armeijaa koskevasta kysymyksestä, joka on nyt aiheuttanut niin paljon keskustelua ja jolle on omistettu erikoinen kohta edustajakokouksen päiväjärjestyksessä, olemme hyväksyneet lukuisia erillisiä suppeita päätöksiä, jotka puolueemme Keskuskomitea esitti, vieden ne läpi Kansankomissaarien Neuvostossa ja Yleisvenäläisessä Toimeenpanevassa Keskuskomiteassa. Vieläkin suurempi on niiden erillisten, mitä tärkeimpien nimitysten määrä, joita kansankomissaarit ovat suorittaneet kukin puolestaan, mutta jotka kaikki ovat ajaneet järjestelmällisesti, johdonmukaisesti samaa yhteistä linjaa.

Kysymys Punaisen Armeijan rakenteesta oli aivan uusi, sitä ei ollut lainkaan asetettu edes teoreettisesti. Marx on sanonut aikoinaan, että Pariisin kommunardien ansiona oli se, että he toteuttivat käytännössä ratkaisuja, joita eivät olleet lainanneet mistään ennalta laadituista doktriineista, vaan jotka olivat tosiasiallisen välttämättömyyden sanelemia<sup>26</sup>. Näistä kommunardeihin kohdistetuista Marxin sanoista huokui tiettyä ivaa, sillä Kommuunissa oli vallitsevina kaksi suuntaa — blanquilaiset ja proudhonilaiset — ja molemmat suunnat olivat joutuneet menettelemään vastoin doktriinin opetuksia. Mutta me olemme menetelleet marxilaisuuden opetusten mukaisesti. Samalla Keskuskomitean poliittinen toiminta on konkreettisissa ilmauksissa määrätynyt kokonaan kiireellisen ja välttämättömän tarpeen ehdottomista vaatimuksista. Meidän on pitänyt tuon tuostakin edetä tunnustellen. Tätä tosiasiaa tulee erityisesti tähdentämään jokainen historioitsija, joka kykenee antamaan yleiskuvan puolueen Keskuskomitean koko toiminnasta ja Neuvostovallan toiminnasta tämän vuoden ajalta. Tämä tosiasia pistää eniten silmään yrittäessämme saada yhdellä katsauksella kuvan kaikesta kokemastamme. Mutta se ei horjuttanut vähääkään päättäväisyyttämme edes lokakuun 10 päivänä 1917, kun ratkaistiin kysymys vallan ottamisesta. Pidimme ilmeisenä, että joudumme, tov. Trotskin sanoja käyttäkseni, eksperimentoimaan, kokeilemaan. Me

kävimme käsiksi asiaan, johon kukaan maailmassa ei vielä ollut ryhtynyt näin laajassa mitassa.

Samoin on asia myös Punaisen Armeijan kohdalla. Kun armeija sodan päätyttyä alkoi hajota, monet pitivät sitä alussa yksinomaan Venäjälle ominaisena ilmiönä. Mutta me näemme, että Venäjän vallankumous on oikeastaan ollut proletaarisen maailmanvallankumouksen kenraaliharjoitus tai yksi sen harjoituksista. Kun keskustelimme Brestin rauhasta, kun tammikuun alussa v. 1918 asetimme kysymyksen rauhasta, emme vielä tienneet, milloin ja missä muissa maissa alkaa sellainen armeijan hajoaminen. Me kuljimme eteenpäin kokeilusta toiseen, yritimme luoda vapaaehtoista armeijaa, kuljimme hapuillen, tunnustellen, kokeillen, millä keinoin tehtävä voidaan ratkaista muodostuneessa tilanteessa. Tehtävä taasen oli selvä. Ilman sosialistisen tasavallan aseellista puolustusta emme voineet turvata olemassaoloamme. Hallitseva luokka ei koskaan luovuta valtaansa sorretulle luokalle. Mutta viimeksi mainitun on teoin todistettava pystyvänsä ei ainoastaan kukistamaan riistäjät, vaan myös järjestäytymään itsepuolustusta varten, panemaan peliin kaikkensa. Olemme aina sanoneet: „On olemassa ero sodan ja sodan välillä.” Me olemme tuomineet *imperialistisen* sodan, mutta emme ole kieltäneet *sotaa yleensä*. Ne, jotka yrittivät syyttää meitä militarismista, ovat sotkeutuneet pahoin. Ja kun jouduin lukemaan selostusta keltaisten Bernin konferenssista, missä Kautsky oli käyttänyt sanontaa, että bolshevikeilla ei ole sosialismia, vaan militarismi, hymähdin ja ihmettelin. Ikään kuin historiassa olisi ollut edes jokin suuri vallankumous, johon ei olisi liittynyt sotaa. Tietenkään ei ole ollut! Me emme elä pelkästään valtiossa, vaan myös *valtioiden järjestelmässä*, eikä Neuvostotasavallan olemassaolo rinnakkain imperialististen valtioiden kanssa pitkän ajanjakson kuluessa ole ajateltavissa. Loppujen lopuksi toinen tai toinen voittaa. Ja ennen tuota loppua tulee kiertämättä tapahtumaan joukko mitä hirveimpiä yhteenottoja Neuvostotasavallan ja porvarillisten valtioiden välillä. Se merkitsee, että hallitsevan luokan, proletariaatin, jos vain se haluaa hallita ja tulee hallitsemaan, on todistettava tämä kaikki myös sotilaallisella organisaatiollaan. Miten luokka, joka on tähän asti ollut hallitsevasta imperialistisesta luokasta lähtöisin oleville päälliköille kuuliaisena laumana — miten se voi

luoda oman päällikkökuntansa, miten yhdistää toisiinsa sorrettujen entusiasmin, heidän uuden vallankumouksellisen luomisvoimansa sekä rujoimmista muodoissaan ilmenevien porvarillisen militarismin tieteen ja tekniikan hyväksikäytön, joita se tarvitsee kyetäkseen omaksumaan nykyaikaisen sotatekniikan ja sodankäyntitavat?

Tässä kohden olemme saaneet ratkaistavaksemme tehtävän, joka on vuoden mittaan muuttunut yleisluontoiseksi. Kun kirjoitimme puolueemme vallankumouksellisessa ohjelmassa spesialistikysymyksestä, se oli yhteenvedojen tekoa puolueemme käytännön kokemuksista eräässä tärkeimmässä kysymyksessä. En muista sosialismin entisten opettajain, jotka näkivät ennakolta hyvin paljon siitä, mitä tulevassa sosialistisessa vallankumouksessa oli tapahtuva — en muista heidän lausuneen ajatuksiaan tästä kysymyksestä. Tätä kysymystä ei heidän aikanaan ollut olemassakaan, sillä se heräsi vasta kun ryhdyimme rakentamaan Punaista Armeijaa. Se merkitsi, että kuuliaiseksi laumaksi muutetusta sorretusta luokasta oli luotava intomielisyyttä uhkuva armeija ja saatava tämä armeija käyttämään hyväkseen kaikkein väkivaltaisinta ja vastenmielisintä osaa siitä perinnöstä, jonka kapitalismi meille jätti.

Tämä ristiriita, joka meillä on Punaista Armeijaa koskevassa kysymyksessä, ilmenee rakennustyömme kaikilla muillakin aloilla. Ottakaamme eniten huomiota vaatinut kysymys: siirtyminen työläisten toteuttamasta teollisuuden valvonnasta työläisten toteuttamaan teollisuuden hallintoon. Kansankomissaarien Neuvoston sekä Neuvostovallan paikallisten elinten — kaikki ne ovat kartuttaneet poliittista kokemustamme tällä alalla — dekreettien ja päätösten jälkeen Keskuskomitean huoleksi jäi oikeastaan vain yhteenvedojen tekeminen. Tällaisessa asiassa se tuskin on voinut johtaa tämän sanan varsinaisessa merkityksessä. Riittää kun muistamme, kuinka avuttomia, vaistomaisia ja sattumanvaraisia olivat ensimmäiset dekreettimme ja päätöksemme teollisuuden työväenvalvonnasta. Meistä tuntui, että se on helposti suoritettavissa. Käytännössä se johti siihen, että todistettiin rakentamisen välttämättömyys, mutta me emme lainkaan vastanneet kysymykseen, *miten* pitää rakentaa. Jokainen kansallistettu tehdas, jokainen kansallistetun teollisuuden ala, kulkulaitos, varsinkin rautatielaitos — kapitalistisen koneiston suurin ilmentymä, joka on keskit-

tyneimmin rakennettu aineellisen suurtekniikan pohjalle ja jota valtio eniten tarvitsee — kaikki tämä olennoi itsessään kapitalismin tiivistettyä kokemusta ja aiheutti meille suunnattomia vaikeuksia.

Emme edes nyt ole vielä läheskään selviytyneet näistä vaikeuksista. Alussa suhtauduimme näihin vaikeuksiin täysin abstraktisesti, kuten vallankumousmiehet, jotka julistivat, mutta eivät lainkaan tienneet, miten käydä käsiksi asiaan. Monet tietysti syyttivät meitä ja kaikki sosialistit ja sosialidemokraatit syyttävät meitä vieläkin siitä, että olemme käyneet käsiksi tähän asiaan tietämättä, miten se voidaan viedä päätökseen. Mutta se on kuolleiden ihmisten naurettava syytös. Ikään kuin voitaisiin suorittaa suurta vallankumousta ja tietää etukäteen, miten se on vietävä päätökseen! Ikään kuin sellainen tieto olisi hankittavissa kirjoista! Ei, ratkaisumme on voinut syntyä vain joukkojen kokemuksesta. Ja minä pidän ansionamme sitä, että ryhdyimme uskomattomissa vaikeuksissa ratkaisemaan kysymystä, joka on tähän asti ollut meille puoliksi tuntematon, että saimme proletaariset joukot itsenäiseen toimintaan, että päädyimme teollisuuslaitosten kansallistamiseen j.n.e. Me muistamme, miten Smolnassa hyväksyimme 10 ja 12:kin dekreettiä kerrallaan. Se ilmensi päättäväisyyttämme ja haluamme herättää proletaarijoukot omatoimisuuteen, hankkimaan kokemusta. Nyt meillä on tätä kokemusta. Nyt olemme siirtyneet tai välittömästi siirtymässä teollisuuden työväenvalvonnasta työväen toteuttamaan teollisuuden hallintoon. Nyt meillä on täydellisen avuttomuuden asemesta joukko kokemuksen antamia opetuksia, ja sikäli kuin on ollut mahdollista, olemme tehneet ohjelmassamme yhteenvedot tuosta kokemuksesta. Tätä asiaa joudumme koskettamaan seikkaperäisesti organisaatiokysymyksen yhteydessä. Me emme olisi suoriutuneet tästä työstä, elleivät ammattiliitoissa toimivat toverit olisi auttaneet meitä ja työskennelleet kanssamme.

Länsi-Euroopassa asia on toisin. Siellä toverit näkevät pahan piilevän ammattiliitoissa, koska vanhan sosialistisen liikkeen keltaiset poliitikot ovat siellä saaneet nämä liitot siinä määrin valtaansa, että kommunistien mielestä niiden tuesta ei ole paljoakaan apua. Monet Lännen kommunistien edustajat, jopa sellaiset kuin Rosa Luxemburg, julistavat, että ammattiliitot pitää lakkauttaa<sup>27</sup>. Tämä osoittaa, kuinka

paljon vaikeampi on tehtävämme Länsi-Euroopassa. Me taas emme täällä tulisi toimeen kuukauttakaan ilman näiden liittojen tukea. Siinä suhteessa meillä on käytettävissämme valtavan suuren käytännön työn antama kokemus, jonka turvin voimme ryhtyä ratkomaan mitä vaikeimpia kysymyksiä.

Ottakaamme kysymys spesialisteista, joka nousee eteemme joka askeleella, jota käsitellään jokaisen virkaannimityksen yhteydessä ja jota joutuvat käsittelemään sekä kansantalouden edustajat että myös puolueen Keskuskomitea. Nykyisessä tilanteessa puolueen Keskuskomitea ei voi toiminnassaan pitää kiinni muodollisuuksista. Ellei olisi mahdollisuutta asettaa tehtäviin tovereita, jotka työskentelevät alallaan itsenäisesti, emme voisi työskennellä lainkaan. Vain sen ansiosta, että meillä on ollut sellaisia organisaattoreita kuin J. M. Sverdlov, olemme kyenneet työskentelemään sodan oloissa niin, ettei meillä ole ollut yhtään ainoata huomion arvoista selkkausta. Ja tässä työssä meidän on pitänyt pakostakin käyttää hyväksemme niiden henkilöiden apua, jotka ovat tarjonneet meille palveluksiaan ja joiden tiedot ovat peräisin vanhoilta ajoilta.

Ottakaamme vaikkapa kysymys sotalaitoksen hallinnosta. Tällä alalla kysymystä ei voida ratkaista, ellei luoteta esikuntaan, nimekkäisiin spesialisteihin-organisaattoreihin. Meillä on ollut tässä asiassa erimielisyyksiä yksityiskohtien suhteen, mutta pääasiasta ei voinut olla epäilyksiä. Olemme käyttäneet apunamme porvarillisia spesialisteja, joiden ajattelutapa on läpeensä porvarillista ja jotka ovat pettäneet ja tulevat pettämään meitä vielä vuosikausia. Siitä huolimatta olisi lapsellista asettaa kysymys sillä tavoin, että meidän pitäisi rakentaa kommunismi yksinomaan puhtaiden kommunistien käsillä eikä porvarillisten specialistien avulla. Me olemme karaistuneet taistelussa, meillä on voimaa, yhtenäisyyttä, ja meidän on kuljettava organisaatiotyön tietä käyttäen hyväksi näiden specialistien tietoja sekä kokemusta. Tämä on sosialismin rakentamisen välttämätön edellytys. Me emme pysty rakentamaan sosialismia ilman kapitalistisen kulttuurin perintöä. Meillä ei ole olemassa mitään muuta mistä rakentaa kommunismia, kuin se mitä kapitalismi on meille jättänyt.

Meidän pitää nyt rakentaa käytännössä ja me joudumme luomaan kommunistista yhteiskuntaa vihollistemme käsillä.



Tämä kuulostaa ristiriidalta, ehkä ratkaisemattomaltakin ristiriidalta, mutta todellisuudessa kommunistisen rakennustyön tehtävä on ratkaistavissa vain tätä tietä. Ja kun tarkastelemme kokemuksiamme, jokapäiväistä kosketusta tähän kysymykseen, kun näemme sen työn, mitä Keskuskomitea on käytännössä tehnyt, niin minusta tuntuu, että puolueemme on pääpiirteissään ratkaissut tämän tehtävän. Siinä on ollut suunnattomia vaikeuksia, mutta vain siten on tehtävä voitu ratkaista. Luovalla yksimielisellä organisaatiotyöllä on pantava porvarilliset specialistit niin tiukalle, että heidän täytyy kulkea proletariaatin riveissä, vaikka he kuinka rimpuilisivat ja tekisivät vastarintaa joka askeleella. Meidän pitää asettaa heidät työhön teknillisenä ja kulttuurivoimana säilyttääksemme heidät ja muuttaaksemme sivistymättömän ja barbaarisen kapitalistimaan kommunistiseksi kulttuurimaaksi. Ja luullakseni olemme tämän vuoden aikana oppineet rakentamaan, olemme lähteneet oikealle tielle emmekä siltä tieltä eksy.

Tahtoisin vielä kosketella lyhyesti elintarvikekysymystä ja kysymystä maaseudusta. Elintarvikekysymys on meillä aina ollut kaikkein vaikein kysymys. Maassa, missä proletariaatti joutui ottamaan vallan talonpoikaiston avun turvin, missä proletariaatti joutui toimimaan pikkuporvarillisen vallankumouksemme agenttina, meidän vallankumouksemme oli köyhälistökomiteoiden perustamiseen saakka, s.o. vuoden 1918 kesään ja jopa syksyynkin saakka huomattavassa määrin *porvarillinen* vallankumous. Me emme pelkää sanoa tätä. Me suoritimme niin helposti Lokakuun vallankumouksen siksi, koska talonpoikaisto kokonaisuudessaan seurasi meitä, koska se nousi tilanherroja vastaan, koska se näki meidän vievän tässä kohdin asian päätökseen, koska me toteutimme lakien muodossa sen, mistä eserrien sanomalehdet olivat kirjoittaneet, mitä pelkurimainen pikkuporvaristo oli luvannut eikä kyennyt täyttämään. Mutta sitten kun alettiin perustaa köyhälistökomiteoita — siitä hetkestä vallankumouksemme muuttui *proletaariseksi*. Eteemme nousi tehtävä, jota emme ole vielä läheskään ratkaisseet. Erittäin tärkeää on kuitenkin se, että olemme käytännössä asettaneet tuon tehtävän. Köyhälistökomiteat olivat siirtymävaihe. Ensimmäisen dekreetin köyhälistökomiteoiden perustamisesta Neuvostovalta hyväksyi tov. Tsjurupan aloitteesta hänen ollessaan siihen aikaan elintarvikealan

johdossa. Piti pelastaa perikadolta maata viljelemätön väestö, joka kärsi tuskallista nälänhätää. Se voitiin tehdä vain köyhälistökomiteoiden, noiden proletaaristen järjestöjen avulla. Ja kun näimme, että maaseudulla alkoi ja tapahtui vuoden 1918 kesällä Lokakuun vallankumous, vasta silloin pääsimme omalle, todella proletaariselle perustalle, vasta silloin vallankumouksemme *muuttui proletaariseksi teoissa* eikä vain julisteissa, lupauksissa ja julkilausumissa.

Emme ole vielä ratkaisseet tehtävää, joka on puolueemme ratkaistavana, maaseudun proletariaatin ja puoliproletariaatin järjestömuotojen luomistehtävää. Jouduin äskettäin käymään Pietarissa ja olemaan läsnä yhdessä Pietarin kuvernementin maataloustyöläisten ensimmäisistä edustajakokouksista <sup>28</sup>. Siellä näin, kuinka haparoivaa toimintamme tässä asiassa vielä on, mutta uskon, että siinä tullaan varmasti edistymään. Minun on sanottava, että tärkein opetus, minkä poliittinen johtamistyö on meille antanut tämän vuoden aikana, on se, että tässä pitää löytää organisatorinen tukinoja. Me olemme ottaneet askeleen siihen suuntaan muodostamalla köyhälistökomiteat, suorittamalla Neuvostojen uudet vaalit ja järjestämällä uudella tavalla elintarvikepolitiikan, jossa oli kohdattu suunnattomia vaikeuksia. Ehkä tätä politiikkaa joudutaan muuntamaan niillä Venäjän reuna-alueilla, missä parhaillaan pystytetään neuvostovaltaa — Ukrainassa ja Donilla. Olisi virhe, jos me yksinkertaisesti vain jäljentäisimme saman kaavan mukaan asetuksia Venäjän kaikkia paikkakuntia varten, jos bolshhevikki-kommunistit, Ukrainan ja Donin seudun neuvostotyöntekijät, alkaisivat soveltaa niitä harkitsematta ja summamutikassa muilla seuduilla. Me joudumme kokemaan paljonkin omalaatuisuutta emmekä missään tapauksessa sido itseämme yhdenmukaisiin kaavoihin, emme pääte kerta kaikkiaan, että meidän kokemustamme, keski-Venäjällä saatua kokemusta voidaan soveltaa sellaisenaan kaikilla reuna-alueilla. Me olemme vasta käymässä käsiksi todelliseen rakennustyöhön, otamme tässä mielessä vasta ensi askeleita — eteemme avautuu rajaton työkenttä.

Mainitsin, että Neuvostovallan ensimmäisenä ratkaisevana askeleena oli köyhälistökomiteoiden perustaminen. Sen suorittivat elintarvikealan työntekijät ja se oli välttämättömyyden sanelema. Mutta tehtäviemme loppuunsaorittamiseksi tarvitaan muutakin kuin köyhälistökomiteoiden

kaltaisia tilapäisjärjestöjä. Neuvostojen ohella meillä on olemassa ammatillisia järjestöjä, joita käytämme takapajuisten joukkojen kasvatuskouluna. Se työläiskerros, joka on todellisuudessa hallinnut Venäjää tämän vuoden aikana ja hoitanut koko politiikkaa, ollut meidän voimamme — se kerros on Venäjällä äärimmäisen ohut. Me olemme tulleet vakuuttuneeksi siitä, joudumme kokemaan sen omakohtaisesti. Jos tuleva historioitsija sitten joskus kokoaa tilastoa siitä, mitkä ryhmät hallitsivat Venäjällä näiden 17 kuukauden ajan, mitkä sadat tai tuhannet henkilöt kantoivat harteillaan koko tämän työn taakkaa, kantoivat harteillaan koko maan hallinnon äärimmäisen raskasta taakkaa, — kukaan ei ota uskoakseen, että se on voitu suorittaa näin vähäisillä voimilla. Nämä voimat ovat mitättömän vähäisiä siksi että Venäjällä oli vähäinen määrä koulunkäyneitä, valistuneita, kyvykkäitä poliittisia johtajia. Tämä kerros oli Venäjällä ohut ja se on käydyissä taisteluissa nääntynyt, kuluttanut itsensä loppuun, tehnyt enemmän kuin on voinut. Uskon, että me löydämme tässä edustajakokouksessa käytännölliset keinot, miten voimme käyttää laajassa mitassa yhä uusia voimia teollisuudessa ja — mikä vieläkin tärkeämpää — maaseudulla, miten voimme saada mukaan neuvostotyöhön niitä työläisiä ja talonpoikia, joiden kehitystaso on keskinertainen tai vielä sitäkin alempi. Ilman heidän laajamittaista apuaan ei vastainen toiminta ole mielestämme mahdollista.

Koska olen käyttänyt aikani melkein loppuun, haluan lausua vain muutaman sanan suhtautumisestamme keskivarakaaseen talonpoikaistoon. Suhtautumisemme siihen oli meille periaatteessa selvää jo ennen vallankumouksen alkua. Tehtävänäimme oli talonpoikaiston *neutralisointi*. Eräässä Moskovassa pidetyssä kokouksessa, jossa jouduttiin asettamaan kysymys suhtautumisesta pikkuporvarilisiin puolueisiin, siteerasin tarkasti Engelsiä, joka ei vain osoittanut, että keskivarakas talonpoikaisto on liittolaisemme, vaan ilmaisi jopa uskovansa, ettei suurtalonpoikaistoonkaan ehkä tarvitse soveltaa pakkotoimenpiteitä, lannistamistoimenpiteitä<sup>29</sup>. Venäjällä tämä oletamus ei ole pitänyt paikkaansa: me olemme käyneet, käymme ja tulemme käymään suoranaista kansalaissotaa kulakkeja vastaan. Se on kiertämätöntä. Olemme nähneet sen käytännössä. Mutta neuvostotyöntekijäin kokemattomuudesta ja kysymyksen

vaikeudesta johtuu, että kulakeille tarkoitetut iskut ovat tuon tuostakin osuneet keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Tässä suhteessa olemme rikkoneet tavattomasti. Tässä suhteessa hankittu kokemus auttaa meitä tekemään kaikkemme moisten tapausten välttämiseksi vastaisuudessa. Siinä tehtävä, joka on edessämme käytännössä eikä teoriassa. Te tiedätte mainiosti, että tämä tehtävä on vaikea. Meillä ei ole sellaisia hyödykkeitä, joita voisimme tarjota keskivarakkaalle talonpojalle, mutta hän on materialisti, käytännön mies ja vaatii konkreettisia aineellisia hyödykkeitä, joita emme nykyään voi antaa ja joiden puutetta koko maan täytyy kärsiä ehkä vielä useita kuukausia, niin kauan kuin jatkuu rasittava taistelu, joka enteilee nyt täydellistä voittoa. Me voimme kuitenkin tehdä paljon käytännöllisen hallintotyömme alalla: parantaa koneistoamme, korjata lukuisia väärinkäytöksiä. Me voimme ja meidän pitää tasoittaa ja oikaista puolueemme toimintalinjaa, koska puolue ei ole riittävässä määrin ryhtynyt blokkiin, liittoon, sopimukseen keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa.

Tässä onkin lyhyesti sanottuna se, mitä minulla oli nyt mahdollisuus esittää teille Keskuskomitean taloudellisesta ja poliittisesta toiminnasta menneeltä vuodelta. Nyt minun on siirryttävä aivan lyhyesti Keskuskomitean toimekseni antaman tehtävän toiseen osaan — selostukseen Keskuskomitean organisaatiotyöstä. Tämän tehtävän olisi kyennyt suorittamaan kunnollisesti vain Jakov Mihailovitsh Sverdlov, joka oli määrätty Keskuskomitean puolesta tämän kysymyksen selostajaksi. Omaten suurenmoisen, uskomattoman hyvän muistin hän piti mielessään suuren osan selostuksestaan, ja omakohtainen perehtyminen eri paikkakunnilla suoritettuun organisaatiotyöhön antoi hänelle mahdollisuuden tämän selostuksen tekoon. En kykene tässä asiassa tekemään sadattakaan osaa siitä, mitä hän olisi tehnyt, sillä tässä työssä meidän oli pakko ja meillä oli täysi syy luottaa täydellisesti tov. Sverdloviin, joka teki hyvin usein päätöksiä yksin.

Voin esittää tässä lyhyitä katkelmia valmistuneista kirjallisista selonteoista. Mutta Keskuskomitean sihteeri, jolla ei ole ollut mahdollisuutta suorittaa työtänsä loppuun, lupasi varmasti, että seuraavalla viikolla kirjalliset selostukset valmistuvat painokuntoon, ne monistetaan ja jaetaan kaikille edustajakokouksen osanottajille. Ne tulevat täyden-

tämään niitä pintapuolisia, irrallisia huomioita, joita minä voin täällä esittää. Siinä selostusaineistossa, joka meillä nyt on kirjallisessa muodossa, havaitsemme ensinnäkin tietoja saapuneista asiakirjoista: joulukuussa 1918 niitä oli 1483, tammikuussa 1919 — 1537 ja helmikuussa — 1840. On esitetty näiden asiakirjojen prosentuaalinen jakautuminen, mutta sen voinen jättää lukematta. Asiasta kiinnostuneet toverit voivat nähdä myöhemmin jaettavasta selostuksesta, että esimerkiksi marraskuun aikana Sihteeristössä kävi 490 asiakasta. Ja ne toverit, jotka antoivat minulle tämän selonteon, sanovat sen käsittävän tuskin puoltakaan niistä asioista, joita Sihteeristö on hoitanut, sillä tov. Sverdlov otti joka päivä vastaan kymmeniä edustajia, ja enemmän kuin puolet heistä on luultavasti ollut puolueytöntekijöitä eikä Neuvostojen viranhaltijoita.

Minun on kiinnitettävä huomiota ulkomaalaisten ryhmien liiton<sup>30</sup> toimintaselostukseen. Tämä toimiala on minulle tuttua sikäli kuin olen voinut pikimmältään selailla ulkomaalaisten ryhmien aineistoja. Alussa ryhmiä oli 7, nyt niitä on 9. Ne toverit, jotka asuvat puhtaasti isovenäläisillä paikkakunnilla ja joilla ei ole ollut mahdollisuutta tutustua välittömästi näihin ryhmiin eikä lukea selostuksia sanomalehdistä, suvainnevat käydä läpi lehtileikkeet, joita en ryhdy tässä lukemaan kokonaisuudessaan. Minun täytyy sanoa, että tässä on havaittavissa todellinen pohja sille, mitä olemme tehneet III Internationalen hyväksi. Kolmas Internationale perustettiin Moskovassa lyhyessä edustajakokouksessa, josta tov. Zinovjev tekee seikkaperäisen selostuksen samoin kuin kaikesta siitäkin, mitä Keskuskomitea ehdottaa kaikissa Internationalea koskevissa kysymyksissä. Kun olemme kysyneet lyhyessä ajassa tekemään näin paljon kommunistien edustajakokouksessa täällä Moskovassa, niin tämä on sen valtavan suuren valmistelutyön ansiota, jonka puolueemme Keskuskomitea ja edustajakokouksen järjestäjä tov. Sverdlov ovat suorittaneet. Venäjällä oleskelevien ulkomaalaisten keskuudessa on tehty propaganda- ja agitaatiotyötä ja perustettu joukko ulkomaalaisia ryhmiä. Kymmenittäin näiden ryhmien jäseniä on perehtynyt täydellisesti politiikan perussuunnitelmiin ja yleisiin tehtäviin suunta- viivojen tuntemisen mielessä. Satoja tuhansia sotavankeja niistä armeijoista, joita imperialistit olivat muodostaneet yksinomaan omien päämääriensä saavuttamiseksi, on

palannut Unkariin, Saksaan ja Itävaltaan ja saanut aikaan sen, että bolshevismien basillit ovat valloittaneet nämä maat täydellisesti. Ja jos siellä ovat vallitsevina meitä kohtaan solidaariset ryhmät tai puolueet, niin tämä on tulos siitä ulkonaisesti näkymättömästä ja organisaatiotyöselostuksessa summittaisesti ja lyhyesti mainitusta ulkomaalaisten ryhmien Venäjällä tekemästä työstä, joka on merkittävimpiä sivuja Yleismaailmallisen kommunistisen puolueen erään solun, Venäjän kommunistisen puolueen toiminnassa.

Minulle annetuissa asiakirjoissa on edelleen numeroaineistoa siitä, miten ja miltä järjestöiltä on saatu tietoja Keskuskomiteaan, ja tässä kohdin meidän venäjänmaalainen järjestymättömyytemme ilmenee häpeäksemme kaikessa kurjuudessaan. Säännöllisesti on saatu tietoja 4 kuvernementin järjestöiltä, epäsäännöllisesti 14 kuvernementista ja satunnaisesti 16 kuvernementista. Nämä kuvernementit on mainittu luettelossa, joten sallinette minun olla niitä luettelematta. Tietenkin tämä äärimmäinen järjestymättömyytemme, äärimmäinen järjestyneisyyden puute on suureksi osaksi selitettävissä kansalaissodan olosuhteilla, mutta ei läheskään kokonaan. Ja kaikkein vähiten sitä saisi puolustella, peitellä ja selitellä niillä. Organisaatiotoiminta ei ole koskaan ollut yleensä venäläisten eikä myöskään bolshevikien vahvimpia puolia, ja kuitenkin proletaarisen vallankumouksen perustehtävä on nimenomaan *organisatorinen tehtävä*. Organisaatiokysymystä ei ole suotta asetettu täällä erittäin näkyvälle paikalle. Tässä asiassa on taisteltava kaikin keinoin lujasti ja päättäväisesti ja vielä kerran lujasti ja vielä kerran päättäväisesti. Ilman pitkällistä kasvatus- ja uudestikasvatustyötä emme saa tällä alalla mitään aikaan. Tämä on ala, jolla vallankumouksellista väkivaltaa, diktatuuria, käytetään sen väärinkäyttämiseksi, ja sellaisesta väärinkäyttämisestä rohkenen varoittaa teitä. Vallankumouksellinen väkivalta ja diktatuuri ovat oivallisia asioita, jos niitä käytetään silloin kun pitää ja sellaisia henkilöitä vastaan, ketä vastaan niitä pitää käyttää. Mutta organisaatiotyössä niitä ei saa käyttää. Tätä kasvatuksen, uudestikasvatuksen ja pitkällisen organisaatiotyön tehtävää emme ole vielä lainkaan ratkaisseet ja meidän on käytävä järjestelmällisesti käsiksi siihen.

Tässä on seikkaperäinen tilikertomus. Menoeristä on suurin työväen kirjojen kustantamiseen ja sanomalehtiin

käytetty: miljoona, miljoona ja vielä miljoona — 3 miljoonaa. Puoluejärjestöille 2 800 000, toimitusmenot 3 600 000. Yksityiskohtaisemmat numerotiedot selviävät tästä kertomuksesta, joka monistetaan ja jaetaan kaikille edustajakokouksen osanottajille. Toistaiseksi toverit voivat tutustua ryhmien edustajien kautta. Sallikaa jättää lukematta nämä numerot. Selontekoja lähettäneet toverit ovat antaneet tässä tärkeimmän ja havainnollisimman, nimittäin propaganda-työn yleiset yhteenvedot kustannustoiminnan osalta. Kustannusliike „Kommunist” on julkaissut 62 nimikettä. „Pravda” lehti tuotti vuonna 1918 puhdasta voittoa 2 miljoonaa, julkaisi 25 miljoonaa kappaletta. „Bednota”<sup>31</sup> lehti tuotti puhdasta voittoa 2 370 000 ja julkaisi 33 miljoonaa kappaletta. Toverit Keskuskomitean Organisaatiobyroosta lupasivat muokata käytettävissään olevat seikkaperäiset numerotiedot vielä siten, että voidaan verrata ainakin kahta lähtökohtaa. Silloin jokainen saa kuvan jättiläismäisestä valistustyöstä, jota puolue suorittaa käyttäen ensi kertaa historiassa nykyaikaista suurkapitalistista kirjapainotekniikkaa työläisiä ja talonpoikia eikä porvaristoa varten. Meitä on tuhansia ja miljoonia kertoja syytetty ja syytetään painovapauden loukkaamisesta, demokratian hylkäämisestä. Syyttäjät sanovat demokratiaksi sellaista asiaintilaa, jonka vallitessa pääoma ostaa lehdistön, jotta rikkaat voisivat käyttää sitä omiin tarkoituksiinsa. Me emme sano sitä demokratiaksi, vaan plutokratiaksi. Kaiken sen mitä porvarillinen kulttuuri on luonut kansan petkuttamiseksi ja kapitalistien puolustamiseksi, me otimme heiltä pois tyydyttääksemme työläisten ja talonpoikien poliittisia tarpeita. Ja me olemme tehneet tässä suhteessa enemmän kuin yksikään sosialistinen puolue on onnistunut tekemään neljänneksivuosisadan tai puolivuosisadankaan aikana. Mutta sittenkin olemme tehneet mitättömän vähän siitä kaikesta, mitä on tehtävä.

Viimeinen aineisto, jonka Byroo on minulle antanut, sisältää kiertokirjeitä. Niitä on 14, ja tovereita, jotka eivät ole perehtyneet niihin tai ovat perehtyneet puutteellisesti, pyydetään tutustumaan niihin. Tietenkään Keskuskomitean toiminta ei tässä suhteessa ole ollut läheskään täydellistä. Mutta pitää ottaa huomioon, että kun joudutaan tekemään työtä niissä olosuhteissa, joissa me olemme työskennelleet, kun on jouduttu joka päivä antamaan poliittisia ohjeita

monista kysymyksistä ja vain poikkeuksellisissa, jopa hyvin harvoissa tapauksissa tekemään se Keskuskomitean Poliittisen byroon tai täysistunnon kautta, niin sellaisissa oloissa on mahdotonta olettaa, että olisimme useasti voineet turvautua poliittisiin kiertokirjeisiin.

Toistan, että taisteluhenkisen puolueen taisteluhenkisenä elimenä kansalaissodan kaudella me emme saakaan työkennellä toisin. Muussa tapauksessa se muodostuu joko vailinaiseksi selittelyksi tai parlamentiksi, kun taas parlamentilla ei diktatuurin kaudella voida ratkoa kysymyksiä eikä ohjata puoluetta tai neuvostojärjestöjä. Toverit, nykyään, kun meillä on käytettävissämme porvarillisten kirjapainojen ja lehdistön koneisto, Keskuskomitean kiertokirjeiden merkitys on heikentynyt. Me lähetämme vain sellaisia ohjeita, joita ei ole voitu julkaista, sillä toiminnassamme, joka on valtavasta laajuudestaan huolimatta ollut julkista, on kuitenkin säilynyt, säilyy ja tulee säilymään illegaalisen työn aineksia. Emme ole pelänneet moitteita illegaalisuudestamme ja toimintamme salaisuudesta, ei, olemme olleet ylpeitä siitä. Ja koska olemme päätyneet sellaiseen tilanteeseen, että kukistettuamme porvariston olemme joutuneet vastatusten Euroopan porvariston kanssa, toimissamme on säilynyt salaisuutta ja työssämme on ollut illegaalisuutta.

Toverit, tähän lopetan selostukseni. (Suosionosoituksia.)

---



## 3

ALUSTUS PUOLUEEN OHJELMASTA  
MAALISKUUN 19 pnä

(Suosionosoituksia.) Toverit, sen teemojen jaottelun mukaisesti, josta olemme sopineet tov. Buharinin kanssa, minun tehtäväkseni lankesi selvittää valiokunnan näkökanta useihin konkreettisiin ja eniten kiistanalaisiin eli puoluetta tällä hetkellä eniten kiinnostaviin kohtiin nähden.

Pysähdyn aluksi lyhyesti niihin kohtiin, joita tov. Buharin kosketteli alustuksensa lopussa, kohtiin, jotka ovat olleet kiistanalaisia meidän kesken valiokunnassa. Ensimmäinen niistä koskee ohjelman yleisen osan rakenteellista luonnetta. Mielestäni tov. Buharin ei selittänyt täällä aivan oikein sitä, miksi valiokunnan enemmistö hylkää kaikki yritykset rakentaa ohjelma siten, että siitä pyyhittäisiin pois kaikki, mitä on sanottu vanhasta kapitalismista. Tov. Buharin puhui täällä sillä tavoin, että hänen sanoistaan saattoi toisinaan ymmärtää valiokunnan enemmistön muka pelkäävän sitä, mitä sen johdosta tullaan sanomaan, pelkäävän että valiokunnan enemmistöä tullaan syyttämään riittämättömästä kunnioituksesta vanhaa kohtaan. Täten esitettynä valiokunnan enemmistön kanta näyttää epäilemättä sangen naurettavalta. Mutta se on kaukana totuudesta. Valiokunnan enemmistö hylkää tuollaiset yritykset, koska ne olisivat virheellisiä. Ne eivät vastaisi todellista asiaintilaa. Puhdasta imperialismia, jonka peruspohjana ei olisi kapitalismi, ei ole koskaan ollut, sitä ei ole missään eikä tule koskaan olemaankaan. Se on kaiken sen virheellistä yleistämistä, mitä on puhuttu syndikaateista, kartelleista, trusteista ja finanssikapitalismista, kun finanssikapitalismia on kuvattu sellaiseksi, ikään kuin sillä ei olisikaan mitään pohjaa vanhassa kapitalismissa.

Se ei pidä paikkaansa. Se ei pidä paikkaansa varsinkaan imperialistisen sodan kauteen ja imperialistisen sodan jälkeiseen kauteen nähden. Jo Engels kirjoitti eräässä tulevaa sotaa koskevassa pohdiskelussaan, että se tuo tullessaan paljon tuhoisampaa hävitystä kuin kolmikymmenvuotinen sota, että ihmiskunta tulee huomattavassa määrin raastumaan, että meidän keinotekoinen kauppa- ja teollisuusko-neistomme romahtaa<sup>32</sup>. Sodan alussa sosialistiluopiot ja opportunistit kerskailivat kapitalismin sitkeähenkisyydellä ja pilkkasivat „fanaatikkoja eli puolianarkisteja”, kuten he meitä nimittivät. „Katsokaapa”, he sanoivat, „nuo ennustukset eivät ole käyneet toteen. Tapahtumat ovat osoittaneet, että se piti paikkansa vain muutamiin erittäin harvoihin maihin nähden ja erittäin lyhyen ajanjakson kuluessa!” Mutta nykyään ei ainoastaan Venäjällä eikä ainoastaan Saksassa, vaan myös voittajamaissa on alkamassa juuri tuollainen mittasuhteiltaan jättiläismäinen nykyaikaisen kapitalismin luhistuminen, joka pyyhkäisee tuhkatiheään pois tuon keinotekoisien koneiston ja elvyttää vanhaa kapitalismia.

Kun тов. Buharin puhui siitä, että voidaan yrittää hahmotella eheä kuva kapitalismin ja imperialismien luhistumisesta, niin me vastustimme sitä valiokunnassa, ja minun on vastustettava sitä täälläkin: yrittäkää ja te havaitsette, että se ei onnistu. Тов. Buharin teki sellaisen yrityksen siellä, valiokunnassa, mutta luopui itse siitä. Olen aivan varma siitä, että jos joku voisi sen tehdä, niin ennen muita juuri тов. Buharin, sillä hän on tutkinut tätä kysymystä hyvin paljon ja hyvin seikkaperäisesti. Minä väitän, että sellainen yritys ei voi onnistua, sillä tehtävä on väärin asetettu. Venäjällä me elämme nykyään imperialistisen sodan jälkiseurauksen kautta ja proletariaatin diktatuurin alkuvaihetta. Ja samaan aikaan koemme monilla Venäjän alueilla, jotka olivat eristettyinä toisistaan enemmän kuin aikaisemmin, tuhkatiheässä kapitalismin elpymistä ja sen kehityksen ensi vaihetta. Siitä ei päästä mihinkään. Jos laatisimme ohjelman siten kuin тов. Buharin halusi, niin sellainen ohjelma olisi virheellinen. Parhaimmassa tapauksessa se vain toisintaisi parasta siitä, mitä on sanottu finanssikapitalismista ja imperialismista, mutta ei toisintaisi todellisuutta, koska tästä todellisuudesta puuttuu juuri tuota eheyttä. Ohjelma, joka on pantu kokoon erilaatuisista osista,

ei ole tyylikäs (vaikka se on tietenkin sivuasias), mutta muunlainen ohjelma on yksinkertaisesti virheellinen. Niin epämiellyttävää, niin riittämättömän harmonista kuin tuo monenkirjavuus, tuo sekalaisesta materiaalista rakentaminen onkin, me emme pääse siitä vielä pitkään, pitkään aikaan. Kun pääsemme siitä, silloin laadimme toisen ohjelman. Mutta silloin me elämme jo sosialistisessa yhteiskunnassa. Olisi naurettavaa odottaa, että silloin kaikki tulee olemaan samoin kuin nyt.

Me elämme sellaisena aikana, jolloin koko joukko kapitalismin alkeellisimpia perusilmiöitä on herätetty henkiin. Ottakaamme vaikkapa kulkulaitoksen romahdus, jonka olemme joutuneet itse niin mainiosti, tai oikeammin sanoen, niin pahasti kokemaan. Onhan asianlaita sama muissakin maissa, vieläpä voittajamaissakin. Mutta mitä merkitsee kulkulaitoksen romahdus imperialistisen järjestelmän oloissa? — Paluuta tavaratuotannon alkuperäisimpiin muotoihin. Me tiedämme mainiosti, mitä ovat säkkimiehet. Ulkomaalaisille tämä sana on tähän asti ollut luultavasti käsittämätön. Entä nyt? Keskustelkaapa III Internationalen kongressiin saapuneiden tovereitten kanssa. Selviää, että myös Saksassa ja Sveitsissäkin on alkanut ilmaantua samantapaisia sanoja. Ja kuitenkin te ette voi millään sijoittaa tätä kategoriaa minkäänlaiseen proletariaatin diktaatuuriin, vaan teidän on palattava kapitalistisen yhteiskunnan ja tavaratuotannon alkuasteille.

Jos hypätään pois tästä murheellisesta todellisuudesta laatimalla siloiteltu ja eheä ohjelma, se merkitsee hyppyä johonkin ilmattomaan ja pilvientakaiseen tilaan, virheellisen ohjelman laatimista. Eikä lainkaan kunnioitus vanhaa kohtaan, kuten тов. Бухарин kohteliaasti vihjasi, pakottanut meitä sisällyttämään tähän kohtia vanhasta ohjelmasta. Syntyi tällainen käsitys: vuonna 1903 laadittiin Leninin osanotolla ohjelma, epäilemättä huono ohjelma, mutta koska vanhoista ihmisistä on mieluisinta muistella menneitä, niin kunnioituksesta vanhaa kohtaan laadittiin uudella aikakaudella uusi ohjelma, jossa toistetaan vanhaa. Jos asia olisi niin, voitaisiin sellaisista hupsuista tehdä pilaa. Minä väitän, ettei asia ole niin. Se sama kapitalismi, josta annettiin luonnekuvaus vuonna 1903, on vuonna 1919 edelleenkin olemassa proletaarisessa Neuvostotasavallassa, nimenomaan imperialismin hajoamisen ansiosta, sen luhistumisen

tuloksena. Sellaista kapitalismia voidaan löytää esimerkiksi Samaran kuvernementista tahi Vjatkan kuvernementista, jotka eivät ole kovinkaan kaukana Moskovasta. Aikana, jolloin kansalaissota repii maata hajalle, me emme voi selviytyä nopeasti tästä tilanteesta, tästä sakkimiesten vaelluksesta. Ja siksi ohjelman rakentaminen jollakin toisella lailla olisi virhe. On sanottava se mitä on olemassa, ohjelman pitää sisältää sitä, mikä on ehdottoman kiistatonta, tosioihin perustuvaa — vain silloin se on marxilainen ohjelma.

Teoreettisesti тов. Buharin käsittää tämän varsin hyvin ja sanoo, että ohjelman pitää olla konkreettinen. Mutta käsittäminen on eri asia kuin käytännössä toteuttaminen. Тов. Buharinin konkreettisuus on kirjanoppinutta finanssikapitalismin esitystä. Todellisuudessa me havaitsemme erilaituisia ilmiöitä. Jokaisessa maanviljelyskuvernementissa on monopolisoidun teollisuuden ohella havaittavissa vapaata kilpailua. Maailmassa ei ole missään ollut eikä tule olemaan monopolistista kapitalismia ilman vapaata kilpailua useilla tuotantoaloilla. Sellaisen järjestelmän ehdottaminen olisi elämästä irrallisen ja väärän järjestelmän ehdottamista. Kun Marx sanoi manufaktuuri-teollisuuden olleen laajassa mitassa harjoitetun pientuotannon päällysrakennus<sup>33</sup>, ovat imperialismi ja finanssikapitalismi vanhan kapitalismin päällysrakennus. Jos hajoitetaan sen huippuosa, paljastuu vanha kapitalismi. Sellaisen näkökannan omaksuminen, että on olemassa ehyttä imperialismia ilman vanhaa kapitalismia, on toiveajattelua.

Tämä on luonnollinen erehdys, joka voi sattua hyvin helposti. Jos olisimme tekemisissä ehyen imperialismin kanssa, joka on kauttaaltaan uudistanut kapitalismin, meidän tehtävämme olisi satatuhatta kertaa helpompi. Silloin olisi olemassa järjestelmä, jossa kaikki olisi alistettu yksinomaan finanssipääoman alaiseksi. Silloin ei tarvitsisi muuta kuin poistaa tuo huippuosa ja antaa kaikki muu proletariaatin käsiin. Se olisi erittäin miellyttävää, mutta sellaista ei tapahdu todellisuudessa. Todellisuudessa kehitys käy siten, että joudutaan menettelemään kokonaan toisin. *Imperialismi on kapitalismin päällysrakennus*. Kun se hajoaa, joudutaan tekemisiin huippuosan hajoamisen ja perustuksen paljastumisen kanssa. Juuri siksi meidän ohjelmamme, jos se mieltä on oikea, pitää puhua siitä, mitä on olemassa. On olemassa

vanha kapitalismi, joka on hyvin monilla aloilla kasvanut imperialismiksi. Sen tendenssit ovat yksinomaan imperialistisia. Peruskysymyksiä voidaan tarkastella vain imperialismin kannalta. Ei ole ainoatakaan suurta sisä- tai ulkopoliittikan kysymystä, joka voitaisiin ratkaista muuten kuin tuon tendenssin kannalta. Ohjelmassa ei nyt ole puhe siitä. Todellisuudessa on olemassa suunnattoman laaja aluspohja, vanha kapitalismi. On olemassa päällysrakennus, imperialismi, joka johti sotaan, ja tästä sodasta on saanut alkunsa proletariaatin diktatuuri. Tästä kehitysvaiheesta te ette pääse mihinkään. Tämä tosiasia luonnehtii proletaarisen vallankumouksen kehitysvauhtia kaikkialla maailmassa ja pysyy tosiasiana monien vuosien ajan.

Ehkäpä Länsi-Euroopan vallankumoukset sujuvat vaivattomammin, mutta siitä huolimatta tarvitaan monen monta vuotta ennen kuin koko maailma saadaan reorganisoiduksi, ennen kuin suurin osa maista saadaan reorganisoiduksi. Ja se merkitsee, että tänä siirtymiskautena, jota parhaillaan elämme, me emme pääse mihinkään tuosta mosaiikkimaisesta todellisuudesta. Tuota erilaatuisista osista koostunutta todellisuutta ei voida jättää pois laskuista, olipa se kuinka ruma tahansa, siitä ei saa heittää pois rahtuakaan. Ohjelma, joka laadittaisiin toisin kuin se nyt on laadittu, olisi virheellinen.

Me sanomme, että olemme siirtyneet diktatuuriin. Mutta pitäähän tietää, *miten* olemme siihen siirtyneet. Menneisyys pidättää meitä, se tarrautuu meihin tuhansin käsin eikä anna ottaa askeltakaan eteenpäin tai pakottaa ottamaan näitä askelia niin kehnosti kuin me niitä otamme. Ja me sanomme: ymmärtääksemme, minkälaiseen tilanteeseen olemme joutumassa, on sanottava, miten olemme kulkeneet, mikä on tuonut meidät itse sosialistiseen vallankumoukseen. Siihen meidät on tuonut imperialismi, siihen meidät on tuonut alkuperäisissä tavarataloudellisissa muodoissaan esiintynyt kapitalismi. Tämä kaikki pitää ymmärtää, koska voimme ratkaista sellaiset kysymykset kuin, sanokaamme, kysymyksen suhtautumisesta keskivarakkaaseen talonpoikaistoon vain ottaen huomioon olevat olot. Tosiaankin, mistä keskivarakas talonpoikaisto on voinut ilmaantua puhtaasti imperialistisen kapitalismin kaudella? Eihän sitä ollut olemassa tavallisenkaan kapitalismin maissa. Jos ryhdymme ratkaisemaan kysymystä suhtautumisestamme tuohon

milteipä keskiaikaiseen ilmiöön (keskivarakkaaseen talonpoikaistoon) pysytellen yksinomaan imperialismin ja proletariaatin diktatuurin näkökannalla, emme pääse asiassa lainkaan selville vesille ja lyömme otsamme pahasti kuumille. Jos taas muutamme suhtautumistamme keskivarakkaaseen talonpoikaistoon, silloin teidän on vaivauduttava sanomaan myös ohjelman teoreettisessa osassa, mistä tämä keskivarakas talonpoika on ilmaantunut, mikä hän on. Hän on pientavarantuottaja. Tämä on se kapitalismin aapistotuus, joka pitää sanoa, koska emme ole vielä selviytyneet näistä aakkosista. On mitä kevytmielisintä viitata kintaalla sille ja sanoa: „Miksi meidän pitäisi opetella aakkosia, kun olemme jo perehtyneet finanssikapitalismiin!”

Samaa minun on sanottava myös *kansallisuuskysymyksen* suhteen. Siinäkin тов. Buharin pitää kuviteltua todellisuutena. Hän sanoo, että kansakuntien itsemääräämisoikeutta ei voida tunnustaa. Kansakunta merkitsee: porvaristo ja proletariaatti yhdessä. Mekö, proletaarit, tunnustaisimme, että jollakin halveksitulla porvaristolla pitää olla itsemääräämisoikeus! Siinähän ei ole mitään järkeä! On vainkin, se vastaa sitä, mitä on olemassa. Jos te pyyhitte sen pois, niin tuloksena on fantasia. Te viittaatte kansakuntien uumenissa tapahtuvaan differentioitumisprosessiin, siihen prosessiin, jossa proletariaatti eriytyy porvaristosta. Mutta tarkastelkaamme vielä, miten tämä differentioituminen oikein tapahtuu.

Ottakaamme vaikkapa Saksa, tuo edistyneen kapitalistisen maan malliesimerkki, joka oli kapitalismin, finanssikapitalismin järjestyneisyyden kannalta Amerikkaa korkeammalla. Se on ollut alemmalla tasolla monessa suhteessa, kuten tekniikassa ja tuotannossa, poliittisesti, mutta finanssikapitalismin järjestyneisyyden kannalta, monopolistisen kapitalismin valtiomonopolistiseksi kapitalismiksi muuttumisen kannalta Saksa on ollut Amerikkaa korkeammalla. Luulisi, että siinä on oikea malliesimerkki. Entä mitä siellä tapahtuu? Onko Saksan proletariaatti eriytynyt porvaristosta? Ei! Vain muutamista suurkaupungeista on tullut tietoja, että työläisten enemmistö on siellä scheidemannilaisia vastaan. Mutta miten se on käynyt? Siten, että spartakistit ovat liittoutuneet kolmasti kirottujen saksalaisten riippumattomien menshevikkien kanssa, jotka sotkevat kaiken ja aikovat naittaa neuvostojärjestelmän perustavan

kokouksen kanssa! Tällaista siellä Saksassa tapahtuu! Ja sehän on etumainen maa.

Tov. Buharin sanoo: „Mitä me teemme kansakuntien itsemääräämisoikeudella!” Minun on toistettava sama vastaväite, jonka esitin hänelle kesällä 1917, kun hän ehdotti hylättäväksi minimiohjelman ja säilytettäväksi vain maksimiohjelman<sup>34</sup>. Vastasin hänelle silloin: „Älä ylvästele tappeluun lähtiessäsi, vaan vasta tappelusta tullessasi.” Kunhan otamme vallan ja vielä odotamme hiukan, silloin teemme sen<sup>35</sup>. Me olemme ottaneet vallan ja odottaneet hiukkasen, nyt olen suostuvainen siihen. Nyt se on paikallaan, kun olemme siirtyneet kokonaan sosialistiseen rakennustyöhön ja torjuneet ensimmäisen meitä uhanneen rynnistyksen. Sama koskee kansakuntien itsemääräämisoikeuttakin. „Haluan tunnustaa vain työtätekevien luokkien itsemääräämisoikeuden”, sanoo tov. Buharin. Te siis haluatte tunnustaa sen, mitä todellisuudessa ei ole saavutettu yhdessäkään maassa, paitsi Venäjällä. Se on naurettavaa.

Katsokaa Suomea: se on demokraattinen maa sekä kehittyneempi ja sivistyneempi kuin meidän maamme. Siellä on käynnissä proletariaatin eriytymis- eli differentioitumisprosessi, se käy siellä omalaatuisesti, paljon tuskallisemmin kuin meillä. Suomalaiset ovat kokeneet Saksan diktatuuria, nyt he kokevat liittolaisvaltojen diktatuuria. Mutta sen ansiosta, että me olemme tunnustaneet kansakuntien itsemääräämisoikeuden, differentioitumisprosessi on käynyt siellä helpommaksi. Muistan varsin hyvin tilaisuuden, kun jouduin Smolnassa luovuttamaan asiakirjan Svinhufvudille<sup>36</sup> — nimi merkitsee venäjäksi käännettynä „sianpää” —, Suomen porvariston edustajalle, joka on esittänyt pyövelin osaa. Hän puristi kohteliaasti kättäni, ja me lausimme kohteliaisuuksia. Miten vastenmielistä se olikaan! Mutta niin piti tehdä, koska tuo porvaristo petti silloin kansaa, petti työtätekeviä joukkoja väittäen, että ryssät, shovinistit, isovenäläiset, aikovat kuristaa hengiltä suomalaiset. Oli tehtävä niin.

Ja eikö eilen jouduttu tekemään samoin Bashkirian tasavallan suhteen<sup>37</sup>? Kun tov. Buharin sanoi, että „eräiden suhteen tämä oikeus voidaan kyllä tunnustaa”, kirjoitin oikein muistiin, että siihen luetteloon hänellä pääsivät hottenotit, bushmannit, hindut. Kuunnelleessani tuota luettelua

ajattelin: mitenkähän tov. Buharin on unohtanut erään vähäisen pikkuseikan, unohtanut bashkiirit? Bushmanneja Venäjällä ei ole, en ole kuullut myöskään hottentottien vaatineen autonomista tasavaltaa, mutta onhan meillä bashkiireja, kirgiisejä ja monia muita kansoja, joilta emme voi kieltää itsemääräämisoikeutta. Emme voi kieltää sitä ainoaltaakaan Venäjän entisen keisarikunnan rajojen sisällä asuvalta kansalta. Olettakaamme jopa niinkin, että bashkiirit kukistaisivat riistäjänsä ja me auttaisimme heitä siinä. Mutta sehän on mahdollista vain siinä tapauksessa, että vallankumous on täysin kypsytynyt. Ja se on tehtävä varovasti, ettemme omalla asioihin puuttumisellamme hidastaisi sitä proletariaatin differentioitumisprosessia, jota meidän pitää jouduttaa. Mitä voimme tehdä niiden kansojen suhteen, jotka ovat yhä vielä mullain vaikutuksen alaisina, kuten kirgiisit, uzbekit, tadhikit ja turkmeenit? Meillä Venäjällä väestö, jolla oli pitkäaikaisia kokemuksia papeista, auttoi meitä syrjäyttämään heidät. Mutta te tiedätte, kuinka huonosti vielä toteutetaan käytännössä siviiliavioliitosta annettua dekreettiä. Voimmeko mennä noiden kansojen luo ja sanoa: „Me kukistamme teidän riistäjänne”? Sitä emme voi tehdä, sillä he ovat vielä täydellisesti mullain vallan alaisia. Tässä tapauksessa on odotettava kyseessä olevan kansakunnan kehitystä, proletariaatin eriytymistä porvarillisista aineksista, mikä on kiertämätöntä.

Tov. Buharin ei halua odottaa. Hän käy malttamattomaksi: „Mitä varten! Kun me kerran itse olemme kukistaneet porvariston sekä julistaneet Neuvostovallan ja proletariaatin diktatuurin, niin mitä varten meidän pitäisi odottaa!” Se vaikuttaa rohkaisevan kehotuksen tavoin ja siinä on osoitettu meidän tiemme suunta, mutta jos julistamme ohjelmassa vain sen, siitä ei tule ohjelmaa, vaan julistus. Me voimme julistaa Neuvostovallan ja proletariaatin diktatuurin ja täydellisen halveksumisemme porvaristoa kohtaan, minkä se on tuhatkertaisesti ansainnut, mutta ohjelmaan on merkittävä ehdottoman täsmällisesti se, mitä on olemassa. Silloin ohjelmamme on moitteeton.

Me olemme tiukasti luokkakannalla. Se, mitä kirjoitamme ohjelmaamme, on sen tunnustamista, mitä on tapahtunut todellisuudessa sen kauden jälkeen, jolloin kirjoitimme kansakuntien itsemääräämisoikeudesta yleensä. Silloin ei vielä ollut olemassa proletaarisia tasavaltoja. Kun ne



ilmaantuivat, ja vain sikäli kuin niitä ilmaantui, me saatoimme kirjoittaa sen, mitä olemme tässä kirjoittaneet: „*Neuvostotyypisten* valtioiden federatiivinen yhteenliittymä”. Neuvostotyyppi ei vielä merkitse sellaisia Neuvostoja kuin on Venäjällä, mutta neuvostotyyppi on muuttumassa kansainväliseksi. Vain tämän me voimme sanoa. Jos mentäisiin pitemmälle, askeleenkin verran, hiuskarvankin verran pitemmälle — se olisi jo virhe, ja siksi se ei kelpaa ohjelmaa varten.

Me sanomme: on otettava huomioon se, millä asteella kyseessäoleva kansakunta on kehityksessään keskiaikaisuudesta porvarilliseen demokratiaan ja porvarillisesta demokratiasta proletaariseen demokratiaan. Se on ehdottomasti oikein. Kaikilla kansakunnilla on oikeus itsemääräämiseen, eikä kannata puhua erikseen hottentoteista tai bushmanneista. Tämä pätee maapallon väestön valtavaan enemmistöön nähden, varmaan yhdeksään kymmenesosaan, ehkäpä 95 prosenttiin koko maapallon väestöstä, sillä kaikki maat ovat kehittymässä joko keskiaikaisuudesta porvarilliseen demokratiaan tai porvarillisesta demokratiasta proletaariseen demokratiaan. Tämä kehitys ei kerta kaikkiaan ole vältettävissä. Enempää ei saa sanoa, koska se olisi väärin, koska se ei olisi sitä, mitä on olemassa. Kansakuntien itsemääräämisoikeuden hylkääminen ja sen korvaaminen työtätekevien itsemääräämisoikeudella olisi aivan väärin, koska silloin ei kysymyksen asettelussa otettaisi huomioon sitä, miten vaikeasti ja mutkallisesti differentioituminen kansakunnan sisällä käy. Saksassa se käy toisin kuin meillä: eräissä suhteissa nopeammin, eräissä taas hitaammin ja verisemmin. Meillä ei yksikään puolue hyväksynyt niin luonnotonta ajatusta kuin on Neuvostojen ja perustavan kokouksen yhteensovittaminen. Meidänhän on elettävä rinnatusten noiden kansakuntien kanssa. Scheidemannilaiset puhuvat jo nyt meistä, että me muka haluamme valloittaa Saksan. Se on tietysti naurettavaa, pötyä. Mutta porvaristolla on omat intressinsä ja oma lehdistönsä, joka toivottaa sitä koko maailmalle satamiljoonaisissa painoksissaan, ja Wilson tukee tätä kaikkea omien etujensa vuoksi. Bolshevikeilla, nähkääs, on suuri armeija ja he aikovat valloituksen avulla istuttaa bolshevisminsa Saksaankin. Saksan parhaat ihmiset — spartakistit — kertoivat meille, että saksalaisia työläisiä kiihotetaan kommunisteja vastaan:

muka, katsokaa, miten huonosti bolshevikeilla ovat asiat! Emmekä voi sanoa, että asiat meillä olisivat erittäin hyvin. Niinpä vihollisemme Saksassa vaikuttavatkin joukkoihin väitteillä, että proletaarinen vallankumous Saksassa tulee merkitsemään samanlaista sekasortoa kuin on Venäjälläkin. Meillä sekasorto on meidän pitkittynyt tautimme. Me kamppailemme suunnattomia vaikeuksia vastaan luodessamme proletariaatin diktatuuria maassamme. Niin kauan kuin porvaristoon tai pikkuporvaristoon tahi vaikkapa vain osaan Saksan työläisiä tehoaa tuo pelätin: „Bolshevikit aikovat pystyttää väkivalloin oman järjestelmänsä”, — niin kauan määritelmä „työätekevien itsemääräämisoikeus” ei helpota tilannetta. Meidän on toimittava siten, etteivät saksalaiset sosialistiluopiot pääsisi sanomaan, että bolshevikit tyrkyttävät omaa universaalista järjestelmänsä, joka voidaan muka tuoda Berliiniin puna-armeijalaisten pistinten kärjessä. Ja siltä kannalta katsoen, että kielletään periaatteessa kansakuntien itsemäärääminen, voi käydä hyvinkin niin.

Meidän ohjelmassamme ei pidä puhua työätekevien itsemääräämisestä, sillä se on väärin. Siinä pitää puhua siitä, mitä on todellisuudessa. Koska kansakunnat ovat eri asteilla kehityksessään keskiaikaisuudesta porvarilliseen demokratiaan ja porvarillisesta demokratiasta proletaariseen demokratiaan, on ohjelmassamme oleva määritelmä ehdottomasti oikea. Tällä tiellä meillä on ollut hyvin paljon mutkia matkassa. Jokaisen kansakunnan täytyy saada itsemääräämisoikeus, ja se edesauttaa työätekevien itsemääräämistä. Suomessa proletariaatin eriytyminen porvaristosta käy erinomaisen selvästi, voimakkaasti ja syvällisesti. Joka tapauksessa siellä kaikki tulee käymään toisin kuin meillä. Jos sanoisimme, että emme tunnusta mitään Suomen kansakuntaa, vaan ainoastaan työätekevät joukot, se olisi mitä täydellisintä hölynpölyä. Ei voida olla tunnustamatta sitä, mikä on olemassa: se pakottaa tunnustamaan itsensä. Proletariaatin ja porvariston toisistaan erottuminen tapahtuu eri maissa eri tavalla. Tässä suhteessa meidän on toimittava mitä varovaisimmin. Varsinkin suhteissamme eri kansakuntiin on oltava varovaisia, sillä mikään ei ole sen pahempaa kuin kansakuntien epäluottamus. Puolalaisilla on käynnissä proletariaatin itsemääräytyminen. Tässä viimeiset numerotiedot Varsovan työläisten edustajain Neuvos-

ton<sup>38</sup> kokoonpanosta: puolalaisia sosialistiluopioita 333, kommunisteja 297. Tämä osoittaa, että meidän vallankumouksellisen kalenterimme mukaan Lokakuu ei siellä ole enää kaukana. Tämä on likimain vuoden 1917 elokuuta tai syyskuuta. Mutta ensinnäkään ei ole vielä annettu sellaista asetusta, että kaikkien maiden pitäisi elää bolshevikkien vallankumouksellisen kalenterin mukaan, ja vaikka se olisi annettukin, sitä ei noudatettaisi. Ja toiseksi asianlaita on nykyään siten, että suurin osa Puolan työläisistä, jotka ovat kehittyneempiä ja sivistyneempiä kuin meidän työläisemme, on sosiali-puolustuskantalaisuuden ja sosiali-patriotismin kannalla. Pitää odottaa. Tässä ei saa puhua työtätekevien joukkojen itsemääräämisestä. Meidän pitää propagoida tuota differentioitumista. Me propagoimmekin, mutta ei ole epäilyksen häivääkään siitä, että nyt ei voida olla tunnustamatta Puolan kansakunnan itsemääräämisoikeutta. Se on selvää. Puolan proletaarinen liike kulkee samaa tietä kuin meidänkin liikkeemme, se kulkee proletariaatin diktatuuriin, mutta toisin kuin Venäjällä. Ja siellä pelotellaan työläisiä sillä, että moskoviitit, isovenäläiset, jotka ovat aina sortaneet puolalaisia, aikovat tuoda Puolaan oman isovenäläisen shovinisminsa kommunismin peitenimellä verhottuna. Kommunismia ei juurruteta väkivallan avulla. Kun sanoin eräälle parhaimmista puolalaisista kommunistitovereista: „Te teette toisin”, hän vastasi minulle: „Ei, me teemme aivan samoin, mutta teemme paremmin kuin te.” Tuollaista perustelua vastaan en voinut väittää kerrassaan mitään. On annettava tilaisuus täyttää tuo vaatimaton toivomus — tehdä parempi Neuvostovalta kuin on meillä. Ei voida olla ottamatta huomioon sitä, että siellä kehitys tapahtuu hiukan omalaatuisesti, eikä voida sanoa: „Alas kansakuntien itsemääräämisoikeus! Me myönnämme itsemääräämisoikeuden vain työtätekeville joukoille.” Tämä itsemääräämisoikeuden toteuttaminen käy sangen monimutkaisesti ja vaivalloisesti. Sitä ei ole missään muualla kuin Venäjällä, ja on otettava huomioon kaikki kehitysvaiheet muissa maissa eikä määrättävä mitään asetuksilla Moskovasta käsin. Ja sen vuoksi tuota ehdotusta on periaatteellisesti mahdoton hyväksyä.

Siirryn seuraaviin kohtiin, joita minun on edeltäkäsin laatimamme suunnitelman mukaan valaistava. Ensi sijalle olen asettanut *pienomistajia ja keskiarvakasta talonpoikaa*

koskevan kysymyksen. Tästä asiasta sanotaan 47. pykälässä näin:

„Keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen VKP:n politiikka edellyttää sen saamista asteittain ja suunnitelmallisesti mukaan sosialistiseen rakennustyöhön. Puolue asettaa tehtäväkseen irrottaa keskivarakas talonpoikaisto kulakeista, saada se työväenluokan puolelle suhtautumalla huomaavaisesti sen tarpeisiin, taistelemalla sen takapajuisuutta vastaan aatteellisen vaikutuksen keinoilla, mutta ei millään muotoa lannistamistoimenpiteillä, pyrkien kaikissa sen elinetuja koskevissa tapauksissa käytännölliseen sopimukseen sen kanssa tekemällä sille myönnytyksiä sosialististen uudistusten toteuttamisen menetelmiä määriteltäessä.”

Minusta tuntuu, että me formuloimme tässä sen, mitä sosialismin perustanlaskijat ovat monta kertaa sanoneet suhtautumisesta keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Tämän pykälän puutteena on vain se, ettei se ole kyllin konkreettinen. Ohjelmassa me tuskin voimme sanoa enempää. Mutta edustajakokouksessa joudumme käsittelemään muitakin kuin ohjelmakysymyksiä, ja kysymykseen keskivarakkaasta talonpoikaistosta meidän on kiinnitettävä vakavaa, kolminkerroin vakavaa huomiota. Meillä on käytettävissämme tietoja, että niissä kapinoissa, joita on ollut eräillä seuduilla, ilmenee selvästi *yhtenäinen suunnitelma*, ja tuo suunnitelma liittyy selvästi valkokaartilaisten sotasuunnitelmaan, jotka ovat päättäneet aloittaa maaliskuussa yleisen hyökkäyksen ja järjestää sarjan kapinoita. Edustajakokouksen puhemiesillä on luonnos edustajakokouksen vetoamukseksi, joka tullaan esittelemään teille<sup>39</sup>. Nämä kapinat osoittavat meille selvääkin selvemmin, että vasemmostoeserrät ja osa menshevikeistä — Brjanskissa kapinaa valmistelivat menshevikit — toimivat suoranaisina valkokaartilaisten asiamiehinä. Valkokaartilaisten yleinen hyökkäys, kapinat maaseudulla, rautatieliikenteen pysäyttämisen: — jospa onnistuttaisiin vaikka näin kukistamaan bolshevikit. Tässä tulee erikoisen selvästi, suorastaan pakottavan elintärkeänä esille keskivarakkaan talonpoikaiston merkitys. Edustajakokouksessa meidän ei ainoastaan tule korostaa erityisesti myöntyvää asennettamme keskivarakkaaseen talonpoikaistoon nähden, vaan myöskin harkita useita mahdollisimman konkreettisia toimenpiteitä, joista olisi edes jotakin suoranaista hyötyä keskivarakkaalle talonpoikaistolle. Sitä vaativat välttämättä sekä itsesäilyttämisen edut että taistelu kaikkia vihollisiamme vastaan, jotka tietävät keskivarakkaan talonpoijan horjuvan meidän

ja heidän välillä ja jotka koettavat vieroittaa häntä meistä. Asemamme on nykyään sellainen, että meillä on suunnattomia reservejä. Me tiedämme vallankumouksen kehittyvän sekä Puolassa että Unkarissa ja kehittyvän erittäin nopeasti. Nuo vallankumoukset antavat meille proletaarisia reservejä, helpottavat asemaamme ja lujittavat suunnattomasti proletaarista perustaamme — joka on meillä vielä heikko. Se voi tapahtua lähikuukausina, mutta me emme tiedä, milloin se tapahtuu. Te tiedätte, että nyt on koittanut kärkevä ajankohta, ja siksi kysymys keskivarakkaasta talonpoikaistosta saa nykyään suunnattoman suuren käytännöllisen merkityksen.

Edelleen haluaisin kosketella *osuustoimintaa* — se on ohjelmamme 48. pykälä. Tämä pykälä on tiettyssä määrin vanhentunut. Silloin kun laadimme sitä valiokunnassa, meillä oli osuustoimintaa eikä ollut kulutuskommuuneja, mutta muutaman päivän kuluttua hyväksyttiin dekreetti kaikkien eri osuustoimintamuotojen yhteensulattamisesta yhtenäiseksi kulutuskommuuniksi. En tiedä, onko tuo dekreetti julkaistu ja onko täällä läsnäolevien enemmistö tutustunut siihen. Ellei, niin tuo dekreetti julkaistaan huomenna tai ylihuomenna. Tässä suhteessa tämä pykälä on jo vanhentunut, mutta siitä huolimatta se tuntuu minusta tarpeelliselta, sillä me kaikki tiedämme mainiosti, että dekreeteistä niiden toteuttamiseen on kohtalaisen pitkä taival. Me olemme painiskelleet ja puuhanneet osuuskuntien parissa jo vuoden 1918 huhtikuusta lähtien ja vaikka olemmekin saavuttaneet melkoista menestystä, emme kuitenkaan vielä mitään ratkaisevaa. Joissakin tapauksissa olemme päässeet väestön yhdistämisessä osuuskuntiin niin pitkälle, että monissa ujesteissa 98% maaseutuväestöstä on jo liittynyt osuuskuntiin. Mutta nämä osuuskunnat, jotka olivat olemassa jo kapitalistisessa yhteiskunnassa, ovat porvarillisen yhteiskunnan hengen läpätunkemia, ja niiden johto on menshevikkien ja eserrien, porvarillisten specialistien käsissä. Me emme ole vielä saaneet alistetuksi niitä vaikutusvaltaamme, tässä kohdin tehtävämme on yhä ratkaisevammalla. Dekreettimme on askel eteenpäin kulutuskommuunien perustamista ajatellen — siinä säädetään, että kaikkien osuustoimintamuotojen pitää koko Venäjällä sulautua yhteen. Mutta tämäkin dekreetti, vaikka toteuttaisimme sen täydellisesti, säilyttää työväen osuuskunnan autonomisena

osana tulevan kulutuskommuunin sisällä, sillä työväen osuustoimintamiehet, jotka ovat käytännöllisesti perillä asioista, sanoivat meille ja todistivat, että työväen osuuskunta kehittyneempänä järjestönä on säilytettävä, koska sen toiminta on välttämätöntä. Meillä puolueessa on ollut paljonkin erimielisyyttä ja kiistaa osuustoiminnasta, on ollut kahnausta osuustoiminnan alalla toimivien bolshevikkien ja Neuvostoissa toimivien bolshevikkien välillä. Minusta tuntuu, että periaatteessa tämä kysymys on epäilemättä ratkaistava siten, että tuo koneisto ainoana sellaisena koneistona, minkä kapitalismi on luonut joukkojen keskuuteen, ainoana koneistona, joka toimii vielä alkeellisen kapitalismin asteella olevien maaseudun väestöjoukkojen keskuudessa, on säilytettävä kaikin mokomin, sitä on kehitettävä eikä missään tapauksessa hylättävä. Se on vaikea tehtävä, sillä osuuskuntien johdossa on enimmäkseen porvarillisia spesialisteja, useinkin todellisia valkokaartilaisia. Tämä on herättänyt vihaa heitä kohtaan, oikeutettua vihaa, tästä aiheutuu taistelu heitä vastaan. Tätä taistelua on kuitenkin käytävä taidolla: *on ehkäistävä osuustoimintamiesten vastavallankumoukselliset hankkeet, mutta se ei saa muodostua taisteluksi osuustoimintakoneistoa vastaan.* Samalla kun karsimme pois noita vastavallankumouksellisia toimihenkilöitä, meidän on alistettava itse koneisto vaikutuksemme alaiseksi. Tässä suhteessa tehtävä on aivan samanlainen kuin porvarillisiin spesialisteihin nähden. Se on toinen kysymys, jota halusin kosketella.

Kysymys *porvarillisista spesialisteista* aiheuttaa melkoisesti kahnausta ja erimielisyyttä. Kun jouduin muutama päivä sitten puhumaan Pietarin Neuvostossa, niin erää minulle tehdyistä kirjallisista kysymyksistä koskivat palkkoja. Minulta kysyttiin: voidaanko sosialistisessa tasavallassa tosiaan maksaa jopa 3.000 ruplan palkkoja? Me olemme itse asiassa panneet tämän kysymyksen ohjelmaan, sillä tällä pohjalla herännyt tyytymättömyys on mennyt melko pitkälle. Kysymys porvarillisista spesialisteista on päiväjärjestyksessä armeijassa, teollisuudessa, osuuskunnissa, kaikkialla. Se on kapitalismista kommunismiin johtavalla siirtymäkaudella hyvin tärkeä kysymys. Me voimme rakentaa kommunismin vasta sitten, kun teemme sen porvarillisen tieteen ja tekniikan avulla joukoille helpommin omaksuttavaksi. Muulla tavoin ei kommunistista yhteiskun-

taa voida rakentaa. Ja jotta se voitaisiin rakentaa tällä tavoin, on otettava porvaristolta koneisto ja saatava kaikki nuo spesialistit mukaan työhön. Olemme tarkoituksella kehitelleet tätä kysymystä ohjelmassa yksityiskohtaisesti, jotta se tulisi perusteellisesti ratkaistuksi. Me tiedämme mainiosti, mitä merkitsee Venäjän kehittymättömyys kulttuurin alalla, miten se vaikuttaa Neuvostovaltaan, joka on periaatteessa antanut mittaamattomasti korkeamman proletarisen demokratian, antanut koko maailmalle näytteen tästä demokratiasta — miten tämä kulttuurin puute alentaa Neuvostovaltaa arvoa ja herättää henkiin byrokratiaa. Sanoissa neuvostokoneisto on kyllä kaikkien työtätekevien ulottuvilla, mutta käytännössä se ei ole likimainkaan kaikkien ulottuvilla, kuten me kaikki tiedämme. Eikä se suinkaan johdu siitä, että lait olisivat estämässä, kuten oli porvariston valta-aikana: meidän lakimme päinvastoin helpottavat sitä. Mutta tässä eivät pelkät lait riitä. On tehtävä paljon kasvatuksellista, järjestävää ja kulttuurityötä, mitä ei voida tehdä nopeasti lakien voimalla, mikä vaatii valtavaa ja pitkäaikaista työtä. Tästä porvarillisia spesialisteja koskevasta kysymyksestä on tehtävä tässä edustajakokouksessa täysin selvä päätös. Sellainen päätös antaa tovereille, jotka epäilemättä ottavat varteen edustajakokouksen mielipiteen, mahdollisuuden nojata sen arvovaltaan, nähdä, millaisia vaikeuksia me joudumme kohtaamaan. Se auttaa niitä tovereita, jotka joutuvat joka askeleella tekemisiin tämän kysymyksen kanssa, osallistumaan vaikkapa propagandatyöhön.

Spartakisteja edustavat toverit kertoivat meille edustajakokouksessa täällä Moskovassa, että länsi-Saksassa, missä teollisuus on kehittyneintä ja spartakistien vaikutus työläisten keskuudessa voimakkainta, vaikka spartakistit eivät olekaan vielä voittaneet siellä, niin silti hyvin monissa suurimmissa teollisuuslaitoksissa insinöörit ja johtajat ovat tulleet spartakistien luo ja sanoneet: „Me seuraamme teitä.” Meillä sellaista ei ole tapahtunut. Nähtävästi työläisten korkeampi kulttuuritaso, teknillisen henkilökunnan pitemmälle kehittynyt proletarisoituminen ja ehkä monet muutkin meille tuntemattomat syyt ovat luoneet siellä sellaiset suhteet, että ne eroavat jossakin määrin meikäläisistä.

Joka tapauksessa tämä on eräs pahimpia esteitä jatkuvan eteenpäinmenomme tiellä. Meidän on nyt heti ja viipymättä

kohotettava tuotantovoimiamme, aivan heti, odottamatta apua muista maista. Sitä ei voida tehdä ilman porvarillisia spesialisteja. Tämä on sanottava kerta kaikkiaan ja selvästi. Tietysti suurin osa noista spesialisteista on kauttaaltaan porvarillisen maailmankatsomuksen läpituokemia. Työläiskomissaarien ja kommunististen solujen pitää omistaa huomiota heille, — on luotava heidän ympärilleen toverillisen yhteistoiminnan ilmapiiri, pantava heidät sellaiseen asemaan, etteivät he voisi irtautua, mutta heille on turvattava paremmat työolot kuin kapitalismin aikana, sillä muuten tuo porvariston kasvattama väestökerros ei suostu tekemään työtä. Kokonaista väestökerrosta ei voida pakottaa työhön keppikurilla, — sen olemme kokeneet riittävän hyvin. Heidät voidaan pakolla estää osallistumasta aktiivisesti vastavallankumoukseen ja heitä voidaan pelotella niin, etteivät he uskalla kurottaa kättään ottamaan valkokaartilaiden julistuksia. Siinä suhteessa bolshevikit toimivat tarmokkaasti. Sellaista työtä voidaan tehdä ja me teemmekin riittävästi. Sen taidon me kaikki olemme oppineet. Mutta niin ei voida pakottaa kokonaista väestökerrosta tekemään työtä. Nuo ihmiset ovat tottuneet tekemään kulttuurityötä, he ovat vieneet sitä eteenpäin porvarillisen järjestelmän puitteissa, t. s. rikastuttaneet porvaristoa suunnattoman suurilla aineellisilla aikaansaannoksilla, mutta proletariaatille he ovat suoneet niistä vain mitättömiä muruja. Ja kuitenkin he ovat kehittäneet kulttuuria, se on ollut heidän ammattinsa. Nuo ihmiset alkavat suhtautua meihin toisella tavalla nähdesään, että työväenluokka nostaa esille järjestyneitä eturivin kerroksia, jotka eivät ainoastaan pidä arvossa kulttuuria, vaan myös auttavat levittämään sitä joukkojen keskuuteen. Lääkäri suhtautuu meihin kokonaan toisin havaittuaan, että proletariaatti nostattaa työtätekevät omatoimiseen taisteluun kulkutauteja vastaan. Meillä on paljon noita porvarillisia lääkäreitä, insinöörejä, agronomeja, osuustoimintamiehiä, ja kun he näkevät käytännössä, että proletariaatti vetää tähän työhön mukaan yhä laajempia joukkoja, me voitamme heidät puolellemme *moraalisesti* emmekä pelkätään eristä heitä poliittisesti porvaristosta. Silloin meidän tehtävämme helpottuu. Silloin he joutuvat itsestään mukaan koneistomme toimintaan, muuttuvat sen osaksi. Sitä varten on tehtävä uhrauksia. Vaikka sitä varten pitäisi maksaa



kaksikin miljardia, se on pikku asia. Olisi lapsellista pelätä tätä uhrausta, sillä se merkitsisi vain, ettei käsitetä edes-sämme olevia tehtäviä.

Liikennelaitoksen sekasortoinen tila, teollisuuden ja maanviljelyksen sekasortoinen tila saattaa vaaraan Neuvostotasavallan koko olemassaolon. Tässä asiassa meidän on ryhdyttävä mitä tarmokkaimpiin toimenpiteisiin, joilla maan kaikki voimat saadaan jännitetyksi äärimmilleen. Me emme saa harjoittaa pikkumaista näykkimispolitiikkaa spesialisteihin nähden. Nuo specialistit eivät ole riistäjien palvelijoita, he ovat kulttuurin toimihenkilöitä, jotka palvelivat porvarillisessa yhteiskunnassa porvaristoa ja joista koko maailman kaikki sosialistit ovat sanoneet, että he tulevat proletaarisessa yhteiskunnassa palvelemaan *meitä*. Tänä siirtymäkautena meidän on turvattava heille mahdollisimman hyvät elinehdot. Se on parasta politiikkaa, se on kaikkein säästäväisintä taloudenpitoa. Muuten voimme säästäessämme joitakin satoja miljoonia menettää niin paljon, etteivät mitkään miljardit voi korvata menetettyä.

Kun keskustelimme palkkakysymyksestä työasiain komissaarin toveri Schmidtin kanssa, hän esitti seuraavia tosiasioiden. Hän sanoi, että me olemme tehneet työpalkkojen tasoittamiseksi niin paljon, ettei yksikään porvarillinen valtio ole tehnyt eikä kykene tekemään samaa kymmenissä vuosissa. Ottakaamme sodanedelliset palkat: sekatyöläinen ansaitsi ruplan päivässä — 25 ruplaa kuukaudessa, mutta specialistit ansaitsivat 500 ruplaa kuukaudessa, lukuunottamatta niitä, joille maksettiin satoja tuhansia. Specialisti ansaitsi 20 kertaa enemmän kuin työläinen. Meidän nykyiset palkkamme vaihtelevat 600 ja 3.000 ruplan välillä — ero on vain viisinkertainen. Olemme tehneet paljon palkkojen tasoittamiseksi. Spezialisteille me tietenkin maksamme nyt liikaa, mutta tiedoista heille kannattaa maksaa hiukan liikaa — eikä ainoastaan kannata, vaan se on välttämätöntä ja teoreettisesti tarpeellista. Ohjelmassa tämä kysymys on mielestäni käsitelty riittävän seikkaperäisesti. Sitä on tähdennettävä erityisesti. Se pitää ratkaista periaatteellisesti täällä edustajakokouksessa, eikä siinä kaikki, vaan on myös saatava aikaan, että kaikki edustajakokouksen osanottajat kotiseudulleen palattuaan pyrkisivät selostuksissa omille järjestöilleen sekä kaikessa toiminnassaan siihen, että se myöskin toteutetaan.

Olemme jo saaneet aikaan suuren murroksen horjuvan sivistyneistön keskuudessa. Kun eilen puhuimme pikkuporvarillisten puolueiden legalisoimisesta ja tänään vangitsemme menshevikkejä sekä eserriä, niin me noudatamme näissä heilahteluissa täysin määrättyä systeemiä. Näiden heilahtelujen läpi käy yksi, mitä lujin linja: *vastavallankumous on karsittava pois ja porvarillisia kulttuurivoimia käytettävä hyväksi*. Menshevikit ovat sosialismin pahimpia vihollisia, sillä he verhoutuvat proletaariseen vaippaan, mutta menshevikit ovat epäproletaarinen kerros. Tuossa kerroksessa on vain mitättömän vähäinen määrä proletaarisia yläpään aineksia, mutta itse kerros on koostunut pikkusivistyneistöstä. Tuo kerros on siirtymässä puolellemme. Me otamme sen kokonaan, kerroksena. Joka kerta, kun he ovat tulossa luoksemme me sanomme: „Tervetuloa.” Jokaisen tuollaisen horjahtelun yhteydessä osa heistä siirtyy meidän puolellemme. Niin on käynyt menshevikeille, novjazzhizniläisille ja eserrille, niin käy kaikille noille horjuville aineksille, jotka tulevat vielä kauan kompastelemaan jaloissa, ruikuttamaan ja loikkimaan leiristä toiseen — heille ei mahda mitään. Mutta kaikkien noiden horjahtelujen kautta me saamme neuvostotyöntekijäin riveihin kulttuuri-ihmisiä, sivistyneistöä, ja voimme karsia pois ainekset, jotka edelleenkin tukevat valkokaartilaisia.

Seuraava kysymys, joka kuuluu teemojen jaottelun mukaan minun tehtäviini, on *kysymys byrokratiasta ja laajojen joukkojen saamisesta mukaan neuvostotyöhön*. Jo pitkän aikaa on kuulunut valituksia byrokratian johdosta ja nuo valitukset ovat epäilemättä aiheellisia. Taistelussa byrokratiaa vastaan me olemme tehneet sen, mitä ei yksikään muu valtio koko maailmassa ole tehnyt. Olemme hävittäneet perustuksiaan myöten sen koneiston, joka oli läpeensä byokraattinen porvarillinen sortokoneisto ja joka pysyy sellaisena kaikkein vapaimmissakin porvarillisissa tasavalloissa. Ottakaamme vaikkapa oikeuslaitos. Sen kohdalla tehtävä oli tosin helpompi, siinä meidän ei tarvinnut luoda uutta koneistoa, sillä työtätekevien luokkien vallankumouksellisen oikeustajunnan mukaan voi jokainen käydä oikeutta. Emme ole vielä vieneet tätä asiaa läheskään päätökseen, mutta monilla alueilla olemme jo tehneet oikeuslaitoksesta sen, mikä siitä pitää tehdä. Olemme muodostaneet elimiä, joiden toimintaan voivat osallistua järjestään kaikki, eivät

ainoastaan miehet, vaan myös naiset, jotka ovat kaikkein takapajuisinta ja omiin oloihinsa jähmettynyttä ainesta.

Muilla hallinnon aloilla toimihenkilöt ovat piintyneempiä virkailija-byrokraatteja. Siinä kohdin tehtävä on vaikeampi. Me emme tule toimeen ilman tuota koneistoa, kaikilla hallinnon aloilla syntyy sellaisen koneiston tarvetta. Tässä suhteessa joudumme kärsimään siitä, että Venäjä ei ollut tarpeeksi kehittynyt kapitalistisesti. Saksa todennäköisesti selviytyy tästä helpommin, sillä sen byrokraattinen virkakoneisto on käynyt läpi suuren koulun, missä ihmisestä puserretaan irti kaikki mehu, mutta missä myös pannaan tekemään työtä eikä vain kuluttamaan tuolinistuinta, niinkuin meidän kanslioissamme on tapana. Me ajoimme tiensä tuon vanhan byrokraattisen aineksen, pöyhimme sitä perinpohjaisesti ja ryhdyimme sitten sijoittelemaan jälleen uusille virkapaikoille. Tsaarinaikaiset byrokraatit alkoivat siirtyä neuvostolaitoksiin ja juurruttaa niihin byrokraatiaa, tekeytyä kommunisteiksi ja hankkia VKP:n jäsenkirjoja menestyäkseen paremmin virkauralla. Näin ollen me ajoimme heidät ulos ovesta, mutta he työntyvät sisään ikkunasta. Tässä ilmenee eniten kulttuurivoimien puute. Tuo byrokraattinen virkamieskunta voitaisiin hajottaa, mutta sitä ei voida käden käänteessä kasvattaa uudelleen. Tässä suhteessa meillä on ratkaistavanamme ennen kaikkea organisatorisia, kulttuurillisia ja kasvatuksellisia tehtäviä.

Taistelu byrokraatiaa vastaan voidaan viedä päätökseen, täydelliseen voittoon, vasta sitten, kun koko väestö alkaa osallistua hallintoon. Porvarillisissa tasavalloissa se on ollut mahdotonta, eikä siinä kyllin: *itse laki on estänyt sen*. Parhaimmissakin porvarillisissa tasavalloissa, olivatpa ne kuinka demokraattisia hyvänsä, on olemassa tuhansia laisäädännöllisiä haittoja, jotka estävät työtätekeviä osallistumasta hallintoon. Me olemme saaneet aikaan sen, että nuo haitat on raivattu pois, mutta emme ole vieläkaan päässeet siihen, että työtätekevät joukot voisivat osallistua hallintoon — paitsi lakia on olemassa vielä kulttuuritaso, joka ei tottele mitään lakia. Tämä alhainen kulttuuritaso aiheuttaa sen, että Neuvostot, joiden tulee ohjelmansa mukaan olla *työtätekevien toteuttaman* hallintovallan elimiä, ovat todellisuudessa *työtätekeviä varten* toimivia elimiä, joissa hallintovaltaa toteuttaa proletariaatin etumainen kerros eivätkä työtätekevien laajat joukot.

Siinä on edessämme tehtävä, jota ei voida ratkaista muuten kuin pitkällisellä kasvatuksella. Tämä tehtävä on meille tällä erää tavattoman vaikea, sillä kuten olen useita kertoja osoittanut, hallintotyöhön osallistuva työläiskerros on tavattoman, uskomattoman *ohut*. Meidän täytyy saada apuvoimaa. Kaikista merkeistä päätellen sellainen reservi on maassamme kasvamassa. Suunnaton tiedonjano ja valtava edistys sivistyksen alalla, joka on useimmissa tapauksissa saavutettu itseopiskelulla — jättiläismäinen edistys työtekevien joukkojen sivistämisen alalla on aivan ilmeinen tosiasia. Tämä edistys ei sovi minkään koulutyön puitteisiin, mutta tämä edistys on mitä valtavinta. Kaikki merkit viittaavat siihen, että me saamme lähitulevaisuudessa suunnattoman suuren reservin, ja se astuu ohuen proletaarikerroksen niiden edustajain tilalle, jotka ovat liiaksi rasittuneet työssä. Mutta joka tapauksessa asemamme tässä suhteessa on nykyään tavattoman vaikea. Virkavalta on voitettu. Riistäjät on syrjäytetty. Kulttuuritasoa ei kuitenkaan ole kohotettu, ja siksi byrokraatit istuvat entisillä paikoillaan. Byrokraatia voidaan tunkea pois vain järjestämällä proletariaatti ja talonpoikaisto paljon laajemmassa mitassa kuin tähän asti ja ryhtymällä sen ohella käytännössä toimenpiteisiin työläisten saamiseksi mukaan hallintotyöhön. Nämä toimenpiteet kunkin kansankomissariaatin alalla ovat teille kaikille tunnettuja, enkä puutu niihin sen pitemmälti.

Viimeinen kohta, johon minun tulee kajota, on kysymys *proletariaatin johtavasta osasta ja äänioikeuden riistämisestä*. Meidän Perustuslakimme tunnustaa proletariaatin etuoikeutetun aseman talonpoikaistoon verraten ja riistää äänioikeuden riistäjiltä. Sitä vastaan ovat Länsi-Euroopan puhtaat demokraatit hyökkäilleet eniten. Me olemme vastanneet ja vastaamme heille, että he ovat unohtaneet marxilaisuuden tärkeimmät perusväittämät, unohtaneet, että siellä on kysymys porvarillisesta demokratiasta, kun taas me olemme siirtyneet *proletaariseen* demokratiaan. Maailmassa ei ole olemassa ainoatakaan maata, missä olisi tehty kymmenettäkään osaa siitä, mitä Neuvostotasavallassa on tehty kuluneiden kuukausien aikana työläisten ja talonpoikaisköyhälistön hyväksi siinä mielessä, että saataisiin heidät mukaan hallitsemaan valtiota. Tämä on ehdoton totuus. Kukaan ei rupea kiistämään sitä, että me olemme tehneet todellista eikä paperilla olevaa demokratiaa varten, työläis-

ten ja talonpoikien mukaan saamista varten enemmän kuin parhaimmatkaan demokraattiset tasavallat ovat tehneet ja olisivat voineet tehdä vuosisatojen kuluessa. Tämä on määritellyt Neuvostojen merkityksen ja sen vuoksi Neuvostoista on tullut kaikkien maiden proletaarien tunnus.

Mutta tämä ei suinkaan pelasta meitä kompastelemasta joukkojen puutteellisen kulttuuritason takia. Kysymystä äänioikeuden riistämisestä porvaristolta emme ole missään tapauksessa käsittäneet absoluuttisena, sillä teoreettisesti on täysin oletettavissa, että proletariaatin diktatuuri tulee joka askeleella painostamaan porvaristoa, vaikka sen ei tarvitsekaan riistää porvaristolta äänioikeutta. Teoreettisesti se on täysin ajateltavissa, ja niinpä emme esitäkään Perustuslakiamme esikuvaksi muille maille. Sanomme vain, että se, jonka mielestä voidaan siirtyä sosialismiin lannistamatta porvaristoa, ei ole sosialisti. Mutta vaikka porvariston lannistaminen luokkana on välttämätöntä, ei ole välttämätöntä riistää siltä äänioikeutta ja tasa-arvoisuutta. Me emme halua porvariston vapautta, emme tunnusta riistäjien ja riistettyjen tasa-arvoisuutta, mutta tarkastelemme tätä kysymystä ohjelmassa siten, että Perustuslaki ei lainkaan säädi senlaatuista toimenpiteitä kuin työläisten ja talonpoikien eriarvoisuus. Ne kirjoitettiin Perustuslakiin sen *jälkeen*, kun ne jo oli toteutettu käytännössä. Eikä Neuvostojen perustuslaki ole edes bolshevikkien laatima, vaan sen laativat menshevikit ja eserrät vasten tahtoaan jo ennen bolshevistista vallankumousta. He laativat sen sellaiseksi kuin elävä elämä oli sen laatinut. Proletariaatin järjestäytyminen kävi paljon nopeammin kuin talonpoikaiston järjestäytyminen, mikä teki työläisistä vallankumouksen tuen ja antoi heille tosiasialla etuoikeuden. Tulevana tehtävänä on siirtyä näistä etuoikeuksista vähitellen niiden tasoittamiseen. Kukaan ei karkottanut porvaristoa Neuvostoista ennen Lokakuun vallankumousta eikä sen jälkeen. *Porvaristo itse poistui Neuvostoista.*

Näin on asianlaita porvariston äänioikeuteen nähden. Meidän tehtävänäme on asettaa kysymys täysin selvästi. Emme laisinkaan pyytele anteeksi menettelyämme, vaan esitämme tosiasiat aivan tarkasti, sellaisina kuin ne ovat. Meidän Perustuslaissamme, kuten olemme osoittaneet, oli pakko säätää tämä eriarvoisuus, koska kulttuuritaso on alhainen, koska organisaatiomme on heikko. Me emme

kuitenkaan tee siitä ihannetta, vaan päinvastoin puolue sitoutuu ohjelmassaan tekemään järjestelmällisesti työtä hävittääkseen tämän eriarvoisuuden, joka on olemassa paremmin organisoidun proletariaatin ja talonpoikaiston välillä. Me lakkautamme tämän eriarvoisuuden heti, kun saamme kulttuuritason kohoamaan. Silloin voimme tulla toimeen ilman sellaisia rajoituksia. Noilla rajoituksilla on varsin vähäinen käytännöllinen merkitys jo nytkin, kun vallankumouksesta on kulunut vasta 17 kuukautta.

Toverit, nämä ovat ne pääkohdat, joihin pidin tarpeellisenä puuttua ohjelman yleisen käsittelyn yhteydessä, jotta niitä voitaisiin käsitellä edelleen keskustelun kulussa. (Suosionosoituksia.)

---

## 4

PUOLUEOHJELMAA KOSKEVAAN ALUSTUKSEEN  
LIITTYVÄ LOPPUPUHEENVUORO  
MAALISKUUN 19 p:nä

(Suosionosoituksia.) Toverit, en voinut tässä kohdin jakaa kysymystä tov. Buharinin kanssa yhtä yksityiskohtaisesti, etukäteen neuvoteltuamme, kuin teimme alustuksen suhteen. Ehkä se ei ole tarpeellistakaan. Täällä sukeutunut keskustelu on nähdäkseni osoittanut etupäässä yhden seikan: ettei ole olemassa mitään selvästi määriteltyä ja muotoiltua vastaehdotusta. On puhuttu paljon eri osista, tehty irrallisia huomautuksia, mutta mitään vastaehdotusta ei ole esitetty. Kajoan tärkeimpiin vastaväitteisiin, jotka suuntautuvat ennen kaikkea johdantoa vastaan. Tov. Buharin sanoi minulle kuuluvansa niihin, jotka puolustavat ajatusta, että johdannossa on mahdollista yhdistää kapitalismin karakteristiikka ja imperialismin karakteristiikka yhdeksi eheäksi kokonaisuudeksi, mutta että sellaisen puuttuessa meidän on hyväksyttävä nykyinen luonnos.

Monet puhujat esittivät sellaisen näkökannan — erikoisen päättävästi sitä esitti tov. Podbelski —, että ohjelmaluonnos siinä asussa kuin se on teille esitetty, on väärä. Tov. Podbelskin todistelut olivat kerrassaan kummallisia. Kuten esimerkiksi se, että ensimmäisessä pykälässä vallankumousta sanotaan sen ja sen päivän vallankumoukseksi. Tämä on jostakin syystä herättänyt tov. Podbelskissä mielikuvan, että jopa tämä vallankumouskin on muka numeroitu. Voin sanoa, että Kansankomissaarien Neuvostossa me joudumme tekemisiin hyvin monien numeroitujen asiakirjojen kanssa ja usein väsymme siitä, mutta mitä syytä on ulottaa sellainen vaikutelma tähänkin? Mitä tekemistä tässä on todellakaan numeroilla? Me määräämme juhlapäivän ja juhlimme

sitä. Miten voidaankaan kiistää, että valta otettiin nimenomaan lokakuun 25 päivänä? Jos te yritätte muuttaa sitä jollakin tavalla, niin se on keinotekoinen muutos. Jos nimittätte vallankumouksen Lokakuun—Marraskuun vallankumoukseksi, te annatte silloin tilaisuuden sanoa, ettei sitä ole tehty yhdessä päivässä. Vallankumous tapahtui tietenkin pitemmän ajanjakson kuluessa — ei lokakuun, ei marraskuun eikä edes vuodenkaan sisällä. Tov. Podbelski hyökkäili sitä vastaan, että eräässä pykälässä puhutaan *tulevasta* yhteiskunnallisesta vallankumouksesta. Tällä perusteella hän kuvasi ohjelman milteipä eräänlaiseksi yritykseksi „loukata hänen majesteettiaan” — yhteiskunnallista vallankumousta. Me toteutamme parhaillaan yhteiskunnallista vallankumousta, mutta meille puhutaan siitä kuten tulevasta vallankumouksesta! Tällainen väite on täysin perusteeton, sillä ohjelmassamme puhutaan yhteiskunnallisesta vallankumouksesta koko maailman mitassa.

Meille sanotaan, että me otamme vallankumouksen taloudelliselta kannalta. Onko se tarpeellista vai ei? Monet innostuvaiset toverit ovat menneet täällä niin pitkälle, että näkevät tarpeelliseksi muodostaa yleismaailmallisen kansantalousneuvoston ja alistaa kaikki kansalliset puolueet VKP:n Keskuskomitean määräysvaltaan. Tov. Pjatakov melkein päätyi siihen puheessaan. (P j a t a k o v ( p a i k a l t a a n ): „Luuletteko sitten, että se olisi pahaksi?”) Koska hän tekee tässä huomautuksen, ettei se olisi hullumpaa, niin minun on vastattava, että jos ohjelmassa olisi jotakin sen tapaista, se ei kaipaisi arvostelua: sellaisen ehdotuksen tekijät tyrmäisivät itse itsensä. Nämä innostuvaiset toverit eivät ole ottaneet huomioon, että ohjelmassa meidän on lähdettävä siitä, mitä on olemassa. Eräs näistä tovereista, muistaakseni Sunita, joka arvosteli ohjelmaa erittäin jyrkästi pitäen sitä kurjana j.n.e., eräs näistä innostuvaisista tovereista sanoi, ettei hän voi suostua siihen, että pitää olla sitä mitä on, vaan ehdottaa, että pitää olla sitä mitä ei ole. (N a u r u a.) Olen sitä mieltä, että tämä kysymyksen formulointi herättää ilmeisen vääränä ansaittua naurua. En ole sanonut, että pitää olla vain sitä mitä on. Sanoin, että meidän pitää *lähteä siitä, mikä on todettu ehdottomasti*. Meidän pitää sanoa ja todistaa proletaareille ja työlätekeville talonpojille, että kommunistinen vallankumous on kiertämätön. Onko täällä kukaan sanonut, ettei



siitä tarvitse puhua? Jos joku olisi yrittänyt tehdä sellaisen ehdotuksen, niin hänelle olisi todistettu, ettei asia ole niin. Kukaan ei ole sanonut eikä sano mitään sellaista, koska ei ole epäilystä siitä tosiasiaista, että puolueemme on tullut valtaan nojautuen myös koko talonpoikaistoon eikä yksin kommunistiseen proletariaattiin. Rajoittuisimmeko tosiaankin vain siihen, että sanoisimme kaikille näille joukoille, jotka nyt kulkevat mukana: „Puolueen tehtävänä on pelkäämään sosialistinen rakennustyö. Kommunistinen vallankumous on suoritettu, toteuttakaa kommunismia.” Sellainen näkökanta on kerrassaan kestämaton, teoreettisesti väärä. Puolueemme on vetänyt piiriinsä välittömästi ja vieläkin enemmän välillisesti miljoonia ihmisiä, jotka tutkiskelevat nyt sellaisia kysymyksiä kuin luokkataistelu ja kapitalismista kommunismiin siirtyminen.

Nyt voidaan sanoa — eikä se ole suinkaan liioittelua — ettei kysymys kapitalismin muuttamisesta sosialismiksi ole missään muualla, missään muussa maassa kiinnostanut työtätekevää väestöä niin suuresti kuin nykyään meillä. Sitä ajatellaan meillä paljon enemmän kuin missään muussa maassa. Pitäisikö puolueen todellakin jättää tämä kysymys vastausta vaille? Meidän on osoitettava tieteellisesti, miten tuo kommunistinen vallankumous tulee tapahtumaan. Tässä suhteessa kaikki muut ehdotukset ovat puolinnaisia. Kukaan ei ole tahtonut pyyhkiä tätä pois tykkäänään. On puhuttu epämääräisesti: ehkä voidaan supistaa, olla lainaamatta vanhaa ohjelmaa, koska se on väärä. Mutta miten olisimme voineet pitää sitä perustana näin monen toimintavuoden aikana, jos se olisi väärä? Ehkä meillä tulee olemaan yhteinen ohjelma sitten, kun perustetaan koko maailman Neuvostotasavalta, mutta siihen mennessä ehdimme varmaan laatia vielä useita ohjelmia. Niiden laatiminen olisi kuitenkin ennenäikaista nyt, kun on olemassa vain yksi Neuvostotasavalta Venäjän entisen keisarikunnan tilalla. Ei edes Suomi, joka epäilemättä on kehittymässä Neuvostotasavallaksi, ole vielä toteuttanut sitä — ei edes Suomi, joka eroaa kaikista muista Venäjän entisessä keisarikunnassa eläneistä kansoista korkeamman sivistystasonsa puolesta. Niin että olisi mitä suurin erehdys vaatia nykyään, että ohjelmassa muotoiltaisiin päättyneen prosessin ilmaisu. Se olisi samantapaista kuin jos sisällyttäisimme ohjelmaan yleismaailmallisen kansantalouseluoston.

Me muuten emme ole vielä itsekään ehtineet tottua tuohon muodottomaan „sovnarhoz” \*-sanaan, ja ulkomaalaisille kuulemma sattuu sellaistaakin, että he etsivät hakemistoista, olisiko ehkä jossain senniminen rautatieasema. (N a u r u a.) Me emme voi säätää näitä sanoja asetuksilla koko maailmalle.

Ollakseen kansainvälinen ohjelmamme tulee ottaa huomioon ne luokkia koskevat momentit, jotka ovat taloudellisesti luonteenomaisia kaikille maille. Kaikille maille on luonteenomaista, että kapitalismi vielä kehittyy monin paikoin. Tämä pätee koko Aasiaan nähden, kaikkiin niihin maihin nähden, jotka ovat siirtymässä porvarilliseen demokratiaan, tämä pätee moniin Venäjän osiin nähden. Talousalan asioihin erittäin hyvin perehtynyt tov. Rykov puhui meille uudesta porvaristosta, jota meillä on. Se on totta. Sitä ei synny vain meikäläisten neuvostolaitosten toimihenkilöiden keskuudesta — mitättömän vähässä määrin sitä saattaa tulla sieltäkin —, sitä syntyy talonpoikaiston ja käsityöläisten keskuudesta, jotka on vapautettu kapitalististen pankkien ikeestä ja eristetty nykyään rautatieliikenteestä. Tämä on tosiasia. Kuinka aiotte sivuuttaa tämän tosiasian? Siten te vain lohduttelette itseänne tai päästätte riittämättömästi harkitun kirjasen todellisuuteen, joka on monin verroin mutkallisempi. Se osoittaa meille, että jopa Venäjälläkin kapitalistinen tavaratalous elää, vaikuttaa, kehittyy, synnyttää porvaristoa samoin kuin missä tahansa kapitalistisessa yhteiskunnassa.

Tov. Rykov sanoi: „Me taistelemme porvaristoa vastaan, jota syntyy meillä siksi, että talonpoikaistalous ei ole vielä hävinnyt, ja tämä talous synnyttää porvaristoa ja kapitalismia.” Epäilemättä näin tapahtuu, vaikka meillä ei olekaan tarkkoja tietoja siitä. Neuvostotasavaltaa ei toistaiseksi vielä ole missään muualla kuin Venäjän entisen keisarikunnan alueella. Se kasvaa ja kehittyy monissa maissa, mutta sitä ei vielä ole olemassa missään muussa maassa. Siksi sellaisen vaatiminen ohjelmassamme, mitä emme ole vielä saavuttaneet, on mielikuvitusta, halua paeta pois epämiellyttävästä todellisuudesta, joka osoittaa, että muissa maissa sosialistisen tasavallan synnytykset ovat epäilemättä vaikeammat kuin mitä me jouduimme kokemaan. Me sel-

\* — lyhenne kansantalousneuvoston venäjänkielisestä nimestä. Suom.

viidyimme helpolla, sillä lokakuun 27 päivänä 1917 me lailistimme sen, mitä talonpojat olivat vaatineet eserräläisissä päätöslauselmissa. Sellaista ei ole tapahtunut yhdessäkään maassa. Sveitsiläinen toveri ja saksalainen toveri mainitsivat, että Sveitsissä talonpojat ovat varustautuneet lakkolaisia vastaan voimakkaammin kuin konsanaan ja ettei Saksassa ole maaseudulla havaittavissa mitään vapaampaa tuulahdusta siinä mielessä, että siellä syntyisi maatyöläisten ja pientalonpoikien Neuvostoja. Meillä talonpoikien edustajain Neuvostot saivat vallankumouksen ensi kuukausien jälkeen vaikutuspiiriinsä miltei koko maan. Me, takapajuinen maa, perustimme ne. Tässä nousee esiin jättiläismäinen ongelma, jota kapitalistiset kansat eivät ole vielä ratkaisseet. Entä olemmeko me mikään esikuvallinen kapitalistinen kansakunta? Vuoteen 1917 asti meillä oli vielä maaorjuuden jäännöksiä. Mutta yksikään kapitalistiseen tapaan järjestetty kansakunta ei ole vielä näyttänyt, miten tämä kysymys on ratkaistava käytännössä. Me nousimme valtaan poikkeuksellisissa olosuhteissa, jolloin tsaarivallan sorto pakotti suorittamaan suurella ripeydellä perinpohjaisen ja nopean muutoksen, ja me kykenimme näissä poikkeuksellisissa olosuhteissa nojaamaan muutamien kuukausien ajan koko talonpoikaistoon. Tämä on historiallinen tosiasia. Meidän valtamme pysyi ainakin vuoden 1918 kesään saakka, köyhälistökomiteoiden perustamiseen saakka pystyssä sen ansiosta, että me nojasimme koko talonpoikaistoon. Se ei ole mahdollista yhdessäkään kapitalistisessa maassa. Juuri tämän perustavaa laatua olevan taloudellisen tosiasian te unohdatte puhuessanne koko ohjelman perusteellisesta muuttamisesta. Ilman sitä teidän ohjelmanne ei rakennu tieteelliselle pohjalle.

Meidän on lähdeittävä siitä kaikkien tunnustamasta marxilaisesta asettamuksesta, että ohjelman pitää rakentua tieteelliselle pohjalle. Sen pitää selittää joukoille, miten kommunistinen vallankumous on syntynyt, miksi se on väistämätön, mikä on sen merkitys, sen olemus, missä on sen voima, mitä sen tulee ratkaista. Ohjelmamme pitää olla yhteenvetona agitaatiotyötä varten, samanlaisena yhteenvetona kuin ovat olleet kaikki ohjelmat, sellaisena kuin oli esimerkiksi Erfurtin ohjelma<sup>40</sup>. Tuon ohjelman jokainen pykälä sisälsi satojatuhansia agitaattorien puheita ja artikkeleja. Meidän ohjelmamme jokainen pykälä on sitä, mikä

jokaisen työtätekevän tulee tietää, omaksua ja käsittää. Ellei hän käsitä, mitä on kapitalismi, ellei hän käsitä, että pientalonpoikaisto ja käsityöhön perustuva talous synnyttävät kiertämättä ja pakostakin jatkuvasti tuota kapitalismia — ellei hän käsitä tätä, niin sellainen kommunismi ei ole kopeekankaan arvoista, vaikka hän julistautuisi sata kertaa kommunistiksi ja säteilisi ympärilleen mitä radikaalisinta kommunismia. Me annamme arvon kommunismille vain silloin, kun se on taloudellisesti perusteltua.

Sosialistinen vallankumous saa aikaan hyvin suuria muutoksia jopa eräissä kehittyneimmissäkin maissa. Kapitalistinen tuotantotapa vallitsee edelleenkin koko maailmassa säilyttäen useasti vähemmän kehittyneet muotonsa, vaikka imperialismi on koonnut ja keskittänyt finanssipääoman. Yhdessäkään kehittyneimmistä maista ei voida havaita kapitalismia yksinomaan täydellisimmässä muodossaan. Mitään sentapaista ei ole edes Saksassa. Kun keräsimme konkreettisia tehtäviämme koskevaa aineistoa, niin Tilastollista keskuustoimistoa johtava toveri tiedotti, että Saksassa sikäläiset talonpojat *salasivat* elintarvikehuoltoelimitä 40% perunaylijäämistään. Kapitalistisessa valtiossa, missä kapitalismi on täysin kehittynyt, on edelleen pientalonpoikaistalouksia, jotka harjoittavat vapaata pienmarkkinointia, pientä keinottelua. Tällaisia tosiasiota ei saa unohtaa. Lieneeköhän täällä edustettujen kolmensadan tuhannen puolueenjäsenen joukossa paljoakaan niitä, jotka ovat täysin selvillä tästä kysymyksestä? On naurettavaa omahyväisyyttä luulla, että koska me, joilla on ollut onni laatia ohjelma- luonnos, tiedämme kaiken tämän, niin kommunistien laajat joukotkin ovat kaiken tämän oppineet. Eivät ole, he tarvitsevat näitä aakkosia, tarvitsevat niitä sata kertaa enemmän kuin me, sillä ihmiset eivät voi olla kommunisteja, elleivät he ole tajunneet, elleivät he ole selvittäneet itselleen, mitä on kommunismi ja mitä on tavaratalous. Me joudumme tekemisiin näiden pientavaratalouden ilmiöiden kanssa joka päivä, kaikissa käytännöllisen talous-, elintarvike- tai maatalouspolitiikan kysymyksissä tai Korkeinta kansantalousneuvostoa koskevien kysymysten yhteydessä. Mutta tästä ei muka saisi puhua ohjelmassa! Jos menettelisimme siten, me näyttäisimme vain, ettemme osaa ratkaista tätä kysymystä, että vallankumouksen menestys maassamme on selitettävissä poikkeuksellisilla olosuhteilla.

Luoksemme saapuu tovereita Saksasta perehtymään sosialistisen järjestelmän muotoihin. Ja meidän tulee menetellä niin, että pystyisimme todistamaan ulkomaisille tovereille oman voimamme, jotta he näkisivät meidän liikkuvan omassa vallankumouksessamme yksinomaan todellisuus-pohjalla, jotta he saisivat käytettäväkseen kumoamattoman aineiston. Olisi naurettavaa esittää vallankumouksemme jonkinlaiseksi esikuvaksi kaikille maille, kuvitella sen tehneen koko joukon nerokkaita keksintöjä ja tuoneen käytäntöön kokonaisen rykelmän sosialistisia uutuuksia. Sellaista en ole kuullut kenenkään puhuvan ja vakuutan, ettemme tule kuulemaankaan. Meillä on käytännön kokemuksia ensi toimenpiteistä kapitalismin hävittämiseksi maassa, missä proletariaatin ja talonpoikaiston kesken vallitsee erikoinen suhde. Ja siinä kaikki. Jos yrittäisimme tärkeillä sammakon lailla ja alkaisimme puhista ja pullistella, niin koko maailma nauraisi meille, me olisimme yksinkertaisesti kerskuja.

Me olemme kasvattaneet marxilaisen ohjelman pohjalla proletariaatin puolueen ja samoin on kasvatettava ne kymmenet miljoonat työtätekevät, joita meillä on. Olemme kokoontuneet tänne aatteellisina johtajina ja meidän tulee sanoa joukoille: „Me olemme kasvattaneet proletariaatin ja olemme aina ja ensi kädessä pitäneet lähtökohtana tarkkaa taloudellista erittelyä.” Tämä tehtävä ei ole ratkaistavissa manifestilla. III Internationalen manifesti on kutsu, juliste, se on huomion kiinnittämistä siihen, mitä edessämme on, se on vetoamus joukkojen tunteisiin. Vaivautukaa todistamaan tieteellisesti, että nojaatte taloudelliseen perustaan ettekä rakenna hiekalle. Ellette pysty tekemään sitä, älkää ottako laatiaksenne ohjelmaa. Sen tekemiseksi meillä taasen ei ole muuta menettelytapaa kuin tarkistaa kaikki se, mitä olemme kokeneet 15 vuoden aikana. Kun 15 vuotta sitten sanoimme kulkevamme tulevaan yhteiskunnalliseen vallankumoukseen ja nyt olemme tulleet siihen, niin kuinka se voisi heikentää meitä? Se lujittaa, voimistaa meitä. Koko asia on siinä, että kapitalismi muuttuu imperialismiksi ja imperialismi johtaa sosialistisen vallankumouksen alkamiseen. Tämä on ikävää ja pitkäväteistä, eikä yksikään kapitalistinen maa ole vielä käynyt läpi tätä prosessia. Mutta ohjelmassa tämä prosessi on pantava merkillle.

Sen vuoksi täällä esitetyt teoreettiset vastaväitteet eivät kestä pienintäkään arvostelua. En epäile, että jos pantaisiin

10—20 ajatustensa esitykseen harjaantunutta kynäilijää tekemään työtä kolme neljä tuntia päivässä, niin he muotoilisivat kuukauden sisällä paremman, eheämmän ohjelman. Mutta on naurettavaa vaatia sellaisen työn suorittamista päivässä tai parissa, kuten tov. Podbelski puhui. Me emme selviytyneet työstä päivässä emmekä kahdessa emmekä edes kahdessa viikossa. Toistan, että jos voitaisiin valita kuukauden ajaksi 30-henkinen valiokunta tekemään työtä muutamia tunteja päivässä ja siten, etteivät puhelinsoitot häiritسی, he epäilemättä saisivat aikaan viisi kertaa paremman ohjelman. Mutta itse asian ydintä ei täällä kukaan ole yrittänyt kiistää. Ohjelma, joka ei sano mitään tavaratalouden ja kapitalismin perustuksista, ei ole marxilainen kansainvälinen ohjelma. Jotta ohjelma olisi kansainvälinen, ei vielä riitä, että se julistaa yleismaailmallisen Neuvostotasavallan tai kansakuntien lakkauttamisen, kuten tov. Pjatakov julisti: mitään kansakuntia ei tarvita, vaan tarvitaan kaikkien proletariien yhteenliittymistä. Tietysti se on erinomainen asia ja niin tapahtuukin, mutta kokonaan toisella kommunistisen kehityksen asteella. Tov. Pjatakov sanoo ilmeisellä ylemmydentunnolla: „Te olitte takapajuisia vuonna 1917 ja olette nyt edistyneet.” Me edistyimme silloin, kun otimme ohjelmaan sen mikä oli alkanut vastata todellisuutta. Kun sanoimme kansakuntien kulkevan porvarillisesta demokratiasta proletaariseen valtaan, me sanoimme sen mitä on, mutta vuonna 1917 se oli sitä, mitä te toivoitte.

Kun saamme spartakistien kanssa aikaan sen täydellisen toverillisen luottamuksen, jota tarvitaan yhtenäistä kommunismia varten, sen toverillisen luottamuksen, joka kypsyy päivä päivältä ja ehkä muutaman kuukauden perästä syntyikin, silloin se kirjoitetaan ohjelmaan. Mutta niin kauan kuin sitä vielä puuttuu, sen julistaminen merkitsisi, että heitä vedetään mukaan siihen, mihin he eivät vielä ole päässeet oman kokemuksensa nojalla. Me sanomme, että neuvostotyyppi on saanut kansainvälisen merkityksen. Tov. Buharin viittasi englantilaisiin tehdasvanhimpien komiteoihin. Ne eivät ole aivan samaa kuin Neuvostot. Ne kasvavat, mutta ovat vielä sikiöasteella. Kun ne pääsevät päivänvaloon, niin sitten katsotaan. Mutta jos sanoisimme, että me lahjoitamme Englannin työläisille venäläiset Neuvostot, ei sellainen puhe kestäisi pienintäkään arvostelua.

Edelleen minun on kosketettava kysymystä kansakuntien itsemääräämisestä. Tämän kysymyksen merkitystä on arvostelussamme paisutettu liiaksi. Tässä on ilmennyt arvostelumme heikkous sikäli, että tällainen kysymys, jonka merkitys ohjelman yleisessä sommittelussa, ohjelmavaatimusten kokonaissummassa on oikeastaan vähemmän kuin toisarvoinen, että tämä kysymys on arvostelussamme saanut erikoisen merkityksen.

Kun тов. Pjatakov puhui, niin minä ihmettelin, mitä se mahtoi olla: ohjelman pohdintaako vai kahden organisaatiobyroon välistä kiistaa. Kun тов. Pjatakov sanoi Ukrainan kommunistien toimivan VKP(b):n Keskuskomitean ohjeiden mukaisesti, en ymmärtänyt missä sävyssä hän sen sanoi. Valittelevassako? Siitä en тов. Pjatakovia epäile, mutta hänen puheensa ajatus oli seuraava: mitä virkaa on kaikilla noilla itsemääräämisoikeuksilla, kun Moskovassa on oivallinen Keskuskomitea! Tämä on lapsellinen näkökanta. Ukraina joutui erilleen Venäjistä poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi, eikä kansallinen liike päässyt siellä juurtumaan syvälle. Mikäli sitä ilmenikin, saksalaiset tukahduttivat sen. Tämä on tosiasia, mutta poikkeuksellinen. Siellä ovat asiat jopa kielenkin suhteen niin, ettei enää tiedetä, onko ukrainan kieli yleisesti käytetty vai ei. Muiden kansakuntien työtätekevät joukot ovat tunteneet syvää epäluuloisuutta isovenäläisiä kohtaan pitäen heitä kulakkikansana, sortavana kansakuntana. Tämä on tosiasia. Eräs suomalainen kertoi minulle, että Suomen porvariston keskuudessa, joka on vihannut isovenäläisiä, kuuluu ääniä: „Saksalaiset ovat osoittautuneet suuremmiksi rosvoiksi, Entente suuremmaksi rosvoksi, tulkoot mieluummin bolshevikit.” Tämä on mitä valtavin voitto, jonka me olemme saavuttaneet kansallisuuskysymyksessä Suomen porvaristosta. Se ei vähääkään estä meitä taistelemasta sopivin keinoin tuota porvaristoa vastaan, kuten ainakin luokkavihollista vastaan. Koska Neuvostotasavalta on perustettu maahan, jonka tsaarivalta sortii Suomea, sen pitää sanoa, että se kunnioittaa kansakuntien oikeutta riippumattomuuteen. Me solmimme sopimuksen Suomen punaisen hallituksen kanssa, joka oli vallassa lyhyen aikaa, teimme tiettyjä alueellisia myönnytyksiä, joiden takia olen saanut kuulla melko paljon puhtaasti shovinistisia vastaväitteitä: „Siellä, nähkääs, on hyviä kalavesiä, mutta te annoitte ne pois.” Nämä ovat

senlaatuksia väitteitä, joiden johdosta olen sanonut: kun kaaputtaa muutamien kommunistien pintaa, niin sen alta paljastuu isovenäläinen shovinisti.

Mielestäni tämä Suomen samoin kuin bashkiirienkin tapaus osoittaa, ettei kansallisuuskysymyksessä saa ajatella niin, että mihin hintaan tahansa on saatava aikaan taloudellinen yhtenäisyys. Tietenkin sitä tarvitaan! Mutta meidän on pyrittävä siihen propagandan, agitaation, vapaaehtoisen liiton avulla. Bashkiirit tuntevat epäluuloisuutta isovenäläisiä kohtaan, koska isovenäläisten sivistystaso on korkeampi ja he ovat käyttäneet edukseen tätä korkeampaa sivistystasoa rosvotessaan bashkiireja. Siksi niillä syrjäseuduilla isovenäläinen merkitsee bashkiirille samaa kuin sortaja, petkuttaja. Se on otettava lukuun, sitä vastaan on taisteltava. Mutta sehän vaatii aikaa. Sehän ei ole korjattavissa millään dekreetillä. Tässä asiassa meidän on oltava erittäin varovaisia. Varovaisuus on tarpeen varsinkin sellaisen kansakunnan kuin isovenäläisen kansakunnan taholta, joka on nostattanut vastaanansa kaikkien muiden kansojen hillittömän vihan, ja me olemme vasta nyt oppineet oikomaan näitä virheitä ja huonosti sittenkin. Meillä on esimerkiksi Valistusasiain komissariaatissa tai sen liepeillä kommunisteja, jotka sanovat: kun kerran koululaitos on yhtenäinen, niin älkää yrittäkö opettaa millään muulla kuin venäjän kielellä! Sellainen kommunisti on mielestäni isovenäläinen shovinisti. Se istuu monissa meistä ja sitä vastaan on taisteltava.

Sen vuoksi meidän pitää sanoa toisille kansoille, että olemme loppuun saakka internationalisteja ja pyrkimyksenämme on kaikkien kansakuntien työläisten ja talonpoikien vapaaehtoinen liitto. Tämä ei mitenkään sulje pois sotia. Sota on eri asia, joka juontuu imperialismin olemuksesta. Jos käymme sotaa Wilsonia vastaan ja Wilson muuttaa pienen kansakunnan välikappaleekseen, niin sanomme: me taistelemme tuota välikappaletta vastaan. Emme ole koskaan väittäneet päinvastaista. Emme ole koskaan sanoneet, että sosialistinen tasavalta voi tulla toimeen ilman sotilaallista voimaa. Tietyissä olosuhteissa sota saattaa käydä välttämättömäksi. Mutta nyt kansallisuuksien itsemääräämiskysymyksessä asian ydin on siinä, että eri kansakunnat kulkevat yhtäläistä historiallista tietä, vaikkakin erittäin moninaisten mutkien ja syrjäpolkujen kautta, ja että sivisty-



neet kansakunnat kulkevat varmasti toisin kuin vähemmän sivistyneet. Suomi on kulkenut toisin, Saksa kulkee toisin. Tov. Pjatakov on tuhatkertaisesti oikeassa siinä, että me tarvitsemme yhtenäisyyttä. Mutta sen puolesta on taisteltava propagandan ja puolueen vaikutuksen avulla, perustamalla yhtenäisiä ammatillisia liittoja. Eikä tällöinkään saa toimia aina saman kaavan mukaan. Jos poistaisimme tämän kohdan tai muokkaisimme sen toiseen asuun, me pyyhkisimme kansallisuuskysymyksen pois ohjelmasta. Se voitaisiin tehdä, jos olisi olemassa ihmisiä ilman kansallisia erikoisuuksia. Mutta sellaisia ihmisiä ei ole, emmekä me voi mitenkään muuten rakentaa sosialistista yhteiskuntaa.

Toverit, mielestäni meidän on otettava ehdotettu ohjelma pohjaksi ja lähetettävä valiokuntaan täydennettyämme sitä opposition edustajilla tai oikeammin tovereilla, jotka ovat esittäneet täällä asiallisia ehdotuksia; sanotun valiokunnan taas tulee antaa: 1) luetellut korjaukset luonnokseen ja 2) ne teoreettiset vastaväitteet, joista ei voida sopia. Mielestäni tämä on asiallinen kysymyksen asettelu, joka tekee mahdolliseksi päästä nopeimmin oikeaan ratkaisuun. (Suosionosoituksia.)

---

## 5

EDUSTAJAKOKOUKSEN NIMISSA  
UNKARIN NEUVOSTOTASAVALLAN HALLITUKSELLE  
MAALISKUUN 22 pnä RADIOTEITSE LAHETETTY  
TERVEHDYSSANOMA <sup>41</sup>

Unkarin Neuvostotasavallan hallitukselle,  
Budapest

Venäjän kommunistisen puolueen VIII edustajakokous lähettää lämpimän tervehdyksen Unkarin Neuvostotasavallalle. Edustajakokouksemme on vakuuttunut siitä, että lähestyy aika, jolloin kommunismi voittaa koko maailmassa. Venäjän työväenluokka kiiruhtaa kaikin voimin avuksenne. Koko maailman proletariaatti seuraa jännittyneenä taistelunne kulkua eikä salli imperialistien kohottaa kättään uutta Neuvostotasavaltaa vastaan.

Eläköön kansainvälinen kommunistinen tasavalta!

*Julkaistu maaliskuun 25 pnä 1919  
unkarin kielellä  
„Népszava” lehden 71. numerossa*

*Venäjän kielellä julkaistu  
ensi kerran v. 1927*

*Julkaistaan sanomalehden  
tekstin mukaan  
Venäjännös unkarin kielestä*

---

## 6

ALUSTUS MAASEUTUTYÖSTÄ  
MAALISKUUN 23 pnä

(Jatkuvia suosionosoituksia.) Toverit, minun on pyydettävä anteeksi sen johdosta, etten ole voinut olla läsnä kaikissa sen jaoston istunnoissa, jonka edustajakokous valitsi valmistelemaan kysymystä maaseututyöstä<sup>42</sup>. Sen vuoksi jaoston työssä alusta alkaen mukana olleiden tovereiden puheet tulevat täydentämään selostustani. Jaosto laati loppujen lopuksi teesit, jotka jätettiin valiokunnalle ja jotka esitellään teille. Minä haluaisin kosketella kysymyksen yleistä merkitystä, sellaisena kuin tämä kysymys nyt on edessämme jaoston suorittaman työn tuloksena ja sellaisena kuin se käsittääkseni on nyt noussut koko puolueen eteen.

Toverit, on aivan luonnollista, että proletaarisen vallankumouksen kehittyessä meidän pitää asettaa etualalle milloin yksi, milloin toinen yhteiskunnallisen elämän mutkallisimmista ja tärkeimmistä kysymyksistä. On aivan luonnollista, että mullistuksessa, joka kajoaa eikä voi olla kajoamatta elämän syvimpiin perustuksiin ja koskee mitä laajimpia väestökerroksia, ei yksikään puolue eikä yksikään hallitus, vaikka se olisi kuinka lähellä kansanjoukkoja, voi ottaa *kerralla* huomioon elämän kaikkia puolia. Ja kun meidän on nyt käsiteltävä kysymystä maaseututyöstä ja otettava tästä kysymyksestä tarkasteltavaksi pääasiallisesti keskivarakkaan talonpoikaiston asema, ei siinä voi olla proletaarisen vallankumouksen kehityksen kannalta yleensä mitään outoa eikä epänormaalia. Ymmärrettävää on, että proletaarisen vallankumouksen täytyi aloittaa perussuhteista, kahden toisilleen vihamielisen luokan, proletariaatin ja porvariston välisistä suhteista. Perustehtävänä oli siirtää valta työväenluokan käsiin, turvata sen diktatuuri, kukistaa porvaristo ja

ottaa siltä pois ne sen vallan taloudelliset perusteet, jotka ovat ehdottomasti esteenä kaikkinaisen sosialistisen rakennustyön tiellä yleensä. Kukaan meistä, mikäli olemme perehtyneet marxilaisuuteen, ei ole koskaan epäillyt sitä totuutta, että vain proletariaatilla tai porvaristolla voi olla ratkaiseva merkitys kapitalistisessa yhteiskunnassa juuri tuon yhteiskunnan taloudellisen rakenteen vuoksi. Nyt näemme monia entisiä marxilaisia — esimerkiksi menshevikkien leirissä —, jotka väittävät, että proletariaatin ja porvariston välisen ratkaisevan taistelun kaudella voi valita *demokratia yleensä*. Näin puhuvat menshevikit, jotka ovat päässeet täyteen yhteisymmärrykseen eserrien kanssa. Ikään kuin porvaristo itse ei loisi tai lakkauttaisi demokratiaa sen mukaan, mikä sille on edullisinta! Ja koska asia on niin, ei voi olla puhettakaan demokratiasta yleensä porvariston ja proletariaatin välisen kärjistyneen taistelun aikana. Voi vain ihmetellä, miten pian nämä marxilaiset tai kvasimarxilaiset — esimerkiksi meidän menshevikkimme — miten pian he paljastavat itsensä ja miten pian tulee esiin heidän todellinen luontonsa, pikkuporvarillisen demokraatin luonto.

Marx taisteli koko elinaikansa ennen kaikkea pikkuporvarillisen demokratian ja porvarillisen demokratismin illuusioita vastaan. Eniten Marx ivasi tyhjiä sanoja vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta, silloin kun niillä peitellään työläisten vapautta kuolla nälkään taikka työvoimaansa myyvän ihmisen ja porvarin tasa-arvoisuutta, joka porvari ostaa hänen työtänsä näennäisesti vapailla markkinoilla vapaasti ja tasa-arvoisesti j.n.e. Marx selvitteli tätä kaikissa taloustieteellisissä teoksissaan. Voidaan sanoa, että Marxin „Pääoma” on kokonaisuudessaan omistettu sen totuuden selvittämiseksi, että *kapitalistisen yhteiskunnan perusvoimina ovat ja voivat olla vain porvaristo ja proletariaatti*: porvaristo tuon kapitalistisen yhteiskunnan rakentajana, johtajana ja eteenpäinviejänä — proletariaatti sen haudankaivajana, ainoana voimana, joka pystyy muuttamaan sen. Tuskinpa yhdessäkään Marxin teoksista on ainoatakaan lukua, joka ei olisi omistettu tälle asialle. Voidaan sanoa, että koko maailman sosialistit II Internationalessa ovat lukemattomia kertoja vannoneet ja vakuuttaneet työvälle ymmärtävänsä tämän totuuden. Mutta kun tuli kysymys todellisesta ja lisäksi ratkaisevasta valtataistelusta prole-

tariaatin ja porvariston välillä, silloin näimme, että meidän menshevikkimme ja eserrämme sekä myös vanhojen sosialistipuolueiden johtajat kaikkialla maailmassa unohtivat tämän totuuden ja ryhtyivät täysin konemaisesti kertamaan poroporvarillisia fraaseja demokraattisuudesta yleensä.

Toisinaan meillä yritetään antaa näille sanoille eräänlaista ikään kuin „vahvempaa” pontta sanomalla: „Demokratian diktatuuri”. Siinä ei ole enää mitään järkeä. Historiasta tiedämme vallan hyvin, että demokraattisen porvariston diktatuuri ei ole ollut mitään muuta kuin koston kapinaan nousseille työläisille. Näin on ollut vuodesta 1848 — ainakin siitä alkaen, mutta yksityisiä tapauksia voidaan osoittaa jo aikaisemmiltakin ajoilta. Historia näyttää meille, että juuri porvarillisen demokratian vallitessa kehityy laajasti ja vapaasti mitä kärkevin taistelu proletariaatin ja porvariston välillä. Me olemme joutuneet näkemään käytännössä tämän totuuden paikkansapitävyyden. Ja kun Neuvostohallituksen otteet vuoden 1917 lokakuusta lähtien ovat olleet erittäin lujia kaikissa peruskysymyksissä, niin se johtuu nimenomaan siitä, että emme ole koskaan luopuneet tästä totuudesta emmekä koskaan unohtaneet sitä. Vain yhden luokan — proletariaatin — diktatuuri voi ratkaista kysymyksen valtataistelussa porvariston kanssa. Vain proletariaatin diktatuuri voi voittaa porvariston. Vain proletariaatti voi kukistaa porvariston. Vain proletariaatti voi johtaa joukot mukanaan porvaristoa vastaan.

Mutta tästä ei missään tapauksessa seuraa — se olisi mitä suurin erehdys —, että me muka voisimme eteenkinpäin tulla toimeen ilman väliluokkiin kuuluvien aineiden osanottoa vastaisessa kommunismin rakennustyössä, sitten kun porvaristo on jo nujerretty ja poliittinen valta on jo proletariaatin käsissä.

On luonnollista, että vallankumouksen, proletaarisen vallankumouksen alkaessa kaikkien siinä toimivien huomio kohdistuu siihen, mikä on tärkeintä ja perustavaa: proletariaatin herruuteen ja tämän herruuden turvaamiseen siten, että voitetaan porvaristo, sen turvaamiseen, ettei porvaristo voisi palata uudelleen valtaan. Me tiedämme erinomaisesti, että porvaristolla on yhä vielä etuisuuksia, jotka liittyvät sen ulkomailla oleviin rikkauksiin tai ilmenevät, toisinaan jopa meilläkin, rahallisena rikkautena. Me tiedämme hyvin,

että on yhteiskunnallisia aineksia, jotka ovat kokeneempia kuin proletaarit ja auttavat porvaristoa. Tiedämme hyvin, ettei porvaristo ole luopunut valtansa palauttamisaikeista, ettei se ole luopunut herruutensa palauttamisyhteyksistä.

Mutta tässä ei ole vielä läheskään kaikki. Porvaristo, joka eniten korostaa periaatetta: „Missä hyvä, siellä isänmaa”, porvaristo, joka on aina kansainvälistä, kun on kysymys rahasta — *porvaristo koko maailman mitassa on yhä vielä meitä voimakkaampi*. Sen herruus luhistuu nopeasti, se näkee sellaisia esimerkkejä kuin Unkarin vallankumouksen, josta meillä oli eilen ilo ilmoittaa teille ja josta on tänään saapunut vahvistavia tietoja — porvaristo alkaa jo ymmärtää, että sen valta-asema horjuu. Sille ei jää toimintavapautta. Mutta tällä hetkellä, kun otetaan huomioon aineelliset mahdollisuudet koko maailman mitassa, ei voida olla tunnustamatta, että porvaristo on nyt vielä aineellisesti meitä voimakkaampi.

Sen vuoksi yhdeksän kymmenesosaa huomiostamme ja käytännöllisestä toiminnastamme on omistettu ja on pitänyt omistaa tälle peruskysymykselle, porvariston kukistamiselle, proletariaatin vallan lujittamiselle ja porvariston kaikkien valtaanpalaamismahdollisuuksien poistamiselle. Tämä on aivan luonnollista, lainmukaista, väistämätöntä ja tässä suhteessa on tehtykin erittäin paljon ja hyvällä menestyksellä.

Ja nyt meidän on otettava päiväjärjestykseen kysymys toisista väestökerroksista. Meidän on — se oli yhteinen loppupäätelmämme agraarijaostossa ja olemme vakuuttuneita, että siihen yhtyvät kaikki puolueyöntekijät, sillä me teimme vain yhteenvedon heidän kokemuksistaan ja havainnoistaan — meidän on asetettava kaikessa laajuudessaan päiväjärjestykseen *kysymys keskivarakkaasta talonpoikaistosta*.

Tietysti on henkilöitä, jotka sen sijaan, että ajattelisivat vallankumouksemme kulkua, sen sijaan, että ajattelisivat, millaisia tehtäviä meillä nyt on edessämme, tekevät jokaisesta Neuvostovallan toimenpiteestä hihittelyn ja kritikoinnin aiheen samaan tapaan, kuin näemme herrojen menshevikkien ja oikeistoeserrien tekevän. He ovat ihmisiä, jotka eivät ole vielä tähän mennessä ymmärtäneet, että heidän on tehtävä valinta meidän ja porvarillisen diktatuurin välillä. Me olemme osoittaneet heihin nähden suurta kärsi-

vällisyyttä, jopa suopeutta, ja annamme heille vielä kerran tilaisuuden kokea tätä suopeuttamme, mutta lähitulevaisuudessa teemme lopun tästä kärsivällisyydestä ja suopeudesta, ja elleivät he tee valintaansa, me kehotamme aivan vakavasti heitä menemään Koltshakin luo. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Emme kuvittele näiden ihmisten älynlahjoja erikoisen loistaviksi. (N a u r u a.) Mutta luulisi kuitenkin heidän ymmärtävän koettuaan omissa nahoissaan Koltshakin petomaisuudet, että meillä on oikeus vaatia heitä tekemään valinnan meidän ja Koltshakin välillä. Jos monet naiivit ihmiset ensi kuukausina Lokakuun jälkeen luulivat typeryydessään proletariaatin diktatuuria joksikin ohimeneväksi ja satunnaiseksi, niin nyt pitäisi jopa menshevikkien ja eserrienkin ymmärtää, että siinä taistelussa, jota käydään koko maailman porvariston rynnistäessä meitä vastaan, on jotakin lainmukaista.

Todellisuudessa on muodostunut vain kaksi voimaa: porvariston diktatuuri ja proletariaatin diktatuuri. Se joka ei ole oppinut tätä Marxin teoksista, se joka ei ole oppinut tätä kaikkien suurten sosialistien teoksista, hän ei ole koskaan ollut sosialisti eikä ole ymmärtänyt mitään sosialismista, vaan on ainoastaan nimittänyt itseään sosialistiksi. Me annamme näille henkilöille hiukan miettimisaikaa ja väädimme, että heidän on ratkaistava tämä kysymys. Mainitsin heidät siksi, että he sanovat nyt tai tulevat sanomaan myöhemmin: „Bolshevikit ovat ottaneet esille kysymyksen keskivarakkaasta talonpoikaistosta, tahtovat mielistellä sitä.” Tiedän varsin hyvin, että tämänlaatuista ja vielä paljon huonompaakin perustelua käytetään laajasti menshevikkien lehdistössä. Me emme välitä siitä, me emme milloinkaan anna mitään arvoa vastustajiemme jaarittelulle. Ne, jotka saattavat yhä vielä juoksennella edestakaisin porvariston ja proletariaatin välillä, voivat puhua, mitä haluavat. Me kuljemme omaa tietämme.

Meidän tiemme määrää ennen kaikkea luokkavoimien arviointi. Kapitalistisessa yhteiskunnassa kehittyi taistelu porvariston ja proletariaatin välillä. Niin kauan kuin tämä taistelu vielä jatkuu, meidän tehostettu huomiomme keskittyy siihen, että se saataisiin viedyksi loppuun. Sitä ei ole vielä viety loppuun. Tässä taistelussa on jo saatu aikaan paljon. Kansainvälinen porvaristo ei voi nyt enää toimia vapain käsin. Parhaana todistuksena tästä on se, että

Unkarissa on tapahtunut proletaarinen vallankumous. Siksi on selvää, että rakennustyömme maaseudulla on jo kasvanut ulos niistä puitteista, joissa kaikki oli alistettu palvelemaan perusvaatimusta, taistelua vallasta.

Tämä rakennustyö on käynyt läpi kaksi päävaihetta. Lokakuussa 1917 me otimme vallan *yhdessä koko talonpoikaiston kanssa*. Se oli porvarillinen vallankumous sikäli, että luokkataistelu maaseudulla ei ollut vielä päässyt vauhtiinsa. Kuten olen jo sanonut, todellinen proletaarinen vallankumous maaseudulla alkoi vasta kesällä 1918. Ellemme olisi kyenneet nostattamaan tätä vallankumousta, ei työmme olisi ollut täydellistä. Ensimmäisenä vaiheena oli vallan otto kaupungeissa, neuvostollisen hallintomuodon pystyttäminen. Toisena vaiheena oli se, mikä on tärkeintä kaikille sosialisteille ja ilman mitä sosialistit eivät olisi sosialisteja: proletaaristen ja puoliproletaaristen ainesten erottautuminen maaseudulla, näiden ainesten liittäminen yhteen kaupunkilaisproletariaatin kanssa taisteluun maaseudun porvaristoa vastaan. Tämäkin vaihe on pääpiirteissään jo päättynyt. Ne järjestöt, joita alkujaan muodostimme tätä varten, köyhälistökomiteat, ovat siinä määrin lujittuneet, että olemme nähneet mahdolliseksi korvata ne tavallisessa järjestyksessä valituilla Neuvostoilla, t.s. reorganisoida maaseudun Neuvostot siten, että niistä tulee luokkaherruuden elimiä, proletaarisen vallan elimiä maaseudulla. Sellaiset toimenpiteet kuin Toimeenpaneavassa Keskuskomiteassa tuonnottain hyväksytty laki sosialistisesta maankäytön järjestelystä ja toimenpiteistä sosialistiseen maanviljelyyn siirtymiseksi, joka on tietysti kaikkien tiedossa, ovat yhteenvetona siitä, mitä olemme käyneet läpi proletaarisen vallankumouksemme kannalta.

Me olemme suorittaneet tärkeimmän tehtävän, proletaarisen vallankumouksen ensimmäisen perustehtävän. Ja juuri siksi, että olemme sen suorittaneet, on eteemme nousut mutkallisempi tehtävä: *miten on suhtauduttava keskivarakaaseen talonpoikaistoon*. Se joka luulee, että tämän tehtävän esilleottaminen muistuttaa jollakin lailla valtamme luonteen heikkenemistä, proletariaatin diktatuurin heikkenemistä, varsinaisen politiikkamme muutosta, vaikkapa vain osittaista, vaikkapa aivan vähäistäkin, ei ymmärrä lainkaan proletariaatin tehtäviä, kommunistisen kumouksen tehtäviä. Olen varma siitä, ettei puolueessamme ole sellaisia



henkilöitä. Halusin vain varoittaa tovereita niistä ihmisistä, joita löytyy työväen puolueen ulkopuolella ja jotka voivat puhua niin, ei sentähden, että se johtuisi mistään maailmankatsomuksesta, vaan yksinkertaisesti vahingoittaakseen asiaamme ja auttaakseen valkokaartilaisia — yksinkertaisemmin sanoen yllyttääkseen meidän kimppuumme keski-varakkaat talonpojat, jotka ovat aina horjuneet, eivät voi olla horjumatta ja tulevat horjumaan vielä verrattain kauan. Yllyttääkseen heidät kimppuumme nuo ihmiset tulevat sanomaan: „Katsokaa, he mielistelevät teitä! He ovat siis ottaneet varteen teidän kapinanne, he ovat siis alkaneet horjua” j.n.e., j.n.p. Kaikkien tovereidemme pitää varustautua tällaisen agitaation varalta. Ja olen varma siitä, että he varustautuvat, jos pystymme nyt asettamaan tämän kysymyksen luokkataistelun näkökannalta.

On täysin selvää, että tähän peruskysymykseen sisältyvä tehtävä on mutkallisempi, mutta ei vähemmän tärkeä: *kuinka on määriteltävä täsmällisesti proletariaatin suhde keskivarakkaaseen talonpoikaistoon?* Toverit, tämä kysymys ei tuota marxilaisille vaikeuksia teorian kannalta, jonka työläisten valtaenemmistö on omaksunut. Muistutan esimerkiksi, että Kautsky kirjassaan agrarikysymyksestä — kirja on kirjoitettu siihen aikaan, kun Kautsky vielä selitti oikein Marxin oppeja ja häntä pidettiin kiistattomana auktoriteettina tällä alalla — tässä agrarikysymystä käsittelevässä kirjassaan hän sanoo kapitalismista sosialismiin siirtymisestä seuraavaa: sosialistipuolueen tehtävänä on *neutralisoida talonpoikaisto*, s.o. saada aikaan, että talonpoikaisto pysyy puolueettomana proletariaatin ja porvariston välisessä taistelussa, ettei talonpoikaisto voisi antaa aktiivista apua porvaristolle sen taistelussa meitä vastaan.

Porvariston suunnattoman pitkän valtakauden aikana talonpoikaisto on tukenut porvariston valtaa, ollut sen puolella. Tämä on ymmärrettävää, kun ottaa huomioon porvariston taloudellisen voiman ja sen herruuden poliittiset keinot. Me emme voi odottaa keskivarakkaan talonpojan asettuvan viipymättä puolellemme. Mutta jos harjoitamme oikeata politiikkaa, niin jonkin ajan kuluttua tämä horjuminen lakkaa ja talonpoika voi asettua meidän puolellemme.

Jo Engels, joka yhdessä Marxin kanssa laski perustuksen tieteelliselle marxilaisuudelle, s.o. opille, jota puolueemme pitää ohjeenaan aina ja erityisesti vallankumouksen aikana,

jo Engels jakoi talonpojat pientalonpoikiin, keskivarakkaisiin ja suurtalonpoikiin, ja valtaosassa Euroopan maita tämä jako vastaa nykyisinkin todellisuutta. Engels sanoi: „Luultavasti ei suurtalonpoikaistoakaan tarvitse kaikkialla lannistaa väkivallalla.” Ja että me voisimme konsanaan käyttää väkivaltaa keskivarakasta talonpoikaistoa kohtaan (pientalonpojat ovat ystäviämme), sellaista ei yksikään järkevä sosialisti ole milloinkaan ajatellut. Näin sanoi Engels vuonna 1894, vuotta ennen kuolemaansa, kun agraarikysymys tuli päiväjärjestykseen<sup>43</sup>. Tämä näkökanta osoittaa meille sen totuuden, joka toisinaan unohdetaan, mutta josta me teoriassa olemme kaikki samaa mieltä. Tilanherroihin ja kapitalisteihin nähden tehtävänämme on täydellinen pakkoluovutus. *Mutta keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen emme salli minkäänlaisia pakkokeinoja.* Rikkaastakaan talonpoikaistosta emme puhu yhtä jyrkästi kuin porvaristosta: rikkaan talonpoikaiston ja kulakkien ehdoton pakkoluovutus. Tämä ero on ohjelmassamme otettu huomioon. Me sanomme: rikkaan talonpoikaiston vastarinnan nujertaminen, sen vastavallankumouksellisten hankkeiden nujertaminen. Se ei merkitse täydellistä pakkoluovutusta.

Kaikki hyväksyvät teoriassa sen peruseroavuuden, sen peruslinjan, joka määrää suhteemme porvaristoon ja keskivarakkaaseen talonpoikaistoon, ja tämä linja on: porvariston täydellinen pakkoluovutus, liittosuhde keskivarakkaaseen talonpoikaistoon, joka ei riistä toisia. Käytännössä tätä linjaa ei kuitenkaan noudateta johdonmukaisesti, maaseudulla ei ole vielä opittu noudattamaan sitä. Kun proletariaatti kukistettuaan porvariston ja lujitettuaan oman valtansa ryhtyi eri puolilta uuden yhteiskunnan luomistyöhön, niin kysymys keskivarakkaasta talonpoikaistosta nousi etualalle. Yksikään sosialisti maailmassa ei kiistä sitä, että kommunismin rakentaminen tulee tapahtumaan eri tavoin maissa, joissa suurmaanviljelys on vallitsevana, ja maissa, joissa harjoitetaan etupäässä pienviljelystä. Tämä on mitä primitiivisin totuus, aapistotuus. Tästä totuudesta seuraa, että sitä mukaa kuin lähestymme kommunistisen rakennustyön tehtäviä, meidän on tietyissä määrin keskitettävä päähuomiomme juuri keskivarakkaaseen talonpoikaistoon.

Paljon riippuu siitä, kuinka määrittelemme suhteemme keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Teoreettisesti tämä

kysymys on ratkaistu, mutta olemme nähneet erittäin hyvin ja tiedämme omasta kokemuksestamme, mikä ero on kysymyksen teoreettisen ratkaisun ja tämän ratkaisun käytäntöön soveltamisen välillä. Edessämme on nyt välittömästi tämä eroavuus, joka oli niin luonteenomainen Ranskan suuralle vallankumoukselle silloin, kun Ranskan Konventti leventeli suurieleisillä hankkeillaan, vaikka sillä ei ollut tarvittavaa tukea niiden toteuttamiseksi eikä se edes tieninyt, mihin luokkaan olisi pitänyt nojautua sen tahi tämän hankkeen toteuttamisessa.

Me olemme verrattomasti onnellisemmissa olosuhteissa. Me tiedämme kokonaisen vuosisadan jatkuneen kehityksen ansiosta, mihin luokkaan nojaudumme. Mutta samaten tiedämme myös sen, että tällä luokalla on vielä riittämättömästi, kovin riittämättömästi käytännöllistä kokemusta. Peruskysymys oli työväenluokalle ja työväenpuolueelle selvä: oli kukistettava porvariston valta ja annettava valta työläisille. Mutta *miten* se oli tehtävä? Kaikki muistavat, miten suurten vaikeuksien ja miten monien erehdysten kautta me pääsimme siirtymään teollisuuden työväenvalvonnasta siihen, että työväki alkoi johtaa teollisuutta. Ja kuitenkin se oli työtä, jota tehtiin oman luokkamme sisällä, proletariaatin keskuudessa, missä olemme aina toimineet. Mutta nyt meidän on määriteltävä suhteemme uuteen luokkaan, sellaiseen luokkaan, jota kaupunkilaistyöläinen ei tunne. On määriteltävä suhde luokkaan, jolla ei ole selvää, pysyväistä asemaa. Joukkona proletariaatti on sosialismin kannalla, porvaristo joukkona vastustaa sosialismia — näiden kahden luokan välisten suhteiden määrittely on helppo asia. Mutta kun siirrymme tarkastelemaan sellaista kerrosta kuin keskivarakasta talonpoikaistoa, niin käy ilmi, että *se on häilyvä luokka*. Se on osittain omistaja ja osittain työtätekevä. Se ei riistä toisia työtätekeviä. Sen on pitänyt vuosikymmeniä puolustaa asemaansa äärimmäisin ponnistuksin, se on joutunut kokemaan tilanherrojen ja kapitalistien riistoa, se on saanut kestää kaikkea, ja samaan aikaan se on kuitenkin omistaja. Sen vuoksi suhteissamme tähän häilyvään luokkaan esiintyy suunnattomia vaikeuksia. Runsaan vuoden ajalta saamamme kokemuksen nojalla, enemmän kuin puolivuotisen proletaarisen maaseututyömme nojalla, sen nojalla, että luokakerrostuminen maaseudulla on jo tapahtunut, meidän on ennen kaikkea varottava tässä

asiassa hätiköintiä, taitamatonta teoretisointia, taipumusta nähdä valmista siinä, mitä teemme, mutta emme ole vielä saaneet valmiiksi. Päätöslauselmasta, jota jaoston valitsema valiokunta teille ehdottaa ja jonka eräs seuraavista puhujista teille lukee, te löydätte riittävän varoituksen tässä suhteessa.

Taloudelliselta kannalta on selvää, että meidän on ryhdyttävä auttamaan keskivarakasta talonpoikaistoa. Teoreettisesti siinä ei ole mitään epäilemistä. Mutta meikäläisten tapojen ja meikäläisen sivistystason vallitessa, kun meillä on puute kulttuurityöntekijöistä ja teknillisistä voimista, joita voisimme tarjota maaseudulle, kun meillä esiintyy useasti saamattomuutta maaseututyössä, näissä olosuhteissa toverit käyttävät hyvin usein pakotusta ja pilaavat sillä koko asian. Vasta eilen sain eräältä toverilta VKP(b):n Nizhni-Novgorodin komitean julkaiseman kirjasen, jonka nimenä on „Ohjeita ja säädöksiä puolueen järjestämisestä Nizhni-Novgorodin kuvernementissa”. Tästä kirjasesta luen esim. sivulta 41 seuraavaa: „Erikoisveroa koskevan asetuksen tulee kohdistua kaikella painollaan maaseudun kulakkeihin, keinottelijoihin ja yleensä talonpoikaiston keskivarakkaaseen ainekseen”<sup>44</sup>. Tässä voi totisesti sanoa, että hyvinpä ovat „ymmärtäneet”! Joko tämä on painovirhe, mutta tällaisten painovirheiden ilmaantuminen on sietämätöntä! Tahi se on kiirehtien ja hätiköiden tehtyä työtä, mikä osoittaa, kuinka vaarallista on kaikinainen hätiköinti tässä asiassa. Tahi se on — ja tämä on kaikkein pahin oletamus, jota en tahtoisi tehdä nizhni-novgorodilaisista tovereista — suoranaista ymmärtämättömyyttä. Hyvin mahdollista on, että se on pelkkää huomaamattomuutta.

Käytännössä sattuu sellaisia tapauksia, joista eräs toveri kertoi valiokunnassa. Talonpojat ahdistivat häntä joka puolelta ja jokainen tiukkasi: „Sano, olenko minä keskivarakas vai en? Minulla on kaksi hevosta ja lehmä. Minulla on kaksi lehmää ja hevonen” j.n.e. Ja nyt tällä agitaattorilla, joka kiertelee ujesteja, pitäisi olla sellainen erehtymätön lämpömittari, jolla voisi tutkia talonpoikaa ja sanoa, onko hän keskivarakas vai ei. Sitä varten pitää tuntea kyseessäolevan talonpojan talouden koko historia, hänen suhteensa alempiin ja ylempiin ryhmiin, mutta sitähan emme voi tarkalleen tietää.

Tässä asiassa tarvitaan paljon käytännöllistä taitoa ja paikallisten olojen tuntemusta. Sitä meillä ei vielä ole. Sen tunnustaminen ei ole mikään häpeä; meidän on se avoimesti tunnustettava. Emme ole milloinkaan olleet utopisteja emmekä kuvitelleet, että tulisimme rakentamaan kommunistista yhteiskuntaa puhtoisten kommunistien puhtoisilla käsillä, jollaisia kommunisteja pitäisi syntyä ja kasvaa puhtaasti kommunistisessa yhteiskunnassa. Semmoinen on lasten lorua. Meidän on rakennettava kommunismi kapitalismin pirstaleista, ja sen voi tehdä vain luokka, joka on karaistunut taistelussa kapitalismia vastaan. Proletariaatti ei ole vapaa kapitalistisen yhteiskunnan puutteellisuuksista ja heikkouksista, sen te hyvin tiedätte. Se taistelee sosialismin puolesta ja samalla se taistelee myös omien puutteellisuksiensa voittamiseksi. Proletariaatin parhain etujoukko, joka on vuosikymmeniä käynyt kaupungeissa epätoivoista taistelua, on tässä taistelussa voinut omaksua koko kaupunkilais- ja pääkaupunkilaiselämän kulttuurin ja on tiettyssä määrin sen omaksunutkin. Te tiedätte, että maaseutu on kehittyneimmissäkin maissa jäänyt valistumattomuuden pimeyteen. Tietysti me kohotamme maaseudun kulttuuritason korkeammalle, mutta se vaatii vuosia ja taas vuosia. Juuri tämän seikan toverit unohtavat kaikkialla ja juuri tästä antaa meille havainnollisen kuvan jokainen lausunto, jonka kuulemme maaseudulta saapuneilta, ei tšekäläisiltä sivistyneistön edustajilta eikä virastoihmisiltä — heitä olemme kuulleet monesti —, vaan henkilöiltä, jotka ovat seuranneet käytännössä työtä maaseudulla. Juuri heidän lausuntonsa olivat meille agraarijaostossa erittäin arvokkaita. Nämä lausunnot muodostuvat erittäin arvokkaiksi nyt — olen varma siitä — koko puolueen edustajakokoukselle, sillä niitä ei ole otettu kirjoista eikä dekreeteistä, vaan elävästä elämästä.

Kaikki tämä kannustaa meitä tekemään työtä siihen suuntaan, että saisimme aikaan enemmän selvyyttä suhteissamme keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Se on erittäin vaikeaa, sillä *tätä selvyyttä ei ole elämässä*. Tätä kysymystä ei ole ratkaistu, *eikä se ole ratkaistavissakaan*, jos se halutaan ratkaista *viipymättä ja heti paikalla*. On henkilöitä, jotka sanovat: „Ei olisi tarvinnut kirjoittaa sellaista määrää dekreettejä”, ja moittivat Neuvostohallitusta siitä, että se on ryhtynyt laatimaan dekreettejä tietämättä, miten ne

voidaan toteuttaa käytännössä. Nämä ihmiset eivät itse asiassa huomaa, miten he luisuvat valkokaartilaisten kannalle. Olisimme täysiä idiootteja, jos luulisimme koko elämän maaseudulla muuttuvan siitä että laaditaan satakunta dekreettiä. Mutta olisimme sosialismin kavaltajia, jos kieltäytyisimme viitoittamasta tietä dekreeteissä. Näillä dekreeteillä, joita ei ole voitu toteuttaa käytännössä heti paikalla ja täydellisesti, on ollut suuri merkitys propagandan kannalta. Kun entiseen aikaan teimme propagandaa yleispätevillä totuuksilla, niin nyt *teemme propagandaa työllä*. Sekin on julistusta, mutta se on julistusta teoilla — ei kuitenkaan muutamien intoilijoiden irrallisilla teoilla, joista teimme pilaa anarkistien ja vanhan sosialismin aikakaudella. Meidän dekreettimme on kutsu, mutta ei siinä hengessä kuin ennen: „Työläiset, nouse ja kukistakaa porvaristo!” Ei, se on kutsu joukoille, niille osoitettu kehoitus ryhtyä käytännön työhön. *Dekreetit ovat toimintaohjeita, jotka kutsuvat joukkoluontoiseen käytännön työhön*. Tämä on tärkeätä. Olkoon, että näissä dekreeteissä on paljon kelpaamatonta, paljon sellaista, mikä ei toteudu elämässä. Mutta niissä on kuitenkin aineistoa käytännön työtä varten ja dekreetin tehtävänä on opettaa toimimaan käytännössä niitä satoja, tuhansia ja miljoonia ihmisiä, jotka kuuntelevat Neuvostovallan ääntä. Se on käytännöllisen toiminnan kokeilua maaseudun sosialistisen rakennustyön alalla. Jos katsomme asiaa tältä kannalta, niin silloin kaikista laeistamme, dekreeteistämme ja päätöksistämme yhteensä koituu sangen paljon hyötyä. Me emme pidä niitä ehdottomina päätöksinä, jotka pitäisi toteuttaa hinnalla millä hyvänsä, heti paikalla ja vitkastelematta.

On vältettävä kaikkea, mikä voisi edistää käytännössä yksityisiä väärinkäytöksiä. Meidän joukkoomme on siellä täällä lyöttäytyneet pyrkyreitä ja seikkailijoita, jotka sanovat itseään kommunisteiksi ja puijaavat meitä, jotka ovat lyöttäytyneet mukaamme siksi että kommunistit ovat nyt vallassa, siksi että „virkasäädyn” rehellisimmät ainekset eivät ole tulleet meille työhön takapajuksen ajatusmaailmansa takia, kun taas pyrkyreillä ei ole mitään aatteita, ei minikäänlaista rehellisyyttä. Nuo henkilöt eivät tavoittele muuta kuin esimiesten suosiota, käyttävät maaseudulla pakotuskeinoja ja luulevat, että se on oikein. Käytännössä se kuitenkin vie toisinaan siihen, että talonpojat sanovat: „Elä-

köön Neuvostovalta, mutta *alas kommuuna!*" (s.o. kommunismi). Tällaiset tapaukset eivät ole keksittyjä, vaan elävästä elämästä, paikallisten tovereitten selostuksista otettuja. Me emme saa unohtaa, miten suunnaton vahinkoa kaikinainen kohtuuttomuus, kaikinainen hosuminen ja hätiköinti aiheuttaa.

Meidän oli kiirehdittävä päästäksemme keinolla millä hyvänsä, hurjalla riuhtaisulla irti imperialistisesta sodasta, joka oli vienyt meidät perikadon partaalle, meidän oli ponnisteltava epätoivon vimmallalla musertaaksemme porvariston ja ne voimat, jotka uhkasivat musertaa meidät. Kaikki se oli välttämätöntä ja ilman sitä emme olisi kyenneet voittamaan. Mutta jos meneteltäisiin samalla tavalla keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen, se olisi sellaista idioottimaisuutta, sellaista tylsäjärkisyyttä ja asian turmelemista, että vain provokaattorit voivat tietoisesti menetellä niin. Tehtävä on tässä asetettava kokonaan toisin. Tässä ei ole kysymys ilmeisten riistäjien vastarinnan murtamisesta, noiden riistäjien voittamisesta ja kukistamisesta, minkä tehtävän me ennen asetimme. Ei, sitä mukaa kuin olemme ratkaisseet tämän päätehtävän, sitä mukaa tulee päiväjärjestykseen yhä mutkallisempia tehtäviä. Pakolla ei tässä asiassa saada mitään aikaan. *Pakkokeinojen soveltaminen keskivarakkaaseen talonpoikaistoon on mitä vahingollisinta.* Se on suurlukuinen, monimiljoonainen väestökerros. Ei edes Euroopassa, missä keskivarakkaalla talonpoikaistolla ei ole missään sellaista voimaa, missä tekniikka ja kulttuuri, kaupunkilaiselämä ja rautatiet ovat kehittyneet valtavasti, missä olisi kaikkein helpointa ajatella siten, ei edes siellä kukaan, ei kaikkein vallankumouksellisinkaan sosialisti ole koskaan ehdottanut pakkotoimenpiteitä keskivarakasta talonpoikaistoa kohtaan.

Valtaa ottaessamme me nojasimme koko talonpoikaistoon. Kaikilla talonpojilla oli silloin sama tehtävä — taistelu tilanherroja vastaan. Heillä on kuitenkin yhä vielä ennakkoluuloja suurtaloutta vastaan. Talonpoika ajattelee: „Jos talous on suuri, niin minusta tulee taas batrakkii.” Se on tietysti erehdys. Mutta suurtalouden käsitteeseen talonpojalla liittyy vihaa ja muistoja siitä, miten tilanherrat sortivat kansaa. Tämä tunne säilyy, se ei ole vielä kadonnut.

Meidän pitää ennen muuta lähteä siitä totuudesta, että väkivaltaisilla menettelytavoilla ei tässä asiassa saada

mitään oleellista aikaan. Taloudellinen tehtävä on tässä kokonaan toinen. Tässä ei ole sellaista huippuosaa, joka voitaisiin leikata pois, mutta säilyttää koko perustus, koko rakennus. Tässä ei ole sellaista huippuosaa, jollaisena kaupungeissa olivat kapitalistit. *Pakkokeinojen käyttö merkitsee tässä koko asian turmelemista.* Tässä tarvitaan pitkälistä kasvattavaa työtä. Meidän on näytettävä talonpojalle, joka on kaikkialla maailmassa eikä vain meillä käytännön mies ja realisti, konkreettisia esimerkkejä todistukseksi siitä, että „kommuuna” on parempi kuin mikään muu. Tietenkään siitä ei tule mitään, jos maaseudulle ilmaantuu hätiköitsijöitä, jotka tulla pyrkivät sinne kaupungista, jaarittelevat, saavat aikaan muutamia henkeviä tai vähemmänkin henkeviä rettelöitä ja rettelöityään kyllikseen lähtevät tiehensä. Sellaista sattuu. He saavat kunnioituksen asemesta osakseen vain ivaa ja syystäkin.

Tästä asiasta meidän on sanottava, että me suosimme kommuuneja, mutta niiden pitää olla sellaisia, *että ne voitavat talonpojan luottamuksen.* Siihen saakka olemme itse talonpojan oppilaita emmekä hänen opettajiaan. Ei mikään ole typerämpää kuin se, että maatalouteen ja sen erikoisuuksiin perehtymättömät ihmiset, jotka ovat rynnänneet maaseudulle vain sen tähden, että ovat kuulleet puhuttavan yhteistalouden edullisuudesta, ovat kyllästyneet kaupunkilaiselämään ja haluavat päästä työhön maaseudulle — että sellaiset ihmiset luulevat kelpaavansa kaikessa talonpoikien opettajiksi. *Ei mikään ole typerämpää kuin pelkkä ajatuskin pakkokeinojen soveltamisesta keskivarakkaan talonpojan taloudellisten suhteiden alalla.*

Tässä ei ole tehtävänä keskivarakkaan talonpojan pakkoluovutus, vaan se, että otetaan huomioon talonpojan elämän erikoiset olosuhteet, että opitaan talonpojalta keinoja parempaan järjestelmään siirtymiseksi ja *varotaan komentelemasta!* Siinä ohje, jonka olemme asettaneet itsellemme. (Koko edustajakokous osoittaa suosiotaan.) Siinä ohje, jonka olemme koettaneet esittää päätöslauselmaehdotuksessamme, sillä tässä suhteessa me, toverit, olemme todellakin rikkoneet paljon. Sen tunnistaminen ei ole mikään häpeä. Meiltä puuttui kokemusta. Taistelun riistäjiä vastaan olemme niin ikään oppineet kokemuksesta. Ja jos meitä on toisinaan moitittu sen johdosta, me voimme sanoa: „Herrat kapitalistit, te olette itse



siihen syypäitä. Ellette olisi tehneet niin hurjaa, niin mielettöntä, niin häikäilemätöntä ja epätoivoista vastarintaa, ellette olisi liittoutuneet koko maailman porvariston kanssa, niin kumous olisi saanut rauhallisemmat muodot." Nyt, kun olemme torjuneet joka taholta tulleet hurjat hyökkäykset, voimme siirtyä toisenlaisiin menettelytapoihin, sillä me emme ole mikään kerho, vaan puolue, joka johtaa miljoonaisia joukkoja. Miljoonaiset joukot eivät voi heti käsittää suunnanmuutosta ja siksi kulakeille tarkoitetut iskut osuvat tämän tästä keskivarakkaaseen talonpoikaan. Siinä ei ole mitään merkillistä. Pitää vain ymmärtää, että se johtuu historiallisista olosuhteista, jotka on jo eletty ohi, ja että uudet olosuhteet ja uudet tehtävät tähän luokkaan nähden vaativat uudenlaista ajattelutapaa.

Talonpoikaistaloutta koskevat dekreettimme ovat pohjimmaltaan oikeita. Meillä ei ole syytä ottaa takaisin yhtäkään niistä eikä pitää ainoatakaan valitettavana. Mutta vaikka dekreetit ovatkin oikeita, *on väärin tyrkyttää niitä talonpojalle väkipakolla*. Ei yhdessäkään dekreetissä puhuta siitä. Ne ovat oikeita suunnan näyttäjinä ja kehotuksina käytännölliseen toimintaan. Sanoessamme: „Edistäkää yhteenliittymistä!” me annamme toimintaohjeita, joita on moneen kertaan kokeiltava, jotta löydettäisiin niille lopullinen toteuttamismuoto. Kun on sanottu, että pitää saada vapaaehtoinen suostumus, niin se merkitsee, että talonpoika pitää saada vakuuttumaan ja se pitää tehdä käytännön pohjalla. Talonpojat eivät usko sanoihin ja oikein tekevätkin, kun eivät usko. Asiat olisivat huonosti, jos he antaisivat taivuttaa itseänsä pelkällä dekreettien luvulla ja agitaatiolehtisillä. Jos talouselämä voitaisiin uudistaa sillä tavoin, ei koko uudistus olisi edes kuluneen kopeekan arvoinen. Pitää ensin todistaa, että sellainen yhteenliittyminen on parempi, pitää yhdistää ihmiset niin, että he todella yhdistyvät eivätkä riitaannu, pitää todistaa, että se on edullista. Näin asettaa kysymyksen talonpoika ja näin asettavat kysymyksen meidän dekreettimme. Ja jos emme ole toistaiseksi vielä päässeet siihen, ei siinä ole mitään häpeällistä, meidän on se avoimesti myönnettävä.

Tähän mennessä olemme ratkaisseet vasta sen tehtävän, joka on perustehtävänä jokaisessa sosialistisessa vallankumouksessa — porvariston voittamisen. Tämän tehtävän olemme pääpiirteissään ratkaisseet, vaikka nyt alkaakin

hirvittävän vaikea puolivuotiskausi, jonka kuluessa koko maailman imperialistit ponnistavat viimeiset voimansa nujertaakseen meidät. Nyt voimme vähääkään liioittelematta sanoa, että *he ovat itsekkin ymmärtäneet, ettei heillä ole tämän puolivuotiskauden jälkeen enää mitään toivoa*. Joko he käyttävät nyt hyväkseen nääntymystämme ja voitavat yhden maan, taikka me selviydymme voittajina, eikä yksin oman maamme kohdalta. Asemamme on tavattoman vaikea tämän puolivuotiskauden aikana, jolloin elintarviketila ja kulkulaitoksen kriisi ovat pahimmoillaan ja imperialistiset suurvallat yrittävät hyökätä useilla rintamilla. Mutta *tämä on viimeinen tukala vuosipuolisko*. On edelleenkin jännittävä kaikki voimat taisteluun kimppeumme käyvää ulkoista vihollista vastaan.

Mutta kun puhumme maaseututyön tehtävistä, meidän tulee kaikista vaikeuksista huolimatta, siitä huolimatta, että koko taitomme on suunnattu riistäjäin välittömään lannistamiseen — meidän tulee muistaa ja pitää mielessä, että maaseudulla tehtävämme keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen ovat toisenlaiset.

Kaikki tietoiset työläiset, jotka ovat käyneet maaseudulla: pietarilaiset, ivanovo-voznenskilaiset ja moskovalaiset — kaikki he kertoivat meille esimerkkejä siitä, miten monia kerrassaan ratkaisemattomilta näyttäneitä väärinkäsityksiä, monia mitä vaikeimmilta näyttäneitä selkkauksia on selvitetty tai lievennetty, kun niiden selvittämisen ottivat asiakseen ymmärtäväiset työläiset, jotka eivät puhuneet kirjanooppineesti, vaan talonpojille ymmärrettävällä kielellä, eivät esiintyneet komentajina, jotka katsovat oikeudekseen komennella, vaikka eivät lainkaan tunne maalaiselämää, vaan tovereina, selittäen tilannetta ja vedoten niihin tunteisiin, joita talonpojat työtätekevinä kokevat riistäjiä kohtaan. Ja tällä toverillisella selitystyöllä he ovat päässeet tuloksiin, joita sadat muut, komentajien ja päälliköiden tavoin käyttäytyneet henkilöt eivät ole kyenneet saavuttamaan.

Juuri tämän hengen läpikäynti on koko se päätöslauselma, jonka nyt esitämme käsiteltäväksenne.

Olen koettanut lyhyessä alustuksessani selittää tämän päätöslauselman periaatteellista puolta, sen yleistä poliittista merkitystä. Olen koettanut todistaa — ja luulisin siinä onnistuneenikin —, että koko vallankumouksen yleisten etu-

jen kannalta meillä ei ole tapahtunut mitään suunnanmuutosta, ei mitään käännöstä entiseltä linjalta. Valkokaartilaiset ja heidän apurinsa kyllä huutavat ja tulevat huutamaan siitä. Huutakoot. Se ei meitä liikuta. Me suoritamme tehtäviämme mitä johdonmukaisimmalla tavalla. Porvariston lannistamistehtävästä meidän on käännettävä huomiomme keskivarakkaan talonpoikaiston elämän järjestämistehtävään. Meidän pitää elää sovussa sen kanssa. Kommunismissa yhteiskunnassa keskivarakas talonpoikaisto tulee puolellemme vasta silloin, kun helpotamme ja parannamme sen taloudellisia elinehtoja. Jos voisimme antaa huomenna 100.000 ensiluokkaista traktoria, varustaa ne bensiinillä, antaa niitä varten kuljettajat (te tiedätte mainiosti, että tämä on toistaiseksi vielä fantasiaa), niin keskivarakas talonpoika sanoi: „Minä kannatan kommuunaa” (s.o. kommunismia). Mutta voidaksemme tehdä sen meidän on ensin voitettava kansainvälinen porvaristo ja pakotettava se antamaan meille nämä traktorit tahi sitten kohotettava omaa tuotantokykyämme niin paljon, että kykenemme hankkimaan ne itse. Vain näin on tämä kysymys oikein asetettavissa.

Talonpoika tarvitsee kaupungin teollisuutta eikä voi tulla toimeen ilman sitä, ja tuo teollisuus on meidän käsissämme. Jos käymme oikealla tavalla käsiksi asiaan, niin talonpoika on kiitollinen meille siitä, että toimitamme hänelle kaupungista näitä tuotteita, näitä työvälineitä, tätä kulttuuria. Niitä eivät anna hänelle riistäjät eivätkä tilanherrat, vaan samanlaiset toverit, työn ihmiset, joita hän arvostaa erittäin suuresti, mutta arvostaa käytännöllisesti, antaa arvon vain heidän tosiasialliselle avulleen, torjuen — ja aivan oikeutetusti torjuen — komentelun ja ylhäältä tulevat „määräykset”.

Auttakaa ensin ja sitten vasta vaatikkaa luottamusta. Jos tätä asiaa hoidetaan oikein, jos jokaisen ujestissa, volostissa, elintarvikkeiden hankintaosastossa, missä tahansa järjestössä toimivan ryhmämme jokainen askel suunnataan oikein, jos jokaista askeltamme valvotaan huolellisesti tältä kannalta, me saavutamme talonpojan luottamuksen ja vasta silloin pääsemme eteenpäin. Nyt meidän pitää auttaa häntä, neuvoa häntä. Se on oleva toverin neuvo eikä päällikön käsky. Silloin talonpoika tulee täydellisesti meidän puolellemme.

Toverit, tällainen on päätöslauselmamme sisältö ja tämän pitäisi nähdäkseni tulla edustajakokouksen päätökseksi. Jos hyväksymme sen, jos se muodostuu ohjeeksi puoluejärjestöjemme kaikessa työssä, niin suoriudumme toisestakin suuresta tehtävästä, joka meillä on ratkaistavanamme.

Miten porvaristo kukistetaan ja miten se lannistetaan, sen olemme oppineet ja siitä olemme ylpeitä. Miten on järjestettävä suhteemme miljooniin keskivarakkaisiin talonpoikiin, millä keinoin voitettava heidän luottamuksensa, sitä emme ole vielä oppineet — se on avoimesti myönnettävä. Mutta tehtävän olemme ymmärtäneet, olemme sen asettaneet ja sanomme itsellemme täydellä luottamuksella, täydellä varmuudella ja kaikella päättäväisyydellä: me ratkaisemme tämän tehtävän, ja silloin sosialismi on oleva ehdottomasti voittamaton. (Jatkuvia suosionosoituksia.)

*Julkaistaan  
V. I. Leninin korjaaman  
pikakirjoitteen mukaan*

---

## 7

PUHEENVUORO  
MAASEUTUTYÖTÄ KOSKEVAN ALUSTUKSEN JOHDOSTA  
KÄYDYN KESKUSTELUN LOPETTAMISEHDOTUSTA VASTAAN  
MAALISKUUN 23 pnä

Toverit, en voi mitenkään yhtyä siihen, mitä edellinen puhuja esitti, sillä olen varma, että tässä yhdessä illassa te ette saa millään siirretyksi työtä maaseudulle. Valiokunnassa olimme sitä mieltä, että me täällä edustajakokouksessa emme puhu tälle pienelle salille, vaan koko Venäjälle, joka ei ainoastaan tule lukemaan tarkoin edustajakokouksemme päätöksiä, vaan tahtoo myös tietää, kuinka suurta mielenkiintoa puolue tuntee maaseututyötä kohtaan. Sen vuoksi on kuultava paikkakunnilta saapuneita tovereita. Vaikka kulutattekin siihen tunnin tai puolitoista, ei maaseututyö siitä kärsi. Sen vuoksi pyytäisin valiokunnan nimissä hartaasti, ettei pyritäisi säästämään tätä tuntia tai puoltatoista. On ilmeistä, etteivät ne käytännön miesten äänet, joita täällä kuulemme, anna meille paljoakaan, mutta koko sanomalehtiä lukevalle Venäjälle nämä muutamat työskentelytuntimme koituvat erittäin suureksi hyödyksi.

---

PAÄTÖSLAUSELMA SUHTAUTUMISESTA  
KESKIVARAKKAASEEN TALONPOIKAISTOON

Kysymyksessä maaseututyöstä VIII edustajakokous, ollen maaliskuun 22 pnä 1919 hyväksytyn puolueohjelman kannalla ja kannattaen täydellisesti Neuvostovallan jo säätämää lakia sosialistisesta maankäytön järjestelystä ja toimenpiteistä sosialistiseen maanviljelyyn siirtymiseksi, toteaa, että nykyään on erikoisen tärkeää noudattaa oikeamin puolueen linjaa keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen siinä mielessä, että suhtaudutaan huomaavaisemmin sen tarpeisiin, tehdään loppu paikallisten viranomaisten mielivallasta ja pyritään sopimukseen keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa.

1) Kun sekoitetaan keskivarakkaat talonpojat kulakistoon, sovelletaan suuremmissa tai pienemmissä määrin heihin kulakistoa vastaan tähdättyjä toimenpiteitä, silloin loukataan mitä törkeimmällä tavalla ei ainoastaan kaikkia Neuvostovallan asetuksia ja koko sen politiikkaa, vaan myös kaikkia kommunismin peruseriaatteita, joiden mukaan proletariaatin sopimus keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa silloin, kun proletariaatti käy ratkaisevaa taistelua porvariston kukistamiseksi, on eräänä edellytyksenä sille, että voidaan siirtyä kivuttomasti kaiken riiston lopettamiseen.

2) Keskivarakas talonpoikaisto, jolla on verrattain vahvat taloudelliset juuret sen johdosta, että maataloustekniikka on jäänyt jälkeen teollisesta tekniikasta kehittyneissäkin kapitalistimaissa, Venäjältä puhumattakaan, tulee säilymään melko pitkän aikaa proletaarisen vallankumouksen alettua. Siksi neuvostotyöntekijäin ja samaten puolueen toimihenkilöiden taktiikka maaseudulla on suunniteltava

silmälläpitäen pitkäaikaista yhteistyötä keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa.

3) Puolueen on välttämättä tehtävä täysin selväksi ja saatava maaseudun kaikki neuvostotyöntekijät oivaltamaan se tieteellisen sosialismin täysin selvittämä totuus, että keskivarakas talonpoikaisto ei kuulu riistäjiin, sillä se ei hanki voittoa vieraasta työstä. Tällainen pientuottajien luokka ei sosialismissa joudu menettämään mitään, vaan päinvastoin voittaa erittäin suuresti pääoman ikeen kukistamisesta, koska pääoma riistää sitä tuhansin keinoin jokaisessa, jopa demokraattisimmassakin tasavallassa.

Neuvostovallan maaseudulla harjoittama täysin oikea politiikka turvaa näin muodoin voittaneen proletariaatin ja keskivarakkaan talonpoikaiston liiton sekä sopimuksen.

4) Suosien kaikenlaisia keskivarakkaiden talonpoikien osuuskuntia samoin kuin maatalouskommuuneja Neuvostovallan edustajat eivät saa sallia pienintäkään pakotusta niitä perustettaessa. Arvoa on vain niillä yhtymillä, joita talonpojat ovat perustaneet itse omasta vapaasta aloitteestaan ja joiden edullisuuden he ovat todenneet käytännössä. Liiallinen kiirehtiminen tässä asiassa on vahingollista, sillä se on omiaan vain voimistamaan keskivarakkaan talonpoikaiston ennakkoluuloja uudistuksia kohtaan.

Ne Neuvostovallan edustajat, jotka turvautuvat vaikkapa vain välilliseen pakotukseen saadakseen talonpojat liittymään kommuuneihin, välittömästä pakotuksesta puhumattakaan, on saatettava mitä ankarimpaan edesvastuuseen ja erotettava työstä maaseudulla.

5) Kaikista mielivaltaisista, t.s. keskusvallan lakien tarkkoihin määräyksiin perustumattomista pakko-otoista on rangaistava säälimättä. Edustajakokous vaatii, että Maatalouden kansankomissariaatin, Sisäasiain kansankomissariaatin ja Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean harjoittamaa valvontaa tässä suhteessa tehostetaan.

6) Äärimmäinen rappiotila, johon kapitalistien saalistuspyrkimysten tähden käyty nelivuotinen imperialistinen sota on saattanut maailman kaikki maat ja joka on erikoisesti kärjistynyt Venäjällä, saattaa nyt keskivarakkaat talonpojat tukalaan asemaan.

Ottaen tämän huomioon Neuvostovallan laki erikoisverosta vaatii, erotukseksi maailman kaikkien porvarillisten hallitusten kaikista laeista, että verotaakka sälytetään

kokonaisuudessaan kulakkien, sodan aikana suuria rikkauksia koonneen riistävän talonpoikaiston vähälukuisten edustajien kannettavaksi. Keskivarakasta talonpoikaistoa taas on verotettava erittäin kohtuullisesti, vain siinä määrin, mikä on täysin sen suorituskyvyn rajoissa eikä muodostu sille rasittavaksi.

Puolue vaatii, että erikoisveroa perittäessä keskivarakkaalle talonpoikaistolle on myönnettävä huojennuksia joka tapauksessa, vaikka sitä varten pitäisi vähentää veron kokonaissummaakin.

7) Sosialistisen valtion tulee ryhtyä järjestämään mahdollisimman laajaa apua talonpoikaistolle, etupäässä hankkimalla keskivarakkaalle talonpojille kaupunkien teollisuustuotteita ja varsinkin parannettuja maanmuokkausvälineitä, siemenviljaa ja kaikenlaisia materiaaleja maatalouskulttuurin kohottamiseksi ja talonpoikien työn ja elämisen turvaamiseksi.

Jos nykyinen rappiotila ei salli ryhtyä näihin toimenpiteisiin heti ja kaikessa laajuudessaan, niin Neuvostovallan paikallisten elinten velvollisuutena on hakea kaikkia mahdollisia keinoja antaakseen kaikkinaista reaalista apua köyhimmälle ja keskivarakkaalle talonpoikaistolle sen tukemiseksi nykyisenä vaikeana ajankohtana. Puolue pitää tarpeellisena myöntää tähän tarkoitukseen suuren summan valtion varoista.

8) On erikoisesti pyrittävä siihen, että toteutettaisiin tehokkaasti ja täydellisesti Neuvostovallan lakia, joka velvoittaa neuvostotilat, maatalouskommunit ja kaikki muut samankaltaiset yhtymät antamaan pikaista ja kaikinpuolista apua lähitienoon keskivarakkaalle talonpojille. Vain sellaisen tosiasiallisen avun pohjalta voidaan päästä sopimukseen keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa. Vain sillä tavalla voidaan ja pitää voittaa sen luottamus.

Edustajakokous kiinnittää kaikkien puolueyöntekijäin huomiota siihen, että on välttämätöntä toteuttaa viipymättä reaalisesti kaikki vaatimukset, jotka on esitetty agraarioloja koskevassa puolueohjelman osassa, nimittäin:

a) talonpoikien maankäyttöolojen saattaminen järjestykseen (sarkajaon ja pitkäsarkaisuuden hävittäminen y.m.), b) jalostetun siemenviljan ja väkilannoitteiden hankkiminen talonpojille, c) talonpoikaistalouksien karjakannan parantaminen, d) maanviljelystietouden levittäminen, e) talon-



poikien maanviljelysneuvonta, f) talonpoikien maanviljelyskaluston korjaus valtion korjaamoissa, g) vuokrausasemien, koetilojen, malliviljelmien j.n.e. järjestäminen, h) maanparannustöiden suorittaminen talonpoikien mailla.

9) Valtion tulee antaa laajaa rahallista sekä organisatorista apua talonpoikien osuustoiminnallisille yhtymille, joiden tarkoituksena on maataloustuotannon kohottaminen ja varsinkin maataloustuotteiden jalostaminen, maanparannustöiden suorittaminen talonpoikien mailla, kotiteollisuuden tukeminen j.n.e.

10) Edustajakokous tähdentää, että puolueen päätöksissä enempiä kuin Neuvostovallan asetuksissakaan ei ole milloinkaan poikettu linjalta, joka tähtää sopimukseen keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa. Niinpä esimerkiksi ratkaistaessa mitä tärkeintä kysymystä Neuvostovallan rakentamisessa maaseudulla, perustettaessa köyhälistökomiteoita, julkaistiin Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajan ja elintarvikeasiain kansankomissaarin allekirjoittama kiertokirje, jossa sanottiin, että köyhälistökomiteoihin on otettava myös keskivarakkaan talonpoikaiston edustajia. Köyhälistökomiteoiden lakkauttamisen yhteydessä Neuvostojen yleisvenäläinen edustajakokous tähdensi jälleen, että volostineuvostoihin pitää ottaa keskivarakkaan talonpoikaiston edustajia. Työläisten ja talonpoikien hallituksen sekä kommunistisen puolueen politiikkaa on harjoitettava edelleenkin tässä proletariaatin ja talonpoikaisköyhälistön sekä toisaalta keskivarakkaan talonpoikaiston välisen sopimuksen hengessä.

---

## 9

PUHE EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTTÄJÄISTILAISUUDESSA  
MAALISKUUN 23 pnä

Toverit, päiväjärjestyksemme on käsitelty loppuun. Sallikaa nyt lausua muutama sana kokouksen päätteeksi.

Toverit! Me jouduimme kokoontumaan ajankohtana, joka ei ollut raskas vain siksi, että olimme menettäneet parhaan organisaattorimme ja käytännöllisen toimintamme johtajan Jakov Mihailovitsh Sverdlovin. Jouduimme kokoontumaan ajankohtana, joka on erittäin vaikea siksi, että kansainvälinen imperialismi — nyt siitä ei enää ole vähintäkään epäilystä — on ryhtynyt viimeiseen, erittäin voimakkaaseen hyökkäysrytykseen nujertaakseen Neuvostotasavallan. Meille on selvää, että voimistettu hyökkäys lännestä sekä idästä ja samanaikaisesti kokonainen sarja valkokaartilaiskapinoita, muutamain paikoin tehdyt rautateiden purkamisrytykset — että kaikki tämä on aivan selvästi harkittua ja ilmeisesti Pariisissa päätettyä liittoutuneiden imperialistien työtä. Toverit, me kaikki tiedämme, miten vaikeaa Venäjän on ollut kestätyään nelivuotisen imperialistisen sodan tarttua jälleen aseisiin puolustaakseen Neuvostotasavaltaa imperialistirosvoilta. Me kaikki tiedämme, kuinka raskas tämä sota on, kuinka se näännyttää meitä. Mutta tiedämme myös, että kun tätä sotaa käydään lisätüllä tarmolla, entistä suuremmalla sankaruudella, niin se johtuu vain siitä, että ensi kerran maailmassa on luotu armeija, aseellinen voima, joka tietää minkä puolesta se taistelee, ja ensi kerran maailmassa työläiset ja talonpojat, jotka antavat tavattoman raskaita uhreja, tajuavat selvästi puolustavansa sosialistista Neuvostotasavaltaa, työtätekevien valta-asemaa kapitalisteihin nähden, proletariaatin sosialistisen maailmanvallankumouksen asiaa.

Näissä vaikeissa olosuhteissa meidän on onnistunut lyhyessä ajassa tehdä erittäin suuri työ. Meidän on onnistunut vahvistaa ohjelma ja tehdä se — kuten kaikki muutkin edustajakokouksen oleelliset päätökset — yksimielisesti.

Olemme varmoja, että lukuisista sanamuodollisista ynnä muista puutteistaan huolimatta se on jo saanut sijansa III Internationalen historiassa ohjelmalla, joka tekee yhteenvedon proletariaatin yleismaailmallisen vapausliikkeen uudesta vaiheesta. Olemme varmoja, että useissa maissa, joissa meillä on paljon enemmän liittolaisia ja ystäviä kuin tiedämme, jo yksin ohjelmamme käänös on oleva paras vastaus kysymykseen, mitä on saanut aikaan Venäjän kommunistinen puolue, joka edustaa muuatta maailman proletariaatin osastoa. Ohjelmamme on oleva mitä vaikuttavimpana propaganda- ja agitaatioaineistona, asiakirjana, jonka nojalla työläiset sanovat: „Nämä ovat tovereitamme, veljiämme, näin ajetaan yhteistä asiaamme.”

Toverit, olemme saaneet tässä edustajakokouksessa aikaan myös muita erittäin tärkeitä päätöksiä. Olemme antaneet hyväksymisemme täällä Moskovassa perustetun III:n, Kommunistisen Internationalen muodostamiselle. Olemme tehneet yksimielisen päätöksen sotilaallisesta kysymyksestä. Niin suurilta kuin erimielisyydet näyttivätkin alussa, niin ristiriitaisia kuin monien täällä täysin avomielisesti sotilaallisen politiikkamme puutteellisuuksista puhuneiden tovereiden mielipiteet olivatkin, meidän onnistui tavattoman helposti päästä valiokunnassa ehdottoman yksimieliseen päätökseen, ja me lähdemme tästä edustajakokouksesta varmoina siitä, että varsinainen puolustajamme, Punainen Armeija, jonka hyväksi koko maa antaa lukemattomia uhreja, saa kaikista edustajakokouksen osanottajista, kaikista puolueen jäsenistä tulisimpia, rajattoman uskollisia apulaisia, johtajia, ystäviä ja työntekijöitä.

Toverit, organisaatiokysymyksessä saimme näin helposti ratkaistuksi edessämme olleet pulmat siksi koska puolueen ja Neuvostojen suhteiden historia oli viitoittanut kaikki nämä päätökset. Me jouduimme tekemään vain yhteenvedot. Maaseututyön alalla hahmottelimme edustajakokouksen yksimielisellä ja nopealla päätöksellä linjan erittäin tarpeellisessa ja erittäin vaikeassa kysymyksessä, jota muissa maissa pidetään jopa ratkaisemattomana — kysymyksessä porvariston kukistaneen proletariaatin suhtautumisesta monimiljoonaiseen keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Kaikki me olemme varmoja siitä, että tämä edustajakokouksen päätöslauselma lujittaa valtaamme. Olemme varmoja siitä, että tänä vaikeana aikana, jolloin imperia-

listit yrittävät viimeisen kerran kukistaa Neuvostovaltaa voimakeinoilla, kun ankara elintarvikepula ja kululaitoksen rappiotila saattavat yhä uudesti satoja, tuhansia ja miljoonia ihmisiä epätoivoiseen asemaan,— olemme varmoja siitä, että hyväksymämme päätöslauselma ja edustajakokouksen osanottajia elähdyttänyt henki auttavat tänä vaikeana aikana kestämään tämän koetuksen, selviytymään tästä vaikeasta puolivuotiskaudesta.

Olemme varmoja siitä, että *tämä on oleva viimeinen vaikea vuosipuolisko*. Tätä varmuuttamme lujittaa erikoisesti se sanoma, jonka ilmoitimme hiljattain edustajakokoukselle, sanoma proletaarisen vallankumouksen voitosta Unkarissa. Kun Neuvostovalta on tähän asti voittanut vain maamme rajojen sisällä, vain entiseen Venäjän keisarikuntaan kuuluneiden kansojen keskuudessa, kun lyhytnäköiset ihmiset, joiden on erikoisen vaikeata vapautua piintyneisyydestä, vanhasta ajattelutavasta (vaikka he kuuluisivatkin sosialistien leiriin), ovat tähän asti voineet ajatella, että yksinomaan Venäjän erikoisuudet olivat aiheuttaneet tämän odottamattoman kääntein proletaariseen neuvostodemokratiaan, että tämän demokratian erikoisuuksissa ehkä heijastuvat ikään kuin vääristävissä peilissä tsaarin Venäjän vanhat erikoisuudet — kun tällainen mielipide on vielä voinut olla vallalla, niin nyt se on murskattu täydellisesti. Toverit, tänään saadut sanomat antavat meille kuvan Unkarin vallankumouksesta. Tämänpäiväisistä tiedotuksista luumme, että liittolaisvallat ovat esittäneet Unkarille mitä ankarimman uhkavaatimuksen joukkojen kauttakuljetuksesta. Porvarihallitus, nähdessään että liittolaisvallat tahtovat kuljettaa joukkojaan Unkarin läpi, nähdessään että Unkarin kannettavaksi lankeaa taas tavattoman raskas uuden sodan taakka — porvariain ja sovittelijain hallitus jätti itse eronpyyntönsä, ryhtyi itse neuvottelemaan vankiloissa olleiden kommunistien, unkarilaisten tovereiden kanssa ja totesi itse, ettei ole muuta ulospääsyä kuin vallan luovuttaminen työkansalle. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit! Kun meitä sanottiin anastajiksi; kun vuoden 1917 lopussa ja vuoden 1918 alussa porvaristolla ja monilla sen kannattajilla ei löytynyt vallankumouksestamme puhuttaessa muita sanoja kuin „väkivalta” ja „anastus”; kun vieläkin kuulee väitteitä, jotka olemme useammin kuin kerran todistaneet täysin järjettömiksi, että bolshevikkien valta

muka pysyy pystyssä väkivallan avulla; kun moisia järjettömyyksiä on voitu toistaa ennen, niin Unkarin tapaus tekee nyt lopun sellaisista puheista. Porvaristokin on havainnut, ettei voi olla muuta valtaa kuin Neuvostovalta. Sivistyneemmän maan porvaristo havaitsi selvemmin kuin meidän porvaristomme lokakuun 25 päivän aattona, että maa on joutumassa perikatoon, että kansa joutuu kestäämään yhä raskaampia koettelemuksia — siksi vallan on oltava Neuvostojen käsissä, siksi Unkarin työläisten ja talonpoikien, uuden proletaarisen neuvostodemokratian on pelastettava maa.

Toverit, Unkarin vallankumouksen vaikeudet ovat suunnattomat. Imperialistit voivat paljon helpommin tukahduttaa tuon Venäjään verrattuna pienen maan. Mutta olivatpa Unkarin eteen epäilemättä vielä nousevat vaikeudet kuinka suuria tahansa, me olemme saavuttaneet siellä, paitsi Neuvostovallan voittoa, *moraalisen voiton*. Radikaalisin, demokraattisin sovittelijaporvaristo on myöntänyt, että suuren kriisin hetkellä, kun sodan näännyttämää maata uhkaa uusi sota, Neuvostovalta on historiallinen välttämättömyys, se on myöntänyt, että sellaisessa maassa ei voi olla muuta valtaa kuin Neuvostovalta, proletariaatin diktatuuri.

Toverit, takanamme on joukko vallankumousmiehiä, jotka ovat uhranneet henkensä Venäjän vapauttamisen hyväksi. Useimmissa tapauksissa noiden vallankumouksellisten kohdalo oli raskas. He kokivat tsaarivallan vainoa, heille ei ollut suotu sitä onnea, että olisivat nähneet omin silmin voitokkaan vallankumouksen. Meidän osaksemme taas on langennut vielä suurempi onni. Me emme vain ole saaneet nähdä vallankumouksemme voittavan, emme vain nähdä, miten se on vahvistunut suunnattomissa vaikeuksissa ja luonut uusia vallan muotoja, jotka voittavat puolellemme koko maailman sympatiat, me näemme myös kuinka Venäjän vallankumouksen kylvämä siemen orastaa Euroopassa. Se antaa meille ehdotonta, järkkymätöntä varmuutta siitä, että niin raskaita kuin lienevätkin ne koettelemukset, jotka saattavat vielä kohdata meitä, niin suuria kuin lienevätkin ne onnettomuudet, joita kuolemankielissä oleva kansainvälisen imperialismin peto saattaa vielä aiheuttaa meille — tuo peto menehtyy ja sosialismi voittaa koko maailmassa. (Jatkuvia suosionosoituksia.)

Julistan Venäjän kommunistisen puolueen VIII edustajakokouksen päättyneeksi.

**UNKARIN NEUVOSTOTASAVALLAN HALLITUKSELLE  
MAALISKUUN 22 pnä 1919 RADIOTEITSE LÄHETETTY  
TERVEHDYS**

Täällä Lenin. Vilpitön tervehdys Unkarin Neuvostotasa-  
vallan proletaariselle hallitukselle ja erityisesti tov. Bela  
Kunille<sup>45</sup>. Esitin tervehdyksenne Venäjän kommunistisen  
bolshevikkipuolueen edustajakokoukselle. Valtavaa innos-  
tusta. Kolmannen, Kommunistisen Internationalen Mosko-  
van kongressin päätökset sekä tiedotuksen sotatilanteesta  
lähetämme mahdollisimman pian. Säännöllinen radioyhteys  
Budapestin ja Moskovan välillä ehdottoman välttämätön.  
Kommunistisin tervehdyksin ja kättä puristaen *Lenin*.

*Julkaistu maaliskuun 23 pnä 1919  
unkarin kielellä  
„Népszava“ lehden 70. numerossa*

*Venäjän kielellä julkaistu  
ensl kerran v. 1927*

*Julkaistaan sanomalehden  
tekstin mukaan  
Venäjännös unkarin kielestä*

---

**BELA KUNILLE MAALISKUUN 23 pnä 1919  
LÄHETETYN RADIOSANOMAN TEKSTI**

Lenin Bela Kunille Budapestiin

Olkaa hyvä ja tiedottakaa, mitä todellisia takeita Teillä on siitä, että Unkarin uudesta hallituksesta tulee todella kommunistinen eikä vain yksinkertaisesti sosialistinen, toisin sanoen sosialistiluopioiden hallitus?

Onko kommunisteilla enemmistö hallituksessa? Milloin pidetään Neuvostojen edustajakokous? Miten ilmenee reaalisesti se, että sosialistit tunnustavat proletariaatin diktatuurin?

On aivan epäilemätöntä, että meidän venäläisen taktiikkamme pelkkä jäljittely kaikissa yksityiskohdissa olisi Unkarin vallankumouksen omalaatuisissa olosuhteissa virhe. Minun on varoitettava siitä virheestä, mutta haluaisin tietää, mitkä ovat mielestänne todelliset takeet.

Tietääkseni varmasti, että Te henkilökohtaisesti olette vastaamassa minulle, pyydän sanomaan, missä mielessä keskustelimme Kansalliskokouksesta silloin, kun Te olitte viimeisen kerran luonani Kremlissä.

Kommunistisin tervehdyksin

*Lenin*

*Ensi kerran julkaistu v. 1932*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan  
Venäjännöts saksan kielestä*

## VASTAUS SPECIALISTIN AVOIMEEN KIRJEESEEN

Sain tänään seuraavan kirjeen:

*„Spesialistin' avoin kirje tov. Leninille*

Luin „Izvestijasta” alustuksenne spesialisteista enkä voi tukahduttaa sisimmässäni suuttumuksen huutoa. Ettekö todellakaan käsitä, ettei yksikään rehellinen spesialisti, jos hänessä on jäljellä hivenkään verran itsekunnioitusta, voi ryhtyä työhön sen animaalisen hyvinvoinnin vuoksi, jonka te aiotte hänelle turvata. Oletteko todellakin niin huolellisesti sulkeutunut Kremlin yksinäisyyteenne, ettette näe teitä ympäröivää elämää, ettette ole huomannut, kuinka paljon venäläisten specialistien keskuudessa on, ei tosin hallituskommunisteja, vaan todellisia ahertajia, jotka ovat hankkineet erikoistietonsa äärimmäisin ponnistuksin, ei kapitalistien käsistä eikä pääoman tarkoituksien tähden, vaan kamppailen sitkeästi entisen järjestelmän opiskelijanelämän ja akateemisen elämän sietämättömissä olosuhteissa. Nuo olosuhteet eivät ole heidän kohdallaan muuttuneet paremmiksi kommunististen vallan aikana (minun ymmärryksessäni tämä käsite ei merkitse samaa kuin kommunistinen järjestelmä). Te olette heittänyt samaan ruttoiseen „intelligenssin” läjään nämä, vaikkakin erilaisista luokista lähteneet, mutta silti aidot proletaarit, jotka ovat palvelleet työtätekevää veljeä ajatuksin, sanoin ja teoin tietoisena elämänsä ensi askelista — ja heidän kimppuunsa on usutettu entisten konstaapeliin, maapoliisien, pikkuvirkamiesten ja kamasaksojen joukosta ilmaantuneita tiedottomia kommunisteja, jotka maaseudulla muodostavat useinkin huomattavan osan „paikallisista viranomaisista”, ja on vaikeaa kuvata heidän kokemiensa nöyryytysten ja kärsimysten kauheutta. Alituiset perättömät ilmiannot ja syytökset, tuloksettomat mutta äärimmäisen nöyryyttävät kotitarkastukset, ampu-misuhkailut, pakko-otot ja takavarikoimiset, sekaantuminen yksityiselämän intiimeimpiinkin seikkoihin (vaatihan toimipaikkani olevaan oppilaitokseen majoitetun osaston päällikkö, että minun on ehdottomasti nukuttava samassa sängyssä vaimoni kanssa). Tällainen on tilanne, jossa useat korkeakoulujen specialistit ovat joutuneet työskentelemään aivan viime aikoihin asti. Ja kuitenkin nuo „pikkuporvarit” eivät ole jättäneet toimiaan, vaan ovat täyttäneet tinkimättä sitä itselleen asettamaansa moraalista velvoitusta, että heidän on säilytettävä kaikkien uhraustenkin hinnalla kulttuuri ja tiedot niille, jotka ovat heitä nöyryyttäneet ja solvanneet johtajien yllyttäminä. He ymmärtävät, ettei saa sekoittaa omia henkilökohtaisia onnettomuuksia ja suruja uuden, parem-



man elämän rakentamista koskevaan kysymykseen, ja se on auttanut ja auttaa heitä kestämaan ja työskentelemään.

Mutta uskokaa, että näiden ihmisten keskuudesta, jotka te olette summamutikassa leimannut porvareiksi, vastavallankumouksellisiksi, sabotoijiksi y.m.s. pelkästään sen takia, että he käsittävät tulevaan sosialistiseen ja kommunistiseen järjestelmään lähestymisen toisin kuin te ja teidän oppilanne, te ette saa ostetuksi yhtäkään ihmistä toivomastanne hinnasta. Ne „spesialistit” taasen, jotka tulevat luoksenne pelastaakseen nahkansa, eivät tuota maalle hyötyä. Spesialisti ei ole kone, häntä ei voida yksinkertaisesti vetää vireeseen ja käynnistää. Ilman innoitusta, ilman sisäistä hehkoa, ilman luomisen tarvetta yksikään spesialisti ei anna mitään, maksettakoon hänelle kuinka paljon tahansa. Kaikkensa antaa vapaaehtoinen, joka tekee luovaa työtä häntä kunnioittavien työtovereiden seurassa päteväenä johtajana eikä silmälläpidon alaisena, vuoden 1919 sadosta korjattujen kommunistien joukosta määrätyn komissaarin vartioimana.

Jos haluatte, että teillä olisi „spesialisteja”, jotka tekevät työtä muuten kuin palkasta, jos haluatte uusien rehellisten vapaaehtoisten liittyvän niihin spesialisteihin, jotka tekevät nytkin siellä täällä työtä teidän kanssanne antaumuksesta eikä pakosta huolimatta siitä, että he ovat useissa kysymyksissä periaatteellisesti toisella kannalla kuin te, huolimatta siitä nöyryyttävästä asemasta, mihin teidän taktiikkanne heidät useinkin asettaa, huolimatta monissa neuvostovirastoissa vallitsevasta ennen näkemättömästä byrokraattisesta sekasotkusta, jotka virastot tekevät toisinaan tyhjäksi elävimmätkin aloitteet — jos haluatte sitä, niin puhdistakaa ennen kaikkea puolueenne ja hallitusvirastonne häpeämättömistä Mitläufereista \*, käykää käsiksi niihin kiristäjiin, seikkailijoihin, hännystelijöihin ja ryöväreihin, jotka käyttäen kommunismin lippua kilpenään joko rosvoavat kataluuttaan kansan omaisuutta tahi katkovat tyhmyyttään kansan elämän juuria järjettömällä sekasortoa aiheuttavalla touhuamisellaan.

Jos tahdotte „käyttää hyväksi” spesialisteja, niin älkää ostako heitä, vaan oppikaa kunnioittamaan heitä ihmisinä eikä teille tilapäisesti tarpeellisena elollisena ja elottomana kalustona.

*M. Dukelski*

Voronezhin maatalousinstituutin professori. Valtion nahkateollisuuden tuotantolaitosten keskushallinnon puheenjohtaja.”

Kirje on kiukkuinen ja nähtävästi vilpiton. Siihen tekee mieli vastata.

Mielestäni kirjoittaja on kuitenkin antanut vallan henkilökohtaiselle ärtymykselle, joka on riistänyt kyvyn käsitellä tapahtumia joukkojen näkökannalta ja tapahtumien todellisen aikajärjestyksen kannalta.

\* — mukanaulkijoista. *Toim.*

Kirjoittajan sanojen mukaan me kommunistit olemme sysänneet spesialistit luotamme „leimaamalla” heidät kaikenlaisilla rumilla sanoilla.

Asia ei ollut niin.

Kukistettuaan porvariston ja porvarillisen parlamentarismin työläiset ja talonpojat perustivat Neuvostovallan. Nyt on vaikea olla näkemättä, ettei se ollut bolshevikkien „seikkailua” eikä „yltiöpäisyyttä”, vaan alkua kahden maailmanhistoriallisen aikakauden vaihteelle koko maailman mitassa: porvariston aikakauden ja sosialismin aikakauden, kapitalistien parlamentarismin aikakauden ja proletariaatin neuvostolaisten valtionlaitosten aikakauden vaihteelle. Onko se meidän syytämme, että alun toista vuotta sitten suurin osa sivistyneistöstä ei halunnut (osaksi ei voinut) nähdä tätä.

Sabotaasin panivat alulle sivistyneistö ja virkamieskunta, jotka ovat valtaosaltaan porvarillisia ja pikkuporvarillisia. Näihin sanontoihin sisältyy luokkakantainen luonnehdinta, historiallinen arvio, joka voi olla oikea taikka väärä, mutta jota ei saa mitenkään tulkita herjaukseksi eikä haukkumasanoiksi. Työläisten ja talonpoikien katkeruus sivistyneistön sabotoinnin johdosta on kiertämätöntä, ja jos ketä voidaan syyttää, niin ainoastaan porvaristoa ja sen tahallisia tai tahattomia apureita.

Jos me „usuttaisimme” „intelligenssin” kimppuun, niin siitä meidät sietäisi hirttää. Mutta me emme ole suinkaan usuttaneet kansaa sivistyneistön kimppuun, vaan olemme päinvastoin julistaneet puolueen ja vallan nimissä, että sivistyneistölle on järjestettävä paremmat työehdot. Minä olen tehnyt sitä ainakin vuoden 1918 huhtikuusta alkaen, ellen jo aikaisemminkin. En tiedä mihin „Izvestijan” numeroon kirjoittaja viittaa, mutta henkilön, joka on tottunut olemaan tekemisissä politiikan kanssa, s.o. käsittelemään tapahtumia joukkojen näkökannalta eikä henkilökohtaisesta näkökulmasta, on perin omituista kuulla, että paremman palkan puoltaminen muka on ehdottomasti alhaista tai yleensä huonoa „ostamisen” halua. Antakoon arvoisa kirjoittaja minulle anteeksi, mutta tällainen puhe tuo totta totisesti mieleen kirjallisuudessa tavattavan „keimailevan hienohelman” tyyppin.

Jos olisi kysymys suuren palkan maksamisesta, sano-kaamme, erikoiselle keinotekoisesti valikoidulle henkilö-

piirille, t.s. sellaiselle ryhmälle, joka yleissosiaalisista syistä ei ennen ole saanut eikä ole voinut saada parempaa palkkaa, niin siinä tapauksessa voitaisiin epäillä hallitusta aikeista „ostaa” tuo ryhmä. Mutta kun on puhe sadoista-tuhansista ellei miljoonista, jotka ovat *aina* saaneet parempaa palkkaa, niin mitenkä voidaan, joutumatta kaikkeen takertuvan hillittömän ärtymyksen valtaan, nähdä jotain salajuonen tai „loukkauksen” tapaista siinä, että puolletaan alennettujen, mutta silti keskinkertaista suurempien palkkojen säilyttämistä tietyksi ajaksi.

Eikä siinä kyllin, ettei se vastaa todellisuutta. Kirjoittaja ruoskii itseään kertoessaan kuten hirveästä loukkauksesta ja nöyryyttävästä kohtelusta siitä tapauksesta, kun oppilaitokseen majoitetun osaston päällikkö vaati professoria nukkumaan ehdottomasti samassa sängyssä vaimonsa kanssa.

Ensinnäkin koska intelligenttien ihmisten toivomus omistaa kaksi sänkyä, erikseen miestä ja vaimoa varten, on laillinen toivomus (ja se on epäilemättä laillinen), sikäli tämän toivomuksen toteuttamiseksi on tarpeen keskinkertaista parempi palkka. Eihän kirjeen kirjoittaja voi olla tietämättä, että „keskimäärin” Venäjän kansalaisilla ei ole koskaan ollut yhtä sänkyä henkeä kohti!

Toiseksi. Menettelikö osaston päällikkö väärin *tässä* tapauksessa? Ellei ilmennyt työkeyttä, loukkauksia, pilkan-teon halua y.m.s. (mitä *on voinut* ilmetä ja mistä pitää rangaista), jos sellaista, toistan, *ei ilmennyt*, niin mielestäni *hän menetteli oikein*. Sotilaat ovat lopen uupuneita, he eivät ole kuukausikaupalla nähneet sänkyä eivätkä kaiketi yleensääkään siedettävää yösijaa. He puolustavat sosialistista tasavaltaa ennen kuulumattoman vaikeissa olosuhteissa, epäinhimillisissä olosuhteissa, eikö heillä olisi oikeutta ottaa käytettäväkseen sänkyä lyhyen levon ajaksi? Ei, kyllä sotilaat ja heidän päällikkönsä olivat oikeassa.

Me vastustamme sitä, että sivistyneistön yleiset elin ehdot alennettaisiin oikopäätä keskinkertaiselle tasolle, niin ollen vastustamme heidän palkkansa alentamista keskitasolle. Mutta sota alistaa menoonsa kaiken, ja intelligenssin on tehtävä tilaa levon järjestämiseksi sotilaille. Se ei ole nöyryyttävä, vaan oikeudenmukainen vaatimus.

Kirjoittaja vaatii toverillista suhtautumista sivistyneistöön. Se on oikein. Samaa mekin vaadimme. Juuri sellainen

vaatimus on esitetty puolueemme ohjelmassa selvästi, suoraan ja täsmällisesti. Jos toisaalta puolueeseen kuulumattomat tai puoluekannaltaan bolshevikeille vihamieliset intelligenssiryhmät esittävät puolestaan yhtä selvästi vaatimuksensa omille kannattajilleen: suhtautukaa toverillisesti uupuneisiin sotilaihin, liikarasittuneisiin työläisiin, jotka ovat vuosisataisen riiston katkeroittamia, niin silloin ruumiillisen ja henkisen työn tekijäin lähentyminen alkaa edistyä jättiläisaskelin.

Kirjoittaja vaatii meitä puhdistamaan puolueemme ja hallitusvirastomme „häpeämättömistä satunnaisista mukana-kulkijoista, kiristäjistä, seikkailijoista, hännystelijöistä ja ryöväreistä”.

Vaatimus on oikea. Me olemme asettaneet sen jo kauan sitten ja toteutamme sitä. Emme anna puolueessamme vapaita käsiä „alokkaille”. Edustajakokous on jopa määrännyt toimeenpantavaksi erityisen uudestirekisteröinnin <sup>46</sup>. Kiinnisaatuja ryöväreitä, kiristäjiä ja seikkailijoita olemme ampuneet ja tulemme ampumaan. Jotta puhdistaminen kuitenkin sujuisi täydellisemmin ja nopeammin, on tarpeen, että vilpitiön puolueeseen kuulumaton sivistyneistö auttaisi meitä tässä asiassa. Kun se muodostaa keskenään henkilökohtaisesti tuttujen ihmisten ryhmiä, esittää niiden nimissä kehotuksia lojaaliseen työskentelyyn neuvostovirastoissa, kehottaa „palvelemaan työtätekevää veljeä”, avoimen kirjeen sanontaa käyttääkseni, silloin uuden yhteiskuntamuodon synnytytuskat lyhenevät ja helpottuvat huomattavasti.

*N. Lenin*

Maaliskuun 27 pnä 1919

„Pravda” № 67,  
maaliskuun 28 pnä 1919

Julkaistaan „Pravda” lehdessä  
tekstin mukaan

## M. I. KALINININ EHDOKKUUDESTA YLEISVENÄLÄISEN T<sub>p</sub>KK:n PUHEENJOHTAJAN TOIMEEN

PUHE YT<sub>p</sub>KK:n XII ISTUNNOSSA MAALISKUUN 30 p:nä 1919

Toverit! Pätevän seuraajan löytäminen тов. Jakov Mihailovitsh Sverdlovin tilalle on perin vaikea tehtävä, sillä on melkein mahdotonta löytää samassa persoonassa vastuunalaista puoluetyöntekijää, joka lisäksi tuntee puolueen historian, sekä samalla henkilöä, jolla on erinomainen ihmistuntemus ja joka osaa valikoida heitä vastuullisiin neuvostovirkoihin. On mahdotonta yhdistää yhden toverin toimipiiriin kaikkia niitä tehtäviä, joita тов. Sverdlov hoiti — siitä kaikki olivat yksimielisiä, kun ehdokaskysymystä käsiteltiin puolueessa —, ja sen tähden on välttämätöntä antaa erillisten toimialojen hoitaminen kokonaisille kollegioille, jotka kokoontuvat päivittäin ja johtavat eri aloja. Mitä taas puheenjohtajaan tulee, niin siinä kohden kysymys on asetettava niin, että hän ilmentäisi puolueen linjaa talonpoikaiston suhteen.

Te tiedätte, että suhtautumisemme keskivarakkaaseen talonpoikaistoon sellaisena kuin se ilmeni edustajakokouksessa, ei merkitse muutosta yleisessä politiikassamme. Tehtävät keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen on täytettävä sen jälkeen, kun on ratkaistu ensimmäinen tehtävä — porvariston lannistaminen. Kysymys suhtautumisesta keskivarakkaaseen talonpoikaistoon on meillä kärkevämpi kuin tovereillamme Euroopassa, ja meillä pitää tehdä niin, että Neuvostovallan johtoon astuu toveri, joka voi näyttää, että päätöksemme suhtautumisesta keskivarakkaaseen talonpoikaistoon tullaan todellakin toteuttamaan käytännössä.

Mielestäni on mahdollista ja pitää löytää toveri, joka ottaa täydellisesti tehtäväkseen johtavan puolueen toimintalinjan toteuttamisen keskivarakkaan talonpoikaiston suh-

teen. Me tiedämme, että tietojen hankinta ja tiedotustoiminta on tällä hetkellä erittäin ajankohtainen tehtävä. Tiedämme, että tietojen hankinta ja tiedotustoiminta vaatii erikoista huomiota nykyoloissa, kun liikenneyhteydet ovat heikot, kun maassa jatkuu kansalaisota, joka heikentää toisinaan kokonaisten laajojen maakuntien eikä vain erillisten kuvernementtien yhteyksiä keskukseen.

Me tiedämme, että jos löydämme toverin, jossa yhdistyvät elämänkokemus ja keskivarakkaan talonpoikaiston elämän tuntemus, me pystymme ratkaisemaan tämän tehtävän ja mielestäni ehdokas, josta olette tänään lukeneet sanomalehdestä, täyttää kaikki nämä vaatimukset. Tarkoiton тов. Kalininin ehdokkuutta.

Tällä toverilla on noin kahdenkymmenen vuoden puolue-työn kokemus, hän on Tverin kuvernementin talonpoika, pitää yllä läheistä yhteyttä talonpoikaistalouteen ja laajentaa sekä verestää jatkuvasti tätä yhteyttä. Pietarin työläiset ovat voineet vakuuttua siitä, että hän osaa lähestyä laajoja työtätekevien joukkojen kerroksia silloin kun näiltä puuttuu puolue-elämän antamaa valmennusta, silloin kun propagandistit ja agitaattorit eivät ole osanneet lähestyä niitä toverillisesti ja taitavasti, silloin тов. Kalininin on onnistunut ratkaista tämä tehtävä. Nykytilanteessa kaikella tällä on erikoisen suuri merkitys. Tietenkin koko keskivarakas talonpoikaisto, kaikki sen parhaat ainekset antavat meille sitä päättäväistä tukea, jonka avulla voitetaan kaikki vaikeudet ja tehdään loppu maalaiskulakkien ja heihin liittyneen talonpoikaisjoukkojen pienen vähemmistön kapinoinnista. Me tiedämme, että päätehtävänämme pienviljelysvaltaisessa maassa on turvata työläisten ja keskivarakkaan talonpoikaiston murtumaton liitto. Maankäyttöoloja koskevat toimenpiteemme — tilanherrain maanomistuksen täydellinen hävittäminen ja päättäväinen avunanto keskivarakkaalle talonpoikaistolle — nämä toimenpiteet ovat jo antaneet tuloksia ja niiden vaikutuksesta keskivarakkaiden talonpoikien määrä on vuoden aikana lisääntynyt. Mutta paikallisiin elimiin on useinkin asetettu henkilöitä, jotka hallintotyössä eivät ole olleet tehtäviensä tasalla.

On sattunut väärinkäytöksiä, mutta me olemme syyttömiä niihin. Tiedämme, että olemme tehneet kaikkemme sivistyneistön saamiseksi mukaan, mutta poliittiset erimielisyydet ovat olleet erottamassa meitä. Tiedämme, että porvarillisen

parlamentarismien aikakausi on päättynyt, että koko maailman työläisten myötätunto on Neuvostovallan puolella, että Neuvostovallan voitto on väistämätön, vaikka porvaristo murhaakin proletariaatin johtajia, kuten se on tehnyt Saksassa. Kokemus on kiertämättä johtava sivistyneistön lopullisesti riveihimme, ja me saamme sitä työntekijäainesta, jonka avulla voimme hallita. Saamme aikaan sen, että Neuvostovallan elimiin itsensä keplotelleet henkilöt syrjäytetään, ja se on eräs sellainen tyytymättömyyden aihe, jota emme pelkää tunnustaa lailliseksi. Meidän täytyy kiinnittää mahdollisimman suurta huomiota taisteluun tätä pahaa vastaan. Puolueen edustajakokouksessa päätimme lujasti velvoittaa kaikki työntekijät noudattamaan tätä toimintalinjaa.

Sosialistiseen maanviljelyyn siirtymisestä meidän täytyy sanoa, ettei se ole mielestämme toteutettavissa muuten kuin solmimalla toverillisiä sopimuksia keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa. Meidän tulee kiinnittää mahdollisimman paljon huomiota keskivarakkaaseen talonpoikaan.

Ja me tiedämme, että toverit, jotka tekivät vallankumouksen aikana eniten työtä ja syventyivät kokonaan tähän työhön, eivät osanneet lähestyä keskivarakkaita talonpoikia niin kuin olisi pitänyt, eivät osanneet välttää siinä virheitä, ja viholliset takertuivat joka virheeseen, jokainen sellainen virhe herätti tiettyä epäilystä ja vaikeutti sellaista kysymystä kuin keskivarakkaan talonpojan suhtautuminen meihin.

Sen vuoksi tässä onkin erittäin tärkeää löytää toveri, jossa yhdistyisivät mainitsemani ominaisuudet. Meidän pitää auttaa häntä organisatorisella kokemuksellamme, jotta keskivarakkaat talonpojat näkisivät koko Neuvostotasavalan korkeimmassa edustajassa oman miehensä, jotta puolueemme päätös siitä, että keskivarakasta talonpoikaa on lähestyttävä taitavasti ja että me olemme valmiit käsittelemään, tutkimaan ja tarkastamaan jokaista toimenpidettämme hankitun kokemuksemme näkökannalta,—jotta tämä päätös ei jäisi paperille.

Me tiedämme, että liittolaistemme määrä kasvaa, tiedämme sen suurenevan lähikuukausina moninkertaisesti, mutta nyt tämä taakka jää yksinomaan meidän pahasti rappioituneen, köyhtyneen maamme kannettavaksi. Se on keskivarakkaalle talonpojalle liian ylivoimainen työ. On lähestyttävä

häntä ja tehtävä kaikki voitavamme, selvitettävä ja näytettävä teoin, että olemme lujasti päättäneet toteuttaa puolueemme edustajakokouksen päätökset.

Siksipä kaikkien meidän tulisi yhtyä kannattamaan sellaisen toverin kuin tov. Kalininin ehdokkuutta. Tällainen valinta auttaa meitä järjestämään käytännössä Neuvostovallan korkeimman edustajan lukuisia välittömiä kosketuksia keskivarakkaaseen talonpoikaistoon, auttaa meitä pääsemään lähemmäksi sitä.

Tätä tehtävää ei voida ratkaista heti paikalla, mutta olemme varmoja, että se ratkaisu, joka meidän on tehtävä, on oikea. Tiedämme kuitenkin, että meillä on tässä suhteessa vähän käytännön kokemusta. Ryhtyköön Neuvostotasavallan korkein edustaja itse ensimmäisenä hankkimaan tätä kokemusta yhteisen apumme turvin, kartuttamaan kaikkea tarvittavaa tietoutta, tarkastamaan, ja voimme olla varmoja siitä, että ratkaisemme tämän tehtävän, että Venäjältä tulee, ei ainoastaan sellainen esikuvallinen maa, missä pro'etariaatin diktatuuri on toteutettu vankasti ja porvaristo lannistettu säälimättä — sen me olemme jo suorittaneet —, mutta myös sellainen esikuvallinen maa, missä ratkaistaan tyydyttävästi kaupunkilaistyöläisten ja keskivarakkaan talonpoikaiston suhteita toverillisen tuen ja uuden kokemuksen pohjalta — ja sehän on eräs tärkeimpiä proletaarisen vallankumouksen täydellisen voiton takeita.

Siksi rohkenenkin suositella teille tätä ehdokasta — toveri Kalininia.

*Lyhyt selostus  
julkaistu huhtikuun 1 p:nä 1919  
„Izvestija VTsIK” lehden 70. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran täydellisesti v. 1932*

*Julkaistaan pikakirjoitteen mukaan*



**ÄÄNILEVYIHIN TALLENNETTUJA PUHEITA <sup>47</sup>**

*Puheet on pidetty v. 1919  
maaliskuun lopulla*

*Julkaistaan äänilevyistä kirjoitetun  
tekstin mukaan*



## 1

YLEISVENALAISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN  
PUHEENJOHTAJAN  
TOVERI JAKOV MIHAILOVITSH SVERDLOVIN  
MUISTOLLE

Niille jotka tekivät päivästä toiseen työtä toveri Sverdlovin kanssa, on erikoisen selvää, että hänen poikkeukselliset järjestäjänlahjansa turvasivat meille sen, mistä olimme täydellä syyllä ylpeitä. Hän huolehti siitä, että meillä oli mahdollisuus suorittaa yksituumaista, tarkoituksenmukaista, järjestyneiden proletaarijoukkojen arvoa vastaavaa organisoitua työtä, sellaista työtä, jonka puuttuessa ei olisi voinut olla menestystä ja joka vastasi täydellisesti proletaarisen vallankumouksen tarpeita. Toveri Jakov Mihailovitsh Sverdlovin muisto ei tule olemaan ainoastaan vertauskuvana vallankumousmiehen uskollisuudesta asialleen, se ei tule olemaan ainoastaan malliesimerkki siitä, miten pitää yhdistää käytännöllinen selväjärkisyys, käytännöllinen taidokkuus ja läheinen yhteys joukkoihin niiden ohjaamistaitoon, se on oleva myös takeena siitä, että yhä laajemmat proletaarijoukot tulevat suuntaamaan kulkunsa jatkuvasti eteenpäin kommunistisen vallankumouksen täydelliseen voittoon.

---

## 2

## III, KOMMUNISTINEN INTERNATIONALE

Meneillään olevan vuoden -919 maaliskuussa pidettiin Moskovassa kommunistien kansainvälinen edustajakokous. Tämä edustajakokous perusti Kolmannen, Kommunistisen Internationalen — kaikissa maissa Neuvostovallan pystyttämiseen pyrkivien Työläisten maailmanliiton.

Ensimmäinen Internationale, jonka Marx oli perustanut, toimi vuodesta -64 vuoteen -72, Pariisin sankarillisten työläisten, kuuluisan Pariisin Kommuunin tappio merkitsi tuon Internationalen loppua. Ensimmäinen Internationale ei unohdu, se on ikiajoiksi jäävä työläisten vapaustaistelun historiaan. Se lacki perustuksen sille sosialistisen maailmantasavallan rakennukselle, jota meillä on nyt onni rakentaa.

Toinen Internationale toimi vuodesta -89 vuoteen -914, sotaan saakka. Tuo aika oli kapitalismin tyynimmän ja rauhallisimman kehityksen aikaa, jolloin ei tapahtunut suuria vallankumouksia. Monissa maissa työväenliike kasvoi ja voimistui tuona aikana. Mutta suurimmassa osassa puolueita rauhanaikaisiin oloihin tottuneet työväen johtajat kadottivat kykynsä käydä vallankumoustaistelua. Kun vuonna -914 alkoi sota, neljä vuotta jatkunut verenvuodatus, sota voittojen jakamisesta kapitalistien kesken, pienten ja vähäväkisten kansojen hallitsemisesta, nämä sosialistit siirtyivät omien hallitustensa puolelle. He pettivät työväen, auttoivat pitkittämään teurastusta, muuttuivat sosialismin vihollisiksi, siirtyivät kapitalistien puolelle.

Työväenjoukot käänsivät selkänsä noille sosialismin kavaltajille. Kaikkialla maailmassa alkoi käänne vallankumoustaisteluun. Sota näytti, että kapitalismi on tuhon oma.

Sen tilalle on tulossa uusi järjestys. Sosialismin kavaltajat ovat häväisseet vanhan sosialismi-sanan.

Työläiset, jotka ovat pysyneet uskollisina pääoman ikeen kukistamisen asialle, nimittävät nyt itseään kommunisteiksi. Kommunistien liitto kasvaa kaikkialla maailmassa. Eräissä maissa Neuvostovalta on jo voittanut. Vähän aikaa vielä, ja saamme nähdä kommunismin voittavan koko maailmassa, saamme nähdä Yleismaailmallisen Federatiivisen Neuvostojen Tasavallan synnyn.

*Julkaistaan äänilevystä kirjoitetun  
ja käsikirjoitukseen verrattun  
tekstin mukaan*

---

## 3

SELOSTUS BELA KUNIN KANSSA RADIOTEITSE  
KÄYDYISTÄ NEUVOTTELUISTA

Tunsin hyvin toveri Bela Kunin jo silloin, kun hän oli sotavankina Venäjällä ja kävi useita kertoja luonani keskustelemassa kommunismista ja kommunistisesta vallankumouksesta. Sen vuoksi, kun saimme tiedotuksen Unkarin kommunistisesta vallankumouksesta ja tiedotus oli kaiken lisäksi tov. Bela Kunin allekirjoittama, halusimme keskustella hänen kanssaan ja selvittää tarkemmin, miten oli tuon vallankumouksen laita. Ensimmäiset tiedotukset siitä panivat hiukan epäilemään, että niin sanotut sosialistit eli sosialistiluopiot olivat ehkä ryhtyneet petokseen, ehkä he olivat syrjäyttäneet kommunistit, varsinkin kun nämä istuivat vankilassa. Niinpä seuraavana päivänä sen jälkeen, kun oli saatu ensimmäinen tiedotus Unkarin vallankumouksesta, lähetinkin radiosanoman Budapestiin pyytäen Bela Kunia tulemaan aparaatin ääreen ja esitin hänelle sellaisia kysymyksiä, joiden avulla saatoin tarkistaa, oliko hän itse vastaamassa, sekä kysyin häneltä, mitä reaalisia takeita on olemassa hallituksen luonteen, sen tosiasiallisen politiikan suhteen. Tov. Bela Kunin antama vastaus oli täysin tyydyttävä ja hälvensi kaikki epäilyksemme. Selvisi, että vasemmistososialistit olivat tulleet vankilaan Bela Kunin luo neuvottelemaan hallituksen muodostamisesta. Ja vain nuo kommunisteille myötämieliset vasemmistososialistit sekä heidän lisäksi keskustan edustajat muodostivat uuden hallituksen, kun taas oikeistososialistit, niin sanoakseni leppymättömät ja parantumattomat sosialistiluopiot, erosivat tykkänään puolueesta, erosivat viemättä mennessään ainoatakaan työläistä. Myöhäisemmät tiedotukset ovat osoittaneet, että Unkarin hallituksen politiikka on ollut mitä

lujinta ja suunnaltaan kommunistista siinä määrin, että kun me aloitimme työväenvalvonnasta ja vasta vähitellen siirryimme teollisuuden kansallistamiseen, niin Bela Kun sai omalla arvovallallaan, varmuudellaan siitä, että kansan suuret joukot kannattavat häntä, heti viedyksi läpi lain Unkarin kaikkien kapitalistisesti hoidettujen teollisuuslaitosten ottamisesta yhteiskunnan omaisuudeksi. Kului kaksi päivää ja me tulimme täysin vakuuttuneiksi siitä, että Unkarin vallankumous oli heti, tavattoman nopeasti asettunut kommunistisille raiteille. Porvaristo itse luovutti vallan Unkarin kommunisteille. Porvaristo osoitti koko maailmalle, että vaikean kriisin koittaessa ja kansakunnan joutuessa vaaraan porvaristo ei kykene hallitsemaan. Ja on vain yksi todellinen kansanvalta, josta kansa todella pitää — työläisten, sotilaiden ja talonpoikien edustajain Neuvostojen valta. Eläköön Unkarin Neuvostovalta!

---

## 4

## VETOOMUS PUNAISELLE ARMEIJALLE

Puna-armeijalaistoverit! Englannin, Amerikan ja Ranskan kapitalistit käyvät sotaa Venäjää vastaan. He kostavat työläisten ja talonpoikien Neuvostotasavallalle sen johdosta, että se on kukistanut tilanherrojen ja kapitalistien vallan ja antanut siten esimerkin kaikille maailman kansoille. Englannin, Ranskan ja Amerikan kapitalistit antavat rahallista apua sekä sotatarvikkeita Venäjän tilanherroille, jotka marssittavat Siperiasta, Donilta ja Pohjois-Kaukasiasta joukkoja Neuvostovaltaa vastaan pyrkien palauttamaan tsaarin vallan, tilanherrojen vallan, kapitalistien vallan. Ei. Niin ei tule tapahtumaan. Punainen Armeija on tiivistänyt rivinsä, noussut ja karkottanut tilanherrojen joukot ja valkokaartilaisupseerit Volgan varrelta, vallannut takaisin Riian, vallannut takaisin melkein koko Ukrainan, lähestyy Odessaa ja Rostovia. Vielä hiukan ponnistuksia, vielä muutama kuukausi taistelua vihollista vastaan ja voitto on oleva meidän. Punaisen Armeijan voima on siinä, että se käy tietoisesti ja yksimielisesti taisteluun talonpoikien maan puolesta, työläisten ja talonpoikien vallan puolesta, Neuvostovallan puolesta.

Punainen Armeija on voittamaton, sillä se on yhdistänyt miljoonat työtätekevät talonpojat työläisiin, jotka ovat nyt oppineet taistelemaan, oppineet noudattamaan toverikuria, eivät masennu, karaistuvat pienistä tappioista, käyvät rohkeammin päin vihollista tietäen, että sen täydellinen tappio on lähellä.

---

Puna-armeijalaistoverit! Punaiseen Armeijaan kuuluvien työläisten ja talonpoikien liitto on luja, läheinen ja murtu-



maton. Kulakit ja hyvin rikkaat talonpojat yrittävät järjestää kapinoita Neuvostovaltaa vastaan, mutta heitä on mitätön vähemmistö. Heidän onnistuu pettää talonpoikia ohimenevästi ja harvoin. Talonpojat tietävät selviytyvänsä tilanherroista vain liittoutumalla työläisten kanssa. Maaseudulla nimittävät toisinaan itseään kommunisteiksi työkansan pahimmat viholliset, väkivallantekijät, jotka ovat takertuneet valtaelimiin itsekkäiden tarkoitusperiensä saavuttamiseksi, turvautuvat petokseen, tekevät vääryyttä keskivarakkaalle talonpojalle ja loukkaavat häntä. Työläisten ja talonpoikain hallitus on lujasti päättänyt taistella sellaisia henkilöitä vastaan ja puhdistaa maaseudun heistä. Keskivarakas talonpoika ei ole työläisen vihollinen, vaan ystävä, Neuvostovaltan ystävä. Valveutuneet työläiset ja todelliset neuvostoihmiset suhtautuvat keskivarakkaaseen talonpoikaan kuten toveriin. Keskivarakas talonpoika ei riistä toisen työtä, ei rikastu toisen kustannuksella niin kuin kulakit tekevät, keskivarakas talonpoika tekee itse työtä, tulee toimeen omalla työllään. Neuvostovalta lannistaa kulakit, puhdistaa maaseudun niistä, jotka suhtautuvat epäoikeudenmukaisesti keskivarakkaisiin talonpoikiin, toteuttaa hinnalla millä hyvänsä työväen ja koko työtätekevän — köyhimmän ja keskivarakkaan — talonpoikaiston liiton.

Tämä liitto kasvaa kaikkialla maailmassa. Vallankumous lähestyy, kehittyy kaikkialla. Muutama päivä sitten se voitti Unkarissa. Unkarissa on pystytetty Neuvostovalta — työväen hallitus. Siihen päätyvät väistämättömästi kaikki kansat.

Puna-armeijalaistoverit! Pysykää lujina, horjumatta, yhtenä miehenä! Rohkeasti eteenpäin vihollista vastaan! Voitto on oleva meidän. Tilanherrojen ja kapitalistien valta, joka on murrettu Venäjällä, voitetaan koko maailmassa!

## 5

## KESKIVARAKKAISTA TALONPOJISTA

Kaikkein tärkein kysymys, joka on nyt kommunistien puolueen ratkaistavana ja joka sai osakseen suurinta huomiota puolueen viime edustajakokouksessa, on keskivarakkaita talonpoikia koskeva kysymys.

On luonnollista, että ensimmäiseksi tavallisesti kysytään, mikä on keskivarakas talonpoika.

Puoluetoverit ovat luonnollisesti kertoneet monta kertaa, kuinka heiltä on kyselty maaseudulla, kuka on keskivarakas talonpoika. Me vastaamme siihen: keskivarakas talonpoika on sellainen talonpoika, joka ei riistä toisen työtä, ei elä toisen työstä, ei käytä missään määrin eikä millään tavoin toisen ihmisen työn tuloksia, vaan tekee työtä itse, tulee toimeen omalla työllään.

Kapitalismin aikana sellaisia talonpoikia oli vähemmän kuin nyt, koska enemmistö oli aivan puutteenalaista ja vain mitätön vähemmistö niin silloin kuin nytkin on kuulunut kulakkeihin, riistäjiin, rikkaisiin talonpoikiin.

Keskivarakkaiden talonpoikien määrä on lisääntynyt sen jälkeen kun maan yksityisomistus lakkautettiin. Ja Neuvostovalta onkin lujasti päättänyt luoda välttämättä täydellisen rauhan ja sovinnon suhteet keskivarakkaaseen talonpoikaistoon. Keskivarakas talonpoika ei ymmärrettävästi voi heti siirtyä sosialismin kannalle, sillä hän pysyy vankasti tottumuksissaan, suhtautuu varovaisesti kaikkiin uudistuksiin, tarkastaa ensin teoissa, käytännössä, mihin häntä kutsutaan, ei ryhdy muuttamaan elämäänsä ennen kuin vakuuttuu siitä, että tuo muutos on tarpeellinen.

Juuri siksi meidän pitää tietää ja muistaa ja toteuttaa käytännössä sitä vaatimusta, että maaseudulle saapuvien

työläiskommunistien velvollisuutena on pyrkiä toverillisiin suhteisiin keskivarakkaan talonpojan kanssa, solmia toverilliset suhteet häneen, muistaa, että toisen ihmisen työtä riistämätön työtätekevä on työläisen toveri ja hänen kanssaan voidaan ja pitää päästä vapaaehtoiseen, täysin vilpittömään, täydelliseen luottamukseen perustuvaan liittoon. Kaikkia kommunistisen vallan ehdottamia toimenpiteitä on pidettävä yksinomaan neuvona, viitteenä keskivarakkaalle talonpojalle, ehdotuksena, että hän siirtyisi uuteen järjestykseen.

Ja vain sellainen yhteinen työ, jonka kulussa kokeillaan näitä toimenpiteitä käytännössä, tarkastetaan niiden virheellisyydet, oikaistaan mahdolliset erehdykset, päästään sopimukseen keskivarakkaan talonpojan kanssa — vain sellainen työ turvaa työläisten ja talonpoikien liiton. Siinä liitossa on Neuvostovallan koko perusvoima ja tuki, se liitto on takeena siitä, että me viemme voitokkaaseen loppuun sosialistisen uudistustyön asian, saavutamme voiton pääomasta ja hävitämme kaikkinaisen riiston.

---

## 6

## MITÄ ON NEUVOSTOVALTA?

Mitä on Neuvostovalta? Mitä on olemukseltaan tämä uusi valta, jota ei vielä haluta tai ei voida ymmärtää useimmissa maissa? Neuvostovallan olemus, joka vetää yhä enemmän puoleensa kaikkien maiden työläisiä, ilmenee siinä, että ennen valtiota hallitsivat tavalla tai toisella rikkaat eli kapitalistit, mutta nyt sitä hallitsevat ensi kertaa ja kaiken lisäksi laajoin joukoin juuri ne luokat, joita kapitalismi ennen sortii. Niin kauan kuin pääoman herruus säilyy, niin kauan kuin maa on yksityisomaisuutta, hallitsee valtiota demokraattisimmassakin, vapaimmassakin tasavallassa pieni vähemmistö, josta yhdeksän kymmenesosaa muodostavat kapitalistit eli rikkaat.

Ensi kertaa maailmassa valtiovalta on meillä Venäjällä rakennettu sillä tavoin, että yksinomaan työläiset, yksinomaan työtä tekevät talonpojat, sulkien pois riistäjät, muodostavat joukkojärjestöjä — Neuvostoja, ja näille Neuvostoille annetaan koko valtiollinen valta. Juuri sen vuoksi sana „Neuvosto” ei ole vain käynyt ymmärrettäväksi kaikkialla maailmassa, vaan siitä on tullut suosittu sana, työläisten, kaikkien työtätekevien lempisana, vaikka porvariston edustajat kuinka parjaisivat Venäjää kaikissa maissa. Ja sen vuoksi Neuvostovalta on voittava, vainottakoonpa kommunismin puolustajia eri maissa kuinka tahansa. Neuvostovalta on välttämättä, kiertämättömästi ja läheisessä tulevaisuudessa voittava kaikkialla maailmassa.

Me tiedämme hyvin, että meillä on vielä runsaasti epäkohtia Neuvostovallan organisaatiossa. Neuvostovalta ei ole ihmeitä tekevä talismaani. Se ei paranna heti paikalla menneisyyden puutteita, lukutaidottomuutta, sivistymättömyyttä,

---

ei vapauta raa'an sodan peruista, rosvomaisen kapitalismin peruista. Mutta Neuvostovalta antaa mahdollisuuden siirtyä sosialismiin. Se antaa niille, jotka olivat sorrettuja, mahdollisuuden nousta toimintaan ja ottaa yhä täydellisemmin käsiinsä koko valtion hallinnon, koko talouden johdon, koko tuotannon johdon.

Neuvostovalta on tie sosialismiin, se on työtätekevien joukkojen löytämä tie ja siksi se on oikea, siksi se on voittoisa.

---

## 7

MITEN TYÖTÄTEKEVÄT VOIDAAN PELASTAA AINIAAKSI  
TILANHERROJEN JA KAPITALISTIEN SORROLTA

Työtätekevien viholliset — tilanherrat ja kapitalistit — sanovat: työläiset ja talonpojat eivät tule toimeen ilman meitä. Ilman meitä ei kukaan voi saada aikaan järjestystä, jakaa töitä, pakottaa työntekoon. Ilman meitä kaikki hajoaa ja valtio luhistuu. Meidät ajettiin pois, mutta rappiotila palauttaa meidät uudelleen valtaan. Tällaisilla tilanherrojen ja kapitalistien puheilla ei hämmennetä, säilytetä eikä petetä työläisiä ja talonpoikia. Armeijassa tarvitaan mitä tiukinta kuria. Ja kuitenkin valveutuneet työläiset ovat kyenneet yhdistämään talonpojat, ovat saaneet palvelukseensa entisiä tsaarin upseereita, ovat kyenneet luomaan voitokkaan armeijan.

Punainen Armeija on luonut ennen näkemättömän tiukan kurin, mutta se ei ole keppikuria, vaan perustuu työläisten ja talonpoikien omaan tietoisuuteen, uskollisuuteen, uhrautuvaisuuteen.

Niinpä siis, jotta työtätekevät voitaisiin pelastaa ainiaaksi tilanherrojen ja kapitalistien sorrolta, heidän valtansa palauttamiselta, on luotava suuri työn punainen armeija. Se on oleva voittamaton, jos siinä vallitsee työkuri. Työläisten ja talonpoikien pitää todistaa ja he todistavat, että he pysyvät itse, ilman tilanherroja ja heitä vastaan, ilman kapitalisteja ja heitä vastaan, samaan aikaan oikean työnjaon, pitämään yllä tinkimätöntä kuria ja uskollisuutta työnteossa yhteiseksi hyväksi.

Työkuri, intoisa tarmokkuus työnteossa, uhrivalmius, talonpoikien ja työläisten läheinen liitto — tämä kaikki pelastaa työtätekevät ainiaaksi tilanherrojen ja kapitalistien sorrolta.

## 8

## JUUTALAISVAINOSTA

Antisemitismiksi sanotaan vihan lietsontaa juutalaisia kohtaan. Kun kirottu tsaristinen monarkia eli viimeisiä aikojaan, se koetti yllyttää takapajuisia työläisiä ja talonpoikia juutalaisten kimppuun. Liitossa tilanherrojen ja kapitalistien kanssa tsaarin poliisi järjesti juutalaispogromeja. Tilanherrat ja kapitalistit pyrkivät suuntaamaan puutteen näännyttämien työläisten ja talonpoikien vihan juutalaisia vastaan. Muissakin maissa saattaa usein nähdä, miten kapitalistit lietsovat juutalaisvihaa sokaistakseen työläisiä, kääntääkseen heidän katseensa pois työtätekevien todellisesta vihollisesta — pääomasta. Juutalaisvihalla on vankkaa pohjaa vain siellä, missä tilanherrojen ja kapitalistien orjuutus on pimittänyt täydellisesti työläiset ja talonpojat. Vain aivan valistumattomat, takapajuiset ihmiset voivat uskoa niitä valheita ja parjauksia, joita juutalaisista levitetään. Ne ovat jäännöksiä vanhoilta maaorjuuden ajoilta, jolloin pappien käskystä poltettiin kerettiläisiä rovioilla, jolloin talonpojat olivat orjia, jolloin kansa oli poljettu ja vaiennettu. Tuo vanha maaorjuuden aiheuttama sokeus on häipymässä. Kansa tulee näkeväksi.

Juutalaiset eivät ole työtätekevien vihollisia. Työläisten vihollisia ovat kaikkien maiden kapitalistit. Juutalaisten joukossa on työläisiä, työtätekeviä, heitä on enemmistö. He ovat pääoman orjuuttamia kohtalotovereitamme, tovereitamme taistelussa sosialismin puolesta. Juutalaisten joukossa on kulakkeja, riistäjiä, kapitalisteja, samoin kuin niitä on venäläisten, samoin kuin niitä on kaikkien muiden kansakuntien keskuudessa. Kapitalistit koettavat kylvää ja lietsoa vihaa eri uskontoihin, eri kansakuntiin, eri rotuihin kuuluvien työläisten kesken. Työtätekemätön väki säilyttää

asemansa pääoman voiman ja vallan turvin. Rikkaat juutalaiset samoin kuin rikkaat venäläiset, samoin kuin kaikkien maiden pohatat, ovat liitossa keskenään ja polkevat, sortavat, rosvoavat sekä hajottavat työläisiä.

Häpeä kirotulle tsarismille, joka on piinannut ja vainonnut juutalaisia. Häpeä niille, jotka kylvävät vihaa juutalaisia kohtaan, vihaa toisia kansoja kohtaan.

Eläköön kaikkien kansojen työläisten veljellinen luottamus ja pääoman kukistamiseen tähtäävä taisteluliitto.

---



**PUHELINSANOMA**  
**YLEISVENÄLÄISELLE ERIKOISKOMISSIOLLE**  
**HUHTIKUUN 1 pltä 1919**

Yleisvenäläisen erikoiskomission tiedonannon mukaan Pietarista on saatu tietoja siitä, että Koltshakin, Denikinin ja liittoutuneiden asiamiehet ovat yrittäneet räjäyttää Pietarin vesijohtolaitoksen. Kellarista on löydetty räjähdysaineita sekä helvetinkone, jonka erikoiskomennuskunta poisti hävittäääkseen sen, mutta ennen aikaisen räjähdysten seurauksena osaston päällikkö sai surmansa ja 10 puna-armeijalaista haavoittui.

Eräillä paikkakunnilla on yritetty räjäyttää siltoja ja pysäyttää rautatieliikenne.

On yritetty purkaa rautatiekiskotusta tarkoituksella jättää punainen Moskova ja Pietari ilman elintarvikkeita.

Sosialistivallankumoukselliset ja menshevikit ovat aktiivisesti mukana yllyttämässä lakkoihin, Neuvostovallan kukistamiseen.

Saatujen tietojen johdosta Puolustusneuvosto velvoittaa ryhtymään mitä kiireellisimpiin toimenpiteisiin kaikkinaisten räjäyttämisyritysten, rautateiden vahingoittamisyritysten ja lakkoyllytyksen tukahduttamiseksi.

Puolustusneuvosto velvoittaa kehottamaan kaikkia Erikoiskomission työntekijöitä valppauteen ja tiedottamaan toimenpiteistä Puolustusneuvostolle.

Puolustusneuvoston puheenjohtaja  
**V. Uljanov (Lenin)**

**MOSKOVAN TYÖLÄISTEN  
JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN  
NEUVOSTON YLIMÄÄRÄINEN TÄYSISTUNTO  
HUHTIKUUN 3 pnä 1919**

I

**SELOSTUS NEUVOSTOTASAVALLAN ULKOPOLIITTISESTA  
JA SISÄISESTÄ TILANTEESTA**

Toverit! Minun täytyy aloittaa selostukseni Neuvostotasa-vallan ulkopoliittisesta ja sisäisestä tilanteesta toteamalla, että juuri näinä kuukausina, kevään tullen, olemme taas joutuneet erittäin vaikeaan tilanteeseen. Mielestäni kansalaissodan samoin kuin Ententeä vastaan käytävän sodan olosuhteet oikeuttavat meidät joka tapauksessa varovaisestikin päätellen — näistä olosuhteista tulen vielä puhumaan ehdittyäni kansainväliseen tilanteeseen — oikeuttavat meidät varovaisestikin päätellen sanomaan, että tämä vuosipuolisko, jonka keskivaiheille olemme ehtineet, on oleva viimeinen vaikea vuosipuolisko, sillä Ranskan ja Englannin kapitalistit eivät jaksakaan enää kestää toista samanlaista rynnistystä kuin se, jota he kehittävät parhaillaan kaikin voimin. Toisaalta taas kaikki ne voitot, joita Punainen Armeija on saavuttanut Ukrainassa ja Donilla ja jotka meillä on mahdollisuus varmistaa, tuovat mitä suurinta helpotusta sisäiseen tilanteeseen, turvaavat viljan ja kivihiilen, elintarvikkeiden ja polttoaineiden saannin. Mutta tällä hetkellä, kun taistelu ei ole vielä päättynyt, kun viljan hankintaa Ukrainassa joudutaan toistaiseksi vielä suorittamaan perin vaikeissa olosuhteissa — nyt, kevätkelirikon aikana, tilanne on erittäin vaikea.

Me olemme monesti sanoneet, että kaikki Neuvostovallan voimat nojaavat työväen luottamukseen ja tietoiseen suhtautumiseen. Olemme monesti todistelleet, että niin monilukuinen kuin meitä saartava vihollinen onkin, niin paljon kuin Entente lähettääkin maahamme vakoilijoita ja nämä saavat apua ihmisiltä, jotka eivät ehkä pidä itseään valkokaartilaisista apureina, mutta auttavat silti heitä, emme ole

vähääkään sulkeneet silmiämme siltä, että jokaista täällä lausuttua sanaa tullaan vääristelemään ja että valkokaartilaiden asiamiehet tulevat kuuntelemaan korvat hörössä tunnustuksiamme — mutta me sanomme: kuunnelkoot! Suoraan ja avoimesti lausuttu totuus hyödyttää meitä paljon enemmän, sillä olemme varmoja, että karvaasta totuudesta, jos se on selvästi sanottu, jokainen tietoinen työväenluokan jäsen, jokainen työtätekevä talonpoika tekee ainoan oikean johtopäätöksen.

He tekevät lopulta sen ainoan mahdollisen johtopäätöksen, että asiamme voitto lähestyy kaikkialla maailmassa, että niin sietämättömän raskas kuin väsyneiden, nälkiintyneiden, nelivuotisen imperialistisen sodan ja sen lisäksi jo kaksi vuotta jatkuneen raivokkaan kansalaissodan näennyttämien työtätekevien joukkojen asema onkin, niin vaikea, niin kärjistynyt kuin tämä tilanne nykyhetkellä onkin, meillä on mitä suurimmat mahdollisuudet voittaa ei ainoastaan Venäjällä, vaan koko maailmassa. Ja siksi kykenemme edessä olevista 4—5 erittäin vaikeasta kuukaudesta huolimatta vielä kerran voittamaan nämä vaikeudet ja osoittamaan siten vihollisille, osoittamaan koko maailman yhdistyneille kapitalisteille, että heidän rynnistyksensä Venäjää vastaan on epäonnistuva.

Ja juuri nyt he tekevät epäilemättä etukäteen laaditun suunnitelman mukaisesti lännestä ja idästä yrityksiä murskata meidät sotilaallisin keinoin pelastaakseen tuohon tuomitut Krasnovin rosvojoukot. Eilen saatiin tieto Mariupolin valtaamisesta. Rostov on näin muodoin puoliksi saarrettu. Lyhyesti sanoen liittolaisvallat keskittävät kaikki ponnistuksensa pelastaakseen Krasnovin ja antaakseen meille voimakkaan iskun nimenomaan tänä keväänä. Ne toimivat epäilemättä yhteisymmärryksessä Hindenburgin kanssa. Latvialainen toveri kertoi, minkälaiseen tilanteeseen sikkäläiset toverit ovat joutuneet. Maan monissa osissa on koettu sellaisia onnettomuuksia, joista Moskovan työläisillä ei ole aavistustakaan — sotaväen liikkeessa suurina laumoina ja ryöstäessä kyliä kerran toisensa jälkeen. Nyt saksalaiset etenevät Väinänlinnaa kohti eristääkseen Riian. Pohjoisesta heitä tukevat Englannin rahoittamat virolaiset valkokaartilaiset niiden vapaaehtoisten avustamina, joita Englannin, Ranskan ja Amerikan miljardöörien läpeensä lahjomat ruotsalaiset ja tanskalaiset lähettävät. He toimivat meille täysin

selvän yleissuunnitelman mukaan käyttäen hyväkseen sitä, että ovat verisillä tukahduttamistoimenpiteillään saaneet heikennetyksi spartakistien ja vallankumouksellisten liikettä Saksassa. Ja vaikka he tajuavatkin olevansa menehtymäisillään, he ovat kuitenkin katsoneet ajankohdan riittävän sopivaksi käyttääkseen sitä ja antaakseen Hindenburgille osan joukoistaan ja voimistaakseen lännestä käsin hyökkäystä raadeltua, uupunutta Latviaa vastaan ja uhataakseen meitä. Toisaalta Koltshak on saavuttanut joukon voittoja idässä ja valmistelee siten edellytyksiä liittolaisvaltojen viimeistä ja ratkaisevinta rynnistystä varten.

Ja kuten aina, rajoittumatta ulkoa päin suoritettavaan hyökkäykseen ne toimivat entiseen tapaansa maan sisällä järjestämällä salaliittoja, kapinoita, yrittävät toimeenpanna pommiattentaatteja ja räjäyttää Pietarissa vesijohtolaitteita, mistä olette lukeneet lehdistä, yrittävät purkaa rautatietä, kuten on tehty lähellä Samaraa — tärkeimmällä pääradalla, jota myöten meille kuljetetaan nykyään viljaa idästä. Osa tuosta viljasta on mennyt hukkaan, joutunut Koltshakin käsiin. On yritetty purkaa kiskotusta Kurskin—Harkovin radalla, jolla on aloitettu Punaisen Armeijan takaisin valtaaman kivihiilen kuljetus Donetsin alueelta. Kun otamme ja tarkastelemme kaikkea tätä kokonaisuutena, meille käy selväksi, että liittolaisvallat, Ranskan imperialistit ja miljardöörit ovat ryhtyneet viimeiseen yritykseen Neuvostovallan murskaamiseksi sotilaallisilla keinoin.

Niin menshevikit kuin oikeisto- ja vasemmistoeserrätkin, jotka eivät ole vieläkään käsittäneet taistelun lähestyvän loppuaan, eivät ole käsittäneet, että kysymyksessä on mitä raivoisin ja armottomin sota, puhuvat yhä edelleen joistakin lakoista tai kansalaissodan lopettamisesta. Olipa asia heidän suhteensa miten tahansa, he auttavat valkokaartilaisia ja heistä tulen puhumaan tuonnempana, nyt halusin vain osoittaa, että tilanne on todellakin vaikea.

Maaikman kapitalistit aikovat käydä tänä keväänä kaikin voimin viimeiseen taisteluun meitä vastaan. Onneksi nuo voimat ovat riutuvan, kuolemaisillaan olevan, toivottomasti sairaan vanhuksen — kansainvälisen kapitalismin voimia. Oli miten oli, nykyään meitä vastaan kootut sotavoimat ovat kuitenkin erittäin suuret. Muun muassa Koltshak on nyt pannut liikkeelle kaikki reservinsä, hänellä on vapaaehtoisia, miesvahvuudeltaan erittäin merkittäviä valkokaar-

tilais-vapaaehtoisista koottuja rosvojoukkioita, hän saa valtavan suurta apua Englannilta ja Amerikalta aseina ja sotatarvikkeina. Sen tähden nyt muodostunut tilanne vaatiiikin, että meidän on tajuttava selvästi Neuvostotasavallan aseman vaikeus.

Olemme varmoja, että työtätekevät joukot ovat käsittäneet, minkä vuoksi sotaa käydään. Ne tietävät, että nämä muutamat kuukaudet ratkaisevat sekä meidän vallankumouksemme että huomattavassa määrin myös kansainvälisen vallankumouksen kohtalon, että tämä kapitalistien yritys murtaa Neuvosto-Venäjä on voimistunut ja he käyvät niin raivokkaasti kimppuumme siksi, koska tietävät, että heillä on sama sisäinen vihollinen — bolshevistinen liike. Se kasvaa myös siellä nopeasti ja vastustamattomasti.

Elintarvike- ja kuljetusvaikeudet ovat tekijöitä, jotka vaikeuttavat erikoisesti asemaamme ja pakottavat uudelleen ja yhä uudelleen kutsumaan avuksi kaikkia tietoisia työläisiä. Imperialistinen sota hävitti kulkulaitosta neljän vuoden kuluessa ja näin takapajuisessa maassa kuin Venäjällä tuon hävityksen jälkiä ei ole vielä kukaan korjattu eikä niitä saada korjatuksi muuten kuin monien kuukausien tai jopa vuosien sitkeällä työllä. Ilman polttoaineita taasen ei voida työskennellä. Vasta aivan äskettäin olemme alkaneet saada kivihiiltä Donetsin alueelta. Te tiedätte, että englantilaiset ovat siepanneet meiltä Bakun öljyn. Kaapattuaan osan laivoista Kaspian merellä ja miehitettyään Groznyin he estävät meitä saamasta öljyä. Mutta ilman polttoaineita ei teollisuus eivätkä rautatiet voi toimia. On siis jännitettävä kaikki voimat.

Sanomme vielä kerran kaikille tovereille: on saatava enemmän voimia työhön elintarvikealalle ja kuljetuslaitokseen. Kuljetusten kohdalla asiointila on sellainen, että meillä on itä-Venäjällä, Volgan takana, useita miljoonia puutia viljaa, 10—20 miljoonaa puutaa on jo hankittu ja varastoitu, mutta emme voi kuljettaa sitä pois. Osan tästä viljasta menetimme Koltshakin joukkojen viimeisen etene-  
misen seurauksena, kun ne valloittivat Ufan ja pakottivat joukkomme perääntymään. Tämä menetys on erittäin tuntuva ja raskas. Kuljetuslaitoksen työ vaatii äärimmäistä voimien jännittämistä. Työläisten pitää asettaa itselleen joka kokouksessa kysymys: millä voimme auttaa kuljetuslaitosta? Ehkä voimme ottaa tšekäläisissä töissä miesten

tilalle naisia ja lähettää miehet korjauspajoihin tahi rautatieläisten avuksi? Työläiset voivat parhaiten päättää miten tämä on tehtävä, koska he tietävät, kenet voidaan mihinkin työhön määrätä. Sen voivat parhaiten päättää käytännön miehet, joiden tulee etsiä yhä uusia auttamiskeinoja. Luotamme ja olemme varmoja siitä, että Kulkulaitosten komissariaatti yhdessä Elintarvikeasiain komissariaatin kanssa on viime aikana jo saavuttanut tiettyä menestystä. Parjatkoot vihollisemme miten tahansa, tavaraliikennekuukausi — henkilöliikenteen keskeyttäminen — on jo saanut parannusta aikaan, mutta on ponnisteltava kymmenen kertaa voimakkaammin vielä parempien tulosten aikaansaamiseksi. „Izvestija” julkaisi eilen eräitä numerotietoja. Esitän niistä tärkeimmät. Maaliskuun alussa Moskovaan saapui päivittäin keskimäärin 118 vaunua elintarvikkeita, joista 25 vaununlastia viljaa. Maaliskuun lopulla alkoi saapua 209 elintarvikevaunua päivässä, niistä 47 viljalastissa. Se merkitsee kasvua miltei puolella. Se merkitsee, että sellainen raskas toimenpide kuin matkustajaliikenteen kieltäminen oli oikea toimenpide. Se merkitsee, että olemme auttaneet Moskovan, Pietarin ja koko teollisuusalueen nälkäistä väestöä. Mutta tämä ei kuitenkaan ole vielä läheskään kaikki, mitä voidaan tehdä. Ja myöhemmin meillä on edesämme vielä paljon vaikeampi ja nälkäisempi aika, kun keli-rikko ehtii pahimmilleen. Sen tähden sanommekin, että on työskenneltävä hellittämättä ja mitä suurimmalla tarmolla. Meidän pitää nojata työssämme etupäässä työväenjoukkoihin eikä sivistyneistön keskuudesta tullessiin työntekijöihin, sillä vaikka he ovatkin astuneet palvelukseemme, heidän joukossaan on kuitenkin paljon kelvottomia työntekijöitä.

Meidän on otettava varteen myös Ukrainassa vallitseva tilanne. Olemme kärsineet tavattomasti tämän vuoden aikana, kun koko Ukraina on ollut saksalaisten vallassa ja tilanne koko Donin alueella on ollut niin vaikea. Nyt asemamme on helpottumassa. Meillä on Ukrainassa 258 miljoonaa puutaa viljaa, joista 100 miljoonaa puutaa on jo määrätty luovutuspakon alaiseksi, mutta asian koko vaikeus piilee siinä, että Ukrainan talonpojat ovat hirveän pelon vallassa saksalaiskomennon ja saksalaisten harjoittaman rosvouksen johdosta. Olen kuullut talonpoikien siellä olevan siinä määrin saksalaisten säikyttämiä, etteivät he uskalla vieläkään ottaa haltuunsa tilanherrojen maita, vaikka tietä-

vätkin, millainen on Neuvostovallan asema täällä. Toukokuun aika kuitenkin lähestyy. Mutta Ukrainan talonpojat ovat kokeneet siksi paljon kaikkia saksalaisrosvouksen kauhuja, että ovat vieläkin perin epäroivällä kannalla. Siellä muuten on kaiken aikaa jatkunut partisaanisota. Sellainen sota jatkuu etelässä nytkin. Siellä ei ole säännöllisiä sota-voimia. Niiden puuttuessa siellä ei ole vielä saavutettu täydellistä voittoa. Olemme lähettäneet sinne säännöllisiä joukkoja, mutta se ei riitä. Työtä on voimistettava huomattavasti ja siksi minun on sanottava teille, että työläisten pitää jokaisessa kokouksessa asettaa selvästi elintarvikekysymys ja kysymys kulkulaitoksesta. Meidän on saatava lähiaikana ratkaistuksi, miten voidaan parantaa tilannetta ja käyttää hyväksi sitä mitä on nykyään käytettävissä.

Meidän on käsitettävä selvästi, että vain työväenluokan voiman avulla voimme nousta vankasti jaloillemme, pysymme saavuttamaan loistavia voittoja ja siksi meidän on lähetettävä proletariaattimme kaikki parhaat voimat sinne, rintamalle. Meidän on lähetettävä rintamalle vastuunalaisia työntekijöitä. Jos täällä jokin laitos joutuu vaikeuksiin, me kärsimme kylläkin tiettyä vahinkoa, mutta siitä ei aiheudu meille tuhoisia seurauksia. Jos taasen armeijassamme on liian vähän työläisiä, joudumme varmasti tuhon omaksi. Armeijamme kärsii vieläkin siitä, ettei se ole riittävän yhtenäinen, riittävästi organisoitu, ja tässä suhteessa työläisten pitää antaa kaikkinaista apua ja heihin on asetettava kaikki toivo. Vain ne työläiset, jotka ovat olleet mukana taistelun kaikissa vaiheissa ja voivat kertoa kaikesta mitä ovat saaneet kokea ja kestää, vain ne työläiset voivat vaikuttaa armeijaan ja tehdä talonpojista tietoisia taistelijoita, jollaisia me tarvitsemme.

Sen tähden tulimme vielä kerran tänne ja päätimme koota kaikki teidät ja kertoa siitä kulkulaitoksen vaikeasta tilanteesta, joka on syntynyt yleisen vaikean tilanteen seurauksena. Me tähdenämme, että on kestettävä vielä 3—4 kuukautta, ja vasta silloin voittomme on täydellinen. Mutta sitä varten tarvitaan voimia. Mistä nämä voimat voidaan ottaa? Tottahan näemme, että yksinomaan työläiset, jotka ovat kantaneet harteillaan taloudellisen rappiottilamme koko taakan, kun taistelu ja valkokaartilaiden päällekkärykukset vuorottelivat, kun työläiset joutuivat sen seurauksena kokemaan kaikkia rasituksia ja hankkivat siten runsaasti

kokemusta — yksinomaan nämä työläiset, yksinomaan nämä etujoukkomme pystyvät auttamaan meitä! Tiedämme mainiosti, että he ovat uskomattoman väsyneitä, että he ovat liikarasittuneita siitä yli-inhimillisestä työstä, joka on langennut heidän osakseen. Me tiedämme kaiken tämän ja kuitenkin sanomme nyt teille tässä, että on jännitettävä kaikki voimat, että on harkittava, miten voidaan koota kaikki voimat vallankumouksen hyväksi, sen viemiseksi loistavaan voittoon. Nyt alkaa kaikkein vaikein ja raskain aika ja meidän on meneteltävä vallankoumouksien tavoin. Meidän on ammennettava voimia työtätekevistä joukoista.

Täällä pidettiin eilen ammattiyhdistysliikkeen — moskovaalaisten ja yleisvenäläisten ammatillisten järjestöjen vaikutusvaltaisten edustajain kokous. Ja tuossa kokouksessa kaikki olivat yksimielisiä siitä, että nykyään on välttämätöntä saada mukaan toimintaan keskitason työläisiä, joita me kaikki olemme tähän asti pitäneet kykenemättöminä tällaiseen työhön. Nyt on kuitenkin aivan selvää, että uupuneiden työntekijäin korvaamiseksi meidän on pantava työhön keskitason väkeä, mutta ennen kuin se tehdään, on välttämätöntä, että tähän asti asioita hoitaneet työntekijät neuvoisivat heitä. Meidän pitää säilyttää voimamme ja korvata joksikin aikaa vastuunalaiset työntekijämme keskitason työntekijöillä. Meidänhän pitää nostaa esiin kymmeniä tuhansia sellaisia työntekijöitä. Emme saa pelätä sitä, että he eivät ehkä pysty tekemään työtään niin hyvin kuin kokeneet työntekijät. Kun määrätään heitä vastuunalaisille paikoille, niin ei ole syytä pelätä virheitä, joita he saattavat tehdä ensi alussa. Meille on tärkeää nostaa heitä vastuunalaisiin eturivin toimiin. Siellä he voivat panna voimansa liikkeelle ja saavat työn käyntiin, sillä he tulevat toimimaan varmuudella, he tietävät saavansa tukea päteviltä kokeneilta työntekijöiltä, joilla on jo vuoden työkokemus Venäjällä. He tietävät, että kokeneemmat toverit helpottavat heidän tehtävänsä kriittisellä hetkellä. Tämä uusi työläiskerros pystyy hoitamaan asioita hyvin, jos eturivin työläiset asettavat heitä eturivin tehtäviin. Me voimme tehdä sen kärsimättä vähääkään, sillä tällä laajalla kerroksella on proletaarista vaistoa, proletaarista velvollisuuden tuntoa ja tajua. Heihin voidaan luottaa ja heistä voidaan sanoa, että he auttavat meitä tiukan tullen. Venäjälle on ollut tunnusomaista, että täällä on vaikeimpina aikoina



ollut aina kansanjoukkoja, joita on voitu käyttää reservinä ja panna liikkeelle, reservinä, josta on saatu uusia voimia silloin kun vanhat ovat alkaneet ehtyä. Niin, eturivin työläiset ovat liiaksi uupuneita, ja seuraava kerros tulee hoitamaan asioita huonommin, mutta se ei ole vaarallista, se ei aiheuta vahinkoa emmekä me pahenna asiaa, kun panemme liikkeelle nämä uudet voimat, annamme niille suunnan ja selviydymme tilanteesta.

Näissä olosuhteissa ei voida olla mainitsematta eserriä ja menshevikkejä. Neuvostovalta on viime aikoina ryhtynyt lakkauttamaan heidän sanomalehtiään ja pidättänyt heitä. Tämän nähdessään eräät työläistoverit sanovat: „Ne bolshevikit — heidän joukkoonsa kuulun minäkin —, jotka ovat saaneet meidät tekemään tiettyjä myönnytyksiä pikkuporvarillisille demokraateille, ovat siis olleet väärässä. Mitä varten teimme myönnytyksiä, jos nyt pitää lakkauttaa sanomalehtiä ja vangita heitä? Onko siinä johdonmukaisuutta?”

Tähän vastaan seuraavasti. Sellaisessa maassa kuin Venäjällä, missä koko maatalous on pikkuporvarillisten ainesten käsissä, sellaisessa maassa emme voi kestää pitkään ilman pikkuporvarillisen kerroksen tukea. Tuo kerros kulkee parhaillaan päämäärään mutkitellen eikä suorinta tietä. Kun minä ajan takaa vihollista, joka ei kulje suorinta tietä vaan mutkitellen, niin minunkin on kuljettava mutkitellen tavoittaakseni vihollisen. Poliittisella kielellä puhuen pikkuporvarilliset joukot ovat työn ja pääoman keskivälissä, ja noita joukkoja pitää peitota sata kertaa ennen kuin ne ymmärtävät, että on selvitettävä itselleen yksi seikka: mahdollista on joko porvariston diktatuuri tai työväenluokan diktatuuri. Se joka ottaa tämän huomioon, hän käsittää nykyisen ajankohdan tilanteen. Työläiset käsittävätkin tämän. Kokemuksen ja lukuisten havaintojen perusteella he ovat oivaltaneet, että mahdollisia ovat vain nämä kaksi vallan muotoa: joko täydellinen työväenluokan valta taikka täydellinen porvariston valta — keskitietä ei ole, kolmatta tietä ei ole. Työväenluokka on käsittänyt tämän jo kauan sitten lakko- ja vallankumoustaistelusta. Pikkuporvaristo ei jaksakaan käsittää tätä heti; sadat elämän antamat viitteet eivät voi opettaa eivätkä totuttaa pikkuporvaristoa tähän ajatukseen, eikä se lakkaa ajattelemasta liittoutumista suurporvariston kanssa, sillä se ei jaksakaan käsittää, ettei voida olla ilman proletariaatin diktatuuria tai porvariston diktatuuria.

Eserrät ja menshevikit ovat ottaneet varteen Koltshakin valtakomennon antamat kokemukset ja käsittäneet, ettei ollut mikään sattuma, kun mitä hurjimman, epätoivoisen taistelun aikana ja ulkovaltojen auttaessa demokratialla ei saatu aikaan mitään. Heihin vaikuttaa kaksi voimaa — eikä näiden voimien lisäksi ole olemassa mitään — joko porvariston diktatuuri tahi työväenluokan valta ja täydellinen diktatuuri, keskitie ei ole voinut missään antaa mitään eikä se ole missään johtanut mihinkään. Perustava kokouskaan ei johtanut mihinkään. Sen ovat eserrät ja menshevikit sekä pikkuporvaristo kokeneet omakohtaisesti.

Kun eserrät ja menshevikit sanoivat: „Me hylkäämme Koltshakin ja kaikki ne, jotka kannattavat häntä ja Ententen väliintuloa”, he eivät sanoneet sitä yksinomaan teeskentelymielessä. Se ei ollut pelkkää poliittista viekkautta, vaikka osa heistä olikin perustanut laskelmansa siihen, että „me kyllä puijaamme bolshevikkeja, kunhan meille vain annetaan mahdollisuus jatkaa entiseen tapaan”. Me otimme huomioon tämän viekkauksen ja ryhdyimme tietenkin vastatoimenpiteisiin, mutta kun menshevikit ja eserrät puhuivat näin, se ei ollut pelkkää teeskentelyä ja viekkautta, vaan monille heistä se oli *vakaumus*. Heidän keskuudessaan joudumme tekemisiin ei ainoastaan kynäilijäryhmän, vaan myös pikkuporvarillisten teknikko-, insinööri- y.m.s. kerrosten kanssa. Kun menshevikit ilmoittivat vastustavansa liittoutuneiden väliintuloa ja me tarjosimme heille työtä, he suostuivat mielellään tarjouksemme. Mutta nyt olemme täysin oikeassa tukistaessamme heitä, tukistaessamme pikkuporvarillista kerrosta, sillä tuo kerros on tavattoman kovapäistä ymmärtämään. Sen se osoitti Kerenskin aikana ja sitä se osoittaa nykyisissäkin edesottamuksissaan. Astutuaan palvelukseemme nuo ihmiset sanovat: „Olemme luopuneet politiikasta, tulemme mielihyvin tekemään työtä.” Sellaisille henkilöille vastaamme: „Me tarvitsemme menshevikkeihin lukeutuvia virkailijoita, sillä he eivät ole kruununvarkaita eivätkä mustasotnialaisia, jotka tuppautuvat joukkoomme, kirjoittautuvat kommunisteiksi ja tekevät meille ilkeyksiä.” Jos ihmiset uskovat perustavaan kokoukseen, me sanomme heille: „Hyvät herrat, voitte uskoa perustavaan kokoukseen ja vaikka jumalaankin, mutta tehkää työtänne ja pysykää erossa politiikasta.” Heidän keskuudessaan kasvaa sellaisten henkilöiden lukumäärä,

jotka tietävät nolanneensa itsensä politiikassa: he ovat kirkuneet, että Neuvostovalta on rujo keksintö, joka on mahdollinen vain barbaarisella Venäjällä. He ovat sanoneet, että perustavan kokouksen hajottaminen on tsarismmin kasvattamien barbaarien tekoa. Euroopassakin on toistettu näitä väitteitä. Nyt saapuu Euroopasta tietoja, että Neuvostovalta on tulossa porvarillisen perustavan kokouksen tilalle koko maailmassa. Nämä ovat opetuksia koko sille sivistyneistölle, joka tulee palvelukseemme. Meillä on nykyään työssä virkailijoita kaksi kertaa enemmän kuin puoli vuotta sitten. Se on saavutus, että olemme saaneet virkailijoita, jotka työskentelevät paremmin kuin mustasotnialaiset. Kun kehotimme heitä tulemaan palvelukseemme, he sanoivat: „Pelkään Koltshakia, kannatan sinua, mutta en halua sinua auttaa. Minä järkeilen kuin aito parlamentaarikko, aivan kuin istuisin perustavassa kokouksessa, etkä sinä saa koskea minuun, sillä olen demokraatti.” Me sanomme noille ryhmille, jotka jankuttavat perustavasta kokouksesta: „Jos aiotte jankuttaa vielä pitkään, me passitamme teidät Koltshakin luo ja Gruusiaan.” (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Alkaa polemiikki, syntyy legaalisen ryhmän oppositio. Oppositiota emme tule sallimaan. Koko maailman imperialistit tarttuvat meitä kurkusta, yrittävät nujertaa meidät sotilaallisen rynnistyksensä voimalla, meidän on taisteltava, tässä kamppailaan elämästä ja kuolemasta. Jos olet tullut tänne auttamaan meitä, niin tee hyvin, mutta jos ryhdyt julkaisemaan sanomalehtiä ja yllyttämään työläisiä lakkoihin — ja lakkojen takia puna-armeijalaisemme menehtyvät rintamalla ja jokainen lakkopäivä aiheuttaa kymmenille tuhansille ihmisille tehtaissamme puutetta, nälkää, niitä kärsimyksiä, jotka huolestuttavat meitä —, silloin olet ehkä oikeassa perustavan kokouksen kannalta, mutta meidän taistelumme ja kantamamme vastuun kannalta olet väärässä, silloin et voi meitä auttaa, laputa Gruusiaan, laputa Koltshakin luo, tai panemme sinut vankilaan! Ja sen me teemme.

Toverit! Toivottavasti kaikki me hyväksymme yksimielisesti kokouksen lopussa esitettävän päätöslauselman, jossa yritämme antaa ne tarvittavat ohjeet, joita halusin selostuksessani perustella. Nyt haluaisin kosketella vielä kahta kysymystä: keskivarakkaan talonpojan asemaa ja kansainvälistä tilannetta, jolla on suunnattoman tärkeä merkitys.

Keskivarakkaasta talonpojasta puhuimme puolueen edustajakokouksessa ja päätimme, mitä linjaa puolueemme pitää noudattaa keskivarakkaaseen talonpoikaistoon nähden. Puolueemme on valinnut vastuullisimpaan toimeen, Yleisvenäläisen TPKK:n puheenjohtajan toimeen, joka on sitäkin vastuullisempi, koska sitä hoiti aikaisemmin erittäin lahjakas organisaattori tov. Sverdlov — tuohon toimeen puolueemme on valinnut tov. Kalininin, pietarilaisen työmiehen, joka on pitänyt jatkuvasti yllä yhteyttä maaseutuun. Lehdet kirjoittavat tänään, että eserrät ovat murhanneet erään tov. Kalininin — hän ei ollut sama Kalinin. Tämä osoittaa, millaisiin keinoihin eserrät turvautuvat. Toveri M. I. Kalinin on keskivarakas talonpoika Tverin kuvernementista ja käy joka vuosi kotiseudullaan. Keskivarakas talonpoikaisto on kaikkein laajin kerros, joka on laajentunut vallankumouksemme jälkeen sen seurauksena, että me lakkautimme tilanherrojen yksityisen maanomistuksen. Vallankumouksemme paransi talonpoikaiston asemaa, sillä talonpoikaisto otti haltuunsa kaikki tilanherrain maat, ja sen seurauksena keskivarakkaiden talonpoikien lukumäärä on kasvanut huomattavasti. Kun talonpoikaiston keskuudessa ilmenee tyytymättömyyttä, niin me sanomme, että tuo tyytymättömyys on ylhäältä käsin aiheutettua, ja pitää tietää, missä määrin se on aiheellista voimiemme ollessa vähäisiä. Te täällä pääkaupungissa tiedätte, miten vaikeaa on taistelu vitkuttelua, virastokankeutta vastaan. Meidän täytyy ottaa työhön entisiä virkamiehiä, koska muita ei ole. Heitä on uudestikasvatettava, opetettava, ja se vaatii aikaa. Me voimme sijoittaa uusia työläisiä vastuunalaisiin toimiin elintarvikehankinta- ja jakelujärjestöihin, mutta Valtionvalvonnassa on yhä vielä kohtuuttoman paljon vanhoja virkailijoita, ja me kärsimme vitkuttelusta, virastokankeudesta. Me pyrimme nostamaan uusia työläisiä, jotta he osallistuisivat valvontatyöhön, Kulkulaitoskomissariaatin työhön, rinnan spesialistien kanssa. Siten taistelemme vitkuttelua ja virastokankeutta vastaan. Ja kuinka työlästä se on täällä Moskovassakin! Entä mitä tapahtuu maaseudulla? Puolueen jäsenenä esiintyvät henkilöt ovat siellä monestikin veijareita ja harjoittavat mitä tunnottominta mielivaltaa. Ja kuinka usein joudutaan ojentamaan kokemattomia ihmisiä, kun he sekoittavat toisiinsa kulakin ja keskivarakkaan talonpojan.

Kulakki on se, joka elää toisen työstä, joka ryöstää toisen työtä ja käyttää hyväkseen toisen hätää; keskivarakas talonpoika on se, joka ei riistä eikä ole itse riiston kohteena, joka saa toimeentulonsa pientaloudesta, elää omalla työllään. Eikä yksikään sosialisti maailmassa ole milloinkaan aikonut ottaa pienomistajilta pois omaisuutta. Pienomistaja säilyy vielä vuosikautia. Tätä asiaa ei voida muuttaa millään dekreeteillä, tässä asiassa on odotettava kunnes talonpoika oppii ottamaan varteen kokemuksen. Kun hän näkee, että kollektiivinen talous on paljon parempi, silloin hän tulee mukaamme. Meidän on voitettava hänen luottamuksensa. Sitä varten pitää taistella väärinkäytöksiä vastaan. Me voimme taistella vain kaupunkilaistyöläisten voimin, koska heillä on laajat yhteydet talonpoikiin, he voivat antaa satoja tuhansia työntekijöitä. Me tiedämme hyvin, ettei tovereiden asettamisesta korkeisiin virkoihin, ei kiertokirjeistä eikä dekreeteistä ole apua, vaan että jokaisen ryhmän, jokaisen solun työläisten on itsensä tartuttava asiaan, heillä on erikoinen yhteys maaseutuun.

Sanoin, että työläisten pitää asettaa ensimmäiseksi tehtäväkseen auttaa kaikin voimin sodankäynnissä; toiseksi tulee auttaa keskivarakasta talonpoikaa pitämällä yhteyttä häneen, ettei yksikään vakava vihollisen hyökkäys maaseudulla jäisi rankaisematta. On selitettävä, että kaupunkilais-työläinen tuo apua keskivarakkaalle talonpojalle kuten toverilleen, sillä keskivarakas talonpoika on yhtäläinen työtätekevä, hän vain on kasvanut toisissa oloissa, hän elää hajallaan, maaseudun valistumattomuudessa, ja hänen on perin vaikea vapautua siitä. Ja meidän on tiedettävä, että tovereiden sitkeällä toiminnalla saamme aikaan yhteyden keskivarakkaaseen talonpoikaan. Mitättömän vähäinen määrä talonpoikia tulee siirtymään kulakiston joukkoon, tulee kapinoimaan — sen me tiedämme. Ja kun asia on näin, niin mitä on tehtävä, miten voimme voittaa keskivarakkaan talonpojan luottamuksen, miten voimme auttaa häntä kaikkinaisten väärinkäytösten ehkäisemisessä? Jos olemme tehneet vähän tässä asiassa, niin syy ei ole meidän: meitä on häirinnyt taistelu porvaristoa vastaan. Tämä pitää tajuta, jokaisen työläisen pitää asettaa tämä kysymys ja sanoa: me työläiset pidämme joukkona yhteyttä keskivarakkaaseen talonpoikaistoon ja käytämme tätä yhteyttä, saamme aikaan sen, että jokainen keskivarakas talonpoika saa

tietää avustamme ei yksinomaan тов. Kalininin virkaan-nimityksen muodossa, vaan että hän saa käytännössä vaikkapa pientäkin apua, mutta silti apua, vaikkapa vähäistäkin, mutta toverillista neuvoa. Ja nyt talonpoika tulee antamaan eniten arvoa nimenomaan sellaiselle avulle. Hänelle pitää selvittää, miksi vaikea asemamme estää meitä antamasta hänelle sitä apua, jota hän tarvitsee, jota kaupunkikulttuuri tuo mukanaan. Talonpoika tarvitsee kaupungin tuottamia hyödykkeitä, kaupunkikulttuuria, ja meidän pitää antaa sitä hänelle. Vasta sitten kun proletariaatti antaa hänelle sellaista apua, talonpoika näkee, että työläisten apu on toisenlaista kuin riistäjien apu ennen. Jokaisen työläisen, jolla on yhteyttä maaseutuun, tulee asettaa tehtäväkseen auttaa talonpoikaa nousemaan kaupunkilaiselle tasolle. Kaupunkilaistyöläisen tulee sanoa itselleen, että hänen on riennettävä talonpojan avuksi nyt keväällä, kun elintarviketilanne on kiristynyt erikoisesti, ja jos jokainen suorittaa vaikkapa vähäisen osan tästä työstä, me saamme nähdä, että rakennuksessamme on muutakin kuin pelkkä julkisivu ja että Neuvostovalan lujittamisen kannalta asiamme saadaan viedyksi päätökseen, sillä talonpoika sanoo: „Eläköön Neuvostotasavalta, eläköön bolshevikit, alas kommuuna!” Hän sättii typerästi järjestettyä „kommuunaa”, jota hänelle tyrkytetään. Hän suhtautuu kaikkeen tyrkytettyyn epäluuloisesti, oikeutetuin epäilyksin. Meidän on mentävä keskivarakkaan talonpojan luo, autettava häntä, opetettava häntä, mutta vain tieteen ja sosialismin alalla, kun taas maatalouden alalla meidän pitää saada oppia häneltä. Siinä tehtävä, joka nousee ratkaistavaksemme erikoisen pakottavana.

Siirymme nyt tarkastelemaan kansainvälistä tilannetta. Sanoin, että Englannin, Ranskan ja Amerikan imperialistit yrittävät viimeistä kertaa tarttua kurkkuumme, mutta siinä he eivät tule onnistumaan. Niin vaikea kuin tilanne onkin, voimme sanoa varmuudella, että me voitamme kansainvälisen imperialismiin. Me voitamme koko maailman miljardöörit. Me kykenemme voittamaan heidät kahdesta syystä. Ensinnäkin siksi, että he ovat petoja, jotka ovat niin riehaantuneet keskinäisessä taistelussaan, että repivät herkeämättä toisiaan eivätkä huomaa olevansa kuilun partaalla. Toiseksi siksi, että Neuvostovalta kasvaa jatkuvasti kaikkialla maailmassa. Ei kulu päivääkään, ettemme saisi

lukea siitä lehdistä. Tänään luimme Amerikan lehdistön radiotoimiston tiedotuksen Lyonista, että nuo 10-henkisessä komissiossa neuvotelleet henkilöt ovat supistaneet komissiota, ja nyt keskustelijoita on neljä: Wilson, Lloyd George, Clemenceau ja Orlando. Neljänkään kansakunnan johtajat eivät voi päästä sopimukseen: Englanti ja Amerikka eivät suostu antamaan Ranskalle kivihiilen tuotannosta saatavaa liikevoittoa. Ne ovat rosvoja, jotka ovat ryöstäneet saalista kaikkialta maailmasta eivätkä voi nyt sopia keskenään. Nuo neljä miestä ovat sulkeutuneet nelihenkiseen ryhmäänsä, ettei vain herra paratkoon pääsisi leviämään huhuja — he kaikki ovat suuria demokraatteja, mutta antavat itse aihetta huhupuheisiin ja lähettävät radiosanomiamia, etteivät he suostu luovuttamaan kivihieilestä saatavia voittoja. Eräs ranskalainen toveri, joka oli tavannut ranskalaisia sotavankeja, kertoi minulle niiden sotavankien puhuvan: „Meille sanottiin, että Venäjälle pitää lähteä taistelemaan saksalaisia vastaan, koska saksalaiset kuristavat meidän maataamme. Mutta nythän on solmittu aselepo Saksan kanssa, ketä vastaan minä nyt lähden taistelemaan?” Siitä hänelle ei mainittu sanallakaan. Ja tuollaisten, näitä kysymyksiä itselleen esittävien ihmisten määrä kasvaa joka päivä miljoonilla ja taas miljoonilla. Nämä ihmiset ovat kokeneet imperialistisen sodan kauhut ja sanovat: „Minkä puolesta me oikeastaan menemme sotimaan?” Kun bolshevikit ennen selittivät heille illegaalisissa lehtisissä, minkä puolesta he menivät sotimaan, niin nyt imperialistit lähettelevät radiosanomiamia: Englanti ei suostu luovuttamaan Ranskalle kivihieilestä saatavia liikevoittoja. Siten he, erään ranskalaisen sanomalehtimiehen sanoja käyttäkseni, harppovat huoneesta toiseen yrittäen turhaan ratkaista kysymystä. He yrittävät ratkaista, kenelle pitäisi antaa enemmän ja ovat tapelleet keskenään viisi kuukautta; he ovat kadottaneet kaiken itsehillintänsä ja niin kauan nuo pedot repivät toisiaan, ettei niistä jää jäljelle muuta kuin hännänriekaleita. Ja me sanomme, että kansainvälinen asemamme, joka oli alkuaikoina niin heikko, että he olisivat voineet nujertaa meidät muutamassa viikossa, on parempi nyt, kun he eivät pysty jakamaan keskenään saalista, koska ovat alkaneet raadella itseään. He lupaavat sotilaille: kukista Saksa ja hyödyt suunnattomasti. He kinastelevat, pitääkö Saksalta ottaa 60 vai 80 miljardia. Kysymys on tavattoman periaatteellinen,

tavattoman kiinnostava, varsinkin jos kerrotaan siitä työläiselle tai talonpojalle. Mutta jos he kinastelevat pitkään, he eivät saa yhtään miljardia. Se tässä onkin kaikkein kiinnostavinta!

Sen tähden sanommekin vähääkään liioittelematta, emmekä edes sano sitä sosialisteina, vaan pelkästään punniten kylmästi vastassamme olevia voimia, että Neuvostotasavalan asema paranee, ei päivä päivältä, vaan tunti tunnilta. Viholliset eivät voi sopia keskenään. On kulunut viisi kuukautta siitä, kun he voittivat. Mutta he eivät solmi rauhaa. Ranskan edustajakamari äänesti hiljattain taas satoja miljoonia sotavalmisteluihin. He kaivavat itse hautaa itselleen, ja siellä heillä on jo ihmisiä, jotka laskevat heidät tuohon hautaan ja luovat haudan kunnolla umpeen. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Näin siksi, koska neuvostoliike kasvaa kaikissa maissa ja Unkarin vallankumous on osoittanut, että silloin kun me sanomme, ettemme taistele vain omasta puolestamme, vaan koko maailman Neuvostovallan puolesta, ettei täällä vuodateta puna-armeijalaisten verta yksin nälkäisten tovereiden tähden, vaan sen puolesta, että Neuvostovalta voittaisi koko maailmassa — Unkarin esimerkki on osoittanut, ettei tämä ole pelkkää ennustusta eikä lupailua, vaan mitä elävintä välitöntä todellisuutta.

Unkarin vallankumous tapahtui tavattoman omaperäisesti: Unkarilainen Kerenski, jonka nimenä siellä on Karolyi, luopui itse virastaan, ja unkarilaiset sovittelijat — menshevikit sekä eserrät — käsittivät, että pitää mennä vankilaan, missä unkarilainen toveri Bela Kun, eräs Unkarin parhaita kommunisteja, oli vankina. He menivät hänen luokseen ja sanoivat: „Teidän pitää ottaa valta!” (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Porvarillinen hallitus erosi. Porvarilliset sosialistit, unkarilaiset menshevikit ja eserrät, liittyivät Unkarin bolshevikkipuolueeseen ja muodostivat yhtenäisen puolueen, yhtenäisen hallituksen. Tov. Bela Kun, toverimme ja kommunisti, joka on käynyt Venäjällä täydellisesti bolshevismiin käytännön koulun, sanoi keskustellessani hänen kanssaan radioteitse: „Minulla ei ole enemmistöä hallituksessa, mutta minä voitan, koska joukot ovat puolellani ja Neuvostojen edustajakokous kutsutaan koolle.” Tämä on maailmanhistoriallinen kumous.

Kaikille Euroopan työläisille on tähän saakka valehdeltu sanomalla Neuvosto-Venäjistä: „Siellä ei ole mitään val-



taa, vaan pelkkä anarkia, he ovat pelkkiä tappelupukareita." Ranskalainen ministeri Pichon lausui äskettäin Neuvosto-Venäjältä: „Se on anarkiaa, he ovat väkivallantekijöitä, vallananastajia!" Saksalaiset menshevikit puhuivat maansa työläisille: „Katsokaa Venäjää, siellä vallitsee sota, nälkä, rappiotila! Sitäkö te toivotte sosialismille?" Ja sillä he pelästyttivät työläiset. Mutta Unkari on antanut esimerkin vallankumouksesta, joka syntyy kerrassaan toisin. Unkari joutuu epäilemättä käymään raskaan taistelun porvaristoa vastaan — se on kiertämätöntä. Totuus on se, että kun nuo rosvot, Englannin ja Ranskan imperialistit, näkivät vallankumouksen Unkarissa lähestyvän, he tahtoivat tukahduttaa sen, tahtoivat estää sitä puhkeamasta. Meillä tilannetta vaikeutti se, että me jouduimme luomaan Neuvostovaltaa vastoin patriotismia. Piti murtaa patriotismi, solmia Brestin rauha. Se oli mitä raivokkain, verinen murros. Naapurimaiden porvaristo sai nähdä, kenen tulee hallita. Kenen sitten, ellei Neuvoston? Tässä on käynyt samoin kuin entisinä aikoina, jolloin kuninkaas, keisarit ja ruhtinaas nähdesään valtansa heikentyvän sanoivat: „Tarvitaan perustuslakia, tulkoon porvaristo ja hallitkoon!" Ja jos kuningas heikkeni, hän sai eläkkeen tai edullisen viran. Koko maailman porvaristo kokee nyt samaa, mitä kuninkaas ja keisarit joutuivat kokemaan 50—60 vuotta sitten. Kun Englannin ja Ranskan imperialistit esittivät ennenkuulumattomia vaatimuksia Unkarin kapitalisteille, nämä sanoivat: „Me emme kykene sotimaan. Kansas ei seuraa meitä, mutta unkarilaisina isänmaanystävinä tahdomme antaa vastaiskun. Mikä valtas sitten pitäisi olla? — Neuvostovaltas." Unkarin porvaristo tunnusti koko maailman edessä, että se eroas vapaaehtoisesti ja että maailmassa on vain yksi valtas, joka kykenee johtamaan kansoja hädän hetkellä — se on Neuvostovaltas. (Suosionosoituksia.) Juuri sillä, että Unkarin vallankumous sai alkunsa kokonaan toisin kuin meidän vallankumouksenme, se näyttää koko maailmalle sen, mikä Venäjän kohdalla ei tullut näkyviin: nimittäin että bolshevismi tietää uutta proletaarista demokratiaa, työvän demokratiaa, joka astuu vanhan parlamentin tilalle. Se oli aikaa, jolloin työläisiä petettiin, jolloin heidät alistettiin kapitalistiseen orjuuteen. Vanhan porvarillisen parlamentin tilalle on tulossa yleismaailmallinen Neuvostovaltas, joka on voittanut puolelleen kaikkien työläisten

myötätunnon, sillä se on työtätekevien valtaa, niiden miljoonien valtaa, jotka itse vallitsevat, itse hallitsevat. He saattavat hallita huonosti, niin kuin me Venäjällä, mutta ovathan olosuhteetkin meillä äärettömän vaikeat. Sellaisessa valtiossa, missä porvaristo ei tee näin hurjaa vastarintaa, Neuvostovallan tehtävät tulevat helpottumaan, se voi toimia ilman sitä väkivaltaa, lähtemättä sille veriselle tielle, jolle herrat Kerenskit ja imperialistit pakottivat meidät lähtemään. Me selviydymme vaikeammastakin tiestä. Olkoon, että Venäjä on saanut antaa suurempia uhreja kuin muut maat. Se ei ole mikään ihme, koska me saimme perinnöksi jo rappiutilassa olevan talouden. Toiset maat kulkevat toista, inhimillisempää tietä, tulevat samaan päämäärään — Neuvostovaltaan. Sen vuoksi Unkarin esimerkillä tuleekin olemaan ratkaiseva merkitys.

Kokemus opettaa ihmisiä. Sanoin ei voida todistaa Neuvostovaltaa oikeaksi. Venäjä yksin ei ollut kyllin ymmärrettävä esimerkki koko maailman työläisille. He ovat tienneet, että Venäjällä on neuvostojärjestelmä, kaikki he kannattavat Neuvostoja, mutta verisen taistelun kauhut ovat pelottaneet heitä. Unkarin esimerkki muodostuu ratkaisevaksi proletaarijoukoille, Euroopan proletariaatille ja työtätekevälle talonpoikaistolle: vaikealla hetkellä ei kukaan muu kykene hallitsemaan maata kuin Neuvostovalta.

Me muistamme vanhojen ihmisten sanonnan: „Lapset ovat varttuneet, lapset ovat päässeet jaloilleen, nyt voi kuollakin.” Me emme aio kuolla, me kuljemme voittoon, mutta kun näemme sellaisia lapsia kuin Unkarin, missä jo on Neuvostovalta, niin sanomme, että olemme jo tehneet tehtävämme, ei ainoastaan Venäjällä, vaan myös kansainvälisessä mitassa ja että kestämmme kaikki suurimmatkin vaikeudet saavuttaaksemme täydellisen voiton, jotta Venäjän ja Unkarin Neuvostotasavaltojen rinnalle ilmaantuisi — ja me saamme nähdä sen ilmaantuvan — kansainvälinen Neuvostotasavalta. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

## 2

PAÄTÖSLAUSELMA NEUVOSTOTASAVALLAN ULKOPOLIITTISTA  
JA SISAISTA TILANNETTA KOSKEVAN SELOSTUKSEN  
JOHDOSTA

Neuvostotasavalta on astumassa olemassaolonsa raskaimpaan kauteen siinä ankarassa ja maineikkaassa taistelussa, jota se käy kaikkien kansojen etunenässä. Lähi-kuukaudet tulevat muodostumaan kriisikuukausiksi. Entente ponnistelee epätoivoisesti viimeisin voimin murskatakseen meidät asein. Elintarviketilanne kärjistyy erittäin voimakkaasti. Kulkulaitos on pahoin hävitetty.

Vain äärimmäinen voimien jännitys voi pelastaa meidät. Voitto on kuitenkin täysin mahdollinen. Unkarin valtakumous on lopullinen todistus neuvostoliikkeen nopeasta kasvusta Euroopassa ja sen tulevasta voitosta. Meillä on maailman kaikissa maissa enemmän liittolaisia kuin aavistammekaan. On kestettävä vielä 4 tai 5 ehkä kaikkein vaarallisinta ja katkerinta kuukautta, jotta voittomme olisi täydellinen. Ja tällaisena aikana itseään menshevikeiksi, vasemmisto- tai oikeistoeserriksi nimittävät houkkioit ja seikkailijat esiintyvät puhein Neuvostovallan kannattajina ja Ententen sotilaallisen väliintulon vastustajina, mutta yllyttävät teossa lakkoihin tai vaativat myönnytyksiä vapaalle kaupankäynnille tai kansalaissodan lopettamista unohtaen, että me olemme tarjonneet kaikille rauhaa ja että sotamme on oikeudenmukaista, laillista, välttämätöntä puolustautumista. On ilmeistä, että tuollainen agitaatio on mitä aktiivisinta ja tehokkainta apua valkokaartilaisille, jotka valmistautuvat viimeisin voimin tuhoamaan meidät. Kokous tuomitsee armotta nämä naamioituneet kansanviholliset.

Kokous ilmoittaa kaikille menshevikeille ja eserrille, jotka ovat todella valmiita auttamaan meitä vaikeassa taistelussamme, että työläisten ja talonpoikien valta myöntää heille täydellisen vapauden ja turvaa heille Neuvostotasavallan kansalaisten täydet oikeudet.

Kokous julistaa, että Neuvostovallan tehtävänä on nykyään säälimätön sota niitä menshevikkejä ja eserriä vastaan, jotka kirjallisten ja poliittisten „Vsegda Vperjod!” sekä „Delo Naroda”<sup>48</sup> ryhmien lailla itse asiassa häiritsevät taisteluamme ja ovat vannoutuneiden vihollistemme liittolaisia. Kokous kehottaa kaikkia työväenjärjestöjä, kaikkia proletaareja ja työtätekeviä talonpoikia jännittämään kaikki voimat Neuvostovallan vihollisten torjumiseksi, sen puolustamiseksi sekä myös elintarvikeasiain ja kulkulaitoksen saattamiseksi järjestykseen.

Sitä varten kokous katsoo tarpeelliseksi:

1) Kutsua uupuneiden eturivin miesten tilalle keskitasolla olevia, t.s. sellaisia työväenluokan ja talonpoikaiston edustajia, jotka ovat vähemmän kokeneita kuin eturivin työläiset ja talonpojat.

2) Tehostaa edelleen sekä eturiviin että laajaan massaan kuuluvien työläisten lähettämistä elintarvikealalle, kulkulaitokseen, armeijan palvelukseen.

3) Kutsua mahdollisimman runsaasti tietoisia työläisiä ja talonpoikia työhön Kulkulaitosten kansankomissariaattiin ja Valtionvalvontaan työn parantamiseksi sekä virkavaltaisuuden, vitkuttelun, virastokankeuden hävittämiseksi.

4) Lähettää mahdollisimman runsaasti voimia nälkäänäkevistä kaupungeista maataloustöihin maalle — kasvi-tarhoihin, Ukrainaun, Donille j.n.e. viljan sekä muiden maataloustuotteiden tuotannon lisäämiseksi.

5) On jännitettävä kaikki voimat keskivarakkaan talonpojan auttamiseksi ja niiden väärinkäytösten lopettamiseksi, joiden takia hän joutuu niin usein kärsimään, tuettava häntä toverillisesti. On pantava heti viralta sellaiset neuvostotyöntekijät, jotka eivät käsitä tätä ainoata oikeaa politiikkaa tahi eivät osaa toteuttaa sitä käytännössä.

6) Kaikkien ajankohtaisena tehtävänä on taistelu kaikinlaisia väsymyksen, heikkouden ja epäröinnin ilmauksia vastaan. On valettava rohkeutta sydämiin, kehotettava mielenlujuuteen, kartutettava tietoisuutta ja lujitettava toverikuria.

Venäjän työväenluokka ja talonpoikaisto ovat kestäneet suunnattomia rasituksia. Heidän kärsimyksensä ovat viime kuukausina käyneet yhä kovemmiksi. Mutta kokous vakuuttaa, että työläisten tahto ei ole lannistunut, että työväenluokka on edelleen asemissaan, täysin varmana siitä, että se voittaa kaikki vaikeudet ja turvaa hinnalla millä hyvänsä sosialistisen Neuvostotasavallan voiton Venäjällä ja koko maailmassa.

„Pravda” № 73,  
huhtikuun 4 pnä 1919

Julkaistaan käsikirjoitukseen verrattun  
„Pravda” lehden tekstin mukaan

---

## KIRJE PIETARIN TYÖLÄISILLE ITÄRINTAMAN AVUSTAMISESTA

Pietarilaisille työläistovereille

Toverit! Tilanne Itärintamalla on vaikeutunut äärimmilleen. Koltshak on tänään valloittanut Votkinski zavodin, Bugulma on tuhon partaalla; nähtävästi Koltshak etenee vieläkin.

Vaara on uhkaava.

Me päätämme tänään Kansankomissaarien Neuvostossa useista erikoistoimenpiteistä Itärintaman avustamiseksi ja panemme käyntiin entistä tehokkaamman agitaatiotyön.

Pyydämme Pietarin työläisiä *nostamaan kaikki jalkeille, mobilisoimaan kaikki voimat* Itärintaman avuksi.

Työläissotilaat saavat siellä itselleen lisämuonaa ja auttavat perheitään elintarvikelähetyksillä. Ja mikä tärkeintä — siellä ratkaistaan vallankumouksen kohtalo.

Voittamalla siellä *viemme sodan päätökseen, sillä valkoiset eivät enää saa apua ulkomailta*. Etelässä voittomme on jo lähellä. Emme voi siirtää voimia etelästä ennenkuin olemme voittaneet siellä täydellisesti.

*Siksi on riennettävä Itärintaman avuksi!*

Sekä Neuvostojen että ammattiliittojen on jännitettävä kaikki voimat, nostettava kaikki jalkeille ja autettava kaikin keinoin Itärintamaa.

Olen varma siitä, toverit, että Pietarin työläiset näyttävät esimerkkiä koko Venäjälle.

Kommunistisin tervehdyksin

*Lenin*

Moskova, huhtikuun 10 pnä 1919

## **VKP(b):n KESKUSKOMITEAN TEESIT ITÄRINTAMAN TILANTEEN JOHDOSTA**

Koltshakin voitot Itärintamalla muodostuvat erittäin uhkaavaksi vaaraksi Neuvostotasavallalle. On jännitettävä äärimmilleen kaikki voimat, jotta Koltshak saataisiin murskatuksi.

Sen vuoksi Keskuskomitea kehottaa kaikkia puoluejärjestöjä keskittämään voimansa ensisijaisesti seuraaviin toimenpiteisiin, joihin puoluejärjestöjen ja varsinkin ammattiliittojen on ryhdyttävä, jotta saataisiin entistä laajemmat työväenluokan kerrokset aktiivisesti mukaan maan puolustukseen.

1. Huhtikuun 11 p:nä 1919 julistetun mobilisaation kaikinpuolinen tukeminen.

Puolueen ja ammattiliittojen kaikki voimat on mobilisoidava viipymättä, jotta voitaisiin antaa mitä tarmokkainta apua aivan lähipäivinä, viivyttämättä vähimmässäkään määrin mobilisaatiota, jonka Kansankomissaarien Neuvosto on dekreetillään huhtikuun 10 päivältä 1919 määrännyt toimeenpantavaksi.

On päästävä heti siihen, että mobilisoitavat näkisivät ammattiliittojen olevan toimeliaasti mukana ja tuntisivat saavansa tukea työväenluokalta.

On erityisesti tehtävä selväksi jokaiselle mobilisoitavalle, että kun hänet lähetetään viipymättä rintamalle, niin se parantaa hänen kohdallaan elintarvikkeiden saantia ensinnäkin sen johdosta, että sotilaiden muonitus viljavalla rintamavyöhykkeellä on parempaa; toiseksi sen johdosta, että nälänhätää kärsiviin kuvernementteihin toimitettava vilja joutuu silloin jaettavaksi pienemmän kuluttajakunnan kesken; kolmanneksi sen johdosta, että järjestetään

laajassa mitassa elintarvikepakettien lähetyksiä rintama-alueilta puna-armeijalaisten perheille heidän kotiseudulle.

Keskuskomitea vaatii jokaiselta puoluejärjestöltä ja jokaiselta ammattiliittojärjestöltä viikoittain ainakin lyhyen selostuksen siitä, mitä ne ovat tehneet mobilisoinnin edistämiseksi ja mobilisoitavien auttamiseksi.

2. Rintamaa lähellä olevilla seuduilla, varsinkin Volgan varrella, on aseistettava järjestään kaikki ammattiliittojen jäsenet ja siinä tapauksessa, ettei aseita riitä, mobilisoitava heidät kaikki erilaisiin tehtäviin Punaisen Armeijan avuksi, täydennykseksi riveistä poistuvien tilalle j.n.e.

Sellaiset kaupungit kuin Pokrovsk, missä ammattiliitot ovat itse päättäneet mobilisoida viipymättä 50% kaikista jäsenistään, olkoot meille esikuvana. Pääkaupungit ja suurimmat tehdasteollisuuskeskukset eivät saa jäädä jälkeen Pokrovskista.

Ammattiliittojen on suoritettava kaikkialla omin voimin ja keinoin jäsentensä tarkistusluettelointi lähettääkseen kaikki ne, joiden oleskelu kotiseudulla ei ole ehdottomasti välttämätöntä, taistelemaan Volgan ja Uralin seudun puolesta.

3. On kiinnitettävä mitä vakavinta huomiota agitaatiotyön voimistamiseen varsinkin mobilisoitavien, mobilisoidujen ja puna-armeijalaisten keskuudessa. Ei saa rajoittaa tavanomaisiin agitaatiomenetelmiin, esitelmiin, joukkokokouksiin y.m.s., vaan on kehitettävä agitaatiotyötä työläisryhmien ja yksikseen toimivien työläisten voimin puna-armeijalaisten keskuudessa, jaoteltava kasarmit, Punaisen Armeijan joukko-osastot ja tehtaat tällaisten tavallisista työläisistä, ammattiliiton jäsenistä, muodostettujen ryhmien kesken. Ammattiliittojen tulee valvoa, että kaikki niiden jäsenet osallistuvat asunnoissa tehtävään agitaatiotyöhön, lentolehtisten levitykseen ja henkilökohtaisiin keskustelutilaisuuksiin.

4. Kaikki miespuoliset toimihenkilöt pitää korvata naisilla. Sitä varten on suoritettava sekä puolueen- että ammattiliitonjäsenten uudestirekisteröinti.

Kaikkia ammattiliittojen jäseniä ja kaikkia toimihenkilöitä varten on otettava käytäntöön erityiset kortit, joihin tehdään merkintä kunkin henkilökohtaisesta osallistumisesta Punaisen Armeijan avustamiseen.



5. Ammattiliittojen, tehdaskomiteoiden, puoluejärjestöjen, osuuskuntien j.n.e. kautta on viipymättä perustettava sekä paikallisia että keskusavustustoimistoja eli *myötävaikutuskomiteoita*. Niiden osoitteet on julkaistava kaikkien tiedoksi. Väestölle on tiedotettava niistä mahdollisimman laajasti. Jokaisen mobilisoitavan, jokaisen puna-armeijalaisen, jokaisen elintarvikkeiden hankintatyöhön etelään, Donille ja Ukrainaan haluavan tulee tietää, että tällaisesta avustustoimistosta eli myötävaikutuskomiteasta, joka on läheinen ja avoin työläiselle ja talonpojalle, hän saa neuvoja ja ohjeita, häntä autetaan saamaan yhteys sotilasvirastoihin j.n.e.

Tällaisten toimistojen erikoiseksi tehtäväksi on asetettava *Punaisen Armeijan huollon* edistäminen. Me voimme lisätä armeijamme miesvahuutta hyvin suuresti, jos parannamme sen ase-, varuste- y.m. huoltoa. Onhan väestön hallussa vielä melko paljon aseita, jotka ovat joko kätköissä tai muuten jääneet luovuttamatta armeijan käyttöön. Tehtaiden varastoissa on huomattavia määriä erilaisia armeijan tarvitsemia varusteita, ja ne on etsittävä nopeasti käsille ja toimitettava armeijalle. Itse väestön tulee antaa viipymättöä, laajaa, tarmokasta apua armeijan huoltoa hoitaville sotilaslaitoksille. Tähän tehtävään on käytävä käsiksi kaikkiin voimin.

6. Ammattiliittojen välityksellä on järjestettävä laajassa mitassa ei-maanviljelyskubernementtien talonpoikien, varsinkin talonpoikaisnuorison mobilisoiminen Punaisen Armeijan riveihin sekä elintarvikekomennuskuntien ja -armeijan muodostamiseksi Donilla ja Ukrainassa.

Tätä toimintaa voidaan ja pitää laajentaa monin verroin, siten autetaan pääkaupunkien ja ei-maanviljelyskubernementtien nälkäänäkevää väestöä sekä samalla lujitetaan Punaista Armeijaa.

7. Menshevikkien ja eserrien suhteen puolueen linja on nykytilanteessa seuraava: vankilaan ne, jotka auttavat tahtoen tai tahtomattaan Koltshakia. Emme tule sietämään tasavallassamme, työtätekevien tasavallassa ihmisiä, jotka eivät auta meitä teoilla taistelussa Koltshakia vastaan. Menshevikkien ja eserrien joukossa on kuitenkin sellaisia, jotka tahtovat antaa tämän tapaista apua. Näitä henkilöitä pitää rohkaista antamalla heille käytännöllisiä tehtäviä

etupäässä Punaisen Armeijan teknillisen avustamisen alalla selustassa, samalla valvoen tiukasti tätä työtä.

Keskuskomitea kääntyy kaikkien puoluejärjestöjen ja kaikkien ammattiliittojen puoleen pyynnöllä, että ne kävisivät käsiksi työhön vallankumoukselliseen tapaan, rajoittumatta vanhoihin kaavoihin.

Me voimme voittaa Koltshakin. Me voimme voittaa nopeasti ja lopullisesti, sillä voittomme etelässä ja päivä päivältä paraneva ja eduksemme muuttuva kansainvälinen tilanne takaavat meille lopullisen voiton.

On jännitettävä kaikki voimat, ryhdyttävä toimeen vallankumouksellisella tarmolla, ja Koltshak on pian murskattu. Volgaa, Uralia ja Siperiaa voidaan puolustaa, niitä on puolustettava ja ne on vallattava takaisin.

*VKP(b):n Keskuskomitea*

*Kirjoitettu huhtikuun 11 pnä 1919*

*Julkaistu huhtikuun 12 pnä 1919  
„Pravda“ lehden 79. numerossa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

---

**YLEISVENÄLÄISEN  
AMMATTILIITTOJEN  
KESKUSNEUVOSTON  
TÄYSISTUNTO<sup>49</sup>**

**HUHTIKUUN 11 p:nä 1919**

*Lyhyt seloste  
julkaistu huhtikuun 13 p:nä 1919  
„Izvestija VTsIK” lehdessä 80. numerossa*

*Kokonaisuudessaan julkaistu  
ensi kerran v. 1932*

*Julkaistaan pikakirjoitteen mukaan*



## I

ALUSTUS AMMATTILIITTOJEN TEHTAVISTA  
ITÄRINTAMAA VARTEN SUORITETTAVAN MOBILISAATION  
YHTEYDESSÄ

Toverit, te kaikki olette tietenkin tutustuneet tänään julkaistuun dekreettiin mobilisaation suorittamisesta ei-maanviljelyskubernementeissa, eikä minun tarvitse kajota tällaisessa kokouksessa pidemmälti syihin, jotka ovat aiheuttaneet tämän dekreetin, koska te luonnollisesti tiedätte mainiosti lehdistä, kuinka äkkiarvaamatta asemamme on käynyt tavattoman vaikeaksi Koltshakin Itärintamalla saavuttamien voittojen johdosta.

Te tiedätte, että tämän sotatilanteen yhteydessä hallitus on jo kauan pyrkinyt kaikilla ohjeillaan suuntaamaan päävoimat Etelärintamalle. Etelärintamalle oli todellakin keskitetty niin paljon Krasnovin voimia ja siellä oli niin vahva tyyssija ilmeisen vastavallankumouksellisella kasakkaväestöllä, joka on pysynyt vuoden 1905 jälkeen yhtä monarkistisena kuin ennenkin, että ilman voittoa Etelärintamalla ei voinut olla puhuttakaan mistään proletaarisen Neuvostovallan lujittamisesta keskuksessa. Etelärintama on käynyt meille entistä tärkeämmäksi sen johdosta, että liittoutuneet imperialistit yrittivät hyökätä nimenomaan etelästä, Ukrainasta käsin ja tahtoivat tehdä Ukrainasta tukikohdan Neuvostotasavaltaa vastaan, ja siksi meillä ei olekaan aiheutta katua sitä, että olemme suunnitelleet kaikki sotilaalliset tehtävämme kiinnittäen suurinta huomiota ja antaen suurimmat voimat Etelärintamalle. Mielestäni emme ole tässä suhteessa erehtyneet. Lisäksi tuoreimmat tiedot Odesan valtauksesta ja tämänpäiväinen uutinen Simferopolin ja Eupatorian valtauksesta kertovat tilanteen olevan siellä sellainen, että tämä alue, joka on esittänyt tärkeintä ja ratkaisevinta osaa koko sodassa,— tämä alue on nyt puhdistettu.

Te tiedätte mainiosti, millaisia suunnattomia ponnistuksia kansalaissodan jatkaminen nelivuotisen imperialistisen sodan jälkeen meiltä vaatii, miten uupuneita joukot ovat, kuinka uskomattoman suuria ovat ne uhrit, joita työläiset antavat nyt, käytyään kaksi vuotta kansalaissotaa. Te tiedätte, että käymme sotaa suurella voimien jännityksellä. Sen vuoksi kaikkien voimien keskittäminen Etelärintamalle on aiheuttanut erittäin suurta Itärintaman heikentymistä. Lisäjoukkoja emme ole voineet sinne lähettää. Armeija on kärsinyt. Itärintamalla ennenkuulumattomia rasituksia ja menetyksiä. Se on taistellut kuukausimääriä, ja useat työntekijätoverit ovat tiedottaneet sähköissään, että sotiville puna-armeijalaisille käy äärettömän vaikeaksi kestää sellaisia rasituksia. Seurauksena on ollut voimien ylijännittäminen Itärintamalla. Koltshak taasen on mobilisoinut tsaristisen eli keppikurin avulla siperialaisväestöä, talonpoikia. Hän poisti armeijastaan entiset rintamamiehet, koska hänellä oli mahdollisuus koota armeijaan upseereita johtajiksi ja koko vastavallankumouksellinen porvaristo. Niihin nojaten Koltshak on viime aikoina suorittanut Itärintamalla sellaisia valloituksia, että ne saattavat uhanalaiseksi Volgan seudun ja pakottavat sanomaan, että meidän on jännitettävä voimiamme tavattomasti lyödäksemme takaisin Koltshakin. Ja ne voimat on saatava täältä, koska emme voi siirtää niitä etelästä — se merkitsisi, että jättäisimme sinne päävihollisen, jota emme ole vielä nujertaneet lopullisesti.

Etelässä ja Donilla saavutettujen voittojen jälkeen sekä kansainvälisen tilanteen vaikutuksesta yleinen tilanteemme paranee päivä päivältä. Ei kulu päivääkään, etteivät uutistiedot kertoisi kansainvälisen asemamme parantumisesta.

Kolme kuukautta sitten Englannin, Ranskan ja Amerikan kapitalistit eivät vain näyttäneet olevan, vaan olivatkin valtavan suuri voima, joka olisi tietysti voinut nujertaa meidät, jos he olisivat silloin kyenneet käyttämään suunnattomia aineellisia voimiaan meitä vastaan. Sen he olisivat saattaneet tehdä. Nyt näemme selvästi, että he eivät tehneet sitä eivätkä voi tehdä. Heidän viimeinen tappionsa Odesassa osoittaa selvästi, että olkoonpa imperialistien aineellinen voima kuinka valtava tahansa, puhtaasti sotilaalliselta kannalta katsoen he ovat kärsineet täydellisen vararikon sotaretkellään Venäjää vastaan. Kun otetaan huomioon,

että aivan Euroopan sydämessä on Neuvostotasavaltoja ja että neuvostomuoto valtaa vastustamattomasti jalansijaa, voidaan tilannetta täysin kylmästi arvioiden sanoa liioittelematta, että voittomme kansainvälisessä mitassa on täysin turvattu.

Jos asia olisikin vain näin, voisimme puhua täysin levollisina, mutta kun otetaan huomioon Koltshakin viimeisimmät voitot, niin on sanottava, että meidän täytyy vielä muutamia kuukausia ponnistella voimakkaasti lyödäksemme hänen joukkonsa. On ilmeistä, ettemme pysty ratkaisemaan tätä tehtävää pelkästään vanhoilla menetelmillä, ja meillähän on Neuvostovallan puolitoistavuotisen olemassaolon aikana totuttu niin perin tavanomaisiin, toisinaan jopa kangistuneisiin menetelmiin, että ne ovat huomattavassa määrin ammentaneet tyhjiin työväenluokan etumaisen kerroksen toimintatarmon. Emme ummista silmiämme näkemästä, miten äärimmäistä väsymystä on havaittavissa eräissä työväenluokan kerroksissa, miten raskaaksi taistelu käy, mutta laskelmat ovat nyt paljon yksinkertaisemmat ja selvemmat. Jopa niillekin, jotka eivät kannata Neuvostovaltaa ja jotka pitävät itseään melko suurina tekijöinä politiikassa, jopa heillekin on selvää, että kansainvälisessä mitassa voittomme on turvattu.

Me joudumme vielä käymään ankaraa kansalaissotaa Koltshakin takia. Sen vuoksi päätimme, että nimenomaan Yleisvenäläisen ammattiliittojen keskusneuvoston — arvovaltaisimman järjestön, joka yhdistää laajoja proletaarijoukkoja — on puolestaan ehdotettava mahdollisimman tarmokkaita toimenpiteitä, jotka auttaisivat meitä viemään sodan muutamassa kuukaudessa lopulliseen päätökseen. Se on täysin mahdollista, sillä kansainvälinen asemamme on parantumaan päin, ja siinä suhteessa olemme täysin turvattuja. Eurooppalainen ja amerikkalainen selustamme on mitä parhaimmassa tilassa, mistä vielä viisi kuukautta sitten emme voineet uneksiakaan. Tässä suhteessa voidaan sanoa, että herrat Wilsonit ja Clemenceau't ovat ottaneet tehtäväkseen auttaa meitä: sähkösanomat, jotka kertovat joka päivä heidän eripuraisuuksistaan, molemminpuolisesta halusta paiskata ovet kiinni toistensa nenän edessä, osoittavat näiden herrojen riitaantuneen lopullisesti.

Mutta mitä selvemmäksi käy, että asiamme on voitannut kansainvälisessä mitassa, sitä epätoivoisemmin ja

katkerammin taistelevat venäläiset tilanherrat ja kapitalistit sekä Uralin taakse paenneet kulakit. Koko tämä vähemmän kunnioitettava porukka kamppailee vimmatusti. Olette varmaan panneet merkille lehtiuutisista, miten pitkälle valkokaartilaiden harjoittama terrori on mennyt Ufassa; nuo valkokaartilaisainekset, tuo porvaristo, panevat epäilemättä peliin kaikkensa. Ja porvaristo on katkeroitunut äärimmilleen: se laskelmoi vimmatulla hyökkäyksellään pakottavansa meidät vetämään osan voimistamme pois ratkaisevalta Etelärintamalta. Me emme tee sitä, ja sanomme voimesti työläisille, että se merkitsee yhä uusien ja uusien voimainponnistusten välttämättömyyttä Idässä.

Haluan esittää teille muutamia käytännöllisiä toimenpiteitä, joiden pitäisi mielestäni johtaa uuteen voimien ryhmittymiseen, uusiin määrättyihin tehtäviin ammattiliittojen taholta, ja joita pidän tarpeellisena tässä vastikään lyhyesti selostamassani tilanteessa. Siihen ei ole tarpeellista kajota enempää, se on kaikille selvä. Tämä tilanne antaa mahdollisuuden täysin kylmästi harkiten tehdä muutamassa kuukaudessa lopun sodasta, sekä sisäisestä että kansainvälisessä mitassa käytävästä. Mutta näiden muutamien kuukausien aikana on jännitettävä voimat. Ensimmäinen tehtävä, joka pitäisi asettaa ammattiliitoille, on seuraava:

„1. Huhtikuun 11 pnä 1919 julistetun mobilisaation kaikinpuolinen tukeminen.

Puolueen ja ammattiliittojen kaikki voimat on mobilisoidava viipymättä, jotta voitaisiin antaa mitä tarmokkainta apua aivan lähipäivinä, viivyttämättä vähimmäissäkään määrin mobilisaatiota, jonka Kansankomissaarien Neuvosto on dekreetillään huhtikuun 10 päivältä 1919 määrännyt toimeenpantavaksi.

On päästävä heti siihen, että mobilisoidavat näkisivät ammattiliittojen olevan toimeliaasti mukana ja tuntisivat saavansa tukea työväenluokalta.

On erityisesti tehtävä selväksi jokaiselle mobilisoidavalle, että kun hänet lähetetään viipymättä rintamalle, niin se parantaa hänen kohdallaan elintarvikkeiden saantia, ensinnäkin sen johdosta, että sotilaiden muonitus viljavalla rintamavyöhykkeellä on parempaa; toiseksi sen johdosta, että nälänhätää kärsiviin kuvernementteihin toimitettava vilja joutuu silloin jaettavaksi pienemmän kuluttajakunnan kesken; kolmanneksi sen johdosta, että järjestetään laajassa



mitassa elintarvikepakettien lähetyksiä rintama-alueilta puna-armeijalaisten perheille heidän kotiseudulleen...”

Tietenkin mainitsin tässä elintarviketilanteesta vain lyhyesti, mutta kaikkihan te käsitätte, että tämä on suurin sisäinen vaikeutemme ja että ellei olisi mahdollista yhdistää mobilisaatio nopeaan etenemiseen rintama-alueille ja viljaville seuduille, joukko-osastojen järjestämiseen nimenomaan siellä eikä täällä — ellei tätä mahdollisuutta olisi olemassa, mobilisointi olisi toivoton yritys, t.s. sen menestykseen ei voitaisi luottaa. Mutta nyt tällainen mahdollisuus on olemassa. Mobilisointi kohdistuu ensi kädessä ei-maanviljelyskuvernementeihin, missä työläiset ja talonpojat näkevät pahimmin nälkää. Me voimme siirtää heitä ennen muuta Donille — koko Donin alue on nyt hallussamme; taistelu kasakkaväkeä vastaan on jatkunut pitkän aikaa, siellä on mahdollista parantaa etulinjan joukkojen muonitusta sekä välittömästi että myös laajentamalla elintarvikepakettien lähetyksiä. Siinä mielessä on ryhdytty toimenpiteisiin ja annettu lupa lähettää 20 naulan painoisia elintarvikepaketteja kahdesti kuukaudessa. Tässä suhteessa on asiasta sovittu. Näin muodoin siis niitä huojennuksia, joita viime vuonna jouduttiin tekemään puolitoistapuurolaisten<sup>50</sup> muodossa, niitä voidaan verrata laajempaan toimenpiteeseen — elintarvikelähetyksiin, joiden avulla kyetään tukemaan puna-armeijalaisten perheitä täällä.

Kehittämällä tällaista toimintaa yhdistämme rintaman auttamisen elintarviketilanteen kohentamiseen tärkeimmillä ei-maanviljelysseuduilla. On ymmärrettävää, että eteneminen Donin suuntaan tulee liittymään etenemiseen Volgan varrella, missä vihollinen on antanut meille niin raskaan iskun, että idässä, Volgan takana, on jo hukattu useita miljoonia puutia hankittua viljaa. Sota on siellä ensi kädessä ja välittömästi sotaa viljasta. Ammattiliittojen tehtävänä on huolehtia siitä, ettei tämä mobilisaatio jäisi pelkäksi arkipäiväiseksi ilmiöksi, vaan liittyisi siihen apuun, jota ammattiliittojen tulee antaa Neuvostoille. Lukemassani ponnassa tämä on esitetty hieman riittämättömän konkreettisesti. Tämä kaikinpuolinen apu olisi mielestäni aluksi hahmoteltava yleispiirteissään sarjana toimenpiteitä ja sitten pitäisi laatia konkreettiset ohjeet ja käytännöllinen suunnitelma, miten nimenomaan ammattiliittojen tulee, panemalla liikkeelle kaikki voimat, auttaa tätä mobilisaatiota,

ettei se muodostuisi pelkästään sotilaalliseksi ja elintarvikehuoltotoimenpiteeksi, vaan myös suurimerkitykselliseksi poliittiseksi askeleeksi, että sen ottaisi omaksi asiakseen työväenluokka, joka tajuaa meidän pystyvän lopettamaan sodan muutamassa kuukaudessa, koska uusien liittolaisten tulo kansainvälisessä mitassa on turvattu. Sen pystyvät saamaan aikaan vain proletaariset järjestöt, vain ammattiliitot. En voi ryhtyä luettelemaan näitä käytännöllisiä toimenpiteitä. Sen voivat luullakseni tehdä vain ammattiliitot itse. Ne pystyvät ratkaisemaan tämän tehtävän ottamalla huomioon paikalliset erikoisuudet ja rakentamalla toimintansa käytännön pohjalle. Meidän tehtävänämmä on antaa poliittiset perusohjeet työväenluokalle, jonka tulee tiivistää rivinsä uudelleen ja tajuta tämä totuus, joka on erittäin katkera, koska se tietää uusia raskautuksia, mutta samalla myös viitoittaa reaalisen ja käytännöllisen tien vaikeuksien mahdolliseen voittamiseen lyhyessä ajassa. Siirtämällä runsaasti lisää työläisiä etelän viljaseuduille me vahvistamme sikäläisiä voimia, ja jos valkokaartilaiden ja tilanherrojen joukot laskelmoivat Idässä saavuttamallaan voitoilla pakottavansa meidät heikentämään Etelärintamaa, niin mielestäni ne eivät siinä onnistu, ja olen aivan varma siitä, ettemme heikennä Etelärintamaa, mutta vahvistamme silti Itärintamaa. Vihollinen on koonnut Siperiassa nuorisoa, mutta syrjii rintamamiehiä — se pelkää heitä — ja on pannut liikkeelle Siperian talonpojat. Tämä on vihollisen viimeinen pelipanos, sen viimeinen resurssi. Viholliselta puuttuu tukea, puuttuu elävää voimaa. Liittoutuneet eivät ole kyenneet tukemaan sitä. Se on osoittautunut niille ylivoimaiseksi tehtäväksi.

Sen vuoksi pyydänkin ammattiyhdistysliikkeen edustajia kiinnittämään mitä suurinta huomiota tähän kysymykseen ja toimimaan siten, ettei mobilisaatiota suoritettaisi vanhaan tapaan. Sen pitää muodostua työväenluokan poliittiseksi suurkampanjaksi — ei pelkäksi sotilaalliseksi ja elintarvikehuoltotoimenpiteeksi, vaan myös mitä suurisuuntaisimmaksi poliittiseksi kampanjaksi. Kun tarkastellaan asiaa kylmästi harkiten sodan ja luokkasuhteiden tekijöiden kannalta, ei kukaan epäile, että tämä on ratkaiseva asian muutamien lähimpien kuukausien kuluessa. Siksi on välttämätöntä, että ammattiliitot eivät rajoita toimintaansa vanhoihin puitteisiin. Vanhoissa puitteissa toimien tätä tehtä-

vää ei voida ratkaista. Siihen tarvitaan uutta mittavuutta. Ei saa toimia yksinomaan ammattiyhdistysmiehinä, vaan myös vallankumouksellisina, jotka ratkaisevat Neuvostotasavallan peruskysymystä, samaa jota meillä ratkaistiin Lokakuussa,—kysymystä imperialistisen sodan päättymisestä ja sosialistisen rakennustyön alkamisesta. Ammattiliittojen on nyt toimittava vallankumousmiesten tavoin — joukkotoiminnan tietä, rajoittumatta vanhoihin puitteisiin, ratkaisemalla käytännön kysymystä kansalaissodan lopettamisesta Venäjällä. Sodan loppu on aivan lähellä, mutta siihen on tavattoman vaikea päästä. Edelleen:

„2. Rintamaa lähellä olevilla seuduilla, varsinkin Volgan varrella, on aseistettava järjestään kaikki ammattiliittojen jäsenet ja siinä tapauksessa, ettei aseita riitä, mobilisoitava heidät kaikki erilaisiin tehtäviin Punaisen Armeijan avuksi, täydennykseksi riveistä poistuvien tilalle j.n.e. ...

3. On kiinnitettävä mitä vakavinta huomiota agitaatiotyön voimistamiseen varsinkin mobilisoitavien, mobilisoidujen ja puna-armeijalaisten keskuudessa. Ei saa rajoittua tavanomaisiin agitaatiomenetelmiin, esitelmiin, joukkokokouksiin y.m.s., vaan on kehitettävä agitaatiotyötä työläisryhmien ja yksikseen toimivien työläisten voimin puna-armeijalaisten keskuudessa, jaoteltava kasarmit, Punaisen Armeijan joukko-osastot ja tehtaat tällaisten tavallisista työläisistä, ammattiliiton jäsenistä, muodostettujen ryhmien kesken. Ammattiliittojen tulee valvoa, että kaikki niiden jäsenet osallistuvat asunnoissa tehtävään agitaatiotyöhön, lentolehtisten levitykseen ja henkilökohtaisiin keskustelutilaisuuksiin.”

Nyt olemme tietenkin jo hiukan vieraantuneet entisen ajan agitaatiomenetelmistä, jolloin olimme vainottu eli vallasta taisteleva puolue. Valtiollinen valta antoi käsiimme suunnattoman suuren valtiokoneiston, jonka avulla agitaatiotyö järjestettiin uusille raiteille. Sitä on suoritettu näiden puolentoista vuoden aikana toisissa mittasuhteissa, mutta te tiedätte, että imperialistisen sodan jäljiltä vallitsevassa kauheassa rappiutilassa, jota kansalaissota on vielä kärjistänyt, ja niissä hirveissä vaikeuksissa, joita on syntynyt useiden Venäjän kuvernementtien jouduttua maahanhyökkäyksen kohteeksi, agitaatiollamme ei ole ollut läheskään sitä vaikutusta, mikä sillä pitäisi olla. Se on saanut aikaan ihmeitä entiseen verraten, mutta se ei ole tehnyt kaikkea

eikä vienyt tätä asiaa päätökseen. Nykyään agitaation vaikutus ulottuu perin heikosti talonpoikien ja työläisten suuriin joukkoihin. Sen tähden ei tässä asiassa saa rajoittua vanhoihin puitteisiin, ei saa missään nimessä luottaa siihen, että sitä varten ovat nykyään olemassa neuvostolaiset valtioelimet. Jos luottaisimme siihen, emme pystyisi ratkaisemaan tehtävää. Tässä suhteessa on muistettava vanhaa, on kiinnitettävä enemmän huomiota henkilökohtaiseen omaaloitteisuuteen, on sanottava että kun kerran tuota omaaloitteisuutta sovelletaan joukkomitassa, me saamme nyt aikaan enemmän kuin ennen ja nimenomaan siksi, että nyt työväenluokka on kuitenkin oivaltanut vaistollaan tehtävän oleellisen sisällön, vaikka sen joukossa onkin väsyneitä. Nekin, jotka poliittisessa ideologiassaan — menshevikit ja eserrät — ovat kaikin keinoin koettaneet olla ymmärtämättä asiaintilaa, eristäytyneet rautapanssareilla käsittämättä todellisuutta — hekin ovat ymmärtäneet, että tätä taistelua käydään kaikkialla maailmassa vanhan, porvarillisen järjestelmän ja uuden, neuvostolaisen järjestelmän välillä. Siitä lähtien kun Saksan vallankumous näytti teoissa oikeat kasvonsa; siitä lähtien kun sen hallitus on pannut toimeen vain proletariaatin parhaimpien johtajien murhia enemmistönä olevien sosialipatrioottien tukemana; siitä lähtien kun Neuvostovalta on päässyt voitolle muutamissa Euroopan maissa — siitä lähtien kysymys on ollut käytännöllisesti ratkaistu. Kysymys on asetettu näin: joko Neuvostovalta tahi vanha, porvarillinen järjestys. Se on käytännöllisesti ratkaistu historian mittakaavassa. Työläisten vaisto on ratkaissut asian; sen pitää nyt ilmentyä kymmenkertaisettuna agitaationa.

Me emme pysty lisäämään elintarvikkeiden määrää silloin kun niitä ei ole emmekä kymmenkertaistamaan ammattiagitaattorien ja sivistyneiden henkilöiden määrää silloin kun heitä ei ole — sitä emme voi tehdä. Mutta voimme sanoa laajoille työväenjoukoille: te ette enää ole samanlaisia kuin ennen eilispäivää. Te voitatte monilukuisuudellanne, jos käytte käsiksi asiaan sellaisin menetelmin, joita henkilökohtainen agitaatio tarjoaa.

Me saamme aikaan sen, ettei tämä mobilisaatio muodostu pelkästään tavalliseksi mobilisaatioksi, vaan todelliseksi joukkoliikkeeksi, joka ratkaisee lopullisesti työväenluokan tulevan kohtalon, työväenluokan, joka on tietoinen siitä,

että nämä lähikuukaudet erottavat meitä viimeisestä ja ratkaisevasta taistelusta — ei siinä mielessä kuin laulussa ja runoissa kerrotaan, vaan aivan kirjaimeellisesti, sillä olemme nyt punninneet käytännölliset voimamme muidenkin kuin valkokaartilaisten suhteen.

Kuluneen sotavuoden aikana olemme punninneet käytännössä voimamme kansainvälisen imperialismin suhteen. Oli aika, jolloin saksalaiset kuristivat meitä, ja me tiesimme saksalaisten olevan sidottuja, tiesimme Englannin ja Ranskan imperialistien hillitsevän heitä toisella kädellään. Oli aika, jolloin englantilaiset ja ranskalaiset hyökkäsivät meitä vastaan; heidän molemmat kätensä olivat vapaat. Jos he olisivat rynnänneet kimppuumme joulukuussa 1918, emme olisi jaksaneet kestää, mutta nyt olemme koetelleet heitä vielä muutamien vaikeiden kuukausien aikana ja tiedämme, että heidän porvarillinen järjestyksensä on läpeensä mätä. Heidän parhaatkaan joukko-osastonsa eivät kelpaa muuhun kuin perääntymään jopa Ukrainassa toimineiden sissijoukkojenkin edessä. Joten me päättelemme täysin selvästi, ja työväenluokka on vaistonnut, että nyt on tulossa viimeinen taistelu, että muutamat kuukaudet ratkaisevat, voitammeko tässä lopullisesti vai joudummeko jatkamaan etenemistämme uusien vaikeuksien kautta.

Muista toimenpiteistä luen ne, jotka on täällä hahmoteltu:

„4. Kaikki miespuoliset toimihenkilöt pitää korvata naisilla. Sitä varten on suoritettava sekä puolueen- että ammattiliitonjäsenten uudestirekisteröinti...

5. Ammattiliittojen, tehdaskomiteoiden, puoluejärjestöjen, osuuskuntien j.n.e. kautta on viipymättä perustettava sekä paikallisia että keskusavustustoimistoja eli *myötävaikutuskomiteoita*. Niiden osoitteet on julkaistava kaikkien tiedoksi. Väestölle on tiedotettava niistä mahdollisimman laajasti. Jokaisen mobilisoitavan, jokaisen puna-armeijalaisen, jokaisen elintarvikkeiden hankintatyöhön etelään, Donille ja Ukrainaan haluavan tulee tietää, että tällaisesta avustustoimistosta eli myötävaikutuskomiteasta, joka on läheinen ja avoin työläiselle ja talonpojalle, hän saa neuvoja ja ohjeita, häntä autetaan saamaan yhteys sotilasvirastoihin j.n.e.

Tällaisten toimistojen erikoiseksi tehtäväksi on asetettava *Punaisen Armeijan huollon* edistäminen. Me voimme lisätä

armeijamme miesvahvuutta hyvin suuresti, jos parannamme sen ase-, varuste- y.m. huoltoa. Onhan väestön hallussa vielä melko paljon aseita, jotka ovat joko kätköissä tai muuten jääneet luovuttamatta armeijan käyttöön. Tehtaiden varastoissa on huomattavia määriä erilaisia armeijan tarvitsemia varusteita, ja ne on etsittävä nopeasti käsille ja toimitettava armeijalle. Itse väestön tulee antaa viipymättöä, laajaa, tarmokasta apua armeijan huoltoa hoitaville sotilaslaitoksille. Tähän tehtävään on käytävä käsiksi kaikkiin voimin.”

Haluan hieman kosketella eri kausia sotilaallisten tehtävien kannalta. Ensimmäistä edessämme olevaa sotilaallista tehtävää me ratkaisimme järjestymättömän partisaaniliikkeen avulla samaan tapaan kuin nykyään Ukrainassa sikäläiset toverit sitä ratkaisevat. Sikäläinen sota ei ole niinkään paljon sotaa, kuin partisaaniliikettä ja alkuvoimaista kapinaa. Tämä tekee rynnistyksen niin tavattoman nopeaksi ja äärimmäisen kaaosmaiseksi, että niissä olosuhteissa elintarvikevarojen hyväksikäyttäminen on erittäin vaikea tehtävä. Siellä ei ole minkäänlaista vanhaa koneistoa. Ei edes sellaista, minkä me saimme perinnöksi Smolnan valtakaudeltamme — ja se oli hyvin keho koneisto, joka toimi enemmän meitä vastaan kuin meidän puolestamme. Miksi sitten Ukrainassa ei ole sellaista koneistoa? Siksi koska Ukraina ei ole siirtynyt partisaaniliikkeen ja alkuvoimaisten kapinain kaudesta luomaan vakinaista armeijaa, joka on luonteenomainen minkä tahansa luokan, muun muassa myös proletariaatin vakiintuneelle vallalle. Me saimme luoduksi elintarvikehankintakoneiston vasta kamppailtuamme useita kuukausia suunnattomissa vaikeuksissa.

Huollon alalla meillä on perustettu erityisiä laitoksia. Siihen olemme päässeet käyttämällä tiettyssä määrin hyväksi huoltoalan asiantuntijoita, asettamalla heidät puolueen valvonnan alaisiksi, ja nyt meillä on kaikkialla huoltoalan sotilaslaitoksia. Kun koittaa sellainen hetki, että voimat on jännitettävä äärimmilleen, me sanomme: emme palaa vanhaan partisanismiin, olemme kärsineet siitä enemmän kuin tarpeeksi, me kutsumme työväenluokan edustajia tulemaan työhön nykyään toimiviin laitoksiin, Punaisen Armeijan vakinaisiin huoltolaitoksiin. Joukkona työväenluokka pystyy sen tekemään. Te tiedätte, kuinka paljon meillä on kaaosta omaisuuden hoidossa, varusteiden löytä-

misessä, lähettämisessä j.n.e. Tässä kohdin tarvitaan apua Punaisen Armeijan huollossa. Sotilashenkilöt sanovat meille; että asiat alkavat luistaa hyvin, kun mobilisoidaan paljon sotilaita, jotka ratkaisevat heti ja lopullisesti asian Itärintamalla. Puutteellinen huolto on tässä asiassa pahimpana jarruna. Imperialistisen sodan ja kansalaissodan aiheuttaman rappiotilan vallitessa se ei ole mikään ihme. Mutta se vaatii tajuamaan ja käsittämään uuden tilanteen, uudet tehtävät. Eikä riitä, että perustimme vuosi takaperin vakinaiset laitokset: näille vakinaisille laitoksille on vielä annettava apua työväenluokan joukkoliikkeen, joukkojen toimintatarmon muodossa. Tässä on likipitäen hahmoteltu kaaviokuva siitä, miten ammattiliitot voisivat sen tehdä. Sen pystyvät tekemään vain ammattiliitot, koska niillä on läheisin kosketus tuotantoon ja ne johtavat monilukuisinta miljoonien työläisten joukkoa. Tämän tehtävän täyttämiseksi on muutettava muutamaksi kuukaudeksi työtahtia ja työskentelyn luonnetta. Sillä tavoin turvaamme muutamassa kuukaudessa täydellisen voittomme.

„6. Ammattiliittojen välityksellä on järjestettävä laajassa mitassa ei-maanviljelyskuvernementtien talonpoikien, varsinkin talonpoikaisnuorison mobilisoiminen Punaisen Armeijan riveihin sekä elintarvikekomennuskuntien ja -armeijan muodostamiseksi Donilla ja Ukrainassa.

Tätä toimintaa voidaan ja pitää laajentaa monin verroin, siten autetaan pääkaupunkien ja ei-maanviljelyskuvernementtien nälkäänäkevää väestöä sekä samalla lujitetaan Punaista Armeijaa.”

Puhuin jo siitä, miten elintarvikehuoltotehtävät ovat meillä kietoutuneet yhteen sotilaallisten tehtävien kanssa, ja te käsitätte mainiosti, ettemme voi olla yhdistämättä toisiinsa näitä tehtäviä. Ne on ehdottomasti yhdistettävä toisiinsa. Kumpakaan tehtävää ei voida ratkaista erillään toisesta tehtävästä.

„7. Menshevikkien ja eserrien suhteen puolueen linja on nykytilanteessa seuraava: vankilaan ne, jotka auttavat tahtoen tai tahtomattaan Koltshakia. Emme tule sietämään tasavallassamme, työätekevien tasavallassa ihmisiä, jotka eivät auta meitä teoilla taistelussa Koltshakia vastaan. Menshevikkien ja eserrien joukossa on kuitenkin sellaisia, jotka tahtovat antaa tämäntapaista apua. Näitä henkilöitä pitää rohkaista antamalla heille käytännöllisiä tehtäviä-

etupäässä Punaisen Armeijan teknillisen avustamisen alalla selustassa, samalla valvoen tiukasti tätä työtä...”

Tässä yhteydessä meidän on sanottava, että viime aikana olemme joutuneet erittäin vaikeihin ja epämieluisiin koetuksiin. Te tiedätte, että menshevikkien ja eserrien johtavat ryhmät ovat suhtautuneet asiaan seuraavalla tavalla: „Tahdomme mistään piittaamatta pysyä parlamentaarikkoina ja tuomita yhtäläisesti sekä bolshevikkeja että koltshakilaisia.” Suokaa anteeksi, meidän oli pakko sanoa heille,— meillä ei ole nyt aikaa ajatella parlamentteja. Meitä kuristetaan kurkusta, ja me käymme viimeistä ja ratkaisevaa taistelua. Emme aio leikitellä teidän kanssanne. Kun te järjestätte moisia lakkoja, teette mitä suurimman rikoksen työväenluokkaa vastaan. Jokainen lakko maksaa meille tuhansien ja taas tuhansien puna-armeijalaisten hengen. Olemme saaneet nähdä sen itse paikalla. Kivääreiden tuotannon keskeyttäminen Tulassa tietää tuhansien talonpoikien ja työläisten tuhoamista; muutamankin tehtaan riistäminen meiltä Tulassa tietää tuhansien työläisten surmaamista. Me sanomme: me taistelemme, annamme viimeiset voimamme, pidämme tätä sotaa ainoana oikeudenmukaisena ja laillisena sotana. Me olemme sytyttäneet sosialismin liekin meillä ja koko maailmassa. Ken häiritsee vähänkin tätä taistelua, häntä vastaan taistelemme armotta. Ken ei ole meidän kanssamme, hän on meitä vastaan. Ja jos on ihmisiä — ja tiedämme sellaisia olevan menshevikkien keskuudessa —, jotka kykenemättä tai tahtomatta käsittää Venäjän tapahtumia eivät ole vielä vakuuttuneet siitä, että kun nuo „huonot” bolshevikit ovat tehneet Venäjällä tällaisen vallankumouksen, niin Saksassa vallankumous syntyy verratommasti tuskallisemmin. Mitä on sikäläinen demokraattinen tasavalta? Mitä on saksalainen vapaus? — Se on vapautta murhata proletariaatin todelliset johtajat: Karl Liebknecht, Rosa Luxemburg ja vielä kymmeniä muita. Sillä keinoin scheidemannilaiset pyrkivät lykkäämään tuonnemmaksi tappiotaan. On selvää, että he eivät kykene hallitsemaan. Marraskuun 9 päivästä on Saksan tasavallassa kulunut viisi vapauden kuukautta. Tuona aikana ovat vallassa olleet joko scheidemannilaiset tai heidän kätyrinsä. Mutta te tiedätte, että vihollisuudet siellä käyvät yhä voimakkaammiksi. Tämä esimerkki osoittaa, että voi olla vain joko porvariston diktatuuri tai proletariaatin diktatuuri; kuinka mahdoton



tässä on keskitie, näkyy siitäkin, mitä voimme esimerkiksi tänään lukea „Frankfurter Zeitungista”<sup>51</sup>. Lehti sanoo Unkarin esimerkin todistavan, että on kuljettava sosialismiin. Unkari on todistanut, että porvaristo luovuttaa vapaaehtoisesti vallan Neuvostoille tietäessään maan olevan niin tukalassa asemassa, ettei mikään muu kuin Neuvostot kykene pelastamaan sitä, ettei kukaan muu kuin Neuvostot kykene johdattamaan kansaa niin vaikeaa tietä pelastukseen. Ja niille, jotka horjuen vanhan ja uuden välillä puhuvat: vaikka emme aatteellisesti tunnustakaan proletariaatin diktatuuria, olemme silti valmiita auttamaan Neuvostovaltaa pysyen omissa vakaumuksissamme, sillä ymmärrämme, että vimmatussa sodassa on taisteltava pitemmittä puheita — heille vastaamme: jos tahdotte politikoida ymmärtäen politiikalla sitä, että ryhdytte arvostelemaan vapaasti Neuvostovaltaa väsyneiden, nääntyneiden joukkojen kuullen ettekä huomaa auttavanne sillä Koltshakia, niin sanomme: armoton sota sellaisia ihmisiä vastaan. Aivan heti tätä linjaa ei ole helppo omaksua eikä toteuttaa. Emme voi noudattaa yhtä linjaa heihin nähden. Me sanomme: jos haluatte harjoittaa politiikkaanne — annamme teille paikan vankilassa tai muissa maissa, jotka ovat halukkaita ottamaan teidät vastaan. Sellaisille maille lahjoitamme muutamia satoja menshevikkejä. Tai tahtonette vihdoinkin sanoa itsellenne: me autamme Neuvostovaltaa, muussa tapauksessa on edessä vielä vuosikausia suunnattomia kärsimyksiä, jotka päättyvät sittenkin Neuvostovallan voittoon. Sellaisia ihmisiä on autettava kaikinpuolisesti ja annettava heille käytännöllistä työtä. Tätä politiikkaa ei voida määritellä niin helposti ja yhtäkkiä kuin yhtä suuntaa noudattavaa politiikkaa, mutta olen varma, että jokainen työmies, joka on nähnyt käytännössä, mitä merkitsee raskas sota, mitä merkitsee Punaisen Armeijan huolto, mitä merkitsevät ne julmuudet, jotka uhkaavat rintamalla jokaista puna-armeijalaista — että jokainen työmies käsittää mainiosti nämä politiikan opetukset. Sen vuoksi kehotan hyväksymään nämä ponnet ja jännittämään kaikki ammattiliittojen voimat niiden toteuttamiseksi käytännössä mahdollisimman tarmokkaasti ja mahdollisimman nopeasti.

## 2

VASTAUS TULAN LAKON JOHDOSTA ESITETTYYN  
KYSYMYKSEEN

Käytettävissäni ei ole Tulaa koskevaa konkreettista aineistoa enkä voi puhua siitä niin arvovaltaisesti kuin edelliset toverit. Mutta tunnen „Vsegda Vperjod”-lehden poliittiset kasvot. Se ei ole mitään muuta kuin yllytystä lakkoiluun. Se on myöten antamista vihollisillemme — mensheveikeille, jotka yllyttävät lakkoihin. Joku esitti minulle kysymyksen: onko se todistettu? Vastaan, että jos olisin oikeusavustaja, asianajaja tai parlamentaarikko, niin olisin velvollinen todistelemaan. En ole mikään niistä enkä rupea sitä tekemään eikä se ole minulle tarpeenkaan. Olettakaamme että menshevikkien Keskuskomitea on parempi niitä menshevikkejä, jotka on Tulassa paljastettu suoranaiseksi yllyttäjiksi — en lainkaan epäile, että osa menshevikkikomitean lähimmistä jäsenistä on parempia, — mutta voidaanko tehdä sellaista eroa poliittisessa taistelussa, kun valkokaartilaiset iskevät kouransa teidän kurkkuunne? Onko meillä aikaa siihen? Tosiasia on tosiasia. Olkoonkin, että he eivät ole myötäilleet, mutta he ovat osoittautuneet heikoiksi oikeistomenshevikkien suhteen. Mitä setvimistä tässä on? Oikeistomenshevikit kiihottavat lakkoon, Martov tai muut tuomitsevat näitä oikeistolaisia lehdessään. Entä sitten, mitä tämä opettaa meille? Me saamme paperilapun, jossa lukee: minä myös tuomitsen, mutta... (Ääni: „Mitä on sitten tehtävä?”) On tehtävä samaa, mitä bolshevikkipuolue on tehnyt — määriteltävä kantansa teoin eikä sanoin. Ulkomainen agitaatiotyö, eikö se käytä hyväkseen kaikkien tšekäläisten menshevikkien menettelyä, eikö Bernin konferenssi kannattanut kaikkia imperialisteja silloin, kun nämä sanoivat bolshevikkeja vallananastajiksi? Me sanomme: te olette

omaksuneet tällaisen asenteen silloin, kun Koltshakin rosvojoukkiot antavat iskun, joka on tuhonnut tuhansia puna-armeijalaisia koko maailman imperialistien ahdistamassa maassa. Ehkä ryhdymme selvittämään tätä asiaa parin vuoden kuluttua, kun olemme saavuttaneet voiton Koltshakista, mutta emme nyt. Nyt on taisteltava, jotta voitaisimme muutamassa kuukaudessa vihollisen, joka uhkaa työläisiä, te tiedätte millä. Te tiedätte sen Ivashtshenkovan tapauksesta <sup>52</sup>, tiedätte myös, miten Koltshak menettelee.

---

## 3

## ALUSTUKSEEN LIITTYVÄ LOPPUPUHEENVUORO

Toverit! Eräs puhujista, joka mainittiin opposition puhujana, vaati päätöslauselmaehdotuksessa meitä katsomaan omaa Perustuslakiamme. Kuullessani tämän tulin ajatelleeksi: onkohan puhuja sotkenut meidän Perustuslakimme scheidemannilaiseen? Scheidemannilla ja kaikissa demokraattisissa tasavalloissa on kaikille kansalaisille luvattu jos jonkinlaisia vapauksia. Porvarilliset tasavallat ovat satoja ja tuhansia vuosia luvanneet niitä kaikille. Te tiedätte mihin ne, nuo porvarilliset tasavallat, ovat päätyneet ja miten ne ovat nyt kärsineet vararikon koko maailman mitassa. Työväen valtaenemmistö on kommunistien puolella, koko maailmassa on muodostettu jopa erityinen sana, „sovetisti”, jota ei ole Venäjällä, ja voimme sanoa, että menimmepä mihin maahan tahansa, niin kaikki ymmärtävät meitä ja seuraavat meitä, kun lausumme sanan „sovetisti”. Perustuslain 23 artiklassa sanotaan:

„Pitäen ohjeenaan koko työväenluokan etuja VSFNT riistää erinäisiltä henkilöiltä ja ryhmiltä oikeudet, joita nämä käyttävät sosialistisen vallankumouksen etujen vastaisesti.”

Me emme ole luvanneet jakaa vapauksia oikealle ja vasemmalle, vaan olemme päinvastoin sanoneet suoraan Perustuslaissa — joka on käännetty kaikille kielille: saksaksi, englanniksi, italiaksi, ranskaksi —, olemme sanoneet suoraan riistävämme vapauden sosialisteilta, jos he käyttävät sitä sosialistisen vallankumouksen etuja vahingoittavasti, jos sillä naamioidaan kapitalistien vapautta. Sen vuoksi viittaus tähän Perustuslakiin oli muodollisestikin väärä. Olemme julistaneet avoimesti, että siirtymäaikana, raivokkaan taistelun aikana me emme vain pidättäydy

lupaamasta vapauksia oikealle ja vasemmalle, vaan sanomme etukäteen riistävämme oikeudet niiltä kansalaisilta, jotka häiritsevät sosialistista vallankumousta. Ja kuka sen ratkaisee? — Proletariaatti ratkaisee.

Täällä on yritetty siirtää asia parlamenttitaistelun maaperälle. Olen aina sanonut: parlamentarismi on oivallinen asia, mutta ajat vain eivät nykyään ole parlamentaariset. Havaitessaan hallituksen lausuvan, että tilanne on vaikea, tov. Lozovski sanoo: nythän väestön pitääkin esittää kymmeniä vaatimuksia. Niin tekivät kaikki parlamentaarikot „vanhaan hyvään aikaan”, mutta nyt se ei sovi. Tiedän että meillä on valtava määrä epäkohtia, tiedän että Unkarissa Neuvostovalta on muodostuva paremmaksi kuin meillä. Mutta kun meille sanotaan mobilisoinnin aikana: tarjotaan yhtä ja toista ja kolmatta, ja alkakaamme hieroa kauppoja — niin sanon, että tämä vanhan parlamentarismiin soveltaminen ei kelpaa, että valveutuneet työläiset ovat sen jo torjuneet. Ei ole kysymys siitä.

Olemme määritelleet peruslinjaksi luokkataistelun kulakkeja vastaan, rikkaita aineksia vastaan, jotka ovat meidän vihollisiamme. Kun tämä on tullut turvatuksi, me sanomme: keskivarakkaan talonpojan suhteen on nyt omaksuttava oikeampi kanta. Se on erittäin vaikea tehtävä. Suuren vaaran hetkellä teidän pitää auttaa Neuvostovaltaa sellaisena kuin se on. Me emme muutu näinä kuukausina. Tässä ei ole eikä voi olla mitään keskietä. Sellaisen keskietien luominen keinotekoisin parlamentaarisin ottein on samaa kuin astuminen liukkaalle maaperälle. Kun puhuja sanoi, että koko talonpoikaisto on meitä vastaan, niin se oli eräs niitä „pikku” liioitteluja, joilla käytännössä yllytetään vasemmistoerriä ja menshevikkejä. Suuri enemmistö tietää talonpoikaiston olevan valtaenemmistöltään meidän puolellamme. Se on saanut ensimmäisen kerran Neuvostovallan. Jopa senkin kapinan iskulauseina, joka sai mukaansa mitättömän vähäisen osan talonpoikaisjoukoista, tuon kapinan iskulauseina olivat: „Neuvostovallan puolesta, bolshevikkien puolesta, alas kommuuna.” Me sanomme: taistelu tätä kaikkea vastaan on muodostuva erittäin sitkeäksi, sillä intelligenssi on ryhtynyt sabotoimaan. Meidän on ollut pakko ottaa enemmän huonoja kuin hyviä aineksia. Kun kerran intelligenssin parhaat ainekset ovat kääntäneet meille selkensä, meidän on pitänyt ottaa huonompia.

Tov. Romanov ehdotti päätöslauselmaa, jota hän on itse ajanut läpi sen jälkeen kun hänen toverinsa vangittiin. He sanovat: „Me vaadimme kaikille vapautta...” (Lenin lukee päätöslauselman.) Sitten työläiset palasivat kyllä työhön, mutta se maksoi meille muutamia tuhansia menetettyjä työpäiviä ja muutamien tuhansien puna-armeijalaisten, työläisten ja talonpoikain hengen Itärintamalla.

Minä päättelen harkitusti ja kategorisesti: kumpi on parempi — pannako vankilaan muutamia kymmeniä tai satoja syyllisiä tai syyttömiä, tietoisia tai tiedottomia yllyttäjiä vai menettää tuhansia puna-armeijalaisia ja työläisiä? Edellinen on parempi. Ja syytettäköön minua mistä tahansa kuolemansynneistä ja vapauden loukkaamisista — tunnustan itseni syylliseksi, mutta työväen edun kannalta se koituu voitoksi. Kun on tullut tällainen aika, että kansa on väsynyt, niin valvutuneiden ainesten on autettava sitä kestäämään nämä muutamit kuukaudet. Emme me voittaneet Odessassa. Olisihan naurettavaa luulla, että me voitimme. Valloitimme Odessan siksi, koska heidän sotilaansa eivät lähteneet taisteluun. Minulla on Pohjoisrintamalta tullut sähkösanoma, jossa sanotaan: „Lähetäkää englantilaiset sotavangit rintamalle.” Täällä toverit kertovat englantilaisten itkevän ja sanovan: me emme lähde takaisin armeijaan. Mitä se merkitsee? Heidän joukkonsa eivät lähde taisteluun. Ne ovat kymmenen kertaa meitä voimakkaammat, mutta eivät lähde.

Ja siksi, kun meille sanotaan: olette paljon luvanneet, ettekä ole mitään täyttäneet, me vastaamme: olemme tehneet tärkeimmän. Lupasimme aloittaa vallankumouksen, joka muuttuu yleismaailmalliseksi — ja se on alkanut ja se on nyt niin vankalla pohjalla, että kansainvälinen asemamme on loistava, olemme täyttäneet tämän peruslupauksemme, ja valvutuneiden työläisten valtava enemmistö on ilmeisesti käsittänyt sen. He ovat käsittäneet, että vain muutama kuukausi erottaa nyt meitä siitä hetkestä, jolloin pääsemme voitolle kapitalisteista koko maailmassa. Miten pitäisi nyt menetellä näiden muutamien kuukausien aikana, kun tietyt ainekset ovat uupuneet: ryhtyäkö pelaamaan tällä, lietsoako mielialoja vai päinvastoin auttaa uupuneita kestäämään vielä nämä muutamit kuukaudet, jotka ratkaisevat koko sodan. Näettehän, että Etelässä me selviydymme täydellisesti vähemmässä kuin muutamassa kuukaudessa

ja vapautamme armeijan Itään, joten Entente — sekä englantilaiset, ranskalaiset että amerikkalaiset, ovat epäonnistuneet — se on tosiasia. Odessassa heillä oli 10 tuhatta miestä ja laivasto — näin olivat asiat. Tässä ei ole kysymys parlamentarismista eikä myönnytyksistä — niitä emme mene lupaamaan emmekä ota vastuullemme —, vaan tässä on kysymys siitä, mikä on valveutuneen proletariaatin, työväen valveutuneen osan tehtävä silloin, kun kansa on väsynyt sodasta, kun nälkä painaa raskaana taakkana? Pitäisikö sallia pelattavan väsymyksellä? — ja tähän on muodostumassa peliksi. Jos me sanomme: keskeytetään sota, niin valveutumattomat joukot äänestävät sen puolesta, mutta valveutunut osa sanoo: sota voidaan viedä päätökseen muutamassa kuukaudessa. Väsyneitä on rohkaistava, tuettava, saatava heidät mukaan. Toverit näkevät itse, että valveutunut työläinen saa mukaansa kymmeniä väsyneitä. Näin me sanomme ja sitä vaadimme. Proletariaatin diktatuuri ilmenee juuri siinä, että yksi luokka johdattaa toista, koska se on järjestyneempi, yhteenliittyneempi, tietoisempi. Valveutumattomat voivat tarttua mihin onkeen tahansa ja ovat väsyksissään valmiita mihin tahansa, mutta valveutunut osa sanoo: pitää kestää, sillä muutaman kuukauden perästä pääsemme voitolle koko maailmassa. Tästä on kysymys. Olen sitä mieltä, että parlamenttiväittelyjen aika ei ole tullut: on vielä uudelleen jännitettävä voimat, jotta voittaisimme näiden kuukausien aikana ja voittaisimme jo lopullisesti.

---

**ALKULAUSE HENRI GUILBEAUX'N KIRJASEEN:  
„SOCIALISMI JA SYNDIKALISMI RANSKASSA  
SODAN AIKANA”**

Tov. *Guilbeaux'n* kirjanen on erittäin ajankohtainen. Eri maiden sosialistisen ja ammatillisen liikkeen historia sodan ajalta on kirjoitettava kaikkia maita varten. Tämä historia osoittaa selvääkin selvemmin hidasta mutta vääjäämätöntä käännettä vasempaan, siirtymää työväenluokan vallankumouksellisen ajattelun ja vallankumouksellisen toiminnan suuntaan. Tämä historia tuo toisaalta esille III:n, Kommunistisen Internationalen syvälle ulottuvat juuret, sen valmistelun, joka on ollut omalaatuista jokaisella kansakunnalla sen historiallisista erikoisuuksista riippuen. III Internationalen syvälle ulottuvat juuret pitää tuntea, jotta voitaisiin ymmärtää sen kiertämättömyys ja niiden teiden erilaisuus, jotka johdattavat siihen erilaisia kansallisia sosialistisia puolueita.

Toisaalta sosialistisen ja ammatillisen liikkeen historia sodan ajalta näyttää meille porvarillisen demokratian ja porvarillisen parlamentarismien alkavan romahduksen, alkavan käänteen porvarillisesta demokratiasta neuvostodemokratiaan eli proletaariseen demokratiaan. Hyvin monet sosialistit eivät vielä jaksakaan mitenkään käsittää tätä valtavaa maailmanhistoriallista muutosta, koska heitä kahlehtii piintyneisyys, nykyään olemassaolevan ja eilen olemassaolleen poroporvarillinen ihannointi, pikkuporvarillinen sokeus kaiken sen suhteen, mitä tuhoutuvan kapitalismin historia synnyttää kaikissa maissa.

Tov. *Guilbeaux* on ottanut laatiakseen historiallisen katsauksen Ranskan sodanaikaiseen sosialistiseen ja ammatilliseen liikkeeseen. Selvä ja täsmällinen tosiasioiden luetelo näyttää lukijalle havainnollisesti sosialismin historiassa



tapahtuvan suuren käänteeseen, murroksen alun. Voidaan olla varmoja, että *Guilbeaux'n* kirjasella tulee olemaan mitä laajin levikki kaikkien valvutuneiden työläisten keskuudessa ja että lisäksi sen vaikutuksesta on ilmaantuva koko joukko muita samanlaisia kirjasia, jotka valaisevat sosialismin ja työväenliikkeen sodanaikaista historiaa muissa maissa.

*N. Lenin*

Moskova, 13. IV. 1919.

*Julkaistu ranskan kielellä v. 1919*

*Venäjän kielellä julkaistu  
ensi kerran v. 1920*

*Julkaistaan kirjasen venäjänkielisen  
laitoksen tekstin mukaan*

**PUHE MOSKOVAN ENSIMMÄISILLÄ  
NEUVOSTOPÄÄLLIKKÖKURSSEILLA  
HUHTIKUUN 15 pnä 1919**

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Lenin muistuttaa mieliin erään saksalaisen kenraalin sanat, että jos sotamiehet tietäisivät minkä puolesta he soti-  
vat, niin sotaa ei olisi. Nyt asia on toisin. Punaisen Armei-  
jan ratkaistavaksi on asetettu suuri, selvästi määritelty  
tehtävä — työväenluokan vapauttaminen. Meidän armei-  
jamme, työläisten ja talonpoikien Punainen Armeija, kasvaa  
ja voimistuu päivä päivältä. Tämän kasvun edellytyksenä  
on ollut se, että työläiset ja talonpojat tajuavat syvällisesti  
päämääränsä, ja vaikka olemme nyt kohdanneet Itärinta-  
malla joukon vastoinkäymisiä, meidän on joka tapauksessa  
pysäytettävä Koltshak ja lyötävä hänet, ja me lyömme  
hänet. Krasnovin rosvojoukkioit ovat useita kertoja saatta-  
neet Neuvosto-Venäjän vaikeaan tilanteeseen, mutta koko  
porvarillisen maailman tuesta huolimatta ne on lyöty ja  
murskataan piakkoin lopullisesti. Me olemme pystyneet  
siihen vain työläisten ja talonpoikien tietoisuuden ansiosta.  
Ottaessanne piirikomitealta vastaan punaisen lipun teidän  
on kannettava sitä vakaasti ja horjumatta eteenpäin. Jokai-  
nen päivä tuo tullessaan viestejä, että milloin siellä milloin  
täällä on kohotettu punainen vapauden lippu. Teidän näh-  
tenne ovat syntyneet Unkarin Neuvostotasavalta, Neuvosto-  
Baijeri, Kolmas, Kommunistinen Internationale, ja pian  
saatte nähdä, kuinka muodostuu Yleismaailmallinen Federatiivinen Neuvostojen Tasavalta.

**Eläköön Yleismaailmallinen Federatiivinen Neuvostojen  
Tasavalta!**

**Eläköön Punainen Armeija!**

**Eläköön punapäällikötl (Voimakkaita suosion-  
osoituksia.)**

## KOLMAS INTERNATIONALE JA SEN PAIKKA HISTORIASSA

„Liittolaismaiden” imperialistit saartavat Venäjää pyrkien eristämään kapitalistisesta maailmasta Neuvostotasavallan, jota he pitävät tartuntapesänä. Nuo laitostensa „demokraattisuudella” ylvästelevät ihmiset ovat siinä määrin Neuvostotasavaltaa kohtaan tuntemansa vihan sokaisemia, etteivät huomaa, miten naurettaviksi he saattavat itsensä. Voitteko kuvitella: etumaiset, sivistyneimmät ja „demokraattisimmat” maat, jotka ovat hampaisiin asti aseistettuja ja hallitsevat sotilaallisessa suhteessa jakamattomasti koko maailmaa, pelkäävät kuin tulta sitä *aatteellista* tartuntaa, joka leviää köyhdytetystä, nälkäisestä, takapajuudesta ja heidän väitteidensä mukaan jopa puolivillistä maasta!

Jo pelkästään tämä ristiriita avaa kaikkien maiden työtä-tekvien joukkojen silmät ja auttaa paljastamaan imperialistien Clemenceau’n, Lloyd Georgen, Wilsonin ja heidän hallitustensa tekopyhyyden.

Mutta meitä ei auta yksin se, että kapitalistit ovat Neuvostoja kohtaan tuntemansa vihan sokaisemia, meitä auttaa myös heidän keskinäinen eripuraisuutensa, joka panee heidät tekemään jalkakamppoja toisilleen. He ovat solmineet keskenään todellisen vaitiolon salaliiton peläten eniten totuudenmukaisten tietojen leviämistä Neuvostotasavallasta yleensä ja sen virallisten asiakirjojen leviämistä erikoisesti. Ranskan porvariston pää-äänenkannattaja „Aika” („Le Temps”) on kuitenkin julkaissut tiedotuksen siitä, että Moskovassa on perustettu Kolmas, Kommunistinen Internationale.

Sen johdosta kiitämme mitä kunnioittavimmin Ranskan porvariston pää-äänenkannattajaa, tuota ranskalaisen

shovinismin ja imperialismien johtajaa. Olemme valmiit lähettämään „Aika” lehdelle juhlallisen adressin kiitollisuutemme ilmaukseksi sen johdosta, että se auttaa meitä niin onnistuneesti ja taitavasti.

Siitä, millä tavalla „Aika” on laatinut tiedotuksensa meidän radiomme perusteella, näkyvät aivan selvästi vaikuttimet, joita tämä suuren rahan äänenkannattaja on pitänyt ohjeenaan. Se halusi pistellä Wilsonia, tölväistä tätä: muka, näettekös nyt, minkälaisia ovat ne, joiden kanssa te pidätte mahdollisena käydä neuvotteluja! Nuo suuren rahan tilauksesta kirjoittelevat neropatit eivät huomaa, miten se Wilsonin pelottelu bolshevikeilla, jota he harjoittavat, muuttuu työtätekevien joukkojen silmissä bolshevikkien mainostukseksi. Vielä kerran sulimmat kiitoksemme ranskalaisten miljonäärien äänenkannattajalle!

III Internationalen perustaminen tapahtui sellaisen maailmantilanteen vallitessa, etteivät mitkään „liittoutuneiden” imperialistien paremmin kuin Saksan Scheidemannien ja Itävallan Rennerien kaltaisten kapitalismin lakeijainkaan kiellot tai pikkumaiset ja halpamaiset konnankoukut ole voineet estää viestiä tästä Internationalesta leviämästä ja myötätuntoa sitä kohtaan kasvavasta työväenluokan keskuudessa kaikkialla maailmassa. Tämän tilanteen on luonut proletaarinen vallankumous, joka kasvaa kaikkialla silminnähtävästi, ei ainoastaan päivä päivältä, vaan tunti tunnilta. Tämän tilanteen on saanut aikaan työtätekevien joukkojen keskuudessa alkanut *neuvostoliike*, joka on kasvanut jo niin voimakkaaksi, että siitä on tullut todella *kansainvälinen* liike.

Ensimmäinen Internationale (1864—1872) laski perustan työläisten kansainväliselle järjestölle, jonka tehtävänä oli valmistella heidän vallankumouksellista rynnistystään pääomaa vastaan. Toinen Internationale (1889—1914) oli proletaarisen liikkeen kansainvälinen järjestö; tämä liike kasvoi *laajuussuuntaan*, mikä ei voinut olla johtamatta vallankumouksellisen tason tilapäiseen laskuun, opportunistien tilapäiseen voimistumiseen, mikä johti loppujen lopuksi tämän Internationalen häpeälliseen romahdukseen.

Kolmas Internationale syntyi tosiasiallisesti vuonna 1918, jolloin monivuotinen taistelu opportunistia ja sosialishovinismia vastaan, varsinkin sodan aikana, oli johtanut kommunististen puolueiden muodostumiseen useiden kansa-

kuntien keskuudessa. Muodollisesti III Internationale perustettiin maaliskuussa 1919, sen ensimmäisessä edustajakokouksessa Moskovassa. Ja tämän Internationalen luonteenomaisin piirre, sen kutsumus — marxilaisuuden opetusten soveltaminen käytäntöön ja sosialismin ja työväenliikkeen vuosisataisten ihanteiden toteuttaminen — tämä III Internationalen luonteenomaisin piirre ilmeni heti siinä, että uusi, kolmas „Kansainvälinen Työväen Yhdistys” on *jo nyt* alkanut tietystä määrin *merkitä samaa kuin Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto*.

Ensimmäinen Internationale laski perustan proletariiselle, kansainväliselle taistelulle sosialismin puolesta.

Toinen Internationale oli kautta, jonka kuluessa valmistettiin maaperää laajalle joukkoliikkeelle monissa maissa.

Kolmas Internationale on perinyt II Internationalen työn hedelmät, karsinut pois sen opportunistisen, sosialishovinitisen, porvarillisen ja pikkuporvarillisen saastan ja *alkanut toteuttaa* proletariaatin diktatuuria.

Niiden puolueiden kansainvälisellä liitolla, jotka johtavat maailman vallankumouksellisinta liikettä, proletariaatin liikettä pääoman ikeen kukistamiseksi, on nyt ennenkuulumattoman vankka perusta: useita *Neuvostotasavaltoja*, jotka kansainvälisessä mitassa soveltavat käytäntöön proletariaatin diktatuuria, sen voittoa kapitalismista.

III:n, Kommunistisen Internationalen maailmanhistoriallinen merkitys on siinä, että se on ryhtynyt toteuttamaan käytännössä Marxin suurenmoista tunnusta, joka sisältää yhteenvedon sosialismin ja työväenliikkeen vuosisataisesta kehityksestä, tunnusta, joka ilmaistaan käsitteellä: proletariaatin diktatuuri.

Tämä nerokas ennakkonäkemyks, tämä nerokas teoria on muuttumassa todellisuudeksi.

Nämä latinalaiset sanat on nyt käännetty nykyisen Euroopan kaikkien kansojen kielille — enemmänkin: maailman kaikille kielille.

Maailmanhistoriassa on alkanut uusi aikakausi.

Ihmiskunta heittää harteiltaan orjuuden viimeisen muodon: kapitalistisen orjuuden eli palkkaorjuuden.

Vapautuessaan orjuudesta ihmiskunta astuu ensi kerran todelliseen vapauteen.

Miten on saattanut tapahtua, että Euroopan takapajuisimpiin kuulunut maa on ensimmäisenä pystyttänyt

proletariaatin diktatuurin ja perustanut Neuvostotasaval-  
lan? Tuskinpa erehdymme, jos sanomme, että juuri tämä  
ristiriita toisaalta Venäjän takapajuisuuden ja toisaalta sen  
„hyppäyksen” välillä, jonka Venäjä on tehnyt porvarillisen  
demokratian yli demokratian korkeimpaan muotoon, neu-  
vostolliseen eli proletaariseen demokratiaan, juuri tämä  
ristiriita on ollut (sosialismin johtajien enemmistöä rasittavi-  
en opportunististen tottumusten ja poroporvarillisten  
ennakkoluulojen ohella) eräänä sellaisena syynä, joka on  
erikoisesti vaikeuttanut ja hidastanut Neuvostojen merki-  
tyksen tajuamista Lännessä.

Työväenjoukot kaikkialla maailmassa ovat vaistomaisesti  
tajunneet, mikä merkitys Neuvostoilla on proletariaatin  
taisteluaseena ja proletaarisen valtion muotona. Mutta  
opportunistien turmelemat „johtajat” ovat kumartaneet ja  
kumartavat edelleenkin porvarillista demokratiaa nimittäen  
sitä „demokratiaksi” yleensä.

Onko mitään ihmeellistä siinä, että proletariaatin dikta-  
tuurin toteutuessa tuli ilmi ennen kaikkea „ristiriita” Venä-  
jän takapajuisuuden ja sen „hyppäyksen” välillä, jonka  
Venäjä on suorittanut porvarillisen demokratian *ylitse*?  
Ihmeellistä olisi, jos historia olisi sallinut meidän toteuttaa  
demokratian *uuden* muodon *ilman* lukuisia ristiriitoja.

Jokainen marxilainen, jopa kuka tahansa yleensä nyky-  
ajan tieteeseen tutustunut antaisi ehdottomasti kieltävän  
vastauksen, jos häneltä kysyttäisiin: „Onko eri kapitalistis-  
ten maiden tasaisesti eli harmonisen sopusuhtaisesti tapah-  
tuva siirtyminen proletariaatin diktatuuriin todennäköistä?”  
Kapitalismin maailmassa ei ole koskaan ollut eikä ole  
voinut olla mitään tasaisuutta, harmoniaa eikä sopusuhtai-  
suutta. Kukin maa on kehittänyt erikoisen silmäänpistävästi  
milloin sitä, milloin tätä kapitalismin ja työväenliikkeen  
puolta tai piirrettä tahi kokonaista ryhmää ominaisuuksia.  
Kehitysprosessin kulku on ollut epätasaista.

Kun Ranska suoritti suurta porvarillista vallankumous-  
taan, herättäen koko Euroopan mantereen historiallisesti  
uuteen elämään, oli Englanti vastavallankumouksellisen  
liittoutuman johdossa, vaikka se samalla oli kapitalistisesti  
paljon kehittyneempi kuin Ranska. Mutta senaikainen  
Englannin työväenliike ennakoi nerokkaasti paljon sel-  
laista, mikä oli sittemmin ominaista tulevalle marxilaisuus-  
delle.

Silloin kun Englanti antoi maailmalle ensimmäisen laajan, todella joukkoluontoisen ja poliittisesti muotoutuneen proletaarisen vallankumousliikkeen, chartismin, tapahtui Euroopan mantereella enimmäkseen vain heikkoja porvarillisia vallankumouksia, mutta Ranskassa puhkesi ensimmäinen suuri kansalaissota proletariaatin ja porvariston välillä. Porvaristo löi proletariaatin erilaiset kansalliset joukko-osastot hajalle yksitellen ja eri tavalla eri maissa.

Englanti on ollut esimerkkinä maasta, jossa, kuten Engels sanoi, porvaristo loi porvarillistuneen aristokratian rinnalle proletariaatin eniten porvarillistuneen kermakerroksen<sup>53</sup>. Eturivin kapitalistinen maa joutui useiksi vuosikymmeniksi takapajuisen maan asemaan proletariaatin vallankumoustaistelun kannalta katsoen. Ranska ikäänkuin ehdytti proletariaatin voimat kahdessa sankarillisessa, maailmanhistorian kannalta tavattoman paljon antaneessa työväenluokan kapinassa porvaristoa vastaan vuosina 1848 ja 1871. Sen jälkeen hegemonia työväenliikkeen Internationalessa siirtyi Saksalle XIX vuosisadan 70-luvulta lähtien, jolloin Saksa oli taloudellisesti jäljessä sekä Englannista että Ranskasta. Mutta sitten kun Saksa sivuutti taloudellisesti nuo mo'emat maat, s.o. XX vuosisadan toiselle vuosikymmenelle ehdittyä, niin kaikkialla maailmassa esikuvana pidetyn Saksan marxilaisen työväenpuolueen johtoon pesiytyi ryhmä paatuneita heittäjiä, mitä saastaisimpia, kapitalisteille itsensä myyneitä roistoja Scheidemannista ja Noskesta Davidiin ja Legieniin asti, mitä inhottavimpia työväen keskuudesta lähteneitä, monarkiaa ja vastavallankumouksellista porvaristoa palvelevia pyöveleitä.

Maaailmanhistoria kulkee järkähtämättä proletariaatin diktatuuriin, mutta se ei kulje sileitä, helppoja eikä suoria teitä.

Silloin kun Karl Kautsky vielä oli marxilainen eikä se marxilaisuuden luopio, miksi hän muuttui sittemmin ryhdyttyään kannattamaan yhteistoimintaa Scheidemannien kanssa ja puolustamaan porvarillista demokratiaa neuvostollista eli proletaarista demokratiaa vastaan, hän kirjoitti aivan XX vuosisadan alussa artikkelin „Slaavilaiset ja vallankumous”. Tässä artikkelissaan hän esitti ne historialliset ehdot, jotka viittasivat kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen hegemonian mahdolliseen siirtymiseen slaavilaisille.

Niin on tapahtunutkin. Joksikin ajaksi — on itsestään selvää, että vain lyhyeksi ajaksi — hegemonia proletariaatin vallankumouksellisessa Internationalessa on siirtynyt venäläisille, aivan samoin kuin se oli XIX vuosisadan eri kausina ensin englantilaisilla, sitten ranskalaisilla ja viimein saksalaisilla.

Olen joutunut toistamaan jo useamman kerran: edistyneimpiin maihin verraten venäläisten oli helpompi *aloittaa* suuri proletaarinen vallankumous, mutta heidän on vaikeampi *jatkaa* sitä ja viedä se lopulliseen voittoon sosialistisen yhteiskunnan täydellisen järjestämisen mielessä.

Meidän oli helpompi aloittaa ensinnäkin siksi, että tsaarinnan monarkian tavaton — XX vuosisadan Euroopan oloissa tavaton — poliittinen takapajuisuus oli vaikuttamassa siihen, että joukkojen vallankumouksellinen rynnistys saavutti tavattoman voiman. Toiseksi Venäjän takapajuisuus kietoi omalaatuisesti toisiinsa porvaristoa vastaan suuntautuneen proletaarisen vallankumouksen ja tilanherroja vastaan suuntautuneen talonpoikaissvallankumouksen. Siitä aloitimme Lokakuussa 1917 emmekä olisi voittaneet silloin niin helposti, elleimme olisi aloittaneet siitä. Marx mainitsi jo vuonna 1856 Preussista puhuessaan, että proletaarisen vallankumouksen ja talonpoikaissodan omalaatuinen kietoutuminen toisiinsa on mahdollista<sup>54</sup>. Bolshevikit ovat vuoden 1905 alusta saakka puolustaneet proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattisen diktatuurin aatetta. Kolmanneksi vuoden 1905 vallankumous teki suunnattoman paljon työläis- ja talonpoikaissjoukkojen poliittisen koulutuksen hyväksi, niiden etujoukon perehdyttämiseksi Lännen sosialismin „viimeiseen sanaan” sekä myös joukkojen vallankumouksellisen *toiminnan* mielessä. Ilman sellaista „kenraaliharjoitusta”, jollainen oli vuosi 1905, vuoden 1917 vallankumous, niin helmikuun porvarillinen kuin loka-kuun proletaarinenkaan, ei olisi ollut mahdollinen. Neljänneksi Venäjä kykeni maantieteellisen asemansa ansiosta vastustamaan kehittyneiden kapitalististen maiden sotilaallista ylivoimaa kauemmin kuin muut maat. Viidenneksi proletariaatin omalaatuinen suhde talonpoikaistoon teki helpommaksi siirtymisen porvarillisesta vallankumouksesta sosialistiseen vallankumoukseen ja auttoi kaupungin proletaareja vaikuttamaan maaseudun työtätekevien puoliprole-



taarisiin, köyhimpiin kerroksiin. Kuudenneksi pitkällinen lakkotaistelun koulu ja Euroopan työväen joukkoliikkeen kokemus helpottivat proletariaatin sellaisen omalaatuisen vallankumouksellisen järjestömuodon kuin *Neuvostojen* syntymistä syvästi vallankumouksellisessa ja nopeasti kärjistyvässä tilanteessa.

Tämä luettelo ei tietenkään ole täydellinen. Mutta toistaiseksi voidaan rajoittua siihen.

Neuvostodemokratia eli proletaarinen demokratia on syntynyt Venäjällä. Pariisin Kommuuniin verrattuna on otettu toinen maailmanhistoriallinen askel. Proletaarien ja talonpoikain Neuvostotasavalta on osoittautunut maailman ensimmäiseksi kestäväksi sosialistiseksi tasavallaksi. *Uudentyyppisenä valtiona* se ei voi enää kuolla. Se ei ole enää yksin.

Sosialismin rakentamistyön jatkamiseksi ja sen päätökseen viemiseksi tarvitaan vielä hyvin paljon. Korkeammalla kulttuuritasolla olevissa maissa, missä proletariaatin ominaispaino ja vaikutus on suurempi, neuvostotasavalloilla on kaikki edellytykset sivuuttaa Venäjä, kun ne kerran lähetevät proletariaatin diktatuurin tielle.

Vararikon kärsinyt II Internationale tekee nyt kuolemaa ja mätänee elävältä. Se esittää tosiasiallisesti kansainvälisen porvariston apurin osaa. Se on todella keltainen Internationale. Sen huomatuimmat aatteelliset johtajat, sellaiset kuin Kautsky, ylistävät *porvarillista* demokratiaa nimittäen sitä „demokratiaksi” yleensä tai — mikä on vieläkin typerämpää ja törkeämpää — „puhtaaksi demokratiaksi”.

Porvarillinen demokratia on aikansa elänyt, aivan samoin kuin on aikansa elänyt myös II Internationale, joka teki historiallisesti välttämättömän ja hyödyllisen työn silloin, kun päiväjärjestyksessä oli työväenjoukkojen valmentaminen tuon porvarillisen demokratian puitteissa.

Kaikkein demokraattisinkaan porvarillinen tasavalta ei ole milloinkaan ollut eikä ole voinut olla mitään muuta kuin koneisto, jonka avulla pääoma on sortanut työtätekeviä, ei mitään muuta kuin pääoman poliittisen vallan välikappale, ei mitään muuta kuin porvariston diktaturia. Demokraattinen porvarillinen tasavalta lupasi antaa vallan enemmistölle, julisti sen, mutta ei ole koskaan voinut toteuttaa sitä niin kauan kuin on ollut olemassa maan ja muiden tuotantovälineiden yksityisomistus.

„Vapaus” demokraattisessa porvarillisessa tasavallassa on todellisuudessa ollut vapautta *rikkaille*. Proletaarit ja työtätekevät talonpojat ovat voineet ja heidän on pitänytkin käyttää sitä valmentaaakseen voimiaan pääoman kukistamiseksi, porvarillisen demokratian voittamiseksi, mutta yleensä ottaen työtätekevät joukot eivät ole voineet *fosi-*  
*asiallisesti* nauttia demokratiasta kapitalismin vallitessa.

Neuvostodemokratia eli proletaarinen demokratia muodostui ensi kertaa maailmassa *demokratiaksi* suurille joukoille, työtätekeville, työläisille ja pientalonpojille.

Maailmassa ei ole vielä milloinkaan aikaisemmin ollut sellaista väestön *enemmistön* valtiollista valtaa, tämän enemmistön *todellista* valtaa, kuin on Neuvostovalta.

Se tukahduttaa riistäjien ja heidän apureidensa „vapauden”, se ottaa heiltä pois „vapauden” riistää, „vapauden” hyötyä toisten nälänhädästä, „vapauden” taistella pääoman vallan palauttamiseksi, „vapauden” liittoutua ulkomaisen porvariston kanssa kotimaisia työläisiä ja talonpoikia vastaan.

Puolustakoot Kautskyt tuollaista vapautta. Siten voivat menetellä vain marxilaisuuden luopiot, sosialismin luopiot.

II Internationalen aatteellisten johtajien, sellaisten kuin Hilferdingin ja Kautskyn vararikko ei ole tullut missään niin selvästi näkyviin kuin siinä, että he eivät ole kyenneet laisinkaan käsittämään neuvostodemokratian eli proletaarisen demokratian merkitystä, sen suhdetta Pariisin Kommuniiniin, sen paikkaa historiassa, sen välttämättömyyttä proletariaatin diktatuurin muotona.

Saksan „riippumattoman” (lue: poroporvarillisen, ahdasmielisen, pikkuporvarillisen) sosialidemokraattisen puolueen äänenkannattajan, „Vapauden” („Die Freiheit”) 74. numerossa julkaistiin helmikuun 11 p:nä 1919 vetoamus „Saksan vallankumoukselliselle proletariaatille”.

Tämän vetoamuksen ovat allekirjoittaneet puoluehallinto ja puolueen koko edustajaryhmä „Kansalliskokouksessa”, tuossa saksalaisten „perustavassa kokouksessa”.

Vetoamuksessa syytetään Scheidemanneja siitä, että he pyrkivät syrjäyttämään *Neuvostot*, ja ehdotetaan — leikki pois! — Neuvostojen ja perustavan kokouksen *yhteensopeuttamista*, tiettyjen valtiollisten oikeuksien ja tietyn paikan antamista Neuvostoille perustuslaissa.

On saatava aikaan sovinto, yhdistettävä toisiinsa porvariston diktatuuri ja proletariaatin diktatuuri! Miten yksinkertaista! Mikä poroporvarillinen neronleimaus!

Vahinko vain, että yhdistyneet menshevikit ja sosialistivallankumoukselliset, nuo pikkuporvarilliset demokraatit, jotka kuvittelevat olevansa sosialisteja, ehtivät jo kokeilla sitä Kerenskin aikana Venäjällä.

Ken Marxia lukiessaan ei ole käsittänyt, että aina kun tilanne kapitalistisessa yhteiskunnassa muodostuu kärkeväksi, aina kun luokkien välillä syntyy vakava selkkaus, silloin voi tulla kysymykseen vain joko porvariston diktatuuri tahi proletariaatin diktatuuri — hän ei ole ymmärtänyt mitään Marxin taloudellisesta eikä myöskään poliittisesta opista.

Hilferdingin, Kautskyn ja kumpp. poroporvarillinen neronleimaus porvariston diktatuurin ja proletariaatin diktatuurin rauhanomaisesta yhdistämisestä kaipaa kuitenkin erillistä käsittelyä, jos mielitään selvittää kaikki talousopilliset ja poliittiset typeryydet, joita on ahdettu tuohon mitä oivallisimpaan ja koomillisimpaan vetoomukseen helmikuun 11 päiväältä. Se käsittely on lykättävä tuonnemmaksi, toiseen artikkeliin <sup>55</sup>.

Moskova, huhtikuun 15 pnä 1919

*Julkaistu toukokuussa 1919*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE MOSKOVAN RATASOLMUN RAUTATIELÄISTEN  
KONFERENSSISSA  
HUHTIKUUN 16 pnä 1919**

Toverit, me kaikki tiedämme, että maamme elää nyt vaikeaa aikaa. Meidän on pitänyt julistaa mobilisaatio vastavallankumouksen ja kansainvälisen imperialismiin viimeisen rynnäkönn torjumiseksi. Tällä hetkellä tarvitaan työtätekevien joukkojen omakohtaista tehokasta apua tämän mobilisaation menestyksellisessä toimeenpanemisessa.

Toverit, te kaikki käsitätte tietenkin mainiosti, miten suunnattomia vaikeuksia sota aiheuttaa ja kuinka suuria uhreja se vaatii varsinkin nyt, kun maa kokee elintarvikevaikeuksia ja sota on saattanut kulkulaitoksen rappiotilaan. Siksi ne kärsimykset, joita työtätekevien joukot saavat kestää sodan tähden, ovat nykyään käyneet raskaammiksi.

Meillä on kuitenkin täysi syy uskoa ja vakuuttaa, että asemamme on parantunut ja että selviydymme voittajina kaikista vaikeuksista. Emme yritä pettää itseämme. Me tiedämme, että vihollisemme — Englannin, Ranskan ja Amerikan kapitalistit, jotka toimivat selvästi yhdessä venäläisten kapitalistien kanssa, tekevät nyt viimeisiä yrityksiä kaataakseen Neuvostovallan. Tiedämme, että tilanherrojen ja kapitalistien edustajat ovat jo pitemmän aikaa neuvotelleet Pariisissa. Tiedämme heidän asettavan päivä päivältä ja tunti tunnilta kasvavassa määrin toivonsa siihen, että Neuvostovalta ei kestä. Mutta samalla näemme, etteivät he ole vielä kukaan saaneet solmituksi rauhaa, vaikka Saksan kukistamisesta on kulunut jo viisi kuukautta. Miksi? Siksi koska he tappelevat keskenään herkkupalasta — kuka saa Turkin, kuka Bulgarian, miten Saksa voitaisiin ryöstää putipuhtaaksi, minkä palan saa Englanti, minkä Ranska ja Amerikka, kuinka monta kymmentä miljardia pitää ottaa

sotakorvauksina saksalaisilta. On selvää, etteivät he varmastikaan saa Saksasta irti mitään, koska maa on sodan köyhdyttämä ja työtätekevät joukot nousevat yhä tarmokkaammin porvarillisen hallituksen harjoittamaa sortoa vastaan.

Toverit, tämän nojalla voimme pitää täysin selvänä ja varmana, että Koltshakin Itärintamalla saavuttama menestys on nykyään herättänyt venäläisissä ja ulkomaalaisissa kapitalisteissa jälleen tiettyjä toiveita. Mutta vaikka Koltshak saavuttaisikin osittaisia voittoja, Venäjän Neuvostotasavallassa heidän ei sittenkään onnistu toteuttaa toiveitaan.

Me tiedämme, että Saksasta saavutetun voiton jälkeen liittoutuneille jäi pääomia, monimiljoonainen armeija ja myös vertaansa hakeva laivasto. Heti Saksan häviön jälkeen niillä oli täysi mahdollisuus suunnata kaikki voimat Venäjän Neuvostotasavallan valloittamiseen. Se mitä liittoutuneet tekivät etelä-Venäjällä — maihinnousu Mustan meren rannikolla, Odessan valloitus — kaikki se oli liittoutuneiden imperialistien taholta suunnattu Neuvostovaltaa vastaan.

Entä nyt, viiden kuukauden kuluttua? Eikö niillä ollutkaan sotavoimia, miljoonaista armeijaa eikä laivastoa? Miksi niiden on täytynyt perääntyä Ukrainan työläisten ja talonpoikien huonosti aseistetun armeijan edessä?

Siksi, että rappioituminen on käynnissä liittoutuneiden omien joukkojen keskuudessa, kuten saamamme tiedot kertovat. Nuo tiedot ovat osoittautuneet paikkansapitäviksi. Ei voida rankaisematta käydä neljää vuotta sotaa kapitalistien liikevoittojen jakamisesta. Eivätkä liittoutuneet kykene jatkamaan sotaa nyt, lyötyään Wilhelmin, jonka niskoille ne ovat vierittäneet kaiken syyn. Me tiedämme, että sotilaallisesti Ententevallat voisivat olla ja itse asiassa ovatkin meitä verrattomasti voimakkaampia, mutta sanomme silti: ne ovat hävinneet sodan meitä vastaan. Se ei ole pelkästään meidän kuvitteluamme, se ei ole pelkästään meidän haihatteluamme, Ukrainan tapahtumat ovat sen todistaneet. Ententevallat eivät kykene käymään sotaa sen jälkeen kun sota on näännyttänyt kaikki maat, uuvuttanut ne, kun jokaiselle käy päivänselväksi, että sotaa jatketaan yksinomaan pääoman vallan säilyttämiseksi työtätekeviin nähden. Liittoutuneet vitkuttelevat edelleenkin haluamatta solmia Venäjän

kanssa väistämätöntä rauhaa, jonka aikaansaamiseksi me olemme ryhtyneet useihin toimenpiteisiin ja jonka olemme tarjoutuneet solmimaan vieläpä meille erittäin raskailla ehdoilla. Tiedämmehän, että on verrattomasti helpompi kestää vaikeatkin finanssiehdot kuin jatkaa sotaa, joka vie työväen ja talonpoikaiston parhaita poikia. Imperialistiset valtiot tietävät, etteivät ne voi käydä sotaa meitä vastaan. Ne tietävät, mitä on Koltshakin liike, johon hän mobilisoi muutamia kymmeniä tuhansia Siperian talonpoikaisnuoria. Hän ei uskaltanut ottaa armeijaan rintamamiehiä, hän tietää, etteivät he olisi lähteneet hänen johdettavakseen, ja pitää nuorison aisoissa keppikurin ja petkutuksen avulla.

Siksi sanommeikin asemamme kärjistymisestä huolimatta täysin varmoina: me kykenemme lopettamaan tämän sodan muutamassa kuukaudessa, ja liittoutuneiden täytyy solmia kanssamme rauha. Ne nojaavat Koltshakiin, ne luottavat siihen, että elintarvikehuoltovaikeudet kaatavat Neuvostovallan, mutta me sanomme: siitä ei tule mitään. Elintarviketilanteemme ei kylläkään ole helppo; me tiedämme, että vielä suurempia vaikeuksia on tulossa, mutta sanomme silti: asemamme ei ole läheskään niin huono kuin viime vuonna; silloin, keväällä, elintarvikehuollossa ja kulkulaitoksessa vallinnut sekasorto oli vielä pelottavampi.

Vuoden 1918 alkupuoliskolla elintarvikehankintaelimemme kykenivät hankkimaan viljaa vain 28 miljoonaa puutaa, vuoden jälkipuoliskolla 67 miljoonaa. Alkupuolisko on aina vaikeampi ja nälkä silloin pahempi, ja elintarviketilanne oli verrattomasti huonompi viime vuonna, kun koko Ukraina oli saksalaisten vallassa, kun Krasnov sai Donilla kymmenin vaununlastein sotatarvikkeita saksalaisilta, kun tshekkoslovakit olivat valloittaneet Volganvarren.

Nyt on Venäjän Sosialistisen Neuvostotasavallan lisäksi ilmestynyt muita. Latvian Neuvostotasavalta on viime aikana vakiinnuttanut asemansa; niin nopeasti hyökänneiden saksalaisten joukkojen moraali on alkanut laskea, ja saksalaiset sotilaat sanovat, etteivät he lähde sotaan paronien vallan palauttamisen puolesta. Ukraina taas, jonka petljuralaisjoukot saivat lyhyeksi aikaa valtaansa, on kokonaan puhdistettu petljuralaisista, ja punaiset joukot etenevät kohti Bessarabiaa. Me tiedämme, että Neuvostotasavallan kansainvälinen asema lujittuu päivä päivältä,

voisipa sanoa, tunti tunnilta. Te kaikki tiedätte, että Unkarissakin on Neuvostovalta, että siellä on perustettu Neuvostotasavalta, että porvaristo väistyi syrjään ja työläiset astuivat tilalle, kun selvisi, että liittoutuneet aikoivat ryhtyä ryöstämään maata.

Voimamme lujittuu nyt, kun Ukraina on valloitettu ja Neuvostovalta Donilla vakiinnutettu. Me sanomme nyt, että meillä on vilja- ja elintarvikelähteitä, on mahdollisuus saada polttoainetta Donetsin kivihiihialueelta. Vaikka edessä ovatkin vaikeimmat kuukaudet, kun elintarvikepula on kärjistynyt, kun kulkulaitoksemme on rappiolla ja sen kalusto kulunutta, olemme varmoja siitä, että kestämmme kaikesta huolimatta tämän kriisin. Ukrainassa on valtavia viljavarastoja, viljaylijäämiä, niitä on vaikea ottaa sieltä heti paikalla — siellä vallitsee yhä partisanismi, talonpojat ovat petomaisen saksalaiskomennon säikyttämiä ja pelkäävät ottaa haltuunsa tilanherrojen maita. Rakentavan työn ensi askeleet Ukrainassa ovat vaikeita, niin kuin ne olivat meilläkin silloin, kun Neuvostovalta sijaitsi Smolnassa.

Meidän täytyy lähettää Ukrainaan vähintään kolme tuhatta rautatielaitoksen työläistä ja osittain myös talonpoikia nälkää näkevältä pohjois-Venäjäältä. Ukrainan hallitus on jo antanut dekreetin nyt saatavissa olevan 100 miljoonan puudan suuruisen viljaerän tarkasta luovutusjärjestyksestä.

Saatujen tietojen mukaan myös eräessä Donetsin laakion piirikunnassa on miljoona puutaa viljaa varastojen ollessa enintään 10 virstan päässä rautatiestä.

Tällaisia ovat ne varastot, ne resurssit, joita viime vuonna ei ollut, mutta nyt on. Tämä osoittaa, että jos ponnistamme kaikki voimat lyhyen ajan sisällä, niin voimme lopettaa sodan muutamassa kuukaudessa. Etelässä olemme saaneet ratkaisevan yllöksen. Liittoutuneet — ranskalaiset ja englantilaiset — ovat hävinneet kampanjan, havainneet, etteivät heidän käytettävissään olevat mitättömät joukot pysty käymään sotaa Neuvostotasavaltaa vastaan. Valhe jota he levittävät meistä, on hälvemässä; kukaan ei enää usko taruja, että bolshevikit ovat kukistaneet hallituksen väkivaltaisesti ja pysyvät pystyssä väkivallan turvin, ja kaikki tietävät nyt Neuvostotasavallan lujittuvan päivä päivältä.

Me mobilisoimme nyt teidät, sillä koko sodan kohtalo riippuu tästä mobilisaatiosta. Meillä on täysi syy sanoa, että se ratkaisee asian meidän hyväksemme, ja imperialistien täytyy suostua rauhaan, jota olemme heille tarjonneet, sillä he käyvät päivä päivältä yhä heikommiksi.

Toverit, sen vuoksi Neuvostovalta on päättänyt jännittää kaikki voimat, mobilisoida etupäässä työläisiä ja talonpoikia ei-maanviljelyskuvvernementeista. Me toivomme, että mobilisaatio ja samalla nopea eteneminen rintamalla antaa mahdollisuuden parantaa myös elintarviketilannetta vähentämällä huollettavien määrää pahinta nälänhätää kärsivissä ei-maanviljelyskuvvernementeissa sekä suomalla kymmenille tuhansille rintamalle lähetetyille — meidän käymme sotaa kaikkein viljavimmilla seuduilla, missä elintarvikkeita on yllin kyllin — riittävän muonituksen ja mahdollisuuden postipaketteja lähettämällä auttaa pikaisesti kotiin jääneitä perheitään, auttaa ainakin yhtä tehokkaasti ja tehokkaammin kuin puolitoistapuuatalaiset ennen.

Tähän mobilisaatioon liittyy sodan pikaisen lopettamisen mahdollisuus, tähän mobilisaatioon liittyvät toiveemme Koltshakin etenemisen pysäyttämistä ja lopullisesta murtamisesta. Emme halua koskea joukkojamme, jotka ovat Etelässä viimeistelemässä voittoa Krasnovin joukkioiden rippeistä, jotta saisimme haltuumme viljavimmat seudut. Olemme vallanneet miltei koko Donin alueen ja Pohjois-Kaukasiassa on viljaa vielä runsaammin, viljavarastot ovat siellä vielä suuremmat, ja me turvaamme ne itsellemme, jos emme heikennä Etelärintamaa.

Toverit, meillä käydään ensi kertaa maailmassa sotaa, jossa työläiset ja talonpojat käsittävät taistelevansa maasta ja tehtaista, tietäen, tajuten ja nähden, että sodan rasitukset ovat äärettömät, kokien kaikki nälän tuskat maassa, jota imperialistit piirittävät kuin saarrettua linnoitusta. Koskaan ei voiteta kansaa, jonka työläiset ja talonpojat ovat valtaosaltaan tiedonneet, tajunneet ja nähneet, että he puolustavat omaa valtaansa, Neuvostovaltaa, työväenvaltaa, että he taistelevat asian puolesta, jonka voitto takaa heille ja heidän lapsilleen mahdollisuuden sivistyksen kaikkien antiimien, ihmistyön kaikkien aikaansaannosten hyväksikäyttöön. Ja me olemme varmoja, toverit, että tämä mobilisaatio sujuu verrattomasti paremmin kuin aikaisemmat, että se saa tukea teiltä, että niiden agitaattorien lisäksi, jotka puhuvat



kokouksissa, te kaikki ja kaikki tuttavanne ryhdytte itse agitaattoreiksi, menette itse tovereittenne luo, tehdastyöläisten ja rautatieläisten luo ja selitätte heille ymmärrettävästi ja selvästi, miksi nyt on jännitettävä kaikki voimat ja tehtävä muutamassa kuukaudessa loppu vihollisesta. Itse joukot nousevat toimintaan ja ryhdyttyään viimeistä miestä myöten agitaattoreiksi luovat murtumattoman voiman, joka on turvaava Neuvostotasavallan ei ainoastaan Venäjällä, vaan myös koko maailmassa.

„Pravda” № 85,  
huhtikuun 28 pnd 1919

Julkaistaan „Pravda” lehdessä  
tekstin mukaan

**PUHE TAISTELUSTA KOLTSHAKIA VASTAAN,  
PIDETTY MOSKOVAN TEHDASKOMITEAIN  
JA AMMATTILIITTOJEN KONFERENSSISSA  
HUHTIKUUN 17 pnä 1919**

SANOMALEHTISELOSTUS

Värikkäässä puheessaan Lenin kehotti Moskovan proletaariaattia ottamaan välittömästi osaa taisteluun Koltshakia vastaan. Koltshakin viimeinen hyökkäys on, Leninin sanojen mukaan, epäilemättä imperialististen ententevaltojen järjestämä. Sitä, että nimenomaan Entente johtaa kaikkia valkokaartilaisliikkeitä reuna-alueilla, todistaa тов. Stutshkalta eilen saatu sähke: selviää, että saksalaiset ovat pysäyttäneet hyökkäyksen Kuurinmaalla, mutta Latvian Neuvostohallitus ei voi solmia rauhaa heidän kanssaan, koska Ranska, Englanti ja Amerikka vaativat saksalaisia pysymään Kuurinmaalla ja jatkamaan sotaa; kenraalit ovat valmiit tottelemaan voittajia, mutta sotamiehet kieltäytyvät jyrkästi sotimasta. Liittoutuneiden viimeinen kortti on lyöty. Etelässä saavutetut voitot ovat osoittaneet, ettei liittoutuneilla ole voimia käydä sotaa meitä vastaan, tai oikeammin että ne eivät enää kykene pitämään kurissa sotavoimiaan. Odessasta paetessaan liittoutuneet päättivät sotaseikkailunsa Etelässä mitä häpeällisimpään rosvoukseen. „Valistuneet” liittoutuneet, jotka syyttävät meitä rosvouksista ja väkivallanteoista, veivät ilman mitään oikeutta ja perusteita Odessasta mukanaan koko kauppalaivastomme saattaen siten rauhallisen väestön nälänhätään. Tämä oli kosto imperialismin suunnitelmien romahduksesta. Me olemme likvidoineet Etelärintaman ja Krimin rintaman ja likvidoimme aivan pian Donin rintaman. Viime tietojen mukaan olemme 40 virstaṅ päässä Novotsherkasskista. Voittomme on taattu.

Liittoutuneiden inspiroimalla Koltshakin hyökkäyksellä pyritään houkuttelemaan sotavoimamme pois Etelärintamalta, jotta Etelässä toimivien valkokaartilaisosastojen rippeet ja petljuralaiset saisivat tointumisaikaa, mutta siinä he eivät tule onnistumaan. Me emme siirrä Etelärintamalta pois yhtäkään rykmenttiä, yhtäkään komppaniaa.

Itärintamaa varten kokoamme uusia armeijoita, ja siinä tarkoituksessa olemme julistaneet mobilisaation. Tämä mobilisaatio on jäävä viimeiseksi, se antaa meille mahdollisuuden tehdä lopun Koltshakista, s.o. lopettaa sodan ja tällä kertaa ainiaaksi.

Nyt julistettu mobilisaatio koskee ei-maanviljelysseutuja, yksinomaan teollisuuskuvernementeja. Sitä suunniteltaessa otettiin sotilaallisten näkökohtien lisäksi huomioon myös maanviljelyksen ja elintarvikehuollon näkökohdat. Me otamme väkeä nälkäänäkevistä kuvernementeista ja siirrämme viljaville seuduille. Tämä mobilisaatio on huomattavassa määrin helpottava elintarviketilannetta pääkaupungeissa ja pohjoisissa kuvernementeissa. Myöntämällä kaikille mobilisoiduille oikeuden lähettää kaksi elintarvikepakettia kuukaudessa perheilleen me annamme työläisväestölle mahdollisuuden saada viljaa rintamalle otetuilta omailsiltaan. Postilaitoksen kansankomissaarin ilmoituksen mukaan elintarvikepaketit helpottavat huomattavasti kaupunkien ruoansaantia; yhden päivän kuluessa saapui 37 vaununlastia elintarvikepaketteja. Tämä toimenpide tulee epäilemättä antamaan parempia, tuntuvampia tuloksia kuin viimevuotinen „puolitoistapuutalais”-kokeilu.

Mobilisaatio on suunniteltu ja laadittu oikein, mutta sen onnistumisen ehtona on, että sitä ei panna toimeen virkamiesmäisesti. On muistettava, että tällä mobilisaatiolla on ratkaiseva merkitys ja sen suorittamiseksi on jännitettävä kaikki voimat. Jokaisen valveutuneen työmiehen, jokaisen valveutuneen työläisnaisen pitää osallistua siihen välittömästi. Kokoukset eivät riitä, tarvitaan henkilökohtaista agitaatiota, pitää käydä mobilisoitavien luona, teroittaa erikseen jokaisen mieleen, että hänen urhoollisuudestaan, päättäväisyydestään ja uskollisuudestaan riippuu sodan päättyminen.

Proletaarinen vallankumous leviää maailman kaikkiin maihin; kun liittoutuneet ovat tosiasiallisesti luopuneet

avoimesta sotilaallisesta puuttumisesta Venäjän asioihin, niin se johtuu siitä, etteivät ne kykene pitämään kurissa armeijoitaan, jotka ovat tajunneet vaistonvaraisesti Venäjän vallankumouksen. Liittoutuneet pelkäävät omia sotamiehiään ja työläisiään, paimentavat heitä Venäjän vallankumouksen vaikutukselta. Viime aikoina ententevaltojen sanomalehdet eivät ole saaneet julkaista uutisia bolshevismien menestyksistä. Italiassa on pystytetty suojamuuri, jonka läpi eivät pääse Venäjältä tulevat yksityiskirjeetkään. Lenin kertoi saaneensa joitakin päiviä sitten kirjeen tunnetulta italialaiselta sosialistilta Morgarilta, joka oli Zimmerwaldin konferenssissa erittäin maltillinen. Tuo kirje oli lähetetty salateitse, pienille paperilappusille kirjoitettuna, niin kuin tehtiin puoluekirjeenvaihdossa tsaarin aikoina. Tässä salaisessa kirjeessä Morgari kirjoittaa: „Lähetän Italian puolueen nimissä tulisen tervehdyksen venäläisille tovereille ja Neuvostovallalle.” (M y r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.) Kuten tiedetään, Unkarissa porvarillinen hallitus erosi vapaaehtoisesti, vapautti omasta tahdostaan vankilasta Bela Kunin, unkarilaisen kommunistiupseerin, joka oli ollut Venäjällä sotavankina, taistellut aktiivisesti Venäjän kommunistien riveissä ja ottanut osaa vasemmistoeserrien kapinan tukahduttamiseen viime heinäkuussa. Tuo vainottu, parjattu ja pilkattu unkarilainen bolshevikki on nyt tosiasiallisesti Unkarin Neuvostohallituksen johtaja. Venäjään verrattuna Unkari on pieni maa, mutta Unkarin vallankumous tulee ehkä esittämään historiassa suurempaa osaa kuin Venäjän vallankumous. Tuossa sivistyneessä maassa otetaan varteen kaikki Venäjän vallankumouksen kokemukset, suoritetaan johdonmukaisesti kansallistamista ja paremmin valmistetun maaperän ansiosta pystytetään suunnitelmallisemmin ja paremalla menestyksellä sosialismin rakennusta.

Ja tällaisena ajankohtana, kun voimme varmuudella sanoa, että kansainvälinen imperialismi on menettänyt pelinsä lopullisesti, meitä uhkaa vaara idästä, Koltshakin riehaantuneiden ja epätoivoon joutuneiden valkokaartilaisjoukkioiden taholta. Siitä on tehtävä loppu. Tekemällä lopun Koltshakista teemme ainiaaksi lopun sodasta. On jännitettävä kaikki voimat, saatava valveutunut proletariaatti osallistumaan yhtenä miehenä mobilisaatioon. Tietoisten työmiesten ja työläisnaisten tulee käyttää jokainen vapaa

päivä, jokainen vapaa tunti henkilökohtaisen agitaation suorittamiseen. Meidän ei tarvitse jännittää voimiamme pitkään, vain muutama kuukausi, ehkä muutamia viikkoja, ja se on oleva viimeinen ja lopullinen ponnistus, sillä voittomme on varma.

*„Izvestija VTsIK” № 84,  
huhtikuun 18 pnä 1919*

*Julkaistaan „Izvestija VTsIK” lehden  
tekstin mukaan*

---

**PUHE OPISKELIJAKOMMUNISTIEN  
I YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA  
HUHTIKUUN 17 pnä 1919 <sup>56</sup>**

Olen erittäin iloinen voidessani tervehtiä teitä. En tiedä, montako kuvernementtia täällä on edustettuna ja mistä päin olette saapuneet. Tärkeää on se, että nuoriso, kommunistinen nuoriso, järjestäytyy. Tärkeää on se, että nuoriso kokoontuu oppiakseen rakentamaan uutta koululaitosta. Edessänne on nyt uusi koulu. Vanhaa, vierasta, vihattua, kaavamaista koululaitosta, johon teillä ei ollut mitään yhteyttä, ei enää ole. Suunnittelemamme työ vaatii hyvin paljon aikaa. Tulevaa yhteiskuntaa, johon pyrimme, yhteiskuntaa jossa saa olla vain työntekijöitä, yhteiskuntaa jossa ei saa olla minkäänlaisia eroavuuksia — sitä yhteiskuntaa joudutaan rakentamaan kauan. Me laskemme nyt vasta tulevan yhteiskunnan peruskiviä ja rakentamaan sitä te joudutte itse, kun vartutte täysi-ikäisiksi. Mutta nyt tehkää työtä voimienne mukaan, tarttumatta ylivoimaiseen työhön, tehkää työtä vanhempien ohjauksella. Tervehdin vielä keran edustajakokousta ja toivotan teille kaikkea menestystä toimissanne.

## **TERVEHDYS BAIJERIN NEUVOSTOTASAVALLALLE**

Kiitämme tervehdyksestä ja tervehdimme puolestamme koko sydämestä Baijerin Neuvostotasavaltaa. Pyydämme hartaasti teitä tiedottamaan useammin ja konkreettisemmin mihin toimenpiteisiin olette ryhtyneet taistellaksenne porvarillisia pyöveleitä Scheidemanneja ja kumpp. vastaan, oletteko perustaneet työläisten ja palvelusväen Neuvostoja kaupunginosittain, oletteko aseistaneet työläiset, oletteko riisuneet aseista porvariston, oletteko käyttäneet hyväksi vaatetus- ynnä muita tarvikevarastoja pikaisen ja laajamittaisen avun antamiseksi työläisille ja varsinkin maatyöläisille ja pientalonpojille, oletteko pakkoluovuttaneet kapitalistien tehtaat ja rikkaudet Münchenissä ynnä kapitalistiset maanviljelystilat kaupungin ympäristössä, oletteko lakkauttaneet hypoteekit ja vuokramaksut pientalonpoikien osalta, oletteko kaksin- tai kolminkertaistaneet maa- ja sekatyöläisten palkat, oletteko takavarikoineet kaiken paperin ja kaikki kirjapainot helppotajuisten lehtisten ja sanomalehtien painattamiseksi joukkoja varten, oletteko saattaneet voimaan 6-tuntisen työpäivän, minkä ohessa opetettaisiin kaksi tai kolme tuntia valtionjohtamistaitoa, oletteko panneet Münchenin porvariston ahtaampiin asuntotiloihin, jotta työläisiä voitaisiin viipymättä sijoittaa asumaan rikkaiden asuntoihin, oletteko ottaneet haltuunne kaikki pankit, oletteko ottaneet panttivankeja porvariston keskuudesta, oletteko säättäneet työläisille suuremmat elintarvikeannokset kuin porvaristolle, oletteko mobilisoineet järjestään kaikki työläiset puolustusta varten sekä suorittamaan aatteellista propagandaa lähiympäristön kylissä? Tällaisten ja muiden samankaltaisten toimenpiteiden mitä pikaisin ja laajin

suorittaminen työläisten ja maatyöläisten sekä heistä erikseen pientalonpoikien Neuvostojen omatoimisuuden pohjalla on lujittava asemaanne. Porvaristolle on määrättävä erikoisvero ja saatava aikaan heti paikalla ja hinnalla millä hyvänsä tosiasiallista parannusta työläisten, maatyöläisten ja pientalonpoikien asemaan.

Parhaat tervehdykset ja menestyksen toivotukset.

*Lenin*

*Kirjoitettu huhtikuun 27 pnä 1919*

*Julkaistu ensi kerran  
huhtikuun 22 pnä 1930  
„Pravda” lehden 111. numerossa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

---



**SÄHKE**  
**UKRAINAN KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON**  
**PUHEENJOHTAJALLE**

Jekaterinoslavilaisten eserrien päätöslauselma osoittaa, että he ovat heittiöitä, kulakkien puolustajia. Sanomalehdistössä pitää panna toimeen heitä vastaan kohdistettu ajojahti sen johdosta, että he puolustavat kulakkeja ja ovat esittäneet sentralisoinnin vastustamiseen kehottavan iskulauseen, pitää vaatia heitä paljastamaan kulakkeja ja taistelemaan talonpoikain omin päin harjoittamaa viljakauppaa vastaan. Hallituksessa heidät on sidottava täsmällisillä ohjeilla, otettava tiukan valvonnan alaisiksi ja valmistauduttava karkottamaan heidät häpeällä, jos he poikkeavat hiukankin hallituksen linjasta elintarvike-, osuustoiminta- ja finanssikysymyksissä sekä siinä, mikä koskee mahdollisimman kiinteää lähentymistä Venäjään. Informoikaa minua useammin.

*Lenin*

*Kirjoitettu huhtikuun lopulla v. 1919*

*Julkaistaan ensi kerran*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

## KOLME PUNAISELLA TORILLA TOUKOKUUN 1 pnä 1919 PIDETTYÄ PUHETTA

LEHTIMIEHEN MUISTIINPANOJA

1

(Leninin ilmaantuessa mielenosoittajien joukkoon häntä tervehdittiin kauan kestävin myrskyisin suosionosoituksin.) Esitettyään tervehdyksen Moskovan ja koko maailman proletaariaatille Lenin vertasi viimevuotisia vappujuhlia tämänvuotisiin. Tämän vuoden aikana poliittinen tilanne on muuttunut huomattavasti Neuvostovallan eduksi. Viime vappuna saksalainen imperialismi uhkasi meitä. Nyt se on murrettu ja nujerrettu.

Proletariaatin juhlapäivää vietetään muuttuneissa oloissa muuallakin kuin meillä. Työväki on astunut kaikissa maissa imperialisminvastaisen taistelun tielle. Vapautunut työväenluokka viettää juhlapäiväänsä voitokkaasti, vapaasti ja avoimesti ei ainoastaan Neuvosto-Venäjällä, vaan myös Neuvosto-Unkarissa ja Neuvosto-Baijerissa. Tänään voidaan myös sanoa varmuudella, että Neuvostovallan merkityksestä ja proletariaatin pikaisesta voitosta eivät puhu vain Punaisen Moskovan, Punaisen Pietarin ja Budapestin työläiset, vaan kaikkien suurten proletaaristen keskusten työväki, joka on lähtenyt liikkeelle, ei huvitellakseen, vaan näyttääkseen voimansa.

Siirtyessään puhumaan englantilais-ranskalaisen imperialismiin uhkailuista Lenin sanoi, että jos englantilais-ranskalaisen imperialismiin on ollut pakko väistyä taistelutantereelta Ukrainassa, missä oli toiminnassa vain vähäisiä kapinallisten osastoja, niin yhdistyneen Neuvosto-Venäjän, Unkarin ja Baijerin voimien edessä se ei pysty lainkaan pitämään puoliaan. Odessan ja Krimin luovutus osoittaa, että englantilaiset ja ranskalaiset sotamiehet eivät halua

taistella Neuvosto-Venäjästä vastaan, ja siinä on voittomme tae.

Lenin ilmoitti тов. Kameneviltä saadusta sähkeestä, joka kertoo, että Sevastopol on puhdistettu täydellisesti ranskalaisista joukoista. Näin muodoin, hän sanoi, vapautetussa Sevastopolissa liehuu tänään proletariaatin punainen lippu, proletariaatin, joka juhlii vapautumistaan imperialistisista rosvojoukkioista. (Kauan kestävä suosiosoitusten myrsky. Jatkuvia hurraahuutoja.)

Kosketellessaan Koltshakin uhkauksia Lenin sanoi, että viime tiedot rintamalta antavat meille mahdollisuuden vakuuttaa, että voitto Koltshakista on aivan lähellä. Rintamalle lähtee kymmeniä ja satoja tuhansia sotureita, jotka tuhoavat lopullisesti Koltshakin rosvojoukot.

Lopuksi Lenin lausui olevansa varma Neuvostovallan lopullisesta voitosta koko maailmassa ja huudahti: „Eläköön kansainvälinen Neuvostojen tasavalta! Eläköön kommunismi!”

„Izvestija VTsIK” № 93,  
toukokuun 3 pnä 1919

Julkaistaan „Izvestija VTsIK” lehden  
tekstin mukaan

## 2

Useimmat läsnäolevista, Lenin sanoi, jotka eivät ole ylittäneet 30—35 vuoden ikää, saavat nähdä kommunismin kukoistuksen, josta me olemme toistaiseksi vielä kaukana.

Viitaten lapsiin Lenin sanoi, että he, jotka ovat nyt mukana työn vapautusjuhlassa, saavat täydellä mitalla nauttia vallankumousmiesten työn ja uhrausten hedelmistä.

— Lastenlapsemme tulevat katselemaan kapitalistisen järjestelmän aikakauden asiakirjoja ja muistomerkkejä kuten suurta kummaa. He kykenevät vain vaivoin käsittämään, miten välttämättömyystarvikkeiden kauppa on voinut olla yksityisissä käsissä, miten tehtaat ovat voineet kuulua yksityisille henkilöille, miten joku ihminen on voinut riistää toista ihmistä, miten on voinut olla ihmisiä, jotka eivät ole tehneet työtä. Siitä, mitä lapsemme saavat nähdä, on tähän asti kerrottu kuin jostakin sadunomaisesta, mutta nyt, toverit, näette selvästi, että se sosialistisen yhteiskunnan rakennus, jolle olemme laskeneet pohjan, ei ole utopiaa. Lapsemme tulevat pystyttämään tätä rakennusta vieläkin ahkerammin. (Myrskyisiä suosionsoituksia.)

*Julkaistu toukokuun 2 p:nä 1919  
„Vetshernije Izvestija Moskooskogo  
Soveta” lehdessä 230. numerossa*

*Julkaistaan sanomalehden  
tekstin mukaan*

## 3

STEPAN RAZININ MUISTOMERKIN  
PALJASTUSTILAISUUDESSA  
LOBNOJE MESTO \*-KOROKKEELTA  
PIDETTY PUHE

(Myrskyisiä suosionosoituksia.) Toverit, me vietämme tänään toukokuun ensimmäistä päivää yhdessä koko maailman proletaarien kanssa, jotka toivovat hartaasti pääoman kukistumista. Tämä paikka — Lobnoje mesto — muistuttaa meille siitä, kuinka monta vuosisataa työtätekevien joukot ovat saaneet kärsiä sortajien ikeen alla, sillä pääoman valta ei ole koskaan voinut pysyä pystyssä muuten kuin turvautumalla väkivaltaan ja raakuuteen, mikä on menneinäkin aikoina aiheuttanut kapinoita. Tämä muistomerkki esittää erästä kapinaan nousseen talonpoikaiston edustajaa. Tällä korokkeella hän antoi henkensä taistelussa vapauden puolesta. Venäläiset vallankumousmiehet ovat antaneet paljon uhreja taistelussa pääomaa vastaan. Proletariaatin ja talonpoikaiston parhaat pojat ovat kaatuneet taistelijoina vapauden puolesta, mutta he eivät taistelleet sen vapauden puolesta, jota pääoma tarjoaa ja joka merkitsee pankkeja, yksityisomistajien tehtaita, keinottelua. Alas sellainen vapaus — me tarvitsemme todellista vapautta, joka on mahdollista silloin kun yhteiskunnan jäsenenä on yksinomaan työntekijöitä. Sellaisen vapauden puolesta

---

\* Lobnoje mesto — Moskovan Punaisella torilla sijaitseva pyöreä koroke. XVI—XVII vuosisadolla korokkeelta kuulutettiin kansalle tsaarin ukaasit ja langetetut kuolemantuomiot. V. 1671 tällä paikalla mestattiin vv. 1667—1671 talonpoikaismestaruuden johtaja Stepan Razin. — Suom.

pitää tehdä paljon työtä, pitää paljon uhrata. Ja me teemme kaikkemme tämän suuren päämäärän saavuttamiseksi, sosialismin toteuttamiseksi. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

*Julkaistu toukokuun 2 pnä 1919  
„Vešhernije Izvestija Moskovskogo  
Soveta” lehdessä 230. numerossa*

*Julkaistaan sanomalehden  
tekstin mukaan*

---

**VAPAAAN KANSANSIVISTYSTYÖN  
KYSYMYKSILLE  
OMISTETTU I YLEISVENÄLÄINEN  
EDUSTAJAKOKOUS**

*TOUKOKUUN 6—19 p:nä 1919*

*Julkaistu v. 1919 kirjasessa:  
N. Lenin. „Kaksi puheita vapaan  
kansansivistystyön kysymyksille  
omistetussa i yleisvenäläisessä  
edustajakokouksessa”, Moskova*

*Julkaistaan kirjasen  
tekstin mukaan*





## 1

TERVEHDYSPUHE  
TOUKOKUUN 6 pnä

Toverit, tervehdin suurella ilolla vapaan kansansivistystyön kysymyksille omistettua edustajakokousta. Ette tietenkään odota minulta puhetta, jossa voisin syventyä asian ytimeen siten kuin kysymykseen perehtynyt ja erikoisesti sen parissa toimiva edellinen puhuja, tov. Lunatsharski. Sallikaa minun rajoittua vain muutamiin tervehdyssanoihin sekä pikku havaintoihin ja mietteisiin, joita olen tullut tehneeksi joutuessani Kansankomissaarien Neuvostossa enemmän tai vähemmän läheisesti kosketukseen teidän välittömän työnne kanssa. Olen varma, että tuskin löytyy toista neuvostotoiminnan alaa, jolla olisi saavutettu puolentoista vuoden aikana niin valtavaa menestystä kuin vapaan kansansivistys- ja valistustyön alalla. Sekä meidän että teidän on epäilemättä ollut helpompi tehdä työtä tällä alalla kuin muilla aloilla. Tässä työssä olemme joutuneet raivaamaan tieltä vanhat sulut ja vanhat esteet. Tässä työssä on ollut helpompi tyydyttää sitä valtavan suurta tiedon, vapaan sivistyksen, vapaan kehityksen tarvetta, jota on ilmennyt ennen kaikkea työläis- ja talonpoikaisjoukkojen keskuudessa, sillä kun meidän on joukkojen valtavan painostuksen ansiosta ollut helppo raivata niiden tieltä ulkoiset esteet, murskata historiallisesti vakiintuneet porvarilliset laitokset jotka sitoivat meitä imperialistiseen sotaan ja sälyttivät Venäjän kannettavaksi tuon sodan raskaimmat rasitukset, kun meidän on ollut helppo murskata ulkoiset esteet, niin sitä kipeämmin olemme sen sijaan joutuneet kokemaan tämän työtaakan koko rasittavuuden joukkojen uudestikasvatus-, järjestämis- ja koulutustyössä, tietojen levityksessä, taistelussa sitä valistumattomuutta ja

kulttuurittomuutta, raakuutta ja metsäläisyyttä vastaan, mitä olemme saaneet perinnöksi. Tässä kohdin on taistelua pitänyt käydä vallan toisin menetelmin. Tässä kohdin on voitu luottaa vain ajan mittaan saavutettavaan menestykseen ja valveutuneiden väestökerrosten sitkeään järjestelmälliseen vaikutukseen, jonka joukot ottavat auliisti vastaan, ja me syyllistymme useinkin siihen, että annamme vähemmän kuin voisimme antaa. Minusta tuntuu, että ottaessamme näitä ensi askelia, laajentaessamme koulun ulkopuolella suoritettavaa vapaata, vanhoista puitteista ja sovinnaisuuksista riippumatonta sivistystyötä, levittäessämme sivistystä, jota aikuinen väestö pyrkii saamaan, että tällä alalla olemme alkuaikoina joutuneet eniten kamppailemaan kahdenlaisten esteiden voittamiseksi. Molemmat esteet olemme perineet vanhalta kapitalistiselta yhteiskunnalta, joka pidättelee meitä vieläkin, vetää meitä alaspäin tuhansin ja miljoonin langoin, köysin ja kahlein.

Ensimmäisenä puutteellisuutena on porvarillisesta sivistyneistöstä lähtöisin olevien ihmisten runsaus, sanottu sivistyneistö kun on useinkin pitänyt uuteen tapaan järjestettäviä työläisten ja talonpoikain sivistyslaitoksia sopivimpana koekenttänä henkilökohtaisten päähänpistojensa viljelemiseksi filosofian tai kulttuurin alalla, kun mitä mielettömintä ilveilyä on useinkin esitetty jonakin uutuuksena ja kun puhtaasti proletaarisen taiteen ja kulttuurin varjolla on tarjottu jotakin aivan luonnotonta ja järjetöntä<sup>57</sup>. (Suosionosoituksia.) Alkuaikoina se on kuitenkin ollut luonnollista ja anteeksiannettavaa eikä sitä saa panna laajan liikkeen syyksi, ja toivon, että olemme loppujen lopuksi sentään vapautumassa ja vapaudummekin siitä.

Toinenkin puutteellisuus on kapitalismin perua. Pyrkiesään hankkimaan tietoja, murskatessaan vanhaa, pikkuporvarillisten työtätekevien laajat joukot eivät ole kyenneet tuomaan mukanaan mitään organisoivaa, mitään organisoitua. Jouduin seuraamaan, kun Kansankomissaarien Neuvostossa käsiteltiin kysymystä lukutaitoisten mobilisoinnista ja kirjasto-osastosta, ja näistä pikku havainnoista saatoinkin päätellä, kuinka huonolla tolalla asiat ovat tässä suhteessa. Tervehdyspuheissa ei ole kylläkään tapana kajota erikoisemmin siihen mikä on huonoa. Toivon, että te olette vapaita sellaisista sovinnaisuuksista ettekä pahastu, jos kerron teille muutamista ikävistä havainnoistani. Aset-

taessamme kysymystä lukutaitoisten mobilisoinnista pisti eniten silmään se, että vallankumous saavutti meillä loistavaa menestystä, vaikka se ei heti kasvanutkaan ulos porvarillisen vallankumouksen puitteista. Se antoi kehitysmahdollisuuden silloisille voimille, ja nuo silloiset voimat olivat pikkuporvarillisia, niillä oli sama tunnuslause — „kukin huolehtikoon itsestään, jumala huolehtii kaikista”, sama kirottu kapitalistinen tunnuslause, joka ei ole koskaan johtanut mihinkään muuhun kuin Koltshakin valtakomennon ja vanhaan porvarilliseen restauraatioon. Kun katsomme, mitä meillä tehdään lukutaidottomien opetuksen alalla, niin tässä suhteessa on mielestäni tehty erittäin vähän, ja yhteisenä tehtävänäme tässä asiassa on käsittää, että tarvitaan proletaaristen aineiden järjestyneisyyttä. Tässä ei ole kysymys sukkelistista fraaseista, jotka jäävät paperille, vaan niistä välttämättömistä toimenpiteistä, joita on nykyisin suoritettava kansan hyväksi ja jotka pakottaisivat jokaisen lukutaitoisen ihmisen käsittämään, että hänen velvollisuutenaan on opettaa muutamia lukutaidottomia. Tämä on meillä julistettu dekreetissä<sup>58</sup>. Tällä alalla ei kuitenkaan ole tehty juuri mitään.

Kun jouduin Kansankomissaarien Neuvostossa tekemisiin toisen kysymyksen, kirjastokysymyksen kanssa, sanoin: syynä jatkuvasti esitettäviin valituksiin on tuotannollinen jälkeenjääneisyys, meillä on vähän kirjoja emmekä voi painaa niitä riittävän paljon, — ja sanon itselleni, että se on totta. Tietenkin meillä on polttoainepula, tehtaat seisovat, paperia on vähän emmekä voi saada kirjoja. Kaikki tämä pitää paikkansa, mutta lisäksi pitää paikkansa sekin, että emme voi käyttää kirjoja, joita meillä on. Tässä suhteessa me kärsimme vieläkin maalaisäijille ominaisesta naiiviudesta ja neuvottomuudesta, niin kuin maalaisäijä ryöstettyään herrasväen kirjaston pakeni kotiinsa ja pelkäsi, että joku voisi ottaa häneltä nuo kirjat pois, koska hänellä ei vielä voinut olla sellaista ajatusta, sitä tietoisuutta, että jako voi tapahtua oikeudenmukaisestikin, ettei kruununomaisuus ole mikään vihattava asia, vaan että se on työläisten ja muiden työtätekevien yhteistä omaisuutta. Se ei ole kehittymättömien talonpoikaisjoukkojen syytä, ja vallankumouksen kehityksen kannalta se on täysin hyväksyttävää, se on kiertämätön vaihe, ja kun talonpoika otti itselleen kirjaston ja piti sitä hallussaan salassa muilta, hän ei

voinut menetellä toisin, sillä hän ei käsittänyt, että Venäjän kirjastot voidaan yhdistää ja että kirjoja tulee riittämään lukutaitoisen tiedonjonon sammuttamiseksi ja lukutaidottoman opettamiseksi. Nyt on kamppailtava sekasorron jäännösten, kaaoksen, naurettavien virastokahnausten lopettamiseksi. Tämä on otettava perustehtäväksemme. Meidän on käytävä käsiksi yksinkertaiseen, välttämättömään tehtävään — lukutaitoisten mobilisointiin ja taisteluun lukutaidottomuutta vastaan. Meidän on käytettävä niitä kirjoja, joita meillä on ja ryhdyttävä perustamaan järjestettyä kirjastoverkostoa, jotta nämä kirjastot auttaisivat kansaa käyttämään jokaista hallussamme olevaa kirjaa, ei perustettava rinnakkaisesti toimivia järjestöjä, vaan luotava yhtenäinen suunnitelmanmukainen järjestö. Tässä pienessä asiassa kuvastuu vallankumouksemme perustehtävä. Ellei vallankumous ratkaise tätä tehtävää, ellei se ryhdy muodostamaan todella suunnitelmanmukaista yhtenäistä järjestöä sekavan venäläisen kaaoksen ja järjettömyyden tilalle — siinä tapauksessa tämä vallankumous on jäävä porvarilliseksi vallankumoukseksi, sillä kommunismia kohti kulkevan proletaarisen vallankumouksen peruserikoisuus on juuri tässä, kun taas porvaristo tyytyi murskaamaan vanhan ja myöntämään vapauden talonpoikaistaloudelle, joka synnytti uudelleen samaa kapitalismia kuten kaikissa entisaikojen vallankumouksissakin.

Jos kerran sanomme puoluettamme kommunistipuolueeksi, meidän on käsitettävä, että vasta nyt kun olemme tehneet lopun ulkoisista esteistä, murskanneet vanhat laitokset, on ratkaistavaksemme noussut ensi kertaa todenteolla ja kaikessa mittavuudessaan todellisen proletaarisen vallankumouksen ensivuoroinen tehtävä — kymmenien ja satojen miljoonien ihmisten järjestäminen. Puolentoista vuoden kokemusten jälkeen, joita me kaikki olemme saaneet tällä alalla, meidän on vihdoinkin lähdeävä oikealle tielle, joka johtaa voittoon siitä sivistymättömyydestä, siitä kehittymättömyydestä ja raakuudesta, joista olemme kaiken aikaa saaneet kärsiä. (M y r s k y i s i ä s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

---

## 2

PUHE KANSAN PETKUTTAMISESTA  
VAPAUDEN JA TASA-ARVOISUUDEN TUNNUKSILLA  
PIDETTY TOUKOKUUN 19 pnä

Toverit, sallikaa minun nykyisen ajankohdan arvion asemesta, jota eräät teistä varmaan odottivat tänään, vastata oleellisimpiin poliittisiin, ei ainoastaan teoreettisiin, vaan tietysti myös käytännön kysymyksiin, jotka nousevat ratkaistavaksemme, jotka luonnehtivat parhaillaan koko neuvostovallankumouksen vaihetta ja aiheuttavat eniten väittelyä, eniten hyökkäilyjä sosialisteina itseään pitävien henkilöiden taholta, eniten hämmästelyä niiden henkilöiden piirissä, jotka pitävät itseään demokraatteina ja syyttelevät meitä erittäin halukkaasti ja erittäin laajasti demokraattisuuden loukkauksista. Mielestäni nämä yleiset poliittiset kysymykset esiintyvät liiankin usein, jopa jatkuvasti kaikessa nykyisessä bolshevismille vihamielisessä propagandassa, agitaatiossa, kaikessa kirjallisuudessa — tietenkin jos tuo kirjallisuus kohoo edes hiukankin ylemmäksi tavalisen valheen, parjauksen ja sättimisen tasolta, jolla se on kaikissa porvariston julkaisuissa. Kun tarkastelemme kirjallisuutta, joka kohoo hiukankin tämän tason yläpuolelle, niin mielestäni peruskysymykset demokratian suhteesta diktatuuriin, vallankumouksellisen luokan tehtävistä vallankumouskaudella, sosialismiin siirtymisen tehtävistä yleensä, työväenluokan ja talonpoikaiston suhteista — mielestäni nämä kysymykset muodostavat kaikkien nykyisten poliittisten keskustelujen pohjimmaisesta perustan, ja niiden selvittelyä, vaikka se toisinaan ehkä näyttääkin teistä hieman etäännyvän päivänpolttavista asioista — niiden selvittelyä

on mielestäni sittenkin pidettävä yhteisenä perustehtävänä. Lyhyessä esityksessä en tietenkään voi millään muotoa ottaa käsiteltäväksi kaikkia näitä kysymyksiä. Olen valinnut muutamia niistä ja näistä muutamista kysymyksistä haluaisinkin keskustella.

## I

Ensimmäinen valitsemistani kysymyksistä koskee minkä tahansa vallankumouksen, minkä tahansa uuteen järjestelmään siirtymisen vaikeuksia. Jos tarkastelette niitä hyökkäilyjä, joiden kohteeksi bolshevikit ovat joutuneet itseään sosialisteina ja demokraatteina pitävien henkilöiden taholta,— esimerkkinä sellaisista henkilöistä voin mainita „Vsegda Vperjod!” ja „Delo Naroda” lehtien ympärille ryhmittyneet kynäilijät, lehtien, jotka on mielestäni lakkautettu täysin oikeudenmukaisesti ja vallankumouksen etuja silmälläpitäen ja joiden edustajat turvautuvat useimmiten hyökkäilyissään, perin luonnollisissa meidän valtamme vastavallankumoukselliseksi katsomien julkaisujen taholta, turvautuvat useimmiten teoreettiseen arvosteluun — jos tarkastelette niitä hyökkäilyjä, joita tuosta leiristä tehdään bolshevismia vastaan, voitte havaita, että syytösten joukossa esiintyy tuhkatiheään tällainen: „Teille, työtätekeville, bolshevikit lupasivat leipää, rauhaa ja vapautta; he eivät ole antaneet leipää, eivät rauhaa eivätkä vapautta, he ovat pettäneet teitä, pettäneet luopumalla demokratiasta.” Demokratiasta luopumisesta tulee puhe erikseen. Nyt otan tarkasteltavaksi tämän syytöksen toisen puolen: „Bolshevikit lupasivat leipää, rauhaa ja vapautta, bolshevikit ovat todellisuudessa saaneet aikaan sen, että sota jatkuu, saaneet aikaan sen, että taistelu jatkuu erittäin ankarana ja erittäin sitkeänä, kaikkien imperialistien, kaikkien liittolaisvaltojen kapitalistien, siis kaikkien sivistyneimpien ja kehittyneimpien maiden sotana näännytettyä, raadeltua, takapajuista, väsynyttä Venäjää vastaan.” Toistan, näitä syytöksiä te voitte nähdä jokaisessa mainituista lehdistä, voitte kuulla niitä jokaisen porvarillisen intellektuellin suusta, vaikka hän tietysti kuvittelee olevansa ei-porvarillinen, tätä kaikkea voitte kuulla alituisesti jokaisen poroporvarin suusta. Siksi kehotankin teitä harkitsemaan tämänkaltaisia syytöksiä.

Niin, bolshevikit lähtivät vallankumoukseen porvaristoa vastaan, lähtivät kukistamaan porvarillista hallitusta väkivalloin, sanoutuivat irti kaikista porvarillisen demokratian perinnäistavoista, lupauksista ja käskyistä, lähtivät mitä vimmatuimpaan, väkivaltaiseen taisteluun ja sotaan omistavien luokkien lannistamiseksi — ryhtyivät kaikkeen tähän pelastaakseen Venäjän ja sen jälkeen koko ihmiskunnan imperialistisesta verilöylystä ja tehdäkseen lopun kaikista sodista. Niin, bolshevikit lähtivät vallankumoukseen tämän kaiken tähden eivätkä tietysti ole koskaan aikoneet luopua tästä tärkeimmästä perustehtävästään. Yhtä epäilemätöntä on, että yritykset päästä irti tästä imperialistisesta verilöylystä, murtaa porvariston herruus, että nämä yritykset ovat aiheuttaneet kaikkien sivistysvaltioiden hyökkäyksen Venäjän kimppuun. Sillä sellainen on Ranskan, Englannin ja Amerikan poliittinen ohjelma, vaikka ne kuinka vakuuttaisivat kieltäytyvänsä interventiota. Vaikka Lloyd Georget, Wilsonit ja Clemenceau't kuinka vakuuttaisivat sitä, vaikka he kuinka vakuuttaisivat kieltäytyvänsä interventiota, me kaikki tiedämme kuitenkin sen olevan valhetta. Me tiedämme, että Odessasta ja Sevastopolista poistuneet ja poistumaan pakotetut liittoutuneiden sotalaivat saartavat Mustanmeren rannikkoa ja jopa tulittavat Kertshin lähellä sitä Krimin niemimaan osaa, jota vapaaehtoiset<sup>59</sup> pitävät hallussaan. He sanovat: „Sitä emme voi luovuttaa teille. Jos vapaaehtoiset eivät selviydy teistä, emme sittenkään voi luovuttaa tätä Krimin niemimaan osaa, sillä te saatte silloin valvontaanne Asovan meren, katkaisette meiltä yhteydet Denikiniin ettekä anna meidän huolta ystäviämme.” Tai hyökkäyksen kehittyminen Pietaria vastaan: meikäläinen hävittäjäalus joutui eilen taisteluun vihollisen neljää hävittäjää vastaan. Eikö ole ilmeistä, että tämä on interventiota, eikö Englannin laivasto ole mukana siinä? Eikö juuri samaa tapahdu Arkangelissa, Siperiassa? Totuus on tämä: koko sivistynyt maailma on nyt sotajalalla Venäjää vastaan.

Herää kysymys, olemmeko joutuneet ristiriitaan itsemme kanssa, kun kutsuimme työtätekeviä vallankumoukseen luvaten heille rauhan, mutta olemmekin saaneet aikaan koko sivistyneen maailman sotaretken heikkoa, väsynyttä, takapajuista, pahoin hävitettyä Venäjää vastaan, vai ovatko joutuneet ristiriitaan demokratian ja sosialismin alkeellisten

käsitteiden kanssa ne, jotka julkeavat heittää meille moisia syytöksiä? Siinä kysymys. Asettaakseni teille tämän kysymyksen teoreettisessa, yleisessä muodossa, esitän vertailun. Me puhumme vallankumouksellisesta luokasta, kansan vallankumouksellisesta politiikasta, kehotan teitä tarkastelemaan erikseen jotakuta vallankumousmiestä. Ottakaamme vaikkapa Tshernyshevski ja antakaamme arvio hänen toiminnastaan. Minkä arvion siitä voi antaa täysin valistumaton ja kehittymätön henkilö? Hän luultavasti sanoo: „Niin, mitäpä siihen voi sanoa, se ihminen särki elämänsä, joutui Siperiaan eikä saanut mitään aikaan.” Siinä teille esimerkki. Jos kuulemme tuollaisen lausunnon tuntemattomalta henkilöltä, niin sanomme: „Parhaassa tapauksessa sen antaja on auttamattomasti kehittymätön ihminen, joka ei ehkä ole syyppää siihen, että hän on liian takapajuinen voidakseen ymmärtää yhden erillisen vallankumousmiehen toiminnan merkitystä vallankumoustopahtumain yleisen kulun yhteydessä; tai sitten tuollaisen lausunnon antaja on heittiö, taantumuksen puolustaja, joka haluaa tahallisesti etäännyttää työtätekevät vallankumouksesta.” Otin esimerkiksi Tshernyshevskin, koska tässä tapauksessa, tämän individuaalisen vallankumousmiehen arvioinnissa ei voi syntyä oleellista erimielisyyttä, kuuluivatpa sosialisteiksi itseään sanovat henkilöt mihin aatesuuntaan tahansa. Kaikki ovat samaa mieltä siitä, että jos erillistä vallankumousmiestä arvioidaan niiden, päällisin puolin hyödyttömiin, useinkin tuloksettomien uhrien kannalta, joita hän on antanut, ja jätetään syrjään hänen toimintansa sisältö ja yhteys häntä edeltäneisiin ja häntä seuranneisiin vallankumouksellisiin, jos arvioidaan hänen toimintaansa tällä tavoin, niin se on joko auttamattomasti takapajuisuutta ja valistumattomuutta tai tahallista, tekopyhää taantumuksen etujen ajamista, orjuutuksen, riiston ja luokkasorron puolustelua. Siihen nähden ei voida olla eri mieltä.

Nyt kehotan teitä siirtymään yhdestä vallankumousmiehestä kokonaisen kansan, kokonaisen maan vallankumoukseen. Onko kukaan bolshevikeista yrittänyt koskaan kiistää sitä, että vallankumous voi lopullisessa muodossa voittaa vasta silloin, kun se leviää kaikkiin tai ainakin muutamainkin tärkeimpiin eturivin maihin? Niin olemme puhuneet aina. Olemmeko väittäneet, että imperialistisesta sodasta voidaan



irrottautua yksinkertaisesti vain työntämällä pistimet maahan? Käytän tahallani juuri sitä sanontaa, jota me — niin minä henkilökohtaisesti kuin kaikki toverimmekin — viljelimme Kerenskin kaudella alituisesti päätöslauselmissa, puheissa ja sanomalehdissä. Me sanoimme: sodasta ei voida tehdä loppua työntämällä pistimet maahan; jos on olemassa tolstoilaisia, jotka ajattelevat, että niin voidaan tehdä, on aihetta sääliä eksyneitä — minkäpä heille mahdat.

Me sanoimme, että irrottautuminen tästä sodasta saattaa merkitä vallankumouksellista sotaa. Me puhuimme siitä vuodesta 1915 lähtien ja sitten Kerenskin kaudella. Tietysti vallankumouksellinen sota on myös sotaa, yhtä raskasta, veristä ja tuskallista. Ja kehittyessään koko maailman mitassa tapahtuvaksi vallankumoukseksi se aiheuttaa kiertämättä vastarintaa samaten koko maailman mitassa. Ja sen vuoksi, kun olemme nyt tilanteessa, jolloin maailman kaikki sivistysmaat ovat lähteneet sotaretkelle Venäjää vastaan, meidän ei kannata ihmetellä sitä, että aivan valistumattomat maanäijät syyttävät meitä sen tähden lupauksiemme rikkomisesta, ja me sanomme: eihän heiltä voi mitään vaatiakaan. Heidän täydellinen valistumattomuutensa, heidän äärimmäinen takapajuisuutensa tekee mahdolltomaksi syyttää heitä. Miten todellakaan voidaan odottaa täysin valistumattoman talonpojan ymmärtävän, että on sotia ja sotia, että on olemassa oikeudenmukaisia ja epäoikeudenmukaisia, edistyksellisiä ja taantumuksellisia sotia, etumaisten luokkien sotia ja takapajuisten luokkien sotia, luokkasorron voimistamiseksi käytäviä sotia ja sen hävittämiseksi käytäviä sotia? Tämän käsittämiseksi pitää tuntea luokkataistelua, sosialismin perusteita, ainakin hiukan vallankumouksen historiaa. Tätä kaikkea emme voi vaatia valistumattomalta talonpojalta.

Mutta kun itseään demokraatiksi, sosialistiksi sanova henkilö lähtee puhumaan julkisesti, nimittipä hän itseään miten tahansa, menshevikiksi, sosialidemokraatiksi, eser-räksi, aidoksi sosialistiksi, Bernin Internationalen kannattajaksi — liikanimiähän on kaikenlaisia, liikanimet eivät paljoa maksa — kun sellainen tyyppi heittää meille syytöksen: „Te lupasitte rauhan, mutta saitte aikaan sodan!”, niin mitä hänelle pitää vastata? Voidaanko olettaa hänen vajonneen sille valistumattomuuden asteelle, jolla takapajuinen

talonpoikakin on, ettei hän osaa tehdä eroa sodan ja sodan välillä? Voidaanko otaksua, ettei hän käsitä, mikä ero on imperialistisella sodalla, joka oli ryöstösotaa ja on nyt paljastettu loppuun saakka — Versailles'in rauhanteon jälkeen vain täysin harkintakyvyttömät ja ajattelukyvyttömät tai umpisokeat voivat olla näkemättä, että se oli ryöstösotaa molemmin puolin — voidaanko otaksua, että on olemassa yhtäkään lukutaitoista ihmistä, joka ei käsitä eroa sen sodan, ryöstösodan, ja meidän sotamme välillä, joka on saamassa yleismaailmalliset mittasuhteet maailman porvariston käsitettyä, että sitä vastaan käydään ratkaisevaa taistelua? Kaikkea tätä emme voi otaksua. Sentähden sanomme: jokainen, joka vaatii itselleen minkä tahansa vivahteista demokraatin tai sosialistin nimeä ja tavalla tai toisella, välittömästi tai välillisesti levittää kansan keskuuteen syytöksiä, että bolshevikit pitkittävät kansalaissotaa, raskasta, tuskallista sotaa, vaikka ovat luvanneet rauhan — hän on porvariston kannattaja, ja me vastaamme hänelle samoin ja tulemme menettelemään hänen suhteensa niin kuin olemme menetelleet Koltshakin suhteen, siinä on vastauksemme. Siitä on kysymys.

„Delo Narodan” herrat hämmästelevät: „Mutta mehän olemme Koltshakia vastaan; on huutavaa vääryyttä, että meitä vainotaan.”

On kovin valitettavaa, hyvät herrat, että te ette halua päästä asiassa selville vesille ettekä halua käsittää yksinkertaisia politiikan aakkosia, joista seuraa tiettyjä johtopäätöksiä. Te väitätte olevanne Koltshakia vastaan. Otan sanomalehdet „Vsegda Vperjod!” ja „Delo Naroda”, otan kaikki sanotunlaiset poroporvarilliset järkeilyt, ne mielialat, joita esiintyy sivistyneistön keskuudessa runsaasti, ne ovat sivistyneistön keskuudessa vallitsevina. Sanon: jokainen teistä, joka levittää kansan keskuuteen sellaisia syytöksiä, on koltshakilainen, koska hän ei käsitä sitä elementaarista, jokaiselle lukutaitoiselle ihmiselle selvää peruseroa, mikä on imperialistisella sodalla, josta me teimme lopun, ja kansalaissodalla, jonka saimme vaivaksemme. Emme ole koskaan salanneet kansalta uskaltautuvamme tähän riskiin. Me jännitämme kaikki voimat voittaaksemme tässä kansalaissodassa porvariston ja tehdäksemme täysin mahdolltomaksi luokkasorron. Ei ole koskaan ollut eikä voi olla vallankumousta, joka olisi turvattu pitkälliseltä, raskaalta

ja ehkä mitä suurimpia uhrauksia vaativalta taistelulta. Ken ei osaa erottaa uhrauksia, joita tehdään vallankumoustaistelun kulussa, sen voiton hyväksi, silloin kun kaikki omistavat luokat, kaikki vastavallankumoukselliset luokat kamppailevat vallankumousta vastaan, ken ei osaa erottaa näitä uhrauksia riistäjäin rosvosodan vaatimista uhrauksista, on äärimmäisen valistumaton ihminen ja hänestä pitää sanoa: hänet on pantava oppimaan aakkosia ja ennen kansansivistyksen oppikurssia annettava hänelle alkeiskouluopetusta, tai sitten hän on mitä paatunein koltshakilaisteeskentelijä, sanokoon hän itseään miksi tahansa, naamioitukoon minkä liikanimen taakse tahansa. Tällaiset bolshevikkeihin kohdistetut syytökset ovat aivan tavallisia ja „kaupaksimeneviä” syytöksiä. Nuo syytökset ovat todella yhteydessä laajoihin työtätekevien joukkoihin, sillä valistumattoman talonpojan on vaikea ymmärtää tätä kaikkea. Hän kärsii sodasta yhtäläisesti, käytiinpä sitä minkä puolesta tahansa. En ihmettele kuullessani valistumattoman talonpoikaiston taholta tällaisia lausuntoja: „Tsaarin puolesta sodittiin, menshevikkien puolesta sodittiin ja nyt joudumme sotimaan vielä bolshevikkien puolesta.” Tämä ei minua ihmetytä. Sota on todellakin sotaa, se vaatii raskaita uhreja loppumattomiin. „Tsaari sanoi, että sitä käydään vapauden ja ikeestä vapautumisen puolesta, menshevikit sanoivat, että sitä käydään vapauden ja ikeestä vapautumisen puolesta, nyt bolshevikit puhuvat samaa. Kaikki puhuvat, ja meidän on mahdoton ymmärtää!”

Valistumattoman talonpojan on ehkä tosiaankin mahdoton ymmärtää. Sellaisen ihmisen on vielä opittava poliittisen tietouden alkeet. Mutta mitä voidaan sanoa henkilöstä, joka käyteele sanoja „vallankumous”, „demokratia”, „sosialismi” ollen käsittävinään niiden sisällön. Hän ei voi tempuilla tällaisilla käsitteillä ellei tahdo muuttua poliittiseksi veijariksi, sillä ero kahden saalistajaryhmän keskinäisen sodan ja kaikkinaista saalistusta vastaan nousseen sorretun luokan sodan välillä on elementaarinen, olennainen ja perinpohjainen. Kysymys ei ole siitä, että tämä tai tuo puolue, tämä tai tuo luokka, tämä tai tuo hallitus on puolustellut sotaa, vaan siitä, mikä on kyseisen sodan sisältö, mikä on sen luokkasisältö, mikä luokka käy sotaa, millaista politiikkaa sodassa toteutetaan.

## II

Nykyisin kokemamme ja vallankumoukseen kiertämättä liittyvän raskaan ja vaikean kauden arvioinnista siirryn toiseen poliittiseen kysymykseen, joka pulpahtaa vähän väliä esille kaikissa keskusteluissa ja kaikkien väärinkäsitysten yhteydessä — tarkoitan kysymystä blokista imperialistien kanssa, liitosta, sopimuksesta imperialistien kanssa.

Olette varmaan nähneet lehdistä sosialistivallankumouksellisten Volskin ja toisen, muistaakseni Svjatitskin nimet. He ovat viime aikana kirjoitelleet myös „Izvestijaan”, ovat esittäneet oman manifestinsa ja pitävät itseään juuri sellaisina sosialistivallankumouksellisina, joita ei mitenkään voida syyttää koltshakilaisuudesta: he ovat hylänneet Koltshakin, joka kohteli heitä kovakouraisesti, ja tulemalla meidän puolellemme tehneet meille palveluksen Koltshakia vastaan. Se on totta. Mutta tarkastelkaapa lähemmin näiden kansalaisten järkeilyä, katsokaa heidän arviotaan kysymyksestä, joka koskee blokkia imperialistien kanssa, liittoa eli sopimusta imperialistien kanssa. Jouduin tutustumaan heidän järkeilyihinsä silloin kun heidän kirjoitelmansa takavarikoitiin vastavallankumousta vastaan taistelleen valtamme toimesta ja kun piti perehtyä heidän asiakirjoihinsa, jotta olisi voitu antaa oikea arvio heidän osallisuudestaan koltshakilaisuuteen. He ovat epäilemättä parhaita eserrien joukosta. Tapasin heidän kirjoitelmistaan seuraavanlaista järkeilyä: „Kuinka, meiltäkö odotetaan katumusta; odotetaan meidän katuvan tekojamme. Emme kadu mitään, emme milloinkaan! Meillä ei ole mitään katumista! Meitä syytetään siitä, että olemme olleet liitossa, tehneet sopimuksen Ententen kanssa, imperialistien kanssa. Entä te bolshevikit, ettekö te tehneet sopimusta Saksan imperialistien kanssa? Entä mitä Brest on? Eikö Brest juuri merkitse sopimusta imperialistien kanssa? Te ryhdyitte sopimukseen saksalaisen imperialismiin kanssa Brestissä, me ryhdyimme sopimukseen ranskalaisen imperialismiin kanssa — olemme kuitit, meillä ei ole mitään katumisen aihetta!”

Tällainen järkeily, jota tapasin mainitsemieni henkilöiden ja heidän hengenheimolaistensa kirjoitelmissa, tulee vastaan, kun muistelen mainitsemiani sanomalehtiä, kun yritän

tehdä yhteenvetoa poroporvarien puheista saamistani vai-  
kutelmista. Samanlaista järkeilyä voitte tavata jatkuvasti.  
Se on eräs tavallisimmin esiintyviä poliittisia väittämiä.  
Niinpä kehotankin teitä pohtimaan, erittelemään, harkitse-  
maan teoreettiselta kannalta tätä järkeilyä. Mikä merkitys  
sillä on? Ovatko ehkä oikeassa ne, jotka sanovat: „Me  
demokraatit, sosialistit, olimme liitossa Ententen kanssa, te  
olitte liitossa Wilhelmin kanssa, solmitte Brestin rauhan —  
meillä ei ole mitään aihetta moittia toisiamme, olemme  
kuitit”? Vai olemmeko oikeassa me kun sanomme koltshaki-  
laisiksi niitä, jotka ovat näyttäneet teoillaan ryhtyneensä  
sopimukseen Ententen kanssa bolshevikkivallankumousta  
vastaan, vaikka he eivät tunnustakaan sitä sanoissa?  
Vaikka he kiistäisivät sen satatuhatta kertaa, vaikka he  
mieskohtaisesti olisivatkin hylänneet Koltshakin ja julista-  
neet kaikelle kansalle olevansa Koltshakin vastustajia, he  
ovat koltshakilaisia perusjuuriltaan, puheittensa ja teko-  
jensa kaiken sisällön ja merkityksen kannalta. Kuka on  
oikeassa? Tämä on vallankumouksen peruskysymys, ja sitä  
on harkittava.

Haluan esittää tämän kysymyksen selvittämiseksi ver-  
tauksen — tällä kertaa yksityisestä poroporvarista eikä  
yksityisestä vallankumousmiehestä. Kuvitelkaa, että maan-  
tiosvot ovat saartaneet autonne ja uhkaavat teitä revolve-  
rilla. Kuvitelkaa, että te luovutatte sen jälkeen rosvoille  
rahanne ja aseenne ja annatte heidän ajaa pois tällä autolla.  
Mistä on kysymys? Te annoitte rosvoille aseenne ja rahat. Se  
on tosiasia. Kuvitelkaa nyt, että toinen mies on antanut  
rosvoille aseenne ja rahaa osallistuakseen näiden rosvojen  
puuhiin rauhallista väestöä vastaan.

Molemmissa tapauksissa on olemassa sopimus. Onko se  
pantu paperille vai ei, onko siitä puhuttu vai ei, sillä ei ole  
merkitystä. Voidaan kuvitella, että mies luovuttaa sanaa-  
kaan sanomatta revolverinsa, aseensa ja rahansa. Sopimuk-  
sen sisältö on selvä. Hän sanoo rosvoille: „Minä luovutan  
sinulle revolverin, aseenne ja rahat, sinä annat minulle mah-  
dollisuuden päästä eroon miellyttävästä seurastasi” (n a u-  
r u a); sopimus on tehty. Yhtä hyvin on mahdollista, että  
äännettömän sopimuksen tekee henkilö, joka luovuttaa aseenne  
ja rahaa rosvoille antaakseen heille mahdollisuuden ryöstää  
toisia ja saa sitten osan saaliista. Tämä on niinkään ääne-  
tön sopimus.

Kysynkin nyt teiltä, onko olemassa sellaista lukutaitoista ihmistä, joka ei osaisi tehdä eroa näiden sopimusten välillä. Te sanotte: sellainen ihminen olisi varmaan idiootti, jos todella löytyisi joku, joka ei kykenisi tekemään eroa näiden sopimusten välillä ja sanoisi: „Olet antanut rosvoille aseet ja rahat, älä siis syytä muita rosvoudesta; mitä oikeutta sinulla on tämän jälkeen syyttää ketään rosvoudesta?” Jos kohtaatte lukutaitoisten joukosta sellaisen ihmisen, teidän täytyy tunnustaa, tai ainakin 999 henkilöä 1000:sta tunnustaa, että hän on järjiltään ja että sellaisen ihmisen kanssa ei voi keskustella kriminaalisistakaan saati sitten poliittisista aiheista.

Nyt pyydän teitä siirtymään tästä esimerkistä Brestin rauhan ja Ententen kanssa tehdyn sopimuksen vertailuun. Mitä oli Brestin rauha? Eikö se ollut väkivaltaa, jota rosvot harjoittivat hyökätessään meitä vastaan silloin, kun me tarjosimme vilpittömästi rauhaa ja kehotimme kaikkia kansoja kukistamaan *oman* porvaristonsa? — Olisi ollut naurettavaa, jos olisimme aloittaneet Saksan porvariston kukistamisesta! Me paljastimme koko maailman silmissä tuon sopimuksen rosvomaisuuden, leimasimme sen häpeälliseksi ja jopa kieltäydyimme alussa allekirjoittamasta tuota rauhaa toivoen saavamme apua Saksan työläisiltä. Mutta kun väkivallantekijät painoivat revolverin ohimollemme, me sanoimme: ottakaa ase ja rahat, myöhemmin selvitämme välit teidän kanssanne muilla keinoin. Me tiedämme, että saksalaisella imperialismilla on toinen vihollinen, jota sokeat eivät ole huomanneet — Saksan työväki. Voidaanko tätä imperialismia kanssa tehtyä sopimusta rinnastaa siihen sopimukseen, kun demokraatit, sosialistit, sosialistivallankumoukselliset — leikki pois, mitä vahvemmin sanottu, sitä komeammin kalskahtaa — kun he sopivat Ententen kanssa yhteisestä sotaretkestä oman maansa työläisiä vastaan? Niinhän asia on ollut ja on edelleenkin. Onhan vaikutusvaltaisain osa Euroopan mitassa tunnetuista menševikeistä ja eserristä parhaillaankin ulkomailla, ja heillä on nyt sopimussuhde Ententeen. Onko se allekirjoitettu vai ei, en tiedä — varmaankaan ei ole, viisaat ihmiset hoitavat tällaiset asiat hiljaisuudessa. On kuitenkin selvää, että sellainen sopimus on olemassa, koska heitä kannetaan käsillä, annetaan heille passeja, levitetään radiolennättimellä tie-

toja koko maailmalle, että tänään puhui Axelrod, huomenna puhuu Savinkov tai Avksentjev, ylihuomenna Breshkovskaja. Eikö tämä ole sopimus, vaikkakin äänetön? Ja onko tämä samanlainen imperialistien kanssa tehty sopimus kuin meidänkin sopimuksemme? Se muistuttaa ulkonaisesti meidän tekemäämme sopimusta yhtä paljon kuin sellaisen ihmisen teko, joka antaa rosvoille pyssyn ja rahat, muistuttaa mitä tahansa samanlaatuista tekoa sen tarkoitusperistä ja luonteesta riippumatta — ainakin siitä riippumatta, mitä varten minä annan rahat ja aseet rosvoille. Sitäkö varten, että pääsisin heistä eroon, kun he ovat käyneet kimppuuni ja minä olen joutunut sellaiseen tilanteeseen, että he tappavat minut, ellen anna heille revolveria? Vai annanko rahaa ja aseet rosvoille, jotka lähtevät suorittamaan ryöstöä, josta minun täytyy olla tietoinen ja jonka tuottamista tuloista minä saan osan?

„Sanon tietystikin tätä Venäjän vapauttamiseksi väkivallantekijäin diktatuurista, olen tietenkin demokraatti, sillä kannatan kaikille tunnettua siperialaista tai arkangelilaista demokratiaa, taistelen tietenkin Perustavan kokouksen puolesta. Ette saa ajatella minusta mitään pahaa, ja vaikka teen palveluksia rosvoille, Englannin, Ranskan ja Amerikan imperialisteille, teen niitä demokratian, Perustavan kokouksen, kansanvallan, työtätekevien väestöluokkien yhtenäisyyden hyväksi ja väkivallantekijäin, vallananastajien, bolševikkien kukistamisen hyväksi!”

Tarkoituserät ovat tietenkin mitä jaloimmat. Mutta kaipa kaikki politiikkaa harjoittavat lienevät kuulleet, että politiikan arvoa ei mitata lausuntojen, vaan todellisen luokkasisällön perusteella. Mitä luokkaa palvelet? Jos olet sopimussuhteessa imperialisteihin, niin oletko mukana imperialistisessa rosvouksessa vai et?

„Kirjeessäni Amerikan työläisille” mainitsin muun muassa, että kun Amerikan vallankumouksellinen kansa XVIII vuosisadalla vapautti itseään Englannista, kun se kävi yhtä ihmiskunnan historian ensimmäisistä ja suurista todella vapautuksellisista, yhtä ihmiskunnan historian harvoista todella vallankumouksellisista sodista, niin tuo itseään vapauttanut suuri vallankumouksellinen Amerikan kansa ryhtyi sopimussuhteisiin espanjalaisen ja ranskalaisen rosvoimperialismin kanssa, imperialismin, jolla oli siihen

aikaan siirtomaita itse Amerikassa, tuon kansan naapuruu-  
dessa. Liitossa noiden rosvojen kanssa Amerikan kansa  
peittosi englantilaiset ja vapautui heistä. Onko maailmassa  
ollut sellaisia lukutaitoisia ihmisiä, oletteko tavanneet sel-  
laisia sosialisteja, sosialistivallankumouksellisia, demokra-  
tian edustajia tai miten heitä vielä nimitettäneenkin, aina  
menshevikkejä myöten — oletteko koskaan nähneet, että he  
rohkenisivat syyttää julkisesti Amerikan kansaa tästä kai-  
kesta, väittää sen rikkoneen demokraattisuuden, vapauden  
y.m.s. periaatetta? Niin hassua ihmistä ei ole vielä synty-  
nyt. Mutta nyt meillä ilmaantuu moisia ihmisiä, jotka otta-  
vat itselleen tällaisia liikanimiä ja jopa väittävät, että  
heidän pitää olla samassa Internationalessa meidän kans-  
samme ja että on pelkkää bolshevikkien ilkikurisuutta —  
ovathan bolshevikit tunnetusti ilkikurisia — kun nämä jär-  
jestävät oman Kommunistisen Internationalsensa eivätkä  
tahdo tulla hyvään, vanhaan, yhteiseen, yhtenäiseen Bernin  
Internationaleen!

Ja löytyy ihmisiä, jotka sanovat: „Meillä ei ole mitään  
katumista — te olitte sopimussuhteissa Wilhelmiin, me  
olimme sopimussuhteissa Ententeen — olemme kuitit!”

Vakuutan, että nuo ihmiset, mikäli he tuntevat poliittisen  
tiedon alkeita, ovat koltshakilaisia, niin jyrkästi kuin he sen  
itse kiistävätkin, niin vastenmielistä kuin koltshakilaisuus  
heille henkilökohtaisesti lieneekin, niin kovakouraisesti kuin  
Koltshak on heitä itseään kohdellutkin, vaikka he siirtyisi-  
vät meidän puolellemmekin. He ovat koltshakilaisia, sillä ei  
voida kuvitella, etteivät he ymmärtäisi, mikä ero on riistäjiä  
vastaan käydyn taistelun aikana pakosta tehdyllä sopimuk-  
sella, jollaisia sopimuksia riistonalaisten luokkien on val-  
lankumouksen historiassa ollut tuon tuostakin pakko  
tehdä, ja sillä mitä ovat tehneet ja tekevät meikäläisten  
kvasi-demokraattien vaikutusvaltaisimmat edustajat, kvasi-  
„sosialistisen” intelligenssin edustajat, jotka ovat osittain  
ryhtyneet eilen ja osittain ryhtyvät tänään sopimussuhteis-  
siin kansainvälisen imperialismin rosvojen ja ryövärien  
kanssa oman maansa työtätekevien luokkien *osaa* vas-  
taan — näin he sanovat — *osaa* vastaan. He ovat koltshaki-  
laisia, eikä heihin voida suhtautua muuten kuin sillä  
ainoalla tavalla, jolla tietoisten vallankumouksellisten on  
suhtauduttava koltshakilaisiin.



## III

Siirryn nyt seuraavaan kysymykseen. Se on kysymys suhtautumisesta demokratiaan yleensä.

Olen jo joutunut mainitsemaan, että vetoamista demokratiaan käytetään ahkerasti kilpenä puolusteltaessa sitä poliittista asennetta, jonka demokraatit ja sosialistit ovat omaksuneet meitä vastaan. Tämän katsantokannan jyrkimmäksi edustajaksi eurooppalaisessa kirjallisuudessa on ryhtynyt, kuten varmaan tiedätte, Kautsky, II Internationalen aatteellinen johtaja ja tähänastinen Bernin Internationalen jäsen. „Bolshevikit ovat valinneet menetelmän, joka loukkaa demokratiaa, bolshevikit ovat valinneet diktatuurimenetelmän, ja siksi heidän ajamansa asia on väärä”, näin hän sanoo. Tämä väite on esiintynyt tuhansia ja miljoonia kertoja kaikkialla ja alituisesti koko lehdistössä ja mainitsemisani sanomalehdissä. Sitä hokee jatkuvasti myös koko intelligenssi ja toisinaan sitä toistavat puoliksi tietoisesti todisteluissaan poroporvaritkin. „Demokratia on vapautta, se on tasa-arvoisuutta, se on enemmistöpäättäntää; mikä voisikaan olla korkeampaa kuin vapaus, tasa-arvoisuus ja enemmistöpäättös! Kun kerran te, bolshevikit, olette luopuneet tästä kaikesta ja vieläpä juljenneet tällöin sanoa avoimesti olevanne sekä vapauden, tasa-arvoisuuden että enemmistöpäätöksen yläpuolella, niin älkää ihmetelkö älkääkä valittako sitä, että me sanomme teitä vallananastajiksi, väkivallantekijöiksi!”

Sitä emme ihmettele lainkaan, sillä haluamme ennen muuta selvyyttä ja luotamme vain siihen, että työtätekevien tietoisin osa todella tajuaa selvästi asemansa. Niin olemme sanoneet ja sanomme edelleenkin ohjelmassamme, puolueohjelmassa, että me emme anna petkuttaa itseämme sellaisilla kauniilta kuulostavilla iskusanoilla kuin vapaus, tasa-arvoisuus ja enemmistön tahto ja että suhtaudumme niihin, jotka nimittävät itseään demokraateiksi, puhtaan demokratian kannattajiksi, johdonmukaisen demokratian kannattajiksi ja asettavat demokratian suoranaisesti tai välillisesti proletariaatin diktatuurin vastakohtaksi — suhtaudumme heihin kuten Koltshakin apureihin.

Selvittääkää, selvittely on tarpeellista. Ovatko puhtaat demokraatit todella syypäitä siihen, että julistavat puhdasta demokratiaa, puolustavat sitä vallananastajilta, vai ovatko

he syypäitä siihen, että osoittautuvat olevan omistavien luokkien puolella, Koltshakin puolella?

Aloittakaamme selvittely siitä, mitä on vapaus. Vapaus on ilman muuta erittäin olennainen tunnus jokaisessa valankumouksessa, olkoonpa se sitten sosialistinen tai demokraattinen. Mutta meidän ohjelmamme julistaa: vapaus on petkutusta, jos se ei edistä työn vapauttamista pääoman sorrosta. Ja jokainen teistä, joka on lukenut Marxia — mielestäni vieläpä jokainen, joka on lukenut vain yhdenkin Marxin helppotajuisista esityksistä —, tietää Marxin omistaneen suuren osan elämästään ja kirjallisista töistään ja suuren osan tieteellisistä tutkimuksistaan nimenomaan sille, että ivasi vapautta, tasa-arvoisuutta, enemmistön tahtoa ja kaikenlaisia Benthameja, jotka niitä kaunomaalailivat, ja sen todistamiselle, että näiden fraasien takana ovat tavaranomistajan vapauden, pääoman vapauden edut, jota vapautta se käyttää sortaakseen työtätekevien joukkoja.

Me sanomme jokaiselle, joka tällaisena ajankohtana, kun edessä on pääoman vallan kukistaminen koko maailmassa tai ainakin yhdessä maassa, joka tällaisena historiallisena ajankohtana, jolloin etualalle nousee sorrettujen työtätekevien luokkien taistelu pääoman täydellisen kukistamisen puolesta, tavaratuotannon täydellisen hävittämisen puolesta, jokainen, joka tällaisena poliittisena ajankohtana käyttää sanaa „vapaus” yleensä, joka nousee tämän vapauden nimessä proletariaatin diktatuuria vastaan — hän auttaa riistäjiä ja siinä kaikki, hän on riistäjien kannattaja, sillä vapaus on petkutusta, ellei se palvele työn vapauttamista pääoman sorrosta, kuten olemme suoraan julistaneet puolueohjelmassamme. Tämä on ehkä liikaa ohjelman ulkonaisen rakenteen kannalta, mutta se on perusluontoisinta kaiken propagandamme ja agitaatiomme kannalta, proletaarisen taistelun ja proletaarisen vallan perusteiden kannalta. Me tiedämme mainiosti, että meidän on taisteltava yleismaailmallista pääomaa vastaan, tiedämme mainiosti, että yleismaailmallisen pääoman tehtävänä oli aikoinaan vapauden luominen, että se kukisti feodaaliorjuuden, että se loi porvarillisen vapauden, tiedämme mainiosti, että se oli maailmanhistoriallista edistystä. Ja me julistamme, että vastustamme kapitalismia yleensä, tasavaltalaista kapitalismia, demokraattista kapitalismia, vapaata kapita-

lismia — me tiedämme kyllä, että se tulee kohottamaan meitä vastaan vapauden lipun. Ja me vastaamme sille. Olemme katsoneet tarpeelliseksi antaa tuon vastauksen ohjelmassamme: kaikkalainen vapaus on petkutusta, jos se ei edistä työn vapauttamista pääoman sorrosta.

Mutta ehkä tätä kaikkea ei voi ollakaan? Ehkä vapaus ja työn vapauttaminen pääoman sorrosta eivät olekaan ristiriidassa keskenään? Tarkastelkaa kaikkia Länsi-Euroopan maita, joissa olette käyneet tai joista olette ainakin lukeneet. Joka kirjassessa kuvaillaan niiden järjestelmää kaikkein vapaimmaksi järjestelmäksi, ja nyt nuo Länsi-Euroopan sivistysmaat — Ranska, Englanti ja Amerikka — ovat kohottaneet tuon lipun, ne marssivat bolshevikkeja vastaan „vapauden puolesta”. Aivan näinä päivinä — näemme nyt harvoin ranskalaisia lehtiä, koska meidät on saarrettu, mutta radioteitse uutisia saadaan, eihän avaruutta sentään voida miehittää, me sieppaamme ulkomaisia radiosanomiamia — näinä päivinä sain lukeakseni Ranskan ryövärihallituksen lähettämän radiosanomian: sotiessaan bolshevikkeja vastaan ja tukiessaan heidän vastustajiaan Ranska kantaa edelleenkin korkealla sille ominaista „vapauden ylevää ihannetta”. Tällaista kohtaamme joka askeleella, tämä on perussävel heidän väittelyissään meitä vastaan.

Mitä he sitten sanovat vapaudeksi? He, nuo sivistyneet ranskalaiset, englantilaiset, amerikkalaiset, sanovat vapaudeksi esimerkiksi kokoontumisvapautta. Perustuslaissa pitää olla kirjoitettuna: „Kaikilla kansalaisilla on kokoontumisvapaus.” „Juuri se on vapauden sisältö”, he sanovat, „se on vapauden oleellisin ilmaus. Mutta te bolshevikit, te olette loukanneet kokoontumisvapautta.”

Niin kyllä, me vastaamme, teidän vapautenne on petkutusta, herrat englantilaiset, ranskalaiset ja amerikkalaiset, jos se ei edistä työn vapauttamista pääoman sorrosta. Olette unohtaneet pikkuseikan, te sivilisoituneet herrat. Olette unohtaneet, että teidän vapautenne on kirjoitettu perustuslakiin, joka *laillistaa yksityisomistuksen*. Siinä on asian ydin.

Vapauden rinnalla on yksityisomistus, niin on kirjoitettu-kin perustuslakiinne. Se, että te tunnustatte kokoontumisvapauden, on tietysti suurta edistystä feodaaliseen valtiojärjestykseen, keskiaikaan, maaorjuuteen verraten. Sen ovat kaikki sosialistit tunnustaneet käyttämällä tätä porvarillisen

yhteiskunnan tarjoamaa vapautta opettaakseen proletariaattia kukistamaan kapitalismin ikeen.

Mutta teidän vapautenne on vapautta paperilla eikä todellisuudessa. Se merkitsee, että jos suurissa kaupungeissa on suuria saleja, samanlaisia kuin tämä, niin ne ovat kapitalistien ja tilanherrojen hallussa ja niitä sanotaan esimerkiksi „aatelisseuran” saleiksi. Te, Venäjän demokraattisen tasavallan kansalaiset, voitte vapaasti kokoontua, mutta tämä on, suokaa anteeksi, yksityisomaisuutta, ja sitä pitää kunnioittaa, muussa tapauksessa te olette bolshevikkeja, rikoksentekijöitä, rosvoja, ryöväreitä, ilkevallan harjoittajia. Mutta me sanomme: „Me muutamme tämän kaiken. Ensin teemme tästä „aatelisseuran” talosta työväenjärjestöjen talon ja sitten voimme keskustella kokoontumisvapaudesta.” Te syytätte meitä vapauden loukkaamisesta. Me taas toteamme, että kaikkinaisen vapaus, ellei se palvele työn vapauttamista pääoman sorrosta, on petkutusta. Kaikkien porvarillisten tasavaltojen perustuslakeihin kirjoitettu kokoontumisvapaus on petkutusta, sillä kokousten pitämiseksi sivistysmaassa, joka ei sentään ole tehnyt loppua talvesta eikä muuttanut ilmastoja, tarvitaan kokoushuoneistoja, mutta parhaat rakennukset ovat yksityisomaisuutta. Ensin otamme pois parhaat rakennukset ja sitten keskustelemme vapaudesta.

Me sanomme, että kapitalistien kokoontumisvapaus on mitä suurin rikos työtätekeviä vastaan, se on kokoontumisvapautta vastavallankumouksellisille. Me sanomme herroille porvarillisen sivistyneistön edustajille, herroille demokration kannattajille: te valehtelette heittäessänne meille vasten kasvoja syytöksen vapauden loukkaamisesta! Kun teidän suuret porvarilliset vallankumousmiehenne panivat toimeen vallankumouksen Englannissa v. 1649 ja Ranskassa vuosina 1792—1793, he eivät myöntäneet kokoontumisvapautta monarkisteille. Ranskan vallankumous on siksi saanutkin suuren vallankumouksen nimen, että sitä erotukseksi monista vuoden 1848 vallankumouksista ei vaivannut velttous, puolinaisuus eikä korulauseilla keikailu, vaan se oli asiallinen vallankumous, joka kukistettuaan monarkistit nujersi heidät täydellisesti. Mekin osaamme menetellä samoin herrojen kapitalistien suhteen, koska tiedämme, että työtätekevien vapauttamiseksi pääoman sorrosta on riistettävä kokoontumisvapaus kapitalisteilta, on otettava pois tai

rajoitettava heidän „vapautensa”. Se edistää työn vapauttamista pääoman sorrosta, se palvelee sitä todellista vapautta, jonka vallitessa ei tule olemaan rakennuksia, joissa asuu yksityinen perhe ja jotka kuuluvat jollekin yksityisesti — tilanherroille, kapitalisteille tai jollekin osakeyhtiölle. Kun tämä saadaan aikaan, kun ihmiset unohtavat, että julkiset rakennukset voivat olla jonkun omaisuutta, silloin me tulemme kannattamaan täydellistä „vapautta”. Kun maailmaan jää vain työntekijöitä ja ihmiset unohtavat sellaisen ajatuksenkin, että voidaan olla yhteiskunnan jäseniä tekemättä työtä — siihen kuluu vielä melkoisesti aikaa, viivytykseen ovat syypäitä herrat porvarit ja herrat porvarillisen intelligentin edustajat —, silloin tulemme kannattamaan kaikkien kokoontumisvapautta, mutta nyt kokoontumisvapaus on kapitalistien, vastavallankumouksellisten kokoontumisvapautta. Me taistelemme heitä vastaan, me annamme heille vastaiskuja sekä julistamme lakkauttamme tämän vapauden.

Me käymme taisteluun — siinä on proletariaatin diktatuurin sisältö. Nyt ovat jo ohi ne naiivin, utooppisen, mielikuvituksen, mekaanisen, intelligentin sosialismin ajat, jolloin kuviteltiin, että enemmistö ihmisistä voidaan saada vakuuttuneiksi, maalataan kaunis kuva sosialistisesta yhteiskunnasta ja enemmistö siirtyy sosialismin kannalle. Ne ajat ovat jo menneet, jolloin näillä pikkulasten saduilla voitiin hauskuttaa itseään ja toisia. Marxilaisuus, joka toteaa luokkataistelun välttämättömyyden, sanoo: ihmiskunta ei pääse sosialismiin muuten kuin proletariaatin diktatuurin kautta. Diktatuuri on julma, raskas, verinen, tuskallinen sana, eikä sellaisia sanoja heitetä tuuleen. Kun sosialistit ottivat itselleen tällaisen tunnuksen, niin se tapahtui siksi, koska he tietävät riistäjäluokan antautuvan vain vimmatussa, armottomassa taistelussa ja yrittäen naamioida herruuttaan kaikenlaisilla hyvillä sanoilla.

Kokoontumisvapaus — mikä voisikaan olla ylevämpää, mikä voisikaan olla parempaa kuin tämä sana! Onko työtätekevien ja heidän tietoisuutensa kehitys ajateltavissa ilman kokoontumisvapautta? Ovatko ihmisyyden perusteet ajateltavissa ilman kokoontumisvapautta? Mutta me sanomme, että Englannin ja Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen perustuslaeissa julistettu kokoontumisvapaus on petkutusta, koska se sitoo työtätekevien joukkojen kädet koko

sosialismiin siirtymisen ajaksi, se on petkutusta, sillä me tiedämme hyvin porvariston tekevän kaikkensa kukistaakseen tämän vallan, joka on alussa niin epätavallista, niin „pöyristyttävää”. Muulla tavalla ei voi nähdä asiaa se, joka on pohtinut luokkataistelua ja ajattelee vähänkin konkreettisesti ja selvästi kapinaan nousseiden työläisten suhtautumista porvaristoon, joka on kukistettu yhdessä maassa, mutta ei ole kukistettu kaikissa maissa ja ryntää sitä suuremmalla vimmallalla taisteluun nimenomaan siksi, ettei sitä ole kukistettu täydellisesti.

Nimenomaan porvariston kukistamisen jälkeen luokkataistelu saa mitä kärkevimpiä muotoja. Ja mihinkään kelpaamattomia ovat ne demokraatit ja sosialistit, jotka pettävät itseään ja sitten pettävät toisiakin sanoessaan: kun kerran porvaristo on kukistettu, niin asia on viety loppuun. Se on vasta aloitettu eikä viety loppuun, sillä porvaristo ei tähän saakka ole uskonut kukistuneensa, se lasi Lokakuun vallankumouksen aattonakin hyvin herttaisesti ja rakastettavasti leikkiä; Miljukov lasi leikkiä, Tshernov lasi leikkiä ja samoin tekivät novajazhizniläiset. He pilailivat: „Tehkää niin hyvin, herrat bolshevikit, muodostakaa kabinetti, ottakaa itse valta pariaksi viikoksi — te autatte meitä erinomaisesti!” Näinhän Tshernov kirjoitti eserrien puolesta, näin kirjoitti Miljukov „Retshissä”, näin kirjoitti puolimenshevistinen „Novaja Zhizn”. He pilailivat, koska eivät ottaneet asiaa vakavalta kannalta. Mutta nyt he näkevät, että asia on käynyt vakavaksi, ja herrat Englannin, Ranskan ja Sveitsin porvarit, jotka luulivat „demokraattisia tasavaltojaan” itseään suojelevaksi panssariksi, ovat nähneet ja tajunneet asian käyneen vakavaksi ja nyt he kaikki varustautuvat. Jos voisitte nähdä, mitä tapahtuu vapaassa Sveitsissä, miten siellä jokainen porvari aseistautuu, on mukana perustamassa valkoista kaartia, koska tietää kysymyksen olevan nyt siitä, saako hän säilytetyksi etuoikeutensa, jotka antavat mahdollisuuden pitää miljoonia ihmisiä palkkaorjuudessa. Nyt taistelu on saanut maailmanlaajuiset mittasuhteet, sen vuoksi nyt jokainen, joka nousee meitä vastaan puhuen „demokratiasta” ja „vapaudesta”, asettuu omistavien luokkien puolelle, pettää kansaa, sillä hän ei ymmärrä, että vapaus ja demokratia ovat tähän asti olleet vapautta ja demokratiaa *omistaville* ja vain pöydältä pudonneita muruja omistamattomille.

Mitä on kokoontumisvapaus silloin, kun pääoman ies ja työnteke pääoman hyväksi puristavat työtätekeviä? Se on petkutusta, ja on ensin voitettava riistäjien vastarinta, jotta voitaisiin kulkea työtätekevien vapautta kohti, mutta jos minun on kestettävä kokonaisen luokan vastarinta, niin on selvää, etten voi luvata tuolle luokalle enempää vapautta, tasa-arvoisuutta kuin enemmistö päätöskään.

## IV

Siirryn nyt vapaudesta tasa-arvoisuuteen. Tässä on asia vieläkin syvällisempi. Tässä me joudumme kajoamaan vieläkin vakavampaan, vieläkin kipeämpään ja suuria erimielisyyksiä aiheuttavaan kysymykseen.

Kehityskulussa vallankumous kukistaa riistäjäluokan toisensa jälkeen. Ensin se kukisti monarkian ja käsitti tasa-arvoisuudella vain sitä, että olisi vaaleilla valittu valta, että olisi tasavalta. Kehittyessään edelleen se suisti tilanherrat, ja te tiedätte, että koko taistelu keskiaikaista järjestystä vastaan, feodalismia vastaan, käytiin „tasa-arvoisuuden” tunnuksin. Kaikki ovat tasa-arvoisia säädystä riippumatta, kaikki ovat tasa-arvoisia, myös miljonääri ja ryysyläinen — niin puhuivat, niin luulivat ja niin ajattelivat suurimmat vallankumousmiehet vilpittömästi sillä kaudella, joka on jäänyt historiaan Ranskan suuren vallankumouksen kautena. Vallankumous suuntautui tilanherroja vastaan tasa-arvoisuuden tunnuksin ja tasa-arvoisuudeksi sanottiin sitä, että miljonäärillä ja työmiehellä pitää olla samat oikeudet. Vallankumous kehittyi edelleen. Se sanoo, että „tasa-arvoisuus” — me emme ole sanoneet tätä erikseen ohjelmassamme, mutta eihän voida toistaa loppumattomiin, tämä on yhtä selvää kuin sekin, mitä olemme sanoneet vapaudesta — tasa-arvoisuus on petkutusta, jos se ei edistä työn vapauttamista pääoman sorrosta. Näin me sanomme ja se on aivan totta. Me sanomme, että demokraattinen tasavalta ja sen nykyinen tasa-arvoisuus on valhetta, petkutusta, että tasa-arvoisuutta ei siellä noudateta eikä sitä voi siellä olla ja että tuotantovälineiden, rahan, pääoman omistus on se syy, mikä estää nauttimasta tätä tasa-arvoisuutta. Voidaan heti riistää omistusoikeus loistorakennuksiin, voidaan melko pian ottaa pois pääoma ja tuotannon välikappaleet, mutta ottakaapa pois rahan omistus.

Onhan raha yhteiskunnallisen rikkauden tiivistymä, yhteiskunnallisen työn tiivistymä, raha on lupakirja veron perimiseen kaikilta työtätekevilta, raha on eilispäivän riiston jäännöstä. Sellaista on raha. Voidaanko se jollakin tavalla hävittää heti kohta? Ei voida. Jo ennen sosialistista vallankumousta sosialistit kirjoittivat, että rahaa ei voida heti poistaa, ja me voimme todistaa sen omalla kokemuksemme. Rahan hävittämiseksi tarvitaan hyvin paljon teknillisiä ja, mikä on paljon vaikeampaa ja paljon tärkeämpää, organisatorisia saavutuksia, mutta siihen saakka on pakko tyytyä tasa-arvoisuuteen sanoissa, perustuslaissa, ja sellaiseen olotilaan, jonka vallitessa jokaisella rahaa omistavalla on tosiasiallinen riisto-oikeus. Mekään emme ole voineet lakkauttaa rahaa heti. Me sanomme: raha säilyy toistaiseksi ja tulee säilymään melko kauan sinä aikana, jolloin tapahtuu siirtyminen vanhasta kapitalistisesta yhteiskunnasta uuteen sosialistiseen yhteiskuntaan. Tasa-arvoisuus on petkutusta, jos se ei edistä työn vapauttamista pääoman sorrosta.

Engels oli tuhatkertaisesti oikeassa kirjoittaessaan: tasa-arvoisuuskäsite on mitä typerin ja mielettömin ennakkoluulo, jos sillä ymmärretään *muuta kuin* luokkien hävittämistä<sup>60</sup>. Porvarilliset professorit ovat yrittäneet tasa-arvoisuuskäsitteen johdosta todistaa meidät syypäiksi siihen, että me muka tahdomme tehdä kaikki ihmiset samanveroisiksi. Tästä keksimästään mielettömyydestä he ovat yrittäneet syyttää sosialisteja. Mutta valistumattomuudessaan he eivät tienneet, että sosialistit — ja nimenomaan nykyisen tieteellisen sosialismin perustajat, Marx ja Engels — ovat sanoneet: tasa-arvoisuus on tyhjä fraasi, jos tasa-arvoisuudella ei ymmärretä luokkien hävittämistä. Me tahdomme hävittää luokat, siinä suhteessa olemme tasa-arvoisuuden kannalla. Mutta sellainen väite, että me teemme kaikki ihmiset samanveroisiksi keskenään, on työpöyhjä fraasi ja jonkun intellektuellin typerä keksintö, intellektuellin, joka pelehtii toisinaan tunnollisesti, väänтелеe sanoja, mutta sisältöä puuttuu — sanokoon hän itseään kirjailijaksi, joskus oppineeksi tai miksi tahansa muuksi.

Ja niinpä sanommekin: me asetamme päämääräksemme tasa-arvoisuuden tarkoittaen sillä luokkien hävittämistä. Siinä tapauksessa on hävitettävä myös työläisten ja talonpoikain välinen luokkaero. Juuri se onkin päämäärämme.



Yhteiskunta, jossa on säilynyt luokkaero työläisen ja talonpojan välillä, ei ole kommunistinen eikä sosialistinen yhteiskunta. Sitä voidaan kylläkin sanoa sosialistiseksi, kun tulkitaan sosialismi-sanaa tietyllä tavalla, mutta se on jo sofistikkua, väittelyä sanoista. Sosialismi on kommunismin ensimmäinen vaihe — mutta sanoista ei maksa väitellä. Se on ainakin selvää, että niin kauan kuin työläisen ja talonpojan välinen luokkaero säilyy, emme voi puhua tasa-arvoisuudesta olematta varuillamme, ettemme tulisi lisänneeksi vettä porvariston myllyyn. Talonpojat ovat patriarkaalisen aikakauden luokka, jota orjuus on vuosikymmenien ja vuosisatojen mittaan kasvattanut, ja kaikkien näiden vuosikymmenien aikana talonpoika on elänyt *pienomistajana*, ensin muiden luokkien valtaan alistettuna, sitten muodollisesti vapaana ja tasa-arvoisena, mutta *elintarvikkeiden omistajana ja haltijana*.

Ja nyt pääsemmekin käsiksi kysymykseen, joka aiheuttaa eniten moitteita vihollistemme taholta, joka herättää eniten epäilyksiä, kokemattomien ja harkitsemattomien ihmisten keskuudessa ja erottaa eniten meitä niistä, jotka haluavat käydä demokraateista, sosialisteista ja ovat närkästyneitä meille siitä, että emme pidä heitä demokraatteina emmekä sosialisteina, vaan sanomme heitä kapitalistien kannattajiksi, ehkä tietämättömyyttään, mutta silti kapitalistien kannattajiksi.

Talonpojan asema on hänen elämäntapansa, tuotantotoimensa, elinehtojensa, talousolojensa puolesta sellainen, että talonpoika on puoliksi työtätekevä, puoliksi keinottelija.

Tämä on tosiasia. Tästä tosiasiasta ette pääse mihinkään ennen kuin hävitätte rahan, ennen kuin hävitätte vaihdon. Siihen taas tarvitaan monia, monia vuosia jatkuvaa proletariaatin herruutta, sillä vain proletariaatti kykenee voittamaan porvariston. Kun meille sanotaan: „Te olette tasa-arvoisuuden loukkaajia, te olette loukanneet tasa-arvoisuutta ei vain riistäjien kohdalla — minkä ehkä voisin vielä hyväksyä, lausuu joku sosialistivallankumouksellinen tai menshevikki, käsittämättä mitä puhuu —, vaan te olette tehneet tyhjäksi työläisten ja talonpoikien tasa-arvoisuuden, tehneet tyhjäksi „työtätekevien kansankerrosten” tasa-arvoisuuden, te olette rikollisia!” Me vastaamme: „Niin, olemme loukanneet työläisten ja talonpoikien tasa-

arvoisuutta ja vakuutamme, että te, jotka puolustatte tuota tasa-arvoisuutta, olette Koltshakin kannattajia." Luin hiljattain „Pravdasta" тов. Germanovin erinomaisen kirjoituksen, jossa oli esitetty kansalainen Scherin, erään kaikkein „sosialistisimman" menshevikki-sosialidemokraatin laatimat teesit. Nuo teesit oli ehdotettu eräässä meikäläisessä osuustoimintalaitoksessa. Nuo teesit ovat sellaiset, että ne pitäisi kaivertaa tauluun, ripustaa jokaisen volostin toimeenpanevan komitean seinälle ja kirjoittaa alle: „Tässä on koltshakilainen."

Tiedän hyvin, että tuo kansalainen Scher ja hänen hengenheimolaisensa leimaavat tämän johdosta minut parjajaksi tai joksikin vielä pahemmaksi. Siitä huolimatta kehoitan niitä henkilöitä, jotka ovat perehtyneet poliittisen taloustieteen ja poliittisen tietouden alkeisiin, selvittämään huolellisesti, kuka on oikeassa ja kuka väärässä. Kansalainen Scher sanoo: Neuvostovallan elintarvikepolitiikka ja ylipäänsä talouspolitiikka on mihinkään kelpaamatonta, ja pitää siirtyä ensin asteittain ja sitten laajemmin elintarvikkeiden vapaaseen kauppaan ja yksityisomistuksen turvaamiseen.

Minä sanon, että tämä on Koltshakin taloudellinen ohjelma, hänen taloudellinen perustansa. Vakuutan että sen, joka on lukenut Marxia, varsinkin „Pääoman" ensimmäisen luvun, joka on lukenut vaikka Kautskyn helppotajuisen Marxin-esittelyn: „Karl Marxin taloudellinen oppi", hänen täytyy tulla siihen johtopäätökseen, että ajankohtana, jolloin tapahtuu proletariaatin vallankumous porvaristoa vastaan, jolloin lakkautetaan tilanherrain ja kapitalistien omistusta, kun nelivuotisen imperialistisen sodan rappioittama maa näkee nälkää, silloin vapaa viljakauppa on todellisuudessa kapitalistien vapautta, pääoman vallan palauttamisvapautta. Tämä on koltshakilainen taloudellinen ohjelma, sillä eihän Koltshak pysy pystyssä tyhjän varassa.

On melko tyhmää tuomita Koltshakia yksinomaan siitä, että hän on kohdellut työläisiä väkivaltaisesti ja jopa ruoskinut opettajattaria, koska nämä ovat olleet myötämielisiä bolsheveikeille. Sellainen on vulgääria demokratian puolustelua, tyhmää Koltshakin syyttelyä. Koltshak käyttää niitä keinoja, joita keksii. Mutta minkä varassa hän pysyy pystyssä taloudellisesti? Hän pysyy pystyssä vapaan kaupan

varassa, sen puolesta hän sotii, *sen tähden* kaikki kapitalistit tukevat häntä. Ja te puhutte: „Olen hylännyt Koltshakin, en ole koltshakilainen.” Se on tietysti kunniaksi ihmiselle, mutta se ei vielä todista, että hänellä on harkintakykyä. Näin me vastaammekin noille ihmisille, vahingoittamatta vähääkään niiden eserrien ja menshevikkien kunniaa, jotka ovat hylänneet Koltshakin havaittuaan hänet väkivallantekijäksi. Mutta kun tuollainen henkilö jatkaa taisteluaan „työtätekevien kansankerrosten tasa-arvoisuuden” puolesta, viljakaupan vapauden puolesta maassa, joka käy vimmittua kamppailua Koltshakia vastaan, niin hän juuri onkin koltshakilainen, hän ei vain käsitä asiaa, ei osaa sitoa yhteen asian alkuja ja loppuja.

Koltshak on pysynyt pystyssä sen varassa, että vallattuaan rikkaat viljaseudut — olkoon hänen nimensä sitten Koltshak tai Denikin, univormut ovat erilaiset, mutta olemus sama — on antanut luvan harjoittaa siellä vapaata viljakauppaa ja *palauttaa vapaasti kapitalismia*. Näin on tapahtunut kaikissa vallankumouksissa, näin tapahtuu meilläkin, jos siirrymme proletariaatin diktatuurista tuohon herrojen demokraattien, eserrien, vasemmistomenshevikkien j.n.e., joskus jopa anarkistienkin — liikanimiä on paljon — vaatimaan „vapauteen” ja „tasa-arvoisuuteen”. Ukrainassa jokainen rosvojoukko valitsee nykyään itselleen toinen toistaan vapaamman, toinen toistaan demokraattisemman liikanimen, ja joka ujestissa on oma rosvojoukkonsa.

Työläisten ja talonpoikien tasa-arvoisuutta esittävät meille „työtätekevän talonpoikaiston etujen puolustajat”, jotka ovat enimmäkseen eserriä. Toiset, kuten esimerkiksi kansalainen Scher, ovat lukeneet marxilaisuutta eivätkä sittenkään käsitä, että tasa-arvoisuutta työläisen ja talonpojan välillä ei voi olla kapitalismista sosialismiin johtavan siirtymisen aikana, ja sellaisen tasa-arvoisuuden lupaa on pidettävä Koltshakin ohjelman kehittäjinä, vaikka he eivät sitä käsittäisikään. Vakuutan, että tämän käsittää jokainen, joka ajattelee maan, varsinkin perinpohjin köyhdytetyn maan konkreettisia olosuhteita.

Meikäläiset „sosialistit”, jotka vakuuttavat, että meillä on parhaillaan menossa porvarillisen vallankumouksen kausi, syyttävät meitä alituisesti siitä, että meillä on kuluttajakommunismi. Eräät lisäävät: sotamieskommunismi ja kuvittelevat olevansa sen yläpuolella, kuvittelevat

kohonneensa tätä „alhaista” kommunismin muotoa korkeammalle. He ovat yksinkertaisesti ihmisiä, jotka leikkivät sanoilla. He ovat nähneet kirjoja, pöntänneet kirjoja päähänsä, kerranneet niitä eivätkä ole tuon taivaallista ymmärtäneet noista kirjoista. Onhan niitä, sellaisia oppineita ja jopa korkeasti oppineita ihmisiä. He ovat lukeneet kirjoista, että sosialismi on tuotannon korkeinta kehitystä. Kautsky ei tee nytkään mitään muuta kuin toistaa tätä. Silmäilin muutama päivä sitten saksalaista sanomalehteä, joka oli sattumalta joutunut käsiimme, ja luin siitä Saksan Neuvostojen viimeksi pidetystä edustajakokouksesta. Kautsky oli ollut alustajana ja tähdentänyt alustuksessaan — ei hän itse, koska hän oli sairaana, vaan hänen vaimonsa, joka oli alustuksen lukenut, — tuossa alustuksessa Kautsky oli tähdentänyt, että sosialismi edustaa tuotannon korkeinta kehitystä ja että ilman tuotantoa ei kapitalismi enempää kuin sosialismikaan voi menestyä, mutta Saksan työläiset eivät sitä ymmärrä.

Voi Saksan työläisparvoja! He taistelevat Scheidemannia ja Noskea vastaan, taistelevat pyöveleitä vastaan, pyrkivät kukistamaan Scheidemannin ja Nosken, noiden yhä itseään sosialidemokraatteina pitävien pyövelien vallan, luullen, että on käynnissä kansalaissota. Liebknecht on murhattu, Rosa Luxemburg on murhattu. Kaikki Venäjän porvarit sanovat — tämä on julkaistu jekaterinodarisessa lehdessä: „Juuri sillä lailla pitää tehdä meidän bolshevikeillemme!” Niin siinä oli sanottu. Asiaa ymmärtävä tietää hyvin, että tämä on koko kansainvälisen porvariston kanta. On puolustauduttava, Scheidemann ja Noske käyvät kansalaissotaa proletariaattia vastaan. Sota on sotaa. Saksan työläiset ovat sitä mieltä, että he käyvät kansalaissotaa ja että kaikilla muilla kysymyksillä on toisarvoinen merkitys. Ennen muuta on pidettävä työmies ruoassa. Kautsky pitää sitä sotamies- tai kuluttajakommunismina. On kehitettävä tuotantoa!..

Voi teitä kaikkiviisaita herroja! Miten ihmeessä te voitte kehittää tuotantoa maassa, jonka imperialistit ovat ryöstäneet putipuhtaaksi, jossa ei ole kivihiiltä, ei raaka-aineita eikä tuotantovälineitä? „Tuotannon kehittäminen”! Mutta meillä ei ole ollut sellaista Kansankomissaarien Neuvoston tai Puolustusneuvoston istuntoa, jossa emme olisi jakaneet viimeisiä miljoonia kivihiili- tai öljypuutia ja kokeneet tus-

kallista oloa, kun kaikki komissaarit ottavat itselleen viimeiset rippeet eikä kenellekään riitä ja on ratkaistava: täälläkö vai tuolla on suljettava tehtaita, täälläkö vai tuolla jätettävä työläiset ilman työtä. Kysymys on tuskallinen, mutta näin on pakko tehdä, koska kivihiiltä ei ole. Hiiltä on Donetsin alueella, saksalaisten sotaretken tuloksena hiilikaivokset on hävitetty. Katsokaa Belgiaa, Puolaa — tämä on tyypillinen ilmiö, kaikkialla tapahtuu samaa ja se on imperialistisen sodan seurausta. Tämä merkitsee sitä, että työttömyyttä ja nälänhätää on tiedossa moneksi vuodeksi, sillä on kaivoksia, joita ei saada käyttökuntoon monessa vuodessakaan, jos vesi on ne täyttänyt. Ja meille sanotaan: „Sosialismi on tuottavuuden kohottamista.” Kirjoja te, arvon herrat, olette lukeneet, kirjoja kirjoittaneet ettekä ole kirjoista mitään oppineet. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Sellaisen kapitalistisen yhteiskunnan näkökulmasta katsoen, joka rauhan aikana siirtyisi rauhallisesti sosialismiin, meillä ei tietenkään olisi sen ajankohtaisempaa tehtävää kuin tuottavuuden kohottaminen. On vain lisättävä yksi pieni sana „jos”. Jos sosialismi syntyisi rauhallisemmin, kuin herrat kapitalistit ovat suvainneet sallia sen syntyvän. Hiukkasen verran puuttuu siis. Vaikkei olisi sotaakaan, niin herrat kapitalistit tekisivät sittenkin kaikkensa tuollaisen rauhallisen kehityksen estämiseksi. Suuret vallankumoukset, jopa silloinkin, kun ne ovat alkaneet rauhallisesti, kuten Ranskan suuri vallankumous, ovat päättyneet raivokkaisiin sotiin, joita vastavallankumouksellinen porvaristo on ollut panemassa alulle. Eikä toisin voi ollakaan, jos tarkastellaan tätä kysymystä luokkataistelun eikä sen poroporvarillisen tylsäjärkisen sanahelinän kannalta, jolla menshevikit, eserät, kaikki nuo „demokraatit” meitä kestitsevät puhumalla vapaudesta, tasa-arvoisuudesta, työtätekevästä kansanjoukoista ja enemmistön tahdosta. Rauhallista kehitystä sosialismiin ei voi olla. Ja nykyisellä kaudella, imperialistisen sodan jälkeen, on naurettavaa puhua, että kehitys voisi sujua rauhallisesti semminkään taloudellisesti rappioitussa maassa. Ottakaa esimerkiksi Ranska. Ranska on voitajamaa, mutta viljan tuotanto siellä on supistunut puoleen entisestä. Englannissa puhutaan, olen nähnyt sen englantilaisista porvarilehdistä: „Olemme nyt rutiköyhiä.” Ja taloudellisesti rappioitetussa maassa syytetään kommunisteja tuotannon pysähtymisestä! Se joka tällaista puhuu, on

joko täysi idiootti, vaikka hän kolmesti sanoisi itseään Bernin Internationalen johtajaksi, tai sitten työläisten pöytäjä.

*Maassa, joka on saatettu taloudelliseen rappiotilaan, on tärkeimpänä tehtävänä työtätekevän pelastaminen. Koko ihmiskunnan tärkein tuotantovoima on työläinen, työtätekevä. Jos hän pysyy hengissä, me pelastamme ja jälleenrakennamme kaiken.*

Me kestämme vuosikausien kurjuuden, taantumisen, raakalaisuuteen paluun vuodet. Imperialistinen sota on heittänyt meidät taaksepäin, raakalaisuuteen, ja jos pelastamme työtätekevän, pelastamme ihmiskunnan tärkeimmän tuotantovoiman — työläisen, — me saamme kaiken takaisin, mutta menehdymme, ellemme kykene häntä pelastamaan, ja siksi ne, jotka parhaillaan pitävät kovaa ääntä kuluttaja- ja sotamieskommunismista katsoen muihin ylemmyydentuntoisesti, kuvitellen kohonneensa ylemmäksi kuin nuo bolshevikki-kommunistit, toistan vielä kerran, he eivät ymmärrä poliittisesta taloustieteestä kerrassaan mitään ja turvautuvat kirjoista koottuihin sitaatteihin kuin joku oppinut, jolla on päässään ikäänkuin laatikollinen sitaatteja, ja hän selaillee niitä, mutta jos syntyy uusi tilanne, jota ei ole kirjassa ennen kuvattu, hän hätäntyy ja sieppaa laatikosta aivan väärän sitaatin.

Ajankohtana, jolloin maa on saatettu taloudelliseen rappiotilaan, meidän tärkeimpänä perustehtävänä on pitää työläinen hengissä, *pelastaa työläinen*, mutta työläiset menehtyvät siksi, koska tehtaat pysähtyvät, ja tehtaat pysähtyvät siksi, koska polttoainetta puuttuu ja koska tuotantomme on kauttaaltaan keinotekoisista, teollisuus on eristetty raaka-ainelähteistä. Näin on koko maailmassa. Raaka-aineet Venäjän puuvillakehräämöille on tuotava Egyptistä, Amerikasta ja kaikkein lähimpää Turkestanista, mutta yrittäkääpä tuoda, kun vastavallankumoukselliset joukkioit ja englantilaisten joukot ovat siellä miehittäneet Ashabadin ja Krasnovodskin, yrittäkääpä tuoda Egyptistä, Amerikasta, kun rautateitse ei kuljeteta mitään, kun ne ovat rappiolla, kun liikenne on pysähtynyt eikä kivihiiltä ole.

Työläinen on pelastettava, vaikka hän ei voikaan tehdä työtä. Jos pelastamme hänet näiksi muutamiksi vuosiksi, me pelastamme maan, yhteiskunnan ja sosialismin. Ellemme pelasta, niin luisumme taaksepäin palikkaorjuuteen. Näin

on asianlaita sosialismin suhteen, sosialismin, joka ei synny sosialidemokraatiksi itseään nimittävän leppoisan houkkiori mielikuvituksesta, vaan reaalista todellisuudesta, vimmatusta, epätoivoisen ankarasta luokkataistelusta. Näin on asia. On uhrattava kaikki työläisen hengen pelastamiseksi. Ja tältä näkökannalta me vastaamme, kun meille sanotaan: „Me kannatamme työtätekevien kansankerrosten tasa-arvoisuutta, mutta te kommunistit ette anna tasa-arvoisuutta edes työläisille ja talonpojille” — me vastaamme: työläinen ja talonpoika ovat työtätekevinä tasa-arvoisia, mutta kylläinen viljakeinottelija ja nälkäinen työtätekevä eivät ole tasa-arvoisia. Vain sen vuoksi Perustuslaissamme sanotaankin, että työläinen ja talonpoika eivät ole tasa-arvoisia.

Te sanotte, että heidän tulee olla tasa-arvoisia? Punnitkaamme ja harkitkaamme. Ottakaamme 60 talonpoikaa ja 10 työläistä. 60 talonpojalla on viljaylijäämiä. He käyvät ryysyissä, mutta heillä on viljaa. Ottakaamme 10 työläistä. Imperialistisen sodan jälkeen he käyvät ryysyissä, ovat nälännyksissä, heillä ei ole leipää, ei polttoaineita eikä raaka-aineita. Tehtaat seisovat. Ovatko he mielestänne tasa-arvoisia? Onko 60 talonpojalla oikeus päättää, täytyykö 10 työläisen alistua? Työtätekevien kansankerrosten tasa-arvoisuuden, yhtenäisyyden ja enemmistö päätöksen suuri periaate!

Näin meille puhutaan. Me vastaamme: „Te olette narreja, sillä te hämääte ylevähenkisillä puheillanne kysymyksen nälänhädästä.”

Kysymme teiltä: onko nälkäisillä työläisillä taloudelliseen rappiotilaan saatetussa maassa, jossa tehtaat seisovat, oikeutta alistua talonpoikien enemmistön päätökseen, jos nämä eivät anna viljaylijäämiä? Onko heillä oikeus ottaa nuo viljaylijäämät vaikka väkipakolla, ellei niitä muuten saa? Vastatkaa suoraan! Ja tässä aletaan kierrellä ja kaarrella, kun kysymys koskee itse asian ydintä.

Teollisuus on kaikissa maissa saatettu rappiolle ja tulee olemaan rappiolla vuosikausia, sillä on helppoa polttaa tehtaat tai hukuttaa kaivokset, on helppoa räjäyttää vaunut ja särkeä veturit, siihen pystyy erinomaisesti kuka tahansa hölmö, vaikka saksalainen tai ranskalainen upseerikin, varsinkin jos hänellä on hyvät välineet räjäytyksiä, ampumista j.n.e. varten, mutta jälleenrakentaminen on hyvin vaikeaa, se ottaa vuosia.

Talonpojat ovat erikoinen luokka: työtätekevinä he ovat kapitalistisen riiston vihollisia, mutta samaan aikaan he ovat omistajia. Talonpoikaan on vuosisatojen kuluessa juurtunut käsitys, että vilja on hänen omaansa ja että hänellä on vapaa valta myydä sitä. Minulla on siihen oikeus, talonpoika ajattelee, sillä se on minun työlläni, minun hielläni ja verelläni saatua. Hänen ajattelutapaansa ei voida muuttaa nopeasti, se on pitkällisen ja vaikean taistelun takana. Se, joka kuvittelee sosialismiin siirtymisen tapahtuvan niin, että yksi saa vakuuttumaan toisen ja toinen kolmannen, on parhaassa tapauksessa lapsi tai sitten poliittinen teeskentelijä, ja suurin osa poliittisella alalla esiintyjistä kuuluu tietystikin viimeksi mainittuihin.

Asia on sellainen, että talonpoika on tottunut myymään vapaasti viljaa. Kun olimme hävittäneet kapitalistiset laitokset, kävi ilmi, että on olemassa vielä eräs voima, jonka varassa kapitalismi pysyi pystyssä — se on tottumuksen voima. Mitä päättävämmiin me hävitimme kaikki kapitalismia pönkittäneet laitokset, sitä selvemmin tuli ilmi toinen kapitalismia pönkittänyt voima — tottumuksen voima. Jokin laitos voidaan hyvällä onnella hävittää heti kohta, mutta tottumusta ei voida milloinkaan, ei hyvälläkään onnella hävittää oitis. Sen jälkeen kun annoimme kaiken maan talonpoikaistolle, vapautimme sen tilanherrojen maanomistuksesta ja hävitimme kaiken mikä oli sitä kahlehtinut, se pitää edelleenkin „vapautena” vapaata viljakauppaa ja vapauden puuttumisena sitä, että sen pitää luovuttaa kiinteällä hinnalla viljaylijäämät. Mitä se sellainen on, ja miksi tässä pitäisi „luovuttaa”, talonpoika kiivailee, varsinkin jos koneisto vielä on kaiken kukkuraksi huono, ja se on huono siksi koska koko porvarillinen intelligenssi on Suharevkan<sup>61</sup> kannalla. On ymmärrettävää, että tämän koneiston tulee nojata niihin ihmisiin, jotka opettelevat ja parhaassa tapauksessa, jos ovat tunnollisia ja asialle uskollisia, oppivat työtaidon muutamassa vuodessa, mutta siihen saakka koneisto pysyy huonona, ja toisinaan lyöttäytyy mukaan kaikenlaisia veijareita, jotka sanovat itseään kommunisteiksi. Tämä vaara uhkaa jokaista hallitsevaa puoluetta, jokaisen maan voitokasta proletariaattia, sillä on mahdotonta heti nujertaa porvariston vastarinta ja luoda moitteetomasti toimiva koneisto. Me tiedämme mainiosti, että Elintarvikeasiain komissariaatin koneisto on vielä huono.



Hiljattain suoritettiin tieteellinen tilastotutkimus siitä, miten ei-maanviljelyskuvernementtien työläinen hankkii ravintonsa. Selvisi, että puolet kaikista elintarvikkeista hän saa Elintarvikeasiain komissariaatin kautta ja toisen puolen keinottelijoilta; edellisen puoliskon hinta muodostaa yhden kymmeneksen hänen kaikista elintarvikemenoistaan ja toisen puoliskon hinta — yhdeksän kymmenestä.

Se toinen puoli elintarvikkeista, jonka Elintarvikeasiain komissariaatti on hankkinut ja toimittanut, on tietysti hankittu huonosti, mutta se on hankittu sosialistiseen eikä kapitalistiseen tapaan. Se on hankittu voittamalla keinottelija eikä ryhtymällä sopimukseen hänen kanssaan, se on hankittu asettamalla nälkäänäkevien työläisten edut kaiken muun edelle, muun muassa myös muodollisen „tasa-arvoisuuden” edelle, jolla herrat menshevikit, eserrät ja kumpp. keikailevat. Pitäkää „tasa-arvoisuutenne”, arvon herrat, me valitsemme nälkäiset työläiset, jotka olemme pelastaneet nälänhädältä. Syytelköt menshevikit meitä miten tahansa „tasa-arvoisuuden” loukkaamisesta, tosiasia on se, että me olemme puoliksi ratkaisseet elintarvikkeiden hankintatehtävän kerrassaan ennen kuulumattoman vaikeissa, uskomattoman vaikeissa olosuhteissa. Ja me sanomme, että kun 60 talonpojalla on viljaylijäämiä, mutta 10 työläistä näkee nälkää, niin ei pidä puhua „tasa-arvoisuudesta” yleensä eikä „työn ihmisten tasa-arvoisuudesta”, vaan siitä, että 60 talonpojan ehdoton velvollisuus on alistua 10 työläisen tekemään päätökseen ja antaa heille viljaylijäämät, antaa vaikkapa lainaksi.

Koko poliittinen taloustiede, jos joku on jotain oppinut siitä, koko vallankumoushistoria, koko XIX vuosisadan poliittisen kehityksen historia opettaa meille, että talonpoika seuraa joko työläistä tai porvaria. Muuten hän ei voi menellä. Jostakin demokraatista tämä ehkä saattaa kyllä tuntua loukkaavalta, joku saattaa luulla minun panettelevan talonpoikaa marxilaisessa ilkimielisyydessäni. Talonpojat ovat enemmistönä, he ovat työtätekeviä — eivätkä pysty kulkemaan omaa tietään! Miksi niin?

Ellette tiedä miksi, minä vastaisin näille kansalaisille, niin lukekaa Marxin poliittisen taloustieteen alkeita, Kautskyn esitystä siitä, harkitkaa minkä tahansa XVIII ja XIX vuosisadalla tapahtuneen suuren vallankumouksen kehitystä, minkä tahansa XIX vuosisadan maan poliittista

historiaa. Se antaa teille vastauksen kysymykseen, miksi. Kapitalistisen yhteiskunnan talous on sellainen, että hallitsevana voimana voi olla vain pääoma tai sitä kukistava proletariaatti.

*Muita voimia ei tuon yhteiskunnan taloudessa ole.*

Talonpoika on puoleksi työtätekevä ja puoleksi keinottelija. Talonpoika on työtätekevä, koska hän hankkii leipänsä hiellä ja verellä; tilanherrat, kapitalistit ja kaupplaat riistävät häntä. Talonpoika on keinottelija, koska hän myy viljaa, välttämättömyystarviketta, sellaista tarviketta, joka on kaiken omaisuuden arvoista, jos sitä ei ole. Nälkä ei naurata; viljasta annetaan tuhatkin ruplaa ja kuinka paljon tahansa, vaikka koko omaisuus.

Talonpoika ei ole siihen syypää, mutta hänen taloudelliset toimeentuloehtonsa ovat sellaiset, että hän elää tavarat taloudessa, on elänyt kymmeniä ja satoja vuosia, tottunut vaihtamaan viljansa rahaan. Tottumusta ei voi muuttaa, rahaa ei voida hävittää heti. Sitä varten, että raha voitaisiin hävittää, on muodostettava organisaatio tuotteiden jakelunmiseksi sadoille miljoonille ihmisille — se on monien vuosien tehtävä. Ja niin kauan kuin tavaratalous säilyy, niin kauan kuin viljaylijäämiä kätkevien kylläisten talonpoikien rinnalla on nälkäisiä työläisiä, niin kauan säilyy työläisten ja talonpoikien etujen tietty vastakohtaisuus, ja se joka yrittää kuitata tämän, elämän aiheuttaman reaalisen vastakohtaisuuden fraaseilla „vapaudesta”, „tasa-arvoisuudesta” ja „työtätekevistä kansankerroksista”, on parhaassa tapauksessa tyhjänpäiväinen korupuhuja ja pahimmassa tapauksessa tekopyhä kapitalismin puolustaja. Jos kapitalismi saavuttaa voiton vallankumouksesta, niin se saavuttaa sen käyttämällä hyväksi talonpoikien valistumattomuutta, lahjonnalla ja viekottelemalla heitä paluulla vapaaseen kauppaan. Menshevikit ja eserrät ovat tosiasiaa kapitalismin puolella sosialismia vastaan.

Koltshakin, Denikinin ja kaikkien venäläisten valkokaartiläisten taloudellisena ohjelmana on vapaa kauppa. He käsittävät sen, eikä ole heidän syynsä, ettei kansalainen Scher sitä käsitä. Elämän taloudelliset tosiasiat eivät muutu siitä, että kyseinen puolue ei niitä käsitä. Porvariston tunnuksena on vapaa kauppa. Talonpoikia koetetaan petkuttaa puhumalla: „Eikö vanhaan tapaan olisi ollut parempi elää? Eikö olisi ollut parempi elää myymällä vapaasti, rajoituksitta,

maanviljelystyötä? Mikä voisikaan olla oikeudenmukaisempaa?” Näin puhuvat tietoiset koltshakilaiset ja he ovat oikeassa pääoman etujen kannalta. Jotta voitaisiin palauttaa Venäjällä pääoman valta, on saatava tukea perinnäistavoista, — talonpojan ennakkoluuloista, jotka sotivat hänen järkeensä vastaan, vanhasta tottumuksesta vapaaseen kauppaan, ja työläisten vastarinta on tukahdutettava väkivalloin. Muuta ulospääsyä ei ole. Koltshakilaiset ovat oikeassa pääoman näkökannalta katsottuna, omassa taloudellisessa ja poliittisessa ohjelmassaan he osaavat sitoa säikeet yhteen, käsittävät missä on alku ja missä loppu, käsittävät mitä yhteyttä on talonpoikain harjoittamalla vapaalla kaupalla ja työläisten väkivaltaisilla ampumisilla. Yhteys on olemassa, vaikka kansalainen Scher ei sitä käsitäkään. Vapaa viljakauppa on koltshakilaisten talousohjelma, kymmenien tuhansien työläisten ampuminen (kuten Suomessa) on välttämätön keino tämän ohjelman toteuttamista varten, sillä työläinen ei luovu ilman muuta siitä, mitä on saavuttanut. Yhteys on mitä kiintein, mutta ihmiset, jotka eivät ymmärrä taloustieteestä eivätkä poliitikasta kerrassaan mitään, jotka ovat pikkuporvarillisen pelokkuutensa takia unohtaneet sosialismin perusteet, nimittäin menshevikit ja „sosiali-vallankumoukselliset”, nuo ihmiset yrittävät pakottaa meidät unohtamaan tämän yhteyden puheillaan „tasa-arvoisuudesta” ja „vapaudesta”, parkumalla, että me loukkaamme tasa-arvoisuusperiaatetta „työtätekevien kansankerrosten” sisällä, että Perustuslakimme on „epäoikeudenmukainen”.

Muutamien talonpoikien ääni merkitsee yhtä paljon kuin yhden työläisen ääni. Onko se epäoikeudenmukaista?

Ei, se on oikeudenmukaista kaudella, jolloin on kukistettava pääoma. Minä tiedän, mistä te olette ottaneet oikeudenmukaisuuskäsitteenne. Te olette ottaneet ne eilispäivän kapitalistiselta kaudelta. Tavaranomistaja, hänen tasa-arvoisuutensa, hänen vapautensa — siinä teidän oikeudenmukaisuuskäsitteenne. Ne ovat pikkuporvarillisten ennakkoluulojen pikkuporvarillisia jäännöksiä — sellaista on teidän oikeudenmukaisuutenne, tasa-arvoisuutenne, teidän työtätekevien kansankerrostenne demokratia. Meidän kannaltamme taas oikeudenmukaisuus palvelee pääoman kukistamista. Pääomaa ei voida kukistaa muuten kuin proletariatin yhdistetyin ponnistuksin.

Voidaanko kymmenet miljoonat talonpojat yhdistää heti ja lujasti pääomaa vastaan, vapaata kauppaa vastaan? Sitä ei voida tehdä taloudellisten olosuhteiden vuoksi, vaikka talonpojat olisivatkin täysin vapaita ja paljon valistuneempia. Sitä ei voida tehdä, koska sitä varten tarvitaan toisenlaisia taloudellisia edellytyksiä, sitä varten tarvitaan vuosikausien valmistelutyötä. Entä kuka sen suorittaa, tuon valmistelutyön? Joko proletariaatti tahi porvaristo.

Taloudellisen asemansa vuoksi talonpojan on porvarillisessa yhteiskunnassa väistämättä seurattava joko työläisiä tai porvaristoa. *Keskittietä ei ole*. Hän saattaa horjua, harhailla, fantisoida, saattaa tuomita, sättiä, hän saattaa kirotta proletariaatin „ahdasmielisiä” edustajia, porvariston „ahdasmielisiä” edustajia. He kun muka ovat vähemmistönä. Heitä voidaan kirotta, voidaan puhua mahtipontisesti enemmistöstä, teidän työtätekevien kansankerrostenne laajuudesta, kaikkiihteydestä, puhtaasta demokratiasta. Sanoja voidaan ladella perätysten kuinka paljon tahansa. Sellaisilla sanoilla peitellään sitä tosiasiaa, että ellei talonpoika seuraa työläistä, hän seuraa porvaristoa. *Keskittietä ei ole* eikä voi olla. Ja ne, jotka tässä mitä vaikeimmassa historian siirtymävaiheessa, kun työläiset näkevät nälkää ja heidän teollisuutensa on pysähdyksissä, *eivät auta työläisiä* ottamaan viljaa oikeudenmukaisemmalla *ei „vapaalla”* hinnalla, ei kapitalistin eikä kauppasaksan määräämällä hinnalla — he toteuttavat koltshakilaisten ohjelmaa, kiistivät he sen miten tahansa oman itsensä edessä ja uskoivatpa he miten vilpittömästi tahansa täyttävänsä tunnollisesti omaa ohjelmaansa.

## v

Kajoan nyt viimeiseen niistä kysymyksistä, jotka valitsin puheeni aiheeksi, kysymykseen vallankumouksen tappiosta ja voitosta. Kautsky jonka mainitsin teille vanhan, mädän sosialismin pääedustajana, ei ole ymmärtänyt proletariaatin diktatuurin tehtäviä. Hän on moittinut meitä sanoen, että enemmistöpäätös olisi päätös, joka voisi turvata asian viemisen ratkaisuun rauhanomaisesti. Diktatuuriratkaisu on ratkaisemista sotilaallisin keinoin. Ellette siis voita sotilaallisin keinoin, niin teidät voitetaan ja tuhotaan, sillä

kansalaissodassa ei oteta sotavankeja, vaan tuhotaan. Näin on pelästynyt Kautsky „pelotellut” meitä.

Aivan oikein. Asia on juuri niin. Vahvistamme tämän havainnon todeksi. Se on puhumattakin selvää. Kansalais-sota on vakavampaa ja julmempaa kuin mikään muu sota. Niin on aina ollut historiassa, vanhan Rooman kansalais-sodista alkaen, sillä kansojen väliset sodat ovat aina päätty-neet sopimuksetekoon omistavien luokkien kesken, ja vain kansalaissodassa sorretti luokka pyrkii hävittämään sor-tajaluokan tykkänään, hävittämään tuon luokan olemassa-olon taloudelliset edellytykset.

Minä kysyn teiltä: mitä arvoa on „vallankumouksellisilla”, jotka pelottelevat alkanutta vallankumousta sillä, että se saattaa kärsiä tappion? Ei ole ollut, ei ole, ei tule olemaan eikä voi olla sellaisia vallankumouksia, joita ei uhkaisi tap-pion vaara. Vallankumoukseksi sanotaan epätoivoista, äärimmäiseen raivoonsa kiihtynyttä luokkien välistä taiste-lua. Luokkataistelu on kiertämätöntä. On joko ylipäänsä hylättävä vallankumous tahi tunnustettava, että taistelu omistavia luokkia vastaan on muodostuva vallankumouk-sista raivoisimmaksi. Sosialistien keskuudessa, mikäli he ovat vähänkin tietoisia, ei ole ollut erimielisyyttä tästä asiasta. Kun jouduin selvittämään perinpohjin näiden Kautskyn kirjoitelmien luopiomaista taustaa, kirjoitin vuosi takaperin: siinäkään tapauksessa — tämä tapahtui viime vuoden syyskuussa — siinäkään tapauksessa, että imperia-listit kukistaisivat huomenna bolshevikkien vallan, me emme katuisi hetkeäkään sitä, että olemme sen ottaneet. Eikä yksikään työtätekevien joukkojen etuja edustava tietoi-nen työläinen kadu sitä, ei epäile, että vallankumouksemme on sittenkin voittanut. Sillä vallankumous voittaa, jos se vie eteenpäin etumaista luokkaa, joka antaa tuntuvia iskuja riistolle. Tällä edellytyksellä vallankumoukset voittavat jopa silloinkin, kun ne kärsivät tappion. Tämä saattaa kuulostaa sanaleikiltä, mutta näyttääksemme, että se on totta, otamme konkreettisen esimerkin historiasta.

Ottakaamme Ranskan suuri vallankumous. Sitä ei suotta sanota suureksi. Omalle luokalleen, porvaristolle, jonka hyväksi se työskenteli, se antoi niin paljon, että koko XIX vuosisata, se vuosisata, joka toi sivistyksen ja kulttuu-rin koko ihmiskunnalle, kului Ranskan vallankumouksen merkeissä. Tuo vuosisata ei muuta tehnytkään kuin suoritti

jatkuvasti kaikilla maailman äärillä, toteutti osa osalta ja viimeisteli sitä, mitä olivat luoneet Ranskan porvariston suuret vallankumousmiehet, sen porvariston edustajat, jonka etuja he palvelivat, vaikka eivät sitä tajunneetkaan naamioituessaan vapauden, tasa-arvoisuuden ja veljeyden tunnusten taakse.

Meidän vallankumouksemme on puolessatoista vuodessa jo tehnyt proletariaatin hyväksi, sen luokan hyväksi, jota me palvelemme, verrattomasti enemmän kuin mitä suuret ranskalaiset vallankumousmiehet tekivät aikoinaan.

He pysyivät kotimaassaan vallassa kaksi vuotta ja tuhoutuivat Euroopan yhdistyneen taantumuksen iskuista, tuhoutuivat koko maailman yhdistyneiden sotalaumojen iskuista. Nuo sotalaumat mursivat Ranskan vallankumouksellisten vastarinnan, palauttivat Ranskaan legitimiin, laillisen monarkin, senaikaisen Romanovin, palauttivat tilanherrat ja tukahduttivat moniksi vuosikymmeniksi kaiken vallankumousliikkeen Ranskassa. Mutta siitä huolimatta Ranskan suuri vallankumous oli voittanut.

Jokainen tietoisesti historiaan suhtautuva sanoo, että Ranskan vallankumous voitti siitä huolimatta, että se lyötiin, koska se antoi koko maailmalle sellaisen perustuksen porvarillista demokratiaa, porvarillista vapautta varten, ettei sitä enää ole voitu hävittää.

Meidän vallankumouksemme on puolessatoista vuodessa tehnyt proletariaatin hyväksi, sen luokan hyväksi, jota me palvelemme, sen päämäärän hyväksi, jonka saavuttamiseksi me työskentelemme, pääoman herruuden kukistamiseksi, verrattomasti enemmän kuin Ranskan vallankumous teki oman luokkansa hyväksi. Ja sen vuoksi me sanomme, ottaen hypoteettisesti mahdollisen, pahimman mahdollisen tapauksen, että vaikka joku hyväonninen Koltshak hävittäisi huomenna kaikki bolshevikit viimeistä miestä myöten, siinäkin tapauksessa vallankumous jäisi voittamattomaksi. Ja sanojemme todistuksena on meillä se, että tämän vallankumouksen synnyttämä uusi valtio-organisaatio on jo voittanut moraalisesti koko maailman työväenluokan sydämissä, ja se saa jo nyt tukea koko maailman työväenluokalta. Kun Ranskan suuret porvarilliset vallankumousmiehet kaatuivat taistelussa, he kaatuivat yksinäisinä, heillä ei ollut tukea muissa maissa. Heitä vastaan olivat nousseet kaikki Euroopan valtiot ja varsinkin kehittynyt Englanti. Meidän vallan-

kumouksemme on jo nyt, kun bolshevikkivallan herruutta on kestänyt vasta puolitoista vuotta, saanut aikaan sen, että sen luoma uusi valtio-organisaatio, neuvosto-organisaatio, on käynyt ymmärrettäväksi, tutuksi, suosituksi koko maailman työläisille, tullut heille läheiseksi.

Todistelin teille, että proletariaatin diktatuuri on kiertämätön, tarpeellinen ja ehdottomasti välttämätön, jotta voitaisiin vapautua kapitalismista. Diktatuuri ei merkitse pelkästään väkivaltaa, vaikka se on mahdotonta ilman väkivaltaa, se merkitsee myös aikaisempaan verraten korkeampaa työn organisaatiota. Juuri sen vuoksi tähdensinkin edustajakokouksen alussa esittämässäni lyhyessä tervehdyksessä tätä perusluontoista, elementaarista, yksinkertaista *organisaatiotehtävää* ja juuri siksi suhtaudunkin niin armottoman vihamielisesti kaikenlaisiin intelligenssin päähänpistoihin, kaikenlaisiin „proletaarisiin kulttuureihin”. Minä asetan sellaisten päähänpistojen vastapainoksi organisaation alkeet. Jakakaa vilja ja kivihili niin, että jokaiseen hiilipuutaan, jokaiseen viljapuutaan suhtauduttaisiin huolellisesti harkiten — siinä on proletaarisen kurin tehtävä. Ei sellaista keppikuria kuin oli maaorjanomistajilla, eikä nälkäkuria niin kuin on kapitalisteilla, vaan toverillinen kuri, työväenyhdistysten kuri. Ratkaiskaa tämä elementaarinen, yksinkertainen organisaatiotehtävä, ja me voitamme. Sillä silloin saamme varauksettomasti mukaamme talonpojan, joka horjuu työläisen ja kapitalistin välillä, eikä tiedä lähtisikö niiden mukaan, joihin hän ei vielä luota, mutta joiden ei voi kieltää toteuttavan oikeudenmukaisempaa työjärjestystä, minkä vallitessa riistoa ei tule olemaan, minkä vallitessa „vapaa” viljakauppa on valtiotrikos, talonpoika ei tiedä, seuratako heitä vai lähteäkö niiden mukaan, jotka lupaavat entiseen tapaan vapaata viljakauppaa, mikä on muka merkitsevinään työn vapautta. Kun talonpoika näkee proletariaatin rakentavan valtiovaltaansa ja osaavan saada aikaan järjestyksen — sitä hän talonpoika vaatii, sitä toivoo ja on siinä oikeassa, vaikka tuohon talonpojan järjestyksenkaipuuseen liittyy paljon sekavuutta, paljon taantumuksellisuutta ja paljon ennakkoluuloja —, niin lopulta, pitkän epäroinnin jälkeen talonpoika seuraa kuitenkin työläistä. Talonpoika ei voi ilman muuta, oitis ja vaivattomasti siirtyä vanhasta yhteiskunnasta uuteen. Hän tietää vanhan yhteiskunnan antaneen hänelle „järjestyksen” työtä-

tekevien kurjistamisen hinnalla, heidän orjuuttamisensa hinnalla. Hän ei tiedä, kykeneekö proletariaatti antamaan hänelle järjestyksen. Häneltä, poljetulta, valistumattomalta, hajanaiselta, ei voida enempää vaatiakaan. Hän ei usko mihinkään sanoihin, ei minkäänlaisiin ohjelmiin. Ja oikein tekeekin, kun ei usko sanoihin, sillä muutenhan ei olisi mahdollista päästä petkutuksista. Hän uskoo vain tekoihin, käytännön kokemuksiin. Todistakaa hänelle, että te, yhdistynyt proletariaatti, proletaarinen valtiovalta, proletaarinen diktatuuri, osaatte jakaa viljan ja kivihiilen niin, että jokainen viljapuuta ja jokainen hiilipuuta tulee pelastetuksi, osaatte saada aikaan sen, ettei yhdestäkään viljapuudasta eikä yhdestäkään hiilipuudasta joutuisi mitään ylijäämiä keinottelukauppaan, palvelemaan Suharevkan sankareita, vaan että ne edistäisivät oikeudenmukaista jakelua, nälkäisten työläisten huoltamista, heidän tukemistaan sellaisinakin hetkinä kuin työttömyyden aikana, kun joudutaan pysäyttämään tehtaita. Todistakaa tämä. Siinä on proletaarisen kulttuurin, proletaarisen organisaation perustehtävä. Väkivaltaan voidaan turvautua, vaikka taloudellista pohjaa puuttuu, ja siinä tapauksessa historia on tuomitseva sen häviöön. Mutta väkivaltaan voidaan turvautua nojaten etumaiseen luokkaan, sosialistisen järjestelmän, järjestyksen ja organisaation korkeampiin periaatteisiin. *Silloinkin väkivalta voi joutua väliaikaisesti tappiolle, mutta se on voittamaton.*

Jos proletaarinen organisaatio osoittaa talonpojille, että järjestys on oikea, työn ja viljan jakaminen tapahtuu oikein, että pidetään huolta jokaisesta vilja- ja hiilipuudasta, että me työläisinä pystymme toteuttamaan sen toverillisella liittokurillamme, että me taistelemme väkivallan avulla vain puolustaessamme työn etuja, ottaen viljaa keinottelijalta, mutta ei työtätekevältä, ja olemme valmiit yhteistyöhön keskivarakkaan talonpojan, työtätekevän talonpojan kanssa, valmiit antamaan hänelle kaikkea mitä voimme nykyään antaa — kun talonpoika näkee tämän, niin hänen liittonsa työväenluokan kanssa, hänen liittonsa proletariaatin kanssa tulee murtumattomaksi, ja siihen me pyrimmekin.

Tulin hieman poikenneeksi aiheestani ja minun on palattava siihen. Nyt sana „bolshevikki” ja sana „Neuvosto” ovat kaikissa maissa lakanneet olemasta eriskummallisia sanontoja, jollaisia ne olivat vielä hiljattain, suunnilleen



samoin kuin sana „boksari”, jota olemme toistaneet käsit-  
tämättä sen merkitystä. Sanaa „bolshevikki” ja sanaa  
„Neuvosto” toistetaan nykyään maailman kaikilla kielillä.  
Valveutuneet työläiset näkevät, miten kaikkien maiden por-  
varisto parjaa joka päivä miljoonapainoksina ilmestyvissä  
lehdissään Neuvostovaltaa — he oppivat tuosta parjauk-  
sesta. Luin taannoin muutamia amerikkalaisia lehtiä. Näin  
erään amerikkalaisen papin puheen, jossa tämä sanoi, että  
bolshevikit ovat siveetöntä väkeä, että he saattavat voimaan  
naisten kansallistamisen, että he ovat rosvoja, ryöväreitä.  
Ja näin amerikkalaisten sosialistien vastauksen: he levittä-  
vät 5 sentistä Venäjän Neuvostotasavallan, tuon „työtä-  
tekevien kansankerrosten tasa-arvoisuuden” kieltävän „dik-  
tatuuriin” Perustuslakia. He vastaavat siteeraamalla  
erästä pykälää tästä, noiden työtätekevien kansankerrosten  
yhtenäisyyttä loukkaavien „vallananastajien”, „rosvojen”,  
„väkivallantekijäin” Perustuslaista. Ohimennen sanoen,  
Breshkovskajaa tervehdittäessä New Yorkin suurin kapita-  
listilehti kirjoitti kyynäränkorkuisilla kirjaimitilla Breshkov-  
skajan saapumispäivänä: „Terve tuloa isoäiti!” Amerikka-  
laiset sosialistit lainasivat sen lehtiinsä ja sanoivat: „Hän  
kannattaa poliittista demokratiaa — onko teillä, Amerikan  
työläisillä, syytä ihmetellä, että kapitalistit ylistävät  
häntä?” Hän kannattaa poliittista demokratiaa. Miksi hei-  
dän pitää ylistää häntä? Siksi koska hän on Neuvostoperus-  
tuslakia vastaan. „Ja tässä on teille eräs pykälä noiden  
rosvojen Perustuslaista”, amerikkalaiset sosialistit sanovat.  
He siteeraavat aina yhtä ja samaa pykälää, jossa sanotaan:  
se joka riistää toisen työtä, ei voi valita eikä hänellä ole  
oikeutta tulla valituksi. Perustuslakimme tämä pykälä tun-  
netaan kaikkialla maailmassa. Neuvostovalta on voittanut  
puolelleen koko maailman työväen myötätunnon nimen-  
omaan sillä, että se on sanonut avoimesti alistavansa kaiken  
proletariaatin diktatuuriin, julistautunut uudentyyppiseksi  
valtio-organisaatioksi. Tämä uusi valtio-organisaatio syntyy  
mitä suurimmalla vaivalla, sillä oman sekasortoa aiheutta-  
van, pikkuporvarillisen holtittomuuden voittaminen on kaik-  
kein vaikeinta, se on miljoona kertaa vaikeampaa kuin  
pakkovaltaa harjoittavan tilanherran tai pakkovaltaa har-  
joittavan kapitalistin lannistaminen, mutta se on myös mil-  
joona kertaa tuloksellisempaa uuden, riistosta vapaan orga-  
nisaation luomiseksi. Kun proletaarinen organisaatio saa

ratkaistuksi tämän tehtävän, silloin sosialismi voittaa lopullisesti. Siihen on suunnattava koko toimintamme koulun ulkopuolella ja koulun sisällä tapahtuvan valistustyön alalla. Neuvostovalta on jo saanut muiden maiden työläisten tunnustuksen tavattoman raskaista olosuhteista huolimatta, siitä huolimatta, että sosialistinen mullistus tapahtuu ensi kertaa maailmassa sellaisessa maassa, jonka kulttuuritaso on näin alhainen. Sanonta „proletariaatin diktatuuri” on latinankielinen eikä jokainen sen kuullut työtätekevä ihminen ole käsittänyt, mitä se merkitsee, ei ole käsittänyt, miten sitä toteutetaan elämässä. Tämä sanonta on nyt käännetty latinasta nykyisille kansojen kielille, me olemme nyt näyttäneet, että proletariaatin diktatuuri on Neuvostovaltaa, sitä valtaa, jolloin työläiset itse järjestäytyvät ja sanovat: „Organisaatiomme on korkein mahdollinen; yhdelläkään työtätekemättömällä, yhdelläkään riistäjällä ei ole oikeutta osallistua tähän organisaatioon. Tämä organisaatio on kokonaisuudessaan suunnattu yhteen päämäärään — kapitalismin kukistamiseen. Meitä ei oteta millään valheellisilla iskulauseilla eikä millään „vapauden” tai „tasa-arvoisuuden” kaltaisilla fetišseillä. Me emme tunnusta vapautta, emme tasa-arvoisuutta emmekä työtätekevien kansankerrosten demokratiaa, jos ne eivät edistä työn vapauttamista pääoman sorrosta.” Tämän olemme ottaneet Neuvostoperustuslakiin ja olemme jo saaneet koko maailman työläisten myötätunnon sen puolelle. He tietävät, että niin vaikeaa kuin uuden järjestyksen syntyminen lieneekin, niin raskaita kuin erillisten Neuvostotasavaltojen osaksi tulevat koettelemukset ja jopa tappiot lienevätkin, mikään mahti maailmassa ei voi kääntää ihmiskunnan kehitystä taaksepäin. (Voimakkaita suosionosoituksia.)

---

## ALKULAUSE KIRJASENA JULKAISTUUN PUHEESEEN „KANSAN PETKUTTAMISESTA VAPAUDEN JA TASA-ARVOISUUDEN TUNNUKSILLA”

Kysymys, jota erittelin vapaan kansansivistystyön kysymyksille omistetussa edustajakokouksessa toukokuun 19 p:nä pitämässäni puheessa, nimittäin kysymys tasa-arvoisuudesta yleensä ja varsinkin työläisen ja talonpojan tasa-arvoisuudesta, on epäilemättä aikamme kärkevimpiä ja „kipeimpiä” kysymyksiä, joka koskee pikkuporvarin, pienyrittäjän, pientavaranomistajan, jokaisen poroporvarin ja intelligenssin (myös menshevistisen ja eserräläisen intelligenssin) yhdeksän kymmenesosan piintyneimpiä ennakkoluuloja.

Työläisen ja talonpojan tasa-arvoisuuden kieltäminen! Ajatella vain, mikä kauhea asia! Siihen koettavat tietystikin takertua kaikki kapitalistien ystävät, kaikki heidän häntyrinsä ja ensi kädessä menshevikit sekä eserrät, „ärsyttääkseen” talonpoikaa, „kiihottaakseen” häntä, usuttaakseen häntä työläisten, kommunistien kimppuun. Tuollaisilta yrityksiltä ei voida välttyä, mutta koska ne perustuvat valheeseen, niiden häpeällinen epäonnistuminen on taattu.

Talonpojat ovat harkitsevaa, asiallista väkeä, käytännön elämän väkeä. Asiat on heille selvitettävä käytännön pohjalta, yksinkertaisin, elämästä otetuin esimerkein. Onko oikeudenmukaista, että viljaylijäämiä omistava talonpoika kätkee nuo ylijäämät odotellen hintojen nousua huikean korkealle keinottelutasolle, välittämättä lainkaan nälkäisistä työläisistä? Vai onko oikeudenmukaista, että valtiovalta, jota työläiset pitävät käsissään, ottaa kaikki viljaylijäämät valtion määräämällä kiinteällä hinnalla eikä keinottelijan, kauppasaksan vaatimalla nylykhyhinnalla?

Kysymys on nimenomaan siitä. Siinä on koko asian ydin. Kaikenlaiset petkuttajat, jotka menshevikkien ja eserrien

tavoin toimivat kapitalistien hyväksi, kapitalistien kaikkivallan palauttamisen hyväksi, haluavat „kuitata” tämän asian ytimen lavertelemalla „tasa-arvoisuudesta” ja „työtätekevien kansankerrosten yhtenäisyydestä”.

Talonpojan täytyy valita:

joko hän kannattaa vapaata viljakauppaa — se merkitsee, että hän kannattaa viljakeinottelua, rikkaiden vapautta rikastua, köyhien vapautta köyhtyä ja nähdä nälkää, se merkitsee, että hän kannattaa tilanherrojen ja kapitalistien kaikkivallan palauttamista, työläisten ja talonpoikien liiton purkamista;

tai hän kannattaa viljaylijäämien luovuttamista kiinteällä hinnalla valtiolle, s.o. yhdistyneelle työväenvallalle — se merkitsee, että hän kannattaa talonpoikien ja työläisten liittoa porvariston hävittämiseksi täydellisesti, kaikkien porvariston vallan palauttamismahdollisuuksien poistamista.

Tällaiset ovat vaihtoehdot.

Vauraat talonpojat, kulakit, valitsevat edellisen vaihtoehdon, haluavat koettaa onneaan liitossa kapitalistien ja tilanherrojen kanssa työläisiä vastaan, köyhälistöä vastaan, mutta sellaiset talonpojat ovat Venäjällä vähemmistönä. Talonpoikien enemmistö taas kannattaa liittoa työläisten kanssa kapitalistien vallan palauttamista vastaan, vastustaa „rikkaan vapautta rikastua”, „köyhän vapautta nähdä nälkää”, vastustaa tuon kirotnun kapitalistisen „vapauden” (nälkäkuoleman vapauden) naamioimista suurilla sanoilla „tasa-arvoisuudesta” (viljaylijäämiä omistavan kylläisen tasa-arvoisuudesta nälkäisen kanssa).

Tehtävänäimme on taistella sitä viekasta kapitalistista petkutusta vastaan, jota menshevikit ja eserrät harjoittavat helisevillä ja koreilla sanoilla „vapaudesta” ja „tasa-arvoisuudesta”.

Talonpojat! Riisukaa naamiot niiltä lammasten vaatteissa kulkevilta susilta, jotka puhuvat makeillen „vapaudesta”, „tasa-arvoisuudesta”, „työtätekevien kansankerrosten yhtenäisyydestä”, mutta todellisuudessa puolustavat siten tilanherran „vapautta” sortaa talonpoikia, kapitalistipohatan ja työläisen tai puolinälkäisen talonpojan „tasa-arvoisuutta”, viljaylijäämiä kätkevän kylläisen ihmisen ja työläisen „tasa-arvoisuutta”, työläisen, jota nälkä ja työttömyys ahdistavat sodan rappioittamassa maassa. Tällaiset lammasten vaatteissa olevat sudet ovat pahimpia työtätekevien vihollisia,

he ovat tosiasiaassa kapitalistien ystäviä, vaikka sanoisivatkin itseään menshevikeiksi, eserriksi tai puolueettomiksi.

„Työläinen ja talonpoika ovat työtätekevinä tasa-arvoisia, mutta kylläinen viljakeinottelija ja nälkäinen työtätekevä eivät ole tasa-arvoisia”. „Me taistelemme vain puolustaessamme työn etuja, ottaen viljaa keinottelijalta mutta ei työtätekevältä.” „Me olemme valmiit yhteistyöhön keski-varakkaan talonpojan kanssa, työtätekevän talonpojan kanssa” — näin sanoin puheessani, ja tämä on asian *ydin*, tämä on totinen totuus, jota mutkistetaan sanahelinällä „tasa-arvoisuudesta”. Ja talonpoikien valtaenemmistö tietää olevan totta, että *työväenvaltio* taistelee keinottelijoita ja pohattoja vastaan auttaen kaikin tavoin työtätekeviä ja köyhiä,—kun sitävastoin *tilanherrojen valtio* (tsaarin aikana) samoin kuin *kapitalistinenkin valtio* (vapaimman ja demokraattisimman tasavallan oloissa) ovat aina ja kaikkialla, kaikissa maissa *auttaneet pohattoja ryöstämään työtätekeviltä, auttaneet keinottelijoita ja pohattoja rikastumaan puille paljaille joutuvien köyhien kustannuksella.*

Jokainen talonpoika tietää tämän totuuden. Ja mitä tietoisemmiksi talonpojat tulevat, sitä nopeammin ja varmemmin useimmat heistä suorittavat valintansa: he kannattavat liittoa työläisten kanssa, yhteistyötä työväenhallituksen kanssa tilanherrain ja kapitalistien valtiota vastaan, he ovat Neuvostovallan puolesta „Perustavaa kokousta” eli „demokraattista tasavaltaa” vastaan; he kannattavat yhteistyötä bolshevikki-kommunistien kanssa, ovat kapitalistien, menshevikkien ja eserrien tukemista vastaan!

\* \* \*

Ja herroille „sivistyneille”, demokraateille, sosialisteille, sosialidemokraateille, sosialisti-vallankumouksellisille j.n.e. me sanomme: kaikki te tunnustatte sanoissa „luokkataistelun”, mutta unohtatte sen teoissa juuri silloin, kun se käy erikoisen kärkeväksi. Sen unohtaminen taas merkitsee siirtymistä pääoman puolelle, porvariston puolelle työtätekeviä vastaan.

Ken tunnustaa luokkataistelun, hänen on tunnustettava, että vapaimmassakaan ja demokraattisimmassakaan porvarillisessa tasavallassa „vapaus” ja „tasa-arvoisuus” eivät ole voineet olla eivätkä ole koskaan olleet muuta kuin

*tavaranomistajain* tasa-arvoisuuden ja vapauden, *pääoman* tasa-arvoisuuden ja vapauden ilmausta. Marx on tuhansia kertoja selvittänyt tätä kaikissa teoksissaan ja eritoten „Pääomassaan” (jonka te kaikki tunnustatte *sanoissa*), ivannut „vapauden ja tasa-arvoisuuden” käsittämistä abstraktisesti, ivannut latteälyisiä Benthameja, jotka eivät käsitä tätä, paljastanut näiden abstraktioiden aineelliset juuret.

Porvarillisen järjestelmän vallitessa (t.s. niin kauan kuin on voimassa maan ja tuotantovälineiden yksityisomistus) ja porvarillisen demokratian vallitessa „vapaus ja tasa-arvoisuus” jäävät vain muodollisiksi ja merkitsevät todellisuudessa (muodollisesti vapaiden, muodollisesti tasa-arvoisten) työläisten *palkkaorjuutta* ja *pääoman kaikkivaltaa*, työn alistamista pääoman sortoon. Nämä ovat sosialismin aakkosia, herrat „sivistyneet”, ja te olette unohtaneet nämä aakkoset.

Näistä aakkosista seuraa, että proletaarisen vallankumouksen aikana, kun luokkataistelu on kärjistynyt kansalaissodaksi, vain houkkiot ja petturit saattavat kuitata asian fraaseilla „vapaudesta”, „tasa-arvoisuudesta”, „työätekevien kansankerrosten yhtenäisyydestä”. Todellisuudessa ratkaisee kaiken proletariaatin ja porvariston välisen taistelun tulos, kun taas välikerrokset, keskiluokat (muun muassa koko pikkuporvaristo ja niin muodoin myös koko „talonpoikaisto”), horjuvat väistämättömästi molempien leirien välillä.

Kysymys on näiden välikerrosten liittymisestä jompaan kumpaan päävoimaan, proletariaattiin tai porvaristoon. Mitään muuta *ei voi olla*: ken ei ole tätä käsittänyt Marxin „Pääomaa” lukiessaan, hän ei ole käsittänyt mitään Marxista, hän ei ole käsittänyt mitään sosialismista, hän on tosiasiallisesti sokeasti porvariston perässä laahustava filisteri ja poroporvari. Se taas, joka on tämän käsittänyt, ei anna pettää itseään fraaseilla „vapaudesta” ja „tasa-arvoisuudesta”, hän ajattelee ja puhuu *todellisuudesta*, toisin sanoen, konkreettisista olosuhteista, joissa talonpojat ja työläiset *lähestyvät* toisiaan, joissa he solmivat *liiton* kapitalisteja vastaan, ryhtyvät *yhteistyöhön* riistäjiä, pohattoja ja keinoitelijoihin vastaan.

Proletariaatin diktatuuri ei merkitse luokkataistelun päättymistä, vaan sen jatkumista uusissa muodoissa. Prole-

tariaatin diktatuuri on voittaneen ja poliittisen vallan käsiinsä ottaneen proletariaatin luokkataistelua voitettua mutta ei tuhottua, ei kadonnutta eikä vastarinnasta luopunutta, vaan vastarintaansa voimistanutta porvaristoa vastaan. Proletariaatin diktatuuri on proletariaatin, työtätekevien etujoukon, ja lukuisten ei-proletaaristen työtätekevien kerrosten (pikkuporvariston, pienomistajien, talonpoikaiston, sivistyneistön j.n.e.) tai niiden enemmistön erikoismuotoinen luokkaliitto, pääomanvastainen liitto, jonka tarkoituksena on pääoman täydellinen kukistaminen, porvariston vastarinnan ja porvariston restauraatioyritysten täydellinen tukahduttaminen, liitto, jonka tarkoituksena on sosialismin lopullinen rakentaminen ja vakiinnuttaminen. Se on erikoislaatuinen liitto, joka muodostuu erikoisissa olosuhteissa, nimittäin raivoisan kansalaissodan olosuhteissa, se on sosialismin vakaiden kannattajien liitto sosialismin horjuvien liittolaisten ja joskus „puolueettomien” kanssa (silloin liitto muuttuu taistelusopimuksesta puolueettomuussopimukseksi), se on taloudellisesti, poliittisesti, yhteiskunnallisesti, henkisesti erilaisten luokkien välinen liitto. Vain Kautskyn, Martovin ja kumpp. kaltaiset mädän „berniläisen” eli keltaisen Internationalen mädät sankarit voivat kuitata tämän liiton konkreettisten muotojen, ehtojen, tehtävien tutkimisen yleisillä fraaseilla „vapaudesta”, „tasa-arvoisuudesta”, „työtätekevien kansankerrosten yhtenäisyydestä”, s.o. tavaratalouden kaudelta peräisin olevien aatteiden riekaleilla.

*N. Lenin*

Kesäkuun 23 pnä 1919

*Julkaistu v. 1919 kirjasessa:  
N. Lenin „Kaksi puhetta vapaan  
kansansivistystyön kysymyksille  
omistetussa I yleisönläisessä  
edustajakokouksessa”. Moskova*

*Julkaistaan kirjasen  
tekstin mukaan*

## SÄHKE UKRAINAN KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTOLLE

Kiev

Käsiteltyään Donetsin alueella ja Manytshilla syntynyttä kriittillistä, melkein katastrofaalista tilannetta puolueen Keskuskomitea kehottaa Kievin puolustusneuvostoa välttämättä jännittämään kaikki voimat jouduttaakseen ja voimistaakseen sotilaallista apua Donetsin alueelle, nimeämään joukon parhaita tovereita valvomaan tiukasti joka päivä tämän täytäntöönpanoa ja varsinkin sitä, että viipymättä mobilisoidaan järjestään kaikki Odessan, Jekaterinoslavin, Nikolajevin, Harkovin ja Sevastopolin työläiset vahvennusten lähettämiseksi Etelärintamalle, ja vihdoin, määräämään Podvoiskin ja Antonovin henkilökohtaisesti vastuunalaisiksi Mahnon ryhmästä. Käsittäkää, että ilman Rostovin pikaista valtaamista vallankumouksen tuho on kiertämätön.

KK:n puolesta

*Lenin. Stalin*

*Kirjoitettu toukokuun 8 pnä 1919*

*Julkaistu ensi kerran v. 1942*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

---



## LISÄYS SAKSAN TYÖLÄISILLE JA VIERASTA TYÖTÄ RIISTÄMÄTTÖMILLE TALONPOJILLE OSOITETUN VETOOMUKSEN LUONNOKSEEN

Koko maailmassa kasvaa proletaarien myötätunto Neuvostovaltaa kohtaan, lujittuu heidän vakaumuksensa, että vain Neuvostovalta, työtätekevien oma valta, eikä demokraattisimmankaan tasavallan porvarillinen parlamentarismi, pystyy vapauttamaan työn pääoman ikeestä, kansat eripuraisuudesta ja sodista, ihmiskunnan raivohullun imperialismin riehunnalta.

Tämä vakaumus raivaa ehdottomasti tien itselleen. Kaikkien maiden työläiset tulevat yhä vakuuttuneemmiksi siitä, ettei imperialismilta eikä sodilta voida pelastua, ellei katkaista välejä porvaristoon ja voiteta sitä, ellei kukisteta sen valtaa, ellei tukahduteta armotta riistäjien vastarintaa. Tämä voidaan panna alulle vain omassa maassa. Kun Venäjän neuvostojärjestelmä on voittanut puolelleen koko maailman työväenjoukkojen myötätunnon, kun kaikki paitsi riistäjiä ja heidän käskyläisiään näkevät nyt pelastuksen vain Neuvostovallassa, niin me Venäjän työläiset ja talonpojat olemme voittaneet tämän luottamuksen sillä, että olemme katkaisseet välit oman maamme porvaristoon, kukistaneet sen, tukahduttaneet sen vastarinnan, ajaneet häpeällä pois työtätekevien keskuudesta ne petturimaisen sosialismin johtajat, jotka, kuten menshevikit ja eserrät, harjoittivat suoraanaisesti sekä välillisesti liittoilua imperialistisen porvariston, Kerenskin y.m. kanssa.

Saksan kansan pelastuksesta ei voi olla puhettakaan niin kauan kuin Saksan työläiset sietävät vallanpitäjinään samanlaisia sosialismin kavaltajia, heittäjiä ja porvariston lakeijoita, Scheidemanneja ja koko heidän puoluettaan. Siihen asti Saksan kansa pysyy tosiasiaassa — kaikista

„sosialistisista” fraaseista, kaikista „demokraattisista” ja „tasavaltalaisista” koristeista huolimatta — porvariston orjana ja *kanssasyllisenä* sen rikoksiin, aivan samoin kuin Ententen „sosialistit”, jotka kuuluvat „berniläiseen”, keltaiseen Internationaleen ja vastaavat Ententen julmuuksiin tekopyhillä toivomuksilla, mitäänanomattomilla hyväntahtoisilla korulauseilla tai Wilsonille osoitetuilla kohteliaisuuksilla j.n.e., ovat sosialismin kavaltajia, heittiöitä ja kanssasyllisiä Ranskan, Englannin sekä Amerikan porvariston julmuuksiin ja rikoksiin.

Saksan työläisten irtisanoutuminen sosialismin kavaltajista, Scheidemanneista ja heidän puolueestaan on kiertämätön. Saksan työläisten irtisanoutuminen niinkutsutuista „riippumattomista” — jotka eilen olivat riippuvaisia Scheidemanneista ja tänään ovat riippuvaisia omasta pelostaan siirtyä päättävästi Neuvostojen kaikkivallan kannalle — tämä Saksan työläisten irtisanoutuminen riippumattomien velttoudesta, puolinaisuudesta, aatteettomuudesta ja selkärangattomuudesta on kiertämätöntä. Porvaristo voi ottaa hengiltä satoja johtajia ja tuhansia työläisiä, mutta se ei kykene estämään tätä pesäeroa.

*Kirjoitettu toukokuun 11 pnä 1919*

*Julkaistu ensi kerran v. 1949  
„Bolshevik” aikakauslehden  
1. numerossa*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

**SÄHKE J. V. STALINILLE**<sup>62</sup>

20. V. 1919

Pietari  
Smolna  
Stalinille

Sain molemmat kirjelaput. Olen sopinut seikkaperäisesti Skljanskin kanssa täytäntöönpanon tiukasta valvonnasta. Toivon pietarilaisten yleisen mobilisaation johtavan heidän hyökkäykseensä eikä kasarmeissa pysyttelemiseen.

*Lenin**Julkaistu ensi kerran v. 1938**Julkaistaan käsikirjotuksen mukaan*

---

## PUHE YLEISEN SOTILASOPETUKSEN JUHLASSA TOUKOKUUN 25 pnä 1919<sup>63</sup>

LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS

Me vietämme tänään työtätekevien yleisen sotilasopetuksen päivää.

Sotilasopetus on tähän saakka ollut eräs niistä välikappaleista, joiden avulla kapitalistien ja tilanherrain luokka on riistänyt proletariaattia, ja porvarillisten upseerien johtaman vanhan armeijan rippeet pönkittävät vieläkin kaikkialla Euroopassa kapitalistien valtaa. Mutta tämä porvariston varmin tuki luhistuu, kun työläiset ottavat käsiinsä kiväärin, kun he ryhtyvät perustamaan omaa valtavaa armeijaansa, proletariaatin armeijaa, kun he alkavat kasvattaa sotilaita, jotka tietävät minkä puolesta taistelevat ja tulevat puolustamaan työläisiä ja talonpoikia, tehtaita ja konepajoja, etteivät tilanherrat ja kapitalistit voisi palauttaa valtaansa.

Tämänpäiväinen juhla osoittaa, mitä olemme saaneet aikaan, millainen uusi voima on kasvamassa työväenluokan uumenissa. Kun seuraamme tätä paraatia, me saamme varmuutta siitä, että Neuvostovalta on voittanut puolelleen kaikkien maiden työläisten myötätunnon, että kansainvälisen sodan asemesta saadaan aikaan kansainvälisten Neuvostotasavaltojen veljesliitto.

Esittelen teille unkarilaisen toverin, Tibor Szamuelyn, Unkarin Neuvostotasavallan sota-asiain komissaarin.

Eläköön Unkarin proletariaatti!

Eläköön kansainvälinen kommunistinen vallankumous!

## TERVEHDYS UNKARIN TYÖLÄISILLE

Toverit! Viestit, joita saamme Unkarin Neuvostovallan työntekijöiltä, saattavat meidät ihastuksen ja riemun valtaan. Unkarissa on Neuvostovalta ollut olemassa vasta hiukan yli kaksi kuukautta, mutta järjestyneisyytensä puolesta Unkarin proletariaatti on nähtävästi jo sivuuttanut meidät. Se onkin ymmärrettävää, sillä väestön yleinen kulttuuritaso on Unkarissa korkeampi, sitäpaitsi teollisuustyöläisten osuus koko väestöstä on verrattomasti suurempi (Budapestin kolmen miljoonan asukkaan osuus nykyisen Unkarin 8-miljoonaisesta väestöstä) ja vihdoin itse siirtyminen neuvostojärjestelmään, proletariaatin diktatuuriin, tapahtui Unkarissa verrattomasti helpommin ja rauhallisemmin.

Tämä viimeksi mainittu seikka on erittäin tärkeä. Useimmat Euroopan sosialistijohtajista, niin sosialishovininistisen kuin kautskylaisenkin suunnan edustajista, ovat siinä määrin niiden puhtaasti poroporvarillisten ennakkoluulojen vallassa, joita suhteellisen „rauhallinen” kapitalismi ja porvarillinen parlamentarismi ovat vuosikymmenien kuluessa synnyttäneet, etteivät he pysty käsittämään Neuvostovaltaa eivätkä proletariaatin diktatuuria. Proletariaatti ei kykene täyttämään maailmanhistoriallista vapauttajantehtävänsä; ellei se raivaa tieltään noita johtajia, ellei se karkota heitä. Nuo ihmiset ovat uskoneet täydellisesti tai puoliksi porvariston valheita Venäjän Neuvostovallasta eivätkä ole kyenneet erottamaan uuden, proletaarisen demokratian olemusta, työtätekeville kuuluvan demokratian, Neuvostovallassa olennoituneen sosialistisen demokratian olemusta porvarillisesta demokratiasta, jota he kumartavat

orjamaisesti, nimittäen sitä „puhtaaksi demokratiaksi” eli „demokratiaksi” yleensä.

Nuo sokeat, porvarillisten ennakkoluulojen pimmittämät ihmiset eivät ole käsittäneet maailmanhistoriallista käännettä porvarillisesta demokratiasta proletaariseen demokratiaan, porvariston diktatuurista proletariaatin diktatuuriin. He ovat sekoittaneet venäläisen Neuvostovallan ja sen venäläisen kehityshistorian ne tahi nämä erikoispiirteet ja toisaalta Neuvostovallan tämän sanan kansainvälisessä merkityksessä.

Unkarin proletaarinen vallankumous auttaa sokeitakin saamaan näkönsä takaisin. Siirtyminen proletariaatin diktatuuriin saa Unkarissa aivan toisen muodon kuin Venäjällä: porvarillisen hallituksen vapaaehtoinen eroaminen, työväenluokan yhtenäisyyden, sosialismin yhtenäisyyden momentaaninen palauttaminen *kommunistisen ohjelman pohjalla*. Neuvostovallan olemus tulee nyt esille sitä selvemmin: maailmassa ei nykyään voi olla mitään muunlaista valtaa, jolla olisi työtätekevien ja niiden eturinnassa olevan proletariaatin kannatus, kuin Neuvostovalta, kuin proletariaatin diktatuuri.

Tämä diktatuuri edellyttää säälimättömän ankaran, ripeän ja päättäväisen väkivallan käyttämistä riistäjien, kapitalistien, tilanherrojen ja heidän apureittensa vastarinnan tukahduttamiseksi. Se joka ei ole ymmärtänyt tätä, ei ole vallankumouksellinen, hänet on syrjäytettävä proletariaatin johtomiesten tai neuvonantajien tehtävistä.

Mutta proletariaatin diktatuuri ei ole olemukseltaan pelkkää väkivaltaa eikä edes pääasiallisesti väkivaltaa. Se on varsinaiselta olemukseltaan työtätekevien kärkiosaston, heidän etujoukkonsa, heidän ainoan johtajansa, proletariaatin järjestyneisyyttä ja kurinalaisuutta. Sen päämääränä on rakentaa sosialismi, hävittää yhteiskunnan luokkajako, tehdä yhteiskunnan kaikki jäsenet työtätekeviksi, poistaa pohja kaikkinaiselta ihmisen harjoittamalta toisen ihmisen riistolta. Tätä päämäärää ei voida saavuttaa yhtäkkiä, vaan se vaatii melko pitkän, kapitalismista sosialismiin johtavan siirtymäkauden — siksi että tuotannon uudestijärjestäminen on vaikea asia ja siksi että tarvitaan aikaa perusteellisiin muutoksiin kaikilla elämän aloilla samoin kuin siksi että tottumus pikkuporvarilliseen ja porvarilliseen taloudenpitoon on valtava voima, joka on voitettavissa vain pitkälli-

sellä, sitkeällä taistelulla. Siksi Marx puhuikin kokonaisuudesta proletariaatin diktatuurin kaudesta kapitalismista sosialismiin johtavana siirtymäkautena<sup>64</sup>.

Koko tämän siirtymäkauden kuluessa kumousta tulevat vastustamaan kapitalistit samoin kuin heidän lukuisat porvarilliseen sivistyneistöön kuuluvat apurinsa, jotka vastustavat sitä tietoisesti, sekä pikkuporvarillisten tottumusten ja perinteiden ylenmäärin pimittämien työtätekevien, muun muassa talonpoikien valtavan suuret joukot, jotka useimmiten vastustavat vallankumousta tietämättömyydessään. Näiden kerrosten keskuudessa ei voida välttää horjuntaa. Työtätekevänä talonpoika kallistuu sosialismiin pitäen työvään diktatuuria parempana kuin porvariston diktatuuria. Viljan myyjänä talonpoika taas kallistuu porvariston ja vapaan kaupan puolelle, s.o. takaisin „totunnaiseen” vanhaan, „ikituttuun” kapitalismiin.

Jotta proletariaatti voisi *johtaa* talonpoikaista ja yleensä kaikkia pikkuporvarillisia kerroksia, tarvitaan proletariaatin diktatuuria, yhden luokan valtaa, sen järjestyneisyyden ja kurinalaisuuden voimaa, sen keskitettyä mahtia, joka nojaa kapitalismin kulttuurin, tieteen ja tekniikan kaikkiin saavutuksiin, tarvitaan sen proletaarista läheisyyttä jokaisen työtätekevän psykologiaan, sen arvovaltaa työtätekevän maalais- ja pientuottajavään keskuudessa, joka on hajanaista, vähemmän kehittyneitä ja altista horjumaan politiikassa. Siinä eivät auta korulauseet „demokratiasta” yleensä, „yhtenäisyydestä” eli „työtätekevien kansankerrosten yhtenäisyydestä”, kaikkien „työn ihmisten tasa-arvoisuudesta” j.n.e., j.m.s., siinä eivät auta nuo korulauseet, joihin poroporvarillistuneet sosialishovinistit ja kautskylaiset ovat niin taipuvaisia turvautumaan. Korulauseet ovat vain silmänlumetta, ne sumentavat tajuntaa ja lujittavat kapitalismin, parlamentarismin, porvarillisen demokratian vanhaa tylsyyttä, kangistuneisuutta, piintyneisyyttä.

Luokkien hävittäminen vaatii pitkälistä, vaikeaa, sitkeää *luokkataistelua*, joka *ei lakkaa* pääoman vallan kukistamisen *jälkeen*, porvarillisen valtion murskaamisen *jälkeen*, proletariaatin diktatuurin pystyttämisen *jälkeen* (kuten vanhan sosialismin ja vanhan sosialidemokratian latteälyiset edustajat kuvittelevat), vaan ainoastaan muuttaa muotoaan, käyden monessa suhteessa entistään ankarammaksi.

Käymällä luokkataistelua porvariston vastarinnan nujertamiseksi sekä pikkuporvariston kangistuneisuuden, piintyneisyyden ja epäröinnin voittamiseksi proletariaatin on suojattava valtansa, voimistettava järjestävää vaikutustaan, saatava „neutralisoiduksi” ne väestökerrokset, jotka pelkäävät loitota porvaristosta ja seuraavat kovin epäröiden proletariaattia, lujitettava uutta kuria, työtätekevien toverikuria, heidän kestäviä yhdyssiteitään proletariaattiin, heidän yhteenliittyneisyyttään proletariaatin ympärille, varmistettava tämä uusi kuri, tämä uusi yhteiskunnallisen kanssakäymisen perusta keskiaikaisen maaorjakurin tilalle, nälkäkurin, kapitalismin aikaisen „vapaaehtoiseen” palkkiorjuuteen pohjautuvan kurin tilalle.

Luokkien hävittämiseksi tarvitaan yhden luokan, juuri sen sorretun luokan diktatuurin kautta, joka luokka kykenee ei ainoastaan kukistamaan riistäjät ja nujertamaan armotta niiden vastarinnan, vaan myös luopumaan aatteellisesti koko porvarillis-demokraattisesta ideologiasta, kaikesta vapautta ja tasa-arvoisuutta ylimalkaan koskevasta poroporvarillisesta sanahelinästä (käytännössä sellainen sanahelinä tarkoittaa *tavaranomistajain* „vapautta ja tasa-arvoisuutta”, *kapitalistin ja työläisen* „vapautta ja tasa-arvoisuutta”, kuten Marx jo kauan sitten osoitti).

Eikä siinä kaikki. Vain se sorrettu luokka kykenee hävittämään diktatuurillaan luokat, jonka vuosikymmenien mitaan pääomaa vastaan käyty poliittinen ja lakkotaistelu on koulunut, yhdistänyt, kasvattanut ja karaissut, — vain luokka, joka on omaksunut kokonaan teollisen, suurkapitalistisen kaupunkilaiskulttuurin ja jolla riittää päättäväisyyttä ja kykyä puolustaa sitä, säilyttää ja kehittää edelleen kaikkia sen saavutuksia, tuoda ne koko kansan ulottuville, kaikkien työtätekevien ulottuville, — vain luokka, joka jaksaa kestää kaikki rasitukset, koettelemukset, vastoinkäymiset ja suuret uhraukset, joita historia kiertämättömästi vaatii siltä, — vain luokka, joka katkaisee siteet menneisyyteen ja raivaa rohkeasti itselleen tien uuteen tulevaisuuteen, — vain luokka, jonka parhaimmisto vihaa ja halveksii sydämensä pohjasta kaikkea poroporvarillisuutta ja tekopyhyyttä, niitä ominaisuuksia, jotka ovat niin yleisiä pikkuporvariston, pienvirkailijain, „sivistyneistön” keskuudessa, — vain luokka, joka on „käynyt läpi työn karkaisevan



koulun" ja saa jokaisen työtätekevän, jokaisen rehellisen ihmisen kunnioittamaan omaa työkykyään,— vain sellainen luokka kykenee diktatuurillaan hävittämään luokat.

Toverit Unkarin työläiset! Te olette antaneet maailmalle vielä paremman esikuvan kuin Neuvosto-Venäjä sillä, että kykenitte heti liittämään yhteen kaikki sosialistit todellisen proletariaatin diktatuurin ohjelman pohjalla. Teillä on nyt edessänne mitä kiitollisin ja vaikein tehtävä — teidän on kestettävä raskas sota Ententeä vastaan. Pysykää lujina. Jos ilmenee horjuntaa niiden sosialistien keskuudessa, jotka liittyivät eilen teihin, proletariaatin diktatuuriin, tai pikku-porvariston keskuudessa, niin tukahduttakaa säälimättä sellainen horjunta. Kuolemantuomio — siinä pelkurin ansaittu palkka sodassa.

Te käytte ainoaa laillista, oikeudenmukaista, todella vallankumouksellista sotaa, sorrettujen sotaa sortajia vastaan, työtätekevien sotaa riistäjiä vastaan, sotaa sosialismin voiton puolesta. Kaikki, mikä maailman työväenluokassa on rehellistä, on teidän puolellanne. Jokainen kuukausi lähentää proletaarista maailmanvallankumousta.

Pysykää lujina! Voitto on oleva teidän!

*Lenin*

27. V. 1919.

„Pravda“ № 115,  
toukokuun 29 pnä 1919

*Julkaistaan käsikirjottuksen mukaan*

---

## BERNIN INTERNATIONALEN SANKARIT

Artikkelissani: „Kolmas Internationale ja sen paikka historiassa” („Kommunistinen Internationale”<sup>65</sup>, № 1, 1. V. 1919, venäjänkielisen painoksen s. 38) viittasin vanhan, mädän „berniläisen” Internationalen edustajien aatteellisen romahduksen erääseen merkittävään ilmaukseen. Tämä taantumuksellisen, proletariaatin diktaturiaa ymmärtämättömän sosialismin teoreetikkojen romahdus ilmeni Saksan „riippumattomien” sosialidemokraattien ehdotuksena, jonka mukaan porvarillinen parlamentti pitäisi yhdistää, liittää, sovittaa yhteen Neuvostovallan kanssa.

Vanhan Internationalen huomattavimmat teoretikot, Kautsky, Hilferding, Otto Bauer ja kumpp. eivät ole ymmärtäneet, että he ehdottavat porvariston diktatuurin ja proletariaatin diktatuurin yhteensovittamista! Miehet, jotka ovat tehneet nimensä tunnetuksi ja valloittaneet työläisten myötätunnon julistamalla luokkataistelua, selittämällä sen välttämättömyyttä, eivät ole ymmärtäneet — sosialismin puolesta käytävän taistelun ratkaisevimmalla hetkellä —, että he luopuvat tyyten koko luokkataisteluteoriasta, kieltäytyvät siitä kokonaan ja siirtyvät tosiasiasa porvariston leiriin yrittäessään sovittaa porvariston diktaturiaa yhteen proletariaatin diktatuurin kanssa. Tämä kuulostaa uskomattomalta, mutta se on tosiasia.

Aivan poikkeuksellisesti meidän on nyt onnistunut saada Moskovassa käsiimme kohtalaisen paljon, vaikkakin irrallisia ulkomaisia sanomalehtiä, joten on käynyt mahdolliseksi palauttaa mieleen hieman yksityiskohtaisemmin — vaikka ei tietysti läheskään täydellisesti — herrojen „riippumattomien” horjunnan historia nykyajan tärkeimmässä teorian ja käytännön kysymyksessä. Kysymys on (*proletariaatin*) diktatuurin suhteesta (*porvarilliseen*) demokra-

tiaan eli Neuvostovallan suhteesta porvarilliseen parlamentarismiin.

Herra Kautsky kirjoitti kirjasessaan „Proletariaatin diktatuuri” (Wien, 1918), että „neuvostolaitos on aikamme tärkeimpiä ilmiöitä. Se lupaa muodostua merkitykseltään ratkaisevaksi niissä pääoman ja työn välisissä ratkaisevissa suurtaisteluissa, joita kohti me kuljemme” (Kautskyn kirjanen, s. 33). Ja hän lisäsi, että bolshevikit ovat tehneet virheen muuttaessaan Neuvostot „yhden *luokan taistelujärjestöstä*” „*valtiolaitokseksi*” ja siten „hävittäessään demokratian” (sama).

Kirjasessani „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky” (Pietari ja Moskova, 1918) erittelin seikkaperäisesti tätä Kautskyn päätelmää ja osoitin, että siinä on unohdettu kokonaan marxismin valtio-opin tärkeimmät perusteet. Valtio (jokainen valtio, m.m. demokraattisinkin tasavalta) ei näet ole muuta kuin koneisto, jonka avulla luokka sortaa toista luokkaa. Kun Neuvostoja sanotaan *luokan taistelujärjestöksi* ja kielletään niiltä oikeus muuttua „*valtiolaitokseksi*”, niin se merkitsee, että *tosiasiassa* luovutaan sosialismin aakkosista, että *koneisto, jonka avulla porvaristo sortaa proletariaattia (toisin sanoen porvarillis-demokraattinen tasavalta, porvarillinen valtio)* julistetaan koskemattomaksi ja puolustetaan sitä, se merkitsee tosiasiassa siirtymistä porvariston leiriin.

Kautskyn kanta on niin silmäänpistävän järjetön, Neuvostovaltaa vaativien työväenjoukkojen rynnistys on niin voimakasta, että Kautskyn ja kautskylaisen on pitänyt häpeällisesti peräytyä, puhua ristiin, sillä he eivät ole kyenneet tunnustamaan rehellisesti erehdystään.

Helmikuun 9 p:nä 1919 ilmestyi Saksan „riippumattomien” (marxilaisuudesta riippumattomien, mutta pikkuporvarillisesta demokratiasta täysin riippuvaisten) sosialidemokratian äänenkannattajassa, „Vapaudessa” („Freiheit”) herra Hilferdingin artikkeli, jossa tämä *jo* vaatii Neuvostojen muuttamista valtio-organisaatioksi, mutta porvarillisen parlamentin, „Kansalliskokouksen” *rinnalla*, yhdessä sen kanssa. Helmikuun 11 p:nä 1919 tämän tunnuslauseen omaksui Saksan proletariaatille osoitetussa julistuksessaan *koko* „riippumattomien” puolue (ja niin muodoin myös herra Kautsky, joka kumoaa vuoden 1918 syksyllä esittämänsä lausunnot).

Tämä porvariston diktatuurin ja proletariaatin diktatuurin yhteensovittamisyritys merkitsee sitä, että luovutaan tyystin sekä marxilaisuudesta että sosialismista yleensä, unohdetaan venäläisten menshevikkien ja „socialistivallankumouksellisten” kokemus, jotka „kokeilivat” toukokuun 6 päivästä lokakuun 25 päivään 1917 (vanhaa lukua) Neuvostojen sovittamista „valtio-organisaationa” *porvarilliseen* valtiolaitokseen ja epäonnistuivat surkeasti tässä kokeilussa.

„Riippumattomien” puoluekokouksessa (maaliskuun alussa 1919) koko puolue asettui tuolle Neuvostojen ja porvarillisen parlamentarismien nerokkaan yhdistämisen kannalle. Mutta „Vapauden” 178. numero 13 päivältä huhtikuuta 1919 („Liite”) tiedottaa, että „riippumattomien” ryhmä Neuvostojen II edustajakokouksessa esitti päätöslauselmaehdotuksen:

„Neuvostojen toinen edustajakokous asettuu neuvostojärjestelmän kannalle. Tämän mukaisesti Saksan valtiollisen ja taloudellisen rakenteen tulee pohjautua Neuvostojen järjestämiseen. Työväen edustajien Neuvostot ovat työtätekevän väestön asettamia edustuslaitoksia poliittisen ja taloudellisen elämän kaikilla aloilla.”

Ja tämän ohella sama ryhmä esitti edustajakokoukselle ehdotuksen „ohjeiksi” (Richtlinien), joissa sanotaan:

„Koko poliittinen valta on Neuvostojen edustajakokouksella...” „Oikeus valita ja valituksi Neuvostoihin on sukupuolesta riippumatta niillä, jotka suorittavat yhteiskunnallisesti välttämätöntä ja hyödyllistä työtä riistämättä vierasta työvoimaa...”

Me näemme näin muodoin, että „riippumattomat” johtajat ovat osoittautuneet proletariaatin takapajuisimman osan ahdasmielisistä ennakkoluuloista täysin riippuvaisiksi säälittäviksi poroporvareiksi. Syksyllä 1918 nämä johtajat kieltäytyvät Kautskyn suulla kaikkinaisesta Neuvostojen muuttamisesta valtio-organisaatioksi. Maaliskuussa 1919 he luopuvat tästä asenteesta laahustaen työläisjoukkojen perässä. Huhtikuussa 1919 he kumoavat edustajakokouksensa päätöksen ja siirtyvät kokonaan kommunistien kannalle: „Kaikki valta Neuvostoille.”

Sellaiset johtajat eivät ole paljontaan arvoisia. Johtajia ei tarvita sitä varten, että he tulkitsisivat proletariaatin takapajuisimman, perässä kulkevan osan, eikä sen etujoukon mielialoja. Ja tällainen selkärangattomuus, jota nämä johtajat osoittavat vaihdellessaan tunnuslauseitaan, vie

heiltä kaiken arvon. Heihin ei voi luottaa. He tulevat *aina* olemaan painolastina, negatiivisena suurena työväenliikkeessä.

„Vasemmistolaisin” heistä, muuan herra Däumig järkeili puolueen edustajakokouksessa (ks. „Vapauden” maaliskuun 9 päivän numeroa) seuraavaan tapaan:

...„Däumig lausui, ettei hänen kantansa eroa missään suhteessa kommunistien vaatimuksesta: ‚Kaikki valta työläisedustajien Neuvostolle.’ Mutta hänen täytyy vastustaa käytännössä harjoitettavaa kommunistien puolueen putschismia ja bysanttinismia, jota he osoittavat joukkoja kohtaan sen asemesta, että kasvattaisivat niitä. Putschistinen, hajanainen toiminta ei voi viedä eteenpäin...”

Putschismiksi saksalaiset sanovat sitä, mitä Venäjän vanhat vallankumoukselliset viitisenkymmentä vuotta sitten nimittivät „kapinaintoiluksi”, „kapinaleikiksi” — pienten salaliittojen, murhayritysten, kapinoiden j.n.e. järjestämistä.

Syyttäessään kommunisteja „putschismista” herra Däumig todistaa siten vain omaa „bysanttinismiaan”, lakeijamaista suhtautumistaan pikkuporvariston ahdasmielisiin ennakkoluuloihin. Moisen herran „vasemmistolaisuus”, kun hän joukkojen pelosta hokee „muodissa olevaa” iskulausetta *ymmärtämättä vallankumouksellista joukkoliikettä*, ei ole rovonkaan arvoista.

Saksassa vyöryy mahtava alkuvoimaisen lakkoliikkeen aalto. Proletariaatin taistelun ennenkuulumaton nousu ja kasvu näyttää muodostuvan suuremmaksi kuin se oli Venäjällä vuonna 1905, jolloin lakkoliike kehittyi pitemmälle kuin koskaan aikaisemmin. Se joka puhuu tällaisen liikkeen edessä „kapinaleikistä”, on toivottoman latteaa ihminen ja ahdasmielisten poroporvarillisten ennakkoluulojen orja.

Herrat filisterit, ja Däumig heidän eturinnassaan, haaveilevat luultavasti sellaisesta vallankumouksesta (jos heidän pääkopassaan on yleensä mitään ajatusta vallankumouksesta), jolloin joukot nousisivat  *yhdellä kertaa ja täysin järjestyneesti*.

Sellaisia vallankumouksia ei ole eikä voi olla. Kapitalismi ei olisi kapitalismia, ellei se pitäisi työtätekevien miljoonaisia joukkoja, heidän valtaenemmistöään sorretussa asemassa, poljettuna, puutteessa ja tietämättömyydessä. Kapitalismi ei voi luhistua muuten kuin vallankumouksen kautta, joka nostattaa taistelun kulussa liikkeelle siihen saakka koskemattomat joukot. Vallankumouksen kehittyessä ovat

alkuvoimaiset purkaukset kiertämättömiä. Yhtään vallankumousta ei ole ollut eikä voi olla ilman niitä.

Herra Däumigin valhetta on, että kommunistit suosivat alkuvoimaisuutta, aivan samanlaista valhetta kuin sekini, mitä olemme moneen kertaan kuulleet menshevikeiltä ja eserriltä. Kommunistit *eivät* suosi alkuvoimaisuutta, *eivät* ole irrallisten leimähduksenomaisten tekojen kannalla. Kommunistit opettavat joukkoja esiintymään järjestyneesti, yhdessä ja yksimielisesti, oikeaan aikaan ja harkitusti. Herrat Däumig, Kautsky ja kumpp. eivät voi kumota tätä tosiasiaa poroporvarillisella parjauksellaan.

Mutta poroporvarit eivät kykene ymmärtämään, että kommunistit katsovat — ja aivan oikein — velvollisuudekseen *olla yhdessä* sorrettujen *taistelevien joukkojen kanssa* eikä syrjässä seisovina ja pelkurimaisesti odottelevina poroporvarillisuuden sankareina. Kun joukot taistelevat, ovat erehdykset taistelussa kiertämättömiä: kommunistit, jotka näkevät nämä erehdykset, *pysyvät joukkojen mukana* selvittäen niitä joukoille, pyrkien korjaamaan erehdykset, puolustaen järkähtämättömästi tietoisuuden voittoa a. kuivoimaisuudesta. On parempi olla taistelevien ja taiste'un kulussa vähitellen erehdyksistään vapautuvien joukkojen kanssa kuin säällittävien intellektuellien, poroporvareiden, kautsky-laisten kanssa, jotka seisoskelevat syrjässä odottaen „täydellistä voittoa” — siinä totuus, joka menee yli herrojen Däumigin ymmärryksen.

Sen pahempi heille. He ovat jo saaneet paikkansa proletarisen maailmanvallankumouksen historiassa raukka-  
maisina pikkupörvareina, taantumuksellisina ruikuttajina, eilisinä Scheidemanniin palvelijoina, tämänpäiväisinä „yhteiskunnallisen rauhan” julistajina, ja on yhdentekevää, julistetaanko sitä perustavan kokouksen ja Neuvostojen yhdistämisen varjolla vai „putschismin” syvämietteisen tuomitsemisen varjolla.

Herra Kautsky on lyönyt ennätyksen marxilaisuuden korvaamisessa taantumuksellis-pikkuporvarillisella ruikutuksella. Hän vetää aina samaa nuottia: murehtii tapahtuvaa, valittaa, itkee, kauhistelee ja saarnaa sovintoa! Tämä surullisen hahmon ritari on kirjoittanut luokkataiste'usta ja sosialismista kaiken ikänsä, mutta kun asiat kehittyivät niin pitkälle, että luokkataistelu kärjistyi äärimmilleen ja sosialismi on jo ovella, neroniekkamme hätääntyi, ratkesi itkuun

ja osoittautui aivan tavalliseksi poroporvariksi. Wieniläisten sosialismin petteiden, Austerlitzien, Rennerien, Baue-rien sanomalehden 98. numerossa („Työväen lehti”, huhtikuun 9 p:nä 1919, Wien, aamupainos) Kautsky kokoaa sadannen, ellei tuhannennen kerran yhteen lamentaationsa.

„...Taloudellinen ajattelu ja taloudellinen käsityskyky — nyyhkii hän — on kaikonnut kaikkien luokkien aivoista...” „Pitkällinen sota on totuttanut laajat proletariaatin kerrokset suhtautumaan täysin välinpitämättömästi taloudellisiin ehtoihin ja luottamaan lujasti väkivallan kaikkivoipaisuuteen...”

Tässä on kaksi „korkeasti oppineen” miehemme „pykälää”! „Väkivallan kultti” ja tuotannon romahdus — siinä syy, minkä vuoksi hän on haksahdannut luokkataistelun *reaalisten* edellytysten analysoinnin asemesta jatkamaan vanhaa, totunnaista, iänikuista pikkuporvarillista ruikutusta. „Me odotimme”, hän kirjoittaa, „vallankumouksen tulevan proletariaatin luokkataistelun tuotteena...” „mutta vallankumous tulikin vallitsevan järjestelmän sotilaallisen romahduksen seurauksena, niin Venäjällä kuin Saksassa-kin...”

Toisin sanoen: tämä neroniekka „odotti” rauhallista vallankumousta! Oivallista!

Herra Kautsky on kuitenkin siinä määrin päästään pyörällä, että unohtaa, miten hän itsekin kirjoitti ennen, ollessaan marxilainen, että sota tulee hyvin luultavasti muodostumaan sysäykseksi vallankumoukselle. Sen sijaan, että erittelisi kylmästi ja pelottomasti, mitä muutoksia sota aiheuttaa *väistämättömästi* vallankumouksen muodoissa, „teoreetikkomme” suree nyt täyttymättömiä „odotuksiaan”!

„...Proletariaatin laajojen kerrosten välinpitämätön suhtautuminen taloudellisiin ehtoihin”!

Millaista pötyä! Miten tuttua tuollainen poroporvarillinen luritus onkaan meille Kerenskin aikakauden menshevikki-lehdistä.

Taloustieteilijä Kautsky on unohtanut, että kun maa on sodan rappioittama ja saatettu perikadon partaalle, niin tärkein, perustavin, olennaisin „taloudellinen ehto” on *työläisten pelastaminen*. Jos työväenluokka pelastetaan nälkäkuolemalta, suoranaishalta tuholta, silloin voidaan kunnostaa sekasortoon saatettu tuotanto. Työväenluokan pelastamiseksi taas tarvitaan proletariaatin diktatuuria, joka on

ainoa keino estää sodan räsitusien ja jälkiseurausten säilyttäminen työläisten harteille.

Taloustieteilijä Kautsky on „unohtanut”, että kysymyksen tappion aiheuttamien räsitusien jakamisesta ratkaisee *luokkataistelu* ja että luokkataistelu tyyten näännytetyssä, hävitetetyssä, nälkäisessä, perikadon partaalla olevassa maassa muuttaa *kiertämättömästi* muotojaan. Se ei ole enää luokkataistelua osuudesta tuotantoon tai tuotannon ohjauksesta (sillä tuotanto on pysähtynyt, hiiltä ei ole, rautatiet ovat epäkunnossa, sota on syössyt ihmiset raiteiltaan, koneet loppuunkuluneita ja niin edelleen ja niin pois päin), vaan *pelastumisesta nälänhädältä*. Vain hölmöt, vaikka olisivatkin korkeasti „oppineita”, voivat näissä olosuhteissa „tuomita” „kuluttaja”-kommunismiin, „sotamies”-kommunismiin ja puhua työläisille ylimielisen opettavaisesti tuotannon tärkeydestä.

Aluksi, ennen kaikkea, ensi kädessä on pelastettava työläiset. Porvaristo haluaa säilyttää etuoikeutensa ja säilyttää kaikki sodan seuraukset työläisten kannettavaksi, t. s. näännyttää työläiset nälkään.

Työväenluokka haluaa pelastua nälänhädältä, mutta sitä varten on lyötävä perinpohjin porvaristo, tyydytettävä *ensin* ravinnontarve, vaikkapa vain kaikkein niukin, sillä muuten *ei voida jatkaa* puolinälkäistä olemassaoloa, *ei jakseta kestää* siihen saakka, kunnes tuotanto voidaan jälleen panna käyntiin.

„Ajattele tuotantoa!” sanoo kylläinen porvari nälkiintyneelle. nälän riuduttamalle työläiselle, ja Kautsky kertoo näitä kapitalistien loruja mukamas „taloustieteenä”, muutuen kokonaan porvariston lakeijaksi.

Mutta työläinen sanoo: eläköön porvarikin puolinälässä, jotta työn ihmiset voisivat toipua, voisivat *välttyä nälkäkuolemalta*. „Kuluttaja-kommunismi” on työläisten pelastuksen ehto. Työläisten pelastamiseksi eivät mitkään uhraukset ole liian suuria! Puoli naulaa henkeä kohti kapitalisteille, naula työläisille — sillä tavoin pitää selviytyä nälkäajasta ja rappiotilasta. Nälkiintyneen työläisen ravitseminen on tuotannon elvyttämisen perusta ja edellytys.

Zetkin lausui täysin oikeutetusti Kautskylle, että tämä „*luisuu porvarillisen taloustieteen kannalle. Tuotannon on palveltava ihmistä, eikä päinvastoin...*”



Riippumaton herra Kautsky osoitti aivan samanlaista riippuvaisuutta pikkuporvarillisista ennakkoluuloista vuodattaessaan kyyneliä „väkivallan kultin” johdosta. Kun bolshevikit selittivät jo vuonna 1914, että imperialistinen sota muuttuu kansalaissodaksi, niin herra Kautsky pysyi vaiti ollen samassa puolueessa Davidin ja kumpp. kanssa, jotka julistivat tämän ennakkonäkemyksen (ja tämän tunnuslauseseen) „mielettömyydeksi”. Kautsky ei ole ymmärtänyt lainkaan imperialistisen sodan kansalaissodaksi muuttumisen väistämättömyyttä ja vierittää nyt syyn ymmärtämättömydestään molempien kansalaissodassa taistelevien osapuolten niskoille! Eikö tämä ole taantumuksellisen poroporvarillisen tylsäjärkisyyden mallinäyte?

Mutta jos se, ettei ymmärretty imperialistisen sodan muuttuvan kiertämättömästi kansalaissodaksi, oli vuonna 1914 *vain* poroporvarillista tylsäjärkisyyttä, niin nyt, vuonna 1919, se on jo jotakin pahempaa. Se on työväenluokan kavaltamista. Kansalaissota on näet *tosiasia* niin Venäjällä kuin Suomessakin, yhtä hyvin Latviassa ja Saksassa kuin Unkarissakin. Aikaisemmissa teoksissaan Kautsky on myöntänyt satoja ja taas satoja kertoja, että on historiallisia kausia, jolloin luokkataistelu kiertämättömästi muuttuu kansalaissodaksi. Sellainen kausi on nyt koittanut, ja Kautsky on joutunut horjuvan, pelkurimaisen pikkuporvariston leiriin.

*„...Spartakusta innoittava henki on olemukseltaan Ludendorfin henkeä... Spartakus ei ainoastaan tuhoa omaa asiaansa, vaan saa lisäksi aikaan sen, että enemmistösosialistit koventavat väkivaltapolitiikkaansa. Noske on Spartakuksen antipodi...”*

Nämä Kautskyn sanat (hänen artikkelistaan wieniläisessä „Työväen lehdessä”) ovat niin äärettömän typeriä, halpamaisia ja katalia, että pelkkä viittauskin niihin riittää. Puolue, joka sietää tällaisia johtajia, on mätä puolue. Bernin Internationalea, johon herra Kautsky kuuluu, emme voi näiden Kautskyn sanojen kannalta katsoen pitää minään muuna kuin keltaisena Internationalena.

Kuriositeettina esitämme vielä eräitä herra Haasen ajatuksia „Amsterdamin Internationalea” käsittelevästä artikkelista („Vapaus”, toukokuun 4 p:nä 1919). Herra Haase ylvästelee sillä, että on esittänyt siirtomaakysymyksestä

päätöslauselman, jonka mukaan „Internationalen ehdotusten pohjalta järjestetyn kansojen liiton... tehtävänä on: siihen asti, *kunnes sosialismi toteutetaan...*” (huomatkaa tämä!) „...hallita siirtomaita silmälläpitäen ensi kädessä alkuasukkaiden etuja ja sitten kansojen liitoksi yhdistyneiden kaikkien kansojen etuja...”

Oikea helmi, eikö totta? Tuon neroniekan päätöslauselman mukaan ei siis porvaristo, vaan jokin kiltti, oikeudenmukainen, hempeä „kansojen liitto” tulee *hallitsemaan siirtomaita, kunnes* sosialismi toteutetaan!! Mikä ero on käytännössä tämän ja kaikkein inhottavimman kapitalistisen tekopyhyyden kaunistelun välillä? Ja nämä ovat Bernin Internationalen „vasemmistolaisia” jäseniä...

Esitän vielä erään pienen lainauksen, jotta lukija voisi havainnollisemmin verrata Haasen, Kautskyn ja kumpp. sepustusten koko tylsyyttä, halpamaisuutta ja inhottavuutta Saksassa vallitsevaan reaaliseen tilanteeseen.

Tunnettu kapitalisti Walther Rathenau on julkaissut kirjansen: „Uusi valtio” (Der neue Staat). Kirjanen on päivätty maaliskuun 24:nä 1919. Sen teoreettinen arvo on nolla. Mutta havainnoitsijana Walther Rathenaun on ollut pakko tunnustaa seuraavaa:

„...Me, runoilijain ja ajattelijain kansa, olemme sivutoimeltamme (im Nebenberuf) poroporvareita...”

„...Idealismia on nykyään vain äärimmäisillä monarkisteilla ja spartakisteilla...”

„Kaunistelematon totuus on tämä: me kuljemme kohti diktatuuria, proletaarista tai pretoriaanista” (ss. 29, 52, 65).

Tuo porvari kuvittelee nähtävästi olevansa yhtä „riippumaton” porvaristosta, kuin herrat Kautsky ja Haase kuvittelevat olevansa „riippumattomia” poroporvarillisuudesta ja ahdasmielisyydestä.

Mutta Walther Rathenau on kahta päänmittaa pitempi Karl Kautskya, sillä jälkimmäinen ruikuttaa piiloutuen pelkurimaisesti „kaunistelemattomalta totuudelta”, kun taas edellinen tunnustaa sen suoraan.

28. V. 1919.

## SÄHKE J. V. STALINILLE

Pietari, Smolna, Stalinille

Pietariin suunnatun valkokaartilaishyökkäyksen kaikki olosuhteet pakottavat otaksumaamaan, että selustassamme ja ehkäpä itse rintamallakin on järjestettyä petturuutta. Vain siten voidaan selittää verrattain vähäisin voimin toimeenpantu hyökkäys, nopea eteneminen sekä toistuvat siltojen räjäytykset Pietariin johtavilla pääradoilla. Vihollinen tuntuu olevan täysin varma siitä, että meiltä puuttuu vähänkin järjestettyä, vastarintaan pystyvää sotavoimaa, ja lisäksi vihollinen luottaa apuun selustasta käsin (tykistövarikon palo Novo-Sokolnikissa, siltojen räjäytykset, tämänpäiväinen uutinen mellakasta Oredezhin seudulla). Pyydän kiinnittämään erityistä huomiota näihin seikkoihin, ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin salahankkeiden paljastamiseksi.

*Lenin*

*Kirjoitettu toukokuun 29 pnä 1919*

*Julkaistu ensi kerran v. 1938*

*Julkaistaan V. I. Leninin allekirjoittaman alkuperäiskappaleen mukaan*

## VAROKAA VAKOILIJOITA!

Kuolema vakoilijoille!

Valkokaartilaisten hyökkäys Pietaria vastaan on todistanut silmännähtävästi, että valkoisilla on kaikkialla rintamavyöhykkeellä, jokaisessa suuressa kaupungissa laaja vakoilu- ja petturijärjestö, joka räjäyttää siltoja, järjestää kapinoita selustassa, panee toimeen kommunistien ja työväenjärjestöjen huomatuimpien jäsenten murhia.

Jokaisen on oltava vartiopaikallaan.

Kaikkialla on terästettävä valppautta kaksin verroin, on harkittava ja toteutettava mitä päättävimmän toimenpiteitä vakoilijain ja valkoisten salaliittolaisten paljastamiseksi ja pidättämiseksi.

Varsinkin rautatieteiläisten ja poikkeuksetta kaikkien armeijan joukko-osastojen poliittisten työntekijäin on lisättävä kaksin verroin varokeinoja.

Kaikkien tietoisten työläisten ja talonpoikien tulee nousta miehuullisesti puolustamaan Neuvostovaltaa, nousta taisteluun vakoilijoita ja valkokaartilaispettureita vastaan. Jokainen olkoon vartiopaikallaan ja pitäköön jatkuvaa sotilaalliseen tapaan järjestettyä yhteyttä puoluekomiteoihin, Erikoiskomissioon (Tshekaan), luotetuimpiin ja kokeineimpiin neuvostotyöntekijätovereihin.

Työläisten ja talonpoikien  
Puolustusneuvoston puheenjohtaja  
*V. Uljanov (Lenin)*

Sisäasiain kansankomissaari  
*F. Dzierżyński*

## LUONNOS KESKUSKOMITEAN OHJEEKSI SOTILAALLISESTA YHTENÄISYYDESTÄ

Ottaen huomioon:

1) että VSFNT on pakotettu, liitossa Ukrainan, Latvian, Eestin, Liettuan ja Valkovenäjän veljesneuvostotasavaltojen kanssa, käymään puolustustaistelua yhteistä vihollista — maailman imperialismia ja sen tukemaa mustasotnialaista ja valkokaartilasta vastavallankumousta vastaan;

2) että tämän sodan menestymisen välttämättömänä edellytyksenä on Punaisen Armeijan kaikkien osastojen yhteinen johto ja mitä tiukin keskitys sosialististen tasavaltojen kaikkien voimien ja resurssien, muun muassa koko sotilas-huoltokoneiston sekä rautatielaitoksen käytössä, koska rautatielaitos on sodassa mitä tärkein aineellinen tekijä, jolla on ensisijainen merkitys paitsi sotaoperaatioiden suorituksessa myös Punaisen Armeijan ase-, ammus-, varuste- ja muonitushuollossa.

VKP:n KK on päättänyt:

1) katsoa ehdottoman välttämättömäksi, että Punaisen Armeijan koko huolto yhdistetään koko sosialistisen puolustussodan ajaksi Puolustusneuvoston ja VSFNT:n muiden keskuslaitosten yhtenäisen johdon alaiseksi;

2) katsoa ehdottoman välttämättömäksi, että rautatielaitos ja rautatieverkon hallinto sosialististen veljestasavaltojen koko alueella yhdistetään koko sosialistisen puolustussodan ajaksi VSFNT:n Kulkulaitosten kansankomissariaatin johdon ja hallinnon alaiseksi;

3) todeta maanpuolustuksen etujen vastaiseksi sellaisen asiointilan, että veljesneuvostotasavalloissa on erilliset Punaisen Armeijan huoltoelimet ja erilliset kulkulaitoskomissariaatit ja vaatia niiden muuttamista sodan ajaksi VSFNT:n Punaisen Armeijan huoltoelinten ja VSFNT:n Kulkulaitosten kansankomissariaatin osastoiksi, jotka

ovat VSFNT:n Punaisen Armeijan keskushuoltoelinten ja VSFNT:n Kulkulaitosten kansankomissariaatin välittömän johdon ja täydellisen määräysvallan alaisina;

4) katsoa välttämättömäksi kumota kaikki dekreetit, jotka koskevat Punaisen Armeijan huoltoa sekä rautatielaitosta tai rautatieverkon hallintoa, mikäli ne ovat ristiriidassa VSFNT:n Punaisen Armeijan huoltoa sekä VSFNT:n rautatielaitoksen ja rautatieverkon hallintoa säätelevien päätösten ja dekreettien kanssa.

*Lenin. Stalin*

*Kirjoitettu toukokuussa 1919*

*Julkaistu ensi kerran v. 1942*

*Julkaistaan  
konekirjoituskappaleen mukaan*

---

---

## SÄHKE J. V. STALINILLE

Pietari, Smolna, Stalinille

Jos tilanne on Pietarin rintamalla suotuinen, on jännittävä kaikki voimat nopean ja ratkaisevan iskun antamiseksi, sillä joukkoja tarvitaan kipeästi muualla.

*Lenin*

*Kirjoitettu kesäkuun 4 pnä 1919*

*Julkaistu ensi kerran v. 1938*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

---

**EHDOTUS**  
**VKP(b):n KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖKSEKSI**  
**PIETARIN RINTAMASTA**

KK päättää:

1. Katsoa Pietarin rintaman tärkeysjärjestyksessä ensimmäiseksi. Pitää tätä ohjeena joukkoja lähetettäessä j.n.e.

2. Lähettää Itärintamalta siirrettävästä divisioonasta  $\frac{2}{3}$  Pietariin,  $\frac{1}{3}$  Etelärintamalle.

3. Antaa Organisaatiobyroon tehtäväksi ryhtyä mitä tarkkaimpiin ja kiireellisimpiin toimenpiteisiin kommunistien siirtämiseksi entistä voimaperäisemmin neuvostotyöstä (keskuksesta ja maaseudulta) sotilaalliseen työhön, varsinkin syvälle selustaan ja rintaman lähiselustaan (sotilaskarkuruuden vastustamiseksi, sotilashankintojen suorittamiseksi, varastoihin, mobilisaation jouduttamiseksi ja niin edelleen).

4. Samanlainen tehtävä annetaan Puolustusneuvoston ja Kansankomissaarien Neuvoston toimeksi.

*Kirjoitettu viimeistään  
kesäkuun 10 pnä 1919*

*Kaksi ensimmäistä kohtaa  
julkaistu v. 1941  
Julkaistaan ensi kertaa täydellisesti*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*



## SUURI ALOITE

(TYÖLÄISTEN SANKARUUDESTA SELUSTASSA.  
„KOMMUNISTISTEN TALKOIDEN” JOHDOSTA)

*Julkaistu heinäkuussa 1919  
erillisenä kirjasena, Moskova  
Allekirjoitus: N. Lenin*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*



(1)

Американский рынок.

(В отношении работы в Уэльсе  
по поводу "конкуренции с  
соединенными штатами").

Несмотря на то, что рынок сбыта  
крайне ограничен. Развитие и конкуренция в области с  
Канадой, до сих пор остаются с другими видами  
конкуренции и конкуренции, особенно в области  
самообслуживания и обслуживания, особенно в области  
социально-экономической революции. Несмотря на то, что  
идея улучшения производства, особенно в области  
состава и структуры, но это идея в области  
рынка и на это. В отношении конкуренции, особенно  
на американском рынке для работы социальная,  
вот что является основой кооперации, особенно  
успешности в Канаде, особенно в области,  
успешности, рынок.

Не исключая возможности конкуренции  
работы в Уэльсе. Уэльс - это рынок сбыта  
не в том отношении, чтобы улучшить работ-  
ники, но их содействием к этому, конкуренции  
таких субъектов. Увидели, что рынок сбыта  
качался, но это качалось как бы в области  
состава. Это - качалось как бы в области  
состава конкуренции, особенно в области  
состава конкуренции, особенно в области  
состава конкуренции, особенно в области

Ensimmäinen sivu  
V. I. Leninin käsikirjoituksesta  
„Suuri aloite”.—  
Kesäkuun 28 pnä 1919

*Pienennetty*

Sanomalehdet kertovat lukuisia esimerkkejä puna-armeijalaisten sankaruudesta. Työläiset ja talonpojat osoittavat usein ihmeteltävää urhoollisuutta ja kestävyyttä taistelussa koltshakilaisia, denikiniläisiä sekä tilanherrojen ja kapitalistien muita joukkoja vastaan, puolustaessaan sosialistisen vallankumouksen saavutuksia. Partisanismista vapautuminen, väsymyksen ja holtittomuuden voittaminen käy hitaasti ja työläästi, mutta se edistyy kaikesta huolimatta. Sosialismin voiton hyväksi tietoisesti uhreja antavien työtätekevien joukkojen sankaruus — siinä on uuden kurin, toverikurin perusta Punaisessa Armeijassa, sen uudestisyntymisen, lujittumisen ja kasvun perusta.

Vähintään yhtä suurta huomiota ansaitsee työläisten sankaruus selustassa. Tässä suhteessa on työläisten omaaloitteisesti järjestämällä *kommunistisilla talkoilla* erittäin laajakantoinen merkitys. Se on nähtävästi vasta alkua, mutta tämä alkua on tavattoman suurimerkityksinen. Tämä on alkuna kumoukseen, joka on vaikeampi, oleellisempi, perinpohjaisempi, ratkaisevampi kuin porvariston kukistaminen, sillä tämä on voitto omasta luutuneisuudesta, holtittomuudesta, pikkuporvarillisesta itsekkyydestä, noista tottumuksista, jotka kirottu kapitalismi on jättänyt perinnöksi työläiselle ja talonpojalle. Kun *tämä* voitto varmistetaan, silloin ja vasta silloin luodaan uusi yhteiskunnallinen kuri, sosialistinen kuri, silloin ja vasta silloin käy mahdolltomaksi

paluu takaisin kapitalismiin, kommunismi tulee todella voittamattomaksi.

„Pravda” julkaisi toukokuun 17 p:nä tov. A. Zh:n artikkelin „Työ vallankumoukselliseen tapaan (Kommunistinen lauantai)”. Tuo artikkeli on niin tärkeä, että lainaamme sen tähän kokonaisuudessaan:

## TYÖ VALLANKUMOUKSELLISEEN TAPAAN

(KOMMUNISTINEN LAUANTAI)

VKP:n Keskuskomitean kirje työstä *vallankumoukselliseen tapaan* antoi voimakkaan sysäyksen kommunistisille järjestöille ja kommunisteille. Yleisen innostuksen valtaamina monet rautatieläiskommunistit pyrkivät rintamalle, mutta suurin osa heistä ei voinut jättää vastuunalaisia toimipaikkojaan eikä keksiä uusia vallankumouksellisia työnteon menetelmiä. Eri paikkakunnilta saapuneet tiedot mobilisointityön hitaudesta sekä virastokankeus pakottivat Moskovan—Kasaanin rautatien rata-alueen kiinnittämään huomiota rautatien talouskoneistoon. Osoitautui, että kiireelliset tilaukset ja veturien korjaustyöt viivästyvät työvoiman vähyyden ja alhaisen työtehon vuoksi. Toukokuun 7 p:nä Moskovan—Kasaanin rautatien rata-alueen kommunistien ja myötämielisten yleisessä kokouksessa asetettiin kysymys siten, että Koltshakin voittamiseksi on siirryttävä sanoista tekoihin. Tehty ehdotus kuului näin:

„Vaikean sisäisen ja ulkoisen tilanteen vuoksi, saadakseen yliotteen luokkavihollisesta kommunistien ja myötämielisten tulee jälleen kannustaa itseään ja luovuttaa lepoajastaan vielä yksi tunti työhön, t.s. pidentää työpäiväänsä yhdellä tunnilla, laskea nämä tunnit yhteen ja tehdä lauantaina yhdellä kertaa 6 tuntia ruumiillista työtä luodakseen viipymättä reaalisia arvoja. Katsoen, ettei kommunistien tule säästää terveyttään eikä henkeään, kun kysymyksessä ovat vallankumouksen saavutukset, työ tehdään maksutta. *Kommunistinen lauantai* otetaan käytäntöön koko rata-alueella siihen saakka, kunnes Koltshak on lopullisesti voitettu.”

Vähäisen epäroinnin jälkeen tämä ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Lauantaina toukokuun 10 p:nä klo 6 illalla kommunistit ja myötämieliset tulivat työhön kuin sotilaat, rivistäytyivät, ja mestarit veivät heidät järjestyneesti työpaikoille.

*Vallankumoukselliseen tapaan* tehdyn työn tulokset ovat *nähtävissä*. Oheenliitettyssä yhteenvedossa on osoitettu työpaikat sekä tehdyn työn luonne.

Työpaikka	Työn laatu	Työaisten lukumäärä	Tuntimäärä		Tehty työ
			Aikavaihtoköjä	Yhteensä	
Moskova. Pääveturi- konepaja.	Linjalla tarvittavien materiaalien, veturien korjausvälineiden ja vaununosien lastaus Perovoon, Muromiin, Alatyriin ja Syzraniin.	48	5	240	Lastattu 7.500 puutaa, purettu 1.800 puutaa.
		21	3	63	
		5	4	20	
Moskova. Henkijöju- nien veturi- varikko.	Veturien monipuolinen huoltokorjaus.	26	5	130	Yhteensä suoritettu 1½ veturin korjaustyöt.
Moskova. Järjestely- asema.	Veturien huoltokorjaus.	24	6	144	Korjattu 2 veturia ja neljästä irrotettu korjattavat osat.
Moskova. Vaunuv- arikko.	Matkustajavaunujen huoltokorjaus.	12	6	72	Kaksi III luokan vaunua.
„Perovo“, Päävaunu- konepaja.	Vaunujen korjaus ja huolto lauantaina, sunnuntaina.	46	5	230	12 umpinaista tavaravaunua ja 2 avovaunua.
		23	5	115	
	<i>Yhteensä</i> .....	205	—	1.014	Kaikkiaan korjattu 4 veturia ja 16 vaunua sekä purettu ja lastattu 9.300 puutaa.

Työn kokonaisarvo on normaalipalkan mukaan 5.000.000 ruplaa, ylitöypalkan mukaan 1½ kertaa suurempi.

Työn voimaperäisyys oli lastauksessa 270 prosenttia korkeampi kuin tavallisilla työläisillä. Muissa töissä työn voimaperäisyys oli suunnilleen samanlainen.

Työvoiman vähydestä ja virastokankeudesta johtuvat (kiireellisten) tilausten viivästymiset seitsemästä päivästä kolmeen kuukauteen on poistettu.

Työtä tehtiin huonokuntoisilla välineillä (jotka olivat helposti korjattavissa), mikä viivästytti eri ryhmiä 30—40 minuutilla.

Töiden johtamista varten jätetty henkilökunta ennätti hädin tuskin järjestää uusia töitä, eikä liene paljontaan lioittelua niissä vanhan mestarin sanoissa, että *kommunistisena lauantaina* tehtiin työtä yhtä

paljon kuin valveutumattomat ja holtittomat työläiset tekevät kokonaisuudessaan viikossa.

Koska töihin osallistui myös muita vilpittämiä Neuvostovallan kannattajia ja tällaisten henkilöiden tulvaa odotetaan tulevanakin lauantaina ja kun muutkin kaupunkipiirit haluavat seurata Moskovan—Kasaanin radan rautatieläiskommunistien esimerkkiä, koskettelen yksityiskohtaisemmin talkoiden järjestelypuolta eri työpaikoilta saapuneiden fietojen perusteella.

Työhön osallistuneista oli noin 10 prosenttia kommunisteja, näiden työpaikkojen vakinaisia työntekijöitä. Loput olivat vastuunalaisissa ja valinnallisissa tehtävissä olevia, rautatien komissaarista erillisen laitoksen komissaariin saakka, ja myös ammattiliiton sekä rautatien hallinnon ja Kulkulaitosten komissariaatin työntekijöitä.

Työssä vallitsi tavaton innostus ja yhteishenki. Kun työläiset, konttoristit ja hallintovirkailijat kiroilematta ja kiistelemättä tarttuivat matkustajajunan veturin 40-puutaiseen pyöränkehään, vierittivät sen paikalleen kuin ahkerat muurahaiset, syntyi sydämessä kollektiivisen työn aiheuttama lämmin riemuista tunne ja usko työväenluokan voiton järkkymättömyyteen lujittui. Maailmanmahtavat rosvot eivät pysty kuristamaan työläisvoittajia, ja sisäisen sabotaasin harjoittajat saavat turhaan odottaa Koltshakia.

Töiden päätyttyä läsnäolijat saivat olla ainutlaatuisen näyn todistajina: satakunta kommunistia, väsyneinä, mutta ilonvälke silmissään, tervehti asian menestystä Internationalen juhlaivin sävelin — ja tuntui siltä, että nämä voiton hymnin voitokkaat sävelet kiirivät seinien lävitse yli koko työläis-Moskovan ja leviävät, kuten veteen heitetyn kiven synnyttämät aallot, ympäri työläis-Venäjää ja saavat liikkeelle väsyneet ja veltostuneet.

A. Zh.

Arvioidessaan tätä erinomaista „seuraamisen arvoista esimerkkiä” „Pravda” kirjoitti toukokuun 20 p:nä sanotulla otsikolla varustetussa tov. N. R:n artikkelissa:

„Tällainen kommunistien työskentely ei ole harvinaista. Tiedän sellaisia tapauksia sähkölaitokselta ja eri rautateiltä. Nikolain rautatiellä kommunistit tekivät ylityötä monta yötä kääntölavalta suistuneen veturin nostossa; Pohjoisella radalla kaikki kommunistit ja myötämieliset tekivät talvella monena sunnuntaina työtä puhdistaan raiteita lumesta; useiden tavara-asemien puoluesolujen jäsenet tekevät öisin tarkastuksia asemalla kuljetustavaroiden varastelun ehkäisemiseksi, mutta tällainen työ on ollut satunnaista ja epäsäännöllistä. Toverit kasaanilaiset ovat tuoneet tähän työhön sitä uutta sisältöä, mikä tekee sen järjestelmälliseksi ja vakinaiseksi. „Siihen saakka, kunnes Koltshak on lopullisesti voitettu”, päättivät toverit kasaanilaiset ja siinä on heidän työnsä koko merkitys. He ovat pidentäneet kommunistien ja myötämielisten työpäivää tunnilla koko sotatilan ajaksi; samalla he näyttävät esimerkkiä tuottoisasta työstä.

He ovat jo saaneet ja heidän pitää saada yhä uusia seuraajia. Aleksanterin rautatien kommunistien ja myötämielisten yleinen kokous käsiteli sotatilannetta sekä toverien kasaanilaisten päätöstä ja päätti: 1) Ottaa käytäntöön „talkootyöt” Aleksanterin rautatien kommunistien



ja myötämielisten keskuudessa. Ensimmäiset talkoot pidetään toukokuun 17 pnä. 2) Järjestää kommunisteista ja myötämielisistä esimerkillisiä malliryhmiä, joiden tulee näyttää työläisille, miten pitää työskennellä ja mitä todella voidaan saada aikaan nykyisillä materiaaleilla, työvälineillä ja ravinnolla.

Toverit kasaanilaiset sanovat heidän esimerkkinsä tehneen suuremman vaikutuksen ja he odottavat seuraavana lauantaina työhön huomattavaa määrää puolueeseen kuulumattomia työläisiä. Näitä rivejä kirjoitettaessa kommunistien ylityö Aleksanterin radan konepajoissa ei ole vielä alkanut, on ollut vain huhupuhetta suunniteltavista töistä, mutta puolueeseen kuulumaton joukko liikehtii jo ja on alkanut puhua. „Kun olisimme eilen tienneet, niin mekin olisimme valmistautuneet ja tulleet töihin”, „ensi lauantaina tulen välttämättä” — kuuluu joka taholta. Tuollaisten töiden aikaansaama vaikutus on hyvin suuri.

Selustan kaikkien kommunististen solujen tulee seurata toverien kasaanilaisten esimerkkiä. Ei ainoastaan Moskovan rautatiesolmun kommunististen solujen, vaan koko Venäjän puoluejärjestön tulee seurata tätä esimerkkiä. Ja maaseudulla on kommunististen solujen ensi kädessä ryhdyttävä muokkaamaan puna-armeijalaisten peltoja auttaakseen siten heidän perheitään.

Toverit kasaanilaiset lopettivat työnsä ensimmäisenä kommunistisena lauantaina laulamalla Internationalen. Jos koko Venäjän kommunistinen järjestö seuraa tuota esimerkkiä ja toteuttaa sitä johdonmukaisesti käytännössä, niin Venäjän Neuvostotasavalta on voittava lähikuukausien vaikeudet Internationalen sävelten kajahdellessa tasaavallan kaikilta kulmilta...

Työhön, toverit kommunistit!”

Toukokuun 23 pnä 1919 „Pravda” tiedotti, että

„Toukokuun 17 pnä pidettiin Aleksanterin rautatiellä ensimmäiset kommunistiset „talkoot”. Yleisen kokouksen päätöksen mukaisesti 98 kommunistia ja myötämielistä teki 5 tuntia palkatonta ylityötä saaden ainoastaan oikeuden toiseen maksulliseen päivälliseen, jonka kera annettiin kullekin talkoolaiselle, kuten ruumiillisen työn tekijälle, puoli naulaa leipää samaten maksusta.”

Vaikka työ oli huonosti valmisteltu ja huonosti järjestetty, niin silti *työn tuottavuus oli 2—3 kertaa tavallista korkeampi.*

Tässä esimerkkejä:

Viisi sorvaria teki neljässä tunnissa 80 akselia. Työn tuottavuus oli tavalliseen verrattuna 213%.

20 sekatyöläistä kokosi 4 tunnissa vanhaa materiaalia 600 puutaa ja 70 vaununjousta, painoltaan 3½ puutaa kukin, kaikkiaan 850 puutaa. Työn tuottavuus oli tavalliseen verrattuna 300%.

„Toverit selittävät tämän sillä, että tavallisena työaikana tehtävä työ on kyllästyttävää, ikävyyttävää, kun taas talkoissa tehdään työtä mielihalulla ja innostuksella. Mutta nyt hävettää tehdä tavallisenakaan työaikana vähemmän kuin kommunistisissa talkoissa.”

„Monet puolueeseen kuulumattomat työläiset ilmoittavat nyt haluvansa osallistua talkoisiin. Veturimiehistöt tarjoutuvat ottamaan „haudausmaalta” veturin, korjaamaan sen talkootöinä ja laskemaan liikkeelle.

On saapunut tietoja, että samanlaisia talkoita järjestetään myöskin Vjazman rautatielinjalla.”

Siitä, miten työt näissä kommunistisissa talkoissa sujuvat, kirjoittaa tov. A. Djatshenko kesäkuun 7 päivän „Pravdassa”. Esitämme pääosan hänen kirjoituksestaan, jonka otsikkona on „Talkoolaisen muistiinpanoja”:

„Suurella riemulla lähdin toverini kanssa suorittamaan rata-alueen puolueosaston päätöksen mukaisesti lauantai-„urakkaa” ja antamaan tilapäisesti, muutamiksi tunneiksi lepoa aivoille panemalla lihakset toimintaan... Meidän oli määrä tehdä työtä rautatien puunjalostustehtaalla. Saavuimme sinne, löysimme meikäläiset, tervehdimme, pilailimme, luimme omat voimamme — kaikkiaan 30... Mutta edessämme on „hirviö” — melko raskas, noin 600—700 puutaa painava höyrykattila, ja se meidän on „siirrettävä”, t.s. vieritettävä melkein  $\frac{1}{4}$  tai  $\frac{1}{3}$  virstan päähän alustalleen. Epäily hiipii mieliimme... Mutta pian olemme jo täydessä työssä; toverit asettivat kattilan alle puiset telat, sitoivat kaksi köyttä, ja työ alkoi... Kattila ei vähällä hievahtanut, mutta lähti viimein kuitenkin liikkeelle. Me iloitsemme, meitähän on niin vähän... saman kattilan kimpussa oli rehkinyt melkein parin viikon ajan meitä kolme kertaa lukuisampi joukko työläisiä ei-kommunisteja, mutta se oli hangoitellut vastaan, kunnes joutui meidän käsiimme... Aherramme tunnin oikein hartiavoimalla ja yksimielisesti toverimme heijarimiehen rytmillisen komennon mukaan: „Yksi, kaksi, kolme”, ja kattila liikkuu liikkumistaan. Mutta mitä kummaa? Yhtäkkiä joukko tovereita kieriskelee hullunkurisesti maassa — köysi on „pettänyt” käsissämme... Tuokio vain, ja köyden tilalle kiinnitetään touvi... On ilta, hämärtää jo, mutta meidän on vielä ylitettävä pieni kumpare ja sen jälkeen työ on kohta tehty. Kädet vapisevat, kämmeniä kuumoittaa, hikoilemme, punnerramme kaikin voimin — ja työ luistaa. „Päällismiehet” seisovat ja menestyksemme hämmentäminä tarttuvat myös touviin. Avuksi vain! Jo on aikakin! Tuossa puna-armeijalainen pysähtyy katselemaan työtämme Hänellä on hanuri. Mitä hän ajattelee? Mitähän ihmisiä nuo ovat? Mitä he touhuavat lauantaina, kun kaikki muut ovat jo kotonaan? Minä teen lopun hänen arvailuistaan ja sanon: „Toverit! Soitapas meille jotakin reipasta, mehän emme ole mitään nahjustelijoita, vaan oikeita kommunisteja,— näetkö, miten meiltä työ käy kuin tanssi, emme laiskottele, vaan puskemme föitä.” Puna-armeijalainen laskee varovaisesti hanurin käsistään ja kiiruhtaa tarraamaan kiinni touvista...

„Engelsmanni se mies!” aloittaa tov. U. kauniilla tenorillaan, me myötämme kuorossa, ja voimakkaasti kaikuvat työlaulun sanat: „Hei, junttamme hei juu, jo nousee, jo nousee...”

Tottumattomat lihakset väsyvät, harteita ja selkää pakottaa, mutta... edessä on vapaapäivä — lepopäivämme, ehdimme vielä nukkua tarpeeksi. Määränpää on lähellä, ja muutaman heilahduksen jälkeen „hirviömme” on jo melkein alustansa luona: laittakaa lankut, asettakaa alustalle — ja ryhtyköön tämä kattila täyttämään tehtävänsä, mitä siltä on jo

kauan odotettu. Me menemme joukolla sisälle, paikallisen puoluesolun „kerholaan”, huoneen seinillä on julisteita ja telineissä kiväärejä; „kerhola” on kirkkaasti valaistu. Innolla laulettu „Kansainvälisen” jälkeen herkuttelimme teellä „rommin” ja vieläpä leivänkin kera. Tällainen kestitys, jonka paikalliset toverit olivat järjestäneet, on enemmän kuin paikallaan raskaan työmme jälkeen. Hyvästelemme veljellisesti tovereita ja rivistäydymme. Vallankumouslaulut raikuvat yön hiljaisuudessa nukkuvilla kaduilla, askelten tasainen töminä säästää laulua. „Rohkeesti hehkuvien rinnoin”, „Työn orjat, sorron yöstä nouskaa” — kiirii Internationalen ja työn laulumme.

On vierähtänyt viikko. Kätemme ja olkapäämme ovat levähtäneet, ja me ajamme „talkoisiin”, nyt jo 9 virstan päähän Perovoon, korjaamaan vaunuja. Toverit ovat kiivenneet „amerikkalaisen” vaunun katolle, missä he laulavat sointuvasti ja kauniisti „Kansainvälistä”. Junan matkustajat kuuntelevat ja ovat nähtävästi ihmeissään. Pyörät jyskyttävät tasaisesti, ja me, jotka emme olleet ehtineet kiivetä katolle, riipumme „amerikkalaisen” portailla kuin mitkäkään „hurjapäät”. Mutta juna pysähtyykin jo, olemme perillä. Kuljemme pitkän pihan läpi ja kohtaamme toveri komissaari G:n, joka ottaa meidät ilolla vastaan.

— Työtä on, väkeä vain on vähän! Kaiken kaikkiaan 30 henkeä, ja meidän on kuudessa tunnissa korjattava pirun tusina vaunuja! Tuolla ovat merkityt pyöräparit, paitsi tyhjiä vaunuja meillä on vielä täysinäinensäiliövaunukin... mutta ei hätää... kyllä „pärvätään”, toverit!

Työ on täydessä käynnissä. Minä ja viisi muuta toveria olemme saaneet työvälineeksemme parin piiruja, s.o. vahvoja puukankia. 60—70 puudan painoiset pyöräparit hyppelevät ketterästi raiteelta toiselle meidän olkapäittemme voimalla ja kahden piirun kankeamina, tov. „heijarimiehen” ohjaillessa niiden kulkua. Vanha pyöräpari on kohta irrotettu ja uusi pantu tilalle. Nyt ovat jo kaikki paikallaan, ja me „uitamme” kuluneen vanhan romun nopeasti raiteita pitkin vajaan... Yksi, kaksi, kolme — ja kääntyvä rautainen nostokone on siepannut pyöräparin ja siirtänyt sen pois raiteilta. Tuolla pimeässä kalkuttavat vasarat, toverit ahertavat siellä „sairaiden” vaunujensa ympärillä utterasti kuin mehiläiset. He nikkaroivat, maalaavat, kattavat kattoa — työ edistyy meidän sekä tov. komissaarin iloksi. Pianpa tarvitsevat käsiämme sepätkin. Kenttäahjossa on hehkuva koukkupäinen kytkinkanki, joka on vääntynyt varomattomasta sysäyksestä. Valkohehkuisena, kipinöivänä se joutuu alaisimelle, ja meidän reippaista iskuistamme, kokeneen toverin tarkastaessa silmämitalla, saa jälleen oikean muotonsa. Se on vielä hohtavanpunainen, kun me kannamme sen nopeasti paikalleen ja työnnämme kipinöivänä rautaiseen reikään — muutama isku, ja se on paikallaan. Ryömimme vaunun alle. Siellä olevien kytkinlaitteiden ja hakojen rakenne ei ole lähimainkaan niin yksinkertainen kuin luullaan, siellä on kokonainen systeemi niitteineen ja kierrejousineen.

Työ sujuu, yö pimereä, soihdut palavat kirkkaasti. Pian lopetamme työn. Osa tovereita istahtaa pyöränakselien päälle ja hörppii kuumaa teetä. Tcukokui ren yö on raikas ja uuden kuun sirppi loistaa kauniina taivaalla Leikinlaskua, naurua, tervettä huumoria.

— Toveri G., lopeta jo työ, kyllä se riittää, kun olet korjannut 13 vaunua!

Mutta toveri G:stä se on vähän.

Teenjuonti lopetetaan, viritämme voitonlaulumme, lähdemme portille...”

Liike „kommunististen talkoiden” järjestämiseksi ei rajoitu Moskovaan. Kesäkuun 6 pnä „Pravda” tiedotti:

„Toukokuun 31 pnä pidettiin Tverissä ensimmäiset kommunistiset talkoot. Rautatiellä työskenteli 128 kommunistia. 3½ tunnissa on lastattu ja purettu 14 vaunua, korjattu 3 veturia, sahattu 10 syltä halkoja ja tehty muita töitä. Ammattitaitoisten kommunistityöläisten työteho ylitti tavallisen työn tuottavuuden 13-kertaisesti.”

Edelleen voimme lukea kesäkuun 8 päivän „Pravdasta”:

#### KOMMUNISTISET TALKOOT

„Saratov, kesäkuun 5 pnä. Vastaten moskovaalaisten tovereiden kehoitukseen rautatieläiskommunistit päättivät yleisessä puoluekokouksessa tehdä lauantaisin 5 tuntia ylityötä ilman palkkaa kansantalouden tukemiseksi.”

\* \* \*

Olen esittänyt mahdollisimman seikkaperäisesti ja laajasti tietoja kommunistisista talkoista, sillä tässä me epäilemättä näemme kommunistisen rakennustyön yhden mitä tärkeimmän puolen, johon lehdistömme ei kiinnitä riittävästi huomiota ja jolle me kaikki annamme vielä liian vähän arvoa.

Vähemmän räiskyviä poliittisia puheita, enemmän huomiota yksinkertaisimpiin, mutta eläviin, elämästä otettuihin, käytännön tarkistamiin kommunistisen rakennustyön tosiasioihin — tätä tunnusta tulee meidän kaikkien, kirjailijoihimme, agitaattoriemme, propagandistiemme, organisaattoriemme j.n.e. väsymättä toistaa.

On luonnollista ja kiertämätöntä, että ensi aikoina proletarisen vallankumouksen jälkeen meitä kiinnostaa eniten pää- ja perustehtävä, porvariston vastarinnan lanstaminen, riistäjien voittaminen, heidän salaliittonsa kukistaminen (esim. „orjanomistajien salaliitto” Pietarin luovuttamiseksi, johon osallistuivat kaikki mustasotnialaisista ja kadeteista menshevikkeihin ja eseriin asti<sup>66</sup>). Mutta tämän tehtävän ohella nousee etualalle yhtä kiertämättömästi — ja sitä voimakkaammin mitä pitemmälle ehditään — myönteisen kommunistisen rakennustyön oleellisempi tehtävä, uusien taloudellisten suhteiden, uuden yhteiskunnan luomisen tehtävä.

Proletariaatin diktatuuri — kuten olen jo monta kertaa joutunut huomauttamaan, muun muassa myös puheessani maaliskuun 12 p:n Pietarin Edustajain Neuvoston istunnossa — ei ole pelkkää riistäjiin kohdistettua väkivaltaa eikä edes pääasiassa väkivaltaa. Tämän vallankumouksellisen väkivallan taloudellisena perustana, sen elinvoimaisuuden ja menestyksen takeena on se, että proletariaatti edustaa ja toteuttaa työn yhteiskunnallista organisaatiota, joka on korkeammantyyppistä kapitalismiin verrattuna. Siinä on asian ydin. Siinä on kommunismin voiman lähde ja sen kiertämättömän täydellisen voiton tae.

Maaorjuuden aikainen yhteiskunnallisen työn organisaatio nojasi keppikuriin, samalla kun työtätekevät, joita tilanherrojen pieni ryhmä ryösti ja piti pilkkanaan, olivat tietämättömiä ja sorrettuja. Kapitalistinen yhteiskunnallisen työn organisaatio nojasi nälkäkuriin ja työtätekevien valtava joukko pysyi kaikesta porvarillisen kulttuurin ja porvarillisen demokratian edistyksestä huolimatta jopa kehittyneimmissä, sivistyneimmissä ja demokraattisimmissäkin tasavalloissa tietämättömänä ja sorrettuna palkkaorjien tai poljettujen talonpoikien joukkona, jota kourallinen kapitalisteja ryösti ja piti pilkkanaan. Kommunistinen yhteiskunnallisen työn organisaatio, johon ensimmäisenä askeleena on sosialismi, nojaa ja tulee ajan mittaan yhä vankemmin nojaamaan itse työtätekevien vapaaseen ja tietoiseen kuriin, työtätekevien, jotka ovat kukistaneet sekä tilanherrojen että kapitalistien ikeen.

Tämä uusi kuri ei tipahda taivaasta eikä synny hyvistä toivomuksista, se kasvaa kapitalistisen suurtuotannon aineellisista ehdoista, vain niistä. Ilman niitä se ei ole mahdollinen. Näitä aineellisia ehtoja taasen ilmentää eli olennoi tietty historiallinen luokka, jonka suurkapitalismi on luonut, järjestänyt, yhteenliittänyt, kouluttanut, valistanut ja karaissut. Se luokka on proletariaatti.

Proletariaatin diktatuuri, jos tämä latinalainen, tieteellinen, historiallis-filosofinen sanonta käännetään yksinkertaisemmalle kielelle, merkitsee seuraavaa:

vain tietty luokka, nimenomaan kaupunkien ja yleensä tehtaiden työläiset, teollisuustyöläiset, pystyvät johtamaan työtätekevien ja riistettyjen koko joukkoa taistelussa pääoman ikeen kukistamiseksi, tämän kukistamisen kulussa, taistelussa voiton säilyttämiseksi ja varmistamiseksi, uuden,

sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän luomistyössä, koko taistelussa luokkien täydelliseksi hävittämiseksi. (Huomautamme suluissa: tieteellinen eroavuus sosialismin ja kommunismin välillä on vain siinä, että edellinen sana merkitsee kapitalismista esiin kasvavan uuden yhteiskunnan ensimmäistä astetta, jälkimmäinen sana sen korkeampaa, myöhempää astetta.)

„Berniläisen”, keltaisen Internationalen virhe on siinä, että sen johtajat tunnustavat vain sanoissa luokkataistelun ja proletariaatin johtavan osuuden, mutta pelkäävät ajatella asioita loppuun saakka, pelkäävät tehdä juuri sitä kiertämätöntä johtopäätöstä, joka erityisesti kauhistuttaa porvaristoa ja jota se ei mitenkään voi hyväksyä. He pelkäävät tunnustaa, että proletariaatin diktatuuri on *myös* luokkataistelun kautta, luokkataistelun, joka on väistämätöntä niin kauan kunnes luokat on hävitetty ja joka muuttaa muotojaan käyden ensi aikoina pääoman kukistamisen jälkeen erikoisen ankaraksi ja erikoisen omalaatuisiksi. Valuttuaan poliittisen vallan proletariaatti ei lopeta luokkataistelua, vaan jatkaa sitä — aina luokkien hävittämiseen saakka, vaikka tietenkin toisenlaisissa olosuhteissa, toisessa muodossa, toisin keinoin.

Entä mitä sitten merkitsee „luokkien hävittäminen”? Kaikki, jotka sanovat itseään sosialisteiksi, tunnustavat tämän sosialismin lopullisen päämäärän, mutta eivät läheskään kaikki syvenny ajattelemaan sen merkitystä. Luokiksi nimitetään suuria ihmisryhmiä, jotka eroavat toisistaan sen mukaan, mikä on niiden paikka historiallisesti määräytyneessä yhteiskunnallisen tuotannon järjestelmässä, mikä on niiden (enimmäkseen laeilla vahvistettu ja määritelty) suhde tuotantovälineisiin, minkälainen on niiden osuus työn yhteiskunnallisessa organisaatiossa, ja siis millä keinoin ja missä määrin ne saavat sen osan yhteiskunnallisesta rikkaudesta, joka on niiden käytettävissä. Luokat ovat sellaisia ihmisryhmiä, joista toinen voi anastaa itselleen toisen työn tulokset niiden erilaisen aseman vuoksi tietyssä yhteiskunnallisessa talousmuodossa.

On selvää, että luokkien hävittämiseksi täydellisesti ei ole ainoastaan kukistettava riistäjiä, tilanherroja ja kapitalisteja, ei ole ainoastaan lakkautettava *heidän* omistustaan, vaan on lakkautettava myöskin *kaikkinaisen* tuotantovälineiden yksityisomistus, on hävitettävä ero niin kaupungin

ja maaseudun välillä kuin myös ero ruumiillista työtä tekevien ja henkistä työtä tekevien ihmisten välillä. Tämä tehtävä vaatii paljon aikaa. Sen suorittamiseksi tarvitaan valtavaa edistysaskelta tuotantovoimien kehityksessä, on voitettava pientuotannon lukuisten jäännösten vastarinta (usein passiivinen vastarinta, joka on erikoisen itsepintaista ja erikoisen työläästi voitettavissa), on voitettava näihin jäännöksiin liittyvien tottumusten ja piintyneisyyden valtava voima.

Sellainen oletamus, että kaikki „työtätekevät” kykenevät yhtäläisesti tähän työhön, olisi aivan mitäänsanomaton fraasi tai vanhanaikaisten, Marxia edeltäneiden sosialistien kuvittelua. Sillä tämä kyky ei ole tullut itsestään, vaan se kasvaa esiin historiallisesti ja kasvaa *ainoastaan* kapitalistisen suurtuotannon aineellisista ehdoista. Tämä kyky on kapitalismista sosialismiin johtavan tien alussa *ainoastaan* proletariaatilla. Proletariaatti kykenee suorittamaan sille kuuluvan jättiläistehtävän ensiksikin sen vuoksi että se on sivistyneiden yhteiskuntien voimakkain ja edistynein luokka; toiseksi sen vuoksi että se muodostaa kehittyneimmissä maissa väestön enemmistön; kolmanneksi sen vuoksi että takapajuisissa kapitalistisissa maissa, kuten Venäjällä, väestön enemmistö kuuluu puoliproletaareihin, s.o. niihin, jotka viettävät vakituisesti osan vuodesta proletaarien tapaan ja hankkivat vakituisesti tietyn osan elatuksestaan ansiotyöllä kapitalistisissa tuotantolaitoksissa.

Ne, jotka yrittävät ratkaista kapitalismista sosialismiin siirtymisen tehtäviä ottaen lähtökohdaksi yleiset fraasit vapaudesta, tasa-arvoisuudesta, demokratiasta yleensä, työtätekevien kansankerrosten tasa-arvoisuudesta y.m. (kuten tekevät Kautsky, Martov ja muut berniläisen, keltaisen Internationalen sankarit), osoittavat siten vain olevansa luontettaan pikkuporvareita, filisterejä, poroporvareita, jotka laahustavat aatteellisessa mielessä orjamaisesti porvariston perässä. Tämä tehtävä voidaan ratkaista oikein vain silloin, kun tutkitaan konkreettisesti poliittisen vallan valloittaneen erikoisen luokan, nimenomaan proletariaatin, ja kaikkien ei-proletaaristen sekä myös puoliproletaaristen työtätekevien väestönjoukkojen välisiä erikoislaatuisia suhteita, jotka suhteet eivät rakennu mielikuvituksellisen sopusointuisissa, „ihanteellisissa” oloissa, vaan porvariston

hurjan ja monenlaisissa muodoissa ilmenevän vastarinnan reaalisisissä olosuhteissa.

Missä tahansa kapitalistisessa maassa, muun muassa myös Venäjällä, on väestön — ja eritoten työtätekevän väestön — valtaenemmistö kokenut tuhansia kertoja omissa ja omaistensa nahoissa pääoman ikeen painoa, sen harjoittamaa rosvousta ja kaikenlaista mielivaltaa. Imperialistinen sota — t.s. kymmenen miljoonan ihmisen surmaaminen sen kysymyksen ratkaisemiseksi, englantilainenko vai saksalainen pääoma pääsee etutilalle koko maailman ryöstämisessä — kärjisti, laajensi ja syvensi tavattomasti noita koetelemuksia, pakotti tajuamaan ne. Tästä johtuu väestön valtaenemmistön ja varsinkin työtätekevien joukkojen kiertämätön myötätunto proletariaattia kohtaan sen vuoksi, että se sankarillisen rohkeasti, vallankumouksellisella säälinättömyydellä kukistaa pääoman ikeen, kukistaa riistäjät, tukahduttaa niiden vastarinnan, raivaa verensä hinnalla tietä luodakseen uuden yhteiskunnan, jossa ei tule olemaan sijaa riistäjille.

Niin suuria, niin kiertämättömiä kuin pikkuporvarilliset horjahtelut ja häilähtelyt taaksepäin, takaisin porvarilliseen „järjestykseen”, porvariston „siipien” suojaan, lienevätkin työtätekevän väestön ei-proletaaristen ja puoliproletaaristen joukkojen keskuudessa, nuo joukot eivät sittenkään voi olla tunnustamatta proletariaatin moraalista ja poliittista arvovaltaa, proletariaatin, joka ei ainoastaan kukista riistäjiä ja tukahduta niiden vastarintaa, vaan myös rakentaa uutta, korkeampaa yhteiskunnallista yhdyssidettä, yhteiskunnallista kuria: tietoisien ja yhteenliittyneiden työntekijäin kuria, jotka eivät tunne minkäänlaista iestä eivätkä mitään muuta valtaa kuin oman yhteenliittyneisyytensä vallan, oman tietoisemmän, rohkeamman, lujemmin yhteenliittyneen, vallankumouksellisemmän, johdonmukaisemman etujoukkonsa vallan.

Voiton saavuttamiseksi, sosialismin luomiseksi ja vakiinnuttamiseksi proletariaatin on ratkaistava kahtalainen eli kaksisyhteinen tehtävä: sen pitää ensiksikin innoittaa pääomaa vastaan käymänsä vallankumoustaistelun rajattomalla sankaruudella kaikki työtätekevien ja riistettyjen joukot, saada ne mukaansa, järjestää ne, johtaa niitä taisteluun porvariston kukistamiseksi ja sen kaikkinaisen vastarinnan tukahduttamiseksi; toiseksi vetää mukaansa



kaikki työtätekevien ja riistettyjen joukot sekä kaikki pikkuporvarilliset väestökerrokset uuden taloudellisen rakennustyön tielle, luomaan uutta yhteiskunnallista yhdysidettä, uutta työkuria, uutta työn organisaatiota, joka yhdistää tieteen ja kapitalistisen tekniikan uusimmat saavutukset sosialistista suurtuotantoa luovien tietoisien työntekijäin joukkoyhteenliittymän kanssa.

Tämä toinen tehtävä on vaikeampi kuin ensimmäinen, sillä sitä ei voida missään tapauksessa ratkaista yhden innostuksenpuuskan sankaruudella, vaan se vaatii mitä pitkäaikaisinta, sitkeintä ja vaikeinta joukkoluontoisen ja *arkisen* työn sankaruutta. Mutta tämä tehtävä on myös ensinmainittua oleellisempi, sillä loppujen lopuksi kaikkein syvimpänä voiman lähteenä voittojen saavuttamiseksi porvaristosta ja näiden voittojen lujuuden ja kestävyuden ainoana takeena voi olla vain uusi, korkeampi yhteiskunnallinen tuotantotapa, se, että kapitalistisen ja pikkuporvarillisen tuotannon tilalle tulee sosialistinen suurtuotanto.

\* \* \*

„Kommunistisilla talkoilla” on juuri sen vuoksi valtava historiallinen merkitys, että ne antavat meille näytteen työläisten tietoisesta ja vapaaehtoisesta aloitteellisuudesta työn tuottavuuden kehittämisessä, uuteen työkuriin siirtymisessä, talouden ja elämän sosialististen ehtojen luomisessa.

Eräs harvoista tai oikeammin sanoen eräs aniharvoista Saksan porvarillisista demokraateista, jotka vuosien 1870—1871 opetusten jälkeen eivät siirtyneet shovinismiin eivätkä kansallis-liberalismiin, vaan sosialismin kannalle, J. Jacoby, on sanonut, että yhden työväenyhdistyksen perustamisella on suurempi historiallinen merkitys kuin Sadowan taistelulla<sup>67</sup>. Se pitää paikkansa. Sadowan edustalla käyty taistelu ratkaisi kysymyksen, kumpi kahdesta porvarillisesta monarkiasta, itävaltalainen vaiko preussilainen, oli saavuttava etusijan Saksan kansallisen kapitalistisen valtion luomisessa. Yhden työväenyhdistyksen perustaminen on ollut pienenä askeleena kohti proletariaatin yleismaailmallista voittoa porvaristosta. Samoin mekin voimme sanoa, että Moskovan—Kasaanin rautatien työläisten Moskovassa toukokuun 10 pnä 1919 järjestämällä

ensimmäisillä kommunistisilla talkoilla on suurempi historiallinen merkitys kuin yhdelläkään Hindenburgin tai Fochin ja englantilaisten saavuttamalla voitolla vuosien 1914—1918 imperialistisessa sodassa. Imperialistien voitot ovat miljoonien työläisten teurastusta englantilais-amerikkalaisten ja ranskalaisten miljardimiesten voittotulojen puolesta, ne ovat tuhoutuvan, itsensä täyteen ahmineen, elävältä mätänevän kapitalismin petomaisuutta. Moskovan—Kasaanin radan rautatieläisten kommunistiset talkoot ovat yksi uuden, sosialistisen yhteiskunnan soluista, yhteiskunnan, joka tuo maailman kaikille kansoille vapautuksen pääoman ikeestä ja sodista.

Herrat porvarit ja heidän hännystelijänsä, menshevikit ja eserrät mukaanluettuina, jotka ovat tottuneet pitämään itseään „yleisen mielipiteen” edustajina, tekevät tietysti pilkkaa kommunistien toiveista ja nimittävät näitä toiveita „apinanleipäpuuksi resedaruukussa”, he tekevät pilaa talkoiden mitättömän vähäisestä lukumäärästä verrattuna varkauksiin, lorvailuun, työn tuottavuuden alenemiseen, raaka-aineiden turmeluun, elintarvikkeiden pilaantumisiin y.m.s. tapauksiin, joita sattuu joukoittain. Me vastaamme näille herroille: jos porvarillinen sivistyneistö auttaisi tiedoillaan työtätekeviä eikä venäläisiä ja ulkomaisia kapitalisteja näiden vallan palauttamiseksi, niin kumous tapahtuisi nopeammin ja rauhallisemmin. Mutta se on utopiaa, sillä kysymys ratkaistaan luokkien taistelulla, ja sivistyneistön enemmistö kallistuu porvariston puolelle. Proletariaatti ei voita sivistyneistön avulla, vaan (ainakin useimmissa tapauksissa) sen vastustuksesta huolimatta, syrjäyttäen parantumattomat porvarilliset intellektuellit, uudestimuokaten, uudestikasvattaen ja alistaen horjuvat, valloittaen vähitellen yhä suuremman osan heistä puolelleen. Vahingonilo kumouksen vaikeuksien ja vastoin käymisten johdosta, paniikin kylvö, takaisin kääntymisen propaganda — kaikki ne ovat porvarillisen sivistyneistön luokkataistelun välikappaleita ja menetelmiä. Proletariaatti ei anna pettää itseään niillä.

Mutta jos tarkastellaan kysymystä sen oleelliselta puolelta, niin onkohan historiassa koskaan tapahtunut, että uusi tuotantotapa olisi juurtunut heti, ilman pitkää sarjaa epäonnistumisia, virheitä, vanhojen vikojen uusiintumista? Puoli vuosisataa maaorjuuden kukistamisen jälkeen Venä-

jän maaseudulla oli vielä säilynyt paljon maaorjuuden jäännöksiä. Puoli vuosisataa neekeriorjuuden lakkauttamisen jälkeen Amerikan neekerit olivat vielä hyvin usein puolittain orjan asemassa. Porvarillinen sivistyneistö, menshevikit ja eserrät mukaanluettuina, pysyy uskollisena itselleen palvellessaan pääomaa ja pitäessään kiinni läpeensä valheellisista perusteluistaan: ennen proletariaatin vallankumousta he syyttivät meitä utopismista, mutta sen jälkeen vaativat meiltä mielikuvituksellisen nopeaa menneisyyden jälkien häivyttämistä!

Me kuitenkin emme ole utopisteja ja tiedämme porvarien „perustelujen” todellisen arvon, tiedämme myös, että jonkin aikaa kumouksen jälkeen tulee tavoissa kiertämättömästi olemaan enemmän vanhan jälkiä kuin uuden ituja. Kun uusi on juuri syntynyt, niin vanha säilyy aina jonkin aikaa sitä voimakkaampana, niin on aina sekä luonnossa että yhteiskuntaelämässä. Uuden itujen heikkouden pilkkaaminen, helppohintainen intellektuellin skeptisismi ja muu sen tapainen — kaikki ne ovat itse asiassa porvariston luokkataistelumenetelmiä proletariaattia vastaan, kapitalismin puolustamista sosialismia vastaan. Meidän tulee tutkia tarkasti uuden ituja, suhtautua niihin mitä suurimmalla huomiolla, auttaa kaikin keinoin niiden kasvua ja „vaalia” noita heikkoja ituja. Eräät niistä kiertämättä tuhoutuvat. Ei voida mennä takuuseen siitä, että juuri „kommunistiset talkoot” tulevat esittämään erikoisen tärkeää osaa. Kysymys ei ole siitä. Kysymys on siitä, että tuetaan kaikkia ja kaikenlaisia uuden ituja, joista elämä valitsee elinkykyisimmät. Jos japanilaisella tiedemiehellä riitti kärsivällisyyttä kokeilla 605 preparaattia auttaakseen ihmisiä voittamaan syfiliksen, ennen kuin hänen onnistui valmistaa 606:s preparaatti, joka täytti tietyt vaatimukset, niin niillä, jotka haluavat ratkaista paljon vaikeamman tehtävän, voittaa kapitalismin, täytyy riittää sitkeyttä kokeilla satoja ja tuhansia uusia otteita, menetelmiä, taistelukeinoja kehitteäkseen niistä kaikkein kelvollisimmat.

„Kommunistiset talkoot” ovat sen vuoksi niin merkityksellisiä, että niiden aloitteentekijät eivät suinkaan olleet poikkeuksellisen hyvissä oloissa eläviä työläisiä, vaan eri alojen ammattitaitoisia ja myös ammattitaidottomia työläisiä, sekatyöläisiä, joiden elinolot ovat *tavalliset*, t.s. *kaikkein raskaimmat*. Me kaikki tiedämme hyvin sen perussyyn

työn tuottavuuden alenemiseen, joka on havaittavissa ei vain Venäjällä, vaan kaikkialla maailmassa: imperialistisen sodan aiheuttama hävitys ja köyhtyminen, katkeruus ja väsymys, taudit sekä aliravitsemus. Viimeksi mainittu on tärkeysjärjestyksessä ensi sijalla. Nälkä — siinä on syy. Mutta nälän poistamiseksi tarvitaan työn tuottavuuden nousua niin maanviljelyksessä, kulkulaitoksessa kuin teollisuudessakin. Niin muodoin syntyy eräänlainen noidankehä: jotta voitaisiin kohottaa työn tuottavuutta, on päästävä nälästä, ja jotta päästäisiin nälästä, on kohotettava työn tuottavuutta.

On tunnettua, että tuollaiset ristiriidat ratkaistaan käytännössä murtamalla tämä noidankehä, aikaansaamalla käänne joukkojen mielialassa, joidenkin ryhmien sankarillisella aloitteella, joka esittää usein ratkaisevaa osaa tällaisen mielialojen käänteiden taustaa vasten. Moskovan sekatyöläiset ja Moskovan rautatieläiset (tarkoittaen tietysti enemmistöä eikä kourallista keinottelijoita, hallintovirkamiehiä y.m.s. valkokaartilaisaineksia) ovat työtätekeviä, jotka elävät tavattoman vaikeissa oloissa. Alituinen ravinnon puute ja nyt, uuden sadon edellä, elintarviketilanteen yleensä huonontuessa, suoranainen nälänhätä. Ja samaan aikaan, kun porvaristo, menshevikit ja eserrät harjoittavat ympärillä kiukkuista vastavallankumouksellista agitaatiota, nämä nälkäiset työläiset järjestävät „kommunistisia talkoita”, tekevät ylityötä *ilman mitään palkkaa* ja saavat aikaan *työn tuottavuuden valtavan nousun* siitä huolimatta, että he ovat väsyneitä, kärsimysten ja ravinnon puutteen näännyttämiä. Eikö tämä ole mitä suurinta sankaruutta? Eikö tämä ole alkua käänteelle, jolla on maailmanhistoriallinen merkitys?

Työn tuottavuus on viime kädessä uuden yhteiskuntajärjestelmän voiton tärkein, oleellisin edellytys. Kapitalismi loi työn tuottavuuden, jonka vertaista ei oltu nähty maaorjuuden vallitessa. Kapitalismi voidaan lopullisesti voittaa ja se voitetaan lopullisesti sillä, että sosialismi luo uuden, paljon korkeamman työn tuottavuuden. Se on hyvin vaikea ja hyvin pitkäaikainen tehtävä, mutta *se on pantu alulle*, ja se onkin pääasia. Kun nälkäiset työläiset, jotka ovat kestäneet neljä raskasta imperialistisen sodan vuotta ja niiden jälkeen puolitoista vielä sitäkin raskaamman kansalaisodan vuotta, ovat nälkäisessä Moskovassa, kesällä 1919

kyenneet alkamaan tämän suuren työn, niin minkälaista tuleekaan olemaan kehitys myöhemmin, kun voitamme kansalaissodassa ja saavutamme rauhan?

Kommunismi on vapaaehtoisten, tietoisten, yhteenliittyneiden, uudenaikaista teknillistä välineistöä käyttävien työläisten työn tuottavuutta, joka on korkeampaa kuin kapitalistinen työn tuottavuus. Kommunistiset talkoot ovat tavattoman arvokkaita *kommunismiin tosiasiallisena* alkuna, ja se on suuri harvinaisuus, sillä me olemme sellaisella asteella, jolloin „otetaan vasta *ensimmäisiä askeleita* kapitalismista kommunismiin siirtymistä varten” (kuten puolueohjelmassamme aivan oikein sanotaan).

Kommunismi alkaa siellä, missä ilmaantuu uhrautuva, raskaan työn voittava *tavallisten työläisten* huolenpito työn tuottavuuden kohottamisesta, huolenpito siitä, että on varjeltava *jokaista puutaa viljaa, hiiltä ja rautaa* sekä muita tuotteita, jotka eivät koidu työntekijäin omaksi eivätkä heidän „lähimmäistensä” hyödyksi, vaan joutuvat „etäisille”, s.o. koko yhteiskunnalle, ensin yhdeksi sosialistiseksi valtioksi, sitten Neuvostotasavaltojen Liitoksi yhdistyneille kymmenille ja sadoille miljoonille ihmisille.

„Pääomassa” Karl Marx pilkkaa ihmisoikeuksien ja vapauksien porvarillis-demokraattisen suuren julistuskirjan mahtipontisuutta ja kaunopuheisuutta, kaikkea sitä sanahelinää vapaudesta, tasa-arvoisuudesta ja veljeydestä *yleensä*, joka häikäisee kaikkien maiden pikku- ja porporvareita aina nykyisiä Bernin halpamaisen Internationaalen halpamaisia sankareita myöten. Näiden mahtipontisten oikeuksien julistusten vastapainoksi Marx asettaa kysymyksen yksinkertaisesti, vaatimattomasti, koruttoman asiallisesti, niin kuin proletariaatti sen asettaa: työpäivän lyhentäminen valtion toimesta, siinä eräs tyypillinen näyte sellaisesta kysymyksen asettelusta<sup>68</sup>. Marxin huomautuksen koko osuvuus ja koko syvällisyys tulee esiin sitä selvemmin, sitä ilmeisemmin, mitä enemmän proletaarisen vallankumouksen sisältö kehkeytyy. Todellisen kommunismin „kaavat” eroavat Kautskyjen, menshevikkien ja eserrien sekä heidän rakkaitten berniläisten „veljiensä” mahtipontisesta, ovelasta ja juhlallisesta sanahelinästä juuri siinä, että niissä kaiken lähtökohtana ovat *työehdot*. Vähemmän jarrittelua „työtätekevistä kansankerroksista”, „vapaudesta,

tasa-arvoisuudesta, veljeydestä”, „kansanvallasta” ja muusta sen tapaisesta: meidän päiviemme tietoinen työläinen ja talonpoika huomaa näissä mahtipontisissa fraaseissa porvarillisen intelligentin harjoittaman petkutuksen yhtä helposti kuin elämää kokenut henkilö luotuaan silmäyksen jonkun „paremman ihmisen” moitteettoman „sileään” naamaan ja ulkomuotoon määrittelee heti ja erehtymättä: „Kaikesta päättäen veijari.”

Vähemmän korulauseita, enemmän tavallista *arkista* työtä, huolenpitoa vilja- ja hiilipuudasta! Enemmän huolenpitoa siitä, että näitä nälkäisen työmiehen ja repaleisen putipuhtaaksi ryöstetyn talonpojan tarvitsemia viljapuutia ja hiilipuutia *ei* hankittaisi *kauppasaksan menetelmin*, ei kapitalistisin menetelmin, vaan tavallisten raatajain, sellaisten kuin Moskovon—Kasaanin rautatien sekatyöläisten ja rautatieläisten tietoisella, vapaaehtoisella, rajattoman sankarillisella työllä.

Meidän kaikkien on myönnettävä, että jälkiä porvarillis-intelligenttimäisestä, lavertelunomaisesta suhtautumisesta vallankumouksen kysymyksiin ilmenee joka askeleella, kaikkialla, jopa meidänkin riveissämme. Lehdistömme esimerkiksi sotii laimeasti näitä mädän porvarillis-demokraattisen menneisyyden mätiä jäännöksiä vastaan, tukee heikosti todellisen kommunismin yksinkertaisia, vaatimatomia, arkisia, mutta eläviä oraita.

Tarkastelkaamme naisen asemaa. Ei yksikään demokraattinen puolue ole yhdessäkään maailman edistyneimmistä porvarillisista tasavalloista tehnyt vuosikymmenien aikana tässä suhteessa sadattakaan osaa siitä, mitä me olemme tehneet valtamme ensimmäisenä vuotena. Me emme ole jättäneet sanan todellisessa merkityksessä kiveä kiven päälle niistä katalista laeista, jotka vahvistavat naisen eriarvoisuuden, vaikeuttavat avioeron saantia ja asettavat sen ehdoksi inhottavia muodollisuuksia, eivät tunnusta aviottomia lapsia, vaativat heidän isiensä etsintää j.n.e.,— laeista, joiden jäännöksiä on runsaasti kaikissa sivistysmaissa porvariston ja kapitalismin häpeäksi. Meillä on tuhatkertaisesti oikeus ylpeillä siitä, mitä olemme tehneet tällä alalla. Mutta mitä *puhtaammaksi* olemme siivonneet maaperän vanhojen, porvarillisten lakien ja laitosten roskasta, sitä selvennäksimme meille on käynyt, että tämä on vasta

maan raivaamista rakennusta varten, mutta ei vielä itse rakennus.

Nainen on jäänyt yhä edelleenkin *kotiorjaksi* huolimatta kaikista vapauttavista laeista, sillä häntä painaa, kuristaa, tylsistää ja alentaa *pieni kotitalous*, joka kahlehtii hänet keittiöön ja lastenkamariin, haaskaten hänen työvoimaansa äärettömän tuottamattomaan, näkymättömään, hermostuttavaan, tylsistävään ja masentavaan raadantaan. Todellinen *naisen vapauttaminen*, todellinen kommunismi alkaa vasta siellä ja silloin, missä ja milloin alkaa joukkotaistelu (jota valtiovaltaa hallussaan pitävä proletariaatti johtaa) tätä pientä kotitaloutta vastaan eli oikeammin sanoen sen *laajamittainen uudestijärjestely* sosialistiseksi suurtaloudeksi.

Kiinnitämmekö me käytännössä riittävästi huomiota tähän kysymykseen, joka teoreettisesti on kiistämätön jokaiselle kommunistille? Emme tietenkään. Vaalimmeko riittävän huolellisesti niitä kommunismin *oraita*, joita on jo nyt tällä alalla? Emme ja vielä kerran emme. Yhteisruokalat, lastenseimet, lastentarhat — siinä muutamia sellaisia oraita, niitä yksinkertaisia, arkisia, mitään mahtipontisuutta, korupuheita, juhlallisuutta kaipaamattomia keinoja, joilla voidaan *todella vapauttaa nainen*, joilla voidaan todella tasoittaa ja hävittää naisen eriarvoisuus miehen rinnalla yhteiskunnallisessa tuotannossa ja yhteiskunnallisessa elämässä. Nämä keinot eivät ole uusia, ne on luonut (kuten yleensäkin kaikki sosialismin aineelliset edellytykset) suurkapitalismi, mutta ne ovat jääneet sen aikana ensinnäkin harvinaisuudeksi, toiseksi — mikä on erikoisen tärkeää — joko *kaupustelu*yrityksiksi, joille ovat ominaisia kaikki keinottelun, voitonkiskonnan, petoksen ja väärennyksen varjopuolet, tai „porvarilliseksi hyväntekeväisyysakrobatiaksi”, jota työväen parhaimmisto on täydellä syyllä vihannut ja halveksinut.

On ilmeistä että meillä näiden laitosten lukumäärä on suuresti lisääntynyt ja että ne *alkavat* muuttaa luonnettaan. On ilmeistä että työläis- ja talonpoikaisnaisten keskuudessa on *organisaattorikykyjä* monin verroin enemmän kuin tiedämmekään, ihmisiä, joilla on taitoa järjestää käytännöllinen työ monilukuisten työntekijäin ja vielä monilukuisempien kuluttajien osanotolla ilman sitä fraasien runsautta, touhua, riitaa ja suunsoittoa suunnitelmista, systeemeistä

j.n.e., joka „vaivaa” alituisesti itsestään liikoja luulevaa „intelligenssiä” tai varhaiskypsiä „kommunisteja”. Mutta me *emme vaali* noita uuden oraita niin kuin pitäisi.

Katsokaa porvaristoa. Kuinka loistavasti se osaa mainostaa sitä, mitä *se* tarvitsee! Miten kapitalistien silmissä „mallikelpoisia” liikeyrityksiä ylistellään *heidän* miljoonapainoksina ilmestyvissä sanomalehdissään, miten „mallikelpoisista” porvarillisista laitoksista luodaan kansallisympyyden esinel Meidän sanomalehdistömme ei huolehdi tai huolehtii mitättömän vähän siitä, että kuvattaisiin parhaita ruokaloita tai lastenseimiä, että joka päivä esitetyillä itsepintaisilla vaatimuksilla saataisiin eräät niistä muutetuksi mallikelpoisiksi, että mainostettaisiin niitä, että kuvattaisiin yksityiskohtaisesti, millaista ihmistyön säästöä, mitä mukavuuksia kuluttajille, millaista tuotteiden säästöä, kuinka suurta naisen vapautumista kotiorjuudesta, kuinka suurta terveydellisten olosuhteiden parannusta *mallikelpoisella kommunistisella työllä* saavutetaan, voidaan saavuttaa ja ulottaa koko yhteiskuntaan, kaikkiin työtätekeviin.

Mallikelpoinen tuotanto, mallikelpoiset kommunistiset talkoot, mallikelpoinen huolenpito ja tunnollisuus jokaisen viljapuudan hankinnassa ja jakelussa, mallikelpoiset ruokalat, tämän tai tuon työläiskodin, tämän tai tuon korttelin mallikelpoinen puhtaus,—kaiken tuon tulee olla kymmenin kerroin enemmän kuin nyt sekä sanomalehdistömme että myös *jokaisen* työläis- ja talonpoikaisjärjestön huomion ja huolenpidon kohteena. Kaikki nämä ovat kommunismin oraita ja näiden oraiden vaaliminen on meidän yhteinen ja ensimmäinen velvollisuutemme. Miten vaikea elintarvike- ja tuotantotilanteemme lieneekin, näinä bolshevistisen valtan puolenatoista vuotena on epäilemättä menty eteenpäin *kautta koko rintaman*: viljanhankinnat ovat lisääntyneet 30 miljoonasta puudasta (kaudella 1. VIII. 1917 — 1. VIII. 1918) 100 miljoonaan puutaan (kaudella 1. VIII. 1918 — 1. V. 1919); kasvitarihatalous on laajentunut, viljankylvövajaus vähentynyt, rautatieliikenne on alkanut parantua suunnattomista polttoainehuoltovaikeuksista huolimatta ja niin edelleen. Tällä yleisellä taustalla ja proletaarisen valtiovallan tukemana kommunismin oraat eivät pääse näivettymään, vaan kasvavat ja kehittyvät täydelliseksi kommunismiksi.



\* \* \*

On tarkoin ajateltava „kommunististen talkoiden” merkitystä, jotta tästä suuresta aloitteesta voitaisiin ottaa varteen kaikki niiden antamat erittäin tärkeät käytännölliset opetukset.

Tämän aloitteen kaikinpuolinen tukeminen on ensimmäinen ja tärkein opetus. „Kommuuni”-sanaa on meillä ruvettu käyttämään liian kevyesti. Jokainen kommunistien alullepanema tai heidän osanotollaan aloitettu yritys julistetaan useinkin heti „kommuuniksi” — ja tällöin monesti unohdetaan, että *niin kunniakas nimi on ansaittava* pitkäaikaisella ja sitkeällä työllä, se on valloitettava todistetulla *käytännöllisellä* menestyksellä todella kommunistisessa rakennustyössä.

Sen vuoksi pidän aivan oikeana sitä Toimeenpanevan Keskuskomitean enemmistön keskuudessa kypsyntä päätöstä, että Kansankomissaarien Neuvoston dekreetti on *kumottava* siltä osaltaan, mikä koskee „kulutuskommuunien”<sup>69</sup> *nimeä*. Nimi saa olla yksinkertaisempi, silloin ei myöskään uuden organisatorisen työn *ensi* askelilla ilmenviä puutteita ja epäkohtia tulla panemaan „kommuunien” syyksi, vaan ne pannaan (kuten oikeudenmukaisesti kuuluukin) *kehnojen* kommunistien syyksi. Olisi hyvin hyödyllistä poistaa sana „kommuuni” *arkipäiväisestä* kielenkäytöstä, ettei kuka tahansa voisi käytellä tuota sanaa, tai  *antaa tämä nimi vain* todellisille kommuuneille, jotka ovat käytännössä todella osoittaneet (ja koko ympäristön väestön yksimielisen tunnustuksen mukaan todistaneet) kykynsä ja taitonsa järjestää asiat kommunistisesti. Todista ensin, että kykenet palkattomaan työhön yhteiskunnan hyväksi, kaikkien työtätekevien hyväksi, että kykenet „työskentelemään vallankumoukselliseen tapaan”, että kykenet kohottamaan työn tuottavuutta, järjestämään asiat mallikelpoisesti ja vasta sitten tavoittele „kommuunin” kunniakasta nimeä!

Tässä suhteessa „kommunistiset talkoot” ovat kaikkein arvokkain poikkeus. Sillä tässä tapauksessa Moskovan—Kasaanin rautatien sekatyöläiset ja rautatieläiset todistivat *ensin teoissa*, että he kykenevät työskentelemään kuin *kommunistit*, ja vasta sen jälkeen nimittivät aloitteensa „kommunistisiksi talkoiksi”. On pyrittävä ja päästävä siihen,

että näin tapahtuisi vastaisuudessakin, että kaikki, jotka sanovat yritystään, laitostaan tai asiaansa kommuuniksi, mutta *eivät todista* sitä raskaalla työllä ja *pitkäaikaisessa työssä* saavutetulla käytännöllisellä *menestyksellä*, mallikelpoisella ja todella kommunistisella asiain järjestelyllä, joutuisivat säälimättömän ivan kohteeksi ja häpeään veijareina tai tyhjänpuhujina.

„Kommunististen talkoiden” suurta aloitetta tulee käyttää hyödyksi toisessakin suhteessa, nimittäin puolueen *puhdistamiseksi*. On aivan kiertämätöntä, että ensi aikoina kumouksen jälkeen, jolloin suuri joukko „rehellistä” ja mielialoiltaan poroporvarillista väkeä suhtautui erikoisen pelokkaasti asioihin, jolloin koko porvarillinen sivistyneistö kauttaaltaan, menshevikit ja eserrät tietysti mukaanluetuina, harjoitti sabotaasia tehden renginpalveluksia porvaristolle, oli aivan kiertämätöntä, että hallitsevaan puolueeseen tunkeutui seikkailijoita ja muita erittäin vahingollisia aineksia. Ainoatakaan vallankumousta ei ole tapahtunut eikä voi tapahtua ilman sitä. Koko kysymys on siinä, että hallitseva puolue, joka nojaa terveeseen ja voimakkaaseen edistyneimpään luokkaan, osaisi suorittaa riviensä puhdistuksen.

Tässä suhteessa me olemme aloittaneet työn jo aikoja sitten. Sitä on jatkettava horjumatta ja uupumatta. Kommunistien mobilisointi sotaan auttoi meitä: pelkurit ja lurjukset pakenivat puolueesta. Terve menoa! Puolueen jäsenmäärän *tällainen* pieneneminen merkitsee puolueen voimien ja vaikutuksen *valtavaa kasvua*. On jatkettava puhdistusta käytämällä hyödyksi „kommunististen talkoiden” aloitetta: on otettava puolueeseen vasta, sanokaamme, puolivuotisen „koeajan” jälkeen, jonka tulee olla „työskentelyä vallankumoukselliseen tapaan”. Samanlaista koetta on vaadittava myöskin *kaikilta* niiltä puolueen jäseniltä, jotka ovat liittyneet puolueeseen vuoden 1917 lokakuun 25 päivän jälkeen ja jotka eivät ole todistaneet erikoisilla töillä tai ansiolla ehdotonta luotettavuuttaan, uskollisuuttaan ja kykyään olla kommunisteja.

Puolueen puhdistus, jonka yhteydessä *puolue kohottaa* jatkuvasti *vaativaisuuttaan* todella kommunistiseen työhön nähden, on parantava valtiiovallan *koneistoa* ja lähentävä *jättiläisaskelin* talonpoikain *lopullista siirtymistä* vallankumouksellisen proletariaatin puolelle.

„Kommunistiset talkoot” ovat muun muassa valaisleet tavattoman kirkkaasti sitä, miliainen on valtiiovallan koneiston luokkaluonne proletariaatin diktatuurin vallitessa. Puolueen Keskuskomitea laatii kirjeen „työstä vallankumoukselliseen tapaan”<sup>70</sup>. Ajatuksen esittää 100—200 tuhatta jäsentä käsittävän puolueen Keskuskomitea (oletan, että sen verran jää jäljelle vakavan puhdistuksen jälkeen, vaikka nyt on enemmän).

Ajatusta ryhtyvät tukemaan ammatillisesti järjestyneet työläiset. Heitä lasketaan olevan meillä, Venäjällä ja Ukrainassa, lähes 4 miljoonaa. Heidän valtaenemmistönsä on proletaarisen valtiiovallan, proletariaatin diktatuurin kannalla. 200.000 ja 4.000.000 — siinä „hammasrattaiden” välityssuhde, jos niin voidaan sanoa. Ja edelleen seuraa *kymmeniin miljooniin* nouseva talonpoikaisto, joka jakaantuu kolmeen pääryhmään: puoliproletaarit eli köyhälistö, joka on monilukuisin ja proletariaatille kaikkein läheisin; sen jälkeen keskivarakas talonpoikaisto; lopuksi hyvin pienilukuinen ryhmä — kulakit eli maalaisporvaristo.

Niin kauan kuin viljan myynnin ja nälänhädällä keinotellun mahdollisuus säilyy, talonpoika jää (ja proletariaatin diktatuurin vallitessa se on tietyn aikajakson kuluessa kiertämätöntä) puolittain työtätekeväksi, puolittain keinottelijaksi. Keinottelijana hän on vihamielinen meille, vihamielinen proletaariselle valtiolle, hän on taipuvainen sovintoon porvariston ja sen uskollisten lakeijain kanssa aina menshevikki Scheriä tai eserrä B. Tshernenkovia myöten, jotka ovat vapaan viljakaupan kannalla. Mutta *työtätekevänä* talonpoika on proletaarisen valtion ystävä, työläisen uskollisin liittolainen taistelussa tilanherraa ja kapitalistia vastaan. Työtätekevän ominaisuudessa talonpoika tukee valtavana, monimiljoonaisena joukkona sitä valtion „koneistoa”, jonka johdossa on sata- tai kaksisatatuhanntinen kommunistinen proletaarinen etujoukko ja joka muodostuu miljoonista järjestyneistä proletaareista.

*Maaailmassa ei vielä ole ollut* valtiota, joka olisi demokraattisempi tämän sanan todellisessa merkityksessä ja kiinteämmin sidottu työtätekeviin ja riistettyihin joukkoihin.

Juuri tällainen proletaarinen työ, jonka ilmauksena ja käytännöllisenä toteutumana ovat „kommunistiset talkoot”, saa talonpoikaiston lopullisesti kunnioittamaan proletaarista valtiota ja kiintymään siihen. Tällainen työ, ja vain

se, saa talonpojan lopullisesti vakuuttuneeksi siitä, että me olemme oikeassa, että kommunismin asia on oikea, se tekee talonpojasta meidän uskollisen kannattajamme, ja tämä merkitsee, että tuloksena on oleva elintarvikevaikeuksien täydellinen voittaminen, kommunismin täydellinen voitto kapitalismista viljan tuotannon ja jakelun kysymyksissä, kommunismin ehdoton lujittuminen.

**Kesäkuun 28 pnä 1919**

---

---

**SÄHKE J. V. STALINILLE**

Pietari, Smolna

Jekaterinoslav on vallattu. Panostilanne etelässä on epätoivoinen. Sen vuoksi teidän tulee, saatuanne kolme miljoonaa ja Viteleen varastot <sup>71</sup>, säästää kaikin keinoin panoksia sekä myös muita sotatarvikkeita.

*Lenin*

*Kirjoitettu kesäkuun 30 pnä 1919*

*Ensi kerran julkaistu v. 1942*

*Julkaistaan sähkölomakkeen  
tekstin mukaan*

---

## KAIKKI TAISTELUUN DENIKINIÄ VASTAAN!

(VKP(b):n KESKUSKOMITEAN KIRJELMÄ PUOLUEJÄRJESTÖILLE)

Toverit! On koittanut eräs sosialistisen vallankumouksen kriittisimpiä, todennäköisesti sen kaikkein kriittisin hetki. Riistäjien, tilanherrojen ja kapitalistien puolustajat, sekä venäläiset että ulkomaalaiset (ensi sijassa englantilaiset ja ranskalaiset), yrittävät epätoivon vimmallalla palauttaa kansan työtä rosvoavien tilanherrojen ja riistäjien vallan Venäjällä lujittaakseen näiden valtaa, joka horjuu kaikkialla maailmassa. Englannin ja Ranskan kapitalistit epäonnistuivat suunnitelmissaan valloittaa Ukraina omilla sotavoimillaan; he ovat epäonnistuneet myös yrityksissään auttaa Koltshakia Siperiassa; Punainen Armeija, joka etenee sankarillisesti Uralilla kaikkialla kapinaan nousevien Uralin työläisten tukemana, lähestyy Siperiaa vapauttaakseen sen sikäläisten vallanpitäjien, kapitalistien ennenkuulumattomasta sorrosta ja julmuuksista. Ja vihdoin Englannin ja Ranskan imperialistit ovat epäonnistuneet myös aikeissaan vallata Pietari vastavallankumouksellisen salaliiton avulla, johon osallistuivat venäläiset monarkistit, kadetit, menshevikit ja eserrät, myös vasemmistoeserrät mukaanluettuina.

Ulkomaiset kapitalistit tekevät nyt epätoivoisia yrityksiä pääoman ikeen palauttamiseksi Denikinin päällekkarkauksen avulla, jota he ovat auttaneet antamalla upseereja, varusteita, ammuksia, hyökkäysvaunuja j.n.e. j.n.p. samoin kuin auttoivat aikoinaan Koltshakiakin.

Työläisten ja talonpoikain kaikki voimat, Neuvostotasa-vallan kaikki voimat on jännitettävä Denikinin päällekkarkauksen torjumiseksi ja voittamiseksi, pysäyttämättä Punaisen Armeijan voitokasta hyökkäystä Uralille ja Siperiaan.

Se on nyt

### AJANKOHDAN PÄÄTEHTÄVÄ

Kaikkien kommunistien, ennen kaikkea ja kaikkein eniten juuri heidän, kaikkien heille myötämielisten, kaikkien rehellisten työmiesten ja talonpoikien, kaikkien neuvosto-toimihenkilöiden on nyt *ryhdistäydyttävä sotilaallisesti*, keskityttävä *työssään*, ponnistuksissaan ja huolenpidossaan *mahdollisimman täydellisesti sodan välittömiin tehtäviin*, Denikinin hyökkäyksen nopeaan torjumiseen supistamalla ja järjestämällä uudelleen kaiken muun työnsä ja toimintansa tämän tehtävän vaatimuksia vastaavasti.

Neuvostotasavalta on vihollisten piirittävä. Sen pitää olla *yhtenäinen sotaleiri*, ei sanoissa vaan teoissa.

Kaikkien laitosten koko toiminta on sovellettava sodan oloihin ja järjestettävä uudelleen sotilaalliseen tapaan!

Kollegiaalisuutta tarvitaan työläisten ja talonpoikain valtion asioita ratkaistaessa. Mutta kaikkalainen kollegiaalisuuden paisuttelu, sen kaikkalainen vääristely, mikä johtaa virastokankeuteen ja edesvastuuttomuuteen, kaikenlainen kollegiaalisten laitosten muuttaminen juttutuviksi on mitä suurin paha ja siitä pahasta on tehtävä loppu ehdottomasti ja mitä pikimmin, välittämättä mistään esteistä.

Kollegiaalisuus ei saa mennä ehdottoman välttämätöntä vähimmäismäärää pitemmälle kollegioiden jäsenlukuun nähden eikä asiain käytännöllisessä hoitamisessakaan, on kiellettävä „puheet”, mielipiteiden vaihdon on tapahduttava mahdollisimman nopeasti, se on supistettava asiaintilan selostamiseen ja täsmällisten käytännöllisten ehdotusten tekoon.

Kollegiaalisuus on aina, missä suinkin mahdollista, supistettava vain kaikkein tärkeimpien asiain lyhyeen käsittelyyn mahdollisimman suppeassa kollegiossa, kun taas viraston, laitoksen, toimialan tai tehtävän *käytännöllinen johto* on annettava *yhdelta toverille*, joka tunnetaan lujatahtoiseksi, päättäväiseksi, rohkeaksi ja taitavaksi käytännöllisten asiain hoidossa ja joka nauttii suurinta luottamusta. Joka tapauksessa ja poikkeuksetta kaikissa olosuhteissa kollegiaalisuuden ohella on määriteltävä mahdollisimman tarkasti *jokaisen* henkilön persoonallinen vastuu *tarkoin* määrätystä tehtävästä. Edesvastuuttomuus, jota peitellään viittauksilla kollegiaalisuuteen, on mitä vaarallisin paha, se

vaanii kaikkia, joilla ei ole kovin suurta kokemusta kollegiaalisessa käytännön työssä, ja vie sota-asioissa hyvin usein väistämättömään katastrofiin, kaaokseen, paniikkiin, monenvaltaan ja tappioon.

Yhtä vaarallista on myös organisatorinen hosunta eli organisatorinen haihattelu. Sodan vaatima töiden uudelleenjärjestely ei missään tapauksessa saa johtaa laitosten uudelleenjärjestelyyn, semminkään hätiköityyn uusien laitosten perustamiseen. Se on ehdottomasti luvatonta, se johtaa vain kaaokseen. Työn uudelleenjärjestely edellyttää toiminnan tilapäistä pysäyttämistä tai sen tiettyä supistamista niissä laitoksissa, jotka eivät ole aivan välttämättömiä. Mutta kaiken työn sotatoimien auttamiseksi täytyy tapahtua *kokonaan ja yksinomaan jo olemassaolevien* sotilaallisten laitosten *kautta*, parantamalla, lujittamalla, laajentamalla ja tukemalla niitä. Erikoisten „puolustuskomiteain” tai „vallankumouskomiteain” (eli sotilaallisten vallankumouskomiteain) muodostaminen voidaan ensinnäkin vain poikkeustapauksessa; toiseksi vain vastaavan sotilaallisen valtaelimen tai Neuvostovallan korkeamman elimen vahvistuksella; kolmanneksi noudattaen välttämättä mainittua ehtoa.

#### TOTUUDEN SELITTÄMINEN KANSALLE KOLTSHAKISTA JA DENIKINISTÄ

Koltshak ja Denikin ovat Neuvostotasavallan pääviholliset ja ainoat todella vakavat viholliset. Jos Entente (Englanti, Ranska, Amerikka) ei avustaisi heitä, he olisivat jo aikoja sitten kukistuneet. Vain Ententen apu tekee heistä voiman. Mutta heidän on silti pakko pettää kansaa, tekeytyä aika ajoin „demokratian”, „Perustavan kokouksen”, „kansanvallan” j.n.e. kannattajiksi. Menshevikit ja eserrät antautuvat mielellään petettäväiksi.

Totuus Koltshakista (Denikin taas on hänen kaksoisolentonsa) on nyt paljastunut täydellisesti. *Kymmenien tuhansien* työläisten ampumiset. Vieläpä menshevikkien ja eserrienkin ampumiset. Kokonaisten ujestien talonpoikien pieksämiset. Naisiin kohdistuvat julkiset ruoskimiset. Upseerien, noiden aatelisnukkiin hillitön mielivalta. Loppumaton rosvoisuus. Sellainen on totuus Koltshakista ja Deni-



kinistä. Jopa menshevikkien ja eserrienkin keskuudessa, jotka ovat itse ryhtyneet työväen peppureiksi ja olleet Koltshakin ja Denikin puolella, ilmaantuu yhä enemmän henkilöitä, joiden on pakko myöntää tämä totuus.

Kaikessa agitaatiossa ja propagandassa on päähuomio kohdistettava tämän selvittämiseen kansalle. On selitettävä, että joko Koltshak ja Denikin tahi Neuvostovalta, työväen valta (diktatuuri); keskitietä ei ole; keskitietä ei voi olla. Erityisesti on käytettävä hyväksi sellaisten ei-bolshevikkien: menshevikkien, eserrien ja puolueettomien todistuslausuntoja, jotka *ovat olleet* Koltshakin tai Denikin puolella. Jokainen työmies ja talonpoika tietäköön, mistä taistellaan ja mikä häntä odottaa, jos Koltshak tai Denikin voittaa.

#### TYÖ MOBILISOITAVIEN KESKUUEDESSA

Erääksi tärkeimmäksi huoleksi tulee nyt muodostua sen työn, jota tehdään mobilisointien keskuudessa, mobilisoinnin edistämiseksi, mobilisointien keskuudessa. Järjestään kaikki kommunistit ja heille myötämieliset on pantava liikkeelle kaikkialla, minne on keskitetty mobilisointia tai missä on varuskuntia ja varsinkin reservipataljoonia y.m.s. Poikkeuksetta kaikkien heidän on yhdistyttävä ja työskenneltävä, toisten joka päivä, toisten sanokaamme 4 tai 8 tuntia viikossa, mobilisoinnin auttamiseksi ja mobilisointien keskuudessa, paikallisen varuskunnan sotilaiden keskuudessa, tietysti täysin järjestyneesti, paikallisen puoluejärjestön tai sotilasviranomaisien määrätessä jokaiselle sopivaa työtä.

Puolueeton tai ei-kommunistiseen puolueeseen kuuluva väestö ei tietenkään pysty tekemään aatteellista työtä Denikiniä tai Koltshakia vastaan. Mutta tätä väestön osaa ei saa sillä perusteella vapauttaa kaikesta työstä. On keksittävä keinot, jotta koko väestö poikkeuksetta (ja ensi kädessä *vauraampi* väki niin kaupungeissa kuin maaseudullakin) voitaisiin velvoittaa suorittamaan muodossa tai toisessa osansa mobilisoinnin tai mobilisointien auttamiseksi.

Erikoiseksi auttamistoimenpiteiden kategoriaksi tulee muodostua sen avun, jolla pyritään edistämään mobilisointien mahdollisimman hyvää ja nopeaa koulutusta. Neuvostovalta kutsuu armeijaan kaikki entiset upseerit, aliupseerit j.n.e. Kommunistisen puolueen ja sen mukana kaikkien myötämielisten ja kaikkien työläisten pitää tulla työläisten

ja talonpoikien valtion avuksi, ensinnäkin auttamaan kaikki keinoin kutsunnaa pakoilevien entisten upseerien, aliupseerien y.m. kiinniottamisessa, toiseksi järjestämään puoluejärjestön valvonnan alaisena ja sen yhteyteen ryhmiä henkilöistä, jotka ovat saaneet teoreettista tai käytännöllistä sotilaskoulutusta (esimerkiksi osallistuessaan imperialistiseen sotaan) ja jotka siten voivat olla osaltaan hyödyksi.

### TYÖ RINTAMAKARKURIEN KESKUUDESSA

Viime aikoina on tapahtunut ilmeinen käänne taistelussa rintamakarkuruutta vastaan. Useissa kuvernementeissa rintamakarkurit ovat alkaneet palata armeijaan joukoittain, liioittelematta voidaan sanoa, että on alkanut rintamakarkurien vyöry Punaiseen Armeijaan. Syynä on ensinnäkin puoluetovereiden entistä taitavampi ja järjestelmällisempi työ; toiseksi talonpojissa kasvava tietoisuus siitä, että Koltshak ja Denikin tuovat tullessaan vielä pahemman komennon kuin tsaarinaikainen komento olikaan, syöksevät työläiset ja talonpojat takaisin *orjuuteen*, palauttavat ruoskimiset, rosvouksen, upseerien ja aatelisnukkiin ilki-vallan.

Sen vuoksi on ryhdyttävä kaikkialla ja *kaikin voimin* työhön rintamakarkurien keskuudessa ja näiden karkurien palauttamiseksi takaisin armeijaan. Se on eräs ensivuoroisia ja tärkeimpiä tehtäviämme.

Ohimennen sanoen, se mahdollisuus, että rintamakarkureihin voidaan vaikuttaa vakuuttamalla, ja tämän vaikutuksen *menestys* osoittavat, että työväenvaltiolla on kokonaan *erilaiset* suhteet talonpoikaistoon kuin tilanherra- ja kapitalistivaltiolla. Ruoskan tai nälän pakko ovat noiden kahden viimeksi mainitun valtiotyypin ainoat kurin lähteet. Työväenvaltiolla eli proletariaatin diktatuurilla voi olla *toisenlainen* kurin lähde: työläisten vakuuttava vaikutus talonpoikiin, toverillinen liitto heidän välillään. Kun kuuntelee silminnäkijäin kertomuksia siitä, että siellä ja siellä (esim. Rjazanin kuvernementissa) tuhansia ja taas tuhansia rintamakarkureita palaa vapaaehtoisesti takaisin, että vetoamisella „tovereihin rintamakarkureihin” joukkokokouksissa on usein sanoinkuvaamaton menestys, silloin alkaa käsittää, kuinka paljon meiltä käyttämättä jäänyttä *voimaa* piilee vielä tuossa työläisten ja talonpoikain toveriliitossa.

Talonpojalla on *ennakkoluulonsa*, joka houkuttelee häntä kulkemaan kapitalistien perässä, eserrien perässä, tavoittelemaan „kaupan vapautta”, mutta hänellä on myös *harkintakyky*, joka johtaa häntä yhä läheisempään liittoon työläisten kanssa.

#### SUORANAINEN APU ARMEIJALLE

Armeijamme kaipaa eniten *huoltoa*: vaatetusta, jalkineita, aseita ja ammuksia. Köyhtyneessä maassa on ponnistettava tavattomasti näiden armeijan tarpeiden tyydyttämiseksi, ja vain Englannin, Ranskan ja Amerikan kapitalistirosvojen niin auliisti Koltshakille ja Denikinille antama apu pelastaa nämä kiertämättömältä perikadolta, johon he muuten joutuisivat huollon puutteessa.

Niin köyhtynyt kuin Venäjä onkin, sillä on kuitenkin vielä sängen paljon voimavaroja, joita emme ole vielä käyttäneet, joita usein *emme ole osanneet* käyttää. On vielä paljon löytämättömiä tai tarkastamattomia sotatarvikevarastoja, paljon tuotantomahdollisuuksia, jotka jäävät käyttämättä osaksi virkamiesten tahallisen sabotaasin takia, osaksi virastokankeuden, kansliatouhun, tolkuttomuuden ja saamattomuuden — kaikkien noiden „menneisyyden syntien” takia, jotka painavat niin väistämättömästi ja ankarasti jokaista vallankumousta sen suorittaessa „hyppäystä” uuteen yhteiskuntajärjestelmään.

Armeijan suoranainen auttaminen tässä suhteessa on erityisen tärkeää. Sitä hoitavat laitokset kaipaavat erikoisesti „verestämistä”, syrjästä tulevaa apua, ne tarvitsevat työläisten ja talonpoikien vapaaehtoista, tarmokasta, sankarillista *paikallista aloitteellisuutta*.

Kaikkia valveutuneita työläisiä ja talonpoikia, kaikkia neuvostotoimihenkilöitä pitää kehottaa mahdollisimman laajasti tällaiseen aloitteellisuuteen, tässä suhteessa pitää kokeilla eri seuduilla ja eri aloilla *monenlaisia* armeijan auttamismuotoja. „Työtä vallankumoukselliseen tapaan” tehdään tässä asiassa paljon vähemmän kuin muilla aloilla, vaikka sellaista työntekoa tarvittaisiin tässä *paljon enemmän*.

Aseiden keruu väestöltä on eräs tämän työn perusosista. On aivan luonnollista, että maassa, joka on joutunut kokemaan neljä imperialistisen sodan vuotta ja sitten kaksi

kansanvallankumousta, on talonpoikien ja porvariston kätkeissä paljon aseita, se on väistämätöntä. Mutta nyt, Denikinin uhkaavan hyökkäyksen jatkuessa, sitä vastaan on taisteltava *kaikin voimin*. Se, joka kätkee tai auttaa kätkemään aseita, tekee mitä suurimman rikoksen työläisiä ja talonpoikia kohtaan ja ansaitsee tulla ammutuksi, sillä hän syyllistyy tuhansien ja taas tuhansien parhaimpien puna-armeijalaisten kuolemaan, koska nämä useinkin tuhoutuvat rintamalla vain aseiden puutteen takia.

Pietarilaiset toverit ovat kyenneet löytämään tuhansittain kiväärejä pantuaan toimeen — ankarassa järjestyksessä — laajoja etsintöjä. Täytyy päästä siihen, että muu Venäjä ei jäisi jälkeen Pietarista, vaan saavuttaisi ja sivuuttaisi sen hinnalla millä hyvänsä.

Toisaalta voidaan epäilemättä sanoa, että eniten kätkevät kiväärejä talonpojat ja usein ilman mitään pahaa tarkoitusta, yksinkertaisesti vain piintyneestä epäluuloisuudesta kaikkinaista „valtiolaitosta” kohtaan j.n.e. Kun olemme pystyneet (parhaimmissa kuvernementeissa) tekemään hyvin paljon *vakuuttelulla*, taitavalla agitaatiolla ja tarkoituksenmukaisella menettelyllä saadaksemme rintamakarkurit palaamaan vapaaehtoisesti takaisin Punaiseen Armeijaan, niin varmasti voidaan tehdä ja on tehtävä yhtä paljon ellei enemmänkin aseiden palauttamiseksi vapaaehtoisesti.

Työläiset ja talonpojat! Etsikää kätkettyjä kiväärejä ja toimittakaa ne armeijalle! Siten pelastatte itsenne Koltshakin ja Denikinin toimeenpanemilta pieksämisiltä ja ampuemisilta, joukoittaisilta pahoinpitelyiltä ja rosvouksilta!

#### EI-SOTILAALLISEN TYÖN SUPISTAMINEN

Jotta voitaisiin suorittaa edes osa niistä tehtävistä, jotka edellä on lyhyesti hahmoteltu, tarvitaan yhä uusia työntekijöitä, joiden tulee lisäksi olla kaikkein luotettavimpia, uskollisimpia ja tarmokkaimpia kommunisteja. Mutta mistä heitä saadaan, kun kaikkialla valitetaan sellaisten työntekijäin puutetta ja heidän liiallista rasittuneisuuttaan?

Kieltämättä nuo valitukset ovat monessa suhteessa oikeutettuja. Jos joku laskisi tarkalleen, kuinka vähäinen on se eturivin työläisten ja kommunistien kerros, joka on hallinnut Venäjää viimeisten 20 kuukauden aikana saaden osak-

seen työväen ja talonpoikaiston suurten joukkojen kannatuksen sekä myötätunnon, niin tulos tuntuisi suorastaan uskomattomalta. Ja me olemme hallinneet maata suurenmoisella menestyksellä, luoneet sosialismia, voittaneet ennenkuulumattomia vaikeuksia, torjuneet joka taholta nousevia vihollisia, jotka ovat olleet suoranaisesti tai välillisesti yhteydessä porvaristoon. Ja olemme jo voittaneet kaikki vihollisemme, paitsi yhtä: paitsi Ententeä, Englannin, Ranskan ja Amerikan maailmanmahtavaa imperialistista porvaristoa, mutta tältäkin viholliselta olemme jo katkaisseet toisen käden — Koltshakin; meitä uhkaa vain sen toinen käsi — Denikin.

Uusia työntekijävoimia valtion hallintoa varten, proletaariaatin diktatuurin tehtävien toteuttamista varten varttuu nopeasti siitä työläis- ja talonpoikaisnuorisosta, joka opiskelee mitä tunnollisimmin, mitä tarmokkaimmin ja suurella antaumuksella, sulattaa uudesta järjestelmästä saamiaan uusia elämyksiä, riisuu yltään vanhojen kapitalististen ja porvarillis-demokraattisten ennakkoluulojen kuorta, muo-  
vaa itsestään vielä lujempia kommunisteja kuin on vanhempi kommunistipolvi.

Mutta niin nopeasti kuin tämä uusi kerros varttuukin, niin nopeasti kuin se ehtiikin kouliintua ja kypsyä kansalaissodan ja porvariston raivokkaan vastarinnan tulessa, se ei sittenkään voi vielä antaa meille lähikuukausina valtion hallintoon pystyviä *valmiita* työntekijöitä. Ja kuitenkin kysymys on juuri lähikuukausista, vuoden 1919 kesästä ja syksystä, sillä taistelu Denikiniä vastaan pitää viedä *ratkaisuun* ja aivan *viipymättä*.

Saadaksemme suuren joukon valmiita työntekijöitä sotilaallisen työn voimistamiseksi meidän on *supistettava* lukuisia muita, ei-sotilaallisia eli oikeammin sanoen, ei välittömästi sotilaallisia neuvostotyön aloja ja laitoksia, on *uudestijärjestettävä* tähän suuntaan (s.o. supistamisen suuntaan) kaikki ne virastot ja laitokset, jotka *eivät ole ehdottoman välttämättömiä*.

Ottakaamme esimerkiksi Korkeimman kansantalousneuvoston tieteellis-teknillinen osasto. Se on mitä hyödyllisin laitos, tarpeellinen sosialismin täydellistä rakentamista varten, kaikkien tieteellisten ja teknillisten voimien oikeaa luetelointia ja sijoittelua varten. Mutta onko sellainen laitos ehdottoman välttämätön? Eipä tietenkään. Olisi suorastaan

rikollista kiinnittää siihen tällä hetkellä henkilöitä, joita voidaan ja jotka pitää viipymättä asettaa tuiki tärkeään ja perin välttämättömään kommunistiseen työhön *armeijassa* ja *välittömästi* armeijaa varten.

Tämänlaatuisia laitoksia ja laitosten osastoja meillä on aika paljon, niin keskuksessa kuin maaseudullakin. Pyrkiesämme sosialismin täydelliseen toteuttamiseen me emme voineet olla ryhtymättä heti tuollaisten laitosten perustamistyöhön. Mutta olisimme tyhmyreitä tai rikollisia, jos Denikinin vaarallisen hyökkäyksen aikana emme osaisi *järjestää rivejämme uudelleen* siten, että *kaikki*, mikä ei ole ehdottoman välttämätöntä, *pysäytetään* ja *supistetaan*.

Meidän on vältettävä paniikkia ja organisatorista hosuntaa, siksi ei pidä ryhtyä järjestämään kokonaan uudelleen mitään laitoksia, ei lakkauttaa niitä kokonaan, eikä myöskään — mikä olisi hätiköiden tehtynä erikoisen vahingollista — ryhtyä perustamaan uusia laitoksia. Meidän on *pysäytettävä* keskuksessa ja maaseudulla kolmeksi, neljäksi, viideksikin kuukaudeksi *kaikkien* sellaisten laitosten ja näiden laitosten osastojen työ, jotka eivät ole ehdottoman välttämättömiä, tai ellei niiden työtä voida kokonaan keskeyttää, niin ainakin *supistettava* sitä tuoksi ajaksi (suunnilleen), supistettava mahdollisimman paljon, s.o. jätettävä niille vain ehdottomasti välttämätön vähimmäismäärä työtä.

Koska päätarkoituksenamme on saada sotilaalliseen työhön heti suuri joukko valmiita, kokeneita, uskollisia ja koeteltuja kommunisteja tai sosialismille myötämielisiä, me voimme antautua siihen riskiin, että jätämme monet perin pohjaisesti supistettavat laitokset (tai laitosten osastot) joksikin ajaksi *kokonaan ilman kommunisteja*, jätämme ne kokonaan porvarillisten työntekijöiden käsiin. Tämä riski on vähäinen, sillä kysymys on vain laitoksista, jotka eivät ole ehdottoman välttämättömiä, niiden työn (puoliksi pysäytety) heikkenemisestä on tietysti vahinkoa, mutta ei kovinkaan suurta, se ei ainakaan vie meitä missään tapauksessa turmioon. Mutta sotilaallisen työn tehostamiseen, sen kii-reelliseen ja tuntuvaan lujittamiseen vaadittavan tarmon puute voi viedä meidät turmioon. Tämä on selvästi käsitettävä ja tehtävä siitä kaikki johtopäätökset.

Jos jokainen hallintoalan tai hallinto-osaston johtaja kuvernementissa, ujestissa j.n.e., jokainen kommunistien järjestö asettaa hetkeäkään hukkaamatta itselleen kysymyk-

sen: onko se ja se virasto ehdottoman tarpeellinen? Entä se ja se osasto? Periikö meidät hukka, jos pysäytämme sen tai supistamme sen toimintaa yhdeksällä kymmenesosalla ja jätämme sen kokonaan ilman kommunisteja? — Jos tällaisen kysymyksen asettamisen jälkeen supistetaan työtä nopeasti ja päättävästi ja otetaan pois kommunistit (sekä heidän ehdottoman uskolliset, myötämielisistä tai puolueeseen kuulumattomista valitut apulaisensa), silloin voimme mitä lyhimmissä ajassa saada sadoittain henkilöitä työhön armeijan poliittisiin osastoihin, komissaarien toimiin ynnä muualle. Ja silloin meillä on suuret mahdollisuudet voittaa Denikin samoin kuin voitimme häntä voimakkaamman Koltshakin.

### TYÖ RINTAMAVYÖHYKKEELLA

Rintamavyöhyke Venäjän Sosialistisessa Federatiivisessa Neuvostotasavallassa on viime viikkojen aikana paisunut hirveän laajaksi ja muuttunut tavattoman nopeasti. Se on sodan ratkaisevan vaiheen enne tai seuralainen, se ennustaa ratkaisun lähestymistä.

Yhtäältä, suunnattoman laaja rintamanläheinen alue Uralin edustalla ja Uralilla on muodostunut meidän rintamavyöhykkeeksemme Punaisen Armeijan voittojen ja Koltshakin joukkojen rappeutumisen seurauksena, seurauksena vallankumouksen kasvusta Koltshakin alueella. Toisaalta, *vieläkin laajempi* rintaman lähialue on muodostunut rintamavyöhykkeeksi Pietarin edustalla ja Etelässä tappioittemme takia, sen vuoksi, että vihollinen on lähestynyt tavattomasti Pietaria ja tunkeutuu etelästä: Ukrainaan ja Venäjän keskiosiin.

Rintamavyöhykkeellä suoritettava työ saa erittäin tärkeän merkityksen.

Uralin lähiseuduilla, missä Punainen Armeija etenee nopeasti, armeijan työntekijöillä, komissaareilla, poliittisen osaston jäsenillä j.n.e. sekä myös paikallisilla työläisillä ja talonpojilla herää luonnollinen halu asettua vastavallatuille alueille tekemään siellä luovaa neuvostotyötä, ja tämä halu on sitä luonnollisempi, mitä suurempi on sodan aiheuttama väsymys ja mitä hirvittävämpi Koltshakin toimeenpanema hävitys. Mutta mikään ei ole vaarallisempaa kuin tuon halun tyydyttäminen. Se uhkaa heikentää hyökkäystä,

viivästyttää sitä, lisää Koltshakin mahdollisuuksia toipua uudelleen. Se olisi meidän puoleltamme suoranainen rikos vallankumousta kohtaan.

Missään tapauksessa ei saa ottaa itäarmeijasta yhtään liikaa työntekijää paikalliseen työhön! \* Missään tapauksessa ei saa heikentää hyökkäystä! Ainoa täydellisen voiton mahdollisuus on siinä, että saadaan mukaan koko Uralin lähiseutujen ja itse Uralin väestö, joka on saanut kokea Koltshakin „demokratian” kauhut, siinä että jatketaan hyökkäystä Siperiaan, kunnes vallankumous *voittaa lopullisesti* Siperiassa.

Viivästyköön rakennustyö Uralin lähiseuduilla ja Uralilla, edistyköön se hitaammin puhtaasti paikallisten, nuorten, kokemattomien ja heikkojen voimien johdolla. Se ei vie meitä turmioon. Mutta jos hyökkäys Uralille ja Siperiaan pääsee *heikkenemään*, niin *me joudumme tuhon omaksi*, siksi meidän on *voimistettava* tätä hyökkäystä Uralilla kapinaan nousevien työläisten voimilla, Uralin lähiseutujen talonpoikien voimilla, jotka ovat saaneet nyt tuntea selkänahassaan, mitä merkitsevät menshevikki Maiskin ja eserrä Tshernovin „perustavan kokouksen” lupailut, ja mitä merkitsee noiden lupailujen todellinen sisältö, *toisin sanoen Koltshak*.

Uralille ja Siperiaan suuntautuvan hyökkäyksen heikentäminen olisi vallankumouksen kavaltamista, sen taistelun kavaltamista, jota me käymme työläisten ja talonpoikain vapauttamiseksi Koltshakin ikeestä.

Vastikään vapautetulla rintamavyöhykkeellä työskennellessä on muistettava, että päätehtävänä siellä on voittaa ei ainoastaan työläisten, vaan myös talonpoikain luottamus Neuvostovaltaan, selittää heille käytännöllisellä pohjalla Neuvostovallan todellinen olemus työläisten ja talonpoikain valtana, ottaa heti oikea suunta, jonka puolue on omaksunut kaksikymmenkuukautisen työn arvioinnin pohjalla. Me emme saa toistaa Uralilla niitä virheitä, joita Iso-Venäjäällä toisinaan tehtiin ja joista me vapaudumme nopeasti.

Rintamavyöhykkeellä Pietarin edustalla sekä sillä suunnattoman laajalla rintamavyöhykkeellä, joka on niin nopeasti ja niin uhkaavasti paisunut Ukrainassa ja Etelässä, on kaikki saatettava täydellisesti sotatilaan, koko toi-

\* Ilman äärimmäistä pakkoa ei heltä pidä ottaa lainkaan, vaan pitää siirtää työntekijöitä keski-Venäjän kuvernementeistä!



minta, kaikki ponnistukset ja suunnitelmat on omistettava kokonaan sodalle ja vain sodalle. Muuten ei voida torjua Denikinin rynnistystä. Se on selvää. Ja se on selvästi käsitettävä ja sen mukaisesti toimittava.

Ohimennen sanoen Denikinin armeijan erikoisuutena on upseeriston ja kasakkaväen paljous. Ne ovat sitä ainesta, joka, vaikkei sillä ole takanaan joukkovoimaa, on poikkeuksellisen taipuvaista äkkiylläkköihin, seikkailuihin, hurjapäisiin yrityksiin, joiden tarkoituksena on kylvää paniikkia, hävittää pelkän hävittämisen vuoksi.

Taistelussa sellaista vihollista vastaan tarvitaan äärimmäisen tiukkaa sotilaskuria ja äärimmäistä sotilaallista valppautta. Valppauden puute tai hämminki tietävät kaiken menettämistä. Tämä on jokaisen vastuunalaisen puolue- ja neuvostotyöntekijän muistettava.

Sotilaskuri niin sota-asioissa kuin kaikessa muussakin!

Sotilaallinen valppaus ja ankaruus, tinkimättömyys kaikkien varokeinojen toteuttamisessa!

#### SUHDE SOTILASSPESIALISTEIHIN

Krasnaja Gorkassa puhjennut suuri salaliitto, jonka tarkoituksena oli Pietarin luovuttaminen, on asettanut uudelleen erittäin vaativasti kysymyksen sotilasspesialisteista ja taistelusta vastavallankumousta vastaan selustassa. On ilmeistä, että elintarvike- ja sotatilanteen kärjistyminen kiertämättömästi aiheuttaa ja tulee lähiaikoinakin aiheuttamaan vastavallankumouksellisten yritysten voimistumista (Pietarin salaliittoon osallistuivat „Uudestisyntymisen liitto” ja kadetit, menshevikit ja oikeistoeserrät; siihen osallistuivat myös vasemmistoeserrät, tosin erikseen, mutta osallistuivat kuitenkin). Yhtä varmaa on, että pettureiden prosentti sotilasspesialistien keskuudessa tulee lähiaikoina nousemaan, kuten kulakkien, porvarillisten intelligenttien, menshevikkien ja eserrienkin keskuudessa.

Mutta olisi auttamaton erehdys, olisi anteeksiantamatonta selkärangattomuutta herättää sen takia kysymys sotapolitiikkamme perusteiden muuttamisesta. Sadat ja taas sadat sotilasspesialistit pettävät meitä ja tulevat pettämään, me otamme petturit kiinni ja ammusme heidät, mutta meillä on tuhansia ja kymmeniä tuhansia sotilasspesialisteja, jotka ovat tehneet työtä järjestelmällisesti ja pitkän aikaa ja

joiden avutta ei olisi voitu luoda sitä Punaista Armeijaa, joka on kasvanut ja vapautunut ilkeän muiston jättäneestä partisanismista ja kyennyt saavuttamaan loistavia voittoja Idässä. Sotilashallintomme johtavat ja kokeneet miehet sanovat aivan oikein, että siellä, missä on tiukimmin noudatettu puolueen politiikkaa sotilasspesialisteihin nähden ja partisanismin poisjuurimiseksi, siellä, missä kuri on tiukin ja missä tehdään suurimmalla huolella poliittista työtä sotaväen keskuudessa ja missä komissaarit toimivat parhaiten, siellä on sotilasspesialistien joukossa yleensä ottaen kaikkein vähimmin halukkaita petturuuteen, siellä on sellaisille halukkaille vähimmin mahdollisuuksia toteuttaa aikeitaan, siellä ei ole holtittomuutta armeijassa, siellä on parempi järjestys ja henki, siellä saavutetaan enemmän voittoja. Partisanismi, sen jäljet, sen jätteet ja perut ovat aiheuttaneet meidän ja myös Ukrainan armeijalle verrattomasti enemmän onnettomuuksia, hajaannusta, tappioita, katastrofeja, mieshukkaa ja sotatarvikemenetyksiä kuin kaikki sotilasspesialistien petokset.

Puolueohjelmassamme on määritelty täysin selvästi ja tarkasti kommunistisen puolueen politiikka yleensä porvarillisiin spesialisteihin ja myös heidän erääseen osaansa, sotilasspesialisteihin nähden. Puolueemme taistelee ja tulee edelleenkin „taistelemaan säälimättä sitä näennäisesti radikaalista, mutta tosiasiasa typerän omahyväistä kuvitteluvaaraan, että työtätekevät muka pystyvät voittamaan kapitalismin ja porvarillisen järjestelmän oppimatta porvarillisilta spesialisteilta, käyttämättä heitä hyväkseen, käymättä läpi *pitkäaikaista* heidän rinnallaan työskentelyn *koulua*”.

Samaan aikaan puolue ei tietenkään tee „pienintäkään poliittista myönnytystä tälle porvariston kerrokselle”, puolue tukahduttaa ja tulee „säälimättä tukahduttamaan kaikki sen vastavallankumoukselliset hankkeet”. On luonnollista, että kun moisia „hankkeita” ilmenee tai kun ne näyttävät enemmän tai vähemmän todennäköisiltä, niin niiden „säälimätön tukahduttaminen” vaatii toisenlaisia ominaisuuksia kuin opiskelijan mielialalle ominaista verkkaisuutta ja varovaisuutta, joita „pitkäaikaisen koulun” käynti vaatii ja joita se kehittää ihmisissä. Mielialojen ristiriita sotilasspesialistien „rinnalla työskentelyn pitkäaikaista koulua” käyvien sekä niiden välillä, joiden suoranaisena tehtävänä on sotilasspesialistien „vastavallankumouksellisten hankkeiden

säälimätön tukahduttaminen”, voi helposti johtaa ja johtaa-kin kahnauksiin ja selkkauksiin. Sama koskee myös tarpeellisia henkilönvaihdoksia, joskus joukkoluontoisiakin sotilasspesialistien siirtoja, joita tietyt vastavallankumouksellisten „hankkeet” ja semminkin suuret salaliitot saattavat aiheuttaa.

Nämä kahnaukset ja selkkaukset me ratkaisemme ja tulemme ratkaisemaan puoluetietä, vaatién samaa kaikilta puolueen järjestöiltä ja pitäen kiinni siitä, ettei sallita pienintäkään vahinkoa käytännölliselle työlle, ei pienintäkään vitkastelua tarvittaviin toimenpiteisiin ryhtymisessä, ei vähäisintäkään horjuntaa sotapolitiikkamme säädettyjen perusteiden noudattamisessa.

Kun jotkin puolue-elimet omaksuvat väärän sävyn suhtautumisessaan sotilasspesialisteihin (kuten Pietarissa hiltajattain tapahtui) tai kun sotilasspesialistien „arvostelu” joissakin tapauksissa muuttuu suoranaiseksi haitaksi, estäen käyttämästä heitä järjestelmällisesti ja jatkuvasti, silloin puolue heti oikaisee ja tulee oikaisemaan moiset virheet.

Tärkein ja varmin keino niiden korjaamiseksi on se, että voimistetaan poliittista työtä armeijassa ja mobilisoitavien keskuudessa, parannetaan komissaarien toimintaa armeijassa ja komissaarikunnan kokoomusta, kohotetaan sen tasoa, samoin kuin se, että komissaarit täyttävät *käytännössä* sen, mitä puolueen ohjelma vaatii ja mitä ei useinkaan täytetä läheskään riittävästi, nimittäin että „(armeijan) päällystö on alistettava *joka suhteessa* työväenluokan valvontaan”. Sotilasspesialistien arvostelu syrjästä käsin, yritykset parantaa asia „äkkiotteilla”, ovat liian köykäisiä ja siksi toivottomia ja vahingollisia. Kaikki, jotka tuntevat poliittisen vastuunsa ja joiden mieltä armeijamme puutteet kirvelevät, astukoot riveihin ja ruotuihin, puna-armeijalaisiksi tai päälliköiksi, poliittisen työn tekijöiksi tai komissareiksi, työskennelkөөn jokainen sotalaitoksessa sen parantamiseksi — jokaiselle puolueen jäsenelle löytyy hänen kykyjensä mukainen paikka.

Neuvostovalta on jo kauan kiinnittänyt mitä suurinta huomiota siihen, että työläisillä ja myös talonpojilla, eritoten kommunisteilla, olisi tilaisuus oppia kunnolla sotataitoa. Tätä työtä tehdään monissa laitoksissa, virastoissa, kurseilla, mutta sitä tehdään vielä kerrassaan riittämättömästi.

Henkilökohtaisella aloitteellisuudella ja toimintatarmolla voidaan siinä saada vielä paljon aikaan. Kommunistien on opetettava erikoisen uutterasti konekiväärien, tykistön ja panssariaseiden hallintaa j.n.e., koska takapajuisuutemme näillä aloilla on tuntuvampi, näillä aloilla vihollinen, jolla on runsaasti upseereja, on huomattavasti etevämpi, näillä aloilla epäluotettava sotilasspesialisti voi saada aikaan suurta vahinkoa, näillä aloilla kommunistit esittävät mitä tärkeintä osaa.

### TAISTELU VASTAVALLANKUMOUSTA VASTAAN SELUSTASSA

Samoin kuin viime vuoden heinäkuussa, vastavallankumous nostaa taaskin päätään keskuudessamme, omassa selustassamme.

Vastavallankumous on voitettu, mutta ei läheskään hävitetty, ja se käyttää tietysti hyväkseen Denikinin voittoja ja elintarvikepulaa kiristymistä. Ja suoranaisen, avoimen vastavallankumouksen jäljessä, mustan sotnian ja kadettien jäljessä, joiden voima on niiden pääomissa, niiden suoranaississa yhteyksissä Ententen imperialismiin ja siinä, että ne ymmärtävät diktatuurin välttämättömyyden ja osaavat toteuttaa sitä (Koltshakin tapaan) — näiden jäljessä laahustavat kuten aina horjuvat ja selkärangattomat, sanoilla tekojaan kaunistelevat menshevikit, oikeistoeserrät ja vasemmistoeserrät.

Ei mitään illuusioita tässä suhteessa! Me tunnemme sen „ravintoalustan”, joka synnyttää vastavallankumouksellisia yrityksiä, mellakoita, salaliittoja ja muuta sellaista, tunnemme sen varsin hyvin. Sellaisena „alustana” toimivat porvaristopiirit, porvarilliset intelligenssiainekset, kulakit maaseudulla, „puolueeton” yleisö kaikkialla ja lisäksi eserrät sekä menshevikit. Pitää tehostaa kolminkertaisesti ja kymmenkertaisesti noiden ainesten valvontaa. On kymmenkertaistettava valppautta, sillä vastavallankumoukselliset salahankkeet tuolta taholta ovat ehdottoman väistämättömiä juuri nykyhetkellä ja lähitulevaisuudessa. Tällä pohjalla ovat luonnollisia myös toistuvat yritykset räjäyttää siltoja, järjestää lakkoja, kaikenkaltaiset vakoiluyritykset j.n.e. Poikkeuksetta kaikissa keskuksissa, missä tuolla vastavallankumouksellisia ruokkivalla „ravintoalustalla” on vähänkin mahdollisuuksia „pesiä”, on käytettävä joukko-

mitassa kaikkia, mahdollisimman tehokkaita ja järjestelmällisiä, toistuvia ja yllätyksellisiä varokeinoja.

Menshevikkien sekä oikeisto- ja vasemmistoeserrien suhteen on otettava huomioon viime aikana saatu kokemus. Heidän „periferiassaan”, heidän vanavedessään kulkevan väen joukossa on epäilemättä havaittavissa etäännyttä Koltshakista ja Denikinistä ja lähentymistä Neuvostovallan puoleen. Me olemme ottaneet huomioon tuon siirtymisen, ja joka kerta kun sitä on vähänkin reaalisesti ilmennyt, olemme puolestamme ottaneet tiettyjä vasta-askelia lähentyäksemme heitä. Tätä politiikkaamme emme muuta missään tapauksessa, ja „muuttolennot” Koltshakin ja Denikin puolelle kallistuvasta menshevismistä ja eserräläisyydestä Neuvostovallan puolelle kallistuvaan menshevismiin ja eserräläisyyteen tulevat yleensä puhuen epäilemättä lisääntymään.

Mutta tällä hetkellä pikkuporvarilliset demokraatit, eserät ja menshevikit heidän etunenässään, selkärangattomina ja horjuvina kuten aina, kääntävät takkia tuulen mukaan ja kallistuvat kannattamaan voiton puolella olevaa Denikiniä. Erityisesti tämä pitää paikkansa vasemmistoeserrien, menshevikkien „poliittisten johtajien” (kuten Martovin ja kumpp.), oikeistoeserrien „poliittisten johtajien” (kuten Tshernovin ja kumpp.) suhteen ja yleensä heidän „kirjallisten piiriensä” suhteen, joiden jäsenet kaiken muun lisäksi ovat kovin nyreissään kärsimänsä täydellisen poliittisen vararikon johdosta ja tuntevat sen vuoksi melkein pä vastustamatonta „viehtymystä” seikkailuihin Neuvostovaltaa *vastaan*.

Ei saa antautua heidän johtomiestensä puheiden ja ideologian, näiden henkilökohtaisen rehellisyyden tai ulkokultaisuuden harhauttavaksi. Sillä on merkitystä kunkin henkilön elämäkerran kannalta katsoen. Sillä ei ole merkitystä politiikan kannalta, s.o. luokkasuhteiden kannalta, miljoonien ihmisten keskinäisten suhteiden kannalta katsoen. Martov ja kumpp. tuomitsevat juhlallisesti „Keskuskomitean nimissä” „aktivistejaan” ja uhkaavat (alituisesti uhkaavat!) erottaa heidät puolueesta. Mutta tämä ei tee vähimmäissäkään määrin tyhjäksi sitä tosiasiaa, että menshevikkien keskuudessa on eniten „aktivisteja”, että ne lymyilevät heidän selkensä takana ja tekevät työtään Koltshakin ja Denikinin hyväksi. Volski ja kumpp. tuomitsevat

Avksentjevia, Tshernovia ja kumpp., mutta se ei suinkaan estä viimeksi mainittuja olemasta voimakkaampia kuin Volski, se ei estä Tshernovia sanomasta: „Kuka sitten syökösee bolshevikit vallasta ja milloin, ellemme me ja juuri nyt?” Vasemmistoeserrät voivat „toimia” „itsenäisesti”, olematta missään liitossa taantumuksen kanssa, Tshernovien kanssa, mutta itse asiassa he ovat juuri samanlaisia Denikinin liittolaisia ja nappuloita *hänen* pelissään kuin manalle mennyt vasemmistoeserrä Muravjov, entinen ylipäällikkö, joka avasi „aatteellisista” syistä rintaman tshekkoslovakeille ja Koltshakille.

Martov, Volski ja kumpp. luulottelevat olevansa kummankin taistelevan tahon „yläpuolella”, luulottelevat pystyvänsä luomaan „kolmannen tahon”.

Sellainen halu, vaikka se olisi vilpittönkin, jää pikkuporvarillisen demokraatin illuusioksi, ja vaikka vuodesta 1848 on kulunut jo seitsemän vuosikymmentä, tämä pikkuporvarillinen demokraatti ei ole vielääkään oppinut aakkosia, nimittäin sitä, että kapitalistisen ympäristön vallitessa voi olla vain joko porvariston diktatuuri tai proletariaatin diktatuuri, mutta mitään kolmatta ei voi olla. Martovit ja kumpp. vievät nähtävästi tuon illuusion mukanaan hautaankin. Se on heidän asiansa. Mutta meidän asianamme on muistaa, että käytännössä tuo väki tulee kiertämättä horjumaan, tänään Denikinin, huomenna bolshevikkien puoleen. Ja tänään on hoidettava *tämän* päivän tehtäviä.

Meidän asianamme on asettaa kysymys suoraan. Kumpi parempi? Ottaako kiinni ja panna vankilaan, joskus jopa ampuakin satoja pettureita kadettien, puolueettomien, menshevikkien ja eserrien joukosta, jotka „nousevat” (kuka ase kädessä, kuka salaliittoon ryhtyen, kuka agitoiden mobilisointia vastaan, kuten menshevistiset kirjaltajat tai rautatieläiset j.n.e. tekevät) Neuvostovaltaa *vastaan, toisin sanoen Denikinin puolesta?* Vai antaako asioiden mennä niin pitkälle, että Koltshakin ja Denikinin sallitaan tappaa, ammuttaa, ruoskia kuoliaaksi kymmeniä tuhansia työläisiä ja talonpoikia? Valinta ei ole vaikea.

Kysymys on näin ja ainoastaan näin.

Ken ei ole vielääkään ymmärtänyt tätä, ken voi vielä valitella tällaisen ratkaisun „epäoikeudenmukaisuutta”, hänelle on viitattava kintaalla, hänet on saatettava julkisen naurun ja pilkan alaiseksi.

## KOKO VÄESTÖN MOBILISOINTI TYÖHÖN SODAN HYVÄKSI

Neuvostotasavalta on koko maailman pääoman saartama linnoitus. Oikeuden käyttää sitä turvapaikkana Koltshakilta ja yleensä oikeuden asua siinä me voimme myöntää vain niille, jotka osallistuvat aktiivisesti sotaan ja auttavat meitä kaikin keinoin. Tästä seuraa, että meillä on oikeus ja velvollisuus mobilisoida koko väestö viimeistä miestä myöten palvelemaan sotaa, kenet varsinaiseen sotilaalliseen työhön, kenet kaikenlaisiin aputoimiin sodankäynnin auttamiseksi.

Sen täydellinen toteuttaminen vaatii ihanteellista järjestelyä. Mutta koska valtio-organisaatiomme on vielä hyvin kaukana täydellisyydestä (mikä ei ole lainkaan ihmeteltävää, kun otamme huomioon sen nuoruuden, uutuuden ja ne äärimmäiset vaikeudet, joissa se on kehittynyt), olisi mitä vahingollisinta organisatorista hahattelua ryhtyä suorittamaan tällä alalla heti jotain täydellistä tai edes jotain hyvin laajakantoista.

Tässä suhteessa voidaan kuitenkin tehdä monenlaisia osittaisparannuksia jotta päästäisiin lähemmäksi ihannetta, eivätkä meidän puoluetoimitsijoidemme ja neuvostotyöntekijöidemme „aloitteet” tässä suhteessa ole vielä läheskään riittäviä.

Tässä yhteydessä riittää, kun asetetaan tämä kysymys ja kiinnitetään siihen tovereiden huomio. Ei ole tarpeellista antaa mitään konkreettisia ohjeita tai suunnitelmia.

Mainittakoon vain, että lähimpänä Neuvostovaltaa olevat pikkuporvarilliset demokraatit, jotka tavanomaisesti sanovat itseään sosialisteiksi, esimerkiksi eräät „vasemmisto”-menshevikit j.n.e., ovat hyvin kärkkäitä osoittamaan närkästystään panttivankien ottamisen johdosta, pitäen sitä „barbaarisena” menettelynä.

Närkästelkööt miten hyvänsä, mutta ilman sitä ei voida käydä sotaa ja vaaran kärjistyessä tätä keinoa on käytettävä joka mielessä laajemmin ja tiheämmin. Esimerkiksi menshevistiset eli keltaiset kirjaltajat, „hallintovirkailijat” ja salakeinottelijat rautatieläisten joukosta, kulakit, kaupunkien (ja maaseudun) varakas väestönosa ja muut samankaltaiset ainekset suhtautuvat usein puolustustaisteluun Koltshakia ja Denikiniä vastaan kerrassaan rikollisella ja äärimmäisen julkealla välinpitämättömyydellä, joka kehittyy sabotaasiksi. Moisista ryhmistä pitää laatia

luettelot (tai pakottaa heidät muodostamaan omintakeisesti ryhmiä yhteistakuun pohjalla) ja käyttää heitä, ei yksin linnoitustöissä kuten toisinaan tehdään, vaan heidät on myös velvoitettava antamaan erilaista ja kaikinpuolista aineellista apua Punaiselle Armeijalle.

Jos ryhdymme käyttämään tätä keinoa laajemmin, monipuolisemmin ja taitavammin, niin puna-armeijalaisten pelot tulevat paremmin muokatuksi, puna-armeijalaisten muonitus, mahorkka- y.m. välttämätön tarvikahuolto saadaan järjestetyksi paremmin ja pienenee se vaara, että tuhansittain työläisiä ja talonpoikia voisi joutua jonkin salaliiton t.m.s. uhriksi.

### „TYÖNTEKO VALLANKUMOUKSELLISEEN TAPAAN”

Jos teemme yhteenvedon kaikesta edelläsanoitusta, niin päädyimme seuraavaan yksinkertaiseen lopputulokseen: kaikilta kommunisteilta, kaikilta valveutuneilta työläisiltä ja talonpojilta, jokaiselta, ken ei halua Koltshakin ja Denikin voittavan, vaaditaan nyt heti ja lähimpien kuukausien aikana tavatonta tarmonpuuskaa, vaaditaan „työntekoa vallankumoukselliseen tapaan”.

Kun nälkiintyneet, väsyneet ja nääntyneet Moskovan rautatieläiset, niin ammattimiehet kuin sekatyöläisetkin, jaksoivat ottaa käytäntöön „kommunistiset talkoot”, tehdä palkatonta työtä useita tunteja viikossa Koltshakin voittamiseksi ja siihen saakka, kunnes hänet on voitettu täydellisesti, ja kun he pystyivät samalla kohottamaan työn tuotavuutta ennen kuulumattomasti, monin verroin tavallista korkeammalle, niin se osoittaa, että voidaan tehdä vielä paljon, hyvin paljon.

Ja meidän on se kaikki tehtävä.

Silloin me voitamme.

*VKP(b):n Keskuskomitea*

*Kirjoitettu viimeistään  
heinäkuun 3 p:nä 1919*

*Julkaistu heinäkuun 9 p:nä 1919  
aikakauslehdessä „Izvestija TsK RKP(b)”  
4. numerossa*

*Julkaistaan  
„Izvestija TsK RKP(b)” lehdessä  
tekstinsä mukaan, jota on verrattu  
V. I. Leninin korjaamaan kone-  
kirjoitusjäljennökseen*



## NYKYTILANTEESTA JA NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMISTÄ TEHTÄVISTÄ

ALUSTUS YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n, MOSKOVAN TYÖLÄISTEN  
JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTON,  
YLEISVENÄLÄISEN AMMATTILIITTONNEUVOSTON  
JA MOSKOVAN TEHDASKOMITEAIN  
EDUSTAJIEN YHTEISESSÄ ISTUNNOSSA  
HEINÄKUN 4 p:nä 1919<sup>72</sup>

Toverit, kun tehtävänämme on nyt yleisen tilanteen arviointi, tulee tahtomattakin mieleen ajatus verrata ennen muuta toisiinsa vuoden 1919 heinäkuuta ja vuoden 1918 heinäkuuta. Minusta tuntuu, että tuollainen luonnostaan lankeava vertailu antaa meille helpoimmin toisaalta oikean kuvan niistä uusista, vaikkakin tiettyssä määrin entisistä vaikeuksista, jotka nykyisin ovat täällä muodostuneet jatkuviksi, tekevät tilanteen vaikeaksi ja vaativat meiltä uusia ponnistuksia, ja toisaalta tämä vertailu auttaa meitä näkemään, kuinka valtavan askeleen maailmanvallankumous on ottanut eteenpäin tämän vuoden aikana ja miksi se, vaikka suhtaudummekin asiaan kylmästi harkiten ja vahvoihin epäilyksiin, miksi se sittenkin antaa meille täyden varmuuden siitä, että kuljemme täydellistä ja lopullista voittoa kohti.

Toverit, palauttakaa mieleenne vuosi sitten vallinnut tilanne. Juuri heinäkuussa 1918 kerääntyi Neuvostotasaval-  
lan ylle mitä uhkaavimmilta näyttäneitä pilviä ja aivan väistämättömiltä näyttäneet onnettomuudet vaanivat sitä joka taholta. Elintarviketilanne huononi silloin kuten nytkin juuri ennen uutta satoa, juuri vanhan satovuoden lopussa, jolloin varastot alkoivat tyhjetä. Viime vuonna tilanne oli verrattomasti vaikeampi. Viime kesänä elintarvik vaikeuksiin liittyi kuten nytkin vielä suuria sisäisiä sekä ulkoisia poliittisia ja sotilaallisia vaikeuksia. Kun Neuvostojen edustajakokous viime kesänä kokoontui, se sattui samaan aikaan kuin vasemmistoeserrien kapina Moskovassa, se sattui samaan aikaan silloisen armeijan-  
komentajan vasemmistoeserrä Muravjovin petoksen kanssa, kun tämä melkein pä avasi meidän rintamamme. Vuoden

1918 kesän kohdalle osui Jaroslavl'n suuri salaliitto, sen oli pannut alulle, kuten nyt on todistettu ja kuten salaliiton osanottajat ovat myöntäneet, Ranskan lähettiläs Noulens, joka oli houkutellettu Savinkovin järjestämään tuon salaliiton ja taannut, että Arkangelissa maihin nousevat ranskalaiset sotajoukot tulevat Jaroslavl'n avuksi ja että tilanteen siellä vaikeutuessa äärimmilleenkin Jaroslavl voisi odottaa yhdistymistä Arkangelin kanssa, yhdistymistä liittolaisten kanssa ja niin muodoin Moskovan pikaista kukistumista. Idästä käsin vihollisen onnistui noihin aikoihin vallata Samara, Kasaani, Simbirsk, Syzran ja Saratov. Etelässä Saksan imperialismiin tukemat — tämä on tarkoin todettu — Saksan imperialismiin tukemat kasakkajoukot saivat rahaa ja aseita. Viholliset hyökkäsivät kimppuumme, saartoivat meidät kahdelta taholta, pitivät meitä pilkkanaan. Saksan imperialistisissa piireissä puhuttiin: „Ellette pysty suoriutumaan tshekkoslovakeista, niin suoriutukaa meistä.” Näin julkeassa äänensävyssä puhuivat saksalaiset imperiaalistit.

Sellainen oli tilanne tuona aikana, aivan ulospäsemättömältä näyttänyt Neuvostotasavallan saarto, samalla kun elintarviketilanne oli ennenkuulumattoman vaikea, ja armeijamme muodostaminen oli juuri- ja juuri pantu alulle. Siltä puuttui organisaatiota, siltä puuttui kokemusta, meidän täytyi koota kaikessa kiireessä, häthätää joukko-osasto toisensa jälkeen — yhtenäisestä järjestelmällisestä työstä ei voinut olla puhuttakaan. Ja kun kestimme tuon vuoden, kun tuohon kokemukseen nojautuen ja sen visusti mielessämme pitäen tarkastelemme nykyistä tilannetta, voimme täydellä oikeudella sanoa: niin, tilanne on vaikea, mutta jos vertaamme viimevuotisia kokemuksia nykyiseen tilanteeseen, niin tuo vertailu osoittaa — sitä ei epäile kukaan, joka haluaa tarkasti tutkia ja tehdä havaintoja antautumatta mielialojensa valtaan — jopa pelkästään sisäisten voima-suhteiden kannalta, jopa väliaikaisia vaikeuksia koskevien tosiasiajn rinnastamisen kannalta, että nykyinen tilanteemme on verrattomasti vankempi ja siksi olisi tuhatkertaisesti rikollista antautua paniikin valtaan. Kun tilanne vuosi sitten oli verrattomasti vaikeampi ja vaikeudet voitettiin sittenkin, niin voimme vähääkään liioittelematta voimiamme ja väheksymättä vaikeuksia sanoa ehdottoman varmasti, että voitamme ne nytkin. Minä mainitsen vain tärkeimmät

vertailuluvut, koska seuraavat puhujat tulevat käsittelemään tätä kysymystä yksityiskohtaisemmin.

Viime vuonna, kun elintarviketilanne oli kesään mennessä kärjistynyt, olimme niin ahtaalla, ettei elintarvikeasioitamme huolehtivalla järjestöllä, Elintarvikeasiain komissariaatilla, ollut heinä- ja elokuussa varastoissa kerrassaan mitään annettavaa kaupunkien ja ei-maanviljelysseutujen pahimmin väsyneelle, eniten kärsineelle ja nälkiintyneelle väestölle. Tänä vuonna koneistomme on saavuttanut erittäin suurta edistystä. Vuoden kuluessa, elokuun 1 päivästä 1917 elokuun 1 päivään 1918 saimme hankituksi vain 30 miljoonaa puutaa, mutta vuoden 1918 elokuun 1 päivän ja vuoden 1919 toukokuun 1 päivän välisenä aikana on hankittu jo 100 miljoonaa puutaa. Tämä on varsin vähän siihen verrattuna, mitä tarvitsemme, mutta tämä osoittaa, että elintarvikkeita hankittaessa on voitettava miljoonia järjestelyvaikeuksia, niitä asettaa meille jokainen viljaylijäämiä omistava talonpoika, joka on vanhastaan tottunut myymään viljaa vapailla markkinoilla ja pitää pyhänä oikeutenaan myydä sitä siihen hintaan kuin haluaa — talonpoika, joka ei kykene vielä käsittämään, että silloin kun maa kamppailee venäläistä pääomaa ja koko maailman pääomaa vastaan, että sellaisena aikana viljakauppa on mitä raskain valtiorikos. Se on pilkantekoa köyhistä ja nälkäisistä, se on paras palvelus, mikä kapitalistille ja keinottelijalle voidaan tehdä. Me tiedämme, että jokainen työllään, hiellään, verellään ja selkällä köyryssä elatuksensa hankkiva talonpoika tietää, mitä on kapitalismi. Hän on myötätuntoinen proletaarille, vaikkakin hämärästi, vaistomaisesti, sillä hän luottaa siihen, että proletariaatti pyhittää koko elämänsä ja antaa kaiken verensäkin pääoman kukistamisen hyväksi. Mutta tästä myötätuntoisuudesta on pitkä ja kauan kestävä matka taitoon puolustaa sosialistisen valtion etuja ja asettaa nuo edut kamasaksan etujen yläpuolelle, kamasaksan, joka haluaa hyötyä nyt, voidessaan myydä viljan nälkäisille ennen kuulumattoman ja ennen näkemättömän korkealla hinnalla. Me alamme nyt mitata tuota matkaa. Olemme kulkeneet osan tuosta matkasta ja siksi tiedämme varmasti, että niin rasittava ja vaikea kuin tuo matka onkin, me kykenemme voittamaan sen vaikeudet. Siitä lähtien olemme ottaneet hyvin pitkän askeleen viime vuoteen verraten, mutta emme ole selviytyneet vielä läheskään kaikista:

vaikeuksista. Emme voi luvata pikaista parannusta, mutta tiedämme, että tilanne antaa kuitenkin aihetta toivoa paljon parempaa, tiedämme, että nykyisin resurssimme eivät sentään ole niin rajoitetut kuin ne olivat viime vuonna, kun kasakkajoukkioit eristivät meidät kaakosta, saksalainen imperialismi lounaasta ja tshekkoslovakit viljavasta idästä. Tilanne on paljon parempi ja siksi kestämmme ne lähiviikot, jotka epäilemättä vaativat uusia uhrauksia ja tuovat tullessaan uusia raskuuksia, kestämmme ne ja selviydymme niistä tietäen, että olemme jo kerran tehneet sen viime vuonna, tietäen, että olemme nyt paremmassa asemassa, tietäen, että tämä on suurin jokaisen sosialistisen kumouksen suurista pulmista, viljanhankintapulma, ja me olemme kokeneet sen käytännössä. Ja me sanomme ja vakuutamme todellakin, ei olettamusten eikä toiveiden perusteella, vaan oman käytännöllisen kokemuksemme perusteella, että olemme oppineet selviytymään siitä ja opimme selviytymään siitä lopullisesti.

Jos tarkastelemme nykyistä sotatilannetta, kun liittoutuneet ovat epäonnistuneet valloitettuaan Ukrainan saksalaisten jälkeen, joilla oli ollut hallussaan Odessa ja Sevastopoli, huomaamme, että se uhka, joka näytti pikkuporvariston joukoista ja säikkyneistä pieneläjistä väistämättömältä, on osoittautunut tyhjäksi, huomaamme, että tuo uhkaava vaara on vain savijaloilla seisova jättiläinen. Liittoutuneet tekivät kaiken voitavansa auttaakseen valkokaartilaisia, tilanherroja ja kapitalisteja aseilla ja varusteilla. Englannin lehdet — ja samoin Englannin ministerit — kerskailivat julkisesti antaneensa lisäjoukkoja Denikinin avuksi. Olemme saaneet tietää heidän lähettäneen varusteita 250 tuhannelle miehelle ja antaneen kaiken aseistuksen näitä varten. Olemme saaneet tietoja, jotka sittemmin vahvistettiin, että he ovat lähettäneet kymmeniä panssarivaunuja. Tämä kaikki auttoi Denikiniä antamaan meille mitä raskaimpia iskuja samaan aikaan, kun meitä työnnettiin idässä taaksepäin. Me tiedämme, kuinka raskasta aikaa oli viime vuoden heinäkuu. Emme väheksy lainkaan vaaraa emmekä sulje hetkeksikään silmiämme siltä, että meidän pitää mennä avoimesti laajojen joukkojen keskuuteen ja selittää niille tilanne, kertoa niille koko totuus, avata niiden silmät, sillä mitä paremmin työläiset ja varsinkin talonpojat — talonpoikia on hyvin vaikea saada uskomaan totuutta — mitä

paremmin he tietävät tuon totuuden, sitä päättävämmin ja varmemmin ja tietoisemmin he siirtyvät meidän puolellemme. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Toverit, päätimme eilen Keskuskomiteassa, että sotatilannetta selostaa täällä tov. Trotski. Valitettavasti tohtorit kielsivät tänään jyrkästi häneltä selostuksen teon. Siksi kerromme muutamain sanoin tilanteesta, vaikka en voi mitenkään pyrkiä esiintymään selostajana tässä asiassa, voin kuitenkin toistaa lyhyesti teille, toverit, sen mitä kuulumme eilen tov. Trotskilta, joka on tehnyt kiertokäynnin Etelärintamalle.

Tilanne siellä on todellakin vaikea, olemme saaneet kokea tavattoman raskaita iskuja ja menetyksemme ovat suunnattomat. Syy kaikkiin vastoinkäymisiimme on kahtalainen. Syitä on nimenomaan kaksi: ensimmäinen on se, että meidän piti irrottaa sieltä huomattava osa joukoista siirtääksemme lisäjoukkoja itään silloin, kun Koltshak hyökkäsi siellä. Ja juuri samaan aikaan Denikin ryhtyi suorittamaan yleistä liikekannallepanoa. Tosin eräs jo kauan aikaa työskennellyt Etelärintaman Vallankumousneuvoston jäsen sanoi meille, että nimenomaan tuo yleinen liikekannallepano vie Denikinin turmioon samoin kuin se vei turmioon Koltshakin. Niin kauan kuin hänen armeijansa oli luokka-armeija, niin kauan kuin se oli kokoonpantu vapaaehtoisista, sosialismin vihamiehistä, tuo armeija oli luja ja vankka. Ryhdyttyään sitä vastoin suorittamaan yleistä sotaväkeen ottoa hän saattoi tietenkin koota armeijan nopeasti, mutta mitä suurempi sellainen armeija on, sitä vähemmän sillä on luokka-armeijan ominaisuuksia ja sitä heikompi se on. Denikinin armeijaan kootut talonpojat saavat tuossa armeijassa aikaan juuri saman vaikutuksen, minkä siperialaiset talonpojat saivat aikaan Koltshakin armeijassa — saattoivat sen täydelliseen hajoamistilaan.

Toisena syynä vastoinkäymisiin on Denikinin armeijan tavattoman voimistumisen lisäksi partisanismin kasvu Etelärintamalla. Tov. Trotski kuvaili eilen meille sitäkin yksityiskohtaisesti. Te kaikki tiedätte, mitä armeijamme joutuivat kokemaan Grigorjevin sotaseikkailun takia, joka oli mahnolaisuuden seurausta, ja mitä joutuivat kokemaan Ukrainan talonpojat ja koko Ukrainan proletariaatti hetmannikomennon aikana. Ukrainan proletariaatin valveutumattomuus, voimattomuus ja järjestymättömyys, Petljuran

aikaansaama sekasorto ja saksalaisen imperialismin painostus,— tämän kaiken pohjalla siellä syntyi vaistonvaraisesti vihamielisyyttä ja partisanismia. Jokaisessa joukko-osastossa talonpojat tarttuivat aseisiin ja valitsivat itselleen atamaanin eli „batjkon” säätääkseen ja pystyttääkseen oman paikallisen vallan. He eivät piitanneet vähääkään keskusvallasta, ja jokainen „batjko” piti itseään paikallisena atamaanina, kuvitteli voivansa ratkaista kaikki Ukrainan kysymykset lainkaan piittaamatta siitä, mitä keskustuksessa tehtiin. Nyt meille on aivan selvää, että nykytilanteessa emme saa talonpoikaistoa puolellemme pelkällä intomielisyydellä, pelkästään innostamisella — se on epävarma keino. Olemme tuhannesti varoittaneet ukrainalaisia tovereita, että silloin kun on kysymys miljoonaisten kansanjoukkojen liikkeestä, eivät sanat riitä, vaan tarvitaan näiden kansanjoukkojen omakohtaista elämänkokemusta, vaaditaan, että ihmiset itse tarkistaisivat ohjelauseet, että he luottaisivat omaan kokemukseensa. Ukrainan talonpojat ovat hankkineet tuota kokemusta erittäin vaikeissa oloissa. Saksalais miehityksen aikana he saivat kokea ennenkuulumattomia kärsimyksiä, antaa ennenkuulumattomia uhreja. monin verroin suurempia kuin meidän uhrimme, eivätkä sittenkään vielä tiedä, miten heidän pitäisi järjestäytyä, miten saavuttaa riippumattomuutensa ja valtiollinen itsenäisyytensä. Ensi aikoina saksalaisesta imperialismista vapautumisen jälkeen, jolloin Denikinin sotalaumat alkoivat vahvistua, meidän joukkomme eivät läheskään aina antaneet niille tarpeeksi lujaa vastaiskua ja kun joukkomme joutuivat jokien rajun kevättulvan vuoksi pysähtymään, koska eteenpäin ei voitu mennä eikä täältä saapunut vahvennusjoukkoja, koitti se katastrofimainen hetki, joka muodostui ensimmäiseksi iskuksi koko Ukrainan talonpoikaistolle ja samoin Ukrainan sekä Donin välisen alueen talonpoikaistolle, mutta joka onneksi parantaa heidät sellaisista vioista kuin partisanismista ja sekasortoisuudesta. Tiedämme mainiosti, että Ukrainan talonpoikaiston voima kukistaa Denikinin voimat, tiedämme, että Ukrainan talonpojille annetut iskut ovat tavattoman raskaita, mutta ne herättävät heissä uutta tietoisuutta ja uusia voimia. Ja tov. Trotski, joka itse näki sikäläiset ennenkuulumattomat menetykset, sanoo olevansa varma, että tämä kokemus ei voi olla vaikuttamatta ukrainalaisiin, ettei se voi olla muut-

tamatta kokonaan ukrainalaisten talonpoikien ajattelutapaa, meidän olemme sen jo kokeneet. Tiedämme, että viime vuonna oma asemamme ei ollut parempi. Tiedämme, että monet maat suhtautuivat ylenkatseellisesti meihin, nuoreen Venäjään tasavaltaan, mutta nyt monissa maissa tapahtuu samaa, on havaittavissa samoja ilmiöitä.

Ukraina toipuu työläämmin kuin me, mutta toipuu kuitenkin. Ukraina on tajunnut rappiotilan ja partisanismin antamat opetukset. Tämä on muodostuva käännekaudeksi koko Ukrainan vallankumouksessa ja vaikuttava Ukrainan kehitykseen. Tämä on käänne, jonka mekin olemme kokeneet, käänne partisanismista ja vallankumouksellisesta „meystymme kaikkeen!”-fraasin hihkumisesta siihen oivalukukseen, että tarvitaan pitkäaikaista, lujaa, sitkeää ja vaikeaa organisatorista työtä. Tämä on se tie, jolle me astuimme, kun Lokakuusta oli kulunut jo monta kuukautta, ja jolla olemme saavuttaneet huomattavaa menestystä. Me katsomme tulevaisuuteen varmoina siitä, että voitamme kaikki vaikeudet.

Eräänä niistä seikoista, joita тов. Trotski tähdensi ja joka osoitti havainnollisesti tuon käänteen tapahtuvan, on se mitä hän pani merkille rintamakarkurien suhteen. Hän kävi matkallaan monissa kuvernementeissa, joihin olimme lähettäneet tovereita vastustamaan karkuruutta pääsemättä kuitenkaan tuloksiin. Hän puhui itse kokouksissa ja näki, miten kymmenet tuhannet karkurit olivat henkilöitä, jotka joko antautuvat paniikkiin valtaan tahi lähtevät liian helposti kulkemaan porvariston talutusnuorassa. Meillä taas ollaan valmiita tekemään sellaisia johtopäätöksiä, ettei niitä voida tulkita muuksi kuin toivottomuudeksi. Matkustaessaan Kurskin ja Rjazanin kautta Trotski tuli vakuuttuneeksi tästä muutamissa kaupungeissa ja kertoi käänteestä, joka tässä suhteessa on tapahtunut ja jota on mahdotonta kuvata. Eräät komissaarit olivat sanoneet, että Punaiseen Armeijaan palaavien karkureiden tulva uhkaa hukuttaa meidät. Heitä tulee Punaiseen Armeijaan niin runsaasti, että voimme keskeyttää mobilisoinnin sikäli, että saamme riittävästi entisiä, takaisin palaavia karkureita.

Talonpojat ovat nähneet, mitä merkitsevät kasakkain ja Denikinin sotaretket, ja talonpoikaisjoukot, jotka alkoivat suhtautua asiaan kaksin verroin tietoisemmin ja tahtoivat saada heti rauhan, nuo talonpoikaisjoukot eivät voineet

ymmärtää, että meidät pakotettiin ryhtymään kansalais-sotaan. Talonpojat koettivat parhaansa mukaan pelastua sotaväenotolta, piiloutua metsiin ja päästä vihreihin rosvojoukkioihin, antaen palttua kaikelle muulle. Tämä oli juuri mieliala, joka johti rappiotilaan Ukrainassa, se mieliala, joka aiheutti meillä sellaisen tilanteen, että rintamakarkurien luku nousi moniin tuhansiin. Trotski puhui siitä käänteestä, joka tapahtui, kun me kävimme rohkeammin käsiksi asiaan ja annoimme lykkäystä rintamakarkureille. Rjazanin kuvernementissa ilmaantui satoja toimintahaluisia tovereita, ja käänne tapahtui. He olivat joukkokokouksessa, ja rintamakarkureita alkoi tulla tulvanaan Punaiseen Armeijaan. Paikalliset komissaarit kertovat, että he vaivoin ehtivät sijoittaa tulokkaita punaisiin riveihin. Tästä alkoi Liskin rautatieaseman takaisinvaltauksen yhteydessä asemien lujittuminen Kurskin ja Voronezhin suunnalla. Tämä antoi Trotskille mahdollisuuden sanoa, että tilanne etelässä on vaikea, ja meidän on jännitettävä kaikki voimat. Mutta minä vakuutan, että *tuot tilanne ei ole katastrofaalinen*. Tämä on se johtopäätös, jonka eilen teimme. (Suosio-osoituksia.)

Tämä johtopäätös on kuitenkin aivan epäilemätön, ja teemme voitavamme kaikkien voimien jännittämiseksi ja olemme varmoja, että työtätekevien joukkojen tietoisuus voittaa, sillä Ukrainassa saatu kokemus on näyttänyt, että kuta lähemmäksi Denikin tulee, kuta selvemmäksi käy, mitä Denikin, kapitalistit ja tilanherrat tuovat tullessaan, sitä helpompi meidän on vastustaa rintamakarkuruutta, sitä rohkeammin voimme jatkaa viikolla määräaika, jonka kuluessa rintamakarkurien on ilmoitauduttava. Toissa päivänä pidensimme Puolustusneuvostossa tuota määräaika vielä yhdellä viikolla, sillä saimme täyden varmuuden siitä, että Denikinin herättämä tietoisuus ei mene heiltä hukkaan, ja Punainen Armeija tulee kasvamaan, jos muistamme, että meidän on lähikuukausina annettava kaikki voimat sotilaalliseen työhön. Ja meidän on sanottava, että samoin kuin autoimme Idässä, samoin ponnistelemme nytkin auttaaksemme Etelää ja saavuttaaksemme siellä voiton. Toverit, henkilö, joka on taipuvainen antautumaan mielialojensa, pahimpien paniikkimielialojen valtaan, voi täällä asettaa kysymyksen: jos panemme ponnistuksissamme pääpainon Etelään, menetämme sen mitä olemme valloittaneet



Idässä, hän sanoo. Siihen nähden voimme sanoa, että ne menestykset, joita joukkomme ovat saavuttaneet Idässä, tulevat kaikesta päättäen sulautumaan yhteen Siperian valankumouksen kanssa. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Eräs menshevikki teki eilen Moskovassa selostuksen. Te olette voineet „Izvestija” lehdestä lukea tuosta kansalainen Golosovin selostuksesta, jossa tämä kertoo, miten menshevikit lähtivät Siperiaan luullen, että siellä on Perustava kokous ja kansanvalta, vallitsee yleinen äänioikeus ja kansan tahto eikä mikään yhden luokan diktatuuri, vallanantajan komento, väkivaltakomento, kuten he Neuvostovaltaa nimittelevät. Noiden ihmisten kokemus, joilla kahdeksan kuukauden ajan oli romaani Kerenskin kanssa ja jotka antoivat kaikkensa Korniloville, jotka eivät ole oppineet mitään, vaan ovat lähteneet Koltshakin luo,— noiden ihmisten kokemus osoittaa nyt, etteivät mitkään bolshevikit, vaan bolshevikkien viholliset, miehet, joiden koko toiminta on ollut bolshevisminvastaista taistelua, nämä miehet ovat kulkeneet jalan satoja virstoja ja tehneet ne johtopäätökset, joista olemme kuulleet ja joista yleisö on saanut tietää menshevikkien toimintaselostuksista, näistä johtopäätöksistä ilmenee, etteivät he ole työntäneet luotaan ainoastaan työläisiä, vaan myös talonpojat, ei ainoastaan talonpoikia, vaan myös kulakit. Yksinpä kulakitkin kapinoivat Koltshakia vastaan! (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Niissä kuvauksissa, joita on annettu Koltshakin valtakomentoa vastaan puhjenneista kapinoista, ei ole vähintäkään liioittelua. Koltshak ei ole työntänyt luotaan ainoastaan työläisiä ja talonpoikia, vaan myös isänmaallismielisen sivistyneistön, joka aikoinaan harjoitti yhtenä miehenä sabotaasia, saman sivistyneistön, joka oli liitossa Ententen kanssa. Nyt meille kerrotaan, että Uralilla riehuu kapina, on alkamassa todellisten työläiskapinoiden kausi ja sanomme jälleen, että on kaikki mahdollisuudet, on täysi syy odottaa voiton Uralilla muodostuvan lähikuukausina käännteeksi kohti Siperian koko väestön täydellistä voittoa Koltshakin valtakomennosta.

Toverit! Eilen näitte lehdistä, että Motoviliha on valattu,— siellä alkaa Uralin teollisuusalue. Permin valtauksen yksityiskohdat, missä useita rykmenttejä siirtyi meidän puolellemme, vahvistavat sen, ja me saamme joka päivä sähkösanomia toisensa jälkeen, jotka osoittavat, että ratkaiseva käänne Uralilla on tapahtunut. Sain tänään Ufasta

heinäkuun 2. p:nä lähetetyn sähkösanoman, joka on siitä todistuksena. Meillä on seikkaperäisempiä tietoja, joiden perusteella voimme varmasti sanoa, että ratkaiseva käänne on tapahtunut ja että me voitamme Uralilla. Olemme saavuttaneet paljon valloittaessamme Permin ja sitten Motovilihan, nuo suuret tehdaskeskkukset, joissa työläiset järjestäytyvät, siirtyen satamäärin puolellemme ja katkoen rautatieyhteyksiä vihollisen selustassa. Luultavasti vain harvoilla teistä on ollut tilaisuus nähdä koltshakilaisia — sieltä lähtöisin olevia työläisiä ja talonpoikia —, kuitenkin tahtoisimme, että Moskovassa nähtäisiin enemmän sieltä tulleita ihmisiä. Olivathan Uralin seudun ja Siperian talonpojat vuosi sitten valmiit kääntämään bolshevikeille selkänsä. He olivat kuohuksissa ja ilmaisivat suuttumuksensa, kun bolshevikit vaativat apua raskaassa sodassa, kun bolshevikit sanoivat: „Voittoa tilanherroista ja kapitalisteista ei saavuteta ilmaiseksi, ja kun kerran kapitalistit ja tilanherrat ovat ryhtyneet sotaan, teidän tulee kestää kaikki uhraukset vallankumouksen saavutusten puolustamiseksi. Vallankumous ei onnistu ilman menetyksiä, ja jos nuo uhraukset murtavat teidät, jos ette ole kyllin lujia kestämiään uhrauksia, te saatatte vallankumouksen häviöön.” Talonpojat eivät halunneet sitä kuunnella, se kuulosti heistä vain vallankumouksellisilta iskusanoilta. Ja kun siellä luvattiin rauhaa ja Ententen apua, he siirtyivät sille puolelle. Tehän tiedätte, että nuo talonpojat, Siperian talonpojat, eivät ole kokeneet maaorjuutta. He ovat kaikkein kylläisimpiä talonpoikia, tottuneita riistämään Venäjältä saapuvia karkotettuja, he ovat talonpoikia, jotka eivät nähneet vallankumouksen tuovan mitään parannuksia, ja koko Venäjän porvaristo, kaikki menshevikit ja eserrät antoivat noille talonpojille johtajia — niitä oli siellä sadottain, tuhansittain. Eräät esimerkiksi laskevat Omskissa olevan nykyään 900 tuhatta porvaria, toiset arvioivat heidän lukunsa 500 tuhaneksi. Koko porvaristo on viimeistä miestä myöten kerääntynyt sinne, kaikki, ketkä tieto- ja sivistystasonsa sekä hallintatottumusten puolesta pitävät itseään kelvollisina johtamaan kansaa, kaikki puolueet menshevikeistä eserriin ovat kerääntyneet sinne. Niillä oli kylläisiä, vauraita ja sosialismiin taipumattomia talonpoikia, ne saivat apua kaikilta Ententen valtioilta, kaikkivoivilta valtioilta, joiden käsissä on kaikki valta koko maail-

massa. Niiden hallussa oli rautatielinjoja, jotka tarjoavat vapaan pääsyn merelle, ja se merkitsee täyttä herruutta, sillä liittoutuneiden lipulla ei ole koko maailmassa ainoatakaan vastustajaa ja se hallitsee koko maapalloa. Mitä siis vielä puuttui? Miksi nuo ihmiset, jotka olivat koonneet kaiken, mitä voitiin koota bolshevikkeja vastaan, vauraan ja voimakkaan talonpoikaiston asumat seudut ja Ententen tuen, miksi he ovat epäonnistuneet kaksivuotisen kokeilun jälkeen niin pahoin, että „kansanvallan” asemesta on jäänyt tilanherrojen ja kapitalistien poikajunkkarien hillitön mielivalta ja Koltshakin valta-alueella on syntynyt täydellinen sekasorto, minkä huomaamme kouraantuntuvasti, kun puna-armeijalaisemme lähestyvät vapauttajina Uralia. Mutta vuosi sitten talonpojat sanoivat: „Alas bolshevikit, koska he sälyttävät rasitukset talonpoikien niskoilte”, ja siirtyivät tilanherrojen ja kapitalistien puolelle. Silloin he eivät uskoneet sitä, mitä me puhuimme; nyt he ovat sen itse kokeneet nähtyään, että bolshevikit ottivat yhden hevosensa, mutta koltshakilaiset ottivat kaiken — sekä hevoset että kaiken muun — ja saattoivat voimaan tsaarin aikaisen kurin. Ja nyt talonpojat kokemuksesta viisastuneina ottavat Punaisen Armeijan vastaan kuten vapauttajan ja sanovat, että bolshevikkien mukana tulee Siperiaan täydellinen ja kestävä vapaus. (Suosionosoituksia.)

Tämä Koltshakin vallan antama kokemus on meille mitä arvokkainta, se näyttää meille pienessä mittakaavassa, mitä tapahtuu koko maailmassa, se näyttää meille bolshevikkien voiman todelliset alkulähteet — sen ehtymättömät alkulähteet, joita ei voida hävittää. Näytti siltä, että olimme voimattomia, kun Siperia oli vihollistemme hallussa. Nyt tuo koko jättiläisvoima on murtunut. Miksi? Siksi, että me annoimme oikean arvion imperialistisesta sodasta ja sen seurauksista, olimme oikeassa sanoessamme, että ihmiskunta ei selviydy tuosta sodasta entiseen tapaan — ihmiset ovat niin kärsimysten ja rasitusten uuvuttamia, niin katke-roituneita kapitalismille, että on koittava työväenluokan herruus ja saadaan järjestetyksi sosialismi. Täällä puhuttiin „keskitiestä”, ja minä tiedän mainiosti, että oikeistoeserrät ja menshevikit haaveilivat tuosta keskitiestä, että niiden välipuolueiden parhaimmat yksilöt haaveilevat aivan vilpittömästi tuosta keskitiestä, mutta me tiedämme kokonaisten maiden kokemuksesta, kansojen kokemuksesta, että se

on tyhjää haaveilua, koska mitään keskitietä ei ole tuossa Perustavan kokouksen valtakunnassa, missä Tshernovit ja Maiskit aloittivat vielä kerran ministerin karrierein ja missä on syntynyt täydellinen sekasorto. Mitä tämä on — sattuma vaiko bolshevistista panettelua? Mutta eihän sitä usko kukaan! Ja se, että he aloittivat niin suurella uskolla Perustavaan kokoukseen ja päätyivät tuollaiseen sekasortoon, todistaa vielä kerran, että bolshevikit ovat oikeassa sanoessaan: joko työväenluokan diktatuuri, kaikkien työtätekevien diktatuuri ja voitto kapitalismista tai sitten mitä likaisin ja verisin porvariston herruus aina Koltshakin pystyttämään monarkiaan saakka, kuten tapahtui Siperiassa. Ja nyt voin, siirtyessäni opetuksista ja johtopäätöksistä Siperian suhteen, lopettaa pienellä huomautuksella kansainvälisestä tilanteesta.

Toverit, sisäisessä tilanteessa olemme nyt tehneet sen tavattoman suuren edistysaskeleen, että miljoonat venäläiset talonpojat, jotka vielä vuosi sitten katselivat tätä maailmaa täysin tiedottomasti, uskoivat jokaista, joka puhui kauniita sanoja Perustavasta kokouksesta, masentuivat bolshevismiin vaikeuksista, juoksivat karkuun kuullessaan ensimmäisen kehotuksen taisteluun — nämä talonpojat ovat sen jälkeen kokeneet ennenkuulumattoman raskaan ja verisen saksalaisherruuden kauden etelässä, ja tuo kokemus on opettanut heille paljon. Me olemme tulleet äärettömän voimakkaiksi sen tähden, että miljoonat ovat oppineet käsittämään, mitä on Koltshak; miljoonat Siperian talonpojat ovat päätyneet bolshevismiin — siellä kaikki järjestään odottavat bolshevikkeja — ei meidän julistustemme ja opetus-temme vaikutuksesta, vaan omakohtaisen kokemuksen opettamina, nähtyään, että kun he kutsuivat ja asettivat valtaan sosialistivallankumouksellisia, niin tuosta eserrien ja menshevikkien valtaanasettamisesta syntyikin entinen Venäjän monarkia, entinen nyrkkivalta, joka aiheutti „demokratian” aikana maalle ennen kuulumattomia kärsimyksiä. Tämä kansan toipuminen merkitsee kuitenkin hyvin paljon. ( S u o s i o n o s i t u k s i a . )

Tarkastelkaapa kansainvälistä tilannetta. Emmekö ole siinä suhteessa ottaneet kuluneen vuoden aikana ennen kuulumattoman pitkää harppausta eteenpäin siihen verrattuna, mitä oli vuosi sitten? Silloinhan meille käänisivät selkensä jopa vallankumoukselle uskollisetkin ihmiset, jotka sanoivat

bolshevikkien luovuttaneen Venäjän saksalaisrosvoille, ja Brestin rauhan näyttäneen, että oli tehty auttamaton virhe, eikö totta, ja eivätkö he olleet sitä mieltä, että vain demokraattisen Ranskan ja Englannin liitto voi pelastaa Venäjän? Entä miten kävi? Muutaman kuukauden kuluttua viimevuotisen kriisin jälkeen Brestin rauha raukesi. Kului puoli vuotta vuoden 1918 marraskuun 9 pstä, jolloin Saksa nujerrettiin, ja puoli vuotta jatkuneiden ponnistelujen jälkeen Ranskan ja Englannin imperialistit solmivat rauhan. Ja mikä oli rauhan tulos? Se, että kaikki työläiset, jotka siihen asti olivat pitäneet Ranskan ja Englannin imperialistien kannattajain puolta, imperialistien, jotka julistivat, että sotaa on jatkettava voittoisaan loppuun saakka — he kaikki siirtyvät nyt, ei päivä päivältä, vaan tunti tunnilta kasvavin joukoin meidän puolellemme ja sanovat itselleen: „Meitä on petetty neljä vuotta, ajettu sotaan. Meille luvattiin vapauden nimessä Saksan tappio, vapauden ja tasa-arvoisuuden voitto, demokratian voitto, mutta sen sijaan meille annettiin Versailles'in rauha — häpeällinen pakkorauha, jonka tarkoituksena on rosvous ja saalistus.” Me olemme käyneet tämän vuoden aikana raskasta taistelua maailmanvallankumouksen voiton puolesta. Ja meidän asemamme, jos sitä verrataan vihollisten asemaan, on ollut sellainen, että olemme joka askeleella saaneet kaikkialla maailmassa yhä enemmän liittolaisia. Ja nyt näemme, että se mitä saksalaiset imperialistiselta näkökannaltaan pitävät tappiona, se mitä ranskalaiset ja englantilaiset pitävät täydellisenä voittona, on Englannin ja Ranskan imperialistien lopun alkua. Työväenliike kasvaa nyt tunti tunnilta eikä vain päivä päivältä. Työläiset vaativat ulkomaalaisten joukkojen poistamista Venäjältä ja Versailles'in rauhan mitätöimistä. Me jouduimme kestäämään Brestin rauhan yksinäisinä, se raukesi ja sen tilalle tuli Versailles'in rauha, joka kuristaa Saksaa.

Arvioidessamme tätä elettyä vuotta voimme, tunnustaen avoimesti kaikki vaikeudet, sanoa teille rauhallisesti ja varmasti: toverit, olemme jälleen kerran tulleet kertoaksemme teille yleisestä tilanteesta ja kuvataksemme Moskovon eturivin työläisille niitä vaikeuksia, joita olemme jälleen kohdanneet, kehottaaksemme teitä miettimään, mitä opetuksia tämä raskas vuosi on meille antanut, ja tulemaan tuon mietiskelyn ja punniskelun perusteella, näiden kokemusten

perusteella yhdessä meidän kanssamme siihen ehdottomaan ja varmaan vakaumukseen, että voitto on oleva meidän, eikä vain Venäjän mitassa, vaan myös kansainvälisessä mitassa. Jännitämme vielä kerran voimamme selviytyäksemme niistä menetyksistä, joita olemme kärsineet Etelässä. Me turvaudumme koeteltuihin keinoihin, järjestyneisyyteen, kurinalaisuuteen ja uskollisuuteen, ja silloin, siitä olemme varmoja, Denikin nujerretaan samoin, hänet murskataan samoin ja hän sortuu samoin kuin sortui Koltshak, samoin kuin ranskalaiset ja englantilaiset imperialistit sortuvat nyt. (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

*Lyhyt seloste julkaistu  
heinäkuun 5 p:nä 1919  
„Pravda” lehden 145. numerossa*

*Julkaistu ensi kerran  
täydellisesti v. 1932*

*Julkaistaan „Pravda” lehden tekstiin  
verratun pikakirjoitteen mukaan*

## VALTIOSTA

LUENTO SVERDLOVIN YLIOPISTOSSA  
HEINÄKUUN 11 pnä 1919<sup>73</sup>

Toverit! Tämänpäiväisen keskustelumme aiheena on teillä hyväksytyn ja minulle ilmoitetun suunnitelman mukaan kysymys valtiosta. En tiedä, missä määrin olette jo perehtyneet tähän kysymykseen Ellen erehdy, kurssinne ovat vasta alkaneet ja te joudutte ensi kertaa käymään järjestelmällisesti käsiksi tähän kysymykseen. Jos asia on siten, niin on hyvin mahdollista, etten onnistu tälle vaikealle kysymykselle omistetussa ensimmäisessä luennossa saamaan riittävää selvyyttä esitykseeni enkä tekemään asiaa ymmärrettäväksi kaikille kuulijoille. Ja jos näin kävisi, niin pyydän, ettette olisi siitä huolissanne, sillä kysymys valtiosta on eräs kaikkein monimutkaisimmista, vaikeimmista ja porvarillisten tiedemiesten, kirjailijain ja filosofien ehkä eniten sotkemista kysymyksistä. Sen vuoksi ei pidä milloinkaan odottaa, että voitaisiin lyhyessä keskustelussa, yhdellä kerralla päästä täyteen selvyyteen tästä kysymyksestä. Tämän ensimmäisen keskustelun jälkeen tulee merkitä muistiin käsittämättömät tai epäselvät kohdat, jotta voitaisiin palata niihin toisen, kolmannen ja neljännen kerran, jotta voitaisiin myöhemmin täydentää ja selvittää edelleen sekä lukemalla että erillisten luentojen ja keskustelujen perusteella sitä, mikä on jäänyt käsittämättömäksi. Toivon, että meidän onnistuu kokoontua vielä kerran ja silloin voimme vaihtaa mielipiteitä kaikista lisäkysymyksistä ja tarkistaa, mikä on jäänyt eniten epäselväksi. Toivon myös teidän omistavan keskustelujen ja luentojen lisäksi jonkin verran aikaa ainakin muutamien Marxin ja Engelsin pääteosten lukemiseen. Kirjallisuusluettelosta ja oppikirjoista, joita neuvosto- ja puoluekoulun opiskelijat saavat täällä teillä

olevasta kirjastosta, te epäilemättä löydätte nämä pääteokset, ja vaikka esityksen vaikeatajuisuus ehkä saattaakin alussa pelästyttää jotakuta, on jälleen varoitettava, ettei sen vuoksi tarvitse huolestua, koska se mikä on jäänyt käsittämättä ensi kertaa luettaessa, käy ymmärrettäväksi toistamiseen luettaessa tai kun myöhemmin ryhdytte tarkastelemaan kysymystä hiukan toiselta puolelta, sillä toistan vielä kerran, että kysymys on niin monimutkainen ja porvarillisten tiedemiesten ja kirjailijain siinä määrin sotkema, että jokaisen henkilön, joka haluaa vakavasti harkita tätä kysymystä ja selvittää sen itselleen omintakeisesti, on tarkasteltava sitä moneen kertaan, palattava siihen yhä uudelleen, mietittävä kysymystä eri puolilta voidakseen ymmärtää sen selvästi ja varmasti. Ja teidän on sitäkin helpompi palata tähän kysymykseen, koska se on sellainen koko politiikan peruskysymys, ettei vain tänä myrskyisänä vallankumousaikana, jota nyt elämme, vaan myös kaikkein rauhallisimpina aikoina, joka päivä ja jokaisessa sanomalehdessä, minkä tahansa taloudellisen tai poliittisen asian yhteydessä eteenne nousee aina kysymys: mitä on valtio, mikä on sen olemus, mikä on sen merkitys ja millainen on puolueemme suhde, kapitalismin kukistamiseksi taistelevan puolueen, kommunistien puolueen suhde valtioon — te palaatte tähän kysymykseen joka päivä milloin missäkin yhteydessä. Ja pääasia on, että lukemanne sekä käydyt keskustelut ja kuulemanne luennot valtiosta opettaisivat teitä käsittelemään tätä kysymystä itsenäisesti, sillä te tulette kohtaamaan sen mitä erilaisimmissa tapauksissa, jokaisessa pienessäkin asiassa, mitä odottamattomimmissa yhteyksissä, keskusteluissa ja väittelyissä vastustajien kanssa. Vasta silloin, kun opitte itsenäisesti käsittelemään tätä kysymystä, vasta silloin voitte pitää itseänne riittävän lujina vakaumuksissanne ja puolustaa niitä riittävällä menestyksellä kenen edessä tahansa ja milloin tahansa.

Näiden pikkuhuomautusten jälkeen siirryn itse kysymykseen, mitä valtio on, miten se on syntynyt ja millainen tulee pääpiirteissään olla kapitalismin täydellisen kukistamisen puolesta taistelevan työväenluokan puolueen, kommunistien puolueen suhteen valtioon.

Puhuin jo siitä, että tuskin löytyy toista kysymystä, jota porvarillisen tieteen, filosofian, lakitieteen, kansantaloustieteen ja sanomalehdistön edustajat olisivat tahallaan ja



tahtomattaan siinä määrin sotkeneet kuin kysymys valtiosta. Hyvin usein tämä kysymys vielä nytkin sekoitetaan uskonnon kysymyksiin, hyvin usein eivät ainoastaan uskonnollisten oppien edustajat (heiltähän sitä voidaan odottaa täysin luonnollisesti), vaan nekin ihmiset, jotka katsovat olevansa vapaita uskonnollisista ennakkoluuloista, sekoittavat valtiota koskevan erikoiskysymyksen uskonnon kysymyksiin ja yrittävät rakentaa sellaista — useinkin monimutkaista, aatteellisesti filosofian kannalta käsiteltyä ja perusteltua — oppia, että valtio on jotakin jumalallista, jotakin yliluonnollista, että se on eräänlainen voima, josta ihmiskunta on elänyt ja joka antaa tai voi antaa ihmisille, tuo mukanaan jotakin, mikä ei ole ihmisestä, vaan ulkoapäin hänelle annettua, että se on jumalallista alkuperää oleva voima. Ja täytyy sanoa, että tämä oppi on niin kiinteästi sidottu riistäjäluokkien — tilanherrain ja kapitalistien — etuihin, siinä määrin palvelee heidän etujaan, on niin syvälle imeytynyt herrojen porvariston edustajain kaikkiin tottumuksiin, kaikkiin mielipiteisiin, koko tieteeseen, että kohtaatte sen jäännöksiä joka askeleella, aina siihen näkemykseen saakka, joka on valtiosta menshevikeillä ja eserrillä, jotka torjuvat suuttumuksella ajatuksenkin, että he olisivat riippuvaisia uskonnollisista ennakkoluuloista, ja uskovat omaavansa järkevän näkemyksen valtiosta. Tämä kysymys on niin sotkettu ja tehty monimutkaiseksi sen vuoksi, että se (jääden tässä suhteessa jälkeen ainoastaan taloustieteen perusteista) kajoaa hallitsevien luokkien etuihin enemmän kuin mikään muu kysymys. Valtio-opilla puolustellaan yhteiskunnallisia etuoikeuksia, riiston olemassaoloa, kapitalismin olemassaoloa — juuri siksi tehdään mitä suurin virhe, jos odotetaan tässä kysymyksessä puolueettomuutta, jos otetaan tässä kysymyksessä asia siltä kannalta, että tieteilisyyttä havittelevat ihmiset voisivat muka esittää teille puhtaan tieteen kannan tästä asiasta. Kysymyksessä valtiosta, valtio-opissa, valtioteoriassa te näette aina, kun perehdytte kysymykseen ja syvennytte siihen riittävästi, eri luokkien taistelua keskenään, taistelua, joka heijastuu tai saa ilmauksensa valtiota koskevien katsantokantojen taistelussa, valtion tehtävän ja merkityksen arvioinnissa.

Jotta voitaisiin ryhtyä käsittelemään tätä kysymystä tieteilisimmällä tavalla, on luotava ainakin pikainen silmäys historian kannalta siihen, miten valtio on syntynyt ja miten

se on kehittynyt. Varminta yhteiskuntatieteen ollessa kysymyksessä ja välttämätöntä sitä varten, että todella harjaannuttaisiin käymään oikein käsiksi tähän kysymykseen joutumatta harhateille pikkuseikkojen suuressa paljoudessa tahi taistelevien mielipiteiden suunnattomassa moninaisuudessa — kaikkein tärkeintä, jotta voitaisiin ryhtyä tutkimaan tätä kysymystä tieteelliseltä kannalta — on se, ettei unohdeta historiallista perusyhteyttä, että katsotaan jokaista kysymystä siltä kannalta, miten tietty historian ilmiö on syntynyt, mitkä päävaiheet tämä ilmiö on kehityksessään läpikäynyt, ja katsotaan tämän kehityksen kannalta, mitä kyseessä olevasta ilmiöstä on tullut nyt.

Toivon, että te valtiota koskevassa kysymyksessä tutustutte Engelsin teokseen „Perheen, yksityisomistuksen ja valtion alkuperä”. Se on nykyaikaisen sosialismin perusteoksia, jossa voi suhtautua luottamuksella jokaiseen lauseeseen, varmana siitä, että mikään lause ei ole sanottu umpimähkään, vaan kaikki on kirjoitettu valtavan historiallisen ja poliittisen aineiston perusteella. Epäilemättä eivät kaikki tuon teoksen osat ole yhtä helppotajuisesti ja ymmärrettävästi esitettyjä: jotkut niistä edellyttävät lukijalla jo olevan tiettyä historian ja taloustieteen tuntemusta. Mutta sanon taaskin: ei pidä huolestua, vaikkei luettuaan heti ymmärräkään tätä teosta. Sitä tuskin voinee odottaa keneltäkään. Mutta palatessanne siihen myöhemmin, kun mielenkiinto herää, te pääsette siihen, että kirja käy teille ymmärrettäväksi suurimmalta osaltaan, ellei kokonaankin. Muistutan tästä kirjasta sen vuoksi, että se opettaa oikealla tavalla käymään käsiksi kysymykseen mainitussa suhteessa. Se alkaa historiallisesta katsauksesta siihen, miten valtio on syntynyt.

Jotta voitaisiin oikein käydä käsiksi tähän samoin kuin mihin tahansa kysymykseen, esimerkiksi kysymykseen kapitalismin synnystä, ihmisten keskuudessa esiintyvistä riistosta, kysymykseen sosialismista, siitä, miten sosialismi on ilmaantunut, mitkä olosuhteet sen ovat synnyttäneet — mihin tahansa tällaiseen kysymykseen voidaan käydä käsiksi vakavasti ja varmuudella vain jos silmäilläään historian kannalta koko sen kehitystä. Tässä kysymyksessä on ennen kaikkea kiinnitettävä huomio siihen, että valtio ei ole aina ollut olemassa. On ollut aika, jolloin valtiota ei ollut. Valtio syntyy siellä ja silloin, missä ja milloin ilmaantuu

yhteiskunnan jakautumista luokkiin, silloin kun ilmaantuu riistäjiä ja riistettäviä.

Ennen sitä, kun ilmestyi ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston ensimmäinen muoto, luokkajakautumisen ensimmäinen muoto — jakautuminen orjanomistajiin ja orjiin —, ennen sitä oli vielä olemassa patriarkaalinen eli — kuten sitä joskus nimitetään — *klaaniperhe* (klaani — sukukunta, suku, jolloin ihmiset elivät suvuittain, sukukunnittain), ja näiden alkuaikojen jäljet säilyivät monien alkukantaisten kansojen elintavoissa varsin selvinä, ja jos otatte minkä tahansa alkukantaista kulttuuria käsittelevän teoksen, tapaatte aina enemmän tai vähemmän selviä kuvauksia, viitteitä tai muisteloja siitä, että on ollut enemmän tai vähemmän alkukantaisen kommunismin kaltainen aika, jolloin yhteiskunta ei ollut jakautunut orjanomistajiin ja orjiin. Eikä silloin ollut valtiota, ei ollut erityistä koneistoa järjestelmällistä väkivaltaa varten ja ihmisten alistamiseksi väkivaltaan. Sellaista koneistoa juuri sanotaankin valtioksi.

Alkukantaisessa yhteiskunnassa, kun ihmiset elivät pieninä sukuina, ollen vielä kehityksen alimmilla asteilla, tilassa, joka lähenteli raakalaisuuden tilaa; aikakaudella, jota useat vuosituhat erottavat nykyisestä sivistyneestä ihmiskunnasta — siihen aikaan ei vielä näy merkkejä valtion olemassaolosta. Me näemme tapojen määräävän vaikutuksen, näemme auktoriteetin, kunnioituksen, vallan, joka oli suvun vanhimmalla, näemme, että tämä valta tunnustettiin joskus kuuluvaksi naisille — naisen asema ei silloin ollut nykyisen oikeudettoman, sorronalaisen aseman kaltainen —, mutta missään emme näe erikoista *ryhmää* ihmisiä, jotka erottautuvat hallitakseen toisia ja pitääkseen hallitsemisen vuoksi, hallitsemistarkoituksessa järjestelmällisesti ja vakituisesti hallussaan tiettyä pakotuskoneistoa, väkivaltakoneistoa, jollaisia nykyaikana ovat, kuten te kaikki ymmärrätte, aseistetut sotavaen osastot, vankilat ja muut välineet, joilla vieras tahto alistetaan väkivaltaan — sitä, mikä muodostaa valtion olemuksen.

Jos käännämme huomiomme pois niistä niin sanotuista uskonnollisista opeista, viekasteluista, filosofisista rakennelmista, niistä erilaisista mielipiteistä, joita porvarilliset tiedemiehet sommittelevat, ja etsimme asian todellista ydintä, niin näemme, että valtio on juuri sellainen

ihmisyhteiskunnan keskuudesta erottautunut hallintokoneisto. Kun ilmaantuu sellainen erikoinen ihmisryhmä, jolla ei ole muuta tehtävää kuin hallita ja joka tarvitsee hallitsemista varten erityistä pakotuskoneistoa, jolla vieras tahto alistetaan väkivaltaan — vankiloita, erikoisia komennuskuntia, sotaväkeä y.m. —, silloin syntyy valtio.

Mutta on ollut aika, jolloin valtiota ei ollut, jolloin yleistä yhteyttä, itse yhteiskuntaa, kuria, työjärjestystä, piti yllä tottumuksen ja perinnäistapojen voima, arvovalta tai kunnioitus, jota nauttivat suvun vanhimmat tai naiset, joilla siihen aikaan ei ollut miesten rinnalla ainoastaan tasa-arvoinen, vaan useasti korkeampikin asema ja jolloin ei ollut erikoista ihmisryhmää — hallitsemiseen erikoistuneita henkilöitä. Historia osoittaa, että valtio erikoisena ihmisten pakottamiskoneistona on ilmaantunut vasta siellä ja silloin, missä ja milloin yhteiskunta on jakautunut luokkiin — siis jakautunut sellaisiin ihmisryhmiin, joista toiset voivat alituisesti omistaa itselleen toisen työn tuloksia, missä toinen riistää toista.

Ja tämä historiassa tapahtunut yhteiskunnan jakautuminen luokkiin meidän on aina pidettävä selvästi silmämme edessä perustosiasiana. Kaikkien ihmisyhteiskuntien kehitys vuosituhansien kuluessa poikkeuksetta kaikissa maissa osoittaa meille tämän kehityksen yleisen lainmukaisuuden, säännöllisyyden, vuorojärjestyksen sillä tavoin, että alussa oli luokaton yhteiskunta — alkuperäinen patriarkaalinen yhteiskunta, alkukantainen yhteiskunta, jossa ei ollut ylimyksiä; sitten oli orjuuteen perustuva orjanomistajayhteiskunta. Tämän tien on kulkenut koko nykyinen sivistynyt Eurooppa — orjuus oli täysin vallitsevana kaksi tuhatta vuotta sitten. Tämän tien on kulkenut muiden maanosien kansojen valtaenemmistö. Vähimmin kehittyneillä kansoilla on orjuuden jälkiä vieläkin olemassa, ja orjuuden ajan laitoksia tavataan esimerkiksi Afrikassa vielä nytkin. Orjanomistajat ja orjat — se oli ensimmäinen suuri luokkajako. Ensinmainittu ryhmä ei omistanut vain kaikkia tuotantovälineitä — maata, työvälineitä, niin kehoja, niin alkeellisia kuin ne siihen aikaan olivatkin —, se omisti myös ihmiset. Tätä ryhmää sanottiin orjanomistajiksi, ja niitä, jotka tekivät työtä ja antoivat muille työn tulokset, sanottiin orjiksi.

Tätä muotoa seurasi historiassa toinen muoto — maa-orjuus. Valtaosassa maita orjuus muuttui kehittyessään

maaorjuudeksi. Yhteiskunnan perusjaoksi tuli jakautuminen feodaalierroihin ja maaorjatalonpoikiin. Ihmisten välisten suhteiden muoto muuttui. Orjanomistajat olivat pitäneet orjia omaisuutenaan, laki oli tukenut tätä käsitystä ja pitänyt orjia esineenä, joka oli kokonaan orjanomistajan vallassa. Maaorjatalonpoikaan nähden säilyi luokkasorto, riippuvaisuus, mutta feodaaliherran ei katsottu omistavan talonpoikaa kuten esinettä, vaan hänellä oli ainoastaan oikeus tämän työhön, oikeus pakottaa talonpoika suorittamaan tiettyä työvelvollisuutta. Käytännössä maaorjuus, kuten te kaikki tiedätte, ei millään tavoin eronnut orjuudesta, varsinkaan Venäjällä, missä se säilyi kauimmin ja sai kaikkein räikeimmät muodot.

Edelleen, kaupan kehittyessä, maailman markkinoiden syntyessä, rahan käytön yleistyessä syntyi maaorjayhteiskunnassa uusi luokka — kapitalistien luokka. Tavarasta, tavaravaihdosta, rahavallan syntyemisestä syntyi pääoman valta. XVIII vuosisadalla eli oikeammin sanoen XVIII vuosisadan lopulla ja XIX vuosisadan kuluessa tapahtui vallankumouksia joka puolella maailmaa. Maaorjuus syrjäytettiin kaikissa Länsi-Euroopan maissa. Viimeisenä se tapahtui Venäjällä. Venäjälläkin tapahtui vuonna 1861 muutos, jonka seurauksena oli yhteiskuntamuodon vaihtuminen toiseen — maaorjuuden tilalle tuli kapitalismi, jonka vallitessa luokkajako säilyi, säilyivät myös erilaiset maaorjuuden jäljet ja jäännökset, mutta pohjimmaltaan luokkajako sai toisen muodon.

Pääoman omistajat, maan omistajat, tehtaiden omistajat, ovat edustaneet ja edustavat kaikissa kapitalistisissa valtioissa väestön mitätöntä vähemmistöä, joka määrääleellisesti koko kansan työstä ja niin ollen pitää määräysvallassaan, sorron ja riiston alaisena koko työtätekevien joukkoa, jonka enemmistö on proletaareja, palkkatyöläisiä, jotka tuotantoprosessissa saavat elantonsa vain kätensä voiman, työvoimansa myynnistä. Talonpojat, jotka olivat jo maaorjuuden aikana olleet hajallisia ja poljettuja, muuttivat kapitalismiin siirryttäessä osittain (suurempi osa) proletaareiksi, osittain (pienempi osa) varakkaaksi talonpoikaistoksi, joka itse palkkasi työväkeä ja muodosti maalaisporvariston.

Tämä pääasia — yhteiskunnan siirtyminen alkuperäisistä orjuuden muodoista maaorjuuteen ja vihdoin

kapitalismiin — on teidän aina pidettävä mielessänne, sillä vain muistaessanne tämän pääasian, vain asettaessanne kaikki poliittiset opit näihin peruspuitteisiin te pystytte oikein arvioimaan näitä oppeja ja saamaan selville, mihin ne kuuluvat, sillä jokainen näistä ihmiskunnan historian suurista kausista — orjanomistuksen, maaorjuuden ja kapitalismin kausi — käsittää vuosisatoja ja vuosituhansia sekä sisältää sellaisen paljouden poliittisia muotoja, erilaisia poliittisia oppeja, mielipiteitä, vallankumouksia, että koko tästä tavattomasta kirjavuudesta ja suunnattomasta moninaisuudesta — varsinkin kun siihen yhdistyvät porvarillisten tiedemiesten ja poliitikkojen poliittiset, filosofiset ja muut opit — voidaan päästä selville vain siinä tapauksessa, jos pidetään perusjohtolankana tätä yhteiskunnan jakautumista luokkiin, luokkaherruuden muotojen muuttumista, ja tältä näkökannalta tutkitaan kaikkia yhteiskunnallisia kysymyksiä — taloudellisia, poliittisia, henkisiä, uskonnollisia j.n.e.

Jos tarkastelette valtiota tämän perusjaon kannalta, niin näette, että ennen yhteiskunnan jakautumista luokkiin, kuten jo sanoin, ei valtiotakaan ollut. Mutta sitä mukaa kuin yhteiskunnallinen luokkajako tapahtuu ja vakiintuu, sitä mukaa kuin luokkayhteiskunta syntyy, sitä mukaa syntyy ja vakiintuu valtio. Ihmiskunnan historiassa on kymmeniä ja satoja maita, jotka ovat kokeneet ja kokevat parhailaan orjuutta, maaorjuutta ja kapitalismia. Jokaisessa näistä maista te voitte aina havaita valtion syntyminen huolimatta niistä suunnattomista historiallisista muutoksista, joita on tapahtunut, huolimatta kaikista poliittisista tilannevaihteluista ja kaikista vallankumouksista, jotka ovat liittyneet tähän ihmiskunnan kehitykseen, siirtymiseen orjuudesta maaorjuuden kautta kapitalismiin ja nykyiseen yleismaailmalliseen taisteluun kapitalismia vastaan. Valtio on aina ollut tietynlainen yhteiskunnasta erottautunut koneisto ja sen on muodostanut ihmisryhmä, jonka tehtävänä on yksinomaan tai miltei yksinomaan tai pääasiallisesti hallitseminen. Ihmiset jakautuvat hallittaviin ja hallitsemiseen erikoistuneisiin henkilöihin, niihin, jotka nousevat yhteiskunnan yläpuolelle ja joita sanotaan hallitusmiehiksi, valtion edustajiksi. Tuo koneisto, tuo ihmisryhmä, joka hallitsee muita, pitää aina käsissään tiettyä pakotuskoneistoa, fyysillisen voiman koneistoa — samantekevää, onko tuon ihmisiin kohdistuvan väkivallan ilmentymänä alkukantai-

nen nuija tai orjuuden kaudella parannettu aseistus tai ilmentävätkö sitä keskiajalla ilmaantuneet tuliaseet tahi vihdoin nykyaikaiset aseet, joista XX vuosisadalla on tullut tekniikan ihmeitä ja jotka perustuvat kokonaan nykyaikaisen tekniikan uusimpiin saavutuksiin. Väkivallan käyttämistavat ovat muuttuneet, mutta aina, kun valtio on ollut olemassa, on jokaisessa yhteiskunnassa ollut ryhmä ihmisiä, jotka ovat hallinneet, käskeneet, vallinneet ja pitäneet valtansa säilyttämiseksi käsissään fyysillisen pakotuksen koneistoa, väkivaltakoneistoa, niitä aseita, jotka ovat vastanneet kunkin aikakauden teknillistä tasoa. Ja me löydämme täsmällisen vastauksen kysymykseen valtion olemuksesta ja merkityksestä vain silloin, kun syvennymme tarkastelemaan näitä yleisiä ilmiöitä ja kysymme itseltämme, miksi valtiota ei ollut silloin, kun ei ollut luokkia, kun ei ollut riistäjiä eikä riistettyjä, ja miksi se syntyi silloin, kun luokat syntyivät.

Valtio on koneisto, jonka avulla yksi luokka ylläpitää herruuttaan toiseen luokkaan nähden. Silloin kun yhteiskunnassa ei ollut luokkia, kun ihmiset ennen orjuuden aikakautta tekivät työtä alkukantaisissa oloissa suuremman tasa-arvoisuuden vallitessa, työn tuottavuuden ollessa vielä aivan alhaisella tasolla, kun alkukantainen ihminen vaivoin hankki itselleen yksinkertaisimman, alkeellisimman toimeentulon välttämättömät välineet, silloin ei ilmaantunut eikä voinut ilmaantua myöskään erikoista ihmisryhmää, joka olisi varta vasten erottautunut hallitsemista varten ja vallinnut koko muuta yhteiskuntaa. Valtion syntyminen kävi välttämättömäksi vasta sitten, kun yhteiskunta jakaantui ensimmäisen kerran luokkiin, kun ilmaantui orjuutta, kun tietty ihmisluokka kykeni, keskittyttyään maanviljelykseen sen alkeellisimmassa muodoissa, tuottamaan jonkin verran lisätuotetta, kun tätä lisätuotetta ei tarvittu ehdottoman välttämättömästi itse orjan niukan toimeentulon turvaamiseen, ja se joutui orjanomistajan käsiin, kun tämän orjanomistajaluokan olemassaolo siten vakiintui, niin tällöin ja tätä vakiintumista varten oli tarpeen valtion syntyminen.

Ja valtio syntyi — orjanomistajavaltio —, koneisto, joka antoi orjanomistajain käsiin vallan, mahdollisuuden hallita kaikkia orjia. Sekä yhteiskunta että valtio olivat silloin paljon pienempiä kuin nyt, niiden käytettävissä oli monin

verroin heikompi yhteydenpitokoneisto — silloin ei ollut nykyisiä kulku- ja yhteydenpitovälineitä. Vuoret, joet ja meret olivat verrattomasti suurempina esteinä kuin nyt, ja valtion muodostuminen tapahtui paljon ahtaampien maantieteellisten rajojen puitteissa. Teknillisesti heikko valtiokoneisto palveli valtiota, jonka valta-alue ja toimintapiiri olivat verrattain suppeat. Mutta sittenkin se oli koneisto, joka pakotti orjat pysymään orjuudessa, piti yhteiskunnan yhtä osaa toisen pakkovallan ja sorron alaisena. Ilman vakituista pakotuskoneistoa on mahdotonta pakottaa toista, lukumäärältään suurempaa yhteiskunnan osaa tekemään järjestelmällisesti työtä toisen hyväksi. Niin kauan kuin luokkia ei ollut, ei ollut myöskään tätä koneistoa. Kun ilmaantui luokkia, niin aina ja kaikkialla on tämän luokkajaon syvetessä ja vakiintuessa ilmaantunut myös erityinen laitos — valtio. Valtion muodot ovat olleet hyvin erilaisia. Orjayhteiskunnan aikoina havaitsemme jo erilaisia valtion muotoja silloisissa edistyneimmissä, sivistyneimmissä kulttuurimaissa, esimerkiksi antiikin Kreikassa ja Roomassa, jotka kokonaan perustuivat orjuuteen. Jo silloin syntyi ero monarkian ja tasavallan, aristokratian ja demokratian välillä. Monarkia oli yhden henkilön valtaa, tasavalta kaikkinaisen ei-valinnallisen vallan puuttumista; aristokratia — verrattain pienen vähemmistön valtaa, demokratia — kansan valtaa (demokratia kirjaimellisesti käännettynä kreikan kielestä merkitseekin kansan valtaa). Kaikki nämä eroavaisuudet syntyivät orjuuden kaudella. Näistä eroavaisuuksista huolimatta orjanomistuskauden valtio oli orjanomistajavaltio, yhdentekevää, oliko se monarkia vai tasavalta, aristokraattinen vai demokraattinen.

Jokaisessa vanhan ajan historian oppikurssissa te, kuunnellessanne luentoa tästä aiheesta, kuulette taistelusta, jota käytiin monarkististen ja tasavaltalaisten valtioiden välillä, mutta oleellisinta oli se, että orjia ei pidetty ihmisinä; ei siis siinä kyllin, että heitä ei pidetty kansalaisina, heitä ei pidetty edes ihmisinä. Rooman laki katsoi heidät esineiksi. Laki taposta, puhumattakaan muista ihmisyksilöä suojelevista laeista, ei koskenut orjia. Se suojeli ainoastaan orjanomistajia, jotka yksin tunnustettiin täysiarvoisiksi kansalaisiksi. Ja jos perustettiin monarkia, se oli orjanomistuksellinen monarkia, jos tasavalta — se oli orjanomistuksellinen tasavalta. Orjanomistajat nauttivat niissä kaik-



kia oikeuksia, mutta orjat olivat lain mukaan esineitä, ja heitä kohtaan voitiin harjoittaa millaista väkivaltaa tahansa, ei edes orjan tappamista pidetty rikoksena. Orjanomistukselliset tasavallat erosivat toisistaan sisäisen järjestyksensä puolesta: oli aristokraattisia ja demokraattisia tasavaltoja. Aristokraattisessa tasavallassa vaaleihin osallistui pieni määrä etuoikeutettuja, demokraattisessa tasavallassa niihin osallistuivat kaikki, mutta jälleenkin kaikki orjanomistajat, kaikki paitsi orjat. Tämä perusseikka on pidettävä mielessä, sillä se valaisee eniten kysymystä valtiosta ja näyttää selvästi valtion olemuksen.

Valtio on koneisto, jonka avulla luokka sortaa toista luokkaa, koneisto, jonka avulla yksi luokka pitää kurissa muita alistettuja luokkia. Tämä koneisto voi olla muodoltaan erilainen. Orjanomistajavaltio saattoi olla monarkia, aristokraattinen tasavalta, jopa demokraattinenkin tasavalta. Todellisuudessa hallitusmuodot vaihtelivat tavattomasti, mutta asian ydin pysyi samana: orjilla ei ollut minkäänlaisia oikeuksia ja he pysyivät sorrettuna luokkana, heitä ei tunnustettu ihmisiksi. Samaa näemme myös maaorjavaltiliossa.

Riiston muodon vaihtuminen muutti orjanomistajavaltion maaorjavaltilioksi. Tällä seikalla oli suunnattoman suuri merkitys. Orjanomistajayhteiskunnassa vallitsi orjan täydellinen oikeudettomuus, häntä ei tunnustettu ihmiseksi; maaorjayhteiskunnassa talonpoika oli sidottu maahan. Maaorjuuden perustunnusmerkki on se, että talonpoikaiston (silloinhan talonpojat olivat enemmistönä, kaupunkilaisväestö oli äärimmäisen vähälukuinen) katsottiin olevan maahan sidottua, siitä on johtunut myös itse käsite — maaorjuus. Talonpoika saattoi työskennellä tietyn määrän päiviä omaksi hyväkseen sillä maapalstalla, jonka tilanherra hänelle antoi, muun osan päiviä maaorjatalonpoika työskenteli herransa hyväksi. Luokkayhteiskunnan olemus pysyi ennallaan: yhteiskuntaa piti yllä luokkariisto. Kaikkia oikeuksia voivat nauttia vain tilanherrat, talonpojat katsottiin oikeudettomiksi. Käytännössä heidän asemansa erosi hyvin vähän orjanomistajavaltion orjien asemasta. Mutta heidän vapautukseensa, talonpoikien vapautukseen avautui kuitenkin leveämpi tie, sillä maaorjatalonpoikaa ei pidetty tilanherran suoranaisena omaisuutena. Hän saattoi viettää osan ajasta omalla palstallaan, sai niin sanoaksemme

kuulua jossakin määrin itselleen, ja vaihdon sekä kauppasuhteiden kehitysmahdollisuuksien laajentuessa maaorjuus rakoili yhä enemmän ja enemmän, ja talonpoikaiston vapautuksen piiri laajeni laajenemistaan. Maaorjayhteiskunta on aina ollut monimutkaisempi kuin orjanomistajayhteiskunta. Siinä oli runsaasti kaupan ja teollisuuden kehityksen aineksia, mikä jo siihen aikaan vei kapitalismia kohti. Keskiajalla maaorjuus oli vallitsevana. Ja silloinkin valtion muodot olivat monenlaisia, silloinkin esiintyi sekä monarkiaa että tasavaltaista muotoa, vaikkakin paljoa heikommin ilmenevänä, mutta hallitseviksi tunnustettiin aina yksinomaisesti vain feodaalitilanherrat. Maaorjatalonpojat oli jätetty kokonaan vaille poliittisia oikeuksia.

Pieni vähemmistö ei voinut ylläpitää herruuttaan valtaenemmistöön nähden ilman pakotusta enempää orjuuden kuin maaorjuudenkaan vallitessa. Koko historia on täynnä sorrettujen luokkien herkeämättömiä sarron kukistamisyrityksiä. Orjuuden historia tuntee monia vuosikymmeniä jatkuneita sotia, joita on käyty orjuudesta vapautumisen puolesta. Muuten, „spartakistien” nimen, jonka nyt ovat omaksuneet saksalaiset kommunistit, tämä Saksan ainoa todenteolla kapitalismin iestä vastaan taisteleva puolue — he ovat ottaneet tämän nimen sen vuoksi, että Spartacus oli huomattavimpia sankareita eräässä kaikkein suurimmista orjakapinoista noin kaksi tuhatta vuotta sitten. Orjat aseistautuivat ja liittyivät Spartacuksen johdolla yhteen muodostaen valtavan suuren armeijan, ja tämä suuri orjakapina järkytti useiden vuosien kuluessa kaikkivoivalta näyttänyttä, kokonaan orjuuteen perustunutta Rooman keisarikuntaa. Viimein heidän armeijansa lyötiin ja sen jäännökset joutuivat orjanomistajain käsiin, heidän kidutettavakseen. Näitä kansalaissotia on käyty kautta koko luokkayhteiskunnan olemassaolon historian. Mainitsin juuri esimerkkinä suurimman tällaisista orjanomistuskaudella käydyistä kansalaissodista. Koko maaorjuuden kausi on samalla tavoin täynnä alituisia talonpoikien kapinoita. Esimerkiksi Saksassa taistelu kahden luokan, tilanherrojen ja maaorjatalonpoikien välillä sai keskiajalla laajat mitat ja muuttui talonpoikien kansalaissodaksi tilanherroja vastaan. Te kaikki tiedätte tuollaisia uusiutuneita talonpoikien kapinoita tilanherroja-maaorjanomistajia vastaan tapahtuneen moneen otteeseen Venäjälläkin.

Herruutensa ylläpitämiseksi, valtansa säilyttämiseksi tilanherra tarvitsi koneistoa, joka olisi yhdistänyt hänen käskyvaltaansa suuren joukon ihmisiä, alistanut heidät noudattamaan tiettyjä lakeja sekä sääntöjä, ja kaikki nämä lait tarkoittivat pääasiassa yhtä ja samaa — tilanherran vallan ylläpitämistä maaorjatalonpoikiin nähden. Juuri tämä oli maaorjavaltio, joka esimerkiksi Venäjällä tai aivan takapajuisissa Aasian maissa, missä maaorjuus vallitsee nykyäänkin — sillä on ollut erilaisia muotoja — on ollut joko tasavaltainen tai monarkistinen. Kun valtio oli monarkistinen, tunnustettiin yhden valta; kun se oli tasavaltainen, tunnustettiin enemmän tai vähemmän laaja tilanherrapiirien keskuudesta valittujen edusmiesten osanotto — niin oli maaorjayhteiskunnassa. Maaorjayhteiskunnassa vallitsi sellainen luokkajako, jolloin valtavan suuri enemmistö — maaorjatalonpoikaisto — oli täydellisesti riippuvainen mitättömästä vähemmistöstä, tilanherroista, jotka omistivat maan.

Kauppan kehitys, tavaravaihdon kehitys, johti uuden luokan — kapitalistiluokan muodostumiseen. Pääoma syntyi keskiajan lopulla, jolloin maailmankauppa Amerikan löydön jälkeen kehittyi valtavasti, jolloin jalometallien määrä lisääntyi, jolloin hopeasta ja kullasta tuli vaihtoväline, jolloin rahan kiertokulku antoi mahdollisuuden pitää suunnattomia rikkauksia yksissä käsissä. Hopea ja kulta tunnustettiin rikkaudeksi koko maailmassa. Tilanherraluokan taloudelliset voimat ehtyivät, ja uuden luokan — pääoman edustajien — voima kasvoi. Yhteiskunnan uudestijärjestyminen tapahtui sillä tavoin, että kaikki kansalaiset tulivat tavallaan kuin samanarvoisiksi, että vanha jako orjanomistajiin ja orjiin hävisi, että kaikkia pidettiin samanarvoisina lain edessä riippumatta siitä, millaista pääomaa kullakin oli — oliko hänellä maata yksityisomistuksessaan vai oliko hän köyhimys, jolla ei ollut muuta kuin kaksi kättä — kaikki olivat samanarvoisia lain edessä. Laki suojelee yhtäläisesti kaikkia, suojelee niiden omaisuutta, kenellä sitä on, suojelee omaisuuden loukkaamisyrityksiltä sen joukon taholta, jolla ei ole omaisuutta, jolla ei ole muuta kuin omat kätensä ja joka vähitellen köyhtyy, joutuu puille paljaille ja muuttuu proletaareiksi. Sellainen on kapitalistinen yhteiskunta.

En voi pysähtyä käsittelemään sitä yksityiskohtaisesti. Te palaatte vielä tähän asiaan ryhtyessänne keskustelemaan

puolueen ohjelmasta — silloin saatte kuulla selostuksen kapitalistisen yhteiskunnan luonteesta. Tämä yhteiskunta nousi vapauden tunnuksin maaorjajärjestelmää vastaan, vanhaa maaorjuutta vastaan. Mutta se oli vapautta niitä varten, joilla on omaisuutta. Ja kun maaorjuus hävitettiin, mikä tapahtui XVIII vuosisadan lopulla ja XIX vuosisadan alussa — Venäjällä se tapahtui myöhemmin kuin muissa maissa, v. 1861 — silloin maaorjuusvaltion tilalle tuli kapitalistinen valtio, joka julistaa tunnukseksien koko kansan vapauden, sanoo ilmaisevansa koko kansan tahtoa, kieltää olevansa luokkavaltio, ja tällöin alkaa koko kansan vapauden puolesta taistelevien sosialistien ja kapitalistisen valtion välillä taistelu, joka on nyt johtanut sosialistisen Neuvostotasavallan luomiseen ja jota käydään kaikkialla maailmassa.

Kansainvälistä pääomaa vastaan alkaneen taistelun ymmärtämiseksi, kapitalistisen valtion olemuksen ymmärtämiseksi on muistettava, että kapitalistinen valtio noustessaan maaorjuutta vastaan lähti taisteluun vapauden tunnuksin. Maaorjuuden lakkauttaminen merkitsi kapitalistisen valtion edustajille vapautta ja muodostui palvelukseksi heille sikäli, että maaorjuuden kahleet murtuivat ja talonpojat saivat mahdollisuuden hallita täydellisesti omaan sitä maata, jonka he olivat hankkineet lunastamalla, tai aprakkaveron pohjalla hankkimaansa maatilkkua — se oli valtiolle yhdentekevää; valtio suojeli omistusta, olipa se syntynyt miten tahansa, sillä valtio pohjautui yksityisomistukseen. Talonpojista tuli kaikissa nykyaikaisissa sivistysvaltioissa yksityisomistajia. Valtio suojeli yksityisomistusta, ja siellä missä tilanherra antoi osan maataan talonpojalle, valtio palkitsi häntä lunastusmaksuilla, rahaksimuutolla. Valtio ikäänkuin julisti: me säilyttämme täydellisen yksityisomistuksen, ja antoi sille kaikkea tukea ja suojelusta. Valtio tunnusti tämän omistusoikeuden kuuluvan jokaiselle kauppiaille, teollisuudenharjoittajalle ja tehtailijalle. Ja tämä yhteiskunta, joka perustui yksityisomistukseen, pääoman valtaan, kaikkien omistamattomien työläisten ja työtätekevien talonpoikaisjoukkojen täydelliseen alistukseen — tämä yhteiskunta julisti hallitsevansa vapauden perustalla. Taistellessaan maaorjuutta vastaan se julisti omistuksen vapaaksi ja ylpeili erikoisesti sillä, että valtio oli muka lakannut olemasta luokkavaltio.

Valtio kuitenkin pysyi edelleen koneistona, joka auttoi kapitalisteja pitämään valtansa alaisina talonpoikaisköyhälistöä ja työväenluokkaa, mutta ulkonaisesti se oli vapaa. Se julistaa yleisen äänioikeuden, selittää innokkaiden puoltajiensa, saarnamiesten, oppineiden ja filosofiensa suulla, ettei se ole luokkavaltio. Vieläpä nytkin, kun sitä vastaan on alkanut sosialististen Neuvostotasavaltojen taistelu, he syyttävät meitä, että me muka olemme vapauden loukkaajia, että me muka luomme valtiota, joka perustuu pakotukseen, toisten harjoittamaan toisten kurissapitämiseen, kun taas he edustavat koko kansan valtiota, demokraattista valtiota. Tämä kysymys — kysymys valtiosta — on nyt, sosialistisen vallankumouksen alkaessa koko maailmassa ja vallankumouksen juuri voittaessa eräissä maissa, kun taistelu yleismaailmallista pääomaa vastaan on erikoisesti kärjistynyt — tämä kysymys valtiosta on saanut erittäin suuren merkityksen ja voimme sanoa, että siitä on tullut kipein kysymys, nykyajan kaikkien poliittisten kysymysten ja kaikkien poliittisten kiistojen polttopiste.

Ottamme minkä tahansa puolueen Venäjällä tai missä tahansa sivistysmaassa, miltei kaikki poliittiset väittelyt, erimielisyydet, mielipiteet pyörivät nyt valtiokäsitteen ympärillä. Onko valtio kapitalistimaassa, demokraattisessa tasavallassa, varsinkin sentapaisessa kuin Sveitsi tai Amerikka — onko valtio vapaimmissa demokraattisissa tasavalloissa kansan tahdon ilmaus, koko kansan päätöksen yhteenveto, kansallistahdon ilmaus j.n.e., vai onko valtio koneisto sitä varten, että sikäläiset kapitalistit voisivat ylläpitää valtaansa työväenluokkaan ja talonpoikaistoon nähden? Tämä on peruskysymys, jonka ympärillä poliittinen väittely koko maailmassa nyt pyörii. Mitä puhutaan bolshevismista? Porvarillinen lehdistö säntii bolshevikkeja. Te ette löydä ainoatakaan lehteä, joka ei toistelisi sitä tavantomaista syytöstä, että bolshevikit ovat kansanvaltaisuuden loukkaajia. Jos meikäläiset menshevikit ja sosialistivallankumoukselliset yksinkertaisuudessaan (ehkei yksinkertaisuudessaankaan, ehkä se on sellaista yksinkertaisuutta, josta on sanottu, että se on pahempaa kuin varastelu) luulevat olevansa sen bolshevikkeja vastaan esitetyn syytöksen löytäjiä ja keksijöitä, että bolshevikit ovat loukanneet vapautta ja kansanvaltaisuutta, niin he tekevät mitä naurettavimman erehdyksen. Rikkaimpien sanomalehtien

joukossa rikkaimmissa maissa, jotka käyttävät kymmeniä miljoonia noiden lehtien levittämiseen ja kylvävät kymmenien miljoonien painoksina porvarillista valhetta ja imperiaalistista politiikkaa — noiden lehtien joukossa ei nykyään ole yhtään ainoaa joka ei toistelisi noita perusväitteitä ja syytöksiä bolshevismia vastaan: että Amerikka, Englanti ja Sveitsi ovat etumaisia, kansanvaltaisuuteen perustuvia valtioita, kun taas bolshevistinen tasavalta on rosvojen valtio, että siellä vapaus on tuntematonta, ja että bolshevikit ovat kansanvaltaisuuden aatteen loukkaajia ja ovat menneet jopa niin pitkälle, että ovat hajottaneet perustavan kokouksen. Näitä hirveitä syytöksiä bolshevikkeja vastaan toistellaan ympäri maailmaa. Nämä syytökset asettavat välittömästi vastattavaksemme kysymyksen: mitä on valtio? On selvästi käsitettävä, mitä on valtio, jotta voitaisiin ymmärtää näitä syytöksiä, jotta niitä voitaisiin selvittää ja suhtautua niihin täysin tietoisesti ja selvittää ei vain huhujen perusteella, vaan omaten varman mielipiteen. Tässä joudumme tarkastelemaan kaikenlaisia kapitalistisia valtioita ja kaikkia niiden puolustukseksi ennen sotaa kehitettyjä oppeja. Jotta voitaisiin oikein käydä käsiksi kysymyksen ratkaisuun, on suhtauduttava arvostelevasti kaikkiin noihin oppeihin ja katsomuksiin.

Mainitsin jo Engelsin teoksen „Perheen, yksityisomistuksen ja valtion alkuperä”, josta on teille apua. Juuri siinä sanotaan, että jokainen valtio, jossa vallitsee maan ja tuotantovälineiden yksityisomistus ja jossa pääoma hallitsee, on kapitalistinen valtio, niin demokraattinen kuin se lie neekin, se on koneisto, jonka avulla kapitalistit pitävät työväenluokkaa ja talonpoikaisköyhälistöä alistetussa asemassa. Ja yleinen äänioikeus, Perustava kokous, parlamentti — ne ovat vain muodollinen puoli, eräänlainen vekseli, joka ei lainkaan muuta asian olemusta.

Valtion herruus voi esiintyä erilaisissa muodoissa: pääoma ilmentää voimaansa yhdellä tavoin siellä, missä on vallalla jokin tietty muoto, ja toisella tavoin siellä, missä on vallalla toisenlainen muoto, mutta itse asiassa valta pysyy pääoman käsissä, vallitkoonpa sitten sensusjärjestelmä tai jokin muu, olkoon tasavalta demokraattinen ja mitä demokraattisempi se on, sitä karkeampaa ja kyynillisempää on tuo kapitalismin herruus. Pohjois-Amerikan Yhdysvallat on maailman demokraattisimpia tasavaltoja,

mutta missään muualla kuin tuossa maassa (ken on käynyt siellä vuoden 1905 jälkeen, hänellä varmaan on siitä käsitys), missään ei pääoman valta, miljardimiesten pienen ryhmän valta ulotu koko yhteiskuntaan niin karkeasti, niin avoimena lahjontajärjestelmänä kuin Amerikassa. Pääoma, kun se kerran on olemassa, hallitsee koko yhteiskuntaa, eikä mikään demokraattinen tasavalta, ei mikään äänioikeus muuta asian ydintä.

Demokraattinen tasavalta ja yleinen äänioikeus olivat valtavaa edistystä maaorjajärjestelmään verrattuna: ne antoivat proletariaatille mahdollisuuden yhdistyä ja saavuttaa sen lujan yhteenliittyneisyyden, mikä sillä on, muodostaa ne hyvin järjestetyt, kurinalaiset rivistöt, jotka käyvät järjestelmällistä taistelua pääomaa vastaan. Mitään lähimainkaan sellaista ei ollut maaorjatalonpojalla, orjista puhumattakaan. Kuten tiedämme, orjat kapinoivat, panivat toimeen mellakoita, aloittivat kansalaissotia, mutta eivät milloinkaan voineet luoda tietoista enemmistöä, taistelua johtavia puolueita, eivät voineet selvästi ymmärtää, mitä päämäärää kohti he kulkivat, ja historian vallankumouksellisimpina hetkinäkin joutuivat aina pelinappuloiksi hallitsevien luokkien käsissä. Porvarillinen tasavalta, parlamentti, yleinen äänioikeus — kaikki se on yhteiskunnan yleismaailmallisen kehityksen kannalta valtavaa edistystä. Ihmiskunta kulki kapitalismiin, ja ainoastaan kapitalismi antoi kaupunkikulttuurin ansiosta proletarienin sorretulle luokalle mahdollisuuden oppia tuntemaan itsensä ja luoda sen yleismaailmallisen työväenliikkeen, ne miljoonat joka puolella maailmaa puolueiksi järjestyneet työläiset, ne sosialistiset puolueet, jotka johtavat tietoisesti joukkojen taistelua. Ilman parlamentarismia, ilman valinnallisuutta tämä työväenluokan kehitys olisi ollut mahdotonta. Juuri sen vuoksi kaikki tuo on saanutkin niin suuren merkityksen mitä laajimpien ihmisjoukkojen silmissä. Juuri sen vuoksi murros näyttääkin niin vaikealta. Eivät vain tietoiset teeskentelijät, oppineet ja papit pönkitä ja puolustele sitä porvarillista valhetta, että valtio on vapaa ja että sen kutsu-  
muksena on puolustaa kaikkien etuja, vaan myös ihmisjoukot, jotka kertailevat vilpittömästi vanhoja ennakkoluuloja eivätkä voi ymmärtää siirtymistä vanhasta kapitalistisesta yhteiskunnasta sosialismiin. Eivät vain porvaristosta suoranaisesti riippuvaiset ihmiset, eivät ainoastaan pääoman

sorron alaiset tai tuon pääoman lahjomat ihmiset (pääoman palveluksessa on runsaasti kaikenlaisia oppineita, taiteilijoita, pappeja j.n.e.), vaan myöskin ne, jotka yksinkertaisesti ovat porvarillisen vapauden ennakkoluulojen vaikutuksen alaisia, kaikki he ovat nousseet koko maailmassa sotajalalle bolshevismia vastaan sen takia, että Neuvostotasavalta hylkäsi perustamishetkellään tuon porvarillisen valheen ja julisti avoimesti: te sanotte valtiotanne vapaaksi, mutta todellisuudessa niin kauan kuin yksityisomistus on olemassa, teidän valtione, vaikka se olisikin demokraattinen tasavalta, ei ole mitään muuta kuin koneisto, jonka avulla kapitalistit lannistavat työläisiä, ja tämä ilmenee sitä selvemmin, mitä vapaampi valtio on. Esimerkkeinä siitä ovat Sveitsi Euroopassa, Pohjois-Amerikan Yhdysvallat Amerikassa. Pääoma ei hallitse missään niin kyynillisesti ja armottomasti eikä se näy missään niin selvästi kuin juuri noissa maissa, vaikka ne ovat demokraattisia tasavaltoja ja vaikka niitä kuinka kaunisteltaisiin, vaikka siellä puhuttaisiin mitä tahansa työtätekevästä kansankerroksista ja kaikkien kansalaisten tasa-arvoisuudesta. Todellisuudessa hallitsee Sveitsissä ja Amerikassa pääoma, ja kaikki työläisten yritykset saavuttaa edes jossakin määrin merkittävää parannusta asemaansa otetaan viipymättä vastaan kansalaisodalla. Noissa maissa on vähemmän sotilaita, vakinaista sotaväkeä — Sveitsissä on miliisi ja jokaisella sveitsiläisellä on pyssy kotonaan, Amerikassa ei viime aikoihin saakka ole ollut vakinaista sotaväkeä — ja siksi porvaristo aseistautuu lakon puhjetessa, palkkaa sotamiehiä ja tukahduttaa lakon, eikä tämä työväenliikkeen tukahduttaminen tapahdu missään niin säälimättömän julmasti kuin Sveitsissä ja Amerikassa eikä pääoman vaikutus parlamentissa ilmene missään niin voimakkaana kuin juuri siellä. Pääoman voima on kaikki kaikessa, pörssi on kaikki kaikessa, kun taas parlamentti, vaalit — ne ovat marionetteja, nukkeja... Mutta mitä pidemmälle ehditään, sitä enemmän avautuvat työläisten silmät ja sitä laajemmalle leviää Neuvostovallan aate, varsinkin sen verisen taistelun jälkeen, jonka olemme juuri kestäneet. Työväenluokalle käy yhä selvemmäksi, että kapitalisteja vastaan on taisteltava säälimättä.

Naamioitukoon tasavalta millaisiin muotoihin tahansa, olkoon se vaikka kaikkein demokraattisin tasavalta, mutta



jos se on porvarillinen, jos siinä on säilynyt maan ja tehtaiden yksityisomistus ja yksityispääoma pitää palkkaorjuudessa koko yhteiskuntaa, t.s., jos siinä ei täytetä sitä, mitä puolueemme ohjelma ja Neuvostoperustuslaki julistavat, niin sellainen valtio on koneisto, jonka avulla toiset sortavat toisia. Ja tuon koneiston me otamme sen luokan käsiin, jonka täytyy kukistaa pääoman valta. Me hylkäämme kaikki sellaiset vanhat ennakkoluulot, että valtio on yleistä tasa-arvoisuutta — se on petosta: tasa-arvoisuutta ei voi olla niin kauan kuin on riistoa. Tilanherra ja työläinen eivät voi olla tasa-arvoisia, nälkäinen ja kylläinen eivät voi olla tasa-arvoisia. Sen koneiston, jota on sanottu valtioksi ja jonka edessä ihmiset pysähtyvät taikauskaisen kunnioituksen vallassa uskoen vanhoihin satuihin, että se on koko kansan valtaa — sen koneiston proletariaatti heittää pois ja sanoo: se on porvarillista valhetta. Me otimme tuon koneiston pois kapitalisteilta, otimme sen itsellemme. Tuolla koneistolla eli nuijalla me murskaamme kaikkinaisen riiston ja romuttamme tuon koneiston vasta sitten, kun maailmaan ei enää jää riistämisen mahdollisuutta, ei maan omistajia eikä tehtaiden omistajia, kun ei tule olemaan niin, että toiset elävät yltäkylläisyydessä ja toiset näkevät nälkää — vasta sitten, kun tähän kaikkeen ei jää mitään mahdollisuuksia. Silloin ei tule olemaan valtiota, ei tule olemaan riistoa. Tämä on kommunistisen puolueemme kanta. Toivon, että palaamme tähän kysymykseen seuraavissa luennoissa — vielä monta kertaa.

*Julkaistu ensi kerran  
tammikuun 18 pñä 1929  
„Pravda“ lehden 15. numerossa*

*Julkaistaan pikakirjoitteen mukaan*

---

**SELOSTUS TASAVALLAN SISÄ-  
JA ULKOPOLIITTISESTA TILANTEESTA  
VKP(b):n MOSKOVAN-JÄRJESTÖN KONFERENSSISSA  
HEINÄKUUN 12 pnä 1919 <sup>74</sup>**

**SANOMALEHTISELOSTUS**

Edellinen selostaja mainitsi jo, kuinka raskain mielin me rikomme elintarvikepoliittista järjestelmäämme <sup>75</sup>. Sellainen ei tietenkään ole mitään muuta kuin kuluneen puvun kestä-  
mätöntä parsimista sen sijaan, että hankittaisiin uusi puku. Mutta tehdessämme niin me teemme oikein. Muistakaamme viime vuotta, jolloin elintarviketilanne oli vielä paljon huonompi: meillä ei ollut minkäänlaisia elintarvikeresursseja. Silloinkin se seikka, että meidän oli poikettava elintarvikepolitiikkamme periaatteista, aiheutti suurta hämminkiä riveissämme. Luultiin, että pienet myönnytykset tuovat mukanaan suurempia, mikä tekee paluun sosialistiseen politiikkaan mahdottomaksi. Mutta niin ei käynyt. Niin vaikea kuin tilanne olikin, me kestimme sen. Vihollistemme toiveet eivät täytyneet.

Nyt tilanne on viimevuotista huomattavasti parempi: meillä on nyt sellaisia elintarvikeresursseja, joista emme viime vuonna rohjenneet uneksiakaan. Vihollisen valtaama alue oli viime vuonna paljon suurempi. Nyt olemme saavuttaneet suuria voittoja Idässä, missä odotetaan erittäin runsasta satoa. Sitä paitsi meillä on jo kokemusta. Se on kaikkein tärkeintä. Tuon kokemuksen perusteella sanomme suuremmalla varmuudella, että voitamme edessä olevat vaikeudet. Heinäkuu ei ole pahin kuukausi ainoastaan elintarviketilanteen kannalta, vaan myös siinä mielessä, että vastavallankumous kohottaa enemmän päätään.

Kuitenkin myös sisäisen vastavallankumouksen aalto oli viime vuonna voimakkaampi kuin nyt. Vasemmistoeserrien toiminta saavutti silloin kohokohtansa. Meille oli odottama-

tonta se aseellinen taistelu, johon he yhtäkkiä siirtyivät tuetuaan aikaisemmin meitä sanoissa. Vaikeudet olivat suunnattomia. Hetki oli valittu erittäin onnistuneesti. Eserrät halusivat käyttää hyväkseen nälänhädän takia epätoivoon joutuneiden pieneläjien mielialoja. Samaan aikaan Muravjov kavalsi meidät rintamalla. Vasemmistoeserrien kapina likvidoitiin hyvin nopeasti, mutta maaseudulla ilmeni kuitenkin muutaman päivän ajan vakavaa horjuntaa.

Nyt, vuoden mittaan saadun kokemuksen ansiosta, meillä on vakiintunut oikeampi suhtautuminen pikkuporvarillisiin puolueisiin. Mahnolaisuus, Grigorjevin seikkailu, menshevikkien ja eserrien horjunta ovat osoittaneet meille, että heidän vaikutuksensa työläis- ja talonpoikaisjoukkoihin on näennäistä. Todellisuudessa heidän voimansa on bluffia. Siksi, kun meille tiedotetaan, että äskettäin on pidetty oikeistoeserrien puolueuuvoston kokous, kun Tshernov julistaa: „Kuka sitten syöksee bolshevikit vallasta ja milloin, ellemm me ja juuri nyt?” — niin me sanomme: „Paha on painajainen, mutta kyllä armias auttaa.” Nyt meitä vain ihmetyttää, kuinka he eivät kyllästy toistamaan virheitään. Kahden vuoden aikana olemme nähneet heidän kaikkien haaveidensa „demokratiasta yleensä” romahtavan täydellisesti, ja kuitenkin jokainen heidän ryhmistään pitää velvollisuutenaan suorittaa tuon kokeen omalla tavallaan. Vallankumouksen kehitys osoittaa heidän virheidensä toistuvan, ja niiden toistuminen aiheuttaa meille lukemattomia onnettomuuksia. Idässä talonpojat tukivat sekä eserriä että menshevikkejä, sillä talonpojat eivät halunneet sota ja samalla tajusivat, että bolshevikkien valta on luja valta, joka vaatii heitä osallistumaan sotaan. Tulos oli se, että ilmaantui Koltshak, joka toi heille lukemattomia onnettomuuksia. Nyt hän hävittää perääntyessään kaiken mitä tielle osuu — maa on syösty täydelliseen kurjuuteen, se kärsii tavattomasti, paljon enemmän kuin me. On otettava avuksi porvarillisten kirjailijain koko ulkokultaisuus, jotta voitaisiin tällaisista tosiasioista piittaamatta puhua bolshevikkien julmuuksista.

Koltshakin tapauksessa eserrät ja menshevikit kulkivat jälleen, samoin kuin Kerenskin tapauksessakin, saman verisen poliittisen taipaleen, joka toi heidät takaisin entiseen lähtökohtaan ja osoitti liittoutumisaahteen täydellisen vararikon.

Nyt joukot ovat hylänneet heidät ja näemme, että Siperiassa on kapina, johon osallistuvat paitsi työläisiä ja talonpoikia jopa kulakit ja sivistyneistökin. Näemme Koltshakin komennon joutuneen täydelliseen hajoamistilaan. Nähtävästi heidän jokaisen virheensä pitää toistua, jotta valvettumattomien joukkojen silmät aukenisivat. Koettuaan käytännössä, että liittoutuminen johtaa taantumukseen, joukot siirtyvät meidän puolellemme vaikkakin tappion kärsineinä ja nääntyneinä, mutta karaistuneina ja kokemuksen opettamina. Samaa voidaan sanoa kaikista imperialisteistakin. He pitkittävät sotaa, lisäävät nääntymystä, mutta siten vain voimistavat joukoissa tietoisuutta vallankumouksen välttämättömydestä. Niin raskas kuin tämä vuosi on ollutkin, siitä on kuitenkin ollut se hyöty, etteivät vain huippukerrokset, vaan myöskin laajat joukot aina syrjäisimpien ujestien ja takamaiden talonpoikia myöten ovat saaneet kokemusta, joka on pakottanut ne tekemään samat johtopäätökset, jotka mekin olemme tehneet. Se antaa meille lujuuutta ja voitonvarmuutta. Ilman Koltshakia siperialainen talonpoika ei olisi tullut vuodessa siihen vakaumukseen, että hän tarvitsee meidän valtaamme, työläisten valtaa. Vain tämän vuoden raskaat kokemukset ovat saaneet hänet vakuuttuneeksi siitä.

On sängen mahdollista, että menshevikkien ja eserrien kynäilijäryhmät kuolevatkin käsittämättä mitään meidän vallankumouksestamme ja tulevat vielä kauan tankkaamaan papukaijosten lailla, että heillä olisi maailman paras valta — ilman kansalaisotaa, todella sosialistinen ja todella demokraattinen valta, ellei olisi ollut Koltshakia eikä bolshevikkeja, mutta ei sillä väliä; sellaisia itsepäisiä houkkioita on ollut kaikissa vallankumouksissa. Tärkeää on se, että heidän perässään kulkeneet joukot erkanevat heistä. Talonpoikaisjoukot ovat siirtyneet bolshevikkien puolelle — se on tosiasia. Sen on parhaiten todistanut Siperia. Talonpojat eivät unohda sitä, mitä saivat kokea Koltshakin vallan alla. Mitä raskaampia koettelemukset ovat olleet, sitä paremmin on tajuttu bolshevikkien antamat opetukset.

Me saavutamme nyt Itärintamalla suuria voittoja, jotka antavat meille aihetta toivoon, että teemme Idässä muutamassa viikossa lopun Koltshakista. Etelässä on tapahtunut käänne rintamalla ja, mikä vieläkin tärkeämpää, muutos rintamavyöhykkeen talonpoikien mielialassa. Se muuten

on varakasta talonpoikaistoa; keskivarakkaat talonpojat muistuttavat siellä kulakkeja. Mutta heidän mielialansa on muuttunut meille suotuisaan suuntaan, se on tosiasia, sitä todistaa sekä rintamakarkurien paluu että tekemämme sotilaallinen vastarinta. Työläiset, jotka asuvat kaupungeissa, keskellä kuohuvaa elämää, omaksuvat helpommin meidän aatteemme kokouksissa, puheista ja sanomalehdistä. Talonpoika ei voi tehdä niin, vain elämäkokemus saa hänet vakuuttumaan. Etelässä talonpojat olivat sanoissa valmiit kiroamaan bolshevikkeja, mutta kun saapui demokratiasta kovaa ääntä pitävä Denikin (sillä eivät ainoastaan menshevikit ja eserrät pidä kovaa ääntä demokratiasta — tätä sanaa viljellään Denikinin sanomalehden jokaisella rivillä), niin talonpojat alkoivat taistella häntä vastaan nähtyään hyvin pian kokemuksesta, että kauniiden sanojen takaa paljastuvat ruoskimiset ja rosvous. Kärsimykset ja hävitys eteläisellä rintamavyöhykkeellä saavat aikaan samaa kuin Idässäkin — varmistavat voittojamme. Emme ole unohtaneet hetkeksikään kokemiimme vaikeuksia emmekä sitä, että tarvitaan voimiemme hirvittävää jännitystä ja mobilisointia, mutta sanomme, että tuloksena on oleva varmempi voitto. Tämän vuoden kokemus on osoittanut joukoille, että vain yksi valta on nyt mahdollinen ja tarpeellinen: bolshevikkien työläis- ja talonpoikaisvalta. Juuri se antaa meille varmuutta ja voimme sanoa, että tämä vaikea heinäkuu on viimeinen vaikea heinäkuu.

Jos luomme silmäyksen kansainväliseen tilanteeseen, niin se vain lujittaa voitonvarmuuttamme.

Meille ystävällismieliset voimat kasvavat kaikissa viholismaissa. Ottakaamme pienet valtiot — Suomi, Latvia, Puola, Romania. Kaikki yritykset luoda niissä meitä vastaan taistelevaa suur- ja pikkuporvariston liittoutumaa ovat menneet myttyyn, ja mikä tahansa muu valta, paitsi meidän, osoittautuu niissä mahdottomaksi.

Suurissa maissa tapahtuu samoin. Ottakaamme Saksa. Heti Versailles'n rauhan allekirjoittamisen jälkeen siellä alkoi erittäin voimakas vallankumouksellinen liike. Entente-pelätin on poistettu, ja työläiset nousevat huolimatta kaikesta siitä, mitä proletariaatti on joutunut uhraamaan. Saksa on kokenut tänä vuonna samaa kuin mekin, samaa kuin Siperiakin, vaikka hiukan toisessa muodossa — ja se kokemus johtaa kommunistiseen vallankumoukseen. Entä

Entente, voittajat? Ne sanovat varmistaneensa voitolla oman turvallisuutensa, mutta eivät vielä ehtineet allekirjoittaa rauhaa, kun kävi selväksi, että rauhan allekirjoittaminen on samaa kuin oman tuomionsa allekirjoittaminen. Joukkojen liike niitä vastaan voimistuu. Juuri siksi sanomme, ottaen huomioon kaiken kokemamme, koko tämän vuoden kokemukset, sanomme varmoina, että voitamme vaikeudet, että tämä heinäkuu on viimeinen vaikea heinäkuu, että seuraavan heinäkuun otamme vastaan kansainvälisen Neuvostotasavallan voiton merkeissä — ja se voitto on oleva täydellinen ja peruuttamaton.

„*Praoda*“ № 154,  
heinäkuun 16 pnä 1919

Julkaistaan „*Praoda*“ lehden  
tekstin mukaan

---

### III INTERNATIONALEN TEHTÄVISTÄ

(RAMSAY MACDONALD III INTERNATIONALESTA)

Ranskalaisen sosialishoviniistisen „L'Humanité” („Ihmiskunta”)<sup>76</sup> lehden №:ssa 5475 huhtikuun 14 pltä 1919 on julkaistu Britannian niin sanotun „Riippumattoman työväenpuolueen” — todellisuudessa se on aina ollut porvaristosta riippuvainen opportunistinen puolue — tunnetun johtajan Ramsay MacDonaldin johtava artikkeli. Tuo artikkeli on niin tyypillinen sen *suunnan* asennoitumiselle, jota on tapana sanoa „keskustaksi” ja jolle Moskovassa pidetty Kommunistisen Internationalen I kongressi antoi tuon nimen, että esitämme artikkelin *kokonaisuudessaan*, liittäen sen alkuun „L'Humanitén” toimituksen johdannoksi kirjoittamat rivit:

#### KOLMAS INTERNATIONALE

Ystävämme Ramsay MacDonald oli ennen sotaa Työväenpuolueen suosittu johtaja Alahuoneessa. Vakaumuksellisena sosialistina ja vakaumuksen miehenä hän piti velvollisuutenaan tuomita tämän sodan imperialistisena päinvastoin kuin ne, jotka tervehtivät sitä oikeuden puolesta käytyä sotana. Siitä syystä hän luopui elokuun 4 pn jälkeen „Työväenpuolueen” (Labour Party) johtajan asemasta eikä pelännyt julistaa sotaa sodalle yhdessä „Independentiin” („Riippumattomaan työväenpuolueeseen”) kuuluvien tovereidensa kanssa, yhdessä meidän kaikkien ihaileman Keir Hardien kanssa.

Siihen tarvittiin paljon päivästä toiseen toistuvaa sankaruutta. MacDonald on näyttänyt esimerkillään, että miehuullisuus, Jaurèsin sanoja käyttäksemme, „ilmenee siinä, ettei alistuta voittoaan juhlivan valheen lakiin, ettei myötäillä jälkikaikuna houkkioiden suosionosoituksia eikä fanaatikkojen sähinää”. „Komennon mukaan”<sup>\*</sup> pidetyissä vaaleissa marraskuun lopulla Lloyd George voitti MacDonaldin. Voimme olla rauhallisia — MacDonald ottaa revanshin, ja aivan lähitulevaisuudessa.

<sup>\*</sup> Kirjaimellisesti „khaki”: siten nimittivät näitä vaaleja sotilaat, joiden oli käsketty äänestää hallituksen ehdokkaita.

Separatististen suuntausten syntyminen sosialismin kansallisessa ja kansainvälisessä politiikassa oli onnettomuus koko sosialistiselle liikelle.

Ei tietenkään ole mitään pahaa siinä, että sosialistisen liikkeen sisällä on mielipidevaihteita ja erilaisia menettelytapoja. Onhan sosialismimme vasta kokelluasteella.

Sen peruseriaatteet ovat vakiintuneet, mutta niiden parhaat mahdolliset soveltamistavat, sommitelmat, jotka johtavat vallankumouksen voittoon, sosialistisen valtion perustamiseen — kaikki ne ovat kysymyksiä, joita pitää käsitellä ja joihin nähden ei ole sanottu vielä viimeistä sanaa. Vain näiden kaikkien kysymysten syvälinen tutkiminen voi auttaa meitä pääsemään korkeampaan totuuteen.

Äärimmäisyydet voivat törmätä toisiinsa ja sellainen taistelu voi myötävaikuttaa sosialististen katsomusten lujittamiseen, mutta paha alkaa siitä, kun jokainen suhtautuu vastustajaansa kuin petturiin, kuin uskovaiseen, joka on jäänyt osattomaksi armosta ja jonka edessä puolueparatiisin portit on visusti suljettava.

Kun sosialistit valtaa dogmatismen henki, samantapainen kuin se, joka lietsoi aikoinaan kristikunnassa kansalaissotaa jumalan kunniaksi ja perkeleen voittamiseksi, niin porvaristo voi nukkua rauhassa, sillä sen valtakausi ei ole vielä päättynyt, olkootpa sosialismin saavuttamat paikalliset ja kansainväliset voitot kuinka suuria tahansa.

Tällä hetkellä liikkeemme kohtaa onnettomuudeksi tiellään uuden esteen. Moskovassa on perustettu uusi Internationale.

Minua henkilökohtaisesti tämä tosiasia surettaa syvästi — onhan sosialistinen Internationale nykyään tarpeeksi avoin kaikenlaiselle sosialistiselle ajattelulle, enkä kaikesta bolshevismien Internationaleessa aiheuttamasta teoreettisesta ja käytännöllisestä eripuraisuudesta huolimatta näe syytä, miksi sen vasemmistosiiven pitää irrottautua keskustasta ja muodostaa itsenäinen ryhmä.

Ennen kaikkea tulee muistaa, että me elämme vasta vallankumouksen synnytysvaihetta. Sodan aiheuttamasta poliittisesta ja yhteiskunnallisesta hävityksestä kasvaneet hallitusmuodot eivät ole vielä käyneet läpi koetuksia, eikä niitä voida pitää lopullisesti vakiintuneina.

Uusi luuta lakaisee alussa ihmeen hyvin, mutta mihin se kelpaa lopussa — siitä ei voi varmuudella päätellä ennakolta.

Venäjä ei ole Unkari, Unkari ei ole Ranska eikä Ranska ole Englanti, ja siksi se, joka aiheuttaa hajaannusta Internationaleessa pitäen ohjeenaan jonkin yhden kansakunnan kokemusta, osoittaa rikollista älyn rajoittuneisuutta.

Mikä on Venäjän kokemuksen todellinen arvo? Kuka vastaa tähän kysymykseen? Liiftoutuneet hallitukset pelkäävät antaa meille mahdollisuutta päästä täydelleen selville asioista. Mutta on kaksi seikkaa, mitkä tiedämme.

Ennen kaikkea tiedämme, että Venäjän nykyinen hallitus ei suorittanut vallankumousta ennakolta laaditun suunnitelman mukaan. Se kehittyi tapahtumien kulun yhteydessä. Alettuana taistelun Kerenskiä vastaan Lenin vaati Perustavan kokouksen koollekutsumista. Tapahtumat johtivat hänet tuon Kokouksen hajottamiseen. Kun Venäjällä puhkesi sosialistinen vallankumous, ei kukaan aavistanut, että Neuvostot ottaisivat hallituksessa sen paikan, minkä ne ottivat.

Sitten Lenin koetti aivan oikein saada unkarilaiset vakuuttumaan siitä, ettei pidä kopioida orjallisesti Venäjää, vaan että Unkarin vallan-



kumoukselle pitää antaa mahdollisuus kehittyä vapaasti, sen oman hengen mukaisesti.

Niiden kokeilujen kehitys ja epävakaisuus, joiden silminnäkijöitä me olemme, ei missään tapauksessa olisi saanut aiheuttaa hajaannusta Internationalen sisällä.

Kaikki sosialistiset hallitukset tarvitsevat Internationalen apua ja neuvoja. Internationalen tulee seurata näiden hallitusten kokeiluja tarkkaavaisin ja arvostelevin silmin.

Kuulin vastikään eräältä ystävältäni, joka oli tavannut hiljattain Leninin, ettei kukaan arvostele Neuvostohallitusta kursailemattomammin kuin Lenin itse.

\* \* \*

Kun sotaa seuranneet levottomuudet ja vallankumoukset eivät todista kahtiajakaantumista oikeutetuksi, niin eikö sitä todista oikeutetuksi se asenne, jonka eräät sosialistiset ryhmät omaksuivat sodan aikana? Tunnustan avomielisesti, että siitä olisi voitu löytää järkevämpi syy. Mutta jos todella onkin olemassa jonkinlaista aihetta kahtiajakaantumiseen Internationalessa, niin ainakin Moskovan konferenssissa tuo kysymys asetettiin kerrassaan epäonnistuneella tavalla.

Lukeudun sen mielipiteen kannattajiin, että Bernin konferenssissa käyty keskustelu, joka koski vastuuta sodasta, *oli vain myönnitys ei-sosialististen piirien yleiselle mielipiteelle.*

Bernin konferenssissa ei ainoastaan puuttunut mahdollisuutta tehdä tästä kysymyksestä sellainen päätös, jolla olisi ollut jotakin historiallista arvoa (vaikka sillä saattoi olla jonkinlaista poliittista arvoa), vaan itse kysymystäkään ei ollut asetettu siten kuin kuuluu.

Saksalaisten enemmistön tuomitseminen (minkä tuo enemmistö oli täysin ansainnut ja mihin minä mielihyvin yhdyin) ei voinut olla sodan syiden selittämistä.

Bernissä käytyyn väittelyyn ei liittynyt avomielistä keskustelua siitä asenteesta jonka toiset sosialistit olivat omaksuneet sotaan nähden.

Tuo väittely ei antanut mitään sosialisteja sodan aikana velvoittavaa käyttäytymisohjetta. Kaikki mitä Internationale oli sanonut ennen sitä, mahtui siihen, että kun sota on luonteeltaan kansallista puolustusotaa, niin sosialistien on liityttävä yhteen muiden puolueiden kanssa.

Ketä me siis ryhdymme tuomitsemaan tällaisissa olosuhteissa?

Muutammat meistä tiesivät, ettei noilla Internationalen päätöksillä ollut merkitystä ja että ne eivät kelvanneet käytännölliseksi ohjeeksi.

Me tiesimme, että tämän sodan täytyy päättyä imperialismin voittoon, ja olematta sanan tavanomaisessa mielessä enempää pasifisteja kuin antipasisfistejakaan yhdyimme mielestämme ainoaan internationalismin kanssa sopusoinnussa olevaan politiikkaan. *Mutta Internationale ei ole milloinkaan määrännyt meille moista toimintalinjaa.*

Juuri siksi Internationale kärsi vararikon sodan alkamishetkellä. Se menetti arvovaltansa eikä julkaissut ainoatakaan päätöslausemaa, jonka nojalla voisimme nyt tuomita niitä, jotka ovat täyttäneet rehellisesti kansainvälisten edustajakokousten päätöksiä.

Sen vuoksi on nykyään puolustettava seuraavaa näkökantaa: sen sijaan että jakaantuisimme menneitä tapahtumia koskevien erimielisyyksien takia, ryhdymme luomaan todella aktiivista Internationalea, joka

on auttava sosialistista liikettä nyt alkaneella vallankumouksen ja rakennustyön kaudella.

Sosialistiset periaatteemme on palautettava kunniaan. On luotava vankat kansainväliset sosialistiset toimintaperusteet.

Mutta jos ilmenee, että olemme oleellisesti eri mieltä noista periaatteista, jos emme pääse yksimielisyyteen vapautta ja demokratiaa koskevasta kysymyksestä, jos käsityksemme niistä olosuhteista, joiden vallitessa proletariaatti voi ottaa vallan omiin käsiinsä, eriävät lopullisesti toisistaan, jos vihdoinkin käy selville, että sota on saastuttanut imperialismin myrkyllä joitakin Internationalen osastoja — silloin kahtiajakaantuminen on mahdollista.

En kuitenkaan usko sellaisen onnettomuuden tapahtuvan.

Siksi Moskovan manifesti aiheuttikin minulle mielipahaa, ainakin ennenaikaisena ja tietenkin hyödyttömänä; ja uskon, että ranskalaiset toverini, joiden osaksi on viimeisten neljän kovanonnen vuoden aikana tullut niin paljon parjausta ja onnettomuuksia, eivät anna valtaa kärsimättömyyden puuskalle eivätkä tule puolestaan myötävaikuttamaan kansainvälisen solidaarisuuden häviämiseen.

Muutoin heidän lapsensa joutuisivat rakentamaan tuon solidaarisuuden uudelleen, jos proletariaatin osana on oleva jolloinkin hallita maailmaa.

*J. Ramsay MacDonald*

Kuten lukija huomaa, tämän artikkelin kirjoittaja koettaa todistella kahtiajakaantumisen tarpeettomuutta. Päinvastoin, nimenomaan sen väistämättömyys juontuu siitä, *miten* Ramsay MacDonald, tuo tyypillinen II Internationalen edustaja, Scheidemannin ja Kautskyn, Vandervelden ja Brantingin y.m. y.m. täysiveroinen aatekumppani järkeilee.

Ramsay MacDonaldin artikkeli on oivallinen näyte niistä siloisista, hyvältä soinnahavista, tavanomaisista, näennäisesti sosialistisista korulauseista, joilla kaikissa edistyneimissä kapitalistimaissa on ammoisista ajoista peitelty työväenliikkeessä harjoitettavaa porvarillista politiikkaa.

## I

Aloittakaamme vähimmän tärkeästä, mutta erityisen luonteenomaisesta seikasta. Kirjoittaja, kuten Kautskykin (kirjassaan „Proletariaatin diktatuuri”), toistaa porvarillista valhetta, ettei muka Venäjällä kukaan nähnyt ennakolta Neuvostojen osuutta, että minä ja bolshevikit muka olisimme ryhtyneet taisteluun Kerenskiä vastaan ainoastaan Perustavan kokouksen tähden.

Se on porvarillinen valhe. Todellisuudessa esitin jo huhtikuun 4 p:nä 1917, heti ensimmäisenä päivänä Pietariin saa-

vuttuani „teesit”, joissa vaadittiin *Neuvostotasavaltaa*, eikä *porvarillista parlamentaarista* tasavaltaa. Toistin sitä moneen kertaan Kerenskin kaudella lehdistössä ja kokouksissa. Bolshevikkipuolue julisti samaa julkisesti ja virallisesti konferenssinsa päätöksissä huhtikuun 29 p:nä 1917<sup>77</sup>. Ellei tätä tiedetä, niin se merkitsee, *ettei haluta* tietää totuutta Venäjän sosialistisesta vallankumouksesta. Ellei haluta käsittää, että porvarillinen parlamentaarinen tasavalta Perustavine kokouksineen on askel eteenpäin verrattuna samanlaiseen tasavaltaan *ilman* Perustavaa kokousta ja että *Neuvostotasavalta* on siihen verrattuna kaksi askelta eteenpäin, niin se merkitsee, että suljetaan silmät näkemästä, mikä ero on porvariston ja proletariaatin välillä.

Ken sanoo itseään sosialistiksi eikä näe tuota eroavuutta, vaikka on kulunut kaksi vuotta siitä kun kysymys asetettiin Venäjällä ja puolitoista vuotta siitä kun neuvostovallankumous voitti Venäjällä, hän jättäytyy itsepintaisesti kokonaan „ei-sosialististen piirien yleisen mielipiteen”, *toisin sanoen* porvariston aatteiden ja politiikan vangiksi.

Ero sellaisista ihmisistä on välttämätön ja kiertämätön, sillä sosialistista vallankumousta ei voida tehdä käsi kädessä niiden kanssa, jotka kallistuvat porvariston puoleen.

Ja kun Ramsay MacDonaldin tai Kautskyn y.m. kaltaiset miehet eivät ole halunneet voittaa edes sitä aivan vähäistä „vaikeutta”, joksi näille „johtajille” olisi muodostunut tutustuminen niihin *asiakirjoihin*, jotka koskevat bolshevikkien suhdetta Neuvostovaltaan, tuon kysymyksen asettelua ennen lokakuun 25 (marraskuun 7) päivää 1917 ja sen jälkeen, niin eikö olisi naurettavaa odottaa moisilta miehiltä valmiutta ja kykyä voittaa sosialistisen vallankumouksen puolesta käytävän todellisen taistelun verrattomasti suuremmat vaikeudet?

Ken ei tahdo kuulla, on pahempi kuin kuuro.

## II

Siirtykäämme toiseen valheeseen (toiseen niistä lukemattomista valheista, joita Ramsay MacDonaldin koko artikkeli on täpö täynnä, sillä tuossa artikkelissa on luultavasti useampia valheita kuin sanoja). Tämä valhe on melkein pä tärkein kaikista.

J. R. MacDonald vakuuttaa Internationalen mukamas sanoneen ennen vuosien 1914—1918 sotaa vain sen, että „kun sota on luonteeltaan kansallista puolustussotaa, niin sosialistien on liityttävä yhteen muiden puolueiden kanssa”.

Tämä on hirveätä, huutavaa totuudesta poikkeamista.

On yleisesti tunnettua, että kaikki sosialistit hyväksyivät yksimielisesti vuoden 1912 Baselin manifestin ja että se ainoana Internationalen kaikista asiakirjoista koskee nimenomaan juuri sitä englantilaisen ja saksalaisen imperialistirosvoryhmän välistä sotaa, jota valmisteltiin kaikkien nähden vuonna 1912 ja joka puhkesi vuonna 1914. Nimenomaan tuosta sodasta on Baselin manifestissa sanottu kolme seikkaa, ja vaikenemalla niistä MacDonald tekee nyt mitä suurimman rikoksen sosialismia kohtaan ja todistaa, että MacDonaldin kaltaisista ihmisistä on tehtävä pesäero, sillä he palvelevat todellisuudessa porvaristoa eivätkä proletariaattia.

Nuo kolme seikkaa ovat seuraavat:

uhkaavaa sotaa ei voida vähääkään puolustella kansallisen vapauden etujen varjolla;

työläiset tekisivät rikoksen, jos ampuisivat tuossa sodassa toisiaan;

sota johtaa proletaariseen vallankumoukseen.

Nämä ovat ne kolme tärkeintä perustotuutta, jotka MacDonald „unohtaa” (vaikkakin hän allekirjoitti ne ennen sotaa) ja niin tehdessään siirtyy *teoissa* porvariston puolelle proletariaattia vastaan ja todistaa sillä, että jakaantuminen on välttämätöntä.

Kommunistinen Internationale ei tule liittymään yhteen puolueiden kanssa, jotka eivät halua tunnustaa tätä totuutta eivätkä kykene *teoillaan* todistamaan päättävyyttään, valmiuttaan ja taitoaan saattaa joukkojen tietoisuuteen nämä totuudet.

Versailles'in rauha todisti jopa tyhmille ja sokeillekin, jopa lyhytnäköisille ihmisjoukoillekin, että Entente on ollut ja on edelleen yhtä verenhimoinen ja saastainen imperialistinen rosvo kuin Saksakin. Sen voivat olla huomaamatta joko teeskentelijät ja valehtelijat, jotka harjoittavat tietoisesti porvarillista politiikkaa työväenliikkeessä, porvariston suoranaiset asiamiehet ja käskyläiset (labor lieutenants of the capitalist class, kapitalistiluokan palveluksessa olevat työläisupseerit, kuten amerikkalaiset sosialistit sanovat)

tahi ihmiset, jotka ovat joutuneet porvarillisten aatteiden ja porvarillisen vaikutuksen valtaan, jotka ovat sosialisteja ainoastaan sanoissa, mutta todellisuudessa pikkuporvareita, filisterejä, kapitalistien myötäilijöitä. Ensimmäisen ja toisen kategorian välisellä eroavaisuudella on merkitystä persoonallisuuksien kannalta, t.s. kaikkien maiden sosialishovinisteihin kuuluvien Jussien ja Pekkojen arviointia varten. Poliitikon kannalta, t.s. miljoonien ihmisten välisten suhteiden, luokkien välisten suhteiden kannalta tuo eroavaisuus ei ole oleellinen.

Ne sosialistit, jotka vuosien 1914—1918 sodan aikana eivät käsittäneet, että tuo sota oli rikollista, taantumuksellista ryöstösotaa, imperialistista sotaa kummaltakin puolelta, ovat sosialishovinisteja, t.s. sanoissa sosialisteja, teoissa shovinisteja; sanoissa työväenluokan ystäviä, mutta teoissa „oman” kansallisen porvaristonsa palvelijoita, jotka auttavat sitä pettämään kansaa kuvaamalla sodan, jota käytiin englantilaisen ja saksalaisen imperialistirosvoryhmän, *yhtäläisesti* saastaisten, omanvoitonpyyntöisten, venrenhimoisten, rikollisten, taantumuksellisten imperialistirosvoryhmien välillä, „kansalliseksi”, „oikeudenmukaiseksi”, „vapautus”-, „puolustus”- y.m. sodaksi.

Yhtenäisyys sosialishovinistien kanssa on vallankumouksen kavaltamista, proletariaatin kavaltamista, sosialismin kavaltamista, siirtymistä porvariston puolelle, sillä se on „yhtenäisyyttä” „oman” maan *kansallisen porvariston* kanssa kansainvälisen vallankumouksellisen proletariaatin yhtenäisyyttä *vastaan*, se on yhtenäisyyttä porvariston *kanssa* proletariaattia *vastaan*.

Vuosien 1914—1918 sota todisti sen lopullisesti. Ken ei ole käsittänyt sitä, jääköön Bernin keltaiseen sosialisti-luopioiden Internationaleen.

## III

Ramsay MacDonald julistaa hupaisan naiivisti, kuten ainakin „salonkisosialisti”, joka syyttää sanoja tuuleen käsittämättä lainkaan niiden vakavuutta, ajattelematta lainkaan sitä, että *sanat velvoittavat tekoihin*: Bernissä tehtiin „myönnytys ei-sosialististen piirien yleiselle mieliteelle”.

Siinäpä se! Me pidämme koko Bernin Internationalea keltaisena, luopurien ja kavaltajien Internationalena, sillä sen koko politiikka on „myönnytystä” porvaristolle.

Ramsay MacDonald tietää mainiosti, että me perustimme III Internationalen ja katkaisimme lopullisesti välimme II:een, koska olimme tulleet vakuuttuneiksi sen toivottomuudesta, sen parantumattomuudesta, koska olimme nähneet, mitä osaa se esittää imperialismin palvelijana, porvarillisen vaikutuksen, porvarillisen valheen ja turmeluksen levittäjänä työväenliikkeessä. Kun Ramsay MacDonald ryhtyessään puhumaan III Internationalesta sivuuttaa asian ytimen, kiertelee ja kaartelee, puhuu tyhjiä fraaseja eikä puhu siitä mistä pitäisi puhua, niin se on hänen vikansa ja hänen rikkomuksensa. Proletariaatti näet kaipaa totuutta, eikä mikään ole vahingollisempaa sen asialle kuin totuudenmukaiselta näyttävä, säädyllinen, poroporvarillinen valhe.

Kysymys imperialismista ja siitä, mikä *yhteys imperialismissa* on työväenliikkeessä esiintyvään opportunistisiin ja työväenjohtajien suorittamaan työväenasian peittämiseen, on asetettu jo hyvin kauan sitten.

Marx ja Engels kiinnittivät jatkuvasti neljäkymmenen vuoden aikana, vuodesta 1852 vuoteen 1892, huomiota Englannin työväenluokan huippukerroksen *porvarillistumiseen*, joka aiheutui Englannin taloudellisista erikoisuuksista (siirtomaat; monopoliasema maailmanmarkkinoilla j.n.e.)<sup>78</sup>. Marx hankki itselleen viime vuosisadan 70-luvulla kunnian joutua silloisen „berniläisen” internationalistisen suunnan halpamaisten sankarien, opportunistien ja reformistien vihan kohteeksi sen takia, että oli leimannut monet Englannin trade unionien johtajat miehiksi, jotka olivat myyneet itsensä porvaristolle tai saivat siltä maksua palveluksista, joita tekivät *porvariluokalle* toimiessaan työväenliikkeen *puitteissa*.

Buurisodan aikana anglosaksinen lehdistö asetti jo aivan selvästi kysymyksen imperialismista kapitalismin uusimpana (ja viimeisenä) vaiheena. Ellei muistini petä, niin ei kukaan muu kuin Ramsay MacDonald erosi silloin „Fabianilaisesta yhdistyksestä”, tuosta „berniläisten” Internationalen esikuvasta, tuosta opportunistin taimitarhasta ja mallilaitoksesta, jota Engels luonnehti niin nerokkaan voimallisesti, selvästi ja totuudenmukaisesti kirjeenvaihdossaan Sorgen kanssa<sup>79</sup>. „Fabianilainen imperialismi” oli

silloin Englannin sosialistisessa kirjallisuudessa ahkerasti viljelty sanonta.

Jos Ramsay MacDonald on unohtanut tämän, niin sitä pahempi hänelle.

„Fabianilainen imperialismi” ja „sosiali-imperialismi” merkitsevät samaa: sosialismia sanoissa, imperialismia teoissa, *opportunistin kehittymistä imperialismiksi*. Tämä ilmiö on tullut nyt, vuosien 1914—1918 sodan aikana ja sen jälkeen, *yleismaailmalliseksi* tosiasiaksi. Se, ettei tätä käsitetä, on „berniläisten” keltaisen Internationalen äärimmäistä sokeutta ja sen mitä suurin rikos. Opportunistin eli reformismien täytyi välttämättä muuttua yleismaailmallisen merkityksen omaavaksi *sosialistiseksi imperialismiksi* eli sosialishovinismiksi, sillä imperialismi erotti muista kourallisen rikkaimpia, etumaisia kansakuntia, jotka ryöstävät koko maailmaa, ja antoi siten näiden maiden porvaristolle mahdollisuuden *lahjoa* monopolististen ylivoittojensa turvin (imperialismi on monopolistista kapitalismia) näiden maiden *työväenluokan huippukerroksia*.

Ne, jotka eivät näe, että tämä on imperialismien vallitessa taloudellisesti kiertämätön tosiasia, ovat joko täydellisiä moukkia tai teeskentelijöitä, jotka pettävät työläisiä toisteleamalla *yleisiä kohtia* kapitalismista ja salaavat siten sen karvaan totuuden, että *kokonainen virtaus sosialistisessa liikkeessä* on siirtynyt imperialistisen porvariston puolelle.

Ja tästä tosiasiasta juontuu kaksi kiistatonta johtopäätöstä:

Ensimmäinen johtopäätös: „berniläisten” Internationale on tosiasiallisesti, todellisen historiallisen ja poliittisen merkityksensä kannalta katsoen yksityisten jäsentensä hyvästä tahdosta ja viattomista toivomuksista huolimatta *kansainvälisen imperialismien asiamiesten järjestö*, asiamiesten, jotka toimivat työväenliikkeen *sisällä*, levittävät *siellä* porvarillista vaikutusta, porvarillisia aatteita, porvarillista valhetta ja turmelusta.

Vanhan demokraattisen parlamentaarisen kulttuurin maissa porvaristo on oppinut mainiosti toimimaan ei vain väkivallan, vaan myös petoksen, lahjonnan ja liehittelyn avulla käyttäen näitä keinoja mitä hiotuimmista muodoista. Englantilaisten „työväenjohtajien” (t.s. työläisten petuttamista harjoittavien porvariston käskyläisten) „lounaskutsut” eivät suotta ole saavuttaneet kuuluisuutta, ja niistä

puhui jo Engels<sup>80</sup>. Samaa luokkaa on „hurmaava” vastaanotto, jonka herra Clemenceau järjesti sosialistiluopio Merveheimille, Ententen ministerien Bernin Internationalen johtajille järjestämät suopeat vastaanotot ja niin edespäin ja niin pois päin. „Te koulutate heidät, mutta me ostamme heidät”, näin oli eräs älykäs englantilainen kapitalistirouva kerran sanonut herra sosiali-imperialisti Hyndmanille, joka muistelmissaan kertoi, miten tuo rouva — nopeaälyisempi kuin kaikki „berniläisten” Internationalen johtomiehet yhteensä — oli arvostellut niitä intelligenttisosialistien „teoksia”, joissa käsiteltiin sosialistijohtajien koulutusta työläisten keskuudesta.

Sodan aikana, jolloin Vanderveldet, Brantingit ja koko tuo kavaltajajoukkio järjesti „kansainvälisiä” konferensseja, Ranskan porvarilliset sanomalehdet ivailivat erittäin myrkyllisesti ja erittäin osuvasti: „Noilla Vanderveldeillä on jotain elohiiren tapaista. Kuten ihmiset, joita vaivaa elohiiri, eivät voi sanoa kahta lausetta ilman kasvolihasien kummallista nykimistä, samoin Vanderveldet eivät voi puhua politiikasta toistelematta papukaijan tavoin sanoja: internationalismi, sosialismi, työläisten kansainvälinen solidaarisuus, proletariaatin vallankumous j.n.e. Toistelkoot millaisia sakramentaalisia kaavoja tahansa, kunhan vain auttavat vetämään työläisiä nenästä ja tekevät meille, kapitalisteille, palveluksia imperialistista sotaa käytäessä ja työläisiä orjuutettaessa.”

Englantilaiset ja ranskalaiset porvarit ovat toisinaan hyvin viisaita ja arvostavat „berniläisten” Internationalen lakeijanpalvelukset erittäin korkealle.

Martov on kirjoittanut jossakin: te bolshevikit sätitte Bernin Internationallea, mutta siihen kuuluu myös „teidän” ystävänne Lorient.

Tuo on veijarin perustelua. Kaikki näet tietävät, että Lorient kamppailee avoimesti, rehellisesti, sankarillisesti III Internationalen puolesta. Kun Zubatov järjesti vuonna 1902 Moskovassa työläisten kokouksia tarkoituksella petkuttaa heitä „poliisisosialismilla”, niin työmies Babushkin, jonka olin tuntenut vuodesta 1894, hän oli silloin mukana työläiskerhossani Pietarissa, eräs parhaita, uskollisimpia työläis-„iskralaisia”, vallankumouksellisen proletariaatin johtajia, jonka Rennenkampf ampui vuonna 1906 Siperiassa, kävi Zubatovin kokouksissa taistellakseen zubatovi-



laisuutta vastaan ja saadakseen työläiset pois sen kynsistä. Babushkin oli yhtä vähän „zubatovilainen” kuin Lorient „berniläinen”.

## IV

Toinen johtopäätös: III, Kommunistinen Internationale on perustettukin sitä varten, ettei annettaisi „socialistien” selviytyä sillä *sanallisella* vallankumouksen tunnustamisella, josta Ramsay MacDonald antaa näytteitä artikkelissaan. Vallankumouksen tunnustaminen sanoissa, millä tosiasiallisesti naamioidaan läpeensä opportunistista, reformistista, nationalistista, pikkuporvarillista politiikkaa, oli II Internationalen perussynti, ja sitä pahaa vastaan me taistelemme viimeiseen hengenvetoon saakka.

Kun sanotaan: II Internationale on kuollut kärsittyään häpeällisen vararikon, niin se pitää osata ymmärtää. Se merkitsee: opportunisti, reformismi ja pikkuporvarillinen sosialismi ovat kärsineet vararikon ja kuolleet. Sillä II Internationalella on historiallinen ansio, sillä on saavutus *εἰς αἴε* (ainiaaksi), josta tietoiset työläiset eivät milloinkaan luovu, nimittäin: työväen osuustoiminnallisten, ammatillisten ja poliittisten joukkojärjestöjen perustaminen, porvarillisen parlamentarismien ja yleensä kaikkien porvarillisen demokratian laitosten hyväksikäyttö j.n.e.

Sitä varten, että saavutettaisiin todenteolla voitto opportunistimista, joka on aiheuttanut II Internationalen häpeällisen kuoleman, että autettaisiin todenteolla vallankumousta, jonka lähestyminen *jopa* Ramsay MacDonalldinkin on pakko tunnustaa, tarvitaan:

*ensimmäkin*, että kaikkea propagandaa ja agitaatiota harjoitetaan vallankumouksen näkökannalta, vastakohtana reformeille, selittämällä joukoille järjestelmällisesti tuota vastakohtaisuutta sekä teoreettisesti että käytännöllisesti parlamentaarisen, ammatillisen, osuustoiminnallisen y.m. työn joka vaiheessa. Missään tapauksessa ei saa kieltäytyä (erikoisia poikkeustapauksia lukuunottamatta) käyttämästä parlamentarismia ja porvarillisen demokratian kaikkia „vapauksia”, ei saa kieltäytyä reformeista, mutta niitä on pidettävä *vain* proletariaatin vallankumouksellisen luokkataistelun *sivutuotteena*. Yksikään „berniläisten” Internationalen puolue ei täytä tätä vaatimusta. Yksikään niistä ei

edes käsitä, miten *kaikkea* propagandaa ja agitaatiota pitää harjoittaa, selittämällä, mikä *ero* on reformeilla ja vallankumouksella, miten pitää kasvattaa *johdonmukaisesti* sekä puoluetta että joukkoja *vallankumoukseen*.

*Toiseksi* on yhdistettävä legaalinen ja *illegaalinen* toiminta. Sitä bolshevikit ovat opettaneet aina ja erikoisen määrätietoisesti vuosien 1914—1918 sodan aikana. Halpamaisen opportunistin sankarit tekivät pilkkaa siitä ylistäen omahyväisesti Länsi-Euroopan maiden, tasavaltojen y.m. „laillisuutta”, „demokratiaa”, „vapautta”. Nyt voivat enää vain työläisiä fraaseilla petkuttavat suoranaiset huijarit kiistää sen tosiasian, että bolshevikit ovat olleet oikeassa. Maailmassa ei ole kehittyneimpienkään, „vapaimpienkaan” porvarillisten tasavaltojen joukossa ainoatakaan maata, missä ei vallitsisi porvariston terrori, missä ei olisi kielletty harjoittamasta agitaatiota sosialistisen vallankumouksen puolesta, missä ei olisi kumottu nimenomaan tämänsuuntaisen propagandan ja organisatorisen työn vapautta. Puolue, joka ei ole vielä kukaan tunnustanut asian olevan porvariston herruuden aikana näin eikä harjoita järjestelmällistä, kaikinpuolista *illegaalista* toimintaa vastoin porvariston lakeja ja porvarillisia parlamentteja, on kavaltajien ja heittiöiden puolue, jotka pettävät kansaa tunnustamalla vallankumouksen sanoissa. Sellaisten puolueiden paikka on keltaisessa „berniläisten” Internationalessa. Kommunistisessa Internationalessa niitä ei tule olemaan.

*Kolmanneksi* on kamppailtava johdonmukaisesti ja säälimättä sen puolesta, että työväenliikkeestä karkotettaisiin kokonaan ne johtajat, jotka ovat osoittautuneet opportunisteiksi ennen sotaa ja varsinkin sodan aikana sekä politiikan alalla että erityisesti ammattiliitoissa ja osuustoiminnassa. „Puolueettomuus”-teoria on valheellinen ja halpamainen veruke, joka auttoi porvaristoa saamaan joukot puolelleen vuosina 1914—1918. Puolueet, jotka kannattavat sanoissa vallankumousta, mutta eivät tee käytännössä johdonmukaisesti työtä nimenomaan vallankumouksellisen ja ainoastaan vallankumouksellisen puolueen vaikutuksen lisäämiseksi kaikissa ja kaikenlaatuisissa työväen joukkojärjestöissä, ovat petturien puolueita.

*Neljänneksi*, ei saa mukautua siihen, että sanoissa tuomiin imperialismi, mutta todellisuudessa ei käydä vallankumouksellista taistelua siirtomaiden (ja riippuvaisten

kansakuntien) vapauttamiseksi *omasta* imperialistisesta porvaristostaan. Se on ulkokultaisuutta. Se on työväenliikkeessä vaikuttavien porvariston asiamiesten (labor lieutenants of the capitalist class) politiikkaa. Se Englannin, Ranskan, Hollannin, Belgian j.n.e. puolue, joka vastustaa sanoissa imperialismia, mutta ei käy teoissa vallankumouksellista taistelua „omissa” siirtomaissaan „oman” porvaristonsa *kukistamiseksi*, ei auta järjestelmällisesti kaikkialla siirtomaissa jo alkanutta *vallankumouksellista* toimintaa eikä kuljeta niihin aseita ja kirjallisuutta siirtomaiden vallankumouksellisia puolueita varten, on heittiöiden ja petturien puolue.

*Viidenneksi*, mitä suurinta ulkokultaisuutta on „berniläisten” Internationalen puolueille tyypillinen ilmiö: tunnustetaan sanoissa vallankumous ja keikaroidaan työläisten edessä komeilla fraaseilla sen suhteen, että nuo puolueet tunnustavat vallankumouksen, mutta todellisuudessa kuitenkin suhtaudutaan aidon reformistisesti niihin vallankumouksen kasvun alkuihin, versoihin ja ilmauksiin, joita ovat porvarilliset lait murskaavien ja kaikkinaiset legaalisuuden puitteet ylittävien joukkojen kaikki esiintymiset; sellaisia joukkoesiintymisiä ovat esimerkiksi yleislakot, katu mielenosoitukset, sotamiesten protestit, joukkokokoukset sotaväessä, lentolehtisten levitys kasarmeissa ja sotilaslireillä j.n.e.

Jos keneltä tahansa „berniläisten” Internationalen sankarilta kysytään, suorittaako hänen puolueensa sellaista järjestelmällistä työtä, niin hän vastaa joko välttelevillä fraaseilla, peitellen niillä sellaisen toiminnan puuttumista: ei ole järjestöä eikä koneistoa sitä varten, hänen puolueensa ei kykene harjoittamaan sitä; tai hän vastaa deklamoimalla „putschismia” (kapinaintoilua), „anarkismia” y.m. vastaan. Näin menettelemällä Bernin Internationale juuri pettää työväenluokan ja siirtyy tosiasiallisesti porvariston leiriin.

Kaikki Bernin Internationalen johtajalurjukset panevat parastaan julistaessaan „myötätuntoaan” yleensä vallankumousta ja muun muassa Venäjän vallankumousta kohtaan. Mutta vain ulkokullatut tai hölmöt voivat olla käsittämättä, että Venäjän vallankumouksen erittäin nopeasti saavuttamat menestykset *ovat yhteydessä* vallankumouksellisen puolueen mainitunsuuntaiseen monivuotiseen työhön, jossa

työssä vuosien mittaan luotiin järjestelmällinen illegaalinen koneisto johtamaan mielenosoituksia ja lakkoja, työskentelemään sotaväen keskuudessa, tutkittiin yksityiskohtaisesti toimintamenetelmiä, luotiin illegaalista kirjallisuutta, joka antoi yhteenvetoja saadusta kokemuksesta ja kasvatti koko puolueessa ajatusta vallankumouksen välttämättömyydestä, kasvatettiin joukkojen johtajia sellaisia tapauksia varten j.n.e. j.n.p.

## v

Kysymyksissä imperialistisen sodan muuttamisesta kansalaissodaksi ja proletariaatin diktatuurista tulevat esiin kaikkein syvällisimmät, periaatteellisimmat erimielisyydet, joissa summeerautuu kaikki se, mitä edellä on esitetty ja jotka selittävät, miksi vallankumouksellisen proletariaatin leppymätön teoreettinen ja käytännön poliittinen taistelu „berniläisten” Internationalea vastaan on välttämätöntä.

Bernin Internationalen joutuminen porvarillisen ideologian pauloihin tulee parhaiten esille siinä, että se, ymmärtämättä (tai haluamatta ymmärtää tai tekeytyen ymmärtämättömäksi) vuosien 1914—1918 sodan imperialistista luonnetta, ei ymmärtänyt, että tuo sota tulisi väistämättömästi muuttumaan kaikkien edistyneimpien maiden proletariaatin ja porvariston väliseksi kansalaissodaksi.

Kun bolshevikit jo marraskuussa 1914 huomauttivat tuosta väistämättömyydestä, niin kaikkien maiden poroporvarit vastasivat tylsällä pilkanteolla ja noiden poroporvarien joukossa olivat kaikki Bernin Internationalen johtajat. Nyt imperialistisen sodan muuttuminen kansalaissodaksi on tapahtunut tosiasia monessa maassa, ei yksin Venäjällä, vaan myös Suomessa, Unkarissa, Saksassa ja vieläpä puolueettomassa Sveitsissäkin, ja kansalaissodan oireita on havaittavissa, tuntuu ja ilmenee poikkeuksetta kaikissa kehittyneimmissä maissa.

Kun tuo kysymys sivuutetaan nyt vaitiololla (kuten Ramsay MacDonald tekee) tai kun kiertämätön kansalais-sota yritetään *torjua* makeilevilla ja sovittelevilla fraaseilla (kuten herrat Kautsky ja kumpp. tekevät), niin se on samaa kuin proletariaatin suoranainen kavaltaminen, se merkitsee tosiasiallista siirtymistä porvariston puolelle. Porvariston todelliset poliittiset johtajat ovat näet käsittäneet jo kauan

sitten kansalaissodan kiertämättömyyden ja valmistautuvat siihen erittäin hyvin, harkitusti ja järjestelmällisesti, lujittavat asemaansa sen varalta.

Koko maailman porvaristo valmistautuu nujertamaan proletariaatin lähestyvässä kansalaissodassa, valmistautuu siihen kaikin voimin, suunnattomalla tarmolla, älyllä, päätäväisyydellä, kaihtamatta mitään rikoksia, tuomiten nähkään ja yleiseen hävitykseen kokonaisia maita. Mutta Bernin Internationalen sankarit veisaavat kuin höperöt tai ulkokultaiset papit tai pedantit professorit vanhaa kulu nutta, kyllästyttävää reformistien virttä! Ei ole vastenmielisempää, inhottavampaa näytelmää!

Kautskyt ja MacDonaldit jatkavat kapitalistien *pelottelua* vallankumouksella, porvariston *pelottelua* kansalaissodalla saadakseen näiltä myönnytyksiä, saadakseen nämä suostumaan reformistiseen tiehen. Siinä koko Bernin Internationalen kaikkien kirjoitelmien, sen koko filosofian ja koko politiikan sisältö. Tätä viheliäistä lakeijantempua olemme nähneet käytettävän Venäjällä, liberaalien (kadettien) turvautuessa siihen vuonna 1905 ja menshevikkien sekä „sosialistivallankumouksellisten” vuosina 1917—1919. Bernin Internationalen lakeijasielut eivät ajattelekaan joukkojen *kasvattamista* siinä tietoisuudessa, että *voiton saavuttaminen* porvaristosta kansalaissodassa on kiertämätöntä ja välttämätöntä, he eivät ajattelekaan sitä, että kaikessa politiikassa on pyrittävä tähän päämäärään, kaikki kysymykset on valaistava, asetettava ja ratkaistava tältä ja vain tältä näkökannalta. Ja siksi meidän on pidettävä päämääränämme vain sitä, että parantumattomat reformistit, t.s. yhdeksän kymmenesosaa Bernin Internationalen johtajista, suistettaisiin lopullisesti siihen likakaivoon, joka on porvariston palvelijain oikea paikka.

Porvaristo *tarvitsee* sellaisia palvelijoita, joihin osa työväenluokkaa luottaisi ja jotka kaunistelisivat porvaristoa, antaisivat siitä paremman kuvan puheilla reformistisen tien mahdollisuudesta, hämäisivät kansaa noilla puheilla, johtaisivat kansan huomion *pois* vallankumouksesta ylistelemällä reformistisen tien ihanouksia ja mahdollisuuksia.

Kaikki Kautskyjen samoin kuin myös meikäläisten menshevikkien ja eserrien kirjoitukset ovat juuri tuota kaunomaalailua, vallankumousta pelkäävän arkamaisen poroporvarin ruikutusta.

Meillä ei ole tässä yhteydessä mahdollisuutta kerrata yksityiskohtaisesti, mitkä taloudelliset perussyyt ovat tehneet kiertämättömäksi nimenomaan vallankumouksellisen tien ja yksinomaan vallankumouksellisen tien, tehneet mahdolltomaksi ratkaista historian päiväjärjestykseen asettamia kysymyksiä muuten kuin kansalaissodalla. Tästä on kirjoitettava ja tästä tullaan kirjoittamaan kokonaisia teoksia. Elleivät herrat Kautskyt ja muut Bernin Internationalen johtomiehet ole tätä käsittäneet, voidaan vain sanoa: tietämättömyys on lähempänä totuutta kuin ennakkoluulo.

Tietämättömät, mutta vilpittömät työn ihmiset ja työtä-tekevien puoltajat näet käsittävät nyt, sodan jälkeen, helpommin vallankumouksen, kansalaissodan ja proletariaatin diktatuurin kiertämättömyyden kuin syvästi tieteellisiä reformistisia ennakkoluuloja täyteen ahdetut herrat Kautskyt, MacDonaldit, Vanderveldet, Brantingit, Turatit ja tutti quanti\*.

Eräänä varsin havainnollisena osoituksena kaikkialla havaittavasta kansanjoukkojen vallankumouksellisen tietoisuuden voimakkaasta kasvusta voidaan pitää Henri Barbusse'in romaaneja: „Le feu” („Tuli”) ja „Clarté” („Selvyys”). Edellinen niistä on käännetty jo kaikille kielille ja sitä on levitetty Ranskassa 230.000 kappaletta. Täysin valistumattoman, aatteiden sekä ennakkoluulojen kokonaan lyyhistämän poroporvarin ja laumaihmissen muuttuminen vallankumousmieheksi nimenomaan sodan vaikutuksesta on esitetty harvinaisen vakuuttavasti, kyvykkäästi ja totuudenmukaisesti.

Proletaarien ja puoliproletaarien joukot kannattavat meitä ja siirtyvät puolellemme, ei päivä päivältä, vaan tunti tunnilta kasvavin joukoin. Bernin Internationale on armeijaa vailla oleva esikunta, joka luhistuu kuin korttitalo, kun se paljastetaan lopullisesti joukkojen silmissä.

Ententen koko porvarillinen lehdistö käytti sodan aikana Karl Liebknechtin nimeä joukkojen pettämiseksi: tahdottiin näyttää, että Ranskan ja Englannin imperialistisrot ja ryövärit ovat myötätuntoisia tuolle sankarille, tuolle „ainoalle rehelliselle saksalaiselle”, kuten he sanoivat.

Nyt Bernin Internationalen sankarit ovat samassa järjestyksessä Scheidemannien kanssa, jotka järjestivät Karl Lieb-

\* — kaikki muut. Toim.

knechtin ja Rosa Luxemburgin murhan, niiden Scheidemannien kanssa, jotka esittivät työläissyntyisten pyövelien osaa, tekivät pyövelinpalveluksia porvaristolle. Sanoissa ulkokultaisia yrityksiä „tuomita” Scheidemannit (ikään kuin asia muuttuisi „tuomitsemisesta”!). Todellisuudessa samaan järjestykseen kuuluminen murhamiesten kanssa.

Saksan hallitus karkotti edesmenneen Harry Quelchin vuonna 1907 Stuttgartista sen takia, että hän oli sanonut Euroopan diplomaattien istuntoa<sup>81</sup> „varkaiden kokoukseksi”. Bernin Internationalen johtomiehet eivät ole pelkkä varkaiden kokous, he ovat katalien murhamiesten kokous.

He eivät välty vallankumouksellisten työläisten tuomiolta.

## VI

Kysymyksen proletariaatin diktatuurista Ramsay MacDonald kuittaa parilla sanalla, asiana, jonka yhteydessä voidaan väitellä vapaudesta ja demokratiasta.

Ei. Nyt on aika toimia. Väittely on myöhäistä.

Kaikkein vaarallisinta Bernin Internationalen puolelta on proletariaatin diktatuurin tunnustaminen sanoissa. Nuo ihmiset ovat valmiit tunnustamaan mitä tahansa, allekirjoittamaan mitä tahansa, kunhan vain saavat jäädä työväenliikkeen johtoon. Nyt Kautskykin sanoo jo, ettei hän vastusta proletariaatin diktatuuria! Ranskalaiset sosialishovinistit ja „keskustalaiset” allekirjoittavat päätöslauselman proletariaatin diktatuurin puolesta!

He eivät ansaitse luottamusta hiuskarvankaan vertaa.

Eivät sanalliset tunnustukset ole tarpeen, vaan täydellinen pesäero *teoissa* reformistisesta politiikasta, porvarillisen vapauden ja porvarillisen demokratian ennakkoluuloista, on tarpeen, että noudatetaan käytännössä vallankumouksellista luokkataistelupolitiikkaa.

Proletariaatin diktatuuri yritetään tunnustaa sanoissa, jotta saataisiin sen rinnalla salakuljetetuksi „enemmistön tahto”, „yleinen äänestys” (juuri niin tekee Kautsky), porvarillinen parlamentarismi, kieltäytyminen koko porvarillisen valtiokoneiston täydellisestä hävittämisestä, räjäyttämistä ja perinpohjaisesta murskaamisesta. Näitä reformismin uusia juonia, sen uusia takaportteja on pelättävä eniten.

Proletariaatin diktatuuri ei olisi mahdollinen, ellei väestön enemmistö koostuis proletaareista ja puoliproletaareista. Tätä totuutta Kautsky ja kumpp. yrittävät väärentää siten, että muka tarvitaan „enemmistön äänestystä”, jotta proletariaatin diktatuuri voitaisiin tunnustaa „oikeaksi”.

Koomillisia pedantteja! He eivät ole käsittäneet, että porvarillisen parlamentarismin puitteissa ja laitoksissa tapahtuva, sen tapoja noudattava äänestys on *osa* sitä porvarillista valtiokoneistoa, joka on murskattava ja särjettävä ylhäältä alas asti proletariaatin diktatuurin toteuttamista *varten*, porvarillisesta demokratiasta proletaariseen demokratiaan siirtymistä varten.

He eivät ole käsittäneet, että silloin kun historia on asettanut päiväjärjestykseen proletariaatin diktatuurin, *kaikki* vakavat poliittiset kysymykset ratkaistaan kansalaissodalla, eikä suinkaan äänestyksillä.

He eivät ole käsittäneet, että proletariaatin diktatuuri on *yhden* luokan valtaa, luokan, joka ottaa haltuunsa uuden valtiolaitoksen *koko* koneiston, *voittaa* porvariston ja *neutralisoi* koko pikkuporvariston, talonpoikaiston, poroporvariainekset ja sivistyneistön.

Kautskyt ja MacDonaldit tunnustavat luokkataistelun sanoissa, unohtaakseen sen teoissa proletariaatin vapauttamiseksi käytävän taistelun ratkaisevimmassa vaiheessa: hetkellä, jolloin proletariaatti, otettuaan käsiinsä valtiovallan *jatkaa* puoliproletariaatin tukemana tuon vallan avulla luokkataistelua vieden sen *luokkien hävittämiseen* saakka.

Bernin Internationalen johtomiehet toistavat aitojen poroporvarien tapaan porvarillis-demokraattisia hokemia vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta ja demokratiasta huomaamatta, että he tällöin toistavat sirpaleita vapaan ja tasa-arvoisen *tavaranomistajan* aatteesta, käsittämättä, ettei proletariaatti tarvitse valtiota „vapautta” varten, vaan *nujertaakseen* vihollisensa, riistäjän, kapitalistin.

*Tavaranomistajan* vapaus ja tasa-arvoisuus ovat kuolleet, niinkuin kapitalismi on kuollut. Kautskyista ja MacDonaldista ei ole sen henkinherättäjiksi.

Proletariaatille on tarpeen, että luokat hävitetään — se on proletaarisen demokratian, proletaarisen vapauden (vapaus kapitalisteista, tavaravaihdosta) *reaalinen* sisältö, proletaarisen tasa-arvoisuuden (ei *luokkien* tasa-arvoisuuden — siihen typeryyteen sotkeutuvat Kautskyt ja Vander-



veldet sekä MacDonaldit —, vaan pääomaa ja kapitalismia *kukistavien* työtätekevien tasa-arvoisuuden) reaalin sisältö.

Niin kauan kuin on olemassa luokkia, vapaus ja luokkien tasa-arvoisuus ovat porvarillista petosta. Proletariaatti ottaa vallan, muuttuu *hallitsevaksi* luokaksi, hävittää porvarillisen parlamentarismia ja porvarillisen demokratian, lannistaa porvariston, tukahduttaa *kaikkien* muiden luokkien *kaikki* yritykset palata kapitalismiin, antaa työtätekeville *todellisen* vapauden ja tasa-arvoisuuden (mikä voidaan toteuttaa ainoastaan *kumoamalla* tuotantovälineiden yksityisomistus), ei anna heille pelkästään „oikeutta”, vaan antaa *reaaliseen* käyttöön sen, *mitä on otettu pois* porvaristolta.

Ken ei ole käsittänyt *tätä* proletariaatin diktatuurin (tai, mikä on samaa, Neuvostovallan eli proletaarisen demokratian) sisältöä, hän käyttää turhaan tuota sanaa.

En voi kehittää tässä yksityiskohtaisemmin näitä ajatuksia, jotka olen esittänyt „Valtiossa ja vallankumouksessa” sekä kirjassani „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky”. Voin lopettaa omistamalla nämä muistiinpanot Bernin Internationalen Luzernissa elokuun 10 p:nä 1919 pidetyn kongressin<sup>82</sup> edustajille.

Heinäkuun 14 p:nä 1919

*Julkaistu elokuussa v. 1919*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE ULKO- JA SISÄPOLIITTISESTA TILANTEESTA  
HODYNKAN LEIRIALUEEN  
PUNA-ARMEIJALAISTEN KONFERENSSISSA  
HEINÄKUUN 15 pnä 1919**

**LYHYT SANOMALEHTISELOSTUS**

(Toveri Leninin noustessa puhujankorokkeelle häntä tervehdittiin myrskyisin suosionosoituksin). Toverit, me elämme nyt erittäin suurimerkityksistä ajankohtaa, imperialistisen sodan päättymisen ajankohtaa. Saksasta saavutetun voiton jälkeen kaikki liittolaiset ryhtyivät vuoden 1918 marraskuusta lähtien laatimaan rauhanehtoja, selittäen samalla, että saksalainen imperialismi oli tuhoutunut ja kansat vapautuneet. Kansalliskokous on ratifioinut rauhansopimuksen — on vahvistettu rauha sodan jälkeen, jossa surmattiin rosvouksen vuoksi, saalistuksen vuoksi 10 miljoonaa ihmistä ja tehtiin raajarikoiksi 20 miljoonaa.

Nyt, kun Versailles'in rauha on allekirjoitettu, selviää, että bolshevikit olivat oikeassa: tämä rauha on huonompi kuin Brestin rauha, jonka me aikoinaan solmimme menehtyvän saksalaisen imperialismin kanssa. Nyt käy yhä selvemmäksi, että tuo Versailles'in rauhanteon päivä tulee merkitsemään englantilaisen, amerikkalaisen ynnä muun imperialismin tappiota. Heti rauhan solmimisen jälkeen imperialistit alkoivat jakaa siirtomaita: Englanti anasti Persian, Syyriaa ja Turkkia jaetaan,— nyt ovat kapitalistimaiden työläisten silmät auenneet näkemään, että tuo sota oli rosvojen sotaa. Ja niin hullunkurista kuin se onkin, on saatu tietoja, että ruhtinas Lvov, nykyään Pariisissa oleskeleva entinen Kerenskin Väliaikaisen hallituksen jäsen, on vaatinut Ententeltä Venäjälle Konstantinopolia ja Mustanmeren salmia, perustellen vaatimustaan sillä, että vain niiden vuoksi Venäjä sotikin — mutta hänen naiiviin vaatimukseensa tietenkin vastattiin, että ne olisi annettu vain entiselle, voimakkaalle Venäjälle.

Kansan pettämiseksi ranskalaiset imperialistit määräsivät Saksasta saavutetun voiton juhlinnan Bastiljin valloituksen vuosipäiväksi, heinäkuun 14:ksi. Ranskan työläiset eivät kuitenkaan tarttuneet siihen onkeen, kahviloiden sekä ravintoloiden palveluskunta julisti heinäkuun 14:ksi lakon — ja tuona päivänä, jolloin koko yleisö tavallisesti huvittelee ja tanssii ulkosalla, kahvilat ja ravintolat olivat suljettuja, joten juhla meni myttyyn. Englannin, Ranskan ja Italian työläiset julistivat yleislakon heinäkuun 21 päiväksi<sup>83</sup> — ja voidaan sanoa, että samoin kuin Brestin rauha Saksan kohdalta, niin myös Versailles'in rauha Ranskan ja Englannin kohdalta päättyy kapitalistien tappioon ja proletariaatin voittoon. Samaan Lännen proletariaatin liikehtimiseen viittaavat myös ne vastoinkäymiset, joita Entente kärsi ensimmäisellä, etelä-Venäjälle tekemällään ja toisella, Siperiaan suunnatulla sotaretkellään. Nuo epäonnistumiset osoittivat Lännen proletariaatin olevan meidän puolellamme.

Ja itse Siperian ja Ukrainan talonpoikaistokin, joka aikaisemmin oli Koltshakin ja Denikinin puolesta, on kääntynyt pakkoverotuksen, yltyleisen rosvouksen ja väkivallantekojen vaikutuksesta heitä vastaan. Nyt on selvää, että Koltshak on mennyttä ja että voitto Denikinistä on lähellä; sen voiton kruunaa proletariaatin voitto Lännessä, sillä Lännessä työläisten liike saa kaikkialla bolshevistisen luonteen, ja vaikka Venäjän Neuvostovalta oli alussa yksin, niin myöhemmin siihen yhtyi Neuvosto-Unkari, Saksassa asiat ovat kehittymässä siihen, että valta siirtyy Neuvostoille, eikä ole kaukana päivä, jolloin koko Eurooppa yhdistyy yhtenäiseksi Neuvostotasavallaksi, joka hävittää kapitalistien herruuden koko maailmasta. (J a t k u v i a s u o s i o n o s o i t u k s i a.)

*Julkaistu heinäkuun 17 p:nä 1919  
„Vetshernije Izvestija Moskovskogo  
Soveta” lehdessä 293. numerossa*

*Julkaistaan lehdessä  
tekstin mukaan*

## VASTAUS AMERIKKALAISEN SANOMALEHTIMIEHEN KYSYMYKSIIN <sup>84</sup>

Vastaan viiteen minulle esitettyyn kysymykseen sillä ehdolla, että täytetään minulle annettu kirjallinen lupaus vastaukseni julkaisemisesta täydellisenä yli sadassa Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen sanomalehdessä.

1. Neuvostohallituksella ei ollut reformistista, vaan vallankumouksellinen hallitusohjelma. Reformit ovat myönnytyksiä, joita saadaan hallitsevalta luokalta sen herruuden säilyessä. Vallankumous on hallitsevan luokan vallasta suistamista. Sen takia reformistiset ohjelmat ovat tavallisesti monista osakohdista kokoonpantuja. Meidän ohjelmamme, vallankumouksellinen ohjelma, sisälsi oikeastaan yhden yleisen kohdan: tilanherrojen ja kapitalistien ikeen kukistamisen, heidän valtansa kukistamisen, työtätekevien joukkojen vapauttamisen noista riistäjistä. Tätä ohjelmaa emme ole milloinkaan muuttaneet. Tämän suunnitelman toteuttamiseen tähtäävien osatoimenpiteiden suhteen on kyllä tehty usein muutoksia; niiden luettelosta tulisi kokonainen teos. Mainitsen vain, että hallitusohjelmassamme on vielä yksi yleinen kohta, joka on aiheuttanut ehkä eniten muutoksia erillisissä toimenpiteissä. Se kohta on riistäjien vastarinnan tukahduttaminen. Vuoden 1917 lokakuun 25 (marraskuun 7) päivän vallankumouksen jälkeen emme lakkauttaneet edes porvarillisia sanomalehtiä eikä terrorista ollut puhettakaan. Vapautimme paitsi monia Kerenskin ministereitä, myös meitä vastaan sotineen Krasnovin. Vasta sen jälkeen, kun riistäjät, t.s. kapitalistit alkoivat tehdä vastarintaa, ryhdyimme järjestelmällisesti tukahduttamaan sitä, turvautuen jopa terroriin. Se oli proletariaatin vastaus sellaisiin porvariston tekoihin kuin salaliiton

solmiminen Saksan, Englannin, Japanin, Amerikan ja Ranskan kapitalistien kanssa riistäjien vallan palauttamiseksi Venäjälle, tshekkoslovakien lahjonta englantilaisranskalaisilla rahoilla, Mannerheimin, Denikinin y.m. y.m. lahjonta saksalaisilla ja ranskalaisilla rahoilla. Eräs viimeisimpiä salaliittoja, joka aiheutti „muutoksia” — porvaristonvastaisen terrorin voimistumista Pietarissa — oli porvariston yhdessä eserrien ja menshevikkien kanssa tekemä salaliitto Pietarin luovuttamisesta, salaliittoon osallistuneiden upseerien toimeenpanema Krasnaja Gorkan kaappaus, englantilaisten ja ranskalaisten kapitalistien toimesta tapahtunut Sveitsin lähetystön henkilökunnan lahjonta ja sen ohella monien henkilökuntaan kuuluvien venäläisten lahjonta j.n.e.

2. Neuvostotasavaltamme toiminta Afganistanissa, Intiassa ja muissa Venäjän ulkopuolella olevissa muhamettilaisissa maissa on samanlaista kuin toimintamme Venäjällä asuvien monilukuisten muhamettilaisten ja muiden ei-venäläisten kansallisuuksien keskuudessa. Me annoimme esimerkiksi bashkiirilaisille kansanjoukoille mahdollisuuden perustaa Venäjällä autonomisen tasavallan, autamme kaikin tavoin jokaisen kansan itsenäistä, vapaata kehitystä, kirjallisuuden kasvua ja levitystä jokaisen kansan omalla kielellä, käänämme ja teemme tunnetuksi omaa Neuvostoperustuslakiamme, joka kaikeksi onnettomuudeksi miellyttää yli miljardia riippuvaisiin, sorrettuihin ja vajaoikeudellisiin siirtomaakansoihin kuuluvaa maapallon asukasta enemmän kuin porvarillisten „demokraattisten” valtioiden „länsieurooppalainen” ja amerikkalainen perustuslaki, joka vahvistaa maan ja pääoman yksityisomistuksen, t.s. vahvistaa harvalukuisten „sivilisoituneiden” kapitalistien oikeuden sortaa omien maidensa työtätekeviä ja satoja miljoonia siirtomaiden asukkaita Aasiassa, Afrikassa y.m.

3. Yhdysvaltoihin ja Japaniin nähden poliittisena päämääränämme on ennen kaikkea torjua niiden Venäjälle tekemä julkea, rikollinen, rosvomainen, ainoastaan näiden maiden kapitalistien rikastumiseen tähtäävä hyökkäys. Olemme ehdottaneet monta kertaa virallisesti rauhaa noille molemmille valtioille, mutta ne eivät ole edes vastanneet meille ja jatkavat sotaa meitä vastaan auttaen Denikiniä ja Koltshakia, ryöstäen Muurmannin rannikkoa ja Arkan-gelia, autoittaen ja hävittäen varsinkin Itä-Siperiaa, missä

venäläiset talonpojat tekevät Japanin ja Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen kapitalistirosvoilta sankarillista vastarintaa.

Tulevana poliittisena ja taloudellisena päämääränämme kaikkiin kansoihin, muiden muassa myös Yhdysvaltoihin ja Japaniin nähden on veljellinen liitto poikkeuksetta kaikkien maiden työläisten ja työtätekevien kanssa.

4. Ne ehdot, joiden pohjalla suostumme solmimaan rauhan Koltshakin, Denikinin ja Mannerheimin kanssa, olemme esittäneet kirjallisessa muodossa täysin selvästi ja täsmällisesti monta kertaa, esimerkiksi Bullitt'ille<sup>85</sup>, joka kävi neuvotteluja kanssamme (ja henkilökohtaisesti minun kanssani Moskovassa) Yhdysvaltojen hallituksen nimissä, ja kirjeessä Nanseniille<sup>86</sup> j.n.e. Ei ole meidän syytämme, jos Yhdysvaltojen ja muiden maiden hallitukset pelkäävät julkaista näitä asiakirjoja kokonaisuudessaan ja salaavat kansalta totuuden. Palautan mieleen vain meidän perusehtomme: olemme valmiit maksamaan kaikki velat Ranskalle ja muille valtioille, kunhan vain rauha muodostuisi rauhaksi teoissakin eikä ainoastaan sanoissa, t.s. että Englannin, Ranskan, Yhdysvaltojen, Japanin ja Italian hallitukset allekirjoittaisivat ja vahvistaisivat sen virallisesti, sillä Denikin, Koltshak, Mannerheim y.m. ovat pelkkiä pelinappuloita noiden hallitusten käsissä.

5. Haluaisin ennen kaikkea saattaa Amerikan yleisen mielipiteen tietoon seuraavaa:

Kapitalismi oli feodalismiin verrattuna maailmanhistoriallinen askel eteenpäin „vapauden”, „tasa-arvoisuuden”, „demokratian” ja „sivistyksen” tiellä. Mutta siitä huolimatta kapitalismi on ollut ja pysyy *palkkaorjuuden järjestelmänä*, missä nykyajan („moderne”) orjanomistajain, tilanherrojen ja kapitalistien mitätön vähemmistöryhmä pitää orjuudessa miljoonia työtätekeviä, työläisiä ja talonpoikia. Porvarillinen demokratia muutti feodalismiin verrattuna tuon taloudellisen orjuuden muotoa, loi sille erittäin loistavan verhouksen, mutta ei muuttanut eikä voinut muuttaa sen olemusta. Kapitalismi ja porvarillinen demokratia ovat palkkaorjuutta.

Tekniikan jättiläismäinen edistys yleensä ja kulkulaitoksen edistys erityisesti, pääoman ja pankkien valtava kasvu ovat saaneet aikaan sen, että kapitalismi on kypsynyt ja tullut ylikypsäksi. Se on elänyt aikansa. Siitä on tullut mitä taantumuksellisin inhimillisen kehityksen haitta. Se on muo-

dostunut vähäisen miljardööri- ja miljonääriryhmän kaikkivallaksi, ryhmän, joka ajaa kansoja teurastettaviksi ratkaisutakseen kysymyksen, saksalainenko vai englantilais-ranskalainen rosvoryhmä saa haltuunsa imperialistisen saaliin, vallan siirtomaissa, rahataloudelliset „vaikutuspiirit” tai „mandaattioikeudet” j.n.e.

Kymmeniä miljoonia ihmisiä surmattiin ja tehtiin raajarikoiksi vuosien 1914—1918 sodassa nimenomaan sen tähden, vain sen tähden. Tietoisuus tästä totuudesta leviää vastustamattomalla voimalla ja nopeudella kaikkien maiden työtätekevien joukkojen keskuuteen ja näin tapahtuu sitäkin suuremmalla syyllä, koska sota on aiheuttanut kaikkialla ennenkuulumatonta hävitystä ja sodan vuoksi on *kaikkialla*, muiden muassa myös „voittaja”-kansojen, maksettava korkoja veloista. Entä mitä nuo korot ovat? Ne ovat miljardiveroa herroille miljonääreille siitä, että nämä sallivat suosiollisesti kymmenien miljoonien työläisten ja talonpoikien tappaa ja silpoa toisiaan, jotta kysymys kapitalistien voittojen jaosta olisi tullut ratkaistuksi.

Kapitalismin vararikko on kiertämätön. Joukkojen vallankumouksellinen tietoisuus kasvaa kaikkialla. Siitä on olemassa tuhansia merkkejä. Eräänä vähemmän tärkeänä, mutta poroporvarille erittäin havainnollisena merkinä ovat Henri Barbusse'in romaanit („Le feu” ja „Clarté”); hän oli sotaan lähtiessään mitä lauhkein, vaatimattomin, lainkuuliaisin pikkuporvari, filisteri, pieneläjä.

Kapitalistit, porvaristo, voivat omalta kannaltaan „parhaassa” tapauksessa lykätä tuonnemmaksi sosialismin voittoa siinä tai tässä erillisessä maassa tuhoamalla vielä satojatuhansia työläisiä ja talonpoikia. Mutta he eivät voi pelastaa kapitalismia. Sen tilalle on tullut *Neuvostotasavalta*, joka antaa vallan työtätekeville ja vain työtätekeville, antaa työtätekevien vapauttamisen johdon proletariaatille, joka lakkauttaa maan, tehtaiden ja muiden tuotantovälineiden yksityisomistuksen, sillä tuo yksityisomistus on harvojen moniin kohdistaman riiston alkulähde, joukkojen kurjuuden alkulähde, kansojen välisten, vain kapita!isteja rikastuttavien ryöstösotien alkulähde.

Kansainvälisen Neuvostotasavallan voitto on turvattu.

Lopuksi pieni valaiseva esimerkki: Amerikan porvaristo pettää kansaa ylistäen maassaan vallitsevaa vapautta, tasa-arvoisuutta, demokratiaa. Kuitenkaan ei se eikä

mikään muu porvaristo, ei ainoakaan hallitus maailmassa voi ryhtyä, ei uskalla ryhtyä kilpailemaan meidän hallituksemme kanssa todellisen vapauden, tasa-arvoisuuden ja demokratian pohjalla: olettakaamme, että sopimus takaa meidän hallituksellemme ja mille muulle hallitukselle tahansa vapauden vaihtaa... kirjasia, joita julkaistaan hallituksen nimissä millä tahansa kielellä ja jotka sisältävät kyseisen maan lakien tekstin, perustuslain tekstin ja selityksen sen paremmuudesta muihin verrattuna.

Yksikään porvarillinen hallitus maailmassa ei rohkene tehdä sellaista rauhanomaista, sivilisoitua, vapaata, tasa-arvoista, demokraattista sopimusta meidän kanssamme.

Miksi? Siksi, koska kaikki hallitukset, paitsi Neuvostohallituksia, pysyvät pystyssä joukkojen sarron ja petkutuksen varassa. Vuosien 1914—1918 suuri sota on kuitenkin tehnyt lopun suuresta petkutuksesta.

*Lenin*

Heinäkuun 20 pnä 1919

„Pravda“ № 162,  
heinäkuun 25 pnä 1919

Julkaistaan „Pravda“ lehdessä  
tekstin mukaan

---



**PUHE ELINTARVIKE- JA SOTATILANTEESTA  
MOSKOVAN TEHDASKOMITEAIN,  
AMMATTILIITTOJEN JA MOSKOVAN TYÖLÄISTEN  
KESKUSOSUUSLIIKKEEN VALTUUTETTUIJEN  
KONFERENSSISSA  
HEINÄKUUN 30 pnä 1919**

(Suosionosoituksia.) Toverit, mitä tulee elintarvike- ja sotatilanteeseemme, sallikaa minun esittää teille pieni ja lyhyt selonteko. Toivoakseni näitä kysymyksiä koskevat tärkeimmät tosiasiat ovat teidän kaikkien tiedossa, ja minun tehtäväkseni jää näin ollen vain valottaa hiukan noiden tosiasiain merkitystä.

Juuri samaan aikaan, kun te joudutte ratkomaan osuustoimintakysymyksiä, on elettävänämme kireä ajankohta varsinkin elintarviketilanteen osalta, samoin kuin viime kesänäkin. Te tiedätte, että viime vuonna elintarvikkeiden hankintatyössä saavuttamamme menestys oli edelliseen vuoteen verrattuna hyvin suuri. Tuskinpa neuvostotoiminnan muilla aloilla voidaankaan mitata tuota menestystä niin tarkasti kuin elintarvikkeiden hankintatyössä. Neuvostovallan ensimmäisenä vuotena, joka käsitti osittain myös Kerenskin valtakomennon loppukauden, valtion hankintoja tehtiin kaikkiaan 30 miljoonaa puutaa. Seuraavana vuonna saimme hankituksi yli 107 miljoonaa puutaa siitä huolimatta, että olosuhteet tuon toisen vuoden aikana olivat sekä sotatilanteen että parhaille vilja-alueille pääsyn kannalta vaikeammat, sillä olimme kokonaan eristettyjä ei ainoastaan Siperiasta, vaan myös Ukrainasta ja suurimmasta osasta kaukaisia eteläisiä alueita. Siitä huolimatta viljanhankintamme ovat kolminkertaistuneet, kuten huomaatte. Elintarvikehankintakoneiston työn kannalta se on suuri saavutus, mutta ei-maanviljelysseutujen viljahuollon kannalta se on tavattoman vähän, sillä kun suoritettiin maata viljelemättömän väestön ja erityisesti kaupunkien työtätekevän väestön ravitsemusolojen tarkka tutkimus, niin

kävi ilmi, että työläiset saivat kuluvan vuoden keväällä ja kesällä kaupungeissa likimäärin vain puolet elintarvikkeista Elintarvikeasiain komissariaatilta ja joutuivat hankkimaan loput vapailta markkinoilta, Suharevkan torilta ja keinottelijoilta, minkä ohessa edellisten ostosten hinta tekee kymmenennen osan työläisen menoista ja jälkimmäisten yhdeksän kymmenesosaa. Kuten saattoi odottaakin, herrat keinottelijat nylkevät työläiseltä 9 kertaa enemmän verrattuna siihen hintaan, minkä valtio perii hankinnoilla sadusta viljasta. Kun katsomme näitä elintarviketilannettamme koskevia tarkkoja tietoja, meidän on sanottava, että seisomme puolittain, toisella jalalla, vanhassa kapitalismissa ja vain puolittain olemme päässeet kiipeämään kuiville tuosta hetteiköistä, tuosta keinottelun suosta ja astuheet todella sosialistisen viljanhankinnan tielle, jolloin vilja on lakannut olemasta tavaraa, lakannut olemasta keinottelun kohteena, riitaisuuksien, taistelun ja monien ihmisten köyhtymisen aiheena ja aiheuttajana. Kuten huomaatte, maata viljelemättömän väestön ja työläisväestön tarpeiden tyydyttämisen kannalta on tehty hyvin vähän, mutta jos muistetaan, kuinka vaikeissa olosuhteissa on jouduttu työskentelemään kansalaissodan aikana, kun suurin osa viljavimmista seuduista oli vieraisa käsissä, niin elintarvikehankintakoneiston työn järjestäminen on tapahtunut tavattoman nopeasti. Uskon kaikkien olevan samaa mieltä kanssani siitä, että tässä suhteessa organisatorinen tehtävä, talonpoikaisjoukoilta ei-kapitalistisin keinoin suoritettava viljan kokoaminen, on uskomattoman vaikea tehtävä, jota minkäänlainen laitosten vaihdos — en puhukaan hallituksen vaihdoksesta — ei voi ratkaista, sillä tuo tehtävä vaatii organisatorista uudelleenjärjestelyä, se vaatii vuosisatojen, ellei vuosituhansien kuluessa vakiintuneiden maatalouden perusteiden uudelleenjärjestelyä. Jos meille olisi annettu täydellisen rauhan oloissa sanokaamme 5 vuotta sellaisen organisaatiokoneiston luomiseen, joka voisi koota valtion haltuun kaiken viljan, ottaa sen pois keinottelijoilta, niin sanoisimme, että sellainen nopeus yhteiskunnallisessa ja taloudellisessa uudelleenjärjestelyssä on ennen näkemättömä ja ennen kuulumatonta. Ja kun olemme onnistuneet vajaassa kahdessa vuodessa jo puoleksi ratkaisemaan tuon tehtävän, niin se on hyvin paljon. Se on kiistaton todistus siitä, että Neuvostovalta on ottanut elintarvikekysymyk-

sessä, kaikkein tukalimmassa ja vaikeimmassa kysymyksessä, oikean suunnan ja on oikealla tiellä. Joka tapauksessa voidaan sanoa, että Neuvostovalta on vankkumattoman lujasti päättänyt kulkea vain tätä tietä eteenpäin, välittämättä siitä horjunnasta, epäilystä ja arvostelusta ja toisinaan epätoivostakin, jota ympärillämme ilmenee. Ei ole ihme, että näemme eräiden nälkäänäkevien seutujen edustajien joutuvan toisinaan mitä syvimmän ja tuskallimmaman epätoivon valtaan. Siinä ei ole mitään ihmettelmistä siksi, että esittämäni ei-maanviljelysseutujen ja kaupunkien työläisten ravitsemusta koskevat yleiset numerotiedot osoittavat heidän joutuvan olemaan puoliksi riippuvaisia keinottelijoista, satunnaisista mahdollisuuksista j.n.e.

Tehän tiedätte, että keinottelu on meillä luonteeltaan mitä vimmatuinta kamppailua ja hillitöntä nylkemistä, ja nykyreinä esiintyvät ne, jotka ovat saaneet mahdollisuuden toimittaa elintarvikkeita noille markkinoille. Ei ole ihme, että näemme niiden, jotka tuossa keinottelijain ja nälkäänäkevien välisessä vimmatussa kamppailussa ovat jääneet alakynteen, joutuvan epätoivon valtaan. On ymmärrettävää, että oloissa, jolloin rautatieliikenne on lamaantunut, jolloin viljavimmilla seuduilla nähdään samaa kuin Ukrainassa, missä ei ole saatu perustetuksi mitään koneistoa, missä partisanismin vanhat jäännökset yhä vielä tekevät mahdottomaksi kaiken organisatorisen työn, missä väestö ei ole tähän mennessä kyennyt voittamaan partisanismia — kaikki se on edullista Denikinille, joka saavuttaa siellä helpoimmin voittoja, ja se tekee meille vaikeaksi rikkaimpien viljamarkkinoiden hyväksikäytön, missä on viljavarastoja, jotka voisivat helposti auttaa meitä pääsemään vaikeuksista. Sanon, että tässä tilanteessa ei ole ihme, vaikka näemme ihmisten, jotka ovat kärsineet erikoisen raskaan tappion tässä viljasta käydyssä taistelussa, joutuvan epätoivoon. Kun tarkastelemme neuvostotoiminnan kehitystä kokonaisuutena, emme yksityistapauksien, vaan koko toiminnan tulosten valossa, kun vertaamme, mitä on antanut Neuvostovalta ja mitä ovat antaneet vapaat markkinat, on meidän sanottava, että se puoli elintarvikehankinnoista, joka on keinottelijain käsissä, on yhä vieläkin hirvittävän sorron, keinottelijain hillittömän, häpeämättömän, millään säännöstelemättömän rikastumisen alkulähde, ja tämä tapahtuu oloissa, jolloin toisaalta on

olemassa nälkäänäkeviä ihmisiä ja toisaalta joillakin harvoilla on mahdollisuus rikastua — se on mitä hillittömimmän turmeluksen alkulähde.

Ja on ymmärrettävää, että ihmiset, jotka eivät kykene käsittämään tuota prosessia eivätkä osaa solmia yhteen asian säikeitä, sen sijaan että harkitsisivat, miten voidaan taistelussa kapitalismia vastaan ratkaista tämä uusi tehtävä — järjestää viljanhankinta kiinteillä hinnoilla nojaten siihen luottamukseen, jota työläisten valtio nauttii — sen sijaan että harkitsisivat tätä, he tuon tuostakin sanovat meille: „Näettekö, jos työläiset kuluttavat yhdeksän kymmenesosaa tuloistaan Suharevkalla, niin se todistaa, että te pysytte pystyssä vain säkkimiesten ja keinottelijain ansiosta. Siksi teidän pitää sopeutua siihen.” Näin puhuvat toisinaan sellaiset henkilöt, jotka pitävät itseään terävä-älyisinä ja luulevat käsittävänsä tapahtumia syvällisesti. Todellisuudessa se on sofismia. Vallankumouksen kokemus todistaa, että hallitusmuodon vaihdos ei ole vaikea tehtävä, että hallitsevan tilanherra- ja kapitalistiluokan syrjäyttäminen on asia, joka voidaan suorittaa lyhyessä ajassa, vallankumouksen kehittyessä menestyksellisesti jopa muutamassa viikossa, mutta talouselämän perusehtojen uudistaminen, taistelu niitä tottumuksia vastaan, jotka ovat syöpyneet vuosisatojen ja vuosituhansien aikana jokaisen pienyrittäjän ajattelutapaan, se on tehtävä, joka vaatii vuosikausien sitkeää organisatorista työtä sillä edellytyksellä, että riistäjaluokat on täydellisesti kukistettu. Ja kun meille huomautetaan, että katsokaa, miten rehevästi Suharevka kukoistaa teidän rinnallanne, miten Neuvostovalta on siitä riippuvainen, niin me sanomme: mitä te oikeastaan ihmettelette? Kuinka tämä tehtävä olisi voitu ratkaista vajaan kahdessa vuodessa ja parhaiden maanviljelysseutujen ollessa eristettyinä Venäjältä? Ne henkilöt, jotka esittävät eniten vastalauseita periaatteelliselta näkökannalta ja vieläpä toisinaan vakuuttavat puhuvansa sosialismin näkökannalta — herra varjelkoon sellaiselta sosialismilta! —, he moittivat bolshevikkeja utopismista ja seikkailupolitiikasta sen takia että bolshevikit ovat sanoneet: ei vain monarkiaa ja tilanherrojen maanomistusta voida ja täydy murskata vallankumouksellisin keinoin, vaan siten on murskattava ja lakaittava pois myös kapitalistiluokka ja vanhan imperialistisen sodan jäännökset, jotta saataisiin raivatuksi maaperää

organisatorista rakennustyötä varten, joka pakostakin panee meidät ottamaan huomioon sen, että pitkän ajanjakson kuluessa tulee vallitsemaan työväenvalta, ainoa valta, joka kykenee saamaan mukaansa laajat talonpoikaisjoukot. Nuo ihmiset, jotka moittivat meitä utopismista sen takia että olemme katsoneet mahdolliseksi murskata vallankumouksellisin keinoin tilanherrojen ja kapitalistien luokan, tyrkyttävät itse meille utooppista tehtävää, vaativat ratkaisemaan ne organisatoriset kysymykset, jotka liittyvät uuteen sosialistiseen järjestelmään ja taisteluun vanhoja tottumuksia vastaan, joita ei voida hävittää millään laitosten vaihdoksella, vaativat ratkaisemaan nuo kysymykset — tilanteessa, jolloin kansalaissota on sitonut kätemme — niin lyhyessä ajassa, missä mikään maallinen mahti ei kykene niitä ratkaisemaan.

Niin, juuri elintarvikepolitiikka osoittaa erittäin selvästi, että sosialismin taistelu kapitalismia vastaan tapahtuu viimeisessä muodossaan nimenomaan siinä, kun on voitettava paitsi entiset laitokset, paitsi tilanherrat ja kapitalistit, myös kaikki kapitalismin juurruttamat tottumukset ja miljoonien pienomistajien taloudenpidon ehdot. On päästävä siihen, että järki voittaisi heissä ennakkoluulot. Jokainen vähänkin valveutunut talonpoika myöntää, että vapaa viljakauppa ja viljan myynti vapailla markkinoilla silloin, kun kansa näkee nälkää, merkitsee sotaa ihmisten kesken ja keinottelijain rikastumista, kun taas kansanjoukoille se merkitsee nälkää. Mutta tuo valveutuneisuus ei riitä, koska talonpojan kaikki ennakkoluulot ja tottumukset puhuvat sen puolesta, että on edullisempaa myydä vilja keinottelijalle muutamasta sadasta ruplasta kuin antaa se valtiolle muutamasta kymmenestä paperirahasta, joilla hän ei nyt voi saada tavaraa. Me sanomme: kun maa on saatettu taloudelliseen rappioon, kun ei ole polttoaineita ja tehtaat ovat pysähtyneet, sinun, talonpojan, pitää auttaa työväenvaltiota, antaa viljaa lainaksi. Ne paperirahat, jotka sinulle annetaan viljan vastineeksi, ovat todisteena siitä, että olet lainannut valtiolle. Jos sinä, talonpoika, annat valtiolle lainaa antamalla viljaa, niin silloin työläiset voivat kunnostaa teollisuuden. Muuta keinoa teollisuuden kunnostamiseksi maassa, jonka nelivuotinen imperialistinen sota ja kaksi vuotta jatkunut kansalaissota on saattanut taloudelliseen häviöön — muuta keinoa ei ole! Jokainen talonpoika, joka on vähänkin

kehittynyt ja päässyt vapautumaan alkukantaisesta maan-  
äijän tietämättömydestä, myöntää, ettei muuta ulospääsyä  
ole. Mutta toinen asia on tietoinen talonpoika, jonka te  
saatte vakuuttumaan, jos puhuttelette häntä ihmisiksi, ja  
toinen asia ovat miljoonien talonpoikien ennakkoluulot,  
talonpoikien, jotka pitävät kiinni siitä tosiasiasta, että he  
ovat eläneet kaiken ikänsä kapitalismin oloissa, että he pitä-  
vät omistusoikeuttaan viljaan oikeudenmukaisena asiana,  
että he eivät ole kokeneet uutta järjestelmää eivätkä voi  
luottaa siihen. Siksi sanomme, että nimenomaan tällä alalla,  
elintarvikkeiden hankinnan alalla on jo käynnissä mitä  
syvällisin sota kapitalismin ja sosialismin välillä toden-  
teolla eikä vain sanoissa, ei vain valtiorakennustyön ylim-  
missä portaissa. Nuo ylimmät portaat voidaan uudistaa hel-  
posti, eikä sellaisilla uudistuksilla ole suurta merkitystä.  
Tässä asiassa taasen työtätekevien ja heidän etujoukkonsa,  
työväenluokan, tietoisuus käy ratkaisevaan ja viimeiseen  
taisteluun ennakkoluuloja, talonpoikaisjoukkojen pirstou-  
tuneisuutta ja hajanaisuutta vastaan. Kun kapitalismin  
puolustajat — saman tekevää, nimitettäköönpä heitä por-  
varillisten puolueiden edustajiksi tai menshevikeiksi tai  
eserriksi — kun he sanovat: „Luopukaa valtionmonopolin  
toteuttamisesta, viljan pakko-otoista kiinteillä hinnoilla”,  
niin me vastaamme: „Arvon menshevikit ja eserrät, ehkä  
olette vilpittömiä ihmisiä, mutta te puolustatte kapita-  
lismia, teidän suullanne puhuvat vain vanhojen pikku-  
porvarillisten demokraattien ennakkoluulot, demokraattien,  
jotka eivät ole nähneet vapaata kauppaa lukuunotta-  
matta mitään muuta ja seisovat sivussa raivokkaasta  
kapitalisminvastaisesta taistelusta ja ovat sitä mieltä, että  
asiasta voidaan sopia ja päästä yksimielisyyteen.” Meillä  
on riittävästi kokemusta ja tiedämme, että todella työtäteke-  
vien joukkojen edustajat, ne jotka eivät ole erkaantuneet  
huippukerroksiksi ja joita tilanherrat ja kapitalistit ovat  
riistäneet koko elinajan, he tietävät, että tässä on kysymys  
viimeisestä ja ratkaisevasta taistelusta kapitalismia vas-  
taan, taistelusta, jossa minkäänlainen sovittelu ei voi tulla  
kysymykseen. He tietävät, että nimenomaan tässä asiassa,  
nimenomaan tällä alalla eivät mitkään myönnytykset voi  
tulla kysymykseen. Kun Neuvostovalta sanoo väliaikaisesti,  
kuten se sanoi viime kesänä: annamme puolitoistapuu-  
talaisille lomaa niin ja niin moneksi viikoksi, se pani sen jäl-

keen toimimaan oman koneistonsa, ja tuo koneisto tuotti enemmän kuin oli saatu aikaisemmin. Te tiedätte, että nytkin on pitänyt tehdä sellainen myönnytys ja sellainen tauko: hankkikoot työläiset itselleen leipäviljaa omin päin lomiensa aikana. Sitä varmemmin turvaamme itsellemme mahdollisuuden käydä uudelleen käsiksi työhön, turvaamme itsellemme sosialistisen työnteon mahdollisuuden. Me ryhdymme todelliseen taisteluun kapitalismia vastaan ja sanomme, että pakottakoon se meidät mihin myönnytyksiin tahansa, me olemme sittenkin sillä kannalla, että kapitalismia ja riistoa vastaan on taisteltava. Me tulemme taistelemaan tässä suhteessa yhtä säälimättömästi kuin taistelimme Koltshakia ja Denikiniä vastaan, sillä se voima, mistä ne saavat itselleen tukea, on kapitalismin voimaa, eikä se tietenkään synny tyhjästä, vaan perustuu vapaaseen viljan ja tavaroiden myyntiin. Me tiedämme, että kun maassa myydään vapaasti viljaa, niin juuri se seikka onkin kapitalismin peruslähde, joka on aiheuttanut kaikkien tähänastisten tasavaltojen tuhoutumisen. Nyt on käynnissä ratkaiseva ja viimeinen taistelu kapitalismia ja vapaata kauppaa vastaan, ja meidän kohdallamme on nyt käynnissä päätaistelu kapitalismin ja sosialismin välillä. Jos voitamme tässä taistelussa, niin paluuta kapitalismiin ja entiseen valtaan, kaikkeen siihen mitä oli ennen, ei tule enää olemaan. Sellainen takaisin paluu käy mahdottomaksi, tarvitaan vain että olisi sota porvaristoa vastaan, keinottelua ja pientaloutta vastaan, ettei säilyisi se periaate, mikä aikaisemmin oli vallalla: „Jokainen huolehtikoon itsestään, jumala huolehtii kaikista.” On unohdettava periaate, jonka mukaan jokainen musikka huolehtisi itsestään, ja Koltshak huolehtisi kaikista. Meidän keskinäiset suhteemme ja rakennustyömme ovat saaneet nyt uuden muodon. Pitää tietää, että sosialismi tulee, ja vaikka me kuinka yrittäisimme pitää kiinni vanhoista ennakkoluuloistamme, meidän on muistettava, että ne tulevat olemaan vain entisten ajatusten entisiä katkelmia, sillä talonpojan täytyy suhtautua kokonaan toisin tuotamaansa kulutustarvikkeeseen; muussa tapauksessa, jos hän myy viljaa työläiselle „vapaalla” hinnalla, hänestä epäilemättä tulee porvari ja omistaja, mutta me sanomme, että viljaa pitää myydä kiinteillä valtion hinnoilla, ja se antaa meille mahdollisuuden loitota kapitalismista. Ja kun joudumme kokemaan kaikkia nälkäajan raskuuksia ja

vertaamaan nykyistä tilannettamme viime vuoteen, meidän on sanottava, että nykyinen tilanteemme on verrattomasti parempi kuin viimevuotinen. Meidän on tosin tehtävä eräitä myönnytyksiä, mutta voimme aina antaa vastauksen ja selityksen noihin myönnytyksiin. Kaikesta huolimatta emme ole vielä ratkaisseet nykyisen raskaan tilanteen kaikkia vaikeuksia, vaikka olemmekin tehneet paljon Neuvostovallan olemassaolon 20 kuukauden aikana.

Kun irrotamme talonpojat yksityisomistuksesta ja saamme heidät mukaan valtiolliseen toimintaamme, niin silloin voimme sanoa, että olemme kulkeneet vaikean osan tiestämme. Ja me emme poikkea tuolta tieltä, kuten emme poikkea denikininvastaisen ja koltshakinvastaisen taistelun tieltä. Me kuulemme eserriksi ja menshevikeiksi itseään sanovien henkilöiden leiristä sellaisia puheita, että sota muka on toivoton, ettei tästä sodasta ole ulospääsyä ja että on ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin sen lopettamiseksi — tuollaisia puheita voitte kuulla tuhkatieheään. Siten puhuvat ihmiset, jotka eivät käsitä todellista asiaintilaa. He pitävät kansalaissotaa toivottomana, koska se on liian raskas, mutta eivätkö he käsitä, että Euroopan imperialistit ovat pakottaneet meidät ryhtymään tähän sotaan, koska he pelkäävät Neuvosto-Venäjää. Samaan aikaan he pitävät vieraana palatseissaan tänään Savinkovia, huomenna Maklakovia, sitten Breshkovskajaa, eivätkä suinkaan kuluta aikaansa heidän kanssaan salonkikeskusteluihin, vaan pohtivat sitä, miten voitaisiin järkipäisemmin lähettää tänne meitä vastaan sotilaita, tykistöjoukkoja tykkeineen ja muine surma-aseineen, miten voitaisiin lähettää apua Arkangelin rintamalle, miten siihen voitaisiin liittää Eteläinen ja Itäinen ja vielä Pietarin rintama. Koko Eurooppa ja koko Euroopan porvaristo on noussut Neuvosto-Venäjää vastaan. Se on mennyt julkeudessa niin pitkälle, että tekee Unkarin hallitukselle ehdotuksen: „Me annamme teille viljaa, mutta te luopukaa Neuvostovallasta.” Ajattelen sitä, miten suureksi agitaatioksi Unkarille tuo ehdotus muodostuu, kun se luetaan Budapestin lehdistä! Mutta niin on kuitenkin parempi, se on rehellisempää ja avoimempaa menettelyä kuin kaikki kaavailut taistelusta vapaan kaupan puolesta j.n.e. Siinä on sanottu selvästi: te tarvitsette viljaa — luopukaa siitä ja siitä, mikä on meille epäedullista, ja me annamme teille viljaa.



Senpä takia olisimme erittäin kiitollisia arvon kapitalisteille, jos he tekisivät tuollaisen ehdotuksen Venäjän talonpojille. Me sanoisimme: meillä oli puute agitaattoreista — nyt ovat Clemenceau, Lloyd George ja Wilson tulleet avuksemme ja osoittautuneet mitä parhaimmiksi agitaattoreiksi. Nyt ei puhuta enää Perustavasta kokouksesta, kokoontumisvapaudesta y.m.s., vaan sanotaan asiat halki. Mutta me kysymme herroilta kapitalisteilta: teillä on niin paljon sotavelkoja, kaikki matkalaukkunne ovat tupaten täynnä velkasitoumuksia, niin ja niin monta miljardia sotavelkoja — luetteko te, että kansa maksaa ne? Teillä on niin paljon ammuksia, patruunia ja tykkejä, ettei ole mihin panna, ja te olette katsoneet parhaaksi käyttää ne Venäjän työläisten ampumiseen. Te ostitte Koltshakin, miksi ette pelastaneet häntä? Tehän hyväksyitte äskettäin päätöslauselman, jonka mukaan Ententevaltojen kansainvälinen Kansainliitto tunnustaa Koltshakin ainoaksi lailliseksi Venäjän hallitukseksi<sup>87</sup>. Mutta sitten Koltshakille tuli niin kiire lähtö, että kantapääät vain vilahtelivat. Miksikäs siinä kävi niin? (Suosionosoituksia.) Koltshakin valtakomennon kokemuksesta näemmekin, mitä arvoa on eserrä- ja menshevikkijohtajien lupauksilla. Hehän panivat alulle Koltshakin komennon, heillä oli valta Samarassa. Mitä arvoa on noilla lupauksilla? Ja mitä tehdä, kun meitä vastaan kokoontuu voimia, jotka sotilaalliselta kannalta ovat tietenkin meidän voimiamme paljon suuremmat — emme voi vertailla niitä edes likipitäen toisiinsa. Tietysti porvaristo, sekä suur- että pikkuporvaristo tekee tästä vastaavan johtopäätöksen ja sanoo väsyneille ja nälkiintyneille joukoille: „Teidät on saatu mukaan kansalaissotaan, josta ei ole ulospääsyä. Kuinka te, väsynyt ja takapajuinen maa, jaksaisitte taistella Englantia, Ranskaa ja Amerikkaa vastaan?” Tällaisia perusteluja voimme kuulla myös porvarillisen sivistyneistön hokevan alinomaa — harva se päivä, harva se tunti. He koettavat todistaa, että kansalaissota on toivoton yritys. Mutta historia antaa meille vastauksen. Vastauksena on Siperian äskeisen valtakomennon historia. Me tiedämme, että siellä asuu vauraita talonpoikia, joille maaorjuus oli tuntematon ja jotka sen vuoksi eivät voi olla kiitollisia bolshevikeille vapautumisestaan tilanherroista. Me tiedämme, että siellä oli perustettu hallitus ja alkajaisiksi sinne lähetettiin eserrä Tshernovin tai menshevikki Maiskin valmistamia kauniita

lippuja, ja niissä oli tunnuksia — Perustava kokous, kaupan vapaus — mitä vain haluat, sinä sivistymätön musikka, kirjoitamme sinulle mitä tahansa, kunhan vain autat meitä kukistamaan bolshevikit! Ja mitä tuosta vallasta tuli? — Perustavan kokouksen asemesta tuli Koltshakin diktatuuri, mitä hillittömin diktatuuri, pahempi kuin mikään tsaarin diktatuuri. Oliko se ehkä sattuma? Meille vastataan, että se oli erehdys. Mutta hyvät herrat, erehtyä voivat yksityiset henkilöt niissä tai näissä toimissaan, kun taas tässä tuli avuksenne koko teidän parhaimmistonne, kaikki puolueittenne parhaat ainekset. Eikö sivistyneistö tullut teidän avuksenne? Ja ellei sitä ollut — vaikka me tiedämme, että se oli —, niin olihan teillä kaikkien edistyneimpien maiden sivistyneistö — Ranskan, Englannin, Amerikan ja Japanin sivistyneistö. Teillä oli maata, teillä oli laivasto, teillä oli sotaväkeä, teillä oli rahaa — miksi sitten kaikki meni myttyyn? Siksi, että joku Tshernov tai Maiski erehtyi? Ei! Vaan siksi, että tässä epätoivoisessa sodassa ei voi olla mitään keskietä, ja pitääkseen puoliaan porvariston on ammuttava kymmenittäin ja sadoittain niitä, jotka ovat pystyvintä ainesta työväenluokassa. Se nähdään selvästi Suomen tapahtumista, sen näyttävät nyt Siperian tapahtumat. Todistaakseen bolshevikkien kykenemättömyyden eserät ja menshevikit ryhtyivät pystyttämään uutta valtaa ja ajautuivat komeasti valtoineen päivineen suoraan Koltshakin valtakomeroon. Ei, se ei ole sattuma, samaa tapahtuu kaikkialla maailmassa, ja jos maailmasta katoaisivat kaikki bolshevikkien puheet, kaikki heidän painotuotteensa, joita nyt vainotaan kaikissa maissa, kitketään pois bolshevistista kirjallisuutta kuin jotakin saastaa, joka kauhistuttaa poloisia Wilsonia, Clemenceau'ita ja Lloyd Georgeja, jos ne kaikki katoaisivat maailmasta, me viittaisimme Siperiaan, missä heidän käskyläisensä vasta äsken toimivat ja sanoisimme: juuri tuo vaikuttaa paremmin kuin mikään agitaatio! Tästä näemme, että porvariston diktatuurin ja työväenluokan diktatuurin välillä ei voi olla keskietä. Tämä todistus syöpyy, ei vain työläisjoukkojen tietoisuuteen, vaan se syöpyy myös kaikkein valveutumattomimmankin talonpojan tietoisuuteen. Te tiedätte talonpoikien sanoneen: „Emme halua bolshevistista hallitusta, me haluamme vapaata viljakauppaa.” Te tiedätte talonpoikaiston, keskivarakkaan talonpoikaiston, olleen Samarassa porvariston puolella.

Kuka siis on nyt vieroittanut tuon talonpoikaiston Koltshakista? Osoittautuu, että talonpoika yksinään ei voi luoda omaa...\*. Koko vallankumouksen historia vahvistaa sen, ja jokainen, joka on perehtynyt tuohon historiaan ja sosialistisen liikkeen historiaan, tietää, että XIX vuosisadan poliittisten puolueiden koko kehitys vie siihen.

Talonpoika ei luonnollisestikaan ole tiennyt sitä. Hän ei ole tutkinut enempää sosialismin kuin vallankumouksenkaan historiaa, mutta hän uskoo ja tunnustaa oikeiksi ne johtopäätökset, joihin hän on päätenyt omasta karvaasta kokemuksestaan. Nähtyään, että bolshevikkien aiheuttamat rasitukset olivat tarpeen riistäjien voittamiseksi ja että Koltshakin vallan seurauksena palasi derzhimordien\*\* kapitalismi, talonpoika sanoi tietoisesti: „Minä valitsen työläisjoukkojen diktatuurin ja olen valmis lyömään lopullisesti byrokraattisen porvariston diktatuurin — sellaisen nimen hän on antanut Koltshakin diktatuurille, — jotta valitsisi proletariaatin diktatuuri, kansan diktatuuri.” Tämä Koltshakin valtakomennon historia osoittaa, että niin loputon ja niin raskas kuin kansalaissota onkin, niin toivotomalta kuin se näyttääkin, se ei sittenkään johda umpikujaan. Se johdattaa bolshevikeista eniten erillään olevat kansanjoukot niiden oman kokemuksen perusteella siihen vakaumukseen, että on välttämätöntä siirtyä tuon vallan puolelle.

Toverit, tällainen on sotilaallinen tilanteemme. Sallikaa minun nyt päättää selostukseni maininnalla osuustoimintatyöstä, jota joudumme suorittamaan. Useat toverit, jotka ovat minua paljon pätevämpiä edessänne olevien käytännöllisten tehtävien arvioinnissa, ovat jo esittäneet teille mielipiteensä. Rohkenen lausua toivomuksen, että teille lankeava tehtävä — työtätekeviä joukkoja yhdistävän kulutusosuuskunnan perustaminen, joka on tavattoman tärkeä asia — täytettäisiin menestyksellisesti. Kapitalistisen yhteiskunnan olosuhteissa osuusliikkeistä erottui kiertämättömästi huippuryhmiä, jotka johtivat noita osuusliikkeitä, ja sellaiset huippuryhmät olivat järjestään valkokaartilaisia. Eikä niin käynyt ainoastaan meillä, sen ovat todistaneet ne

\* Pikakirjoitteessa on yksi sana jäänyt epäselväksi. *Toim.*

\*\* Derzhimorda — raa'asti ja poliisimaisesti käyttäytyvä henkilö. Nimitys johtuu Gogolin „Reviisori” näytelmän erään henkilötyypin, poliisi Derzhimordan nimestä. *Suom.*

huiput, jotka tekivät sopimuksen Koltshakin kanssa. Niin tapahtui kapitalistisissa maissa — Englannissa ja Saksassa. Sodan alettua osuusliikkeiden huippuryhmät, jotka olivat tottuneet elämään pääomasta, menivät kaikki imperialistien puolelle.

Ei ole sattuma, että kaikkialla maailmassa sosialistiparlamentaarikkojen huippuryhmät, sosialistisen liikkeen huippuryhmät, menivät imperialistisen sodan aikana kokonaan imperialistien puolelle. Ne lietsoivat sotaa ja päätyivät siihen, että niiden ystävät johtavat hallitusta, joka murhautti Liebknechtin ja Luxemburgin, ja auttavat työväenluokan johtajien ampumisessa. Se ei ole erillisten yksilöiden syytä. Se ei ole tämän tai tuon kurjan rikollisen ihmisen suorittama tihutyö. Se on seurausta kapitalismista, joka on turmellut heidät. Niin on ollut koko maailmassa, eikä Venäjäkään ole pyhä maa, emmekä me voineet siirtyä kapitalistisesta yhteiskunnasta muulla tavalla, meidänkin oli käytävä raskas sota noita huippuryhmiä vastaan. Se sota ei ole päättynyt vielä nytkään, kun se valtaa kansanjoukot, kun joukot nousevat taisteluun kaikkinaista keinottelua vastaan. Ne, jotka ovat joutuneet kokemaan riiston omakohtaisesti, eivät unohda sitä, kun ottavat jakelun järjestämisen omiin käsiinsä. Mahdollisesti joudumme kärsimään tässä asiassa monia tappioita. Me tiedämme, että siinä on paljon epäselvyyttä ja taitamattomuutta, että siinä tulee syntymään repeämiä milloin siellä, milloin täällä — tiedämme, ettei mitään saada aikaan yhdellä iskulla. Mutta me, jotka suoritamme tietoisesti neuvostotyötä, tietoiset talonpojat ja työläiset, jotka järjestävät sosialistista Venäjää, me kaikki käymme tuota sotaa. Te käytte sitä yhdessä meidän kanssamme, ja toverit, olkoon tuo sota kuinka vaikea ja raskas tahansa, me viemme sen voittoisaan loppuun. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

*Lyhyt seloste*

Julkaistu heinäkuun 31 p:nä 1919  
„Pravda” lehden 167. numerossa

Julkaistu ensi kerran  
täydellisesti v. 1932

Julkaistaan pikakirjoitteen mukaan

**PUHE KANSANVALISTUKSEN  
JA SOSIALISTISEN KULTTUURIN TYÖNTEKIJÄIN  
I YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA  
HEINÄKUUN 31 p:nä 1919 <sup>88</sup>**

Toverit, olen hyvin iloinen saadessani tervehtiä Kansankomissaarien Neuvoston puolesta edustajakokoustanne.

Kansanvalistuksen alalla meidän on täytynyt pitkän ajan kuluessa kamppailla samojen vaikeuksien parissa, joita Neuvostovalta on kaiken aikaa kohdannut kaikilla työsaaroilla ja kaikilla organisaatiotyön aloilla. Me näimme ainoina joukkoluontoisina pidettyjen järjestöjen johdon joutuneen alusta pitäen sellaisten henkilöiden käsiin, jotka olivat vielä pitkän aikaa porvarillisten ennakkoluulojen pauloissa. Me näimme vielä Neuvostovallan alkuaikoinakin, kuinka armeija vuoden 1917 lokakuussa pommitti meitä Pietarissa julistuksilla, ettei se tunnusta Neuvostovaltaa, uhkasi marssia Pietaria vastaan ja ilmaisi solidaarisuuttaan porvarillisille hallituksille. Jo silloin saatoimme vakuuttua siitä, että nuo julkilausumat olivat lähtöisin sanottujen järjestöjen niistä johtoportaista, silloisista armeijan komiteoista, jotka edustivat yksinomaan menneisyyttä armeijamme mielialojen, vakaumusten ja katsantokantojen kehityksessä. Siitä lähtien tuo ilmiö on toistunut kaikkien joukkojärjestöjen kohdalla: sekä rautateiden proletariaatin että myös posti- ja lennätinlaitoksen henkilökunnan kohdalla. Olemme aina voineet havaita, että menneisyydellä on alkuaikoina vielä valtaa ja vaikutusvoimaa joukkojärjestöissä. Siksi meitä ei yhtään hämmästyttänyt sekään pitkäaikainen sitkeä taistelu, jota käytiin opettajakunnan keskuudessa, koska tämä opettajakunta on järjestönä ollut alusta pitäen valtaosaltaan, ellei kokonaankin, Neuvostovallalle vihamielisellä kannalla. Olemme nähneet, miten on pitänyt

vähitellen voittaa vanhat porvarilliset ennakkoluulot ja miten tuon opettajiston, joka oli läheisessä yhteydessä työläisiin ja työtätekevään talonpoikaistoon, on pitänyt taistellen entistä porvarillista järjestelmää vastaan valloittaa itselleen oikeudet ja raivata tie päästäkseen todella lähestymään työtätekeviä joukkoja, voidakseen todella ymmärtää tapahtuvan sosialistisen vallankumouksen luonnetta. Te olette tähän saakka joutuneet muita enemmän tekemisiin porvarillisen sivistyneistön vanhojen ennakkoluulojen kanssa, sen tavanomaisten menettelytapojen ja perustelujen kanssa, niiden puolustelujen kanssa, joilla se tukee porvarillista eli kapitalistista yhteiskuntaa, sen taistelun kanssa, jota tuo sivistyneistö ei tavallisesti käy avoimesti, vaan joidenkin päällisin puolin hyvältä kuulostavien tunnusten varjolla, joilla itse asiassa puolustellaan tavalla tahi toisella kapitalismia.

Toverit, muistanette, miten Marx kuvasi työläisen tuloa nykyaikaiseen kapitalistiseen tehtaaseen, miten Marx analysoimalla työläisen orjuutta kurinalaisessa sivistyneessä ja „vapaassa” kapitalistisessa yhteiskunnassa tutki syitä, jotka johtavat siihen, että pääoma sortaa työtätekeviä, miten hän selitti tuotantoprosessin perusteet, miten hän kuvasi työläisen tulon kapitalistiseen tehtaaseen, missä tapahtuu lisäarvon ryöstö, missä lasketaan perusta koko kapitalistiselle riistolle, missä luodaan kapitalistista yhteiskuntaa, joka antaa rikkaudet harvojen käsiin ja pitää joukkoja sorretussa asemassa. Käydessään käsiksi tähän teoksensa oleellisimpaan ja tärkeimpään kohtaan — kapitalistisen riiston erittelyyn — Marx varustaa tämän johdannon ironisella huomautuksella: „Täällä, mihin teidät johdatan, tässä paikassa, missä kapitalistit tekevät voittoa, täällä on valalla vapaus, tasa-arvoisuus ja Bentham”<sup>89</sup>. Näin sanoessaan Marx korosti sitä porvariston ideologiaa, jota se toteuttaa kapitalistisessa yhteiskunnassa ja jota se puolustelee, koska tämän, feodalismia vastaan käydyssä taistelussa voittajaksi selviytyneen porvariston näkökannalta pääoman herruuteen, rahan herruuteen ja työtätekevien riistoon perustuvassa kapitalistisessa yhteiskunnassa vallitsee nimenomaan „vapaus, tasa-arvoisuus ja Bentham”. Vapaus, joksi he sanovat hyötymisen vapautta, harvojen rikastumisen vapautta, kauppavaihdon vapautta; tasa-arvoisuus, joksi he sanovat kapitalistien ja työläisten tasa-arvoisuutta;

Benthamin, s.o. vapautta ja tasa-arvoisuutta koskevien pikkuporvarillisten ennakkoluulojen herruus.

Jos luomme silmäyksen ympärillemme, jos tarkastelemme niitä perusteluja, joihin vanhan opettajaliiton edustajat turvautuivat eilen ja turvautuvat tänään taistellessaan meitä vastaan ja joita yhä vielä kohtaamme sosialisteiksi itseään sanovilla aatteellisilla vastustajillamme, eserrillä ja men-sheveikeillä, niitä perusteluja, joita kohtaamme vähemmän tajutussa muodossa jokapäiväisissä keskusteluissa talonpoikaisjoukkojen kanssa, jotka eivät ole vielä käsittäneet sosialismin merkitystä — jos tarkastelette tätä ja syvennytte ajattelemaan noiden perustelujen aatteellista merkitystä, havaitsette saman porvarillisen motiivin, jota Marx tähdensi „Pääomassa”. Kaikki nuo ihmiset vahvistavat todeksi sanonnan, että kapitalistisessa yhteiskunnassa vallitsee vapaus, tasa-arvoisuus ja Bentham. Ja kun meille esitetään tältä näkökannalta vastaväitteitä ja sanotaan, että me, bolshevikit ja Neuvostovalta, olemme vapauden ja tasa-arvoisuuden loukkaajia, niin kehotamme siten puhuvia tutkimaan poliittisen taloustieteen alkeita, Marxin opin perusteita. Me sanomme: se vapaus, jonka loukkaamisesta te moititte bolshevikkeja, on pääoman vapautta, se on omistajan vapautta myydä viljaa vapailla markkinoilla, t.s. hyötymisen vapautta niille harvoille, joilla on viljaa yli oman tarpeen. Se painovapaus, jonka loukkauksista bolshevikkeja on alinomaa syytelty — mitä tuo painovapaus on kapitalistisessa yhteiskunnassa? Jokainen on nähnyt mitä lehdistö oli meillä „vapaalla” Venäjällä. Vielä paremmin sen ovat nähneet henkilöt, jotka ovat perehtyneet julkaisu-toimintaan kehittyneimmissä kapitalistisissa maissa joko seuraamalla välittömästi sitä tai joutuessaan tekemisiin sen kanssa. Painovapaus kapitalistisessa yhteiskunnassa on samaa kuin vapaus käydä kauppaa painotuotteilla ja oikeudella vaikuttaa kansanjoukkoihin. Painovapaus on kansanjoukkoihin kohdistuvan vaikutuksen mahtavimman välikappaleen, sanomalehdistön, ylläpitämistä pääoman kustannuksella. Sellaista on painovapaus, jonka bolshevikit hävittivät, ja he ovat ylpeitä siitä, että vapauttivat ensi kerran lehdistön kapitalisteista, että loivat ensi kerran suunnattoman laajassa maassa lehdistön, joka ei ole riippuvainen muutamista pohatoista ja miljonääreistä, lehdistön, joka on omistautunut kokonaan pääomanvastaiselle taistelulle, ja

meidän on alistettava kaikki palvelemaan tuota taistelua. Vain työläisproletariaatti, joka kykenee johtamaan valvottomia talonpoikaisjoukkoja, voi esiintyä tuossa taistelussa työtätekevien etumaisena osana, heidän etujoukkonaan.

Kun meitä moititaan yhden puolueen diktatuurista ja ehdotetaan, kuten olette kuulleet, yhtenäistä sosialistista rintamaa, me sanomme: „Aivan niin, yhden puolueen diktatuuri! Me olemme sillä kannalla emmekä voi kannastamme luopua, koska tässä on kysymyksessä puolue, joka on vuosikymmeniä jatkuneissa taisteluissa kohonnut koko tehdas- ja teollisuusproletariaatin etujoukoksi. Se on puolue, joka saavutti tuon aseman jo ennen vuoden 1905 vallankumousta. Se on puolue, joka vuonna 1905 osoittautui olevan työläisjoukkojen johdossa ja joka siitä lähtien ja vuotta 1905 seuranneella taantumuskaudella, jolloin työväenliikettä Stolypinin Duuman aikana elvytettiin jälleen niin suurella vaivalla — tämä puolue on ollut yhdessä työväenluokan kanssa ja vain tämä puolue on kyennyt johdattamaan työväenluokkaa tekemään syvällisiä ja perusteellisia muutoksia vanhassa yhteiskunnassa.” Kun meille ehdotetaan yhtenäistä sosialistista rintamaa, me sanomme: sitä ehdottavat menshevikkien ja eserrien puolueet, jotka olivat vallankumouksen aikana horjuvalla kannalla ja auttoivat horjunnallaan porvaristoa. Me olemme kokeneet sellaista kahdesti: Kerenskin valtakaudella, jolloin eserrät muodostivat kokoomushallituksen ja sitä auttoi Entente, t.s. koko maailman porvaristo, Ranskan, Amerikan ja Englannin imperialistit. Entä mikä oli tulos? Oliko tuolloin havaittavissa sitä vähitellen tapahtuvaa sosialismiin siirtymistä, jota he olivat luvanneet? Ei, vaan seurauksena oli romahdus, imperialistien täydellinen herruus, porvariston herruus ja kaikkien sovitteluillusioiden täydellinen vararikko.

Ellei tämä kokemus riitä, niin ottakaa Siperian tapahtumat. Siellä olemme nähneet tuon kaiken toistuvan. Siperiassa valta oli bolshevikkeja vastaan. Alkuaikoina koko porvaristo, joka oli paennut Neuvostovaltaa, riensi auttamaan Neuvostovaltaa vastaan suunnattua tshekkoslovakien kapinaa ja menshevikkien sekä eserrien kapinaa. Heidän avukseen tulivat Euroopan ja Amerikan mahtavimpien maiden koko porvaristo ja kapitalistit eivätkä ne antaneet ainoastaan aatteellista, vaan myös rahallista ja sotilaallista



apua. Entä mikä oli tulos? Mihin tuo mukamas Perustavan kokouksen herruus, tuo eserristä ja menshevikeistä kokoonpantu mukamas demokraattinen hallitus johti? Koltshakin sotaseikkailuun. Miksi se johti romahdukseen, jonka olemme todenneet tapahtuneen? Siksi koska tässä vaikuttaa se perustotuus, jota vastustajiemme leiriin kuuluvat mukamas-sosialistit eivät halua käsittää, se perustotuus, että kapitalistisessa yhteiskunnassa, yhdentekevää kehittykö se, pysyykö se vankasti asemissaan vai onko se tuhoutumassa, voi olla vain jompikumpi kahdesta vallasta: joko kapitalistien valta tai proletariaatin valta. Kaikkinainen valta siltä väliltä on haavetta, jokainen yritys jonkin kolmannen muodostamiseksi johtaa siihen, että ihmiset luisuvat puolelle tai toiselle, vaikka he olisivat täysin vilpittömiäkin. Vain proletariaatin valta, vain työläisten valta voi liittää puolelleen koko enemmistön, jonka perustana on työ, sillä talonpoikaisjoukot, vaikka ne ovat työtätekeviä joukkoja, ovat kuitenkin tietyltä osin pientaloutensa omistajia, viljansa omistajia. Tällaista on se taistelu, joka on kehkeytynyt meidän nähtemme, taistelu, joka näyttää, kuinka proletariaatti pitkälistien poliittisten koettelemusten kulussa, Venäjän eri reuna-alueilla tapahtuvien hallitusvaihdosten kulussa lakaisee vähitellen pois kaiken sen, mikä palvelee riistoa, kuinka proletariaatti raivaa itselleen tietä ja tulee yhä enemmän todelliseksi ja täydelliseksi työtätekevien joukkojen johtajaksi taisteltaessa pääoman vastarinnan lannistamiseksi ja tukahduttamiseksi.

Ne henkilöt, jotka sanovat bolshevikkien loukkaavan vapautta ja ehdottavat yhtenäistä sosialistista rintamaa, t.s. yhdistymistä horjuvien kanssa, niiden kanssa, jotka ovat jo kahdesti Venäjän vallankumouksen historiassa luisuneet porvariston puolelle — sellaiset henkilöt syyttävät varsin mielellään meitä terrorin soveltamisesta. He sanovat bolshevikkien soveltaneen hallintoon terrorijärjestelmän, he sanovat, että Venäjän pelastamiseksi bolshevikkien pitää luopua terrorista. Mieleeni muistuu eräs terävä-älyinen ranskalainen porvari, joka puhui porvarin näkökannalta kuolemanrangaistuksen lakkauttamisesta: „Alkakoot herrat murhaajat kuolemanrangaistuksen lakkauttamisen.” Muis-tan tuon vastauksen kun sanotaan: „Luopukoot bolshevikit terrorista.” Luopukoot siitä herrat venäläiset kapitalistit ja heidän liittolaisensa, Amerikka, Ranska ja Englanti, t.s. ne,

jotka ovat pakottaneet Neuvosto-Venäjän turvautumaan terroriin! Ne ovat imperialisteja, jotka ovat hyökänneet kimppuumme ja hyökkäilevät vieläkin koko sotilaallisen mahtinsa voimalla, joka on tuhat kertaa suurempi kuin meidän sotilaallinen voimamme. Eikö se ole terroria, kun kaikilla Ententevalloilla, kaikilla Englannin, Ranskan ja Amerikan imperialisteilla on jokaisella pääkaupungissaan kansainvälisen pääoman palvelijoita — samantekevää, sanotaanko heitä Sazonoveiksi tai Maklakoveiksi —, jotka ovat organisoineet satoja ja kymmeniä tuhansia tyytymättömiä, puille paljaille joutuneita, katkeroituneita ja suuttuneita porvariston ja pääoman edustajia? Jos olette kuulleet salaliitoista sotilaspiireissä, jos olette lukeneet viimeisimmästä, Krasnaja Gorkan salaliitosta, joka melkein aiheutti Pietarin menetyksen, niin oliko se mitään muuta kuin koko maailman porvariston terroriteko, porvariston, joka on valmis mihin tahansa julmuuksiin, rikoksiin ja väkivaltaan pystyttääkseen Venäjälle uudelleen riistäjien vallan ja sammuttaakseen sosialistisen vallankumouksen palon, joka uhkaa nyt sen omiakin maita? Siinä on terrorin alkujuuri, sille lankeaa vastuu! Ja siksi olemme vakuuttuneita, että ne, jotka puhuvat Venäjällä terrorista luopumisen puolesta, eivät ole mitään muuta kuin tietoisia tai tiedottomia välikappaleita, asiamiehiä niiden terroristi-imperialistien käsissä, jotka kuristavat Venäjää saarroillaan ja Koltshakille sekä Denikinille antamallaan avulla. Mutta heidän hankkeensa on toivoton.

Venäjä on ensimmäinen maa, jolle historia antoi sosialistisen vallankumouksen alkuunpanijan tehtävän, ja nimenomaan siksi meidän osaksemme lankeaa niin paljon taisteluja ja kärsimyksiä. Muiden maiden imperialistit ja kapitalistit käsittävät, että Venäjä on valmis taisteluun, että Venäjällä ratkaistaan myös kansainvälisen, eikä vain venäläisen pääoman kohtalo. Siksi he levittävät ennenkuulumattomia valheita bolshevikkeja vastaan kaikissa sanomalehdissään — porvariston yleismaailmallisessa, kauttaaltaan miljoonilla ja miljardeilla ostetussa lehdistössä.

He nousevat Venäjää vastaan samojen „vapauden, tasa-arvoisuuden ja Benthamin” periaatteiden nimessä. Kun kohtaamme meillä ihmisiä, jotka luulevat puolustavansa jotain itsenäistä, demokratian periaatteita yleensä, kun he puhuvat vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta sekä bolshevikkien suo-

rittamista vapauden ja tasa-arvoisuuden loukkauksista, niin kehottakaa noita ihmisiä tutustumaan Euroopan kapitalistien lehdistöön. Millaisen naamion taakse suojautuvat Koltshak ja Denikin, millaisen naamion suojassa Euroopan pääoma ja porvaristo kuristavat Venäjää? Kaikki he eivät muusta puhukaan kuin vapaudesta ja tasa-arvoisuudesta! Kun amerikkalaiset, englantilaiset ja ranskalaiset valloittivat Arkangelin, kun he lähettävät joukkojaan etelä-Venäjälle, niin he puolustavat vapautta ja tasa-arvoisuutta. Juuri tällaista tunnusta he käyttävät naamionaan, siksi Venäjän proletariaatti nousee tämän raivokkaan taistelun riehuessa koko maailman pääomaa vastaan. Juuri sitä palvelevat nuo vapauden ja tasa-arvoisuuden tunnukset, joilla kaikki porvaristoon kuuluvat pettävät kansaa ja joiden lopullinen murskaaminen on sivistyneistön tehtävä, sen sivistyneistön, joka kulkee todella työläisten ja talonpoikien rinnalla.

Huomaamme, että mitä itsepintaisemmiksi ja äkeämmiksi Ententevaltojen imperialistien yritykset käyvät, sitä voimakkaampaan vastarintaan proletariaatti nousee niiden omissa maissa. Heinäkuun 21 p:nä Englannin, Ranskan ja Italian työläiset yrittivät ensi kerran järjestää kansainvälisen lakon noiden maiden hallituksia vastaan tunnuksin: on lopetettava kaikenlainen sekaantuminen Venäjän asioihin ja solmittava rehellinen rauha tasavallan kanssa. Lakko ei onnistunut. Useissa maissa — Englannissa, Ranskassa ja Italiassa — puhkesi erillisiä lakkoja. Amerikassa ja Kanadassa vainotaan hillittömästi kaikkea, mikä vähänkin muistuttaa bolshevismia. Me olemme viime vuosien aikana käyneet läpi kaksi suurta vallankumousta. Tiedämme, kuinka vaikeaa oli v. 1905 Venäjän työtätekevien etujoukon liikkeellelähtö taisteluun tsaarivaltaa vastaan. Kuinka vaikeasti, hitaasti ja työläästi lakkoliike kehittyi vuoden 1905 tammikuun 9 päivän jälkeen, ensimmäisen verisen opetuksen jälkeen vuoden 1905 lokakuuhun saakka, jolloin joukkolakko päättyi Venäjällä ensi kerran voittoon. Me tiedämme, kuinka vaikeaa se oli. Sen osoittivat kahden vallankumouksen kokemukset, vaikka tilanne Venäjällä olikin vallankumouksellisempi kuin muissa maissa. Me tiedämme, kuinka vaikeaa monissa lakoissa on voimien järjestäminen taisteluun kapitalismia vastaan. Siksi emme ihmettele tuon ensimmäisen kansainvälisen, heinäkuun 21 päivän lakon epäonnistumista. Me tiedämme, että vallankumous kohtaa Euroopan

maissa paljon suurempaa vastarintaa ja vastustusta kuin meillä. Tiedämme, että Englannin, Ranskan ja Italian työläisten oli voitettava ennen kuulumattomia vaikeuksia silloin, kun he päättivät järjestää kansainvälisen lakon heinäkuun 21 päiväksi. Se oli historiassa ennen näkemätön koe. Eikä ole ihme, että se epäonnistui. Sen sijaan tiedämme kehittyneimpien sivistysmaiden työtätekevien joukkojen olevan puolellamme siitä huolimatta, että Euroopan porvariston raivoissaan meille, tiedämme noiden joukkojen suhtautuvan ymmärtämyksellä asiaamme, ja olkoot vallankumouksen vaikeudet ja meitä odottavat koettelemukset millaisia tahansa ja olkoon pääoman „vapauden ja tasa-arvoisuuden” nimessä, nälkäisen ja kylläisen tasa-arvoisuuden nimessä luotu valheen ja petoksen ilmapiiri millainen tahansa, me tiedämme, että meidän asiamme on kaikkien maiden työläisten asia, ja siksi se, tuo asia, on varmasti ja väistämättömästi voittava kansainvälisen pääoman.

„Pravda” № 170,  
elokuun 3 pnä 1919

Julkalstaan „Pravda” lehdessä  
tekstin mukaan

---

## LAKEIJANHUONEESSA

Toverit ovat tuoneet etelästä muutamia menshevikkien, eserrien y.m. julkaisuja, jotka antavat tilaisuuden luoda silmäyksen „aatteelliseen elämään” barrikadin *tuolla* puolen, *toisessa* leirissä. Harkovissa ilmestyy Bazarovin ja Martovin „Mysl”, Mjakotinin ja Peshehonovin, Bunakovin ja Vishnjakin, Potresovin ja Grossmanin „Grädushij Den”, „Juzhnoje Delo”, Balabanovin ja S. Ivanovitshin, Mjakotinin ja Peshehonovin „Objedinenije” — sellaisia ovat noiden julkaisujen ja eräiden niiden huomatuimpien avustajien nimet.

Jo muutamatkin edellä mainittujen julkaisujen irtonumerot levittävät niin täyteläistä ja väkevää aromia, että tunnet heti olevasi kuin lakeijanhuoneessa. Ryhmä sosialisteiksi itseään luulevia ja sanovia sivistyneitä intellektuelleja, jotka ovat kokonaan porvarillisten ennakkoluulojen pauloissa ja matelevat porvariston edessä — sellainen on itse asiassa koko tuo kynälijäin seura. Tuon herrasväen keskuudessa on runsaasti erilaisia vivahteita, mutta politiikan kannalta katsottuna niillä ei ole mitään vakavaa merkitystä, sillä ne eroavat toisistaan vain siinä, missä määrin ulkokultaisesti tai vilpittömästi, karkeasti tahi hiotusti, kömpelösti tai taidokkaasti he täyttävät lakeijanvelvollisuuksiaan porvaristoa kohtaan.

### I

Lakeijan virkaan kuuluu frakki, hieno ulkonäkö ja vastaanlainen käytöstapa sekä valkoiset hansikkaat. Lakeija saa olla jossakin määrin kansanystävä: toisaalta se on väistämätöntä, koska sen väestönsosan, josta lakeijoita tulee,

täytyy olla puutteenalaisessa asemassa; toisaalta se on jopa edullistakin herralle, sillä se antaa hänelle mahdollisuuden „harjoittaa” hyväntekeväisyyttä — ensi vuorossa tietenkin niiden väestökerrosten „kuuliaisia” aineksia kohtaan, joista otetaan palvelusväkeä, kauppa-apulaisia ja työläisiä. Mitä älykkäämpiä ja sivistyneempiä ovat ne luokat, jotka pitävät lakeijoita, sitä järjestelmällisemmin ja harkitummin ne toteuttavat politiikkaansa käyttäen lakeijoita vakoiluun työtätekevien keskuudessa, saadakseen aikaan hajaannusta heidän joukossaan tekemällä myönnytyksiä tietyille osalle työtätekeviä, lujittaakseen asemaansa ja herättääkseen „palvelijassa” kiinnostusta herransa omaisuuden kartuttamiseen siinä toivossa, että hänellekin liikenisä almu j.n.e. j.n.p.

Lakeijan sallitaan olla kansanystävä tietenkin vain hyvin vaatimattomassa mitassa ja sillä välttämättömällä ehdolla, että hän osoittaa nöyryyttä ja kuuliaisuutta ja on samalla valmis „lohduttamaan” työtätekeviä ja riistettyjä. Sulku-merkeissä sanomme, että Feuerbach vastasi erittäin sattuvasti niille, jotka puolustavat uskontoa ihmisten „lohdutuksen” lähteenä, että orjan lohduttaminen on edullista puuhaa orjanomistajalle, mutta todellinen orjien puolustaja ei suinkaan „lohduta” heitä, vaan opettaa heitä vihaamaan, nousemaan kapinaan ja hävittämään orjuuden. Lakeija somistelee ja kaunistelee tekokukkia, joilla pyritään „lohduttamaan” palkkaorjia sen johdosta, että heidät on pantu palkkaorjuuden kahleisiin. Se joka puolustaa ihmisten vapauttamista palkkaorjuudesta, repii kahleista pois niitä kaunistavat tekokukat, jotta orjat oppisivat vihaamaan kahleitaan tietoisemmin ja voimakkaammin, heittäisivät ne pikemmin pois ja kurottaisivat kätensä poimimaan luonnokukkia.

Lakeijan asemalle on ominaista, että hänen pitää yhdistää itsessään varsin vaatimaton annos kansanystävyyttä ja varsin runsas annos kuuliaisuutta sekä huolenpitoa herran eduista, ja tämä välttämättömyys synnyttää kiertämättä ulkokultaisuutta, joka on luonteenomaista lakeijalle sosiaalisenä tyyppinä. Tässä on kysymys juuri sosiaalisesta tyypestä eikä eri henkilöiden ominaisuuksista. Lakeija voi olla mitä rehellisin ihminen, mallikelpoinen perheensä jäsen, erinomainen kansalainen, mutta hänen täytyy pakostakin teeskennellä, koska hänen ammatilleen on kuvaavinta, että

hänen pitää ottaa samanaikaisesti huomioon sen herran edut, ketä hän on „sitoutunut” palvelemaan „hengessä ja totuudessa”, ja sen väestönosan edut, josta palvelusväkeä värvätään. Ja siksipä, kun tarkastellaan asiaa poliitikon näkökannalta, t.s. miljoonien ihmisten kannalta ja miljoonien välisten suhteiden kannalta, tullaan pakostakin johtopäätökseen, että lakeijan perusominaisuuksia ovat ulkokultaisuus ja pelkuruus, kun tarkastellaan lakeijaa sosiaalisena tyyppinä. Juuri noita ominaisuuksia kehittää lakeijan ammatti. Juuri nuo ominaisuudet ovat kaikkein oleellisimpia palkkaorjien ja kaikkien työtätekevien joukkojen näkökannalta missä kapitalistisessa yhteiskunnassa tahansa.

## II

Sivistyneet intellektuellit, jotka sanovat itseään menshevikeiksi, sosialidemokraateiksi, sosialistivallankumoukselliseksi y.m., tahtovat opettaa kansalle politiikkaa. Siksi he eivät ole voineet olla koskettelematta myöskään koko nykykauden peruskysymystä, imperialistisen sodan muuttamista kansalaissodaksi. Pankaa merkille, miten he pohdiskelevat tätä kysymystä.

Hra P. Jushkevitch omistaa „Objedinenijessä” kokonaisen artikkelin „Vallankumoukselle ja kansalaissodalle”. Se, minkälaatuiseen kirjallisuuteen — luvalla sanoen kirjallisuuteen — tuo artikkeli kuuluu, näkyy vaikkapa tekijän kahdesta seuraavasta päätelmästä:

„...Asettaessaan päämääräkseen enemmistön etujen mukaisen ja tuon enemmistön suorittaman vallankumouksen sosialistisella liikkeellä ei ole syytä (!!) käyttää kansalaissodan menetelmiä (!!!), joihin vallan anastukseen ryhtyvien vähemmistöjen on kohtalonomaisella välttämättömyydellä turvauduttava...” „Ja nykyaikaisen yhteiskunnan edistyneimmän luokan, kun se kypsyy käsittämään täydellisesti yleismaailmallisen vapauttajanosansa ja siihen liittyvät tehtävät, pitää hylätä se (kansalaissota) yhdessä historian raakalaisajalta saadun muun perinnön kanssa...”

Oikea helmi, eikö totta?

Venäjän porvaristo alkoi heti bolshevistisen kumouksen jälkeen etsiä sovintoa ja tehdä sopimuksia ulkomaiden porvariston kanssa oman maansa työläisiä ja työtätekeviä vastaan. Menshevikit ja eserrät kannattivat porvaristoa. Niin tapahtui Suomessa vuoden 1918 alussa. Niin tapahtui myös pohjois-Venäjällä ja Etelässä vuoden 1918 alussa,

jolloin sekä kadetit että menshevikit ja eserrät toimivat liitossa saksalaisten kanssa bolshevikkien nujertamiseksi. Samoin tapahtui Gruusiassa. Saksalaiset antoivat rahaa ja aseita Krasnoville. Sitten Ententen porvaristo lahjoi tshekkoslovakit ja Denikinin, laski maihin joukkojaan Muurmannin rannikolla, Arkangelissa, Siperiassa, Bakussa ja Ashhabadissa.

Kansainvälinen porvaristo, ensin saksalainen ja sitten myös englantilais-ranskalainen (monesti molemmatkin yhdessä), lähti hyökkäykseen Venäjän voitokkaan proletariaatin kimppuun. Ja silloin astuu esiin sosialistiksi itseään sanova henkilö, joka siirtyy porvariston puolelle ja kehottaa työläisiä „hylkäämään” „kansalaissodan menetelmät”! Eikö hän olekin uusimman kapitalistisen yhteiskuntamuodostuman Judushka Golovlev<sup>90?</sup>

Minulle mahdollisesti sanotaan, että Jushkevitch on vain tavallinen porvariston kynänpyörittäjä-kuli, että hän ei ole lainkaan luonteenomainen millekään puolueelle, eivätkä ne vastaa hänestä. Mutta se olisi väärin. Ensinnäkin „Objedinenije” lehden toimituskunnan kokoonpano ja koko suunta osoittaa meille, että juuri tuollainen lakeijamaisuus on tyyppillistä koko menshevistis-eserräläiselle veljeskunnalle. Toiseksi katsokaa L. Martovia. Tuo tyyppi on huomatuin (ja melkeinpä „vasemmistolaisin”) menshevikki, sitä paitsi hän on Bernin Internationalen kunnioitettavin jäsen, solidaarinen tuon Internationalen aatteellisen johtajan K. Kautskyn kanssa.

Tarkastelkaa Martovin järkeilyä. Hän kirjoittaa huhtikuussa 1919 ilmestyneessä „Myslin” vihkosessa „maailmanbolshevismista”. Hän tuntee perinpohjaisesti sekä bolshevistisen että bolshevismia koskevan kirjallisuuden. Ja tuo kynäilijä kirjoittaa kansalaissodasta näin:

„...Heti sodan ensimmäisinä viikkoina jouduin kirjoittamaan siitä, että sodan aiheuttama työväenliikkeen kriisi on ennen kaikkea „moraalinen kriisi”, joka ilmenee siinä, että proletariaatin eri osat ovat kadottaneet keskinäisen luottamuksen ja proletaariset joukot ovat kadottaneet uskon entisiin moraalisiiin ja poliittisiin arvoihin. En kuvittelut silloin vielä mahdolliseksi sitä, että tuo keskinäisen luottamuksen katoaminen, tuo aatteellisten yhdyssiteiden häviäminen, yhdyssiteiden, jotka viimeisten vuosikymmenien aikana eivät ole liittäneet yhteen vain reformisteja ja vallankumouksellisia, vaan ovat tiettyinä heikkinä yhdistäneet myös sosialisteja ja anarkisteja keskenään sekä näitä kumpiakin liberaaleihin ja kristillisiin työläisiin,— että tuo häviäminen johtaa *kansalaissotaan* proletariaatin keskuudessa...”



Kursivointi on herra Martovin. Hän itse korostaa tekevänsä tässä arviointia nimenomaan kansalaissodasta. Mahdollisesti hän korostaa vielä sitäkin, että on aivan samaa mieltä Kautskyn kanssa — joka tapauksessa Kautsky järkeilee kansalaissodasta nimenomaan näin.

Tuo järkeily on niin hiottua konnamaisuutta, niin huikeaa valhetta ja työläisten petkutusta, niin halpamaista työläisten etujen kavaltamista, sellaista ulkokultaisuutta ja luopumista sosialismista, että täytyy ihmetellä, kuinka pitkälle Kautskyjen ja Martovien lakeijamaisuus on kehittynyt vuosikymmeniä jatkuneen opportunistisilla „leikittelyn” aikana!

Ensinnäkin, kun Kautsky ja Martov vuodattavat farisealaisen kyyneliä „proletaarien keskuudessa” puhkeavan „kansalaissodan” johdosta, he koettavat siten peitellä porvariston puolelle siirtymistään. Todellisuudessa näet kansalaissotaa käydään proletariaatin ja porvariston välillä. Historiassa ei ole milloinkaan ollut eikä voi olla luokkayhteiskunnassa riistettyjen joukkojen ja riistävän vähemmistön välistä kansalaissotaa ilman, että osa riistetyistä kulkee riistäjien perässä, on heidän kanssaan, omia veljiään vastaan. Jokainen lukutaitoinen ihminen tunnustaa, että ranskalainen, joka monarkian ja tilanherrojen puolesta puhjennut Vendéen talonpoikaiskapinan aikana olisi alkanut murehtia sen vuoksi, että „*talonpoikien keskuudessa* on alkanut kansalaissota”, olisi ollut inhottavan tekopyhä monarkian lakeija. Samanlaisia kapitalistien lakeijoita ovat herrat Kautskyt ja Martovit.

Maailmanmahtava kansainvälinen porvaristo kuristaa yhden maan voittaneita työläisiä sen tähden, että nämä ovat kukistaneet pääoman, ja taluttaa perässään osaa petettyjä, asioista tietämättömiä, valistumattomia työläisiä, mutta nuo heittiöt, Kautsky ja Martov, vuodattavat kyyneleitä „proletaarien keskuudessa” puhkeavan „kansalaissodan” takia. Noiden tyyppiä on turvaututtava tuohon inhottavaan ulkokultaisuuteen, sillä eiväthän he voi tunnustaa avoimesti joutuneensa proletariaatin ja porvariston välisessä kansalaissodassa porvariston puolelle!

Toiseksi Martov samoin kuin Kautskykin, samoin kuin koko Bernin Internationale, tietää mainiosti, että he ovat sosialisteina saaneet osakseen työläisten myötätuntoa, koska ovat julistaneet proletariaatin vallankumouksen välttämättömyyttä. Vuonna 1902 Kautsky kirjoitti, että

vallankumous tulee mahdollisesti tapahtumaan sodan yhteydessä ja myös että proletariaatin tuleva vallankumous on luultavasti oleva kansalaissotaa suuremmassa määrin kuin aikaisemmat vallankumoukset. Koko II Internationale julisti v. 1912 Baselin manifestissa juhlallisesti, että tuleva sota tietää tulevaa proletaarista vallankumousta. Mutta kun tuo sota syttyi, niin II Internationalen „vallankumousmiehet” osoittautuivat porvariston lakeijoiksi!

Bolshevikit sanoivat vuoden 1914 marraskuussa, että imperialistinen sota tuo tullessaan muuttumisen kansalaisodaksi. Se osoittautui todeksi. Se on nyt yleismaailmallisen merkityksen omaava tosiasia. Puhuessaan „maailmanbolshevismista” Martovin on pakko tunnustaa tuo tosiasia. Mutta sen sijaan, että tunnustaisi rehellisesti koko aatteellisen vararikkonsa, kaikkien niiden ihmisten katsantokantojen romahduksen, ketkä pikkuporvarin ylenkatseellinen virnistys kasvoillaan torjuivat ajatuksen imperialistisen sodan muuttumisesta kansalaissodaksi, sen sijaan Martov teeskentelee ja „viittaa” „proletaarisiin joukkoihin”, että ne nähkääs „ovat kadottaneet uskon entisiin moraalisiin ja poliittisiin arvoihin”!!

Luopiot panevat luopuruutensa joukkojen syyksi. Joukot ovat myötätuntoisia bolshevikeille ja lähtevät kaikkialla vallankumouksen tielle. Ja tämä on sitten joukkojen vika niiden henkilöiden „teorian” mukaan, jotka ovat koko ikänsä vakuuttamalla vakuuttaneet uskollisuuttaan vallankumoukselle, joutuakseen vallankumouksen tultua porvariston leiriin proletariaattia vastaan.

Kolmanneksi, ennen sotaa oli olemassa kaksi erilaista teoriaa sosialistisen liikkeen sisäisestä taistelusta ja ne olivat seuraavanlaisia. Kautsky ja Martov samoin kuin useimmat opportunistit pitivät reformisteja ja vallankumouksellisia kahtena saman luokan saman liikkeen lainmukaisena vivahteena, kahtena välttämättömänä siipenä. Noiden vivahteiden välirikkoa pidettiin tuomittavana. Niiden lähentymistä ja yhteensulautumista aina, kun proletariaatin luokkataistelussa koittaa vakava hetki, pidettiin väistämättömänä. Kahtiajaon kannattajia syytettiin lyhytnäköisyydestä.

Toinen, bolshevistinen, katsantokanta näki reformisteissa proletariaattiin kohdistuvan porvarillisen vaikutuksen välittäjiä, salli liittoutumisen heidän kanssaan vain väliaikai-

sena pahana ja selvästi ei-vallankumouksellisessa tilanteessa, katsoi, että välien katkaiseminen ja pesäero reformisteista on väistämätöntä aina, kun taistelu kärjistyy vakavammin ja eritoten vallankumouksen alkaessa.

Ketkä olivat oikeassa?

Bolshevikit.

Sota aiheutti kaikkialla maailmassa työväenliikkeen kahtiajakautumista, sosiali-patrioottien siirtymistä porvariston puolelle. Venäjän jälkeen se on tullut havainnollisimmaksi ilmi eturivin kapitalistisessa maassa, Saksassa. Ja kun nyt puolustellaan reformistien ja vallankumouksellisten „aatteellisia yhdyssiteitä”, niin se merkitsee niiden, työläisten keskuudesta lähtöisin olevien, Nosken ja Scheidemannin kaltaisten pyövelien tukemista, jotka auttoivat porvaristoa Rosa Luxemburgin ja Karl Liebknechtin murhaamisessa, tuhansien työläisten murhaamisessa sen takia, että he käyvät vallankumouksellista taistelua porvaristoa vastaan.

*Kirjoitettu heinäkuussa 1919*

*Julkaistu ensi kerran v. 1925*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

**PUHE PUOLUEJAOTTOMASSA  
TYÖLÄISTEN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN  
KONFERENSSISSA  
ELOKUUN 6 pnä 1919**

LEHTIMIEHEN MUISTIINPANOJA

ENSIMMÄINEN VARIANTTI

(Haltioituneita suosionosoituksia.) Toverit, sallikaa minun aloittaa niistä tapahtumista, joista olette lukeneet eilen ja tänään sanomalehtien palstoilta. Ne ovat Unkarin tapahtumat.

Te tiedätte, että maaliskuun loppuun saakka Unkarissa vallitsi „kerenskiläiskomento”, ja vasta maaliskuun lopulla kerenskiläiskomennon edustajat väistyivät käsitettyään, etteivät he voi pysyä vallassa, ja sosialistisovittelijat lähettivät edustajansa vankilaan tapaamaan tov. Bela Kunia, joka oli toiminut aikoinaan meidän Punaisen Armeijamme riveissä. He ryhtyivät neuvotteluihin hänen kanssaan, ja tov. Bela Kun joutui vankilasta suoraa päätä hallitukseen.

Viime aikoina on kuitenkin saatu tietoja, että Unkarin sosialistisen puolueen sisällä on alkanut tapahtua jotain nurinkurista.

Edelleen Lenin puhui siitä, kuinka romanialaiset joukot marssivat Budapestiin. Mutta siihen ei kannata erikoisemmin kiinnittää huomiota.

Samoin oli meilläkin, sanoi hän, eri rintamilla. Meillä kuitenkin oli riittävästi voimia selustassa lujittaaksemme asemaamme niin, että pystyimme sitten vastaamaan Koltshakille asian vaatimalla tavalla tai niin kuin vastasimme Pietarin rintamalla. Tehän tiedätte, että joukkomme ovat valloittaneet Jamburgin.

Edelleen Lenin puhui siitä poliittisesta kokemuksesta, jota olemme tänä aikana saaneet. Sellaista kokemusta ei tietenkään ole unkarilaisilla.

Me emme kuitenkaan masennu, sillä tiedämme, mihin koltshakilais- ja kornilovilaiskomennon tilapäinen voitto johtaa. Juhlikoon romanialainen koltshakilaiskomento nyt voittoaan Unkarin työläisten ruumiskasoilla. Mutta me tiedämme, ettei sen voitto ole pitkäaikainen. Tosin tuosta raskaasta sodasta voidaan selviytyä vain työläisten raudanlujalla voimalla, joka auttaa jokaista työtätekevää ja ranskaisee jokaista keinottelijaa.

Sitten Lenin puhui sovittelijain — menshevikkien ja eserrien — toiminnasta Siperiassa, nämä syyttävät nyt Neuvostohallitusta väärästä taktiikasta, vaikka eivät itsekään ole kyenneet näyttämään esimerkkiä taktiikasta. Itse asiassa kaikki se, mitä on tapahtunut Siperiassa, kaikki menshevikkien ja eserrien antamat lupaukset ovat aiheuttaneet pelkiä kärsimyksiä niin talonpojille kuin työläisillekin. Ranskan, Englannin ja muiden maiden työläiset ovat kuitenkin alkaneet käsittää tilannetta yhä paremmin sen jälkeen, kun Versailles'in rauha allekirjoitettiin.

Siksi Unkarin viime tapahtumat, niin raskaita kuin ne ovatkin, muistuttavat Denikinin ja Koltshakin valta-alueilla sattuneita tapahtumia. Nuo tapahtumat avaavat satojen tuhansien työläisten silmät ja osoittavat heille, että pääoma kurkottaa kättään periäkseen vekselisaatavat, jotka se on menettänyt.

Edelleen Lenin puhui salaliitoista, joita menshevikit, sosialistivallankumoukselliset ja kapitalistit järjestävät päästäkseen uudelleen valtaan. Näin tehdessään salaliitollaiset kehottavat Neuvostohallitusta luopumaan terroristista.

Ei, me emme luovu terroristista, sillä tiedämme, että sellainen luopuminen johtaisi Koltshakien ja Denikinien tilapäiseen voittoon! Tässä sodassa pääoma on surmannut itsensä. Ja tuo menehtyvä peto karjuu nyt työläisille henkiiheverissään. Mutta se ei voi lykätä hengenheittoaan, se menehtyy! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

#### TOINEN VARIANTTI

Toverit, sallikaa minun tehdä nyt teille selkoa niistä Unkarin tapahtumista, joiden todistajina me vastikään olemme olleet.

Kuten tunnettua, tämän vuoden maaliskuun loppuun saakka siellä vallitsi „kerenskiläiskomento” kaikkinen ihannoituksineen. Kun sitten maaliskuun 21 p:nä siellä pystytettiin yhtäkkiä Neuvostojen valta, ja lisäksi sikäläiset menshevikit suostuivat antamaan kannatuksensa tuolle vallalle, niin saattoi luulla jonkin uuden aikakauden koittaneen sosialistisessa liikkeessä... Mutta viime tapahtumat ovat osoittaneet meille, etteivät sosialistisovittelijat ole lainkaan muuttuneet. Nähtävästi Unkarin nykyisissä tapahtumissa toistuu suuressa mittakaavassa se, mitä tapahtui hiljattain meidän nähtemme Bakussa<sup>91</sup>.

Lenin kuvaili mieleenpainuvasti Bakun proletariaatin traagillisia vaiheita, kun sen sosialistiluopiot pyysivät apua englantilaiselta sotilasjohdolta ja tekivät työläisten selän takana salaisen sopimuksen Lännen imperialistien kanssa. Puhuja tähdensi analogiaa tuon Bakun tragedian ja Unkarissa nyt tapahtuneen vallankaappauksen välillä, kertoi radiosanomasta, josta saimme tietää, että romanialaiset ovat jo marssineet punaiseen Budapestiin.

Edelleen Lenin vertaili Unkarin ja Neuvosto-Venäjän tilannetta ja mainittuaan lyhyesti kaikista tilapäisistä vastoinkäymisistämme puhui siitä, että meidän pelastuksemme on ollut ja on alueemme valtava laajuus, kun taas Unkari on liian pieni voidakseen torjua kaikki vihollisensa. Siirtyen sitten kysymykseen sovittelijoista yleensä puhuja kosketteli myös meidän venäläisiä sovittelukannalla olevia sosialistisia puolueitamme ja sanoi:

— Kun Venäjän sovittelijat tekivät virheen Kerenskin aikana, kuusi kuukautta jatkuneen käytännöllisen toiminnan kaudella, niin miksi he eivät korjanneet tuota virhettä Koltshakin komennon aikana Siperiassa?

Asia on kuitenkin siten, että myös denikiniläiset livertelevät meille Perustavasta kokouksesta, vastavallankumous ei esiinny missään avoimesti, ja siksi sanomme: mitkään tilapäiset vastoinkäymiset, sellaiset kuin Unkarin viime tapahtumat, eivät saa meitä hämmentymään. Vallankumous on ainoa ulospääsy kaikista onnettomuuksista, ja jäljelle jää vain yksi varma keino — proletariaatin diktatuuri. Me sanomme: jokainen uusi Punaisen Armeijan tappio vain karaisee tuota armeijaa, terästä sen lujutusta ja tietoisuutta, sillä työläiset ja talonpojat ovat nyt verellä lunastetun kokemuksensa perusteella alkaneet käsittää, mitä

porvariston ja sovittelijain valta tuo meille tullessaan. Menehtyvää peto — yleismaailmallinen pääoma — reuhtoo viimeisin voimin, mutta menehtyy sittenkin! (Myrskyisiä suosionosoituksia.)

*Ensimmäinen variantti*  
julkaistu elokuun 7 p:nä 1919  
„Izvestija VTsIK“ lehden 173. numerossa,  
*toinen variantti*  
elokuun 8 p:nä 1919  
„Vetshernije Izvestija Moskovskogo  
Soveta“ lehden 312. numerossa

*Julkaistaan sanomalehtien  
tekstin mukaan*

---

## TOVEREILLE SERRATILLE JA LAZZARILLE

Kalliit toverit ja ystävät! kiitos tervehdyksistä, jotka meille on lähetetty teidän puolueenne nimissä. Tiedämme varsin vähän liikkeestänne; meillä ei ole minkäänlaisia asiakirjoja. Kuitenkin se vähä, mitä tiedämme, todistaa meille, että me teidän kanssanne vastustamme Bernin keltaista Internationalea, joka pettää joukkoja, ja olemme Kommunistisen Internationalen kannalla. Neuvottelut, joita keltaisen Internationalen johtomiehet ovat käyneet puolueenne kanssa, todistavat, että he ovat vain pelkkä pääesikunta ilman armeijaa. Proletariaatin diktatuuri ja neuvostojärjestelmä ovat jo voittaneet moraalisesti kaikkialla maailmassa. Todellinen ja lopullinen voitto koittaa väistämättömästi maailman kaikissa maissa kaikista vaikeuksista ja verivirroista huolimatta, porvariston valkoisesta terrorista y.m. huolimatta.

Alas kapitalismi! Alas valheellinen porvarillinen demokratia! Eläköön koko maailman Neuvostotasavalta!

Aina teidän

V. Lenin

Moskova, elokuun 19 pnä 1919

*Julkaistu italian kielellä  
syyskuun 2 pnä 1919  
„Avanti!” lehden 243. numerossa  
Venäjän kielellä julkaistu  
ensi kerran v. 1932*

*Julkaistaan sanomalehden  
tekstin mukaan  
Venäjännös italian kielestä*



## KIRJE TYÖLÄISILLE JA TALONPOJILLE KOLTSHAKISTA SAAVUTETUN VOITON JOHDOSTA

Toverit! Punaiset joukot ovat vapauttaneet Koltshakin vallasta koko Uralin ja aloittaneet Siperian vapauttamisen. Uralin ja Siperian työläiset ja talonpojat ottavat riemulla vastaan Neuvostovallan, sillä se lakaisee rautaisella luudalla pois kaiken tilanherra- ja kapitalistisaastan, joka on näännyttänyt kansan pakkoveroilla, ilkiteoilla, ruoskimisilla, saattamalla jälleen voimaan tsaarinaikaisen sorron.

Mutta emme saa antaa Uralin vapauttamisesta ja punaisten joukkojen Siperiaan marssimisesta aiheutuneen yleisen ihastuksen ja riemun rauhoittaa itseämme. Vihollista ei ole vielä läheskään tuhottu. Sitä ei ole edes murrettu lopullisesti.

On jännitettävä kaikki voimat Koltshakin ja japanilaisten sekä muiden muukalaisrosvojen karkottamiseksi Siperiasta ja vieläkin enemmän on jännitettävä voimia, jotta vihollinen saataisiin tuhotuksi, jotta se ei pääsisi aloittamaan rosvoustaan uudelleen.

Miten se voidaan toteuttaa?

Uralin ja Siperian raskaat kokemukset samoin kuin kaikkien muidenkin, nelivuotisen imperialistisen sodan näännyttämien maiden kokemukset eivät saa jäädä meiltä huomioon ottamatta.

*Seuraavassa ne viisi tärkeintä opetusta, mitkä kaikkien työläisten ja talonpoikien, kaikkien työtätekevien tulee saada näistä kokemuksista ollakseen turvassa koltshakilaiskauden onnettomuuksien toistumiselta.*

*Ensimmäinen opetus.* Me tarvitsemme voimakkaan Punaisen Armeijan suojellaksemme työläisten ja talonpoikien valtaa rosvoilta, s.o. tilanherroilta ja kapitalisteilta. Me emme ole ainoastaan sanoissa, vaan teoissa todistaneet pystyvämme luomaan Punaisen Armeijan, todistaneet, että olemme oppineet johtamaan sitä ja voittamaan kapitalistit siitä huolimatta, vaikka maailman rikkaimmat maat auttavat heitä auliisti aseilla ja sotavarusteilla. Bolshevikit ovat todistaneet sen teoissa. Kaikkien työläisten ja talonpoikien — mikäli he ovat valvutuneita — pitää luottaa bolshevikkeihin Uralin ja Siperian monimiljoonaisen väestön kokemusten pohjalta eikä sanojen perusteella (on tyhmää uskoa pelkkiä sanoja). Mitä vaikein tehtävä on aseistaa työläiset ja talonpojat ja samalla käyttää päällystönä entisiä upseereita, joista suurin osa on myötätuntoisia tilanherroille ja kapitalisteille. Tämä tehtävä voidaan ratkaista vain oivallisella järjestelytaidolla, ankaralla ja tietoisella kurilla, jos laajat joukot luottavat työläiskomissaarien johtavaan kerrokseen. Bolshevikit ovat ratkaisseet tämän mitä vaikeimman tehtävän: meillä on esiintynyt entisten upseerien taholta hyvin paljon petturuutta, mutta siitä huolimatta Punainen Armeija on pysynyt käsissämme ja lisäksi oppinut myös voittamaan sekä tsarin kenraalit että Englannin, Ranskan ja Amerikan kenraalit.

Sen tähden jokaisen, joka haluaa vakavasti vapautua koltshakilaiskomennosta, on autettava kaikin voimin, kaikin keinoin ja kaikella taidollaan rakentamaan ja lujittamaan Punaista Armeijaa. Ei pakosta, vaan omantunnon kehotuksesta on noudatettava kaikkia Punaisesta Armeijasta annettuja lakeja, kaikkia määräyksiä, lujitettava kaikin tavoin sen kuria, autettava Punaista Armeijaa kaikella, millä vain itse kukin sitä auttaa voi — se on jokaisen valvutuneen työläisen ja talonpojan, joka ei halua koltshakilaiskomentoa, ensimmäinen ja kaikkein tärkein perusvelvollisuus.

Kuin tulta on kartettava partisanismia, eri joukko-osastoissa esiintyvää omavaltaisuutta, keskusvallan määräyksien väheksymistä, sillä se vie turmioon: sekä Ural, Siperia että Ukraina ovat siitä todistuksena.

Ken ei tue Punaista Armeijaa täydellä antaumuksella, ken ei pidä kaikin voimin yllä kuria ja järjestystä siinä, hän

on petturi ja kavaltaja, hän on koltshakilaiskomennon kannattaja, hänet on armotta tuhottava.

Kun meillä on luja Punainen Armeija, olemme voittamattomia. Ilman lujaa armeijaa joudumme väistämättä Koltshakin, Denikinin ja Judenitshin uhriksi.

*Toinen opetus.* Punainen Armeija ei voi olla luja, ellei valtiolla ole suuria viljavarastoja, sillä ilman niitä ei armeijaa voida vapaasti siirrellä eikä kouluttaa sitä kunnollisesti. Ilman niitä ei voida ruokkia työläisiä, jotka tekevät työtä armeijan hyväksi.

Jokaisen valveutuneen työläisen ja talonpojan pitää tietää ja muistaa juuri valtion viljavarastojen riittämättömyyden olevan nyt perussyynä siihen, että Punaisen Armeijamme menestykset eivät ole kyllin nopeita ja pysyviä. Ken ei luovuta viljaylijäämiä valtiolle, hän auttaa Koltshakia, hän on työläisten ja talonpoikain pettäjä ja kavaltaja, hän on syyllinen kymmenien tuhansien Punaisessa Armeijassa palvelevien työläisten ja talonpoikien tarpeettomaan kuolemaan ja kärsimykseen.

Veijarit, keinottelijat ja aivan takapajuiset talonpojat tuumivat näin: parempihan minun on myydä viljaa vapaaseen hintaan, silloin saan paljon enemmän kuin valtion maksamilla kiinteillä hinnoilla.

Mutta juuri siitähän tässä on kysymyksenkin, että vapaa myynti kehittyi keinotteluksi, harvat rikastuvat ja vain rikkaat tulevat kylläisiksi, kun taas työtätekevät joukot saavat kärsiä nälkää. Sen olemme nähneet käytännössä Siperian ja Ukrainan viljavimmilla seuduilla.

Viljan vapaan myynnin vallitessa pääoma riemuitsee, mutta työ näkee nälkää ja puutetta.

Viljan vapaan myynnin vallitessa hinnat nousevat tuhansiin rupliin puudalta, raha menettää arvonsa, kourallinen keinottelijoita rikastuu, mutta kansa köyhtyy.

Viljan vapaan myynnin vallitessa valtion varastot ovat tyhjä, armeija on voimaton, teollisuus kuoleutuu, Koltshakin ja Denikinin voitto on väistämätön.

Vain rikkaat, vain työväen ja talonpoikien vallan vannoutuneet viholliset ovat tietoisesti viljan vapaan myynnin kannalla. Sen, joka on tietämättömyyttään viljan vapaan myynnin kannalla, pitää oppia Siperian ja Ukrainan tapauksista ja ymmärtää, miksi viljan vapaa myynti merkitsee Koltshakin ja Denikinin voittoa.

On vielä takapajuisia talonpoikia, jotka järkeilevät näin: antakoon valtio ensin minulle viljaa vastaan hyviä tavaroita sodanedellisillä hinnoilla, sitten minäkin annan viljaylijäämät, muuten en anna. Ja tuollaisilla järkeilyillä veijarit ja tilanherrain kannattajat „kalastelevat” usein tietämättömiä talonpoikia.

On helppo ymmärtää, että työväen valtio, jonka kapitalistit ovat köyhdyttäneet puille paljaille Konstantinopolin omistuksesta käydyllä nelivuotisella ryöstösodalla ja jota Koltshakit ja Denikinit sitten vielä hävittävät kostonvimmassaan koko maailman kapitalistien avustamina — on helppo ymmärtää, että työväen valtio ei voi nyt heti antaa talonpojille tavaroita, sillä teollisuus on pysähdyksissä. Ei ole viljaa, ei ole polttoaineita, ei ole teollisuutta.

Jokainen järkevä talonpoika myöntää, että nälkää kärsivälle työläiselle on annettava viljaylijäämät lainaksi sitä vastaan, että saadaan teollisuuden tuotteita.

Niinpä nytkin. Kaikki valvutuneet, järkevästi ajattelevat talonpojat, kaikki paitsi veijarit ja keinottelijat, myöntävät, että työväen valtiolle on annettava lainaksi *kaikki viljaylijäämät täydellisesti*, sillä silloin valtio voi kunnostaa teollisuuden ja antaa talonpojille teollisuuden tuotteita.

Meiltä voidaan kysyä: luottavatko talonpojat työväen valtioon niin paljon, että antaisivat sille viljaylijäämiä lainaksi?

Me vastaanamme: Ensiksikin valtio antaa kuitenkin saadusta lainasta seteleinä. Toiseksi kaikki talonpojat tietävät kokemuksesta, että työväen valtio, s.o. Neuvostovalta, auttaa työtätekeviä, taistelee tilanherroja ja kapitalisteja vastaan. Sen tähden Neuvostovaltaa sanotaankin työläisten ja talonpoikien vallaksi. Kolmanneksi talonpojilla ei ole muuta vaihtoehtoa: pitää uskoa joko työmiestä tai kapitalistia; antaa luottamuksensa ja lainata joko työväen valtiolle tahi kapitalistien valtiolle. Muuta vaihtoehtoa ei ole Venäjällä eikä missään maassa koko maailmassa. Mitä tietoisemmiksi talonpojat tulevat, sitä lujemmin he kannattavat työläisiä, sitä vahvempi on heidän päätöksensä auttaa kaikin tavoin työväen valtiota, jotta tilanherrojen ja kapitalistien vallan palautuminen kävisi mahdottomaksi.

*Kolmas opetus.* Jotta Koltshak ja Denikin saataisiin lopullisesti lyödyksi, on noudatettava mitä ankarinta val-

larikumouksellista järjestystä, noudatettava tinkimättä Neuvostovallan lakeja ja asetuksia ja valvottava, että kaikki tottelevat niitä.

Koltshakin voitot Siperiassa ja Uralilla näyttivät meille kaikille selvästi, että vähäisinkin epäjärjestys, vähäisinkin Neuvostovallan lakien rikkominen, vähäisinkin huolimattomuus tai laiminlyönti auttaa heti tilanherroja sekä kapitalisteja lujittumaan, koituu heidän hyödykseen. Sillä tilanherroja ja kapitalisteja ei ole hävitetty eivätkä he tunnusta itseään voitetuiksi; jokainen järkevä työmies ja talonpoika näkee, tietää ja käsittää, että heidät on vasta lyöty hajalle, että he ovat piiloutuneet kätköpaikkoihinsa ja naamioituneet useinkin neuvostomielisyyden „suojavärillä”. Paljon tilanherroja on soluttautunut neuvostotiloille, kapitalisteja — kaikenlaisiin „päähallintoihin” ja „keskushallintoihin”, neuvostovirkailijoiksi; he vaanivat joka askeleella Neuvostovallan erehdyksiä ja heikkouksia kukistaakseen sen, auttaakseen tänään tshekkoslovakkeja ja huomenna Denikiniä.

On kaikin voimin etsittävä ja otettava kiinni näitä rosvoja, piileskeleviä tilanherroja ja kapitalisteja, vedettävä heidät esiin *kaikista lymypaikoistaan*, paljastettava ja rangaistava säälimättä, sillä he ovat työtätekevien pahimpia vihollisia, taitavia, kokeneita vihollisia, jotka odottavat kärsivällisesti soveliasta hetkeä toteuttaakseen salahankkeensa; he ovat sabotaasinharjoittajia, valmiita mihin tahansa rikoksiin vahingoittaakseen Neuvostovaltaa. Näitä työtätekevien vihollisia, tilanherroja, kapitalisteja, sabotaasinharjoittajia ja valkoisia kohtaan on oltava säälimättömiä.

Mutta näiden vihollisten kiinnisaamiseksi on oltava taitavia, varovaisia, tietoisia, on mitä huolellisimmin pidettävä silmällä vähäisimpiäkin epäjärjestyksen ilmauksia, vähäisimpiäkin laiminlyöntejä Neuvostovallan lakien tunnollisessa täyttämässä. Tilanherrojen ja kapitalistien voima ei ole vain siinä, että heillä on tietoja sekä kokemusta, ei vain siinä, että he saavat apua maailman rikkaimmilta mailta, vaan myös niiden laajojen joukkojen tottumusten ja tietämättömyyden voimassa, jotka haluavat elää „vanhaan tapaan” eivätkä ymmärrä, että Neuvostovallan lakien tiukka ja tunnollinen noudattaminen on välttämätöntä.

Pieninkin laittomuus, pieninkin neuvostojärjestyksen rikkomus on jo *aukko*, jota työtätekevien viholliset käyttävät viipymättä hyväkseen — se on *kiinnekohta*, johon he tarttuivat auttaakseen Koltshakia ja Denikiniä voittoon. Olisi rikollista unohtaa, että koltshakilaiskomento sai alkunsa vähäisestä harkitsemattomuudesta tshekkoslovakkien suhteen, eräiden rykmenttien vähäisestä kurittomuudesta.

*Neljäs opetus.* Rikollista ei ole vain sen unohtaminen, että koltshakilaiskomento alkoi pikkuasiasta, rikollista on myös unohtaa, että menshevikit („sosialidemokraatit”) ja eserrät („sosialisti-vallankumoukselliset”) auttoivat sen muodostumista ja suoranaisesti tukivat sitä. On jo aika oppia arvioimaan poliittisia puolueita niiden tekojen eikä niiden sanojen mukaan.

Menshevikit ja eserrät, vaikkakin he sanovat itseään sosialisteiksi, ovat todellisuudessa *valkoisten apureita*, tilanherrojen ja kapitalistien apureita. Paitsi yksityisiä tosiasioita sen ovat käytännössä todistaneet kaksi suurta aikakautta Venäjän vallankumouksen historiassa: 1) kerenskiläiskomennon kausi ja 2) koltshakilaiskomennon kausi. Kummallakin kerralla menshevikit ja eserrät väittivät olevansa „sosialisteja” ja „demokraatteja”, mutta esittivät todellisuudessa *valkokaartilaisten apureiden* osaa. Olisimmeko todella niin tyhmiä, että uskoisimme heitä nyt, kun he ehdottavat, että heidän sallittaisiin vielä kerran „yrittää” ja nimittävät tätä sallimista „socialistiseksi (eli demokraattiseksi) yhteisrintamaksi”? Onko todella vielä koltshakilaiskomennon jälkeenkin olemassa talonpoikia, yksilöitä lukuunottamatta, jotka eivät ymmärrä sitä, että „yhteisrintama” menshevikkien ja eserrien kanssa on yhteenliittymistä Koltshakin apureitten kanssa?

Sitä vastaan voidaan väittää: menshevikit ja eserrät ovat tajunneet erehdyksensä ja luopuneet kaikkinaisista liitoista porvariston kanssa. Mutta sehän ei ole totta. Ensinnäkään oikeistolaiset menshevikit ja eserrät eivät ole edes sanoneet luopuvansa sellaisesta liitosta, mitään rajaa näihin „oikeistolaisiin” taas *ei ole*, ja on „vasemmisto”-menshevikkien ja -eserräin syytä, ettei sitä ole; „tuomitessaan” sanoissa omat „oikeistolaisensa”, parhaatkin menshevikkien ja eserrien joukosta ovat kaikista puheistaan huolimatta todellisuudessa *voimattomia* niiden rinnalla. Toiseksi, jopa parhaatkin menshevikkien ja eserrien joukosta puolustavat

juuri *koltshakilaisia aatteita*, jotka edistävät porvariston ja Koltshakin sekä Denikinin asiaa ja verhoavat näiden likaisia ja verisiä kapitalistisia tekoja. Sellaisia aatteita ovat: kansanvalta, yleinen, yhtäläinen ja välitön äänioikeus, Perustava kokous, painovapaus y.m. Kaikkialla maailmassa näemme kapitalistisia tasavaltoja, jotka puolustelevat juuri tällä „demokraattisella” valheella kapitalistien herruutta ja siirtomaiden orjuuttamiseksi käytäviä sotia. Me näemme täällä meillä, miten sekä Koltshak että Denikin yhtä hyvin kuin Judenitsh ja kuka tahansa kenraali jakelee auliisti tuollaisia „demokraattisia” lupauksia. Voidaanko uskoa henkilöä, joka auttaa suullisten lupausten tähden ilmeistä ryöväriä? Menshevikit ja eserrät, kaikki poikkeuksetta, auttavat ilmeisiä ryöväreitä, koko maailman imperialisteja, kaunistellen valedemokraattisilla tunnuksilla *heidän* valtaansa, *heidän* sotaretkeään Venäjälle, *heidän* herruuttaan, *heidän* politiikkaansa. Kaikki menshevikit ja eserrät tarjoavat meille „liittoa” sellaisilla ehdoilla, että tekisimme myönnytyksiä kapitalisteille ja heidän johtajilleen, Koltshakille ja Denikinille, että esimerkiksi „luopuisimme terroristista” (silloin kun meitä vastassa on koko Ententen miljardimiesten terrori, Venäjällä salaliittoja järjestävien rikkaimpien maiden liiton terrori) tai avaisimme tien vapaalle viljakaupalle j.n.e. Nämä menshevikkien ja eserräin „ehdot” merkitsevät seuraavaa: me menshevikit ja eserrät kallistumme kapitalistien puolelle ja haluamme „yhteisrintamaa” bolshevikkien kanssa, joita vastaan kapitalistit toimivat käyttäen hyväkseen jokaista myönnytystä! Ei, herrat menshevikit ja eserrät, nyt saatte jo etsiä jostakin muualta kuin Venäjältä niitä, jotka teitä uskoisivat. Venäjän valveutuneet työläiset ja talonpojat ovat käsittäneet, että menshevikit ja eserrät ovat valkokaartilaiden apureita, toiset tietoisia ja paatuneita, toiset ymmärtämättömiä ja itsepintaisesti vanhoista virheistään kiinni pitäviä, mutta kaikki silti valkokaartilaiden apureita.

*Viides opetus.* Kaikkien talonpoikien pitää tehdä epäröimättä valintansa työväen valtion hyväksi, jotta Koltshak ja koltshakilaiskomento saataisiin hävitetyksi, jotta estettäisiin niitä nousemasta uudelleen. Talonpoikia pelotellaan (varsinkin heitä pelottelevat kaikki menshevikit ja eserrät, jopa „vasemmistolaisetkin”) „yhden puolueen

diktatuurin”, bolshevikkikommunistien puolueen diktatuurin möröllä.

Koltshakin tapauksesta talonpojat ovat oppineet, ettei mörköä tarvitse pelätä.

Joko tilanherrain ja kapitalistien diktatuuri (s.o. rautainen valta) tahi työväenluokan diktatuuri.

Keskitiötä ei ole. Keskitiestä haaveilevat turhaan herraskaiset intellektuellit, herrapahaset, jotka ovat oppineet kehnosti ja keunoista kirjoista. Keskitiötä ei maailmassa ole eikä voi olla. Joko porvariston diktatuuri (naamioituna koreisiin eserräläisiin ja menshevistisiin fraaseihin kansanvallasta, perustavasta kokouksesta, vapauksista y.m.) tahi proletariaatin diktatuuri. Ken ei ole oppinut sitä koko XIX vuosisadan historiasta, hän on auttamaton idiootti. Ja Venäjällä me kaikki olemme nähneet, miten menshevikit ja eserrät haaveilivat keskitiestä Kerenskin kaudella ja Koltshakin vallan aikana.

Ketä nuo haaveilut hyödyttivät? Ketä ne auttoivat? — Koltshakia ja Denikiniä. Keskitiestä haaveksijat ovat Koltshakin apureita.

Uralilla ja Siperiassa työläiset ja talonpojat ovat kokeuksensa nojalla vertailleet porvariston diktatuuria ja työväenluokan diktatuuria toisiinsa. Työväenluokan diktatuuria toteuttaa sama bolshevikkipuolue, joka on ollut yhtä koko vallankumouksellisen proletariaatin kanssa jo vuodesta 1905 ja vielä aikaisemmista ajoista.

Työväenluokan diktatuuri merkitsee: työväen valtio nujertaa empimättä kapitalistit ja tilanherrat, nujertaa noita riistäjiä avustavat petturit ja kavaltajat, voittaa ne.

Työväen valtio on tilanherrain ja kapitalistin, keinottelijain ja veijarin armoton vihollinen, maan ja pääoman yksityisomistuksen vihollinen, rahavallan vihollinen.

Työväen valtio on työtätekevien ja talonpoikaiston ainoa uskollinen ystävä ja auttaja. Ei mitään horjuntaa pääoman puoleen, työtätekevien liitto taistelussa pääomaa vastaan, *työläisten ja talonpoikain valta, Neuvostovalta* — sitä merkitsee käytännössä „työväenluokan diktatuuri”.

Menshevikit ja eserrät tahtovat säilyttää talonpoikia näillä sanoilla. Siitä ei tule mitään. Koltshakin jälkeen jopa syrjäseutujenkin työläiset ja talonpojat ovat ymmärtäneet, että nämä sanat tarkoittavat *juuri sitä, mitä ilman ei ole pelastusta Koltshakista.*



Alas horjuvat, selkärangattomat, pääoman apureiksi luisuvat, pääoman iskulauseiden ja lupausten pauloihin joutuneet! Armoton taistelu pääomaa vastaan ja työtätekevien liitto, talonpoikien ja työväenluokan liitto — sellainen on koltshakilaiskomennon antama viimeinen ja tärkein opetus.

*N. Lenin*

Elokuun 24 pnä 1919

„Pravda” № 190,  
elokuun 28 pnä 1919

*Julkaistaan V. I. Leninin kirjasen  
„Kirje työläisille ja talonpojille  
Koltshakista saavutetun voiton  
johdosta” Moskova, 1919,  
tekstin mukaan*

**KIRJE SYLVIA PANKHURSTILLE** <sup>92</sup>

TOVERI SYLVIA PANKHURST, LONTOO

Elokuun 28 pnä 1919

Kallis toveri! Kirjeenne heinäkuun 16 pltä 1919 sain vasta eilen. Olen erittäin kiitollinen Teille Englantia koskevasta informaatiosta ja koetan täyttää pyyntönne, t.s. vastata kysymykseenne.

En epäile lainkaan sitä, että monet työläiset, jotka edustavat proletariaatin parhaita, rehellisimpiä, todella vallankumouksellisia aineksia, vastustavat parlamentarismia ja kaikkinaista parlamenttityöhön osallistumista. Tällainen suhtautuminen on sitä käsitettävämpää, mitä vanhempia ovat kyseisen maan kapitalistinen kulttuuri ja porvarillinen demokratia, sillä vanhojen parlamentaaristen maiden porvaristo on oppinut mainiosti teeskentelemään ja pettämään kansaa tuhansin eri tavoin, se esittää porvarillisen parlamentarismia „demokratiana yleensä” tai „puhtaana demokratiana” ynnä muuna sen kaltaisena, se salaa taidokkaasti parlamentin miljoonat yhdyssiteet pörssiin ja kapitalisteihin, käyttää hyväkseen lahjottavaa, ostettavissa olevaa sanomalehdistöä ja panee kaikin keinoin liikkeelle rahan voiman, pääoman mahdin.

Ei ole epäilemistä, että Kommunistinen Internationale ja eri maiden kommunistiset puolueet tekisivät korjaamattoman virheen, jos torjuisivat luotaan työläiset, jotka ovat Neuvostovallan puolella, mutta eivät suostu osallistumaan parlamentaariseen taisteluun. Jos kysymys otetaan yleensä, teoreettisesti, niin nimenomaan tuo ohjelma, t.s. taistelu Neuvostovallan puolesta, Neuvostotasavallan puolesta, voi yhdistää ja sen tulee nyt yhdistää ehdottomasti kaikki työläispiireistä lähtöisin olevat vilpittömät, rehelliset vallankumoukselliset. Hyvin monista työläisanarkisteista tulee

nyt vilpittömiä Neuvostovallan kannattajia, ja kun asia ker-  
ran on siten, niin se todistaa, että he ovat parhaita toverei-  
tamme ja ystäviämme, parhaita vallankumouksellisia, jotka  
ovat olleet marxilaisuuden vihollisia vain väärinkäsityksen  
takia, eivätkä oikeastaan väärinkäsityksenkään takia, vaan  
siksi, että II Internationalen aikakaudella (1889—1914)  
vallitsevana ollut virallinen sosialismi kavalsi marxilaisuus-  
den, suistui opportunistiin, vääristeli ylipäänsä Marxin  
vallankumouksellista oppia ja varsinkin hänen oppiaan vuo-  
den 1871 Pariisin Kommuunin opetuksista. Olen kirjoittanut  
siitä seikkaperäisesti teoksessani „Valtio ja vallankumous”  
enkä sen vuoksi puutu enempää tähän kysymykseen.

Miten on meneteltävä, jos kyseisessä maassa henkilöt,  
jotka ovat kommunisteja vakaumuksiltaan ja vallankumouk-  
sellisen toimintavalmiutensa puolesta, Neuvostovallan  
(„neuvostojärjestelmän”, kuten ei-venäläiset toisinaan sano-  
vat) vilpittömät kannattajat, eivät voi yhdistyä, koska hei-  
dän välillään on erimielisyyttä parlamenttiin osallistumi-  
sesta?

Minä en pitäisi sellaista erimielisyyttä oleellisena nykyi-  
senä aikana, sillä taistelu Neuvostovallan puolesta on  
proletariaatin poliittista taistelua sen kaikkein korkeim-  
massa, tietoisimmassa ja vallankumouksellisimmassa muo-  
dossa. Parempi on olla vallankumouksellisten työläisten  
kanssa silloin, kun he erehtyvät osakysymyksessä tai tois-  
arvoisessa kysymyksessä, kuin „virallisten” sosialistien eli  
socialidemokraattien kanssa, jos nämä eivät ole vilpittömiä  
eivätkä lujia vallankumouksellisia, eivät halua tahi eivät  
osaa tehdä vallankumouksellista työtä työväenjoukkojen  
keskuudessa, vaikka ovatkin oikean taktiikan kannalla tässä  
osakysymyksessä. Ja kysymys parlamentarismista on nyt  
osakysymys, toisarvoinen kysymys. Rosa Luxemburg ja  
Karl Liebknecht olivat mielestäni oikeassa puolustaessaan  
tammikuussa 1919 spartakistien konferenssissa Berliinissä  
osallistumista Saksan porvarillisen parlamentin, perustavan  
„Kansalliskokouksen” vaaleihin sanotun konferenssin enem-  
mistöä *vastaan*<sup>93</sup>. Mutta he olivat tietenkin vielä enemmän  
oikeassa pitäessään parempana pysyä yhdessä kommunisti-  
sen puolueen kanssa, joka teki osittaisen virheen, kuin liittyä  
Scheidemannin ja hänen puolueensa kaltaisiin suoranaisiin  
socialismin kavaltajiin tai niihin lakeijasieluihin, doktrinää-  
reihin, pelkureihin, porvariston tahdottomiin apureihin ja

tosiasiallisiin reformisteihin, joita ovat Kautsky, Haase, Däumig ja koko tuo saksalaisten „riippumattomien puolue”.

Minä henkilökohtaisesti olen vakuuttunut siitä, että Englannin vallankumoukselliset työläiset ovat tehneet virheen kieltäytyessään osallistumasta parlamenttivaaleihin, mutta on parempi tehdä sellainen virhe kuin hidastaa suuren kommunistisen työväenpuolueen muodostamista Englannissa kaikista Teidän luettelemistanne, bolshevismille myötämielisistä ja vilpittömästi Neuvostotasavallan puolella olevista suunnista ja aineksista. Jos esimerkiksi B.S.P:n<sup>94</sup> riveistä löytyisi vilpittömiä bolshevikkeja, jotka kieltäytyisivät parlamenttiin osallistumista koskevien erimielisyyksien takia yhdistymästä heti kommunistiseksi puolueeksi yhdessä suuntien n:o 4, n:o 6 ja n:o 7 kanssa, niin nuo bolshevikit tekisivät mielestäni tuhat kertaa suuremman erehdyksen kuin mitä on erheellinen kieltäytyminen osallistumasta Englannin porvarillisen parlamentin vaaleihin. Näin sanoessani edellytän tietenkin, että kaikilla näillä suunnilla 4, 6 ja 7 on todella olemassa yhdyssiteet työväen *joukkoihin*, eivätkä ne ole *vain* pieniä intellektuelliryhmiä, kuten asianlaita Englannissa usein on. Tässä suhteessa ovat nähtävästi hyvin tärkeitä Workers Committeees ja Shop Stewards\*, joilla luulisi olevan läheiset yhteydet *joukkoihin*.

Kiinteä yhteys työläisjoukkoihin, taito harjoittaa jatkuvaa agitaatiotyötä niiden keskuudessa, osallistuminen jokaiseen lakkoon, reagointi jokaiseen joukkojen vaatimukseen, se on tärkeintä kommunistiselle puolueelle, varsinkin sellaisessa maassa kuin Englannissa, missä (kuten sivumennen sanoen kaikissa muissakin imperialistisissa maissa) sosialistiseen ja ylipäänsä työväenliikkeeseen on tähän saakka osallistunut etupäässä suppea joukko työväen huippukerrok- sia, työväenaristokratian edustajia, jotka ovat suurimmalta osaltaan läpeensä ja auttamattomasti reformismin turmele- mia, porvarillisten ja imperialististen ennakkoluulojen kahlehtimia. Ei voi olla puhettakaan vakavasta kommunistisesta työväenliikkeestä, ellei taistella noita huippukerrok- sia vastaan, ellei luhisteta perinpohjin sitä arvovaltaa, joka niillä on työväen keskuudessa, ellei saada joukkoja vakuut-

\* — Työläiskomiteat ja tehtaanvanhimmat. *Toim.*

tuneiksi noiden kerrosten täydellisestä porvarillisesta turmeltuneisuudesta. Tämä pätee sekä Englantiin että Ranskaan, sekä Amerikkaan että Saksaan nähden.

Ne vallankumoukselliset työläiset, jotka kohdistavat hyökkäilynsä parlamentarismia vastaan, ovat aivan oikeassa sikäli, mikäli nuo hyökkäilyt ilmaisevat porvarillisen parlamentarismien ja porvarillisen demokratian periaatteellista kieltämistä. Neuvostovalta, Neuvostotasavalta — siinä se, mitä työväen vallankumous on asettanut porvarillisen demokratian tilalle, siinä on kapitalismista sosialismiin siirtymisen muoto, proletariaatin diktatuurin muoto. Eikä parlamentarismien arvostelu ole vain oikeutettua ja välttämätöntä Neuvostovaltaan siirtymisen perusteluna, vaan se on myös aivan paikallaan oivalluksena, että parlamentarismi on historiallisesti sovinnasta ja rajoittunutta, että se liittyy kapitalismiin ja vain kapitalismiin, että se (parlamentarismi) on edistyksellistä keskiaikaisuuteen verrattuna ja *taantumuksellista Neuvostovaltaan verrattuna*.

Parlamentarismien arvostelijat Euroopassa ja Amerikassa, jos he kuuluvat anarkisteihin ja anarkosyndikalisteihin, ovat kuitenkin hyvin usein väärässä sikäli kuin he hylkäävät *kaikkinaisen osallistumisen* vaaleihin ja parlamenttityöhön. Se johtuu yksinkertaisesti vallankumouksellisen kokemuksen puutteesta. Me venäläiset olemme kokeneet XX vuosisadalla kaksi suurta vallankumousta ja tiedämme hyvin, millainen merkitys parlamentarismilla voi olla ja tosiasiallisesti onkin vallankumouksellisena aikana yleensä ja *välittömästi vallankumouksen aikana* erikoisesti. Porvarilliset parlamentit on syrjäytettävä ja niiden tilalle tulee perustaa neuvostolaitoksia. Se on epäilemätöntä. Venäjän, Unkarin, Saksan ja muiden maiden kokemuksen valossa on nyt varmaa, että niin *tapahtuu ehdottomasti* proletaarisen vallankumouksen aikana. Sen vuoksi työväenjoukkojen järjestelmällistä valmistamista siihen, Neuvostovallan merkityksen selittämistä niille jo ennakolta, Neuvostovallan puolesta harjoitettavaa propagandaa ja agitaatiota — kaikkea tätä on pidettävä työläisen *ehdottomana* velvollisuutena, jos hän haluaa olla tositeolla vallankumouksellinen. Me venäläiset kuitenkin suoritimme *tuota* tehtävää toimimalla myös parlamenttiareenalla. Edustajamme osasivat harjoittaa tsaarivallan ja tilanherrojen väärennetyssä Duumassa vallankumouksellista ja tasavaltalaista propagandaa. Aivan

samoin voidaan ja pitää *harjoittaa neuvostopropagandaa* porvarillisissa parlamenteissa, niiden sisältä käsin.

Mahdollisesti tässä tai tuossa parlamentaarisessa maassa on vaikea päästä siihen heti kohta. Se on kuitenkin toinen asia. On pyrittävä siihen, että kaikkien maiden vallankumoukselliset työläiset omaksuisivat tämän oikean taktiikan. Ja jos työväenpuolue on todella *vallankumouksellinen*, jos se on todella *työväen* puolue (t.s. jos sillä on yhteydet joukkoihin, työtätekevien enemmistöön, proletariaatin *syviin riveihin* eikä vain sen huippukerrokseen), jos se on todella *puolue*, t.s. lujasti ja todenteolla yhteenliittynyt *vallankumouksellisen etujoukon järjestö*, joka osaa kaikin mahdollisin keinoin tehdä vallankumouksellista työtä joukkojen keskuudessa, niin silloin sellainen puolue osaa varmaankin pitää kurissa *omat* parlamentaarikkonsa, tehdä heistä todellisia vallankumouksellisia propagandisteja, sellaisia kuin Karl Liebknecht, eikä opportunisteja, ei niitä, jotka turmelevat proletariaattia porvariston menetelmillä, porvariston tottumuksilla, porvariston aatteilla, porvariston aatteettomuudella.

Jos Englannissa ei onnistuttaisi pääsemään tähän tavoitteen lähelle heti kohta, jos sen lisäksi Neuvostovalan kannattajien yhdistyminen Englannissa osoittautuisi ylipäänsä mahdottomaksi nimenomaan parlamentarismia koskevien erimielisyyksien ja vain niiden takia, niin silloin pitäisiin hyödyllisenä edistysaskeleena täydellistä yhtenäisyyttä kohti sitä, että perustettaisiin viipymättä *kaksi* kommunistista puoluetta, t.s. kaksi puoluetta, jotka kannattavat siirtymistä porvarillisesta parlamentarismista Neuvostovaltaan. Sallikoon toinen näistä puolueista osallistumisen porvarilliseen parlamenttiin, toinen kieltäköön sen; tuo erimielisyys on nyt niin epäoleellinen, että olisi viisainta olla jakautumatta sen takia. Mutta kahdenkin sellaisen puolueen rinnakkainen olemassaolo olisi suunnaton edistysaskel nykyiseen tilanteeseen verrattuna, se olisi kaiken todennäköisyyden mukaan siirtymistä täydelliseen yhtenäisyyteen, kommunismin pikaiseen voittoon.

Neuvostovalta ei ole vain osoittanut Venäjällä jo lähes kaksivuotisen kokemuksen nojalla sitä, että proletariaatin diktatuuri on mahdollinen *jopa* talonpoikaisessakin maassa ja että se kykenee pysymään pystyssä uskomattoman vaikeissa, ennen kuulumattoman vaikeissa olosuhteissa perus-

tamalla voimakkaan armeijan (mikä on paras todistus järjestyneisyydestä ja järjestyksestä).

Neuvostovalta on tehnyt enemmänkin: se on saavuttanut jo moraalisen voiton *koko* maailmassa, sillä työväenjoukot, vaikka ne saavatkin tietää vain rahtusen totuutta Neuvostovallasta, vaikka ne kuulevat tuhansia ja miljoonia valheita Neuvostovallasta, kaikkialla työväenjoukot *ovat jo Neuvostovallan puolesta*. Maailmanproletariaatti on jo oivalta-  
nut, että tuo valta on työtätekevien valtaa, että vain se tuo pelastuksen kapitalismista, pääoman sorrosta, imperialistien keskinäisistä sodista, että vain se vie kestäväään rauhaan.

Juuri siksi imperialistit saattavat aiheuttaa tappion joillekin erillisille Neuvostotasavalloille, mutta proletariaatin yleismaailmallista neuvostoliikettä on mahdoton voittaa.

Kommunistisin tervehdyksin

*N. Lenin*

P. S.\* Seuraava leike venäläisistä lehdistä antaa teille kuvan Englantia koskevasta informaatiostamme:

„Lontoo, 25.VIII. (Valkeasaaren kautta.) Kööpenhaminalaisen „Berlingske Tidenden” Lontoon kirjeenvaihtaja sähköttää kuluvan vuoden elokuun 3 p:nä Englannin bolshevistisen liikkeen johdosta: „Viime päivien lakot ja äskeiset paljastukset ovat horjuttaneet englantilaisten uskoa maansa immuunisuuteen bolshevismia vastaan. Lehdet pohdiskelevat nykyään vilkkaasti tuota kysymystä, ja viranomaiset tekevät kaikkensa näyttääkseen toteen, että „salaliitto” on ollut olemassa verrattain kauan ja että sen päämääränä ei ole ollut enempää eikä vähempää kuin vallitsevan järjestelmän kukistaminen. Englannin poliisi on pidättänyt vallankumoustoimikunnan, jolla sanomalehtien väitteiden mukaan oli käytettävissään sekä rahaa että aseita. „Times” on julkaissut muutamia pidätetyiltä löydettyjä asiapapereita. Ne sisältävät täydellisen vallankumouksellisen ohjelman, jonka mukaan koko porvaristo on riisutava aseista; työläisten ja puna-armeijalaisten edustajien Neuvostoille on hankittava aseita ja sotatarvikkeita ja muodostettava Punainen Armeija; kaikkiin valtion virkoihin on asetettava työläisiä. Edelleen on suunniteltu perustettavaksi vallankumouksellinen tuomioistuin poliittisia rikollisia ja niitä henkilöitä varten, jotka ovat syyllistyneet julmuuksiin vankeja kohtaan. Kaikki elintarvikkeet aiottiin takavarikoida. Parlamentti ja muut yhteiskunnallisen itsehallinnon elimet olisi hajotettava ja niiden tilalle perustettava vallankumouksellisia Neuvostoja. Työaika rajoitettaisiin kuuteen tuntiin ja alin viikkopalkka korotettaisiin 7 puntaan. Valtion velat samoin kuin kaikki muutkin velat mitätöitäisiin. Kaikki pankit, kauppa- ja teollisuusyritykset sekä kulkulaitos kansallistettaisiin.”

\* — Postscriptum — jälkikirjoitus. *Toim.*

Jos tämä on totta, niin minun täytyy ilmaista Englannin imperialisteille ja kapitalisteille heidän äänenkannattajansa, maailman rikkaimman sanomalehden „Timesin” \* välityksellä harras tunnustukseni ja kiitollisuuteni bolshevismiin hyväksi tehdystä oivallisesta propagandasta. Jatkaa samassa hengessä, hyvät „Timesin” herrat, te johdatatte Englantia oivallisesti bolshevismiin voittoon!

*Julkaistu syyskuussa 1919*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

---

---

\* —, „Ajat”. *Toim.*



## VAPAASTA VILJAKAUPASTA

### VOITON PERUSEHTO

Miten voidaan varmistaa voitto Koltshakista? Miten se saadaan viedyksi päätökseen samalla kun jatketaan Denikin nujertamista? miten voidaan vast'edes tehdä mahdottomiksi tilanherrojen, kapitalistien ja kulakkien yritykset palauttaa itselleen valta, maat, pääoma, herruus työläisiin ja talonpoikiin nähden?

Edellä esitetty kysymys on yhtä kuin kysymys Venäjän koko sosialistisen vallankumouksen kohtalosta. Jokainen tietoinen työläinen ja talonpoika harkitsee tuota kysymystä. Eikä ole vaikea vakuuttua siitä, että koko sosialistisen rakennustyön perustana on nyt elintarvikekysymys.

Kaikkien viljaylijäämien kokoaminen Neuvostomaan keskusvallan haltuun ja niiden oikea jakelu merkitsevät sitä, että teemme Punaisen Armeijamme voittamattomaksi, nujerramme lopullisesti Koltshakin ja Denikinin, kunnostamme teollisuuden ja turvaamme normaalin sosialistisen tuotannon sekä jakelun, turvaamme täydellisen sosialistisen järjestyksen.

Meillä on jo nyt riittävästi elintarvikkeiden hankinnassa ja sosialistisessa rakennustyössä saatua kokemusta käsittääksemme selvästi tuon tehtävän mittasuhteet ja keinot sen ratkaisemiseksi. Me tiedämme tehtävän koko vaikeuden, mutta tiedämme myös kokemuksesta, että olemme löytäneet oikean menettelytavan sen ratkaisemiseksi ja *voimme* ratkaista tuon tehtävän lopullisesti keskittymällä siihen entistä paremmin, lisäämällä tarmoamme, jännittämällä voimiamme, parantamalla koneistoamme.

1. VIII. 1917 ja 1. VIII. 1918 välisenä aikana valtio hankki 30 miljoonaa puuta viljaa. 1. VIII. 1918 ja 1. VIII. 1919

välisenä aikana noin 105 miljoonaa, s.o. 3½ kertaa enemmän, vaikka Donin seutu, Pohjois-Kaukasia sekä Länsi-Siperia kokonaisuudessaan ja melkein koko Ukraina, t.s. rikkaimmat vilja-alueet, olivat siihen aikaan määräysvaltamme ulkopuolella.

Jos vuoden 1919 sato muodostuu hyväksi, voimme hankkia hyvin paljon viljaa, ehkä 400 miljoonaa puutaa ja enemmänkin. Silloin lisäämme erittäin voimakkaasti polttoaineden, puutavaran, hiilen y.m. tuotantoa. Silloin kunnostamme teollisuuden ja lähdemme varmasti ja lopullisesti suunnitellun sosialistisen rakennustyön lavealle tielle. Silloin voitamme täydellisesti keinottelun, hävitämme tuon kapitalismin inhottavan perinnön, joka turmelee nykyisin niin tavattomasti kaikkialla ja joka paikassa sosialismin oraita.

#### VARMA TIE VOITTOON

Esitetyt numerotiedot kertovat Neuvostovallan suurista saavutuksista elintarvikkeiden hankinnoissa, saavutuksista, joihin on päästy toimien ennenkuulumattomissa, tavattomissa vaikeuksissa. Mutta selvimmätkin numerotiedot ja kiistattomimmatkin tosiasiat voidaan kiistää tai sivuuttaa vaikenemalla, kun kysymyksessä on porvariston, kapitalistien, keinottelijain ja kulakkien itsekäs oman edun tavoittelu.

Kaupunkilaistyöväen ravitsemusolojen tarkka tutkimus on osoittanut, että työläinen saa (likipitäen) vain puolet elintarvikkeistaan valtiolta, Elintarvikekomissariaatilta, toisen puolen hän hankkii „säännöstelemättömiltä”, „vapailta” markkinoilta, t.s. keinottelijoilta. Tällöin edellinen osa muodostaa yhden kymmeneksen työläisen kaikista elintarvikemenoista ja jälkimmäinen osa yhdeksän kymmenestä.

Keinottelijat nylkevät nälkäisestä työläisestä yhdeksän nahkaa.

Keinottelijat ryöstävät häntä tavattomasti. Ja me kaikki tiedämme, mihin hillittömään voitontavoitteluun, varkauksiin, rikoksiin, työläisjoukkojen näläntuskiin ja harvojen lurjusten rikastumiseen surullisen kuuluisa viljan „vapaa kauppa” johtaa.

Ja kaikesta huolimatta vapaalla kaupalla on puolustajia.

Meidän työläis- ja talonpoikaishallituksemme, koko Neuvostotasavalta, koko syntymässä oleva sosialistinen yhteis-

kuntamme käy mitä raskainta, epätoivoisinta ja raivokkainta taistelua elämästä ja kuolemasta kapitalismia ja keinottelua vastaan, vapaata viljakauppaa vastaan. Tämä on kaikkein syvimmälle käypää, perusteellisinta, jokapäiväisintä, joukkoluontoisinta kapitalismin ja sosialismin välistä taistelua. Tästä taistelusta riippuu vallankumouksemme koko tuleva kohtalo. Mutta henkilöt, jotka sanovat itseään „socialisteiksi”, sosialidemokraatit, menshevikit, „socialistivallankumoukselliset”, auttavat tässä taistelussa kapitalismia sosialismia vastaan! Parhaimmatkin noista henkilöistä, jotka vihaavat eniten Koltshakia, Denikiniä, *kapitalisteja*, asettuvat aina Neuvostovallan elintarvikepolitiikan kysymyksissä *kapitalismin* puolelle vaatien myönnytyksiä „yksityisen kauppakoneiston”, „yksityisyritteliäisyyden” hyväksi j.n.e. y.m.s.

Jos tarkastellaan huolellisesti, jos harkitaan tarkoin, mikä on syynä Neuvostovaltaa vastaan käytävään taisteluun, tullaan itse asiassa seuraavaan johtopäätökseen: Neuvostovallan viholliset jakaantuvat kahteen suureen ryhmään. Molemmat puolustavat kapitalismia sosialismia vastaan. Toinen tekee sen raa’asti ja ajaa häikäilemättä omia etujaan; siihen kuuluvat tilanherrat, kapitalistit, kulakit, Denikinit, Koltshakit, mustasotnialaiset ja kadetit. Toinen ryhmä puolustaa kapitalismia „aatteellisesti”, t.s. epäitsekäästi tai ilman suoranaisen, henkilökohtaisen voiton tavoittelua, ennakkoluulojen vuoksi, kaiken uuden pelosta; niitä ovat menshevikit ja eserrät. He ovat kapitalismin viimeisiä „aatteellisia” puolustajia. Siksi ei olekaan mikään sattuma, että Koltshakit ja Denikinit, venäläiset ja kaikki ulkolaiset kapitalistit kulkevat menshevikkien ja eserrien suojassa, *heidän* viirinsä, *heidän* lippunsa alla toistaen *heidän* iskusanojaan ja korulauseitaan „vapaudesta” yleensä, „demokratiasta” yleensä, „yksityisestä” (kaupallisesti, kapitalistisesti) yritteliäisyydestä j.n.e. y.m.s.

Älykkäät kapitalistit käsittävät, että menshevikkien ja eserrien „aatteellinen” asenne palvelee heitä, *heidän* luokkaansa, „*heidän*” kapitalismiaan, sen sijaan menshevikit ja eserrät, kuten kaikki pikkuporvarilliset sosialistit aina ja kaikkialla, eivät käsitä sitä. He ovat peloissaan sen johdosta, että vapaalle viljakaupalle on julistettu sota elämästä ja kuolemasta, he haluavat, että tuolle viljakaupalle

tehtäisiin myönnytyksiä, tunnustettaisiin se vaikkapa osittain, haluavat „rauhaa” ja sovintoa tässä asiassa.

### MITÄ ON VILJAKAUPAN VAPAUS?

Viljakaupan vapaus on paluuta kapitalismiin, tilanherrojen ja kapitalistien kaikkivaltaan, ihmisten kesken käytävään hillittömään taisteluun liikevoitoista, harvojen „vapaaseen” rikastumiseen, kansanjoukkojen kurjuuteen, niiden ikuiseen velkaorjuuteen, jota näemme kaikissa porvarillisissa valtioissa, myös kaikkein vapaimmissa ja demokraattisimmissakin tasavalloissa.

Jos kysytään keneltä tahansa työtätekevältä ihmiseltä, työläiseltä, talonpojalta, jopa sivistyneistön edustajaltakin, haluaako hän sellaista „järjestystä”, niin jokainen vastaa, ettei halua. Mutta juuri se onkin pahinta, juuri siinä piileekin vaara, että hyvin suuri joukko työtätekeviä, varsinkin suuri joukko talonpoikia *ei käsitä*, mikä yhteys vapaalla viljakaupalla on tilanherrojen ja kapitalistien kaikkivaltaan.

*Kirjoitettu elokuussa 1919*

*Julkaistu ensi kerran v. 1930*

*Julkaistaan käsikirjoituksen mukaan*

---

## **HUOMAUTUKSIA**



- <sup>1</sup> „Bernin ylhäiset revisorit”.— Lenin tarkoittaa Bernissä helmikuun 3—10 p:nä 1919 koolla olleen II Internationalen puolueiden konferenssin asettamaa komissiota, jonka oli määrä tehdä matka Neuvostotasavaltaan. Komission maahantulolupaa koskevaan pyyntöön Neuvostohallitus ilmoitti helmikuun 19 p:nä 1919, että vaikei se pidäkään Bernin konferenssia sosialistisena eikä missään määrin työväenluokkaa edustavana, se antaa silti komissiolle luvan matkustaa Neuvosto-Venäjälle. Komission matkahanke raukesi.— 3.
- <sup>2</sup> *Brestin rauha*— rauhansopimus, joka solmittiin Brest-Litovskissa maaliskuussa 1918 toisaalta Neuvosto-Venäjän ja toisaalta Saksan sekä sen liittolaisten välillä Venäjälle tavattoman raskailla ehoilla. Solmimalla Brestin rauhansopimuksen neuvostomaa sai kipeästi kaipaamansa hengähdystauon, mahdollisuuden irrottautua sodasta ja koota voimia murskatakseen Venäjän vastavallankumouksen ja englantilais-ranskalais-amerikkalais-japanilaisten maahantunkeutujain yhdistetyt voimat, jotka hyökkäsivät pian Neuvosto-Venäjän kimppuun.  
Saksan vallankumouksen jälkeen (marraskuu 1918) Brestin sopimus julistettiin mitättömäksi.— 3.
- <sup>3</sup> Kyseessä on Pariisin rauhankonferenssi, joka oli kutsuttu koolle imperialistisen maailmansodan (1914—1918) päätyttyä. Konferenssi alkoi tammikuun 18 p:nä 1919 ja päätti työnsä kesäkuun 28 p:nä 1919 Versailles'in rauhansopimuksen allekirjoittamiseen.— 5.
- <sup>4</sup> „The Times” („Ajat”) — sanomalehti, perustettu Lontoossa v. 1785; eräs Englannin vanhoillisten porvaristopiirien suurlehtiä.— 5.
- <sup>5</sup> *Kerenskin rahaksi* sanottiin Kerenskin hallituksen kesällä 1917 liikkeelle laskemia seteleitä.— 9.
- <sup>6</sup> Kysymystä toimiluvan myöntämisestä Suuren pohjoisen pääradan — Ob-joen aluetta Kotlasin kautta Pietariin ja Murmanskiin yhdistävän rautatien rakentamiseksi käsiteltiin Kansankomissaarien Neuvostossa helmikuun 4 p:nä 1919. Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyi Leninin tekemän ehdotuksen, jossa tunnusteltiin toimilupien myöntäminen ulkomaisen pääoman edustajille periaatteessa mahdolliseksi silloin,

kun se on eduksi maan tuotantovoimien kehitykselle. Mainittua toimilupasopimusta ei solmittu.— 12.

- <sup>7</sup> *Scheidemann* — eräs Saksan sosialidemokraattien taantumuksellisimpia johtajia, osallistui tammikuussa 1919 Berliinin työläisten kapinan kukistamiseen, johti Saksan porvarillista hallitusta helmikuusta kesäkuuhun 1919.

*Spartakistit* — „Spartakus” liiton jäsenet; liitto perustettiin ensimmäisen imperialistisen maailmansodan aikana, tammikuun 1 p:nä 1916. Sodan alussa Saksan vasemmistolaisista sosialidemokraateista muodostui „Internationale” ryhmä, jota johtivat K. Liebknecht, R. Luxemburg, F. Mehring, C. Zetkin y.m. Tätä ryhmää alettiin nimittää myös Spartakus-liitoksi. Spartakistit esittivät hyvin merkittävää myönteistä osaa Saksan työväenliikkeen historiassa. Saksan vasemmistosocialidemokraattien konferenssissa tammikuussa 1916 spartakistit hyväksyivät R. Luxemburgin laatimat teesit kansainvälisen sosialidemokratian tehtävistä. Spartakus-liitto harjoitti joukkojen keskuudessa vallankumouksellista propagandaa imperialistista sotaa vastaan, paljasti saksalaisen imperialismiin anastuspolitiikan ja sosialidemokratian johtajien petturuuden. Liitto ei kuitenkaan vapautunut vakavista virheistä teorian ja politiikan tärkeimmissä kysymyksissä: se hylkäsi kansojen itsemääräämisoikeuden periaatteen siinä mielessä, kuin marxilaiset sen käsittävät (t.s. itsemääräämisoikeuden aina eroamiseen ja itsenäisten valtioiden muodostamiseen saakka), kiisti kansallisten vapausotien mahdollisuuden imperialismiin aikakaudella, aliarvioi vallankumouksellisen puolueen merkitystä j.n.e. V. I. Lenin arvosteli Saksan vasemmistolaisten virheitä kirjoituksissa: „Juniuksen kirjaseen johdosta”, „Proletaarisen vallankumouksen sotilaallinen ohjelma” (ks. Teokset, 22. osa, ss. 295—310 ja 23. osa, ss. 70—81) y.m. Vuonna 1917 Spartakus-liitto liittyi keskustalaiseen Saksan riippumattomaan sosialidemokraattiseen puolueeseen säilyttäen siinä organisatorisen itsenäisyytensä. Saksan marraskuun vallankumouksen jälkeen vuonna 1918 liitto erosi „riippumattomista” ja perusti saman vuoden joulukuussa Saksan kommunistisen puolueen.— 13.

- <sup>8</sup> *Dekreetti kertakaikkisesta kymmenen miljardin vallankumouksellisesta erikoisverosta* hyväksyttiin Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean istunnossa lokakuun 30 p:nä 1918. Dekreetin mukaan kertakaikkisella erikoisverolla verotettiin etupäässä kulakkeja ja kaupunkilaisporvaristoa, keskkierroksia verotettiin vain pienehköillä summillä. Verosta vapautettiin kaupunkien ja maaseudun köyhälistö ja ne henkilöt, joiden ainoana toimeentulolähteenä oli työpalkka. Huhtikuun 9 p:nä 1919 Yleisvenäläinen TpKK hyväksyi lisädekreetin erikoisveron kohdalla keskivarakkaalle talonpoikaistolle tehtävistä huojenuksista.— 16.

- <sup>9</sup> *Kylvöalacomitea* perustettiin Maatalouden kansankomissariaatin yhteyteen tammikuun 28 p:nä 1919 annetulla Kansankomissaarinen Neuvoston dekreetillä. Tämän dekreetin mukaan kaikki käyttämättömät viljelyskelpoiset maat luovutettiin valtion haltuun viljakylvöjen suorittamiseksi. Kylvöalan laajentamistoimenpiteiden johto ja täytäntöönpano annettiin Kylvöalacomitean toimeksi.— 17.



- <sup>10</sup> *Työväen tukikomitea* perustettiin helmikuussa 1919 Maatalouden kansankomissariaatin yhteyteen Yleisvenäläisen TPKK:n vahvistaman „Asetuksen sosialistisesta maankäytön järjestelystä ja toimenpiteistä sosialistiseen maanviljelyyn siirtymiseksi” nojalla. Komitean tehtävänä oli: kokoneiden organisaattorien lähettäminen työläisten keskuudesta neuvostotilojen työtä johtaviin kuvernementti- ja piirivirastoihin ja eri neuvostotiloille, teollisuusproletariaatin kutsuminen maataloustöihin, erilaisen teknillisen välineistön kunnostaminen neuvostotiloja ja niiden lähitienoon maalaisväestöä varten, tuen antaminen maataloustyöläisille ammattiyhdistysten perustamisessa j.n.e.— 17.
- <sup>11</sup> *Pietarin kuvernementin maataloustyöläisten I edustajakokous* pidettiin Pietarissa maaliskuun 11—13 pnä 1919. Edustajakokouksessa oli läsnä noin 200 edustajaa. Kokouksessa käsiteltiin ajankohdan tilannetta, organisaatiotyön työtä, maatalouspolitiikan ajankohtaisia kysymyksiä ja kuultiin eri paikkakuntien edustajain selostuksia. Kokous hyväksyi maataloustyöläisten liiton säännöt ja valitsi liittotoimikunnan.— 21.
- <sup>12</sup> Tarkoitetaan tshekkoslovakialaisen armeijakunnan vastavallankumouksellista kapinaa, jonka Ententen imperialistit nostattivat, menshevikkien ja eserrien osallistuessa siihen aktiivisesti.
- Tshekkoslovakialainen armeijakunta oli muodostettu Venäjällä sotavangeista jo ennen Lokakuun Suurta sosialistista vallankumousta. Neuvostovallan pystyttämisen jälkeen Ententen imperialistit ja Venäjän vastavallankumoukselliset ainekset käyttivät armeijakunnan vastavallankumouksellista upseeristoa hyväkseen taistelussa Neuvostotasavaltaa vastaan. Kapina alkoi toukokuussa 1918 Tsheljabinskissa. Kesäkuun alussa 1918 tshekkoslovakialaiset joukot valloittivat Omskin ja Samaran (nykyinen Kuibyshev), missä muodostettiin Perustavan kokouksen jäsenten komitea, joka julistautui väliaikaiseksi vallanpitäjäksi kapinaan nousseiden joukkojen miehittämällä alueella. Heinäkuun 5 pnä, vähän ennen vasemmistoeserrien kapinaa Moskovassa, tshekkoslovakit valloittivat Ufan. Tilanteen huononeminen Itärintamalla johtui Itärintaman komentajan, vasemmistoeserriä M. A. Muravjovin petturuudesta. Hän yritti heinäkuun 11 pnä päästä sopimukseen tshekkoslovakien kanssa ja saada sotavoimat liikkeelle Moskovaa vastaan vasemmistoeserrien kapinan tukemiseksi, mutta sai surmansa aivan sotateikkailunsa alussa.
- Tshekkoslovakialaisen armeijakunnan kapina kukistettiin lopullisesti vuoden 1919 lopulla Koltshakin kukistamisen yhteydessä.— 30.
- <sup>13</sup> Tässä on puhe Kommunistisen Internationalen I kongressista, joka pidettiin Moskovassa maaliskuun 2—6 pnä 1919.— 35.
- <sup>14</sup> *Poshehonje* — tsaarivallan aikaisen Venäjän ujestikaupunki; M. J. Saitykov-Shtshedrinin „Poshehonskaja starina” nimisen teoksen ilmestyttyä sanaa Poshehonje alettiin käyttää yleisnimenä merkitsemään syrjäseutua, erikoisen takapajuista maaseutua.— 36.
- <sup>15</sup> Ks. V. I. Lenin. Teokset, 28. osa, ss. 476—478.— 36.

- <sup>16</sup> *Köyhälistökomiteat* (kombedy) muodostettiin Yleisvenäläisen TrPKK:n kesäkuun 11 p:nä 1918 antamalla dekreetillä („Maalaisköyhälistön järjestämisestä ja sen varustamisesta viljalla, välttämättömillä kulutus-tarvikkeilla ja maatalouskalustolla”). Dekreetin mukaan köyhälistökomiteain tehtäviin kuului: viljan, välttämättömien kulustarvikkeiden ja maatalouskaluston jako; paikallisten elintarvikehankintaelinten auttaminen viljaylijäämien takavarikoinnissa kulakeilta ja pohaitoilta. Dekreetti antoi köyhälistölle erilaisia etuisuuksia viljaa ja maatalouskalustoa jaettaessa. Köyhälistökomiteat olivat proletariaatin diktatuurin tukikohtia maaseudulla. Ne esittivät erittäin tärkeää osaa taistelussa kulakistoa vastaan, konfiskoitujen maiden jakamisessa, työläiskeskusten ja Punaisen Armeijan huoltamisessa elintarvikkeilla. Köyhälistökomiteain järjestäminen oli uusi vaihe sosialistisen vallankumouksen laajentamisessa maaseudulla. Köyhälistökomiteat myötävaikuttivat Neuvostovallan lujittumiseen maaseudulla ja niillä oli suuri poliittinen merkitys keskivarakkaan talonpojan voittamisessa Neuvostovallan puolelle. Neuvostojen ylimääräisen VI yleisvenäläisen edustajakokouksen (marraskuu 1918) päätöksen mukaisesti köyhälistökomiteat, kun ne olivat täyttäneet tehtävänsä, yhdistettiin maaseudun Neuvostoihin.— 60.
- <sup>17</sup> Nämä jälkisanat kirjaseen „Neuvostovallan saavutuksia ja vaikeuksia” jäivät Leninin pyynnöstä huolimatta vuonna 1919 julkaisematta Zinovjevin syystä. Jälkisanat julkaistiin ensi kerran v. 1922.— 70.
- <sup>18</sup> „VKP(b):n ohjelmaluonnos” sisältää seuraavat asiakirjat: „VKP:n ohjelman alustavan luonnoksen” ja tämän ohjelmaluonnoksen erillisiä osia ja kohtia, joihin Lenin teki muutoksia. Ohjelman alustavan luonnoksen osa „Proletariaatin diktatuurin perustehtävät Venäjällä” julkaistaan kokonaisuudessaan ensi kertaa.
- Sen lisäksi Teoksissa julkaistaan ensi kertaa: „VKP(b):n ohjelmaluonnos”, joka käsittää ensimmäiset osat „VKP:n ohjelman alustavasta luonnoksesta” Leninin tekemillä muutoksilla ja lisäyksillä varustettuna, ja „Lisäys kansallisuuskysymystä koskevan ohjelmakohdan lopulliseen luonnokseen”.
- V. I. Leninin ehdottama VKP(b):n ohjelmaluonnosta koskeva aineisto muodostui pohjaksi VKP(b):n VIII edustajakokouksessa hyväksytylle Kommunistisen puolueen ohjelmalle.— 79.
- <sup>19</sup> Ks. V. I. Lenin. Teokset, 24. osa, ss. 455—459 ja 27. osa, ss. 136—141.— 81.
- <sup>20</sup> Käsikirjoitus katkeaa tähän. Katkelma, johon on tehty eräitä muutoksia, sisältyy VIII edustajakokouksen hyväksymään VKP(b):n ohjelmaan, „Yleispoliittisella alalla” osan viidenteen kohtaan. (Ks. „КПСС в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК”, 7 изд., ч. I, 1954, стр. 415. („NKП edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmina ja päätöksinä”, 7. painos, I osa, 1954, s. 415.))— 108.
- <sup>21</sup> Lisäys sisältyy kokonaisuudessaan VIII edustajakokouksen hyväksymään VKP(b):n ohjelmaan, „Kansallisuussuhteiden alalla” osan

neljänteen kohtaan. (Ks. „КПСС в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК“, 7 изд., ч. I, 1954, стр. 417. („NKP edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmina ja päätöksinä“, 7. painos, I osa, 1954, s. 417.)) — 110.

<sup>22</sup> Ohjelman taloudellisen osan luonnoksessa tämä kohta oli alunperin kolmantena; myöhemmin Lenin muokkasi sen uudestaan ja merkitsi kahdeksanneksi. Kahdeksantena kohtana se sisältyykin puolueen ohjelman taloudelliseen osaan.— 118.

<sup>23</sup> *VKP(b):n VIII edustajakokous* pidettiin Moskovassa maaliskuun 18—23 p:nä 1919. Edustajakokouksessa oli läsnä 301 päätösvaltaista edustajaa, jotka edustivat 313 766 puolueen jäsentä, ja 102 neuvottelevan äänioikeuden omaavaa edustajaa. Edustajakokouksen avasi V. I. Lenin pitäen lyhyen avajaispuheen. Kokouksen päiväjärjestys: Keskuskomitean toimintakertomus, VKP(b):n ohjelma, Kommunistisen Internationalen perustaminen, sotatilanne ja sotilaallinen politiikka, maaseututyö, organisaatiokysymykset y.m.

KK:n toimintakertomuksen ja alustukset puolueen ohjelmasta ja maaseututyöstä esitti Lenin.

VKP(b):n KK:n toimintakertomuksen johdosta tekemässään päätöksessä edustajakokous ilmaisi „hyväksyvänsä täydellisesti Keskuskomitean poliittisen toiminnan“.

Edustajakokouksessa hyväksyttiin puolueen uusi ohjelma, jonka oli laatinut Lenin. Ohjelmaa käsiteltäessä edustajakokous torjui Buharinin bolshevisminvastaiset katsomukset hänen ehdottaessaan poistettavaksi ohjelmasta esimonopolistista kapitalismia ja pientavaratuotantoa luonnehtivan kohdan. Buharinin katsomukset merkitsivät sitä, että hän kiisti menshevistis-trotskilaiseen tapaan keskivarakkaan talonpojan osuuden sosialistisessa rakennustyössä. Samalla Buharin hämäsi sen tosiasian, että kulakkiaineksia syntyy ja kasvaa pientavarataloudesta. Edustajakokous kumosi niin ikään Buharinin ja Pjatakovin bolshevisminvastaiset katsomukset kansallisuuskysymyksessä: he vastustivat kansakuntien itsemääräämisoikeutta koskevaa ohjelmakohdlaa ja siten kansakuntien tasa-arvoisuutta. VKP(b):n VIII edustajakokouksen hyväksymä ohjelma määritteli Kommunistisen puolueen tehtävät sosialistisen yhteiskunnan rakentamiseksi maassamme.

Kuultuaan Leninin alustuksen maaseututyöstä edustajakokous teki päätöksen siirtymisestä keskivarakkaan talonpoikaiston neutralisoinnin politiikasta pysyvään liittoon sen kanssa nojautuen maalaisköyhälistöön taistelun käymiseksi kulakkia vastaan, samalla kun tässä liitossa säilytetään proletariaatin johtava asema. Edustajakokouksen päätöksellä keskivarakkaan talonpoikaiston kanssa liittoutumisesta oli valtava merkitys kaikkien työtätekevien yhdistämisessä taisteluun maahanhyökkääjiä ja valkokaartilaisia vastaan, sosialismin rakentamisen puolesta.

Sotilaallisessa kysymyksessä edustajakokous teki päätöksen, joka tähtäsi säännöllisen Punaisen Armeijan lujittamiseen ja rautaisen kurinalaisuuden turvaamiseen armeijassa; edustajakokous korosti erikoisesti armeijan proletaarisen ydinjoukon merkitystä, komissaarien

ja puoluesolujen merkitystä Punaisen Armeijan poliittisessa kasvatuksessa ja sotilaallisessa koulutuksessa. Edustajakokous tähdensi, että on käytettävä hyväksi vanhoja sotilasspesialisteja ja porvarillisen sotataidon parhaita saavutuksia. Edustajakokous torjui päättävästi n.s. „sotilasopposition” ehdotukset mainitun opposition vastustaessa edustajakokouksessa säännöllisen Punaisen Armeijan perustamista ja puolustellessa partisanismin peruja armeijassa. Samalla edustajakokous tuomitsi Trotskin puolueenvastaiset toimet sotalaitoksen johtamisen alalla ja vaati parannusta keskussofilasvirastojen toimintaan.

Edustajakokous hyväksyi päätöksen puolue- ja neuvostorakennustyöstä ja antoi vastaiskun Sapronovin—Osinskin opportunistiselle ryhmälle, joka kiisti puolueen johtavan osuuden Neuvostojen toiminnassa.

Sen johdosta, että puolueeseen tulvi erittäin runsaasti uusia jäseniä, edustajakokous teki päätöksen puolueen jäsenten yleisen uudestirekisteröinnin suorittamisesta ja puolueen sosiaalisen kokoonpanon parantamisesta.

Edustajakokous valitsi Keskuskomitean, johon tulivat V. I. Lenin, F. E. Dzierżyński, M. I. Kalinin, J. D. Stasova y.m. Keskuskomitean varajäseniksi valittiin Artjom (F. A. Sergejev), M. F. Vladimirski, J. M. Jaroslavski y.m.— 129.

<sup>24</sup> *Prinssisaarten konferenssi* (Marmaramerellä) oli suunniteltu Ententen aloitteesta kutsuttavaksi koolle kaikkien Venäjän alueella toimineiden hallitusten edustajista käsittelemään kysymystä rauhan palauttamisesta. Saamatta suoranaista kutsua konferenssiin Neuvostohallitus sai tietää radioteitse lähetetyistä ulkolaisista sanomalehtikatsauksista, että imperialistiset vallat yrittävät selittää Neuvostohallituksen vastauksen puuttumisen kansanjoukoille siten, että se kieltäytyy ottamasta osaa konferenssiin. Tehdäkseen tyhjäksi kaikki toimiensa väärät tulkinnat Neuvostohallitus tiedotti helmikuun 4 p:nä 1919 Ison Britannian, Ranskan, Italian, Japanin ja USA:n hallituksille osoitetussa radiosanomassaan olevansa valmis aloittamaan viipymättä neuvottelut ja ilmoitti, että se on rauhan tähden valmis suuriin myönnytyksiin. Ententevaltojen hallitukset eivät vastanneet Neuvostohallituksen radiosanomaan. Konferenssihanke raukesi.— 128.

<sup>25</sup> „*Saksan riippumaton sos.-dem. puolue*” — huhtikuussa 1917 perustettu keskustapuolue. Lokakuussa 1920 Hällessä pidetyssä Riippumattoman sosialidemokraattisen puolueen edustajakokouksessa tapahtui kahtiajakautuminen. Huomattava osa puolueesta liittyi joulukuussa 1920 Saksan kommunistiseen puolueeseen. Oikeistoainekset muodostivat erillisen puolueen ja hyväksyivät sille entisen nimen — Riippumaton sosialidemokraattinen puolue. Puolue toimi vuoteen 1922.— 132.

<sup>26</sup> Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, I osa, Petroskoi 1958, ss. 420—421.— 134.

<sup>27</sup> Tarkoitetaan Rosa Luxemburgin puhetta Saksan kommunistisen puolueen perustavassa kokouksessa, joka pidettiin Berliinissä 30. XII. 1918 — 1. I. 1919. Rosa Luxemburg kannatti eräiden kokousedustajien

virheellisiä, ammattiliittojen lakkauttamista koskevia ehdotuksia. Ammattiliittojen tehtävät olisi hänen mielestään pitänyt antaa työläisten ja sotilaiden edustajain Neuvostoille sekä tuotantolaitoksissa toimiville työläisten ja toimihenkilöiden Neuvostoille.— 137.

<sup>28</sup> Ks. tätä osaa, ss. 21—29.— 140.

<sup>29</sup> Ks. V. I. Lenin. Teokset, 28. osa, ss. 189—215.— 141.

<sup>30</sup> *Ulkoalaisten ryhmien liitto* perustettiin toukokuussa 1918 ulkoalaisten kommunistien johtavaksi elimeksi suorittamaan työtä Venäjällä olevien entisten sotavankien keskuudessa. Liitto lakkautettiin vuoden 1920 alussa.— 143.

<sup>31</sup> „*Bednota*” („*Köyhälistö*”) — päivälehti, Kommunistisen (bolshevikien) puolueen Keskuskomitean julkaisu; ilmestyi Moskovassa vuoden 1918 maaliskuun 27 p:stä vuoden 1931 tammikuun 31 päivään. Lehti perustettiin VKP(b):n KK:n päätöksellä „*Derevenskaja Bednota*”, „*Derevenskaja Pravda*” ja „*Soldatskaja Pravda*” („*Maaseutuköyhälistö*”, „*Maaseudun Totuus*” ja „*Sotilaan Totuus*”) nimisten lehtien tilalle. Helmikuun 1 p:nä 1931 „*Bednota*” yhdistettiin „*Sotsialistitsheskoje Zemledelije*” („*Sosialistinen Maanviljely*”) lehden kanssa.— 145.

<sup>32</sup> Ks. F. Engels. „*Esipuhe Borkheimin kirjaseen „Vuosien 1806—1807 saksalaisten hurraa-patrioottien muistolle*”.”.— 148.

<sup>33</sup> Ks. K. Marx. „*Pääoma*”, I osa, Petroskoi 1957, s. 356.— 150.

<sup>34</sup> Puolueen II edustajakokouksen vuonna 1903 vahvistamassa VSDTP:n ohjelmassa oli kaksi osaa: minimiohjelma ja maksimiohjelma. Minimiohjelma sisälsi kapitalistisen järjestelmän puitteissa toteutettavat vaatimukset: tsarismien kukistamisen, demokraattisen tasavallan pystyttämisen, 8-tuntisen työpäivän voimaan saattamisen y.m. Maksimiohjelmassa oli esitetty työväenluokan lopulliset päämäärät — sosialistinen vallankumous, proletariaatin diktatuurin pystyttäminen, sosialismiin siirtyminen.— 153.

<sup>35</sup> Ks. V. I. Lenin. Teokset, 26. osa, ss. 151—155.— 153.

<sup>36</sup> Tarkoitetaan tilaisuutta, jossa V. I. Lenin joulukuun 18 (31) p:nä 1917 luovutti Suomen porvarillisen hallituksen päämiehelle Svinhufvudille Kansankomissaarien Neuvoston päätöksen Suomen itsenäisyyden tunnustamisesta. Joulukuun 22 p:nä 1917 (tammikuun 4 p:nä 1918) sanottu päätös vahvistettiin Yleisvenäläisen TpKK:n istunnossa.— 153.

<sup>37</sup> Lenin tarkoittaa neuvotteluja, joita käytiin Moskovassa vuoden 1919 maaliskuussa bashkiirien valtuuskunnan kanssa Autonomisen Neuvosto-Bashkiran muodostamisesta. Maaliskuun 23 p:nä 1919 „*Izvestija VTsIK*” lehdessä julkaistiin Keskusneuvostovallan ja Bashkiran hallituksen välinen sopimus Autonomisesta Neuvosto-Bashkiriasta. Sopimuksessa määriteltiin Bashkiran autonomisen Neuvostotasavallan organisaatio Neuvostoperustuslain pohjalla, tasa-vallan rajat ja sen hallinnollinen jako.— 153.

- <sup>38</sup> *Varsovan työläisten edustajien Neuvosto* perustettiin marraskuun 11 p:nä 1918. Työläisten edustajien Neuvostoja perustettiin myös Puolan monissa muissa kaupungeissa ja teollisuusalueilla. Varsovan työläisten edustajien Neuvosto ryhtyi saattamaan tosiasiallisesti voimaan 8-tuntista työpäivää tuotantolaitoksissa, aloitti kampaailun työnantajien sabotaasia vastaan, teki päätöksen yhteydenpidosta valtakumoukselliseen Venäjään j.n.e. Kesällä 1919 Puolan porvarillinen hallitus hajotti Neuvostot.— 157.
- <sup>39</sup> *VKP(b):n VIII edustajakokouksen vetoamus puoluejärjestöille* julkaistiin maaliskuun 20 p:nä 1919 (ks. „КПСС в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК”, 7 изд., ч. I, 1954, стр. 455. („NKP edustajakokousten, konferenssien ja KK:n täysistuntojen päätöslauselmina ja päätöksinä”, 7 painos, I osa, 1954, s. 455)).— 158.
- <sup>40</sup> Saksan sosialidemokratian *Erfurtin ohjelma* hyväksyttiin lokakuussa 1891 Erfurtissa pidetyssä edustajakokouksessa vuoden 1875 Gothan ohjelman tilalle. Engels arvosteli Erfurtin ohjelman virheitä kirjoituksessaan „Vuoden 1891 sosialidemokraattisen ohjelmaluonnoksen arvostelua”.— 173.
- <sup>41</sup> VKP(b):n VIII edustajakokous antoi V. I. Leninin tehtäväksi lähettää edustajakokouksen nimissä tervehdys Unkarin Neuvostotasavallalle sen tiedotuksen johdosta, että Unkarissa oli julistettu maaliskuun 21 p:nä 1919 Neuvostotasavalta ja pystytetty proletariaatin diktatuuri. Unkarin Neuvostotasavalta oli olemassa elokuuhun 1919.— 180.
- <sup>42</sup> *Maaseututyön kysymystä valmisteleva jaosto* muodostettiin VKP(b):n VIII edustajakokouksen ensimmäisessä istunnossa maaliskuun 18 p:nä 1919. Jaosto piti kolme istuntoa, joissa kuultiin alustukset maapoliitikasta ja maaseututyöstä sekä valittiin valiokunta laatimaan päätösehdotusta. Edustajakokous hyväksyi sitten Leninin laatimat päätöslauselmaehdotukset suhtautumisesta keskivarakkaaseen talonpoikaistoon ja maaseudulla suoritettavasta poliittisesta propagandasta sekä kulttuuri- ja valistustyöstä.— 181.
- <sup>43</sup> Ks. F. Engels „Talonpoikaiskysymys Ranskassa ja Saksassa” (K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, ss. 393—395).— 188.
- <sup>44</sup> Sen kohdan johdosta, jota Lenin siteerasi kirjassaan „Ohjeita ja säädöksiä puolueiden järjestämisestä Nizhni-Novgorodin kuvernementissa”, Nizhni-Novgorodin (nykyisen Gorkin) puoluejärjestön valtuutetut jättivät VKP(b):n VIII edustajakokouksen puhemiehistölle lausunnon, jossa selitettiin, että kirjaseen oli tullut painovirhe.— 190.
- <sup>45</sup> *Kun, Bela* — unkarilainen kommunisti; Unkarin Neuvostovallan perustajia ja johtajia v. 1919.— 203.
- <sup>46</sup> Tarkoitetaan VKP(b):n VIII edustajakokouksen päätöstä organisaatiokysymyksestä. Edustajakokous päätti panna toimeen koko

Venäjällä kaikkien puolueen jäsenten yleisen uudestirekisteröinnin. Uudestirekisteröinti suoritettiin toukokuusta lokakuuhun 1919.— 214.

- <sup>47</sup> Leninin puheiden tallentamisen äänilevyihin järjesti Tsentropetshat (Yleisvenäläisen TPKK:n yhteydessä toiminut painotuotteiden varustelun ja niiden levitystyön keskus). Vuosina 1919—1921 tallennettiin 13 Leninin puhetta.— 219.
- <sup>48</sup> „Vsegda Vperjod” („Ain’ Eespäin”) — sanomalehti, menshevikkipuolueen äänenkannattaja; ilmestyi Moskovassa v. 1918 (yksi numero) ja v. 1919 tammikuun 22 pstä helmikuun 25 päivään.  
„Delo Naroda” („Kansan Asia”) — sanomalehti, eserräpuolueen äänenkannattaja; ilmestyi väliajoin vuosina 1917—1919. Molemmat lehdet lakkautettiin vastavallankumouksellisen toiminnan takia.— 254.
- <sup>49</sup> Yleisvenäläisen ammattiliittojen keskusneuvoston täysistunto pidettiin Moskovassa huhtikuun 11 pnä 1919. Sen jälkeen kun Lenin oli tehnyt alustuksen ammattiliittojen tehtävistä Itärintamaa varten suoritettavan mobilisaation yhteydessä, täysistunto hyväksyi Leninin esittämät ja seuraavana päivänä „Pravda” lehdessä julkaistut „VKP(b):n Keskuskomitean teesit Itärintaman tilanteen johdosta” (ks. tätä osaa, ss. 257—260).— 261.
- <sup>50</sup> Lenin tarkoittaa Moskovon Neuvoston päätöstä elokuun 24 pltä ja Pietarin Neuvoston päätöstä syyskuun 5 pltä 1918, joiden mukaisesti Moskovon ja Pietarin työläisille ja toimihenkilöille annettiin vaikean elintarviketilanteen johdosta lupa kuljettaa enintään puolitoista puutaa elintarvikkeita omiksi tarpeikseen. Kansankomissaarien Neuvosto määräsi näiden päätösten voimassaoloajan päättyväksi lokakuun 1 pnä 1918.— 267.
- <sup>51</sup> „Frankfurter Zeitung” („Frankfurtin Lehti”) — saksalainen porvarillinen sanomalehti; ilmestyi Frankfurt am Mainissa vuodesta 1856 vuoteen 1943.— 275.
- <sup>52</sup> Lenin tarkoittaa petomaista verilöylyä, jonka valkokaartilaiset panivat toimeen lokakuun 1 ja 2 pnä 1918 Ivashtshenkovon asemalla lähellä Samaraa ja jonka uhreiksi joutuivat Sergijevskin tehtaan ja Tomylovskin tykistövarikon työläiset. Punaisen Armeijan joukko-osastojen lähestyessä työläiset päättivät estää valkokaartilaisia evakuoimasta tehdaslaitosten koneistoa. Vastavallankumouksellisten tshekkoslovakialaisten joukko-osastojen avulla valkokaartilaiset mursivat työläisten vastarinnan ja ampuivat toista tuhatta työläistä.— 277.
- <sup>53</sup> Ks. Marx-Engels, *Ausgewählte Briefe*, Berlin 1953, S. 131—132. (Marx-Engels, *Valittuja kirjeitä*, Berliini 1953, ss. 131—132).— 289.
- <sup>54</sup> Ks. Marx-Engels, *Ausgewählte Briefe*, Berlin 1953, S. 112. (Marx-Engels, *Valittuja kirjeitä*, Berliini 1953, s. 112).— 290.
- <sup>55</sup> Ks. tätä osaa, ss. 372—380.— 293.
- <sup>56</sup> *Opiskelijakommunistien I yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin Moskovassa huhtikuun 15—21 pnä 1919. Edustajakokouksessa oli

läsnä noin 200 osanottajaa, jotka edustivat opiskelevien kommunistien liiton 8000 jäsentä. Edustajakokous teki päätöksen opiskelevien kommunistien liiton yhdistymisestä Kommunistiseen nuorisoliittoon. VKP(b):n Keskuskomitean toukokuun 11 p:nä 1919 vahvistaman ohjesäännön nojalla kaikki työläis- ja talonpoikais- sekä opiskelevan nuorison keskuudessa suoritettava työ annettiin Venäjän kommunistisen nuorisoliiton toimeksi.— 304.

- <sup>57</sup> Lenin tarkoittaa A. Bogdanovin ynnä muiden marxilaisvastaisia katsomuksia, joita levitettiin proletkult-järjestöissä. „Proletaarisen kulttuurin” varjolla Bogdanovin kannattajat levittivät taantumuksellisia porvarillisia filosofisia katsomuksia (machilaisuutta), kiistivät puolueen ja Neuvostovaltion johtavan osuuden kulttuurirakennustyössä, irrottivat neuvostokulttuurin kehittämisen sosialistisen rakennustyön yleisistä tehtävistä, kiistivät menneisyyden kulttuurisaavutusten hyväksikäytön välttämättömyyden. He pyrkivät asettamaan proletkult-järjestöt Neuvostovallasta ja puolueesta riippumattomaan asemaan. Lenin vastusti jyrkästi kaikkia yrityksiä, joiden tarkoituksena oli juurruttaa proletkult-järjestöihin marxilaisvastaisia, porvarillisia teorioita. VKP(b):n Keskuskomitea ja proletkult-järjestöjen I yleisvenäläisen edustajakokouksen kommunistiryhmä tekivät lokakuussa 1920 päätöksen proletkult-järjestöjen alistamisesta Valistusasiain kansankomissariaatin elinten johtoon siten, että niistä muodostettiin näiden elinten osastoja. Kirjeessä „Proletkult-järjestöistä” VKP(b):n KK tuomitsi proletkult-järjestöissä esiintyneet marxilaisvastaiset, porvarilliset virtaukset. Vuodesta 1922 lähtien proletkult-järjestöt alkoivat hajota.— 316.
- <sup>58</sup> Tarkoitetaan dekreettiä *„Lukutaitoisten mobilisoinnista ja Neuvostojärjestelmän propagandan järjestämisestä”*, jonka Kansankomissarien Neuvosto hyväksyi joulukuun 10 p:nä 1918.— 317.
- <sup>59</sup> Tarkoitetaan upseereista muodostettuja vapaaehtoisia valkokaartilaisyksiköitä.— 321.
- <sup>60</sup> Ks. F. Engels. „Anti-Dühring”, Kansankulttuuri, Lahti 1951, s. 113.— 338.
- <sup>61</sup> *Suharevka* — aikoinaan kauppatori Moskovassa. Kansalaissodan vuosina Suharevkalla myivät tavaroitaan keinottelijat. Sanaa „Suharevka” käytettiin joskus laajemmassa merkityksessä tarkoittamaan vapaata kauppaa.— 346.
- <sup>62</sup> Julkaisemamme sähke on V. I. Leninin vastaus J. V. Stalinilta saattuihin tiedotuksiin, jotka koskivat tilannetta Pietarin rintamalla. Samana päivänä, toukokuun 20:nä, kuultiin Puolustusneuvoston istunnossa Tasavallan Vallankumouksellisen sotaneuvoston edustajan ilmoitus lisävoimien etenemisestä Pietarin rintaman avuksi.— 365.
- <sup>63</sup> *Puheen yleisen sotilasopetuksen juhlassa toukokuun 25 p:nä 1919* Lenin piti Punaisella torilla Moskovon kaupungin työläisrykmenttien, kommunististen pataljoonien ja sotakoulujen oppilaiden paraatissa. Tätä juhlaa vietettiin yleisen sotilasopetuksen ensimmäisen vuosipäi-



vän yhteydessä. Yleinen sotilasopetus oli saatettu voimaan Yleisvenäläisen TPKK:n dekreetillä huhtikuun 22 pltä 1918 ja koski työläisiä sekä vierasta työtä riistämättömiä talonpoikia. Sadat tuhannet työtätekevät olivat saaneet vuoden kuluessa sotilaallista koulutusta ja täydentäneet Punaisen Armeijan rivejä.— 366.

<sup>64</sup> Ks. K. Marx ja F. Engels. Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, s. 24.— 369.

<sup>65</sup> „*Kommunistinen Internationale*” — aikakausjulkaisu, Kommunistisen Internationalen Toimeenpanevan komitean äänenkannattaja; ilmestyi toukokuun 1 päivänä 1919 vuoden 1943 kesäkuuhun saakka.— 372.

<sup>66</sup> Lenin tarkoittaa salaliittoa, jonka tarkoituksena oli Pietarin luovuttaminen vihollisille. Salaliittoa johti kadeteista, menshevikeistä sekä eserristä kokoonpantu vastavallankumouksellinen vakoilu- ja tihutyöjärjestö. Tätä järjestöä johti ulkovaltojen tiedusteluelinten ohjeiden mukaisesti toiminut n.s. „kansallinen keskus”.

Kesäkuun 13 pñä 1919 salaliittolaiset nostattivat vastavallankumouksellisen kapinan Krasnaja Gorka ja Seraja Loshad nimisissä linnakkeissa. Neuvostojoukot kukistivat pian kapinan.— 396.

<sup>67</sup> *Sadowan taistelu* (kylä Böömissä, lähellä Hradec Královén (Königgrätzin) kaupunkia) tapahtui heinäkuun 3 pñä 1866. Tämä Preussin täydelliseen voittoon ja Itävallan häviöön päättynyt taistelu ratkaisi Itävallan ja Preussin välisen sodan lopputuloksen.— 401.

<sup>68</sup> Ks. K. Marx. „Pääoma”, I osa, Petroskoi 1957, s. 297.— 405.

<sup>69</sup> Kansankomissaarien Neuvosto hyväksyi maaliskuun 16 pñä 1919 asetuksen kulutusosuuskuntien uudestijärjestämisestä antaen niille nimityksen „Kulutuskommuunit”. Tämä osuuskuntien nimitys johti kuitenkin siihen, että eräiden paikkakuntien talonpoikaisväestö käsitti asetuksen väärin. Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea otti tämän huomioon päätöksessään kesäkuun 30 pltä 1919 ja hyväksyen itse asetuksen korvasi nimen „Kulutuskommuuni” väestön ennestään tuntemalla nimellä „Kulutusosuuskunta”.— 409.

<sup>70</sup> Ks. tätä osaa, ss. 257—260.— 411.

<sup>71</sup> Tarkoitetaan niitä ammus-, tarvike- ja muonavarastoja, jotka Punaisen Armeijan joukko-osastot olivat haltuunsa valloitetuun kesäkuun 27 pñä 1919 Laatokan itärannalla sijaitsevan Viteleen kylän ja Viteleen sahan, missä oli Pietarin rintaman Aunuksen lohkolle toimineiden valkosuomalaisien tärkein tukikohta.— 413.

<sup>72</sup> Istunto pidettiin heinäkuun 4 pñä 1919 Suuressa teatterissa eräänä sellaisena ajankohtana, jolloin Neuvostotasavallan asema oli Denikinin hyökkäyksen johdosta vaikea. V. I. Leninin alustuksen jälkeen hyväksyttiin vetoamus „Kaikille työläisille, talonpojille, puna-armeijalaisille ja matruuseille”, jossa kehoitettiin jännittämään kaikki voimat vastaiskun antamiseksi viholliselle ja lopullisen voiton saavuttamiseksi Koltshakista, Denikinistä ja kaikista vastavallankumouksen käskyläisistä.— 433.

<sup>73</sup> *J. M. Sverdlovin Kommunistinen yliopisto* muodostettiin niistä agitaattorien ja neuvojien kurseista, jotka v. 1918 oli järjestetty Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean yhteyteen ja muutettu sitten neuvostotyön kouluksi. Sen jälkeen, kun VKP(b):n VIII edustajakokous oli päättänyt perustaa Keskuskomitean yhteyteen korkeakoulun puoluekaaderien valmentamiseksi, tämä koulu muutettiin Neuvosto- ja puolue työn keskuskouluksi; vuoden 1919 jälkipuoliskolla se sai VKP(b):n Keskuskomitean Organisaatiobyroon päätöksellä nimen *J. M. Sverdlovin Kommunistinen yliopisto*.

Lenin piti valtiosta kaksi luentoa. Elokuun 23 p:nä 1919 pidetystä luennosta ei ole säilynyt muistiinpanoja.— 447.

<sup>74</sup> *VKP(b):n Moskovan-järjestön konferenssi* pidettiin heinäkuun 12 p:nä 1919. Konferenssissa oli läsnä 200 edustajaa Moskovan kaupungin puoluejärjestöistä. Selostuksen tasavallan sisä- ja ulkopoliittisesta tilanteesta teki Lenin. Konferenssi hyväksyi päätöslauselman, jossa osoitettiin, että on voimistettava puolue- ja neuvostotyötä — sotilaallisella, elintarvikehankintojen, yhteiskunnallisen huollon, agitaation ja propagandan alalla sekä myös laajennettava työläisten ja puna-armeijalaisten keskuudessa suoritettavaa kulttuuri-, valistus- ja poliittista työtä. Suunniteltiin kutsuttavaksi säännöllisesti koolle puolueeseen kuulumattomien työläisten piirikonferensseja ja puoluejaoittomia puna-armeijalaisten konferensseja.— 466.

<sup>75</sup> Tarkoitetaan Moskovan Neuvoston elokuun 24 p:nä 1918 ja Pietarin Neuvoston syyskuun 5 p:nä 1918 tekemiä päätöksiä, joiden mukaan työläisille ja toimihenkilöille annettiin lupa kuljettaa enintään puolitosta puutaa elintarvikkeita (lokakuun 1 päivään 1918), Kansankomissaarien Neuvoston kesäkuun 30 p:nä 1919 antamaa dekreettiä, jolla keskisten kuvernementtien työläisille ja maaseutujärjestöille annettiin lupa suorittaa omintakeisia viljanhankintoja Simbirskin kuvernementissa vuoden 1919 elokuun 15 päivään saakka y.m. Neuvostohallituksen oli pakko ryhtyä näihin toimenpiteisiin maassa vallinneen vaikean elintarviketilanteen johdosta.— 466.

<sup>76</sup> „*L'Humanité*” — päivälehti, jonka J. Jaurès perusti vuonna 1904 Ranskan sosialistisen puolueen äänenkannattajaksi. Imperialistisen maailmansodan vuosina (1914—1918) lehti oli Ranskan sosialistisen puolueen äärioikeiston käsissä ja sen kanta oli sosialishovinistinen. Pian sen jälkeen, kun sosialistinen puolue jakautui kahtia Tours'in kongressissa (joulukuun 1920) ja perustettiin Ranskan kommunistinen puolue, lehdestä tuli viimeksi mainitun äänenkannattaja. Lehti ilmestyy nykyään Pariisissa Kommunistisen puolueen pää-äänenkannattajana.— 471.

<sup>77</sup> Tarkoitetaan Pietarissa huhtikuun 24—29 p:nä (toukokuun 7—12 p:nä) 1917 pidetyn VSDTP(b):n Seitsemännenten (Huhtikuun) yleisvenäläisen konferenssin päätöksiä (ks. „КПСС в резолюциях и решениях съездов, конференций и пленумов ЦК” 7 изд., ч. I, 1954, стр. 332—354 („NKP edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmia ja päätöksiä”, 7. painos, I osa, 1954, ss. 332—354)).— 475.

- <sup>75</sup> Ks. K. Marx, Kirje F. A. Sorgelle 4. 8. 1874; F. Engels, Kirjeet K. Marxille 7. 10. 1858 ja 11. 8. 1881, Kirjeet F. A. Sorgelle 21. 9. 1872 ja 7. 12. 1889, Kirje K. Kautskylle 12. 9. 1882; K. Marx ja F. Engels, Valitut teokset kahdessa osassa, II osa, Petroskoi 1959, ss. 372—377.—478.
- <sup>79</sup> Ks. F. Engels. Kirje F. A. Sorgelle tammikuun 18 pltä 1893.—478.
- <sup>80</sup> Ks. F. Engels. Kirje F. A. Sorgelle joulukuun 7 pltä 1889.—480.
- <sup>81</sup> Tarkoitetaan erään englantilaisen sosialidemokraattijohtajan, Harry Quelchin puhetta II Internationalen Stuttgartin kongressissa v. 1907. Puheessaan hän nimitti siihen aikaan koolla ollutta Haagin kansainvälistä konferenssia „varkaiden kokoukseksi” („a thief's supper”), minkä johdosta Saksan hallitus karkotti hänet Stuttgartista. (Ks. V. I. Lenin. „Harry Quelch”. Teokset, 19. osa, ss. 363—365.) —487.
- <sup>82</sup> Lenin tarkoittaa II Internationalen konferenssia, joka pidettiin Luzernissa (Sveitsi) elokuun 2—9 p:nä 1919. Lenin on luonnehtinut konferenssin eräiden osanottajien puheita syyskuussa 1919 kirjoittamassaan artikkelissa „Kuinka porvaristo käyttää luopioita”.—489.
- <sup>83</sup> Tarkoitetaan työläisten kansainvälistä poliittista lakkoa, joka oli suunniteltu heinäkuun 21 p:ksi 1919. Lakon tunnuksena oli Venäjän ja Unkarin vallankumouksien tukeminen sekä vaatimus, että imperialiset hallitukset eivät saa sekaantua Venäjän ja Unkarin asioihin. Määräpäivänä puhkesi erillisiä lakkoja Englannissa, Ranskassa, Italiassa, Saksassa ja Norjassa, mutta lakosta ei muodostunut kaikkien maiden proletariaatin kansainvälistä esiintymistä.—491.
- <sup>84</sup> Kyseinen artikkeli on vastaus seuraaviin viiteen kysymykseen, jotka tietotoimisto „United Press” esitti Leninille:
- „1) Onko Venäjän Neuvostotasavalta tehnyt minkäänlaisia pieniä tai suuria muutoksia hallituksen alkuperäiseen sisä- ja ulkopoliittiseen ohjelmaan sekä taloudelliseen ohjelmaan, milloin ja millaisia?
  - 2) Minkälainen on Venäjän Neuvostotasavallan taktiikka Afganistaniin, Intiaan ja muihin Venäjän rajojen ulkopuolella oleviin muhamettilaisiin maihin nähden?
  - 3) Mitä poliittisia ja taloudellisia tavoitteita teillä on Yhdysvaltojen ja Japanin suhteeseen?
  - 4) Millaisilla ehdoilla olisitte valmiit solmimaan rauhan Koltshakin, Denikinin ja Mannerheimin kanssa?
  - 5) Mitä vielä haluaisitte saattaa Amerikan yleisen mielipiteen tietoon?”
- Lokakuussa 1919 vasemmistososialistinen aikakauslehti „The Liberator” julkaisi artikkelin „A Statement and a Challenge” („Julistus ja haaste”), joka sisälsi Leninin vastauksen viidenteen kysymykseen. Artikkeliiin liitetystä huomautuksessa aikakauslehden toimitus tiedotti, että tietotoimisto „United Press” oli lähettänyt Leninin vastauksen sanomalehdille, mutta jättänyt pois julkaistua viidenteen kysymykseen annetun vastauksen, pitäen sitä „puhtaasti bolshevistisena propagandana”.—492.

- <sup>85</sup> Neuvostohallitus kävi maaliskuussa 1919 rauhan solmimista koskevia neuvotteluja Bullitt'in kanssa, joka oli saapunut Moskovaan USA:n presidentin Wilsonin toimeksiannosta. Neuvostohallitus teki useita lisäyksiä ja täsmennyksiä USA:n ja Englannin esittämiin ehdotuksiin, minkä jälkeen laadittiin lopullinen sopimusluonnos. Sanotut hallitukset eivät hyväksyneet neuvostotahon ehdotuksia, sillä Koltshakin armeija ryhtyi keväällä hyökkäykseen ja ne toivoivat Koltshakin voimien murskaavan Neuvosto-Venäjän.— 494.
- <sup>86</sup> Ulkoasiain kansankomissariaatti lähetti toukokuun 7 p:nä 1919 F. Nansenille (norjalainen napaseutututkija) kirjeen, jossa se ilmoitti Neuvostohallituksen olevan valmis alkamaan neuvottelut Entente-maiden hallitusten kanssa sotatoimien lopettamisesta. Nämä Neuvostohallituksen ehdotukset saatettiin Nansenin välityksellä Entente-maiden hallituksille, mutta niihin ei saatu vastausta.— 494.
- <sup>87</sup> Englannin, Ranskan, USA:n, Italian ja Japanin hallitukset lähettivät toukokuun 26 p:nä 1919 Koltshakille nootin, jossa ilmaisivat olevansa valmiit tunnustamaan hänet sekä auttamaan sotatarvikkeilla, muonavarjoilla ja ammuksilla antaakseen hänelle mahdollisuuden lujittaa asemaansa koko Venäjän hallitsijana. Entente-maiden hallitusten tunnustus enempiä kuin niiden antama apukaan ei kuitenkaan pelastanut Koltshakia, vaan Punainen Armeija murskasi hänen armeijansa.— 505.
- <sup>88</sup> *Kansanvalistuksen ja sosialistisen kulttuurin työntekijäin I yleisvenäläinen edustajakokous* pidettiin heinäkuun 28 p:nä elokuun 1 päivään 1919 Moskovassa. Kokouksessa oli läsnä yli 230 edustajaa 32 kuvernementista. Edustajakokouksessa kuultiin alustukset valistustyön ohjelmasta ja kulttuurirakennustyön ajankohtaisista tehtävistä, ammattiyhdistysliikkeestä, nuorisoliikkeestä Venäjällä ja Länsimaissa ja käsiteltiin muita kysymyksiä. Heinäkuun 31 p:nä edustajakokouksessa piti puheen V. I. Lenin. Edustajakokous perusti Kansanvalistuksen ja sosialistisen kulttuurin työntekijäin yleisvenäläisen ammattiliiton ja valitsi liiton Keskuskomitean.— 509.
- <sup>89</sup> Ks. K. Marx. „Pääoma”, I osa, Petroskoi 1957, s. 186.— 510.
- <sup>90</sup> *Judushka Golovlev* — M. J. Saltykov—Shtshedinin „Gospoda Golovlevy” („Golovlevin herrasväki”) nimisessä teoksessa kuvattu ulkokuultainen ja teeskentelevä taantumuksellinen tilanherratyyppi.— 520.
- <sup>91</sup> Lenin tarkoittaa Bakun tapahtumia, kun menshevikit, eserrät ja dashnakit veivät Bakun Neuvoston istunnossa heinäkuun 25 p:nä 1918 vähäisellä äänen enemmistöllä läpi petturimaisen päätöksen englantilaisten imperialistien kutsumisesta avuksi sillä tekosyyllä, että Bakua oli puolustettava hyökkääviltä turkkilaisilta joukoilta. Kaikkea vastavallankumouksellista myyräntyötä Bakussa, kaupungin elintarvikevarustellon tyrehtyttämistä, armeijassa ja laivastossa suoritettava vastavallankumouksellista agitaatiotyötä johti Englannin konsuli MacDonnell.
- Noudattaen niitä V. I. Leninin ja J. M. Sverdlovin Kansankomissaarien Neuvoston ja Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean nimissä antamia ohjeita, että Bakun Neuvoston on varauksellisesti harjoitettava riippumatonta ulkopolitiikkaa ja taisteltava

päättäväisesti ulkomaisen pääoman asiamiehiä vastaan, bolshevikki-ryhmä esitti Bakun Neuvoston istunnossa heinäkuun 25 p:n päätösehdotuksen, jossa vaati ryhtymään heti toimenpiteisiin Bakun puolustamiseksi omin voimin. Neuvoston dashnakki-, eserrä- ja menshevikkienemmistö hylkäsi bolshevikkien ehdotuksen. Jäätyään vähemmistöksi Bakun Neuvoston bolshevikkijäsenet luopuivat valtuuksistaan, minkä jälkeen valta siirtyi tosiasiallisesti vastavallankumoukselliselle hallitukselle, joka otti nimekseen „Kaspian laivaston Toimeenpanevan komitean Diktatuuri”. Sen kutsumat englantilaiset saapuivat Bakuun muutaman päivän kuluttua. Englantilaiset maahantunkeutujat murhasivat petomaisesti Bakun Neuvoston bolshevikkijäsenet — 26 bakulaista komissaaria — menshevikkien ja eserrien osallistuessa välittömästi tekoon.— 526.

<sup>92</sup> *Sylvia Pankhurst* — englantilainen naispoliitikko, kuului v. 1919 kommunistiseen puolueeseen, kirjoitti Leninille kirjeen pyytään häntä lausumaan mielipiteensä parlamenttiin osallistumista koskevasta kysymyksestä. Kirjeessään Pankhurst luonnehti Englannin puolueita ja ryhmiä, jotka hän numeroi seuraavasti: 1) vanhantyyppiset tradeunionistit ja työväenpoliitikot; 2) Riippumaton työväenpuolue; 3) Britannian sosialistinen puolue; 4) Vallankumoukselliset industrialistit; 5) Sosialistinen työväenpuolue; 6) „Sosialistinen työväenliitto”; 7) Etelä-Walesin sosialistinen yhdistys. Myös Lenin noudattaa vastauksessaan tätä numerointia.— 538.

<sup>93</sup> Tarkoitetaan Saksan kommunistisen puolueen perustavaa kokousta, joka pidettiin Berliinissä joulukuun 30 päivästä 1918 tammikuun 1 päivään 1919. Siitä huolimatta, että Karl Liebknecht ja Rosa Luxemburg puolsivat puheissaan osallistumista Kansalliskokouksen vaaleihin, edustajakokous hyväksyi enemmistön äänillä (62 kahtakymmentä kolmea vastaan) virheellisen päätöksen olla osallistumatta vaalikampanjaan.— 539.

<sup>94</sup> *Britannian sosialistinen puolue* (British Socialist Party) perustettiin v. 1911 Manchesterissa Sosialidemokraattisen puolueen ja muiden sosialististen ryhmien yhteenliittymisen tuloksena. BSP harjoitti agitaatiota marxismin aatteiden hengessä, se „ei ollut opportunistinen, vaan liberaaleista todella riippumaton” puolue (V. I. Lenin, Teokset, 19. osa, s. 264). Jäsenmäärän vähälukuisuus sekä puolueen irtautuneisuus joukoista aiheuttivat kuitenkin sen, että puolue oli luonteeltaan hiukan lahkokuntamainen.

Vuosien 1914—1918 imperialistisen maailmansodan kaudella puolueessa alkoiärkevä taistelu internationalistisen virtauksen (A. Inkpin, Th. Rothstein, J. Maclean, W. Gallacher y.m.) ja Hyndmanin johtaman sosialishovinistisen virtauksen välillä. Internationalistisessa virtauksessa oli epäjohdonmukaisia aineksia, jotka olivat useissa kysymyksissä keskustalaisella kannalla.

Vuoden 1916 helmikuussa ryhmä Britannian sosialistisen puolueen toimihenkilöitä perusti „The Call” nimisen sanomalehden, jolla oli tärkeä osuus internationalistien yhtenäisyyden lujittamisessa. Huhtikuussa 1916 Salfordissa pidetty BSP:n vuosikokous tuomitsi Hyndmanin ja hänen kannattajiensa sosialishovinistisen asenteen, ja he erosivat puolueesta.

Britannian sosialistinen puolue tervehti Lokakuun Suurta sosialistista vallankumousta. BSP:n jäsenet esittivät merkittävää osaa Englannin työtätekevien liikkeessä Neuvosto-Venäjän puolustamiseksi ulkomaiden interventiolta. Vuonna 1919 enemmistö puolueen paikallisjärjestöistä (98 neljää vastaan) kannatti liittymistä Kommunistiseen Internationaleen. Britannian sosialistinen puolue yhdessä Kommunistisen yhtenäisyysryhmän kanssa oli päätekijänä Iso-Britannian kommunistisen puolueen perustamisessa. Vuonna 1920 pidetyssä ensimmäisessä, yhdistävässä edustajakokouksessa suurin osa BSP:n paikallisjärjestöistä liittyi Kommunistiseen puolueeseen.— 540.

TIETOJA  
V. I. LENININ  
ELÄMÄSTÄ JA TOIMINNASTA

*(Maaliskuu—elokuu 1919)*





## 1919

- Helmikuu—  
maaliskuu.* Lenin laatii VKP(b):n ohjelmaluonnosta.
- Maaliskuu,  
12—13.* Lenin on Pietarissa.
- Maaliskuu, 12.* Lenin tekee Pietarin Neuvoston istunnossa selostuksen Kansankomissaarien Neuvoston ulko- ja sisäpolitiikasta.
- Maaliskuu, 13.* Lenin on läsnä M. T. Jelizarovin hautajaisissa Volkovon hautausmaalla Pietarissa.  
Lenin tutustuu Pietarin Työpalatsiin; puhuu Pietarin kuvernementin maataloustyöläisten I edustajakokouksen istunnossa maataloustyöläisten ammattiliiton perustamisesta.  
Lenin puhuu kahdesti joukkokokouksissa Pietarin Kansantalolla.
- Maaliskuu, 14.* Lenin palaa Pietarista Moskovaan.
- Maaliskuu, 16.* Lenin käy Kremlissä katsomassa sairasta J. M. Sverdlovia.
- Maaliskuu, 17.* Lenin on mukana laatimassa ja allekirjoittaa hallituksen tiedonannon, joka koskee toimenpiteitä vasemmistoeserrien uuden vastavallankumouksellisen kapinahankkeen tukahduttamiseksi Pietarissa.
- Maaliskuu, 18.* Lenin puhuu J. M. Sverdlovin muistolle omistetussa Yleisvenäläisen TpKK:n ylimääräisessä istunnossa. Istunnon päätyttyä Lenin menee hautaussaattuueen mukana Punaiselle torille, missä hän pitää lyhyen puheen J. M. Sverdlovin haudalla.
- Maaliskuu,  
18—23.* Lenin johtaa Venäjän kommunistisen (bolshevikkien) puolueen VIII edustajakokouksen työtä.

- Maaliskuu, 18.* Lenin pitää edustajakokouksessa avajaispuheen ja hänet valitaan edustajakokouksen puhemiehistöön; esittää Keskuskomitean toimintakertomuksen.
- Maaliskuu, 19.* Lenin tekee edustajakokouksen toisessa istunnossa alustuksen puolueen ohjelmasta ja pitää kolmannessa istunnossa siihen liittyvän loppupuheenvuoron.
- Maaliskuu, 20—21.* Lenin toimii puheenjohtajana edustajakokouksen ohjelmavaliokunnan istunnoissa.
- Maaliskuu, 21.* Lenin puhuu edustajakokouksen viidennessä (suljettussa) istunnossa sotilaallisesta kysymyksestä.
- Maaliskuu, 22.* Lenin lähettää edustajakokouksen toimeksiannosta radioteitse tervehdyksen Unkarin Neuvostotasavalalle.
- Maaliskuu, 23.* Lenin tekee edustajakokouksen kahdeksannessa istunnossa alustuksen maaseututyöstä; edustajakokous hyväksyy hänen laatimansa päätöslauselman suhtautumisesta keskivarakkaaseen talonpoikaistoon.  
Lenin valitaan Keskuskomitean jäseneksi; pitää puheen edustajakokouksen päättäjäistilaisuudessa.
- Maaliskuu, 20.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, missä käsitellään kysymyksiä: Bashkirian autonomisen Neuvostotasavallan muodostamisesta, maatalousspecialistien mobilisoinnista y.m.
- Maaliskuu, 25.* Lenin valitaan VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa VKP(b):n KK:n Poliittisen byroon jäseneksi.
- Maaliskuu, 27.* Lenin kirjoittaa artikkelin „Vastaus specialistin avoimeen kirjeeseen”.
- Maaliskuu, 30.* Lenin pitää Yleisvenäläisen TpKK:n istunnossa puheen M. I. Kalininin ehdokkuudesta Yleisvenäläisen TpKK:n puheenjohtajan toimeen.
- Maaliskuun loppu.* Lenin pitää 8 puhetta äänilevyihin tallennettaviksi.
- Huhtikuu, 1.* Lenin lähettää Yleisvenäläiselle erikoiskomissiolle puhelinsanomana siitä, että on ryhdyttävä kiireellisiin toimenpiteisiin kaikkien räjäyttämisen- ja rautateiden vahingoittamisyritysten tukahduttamiseksi.
- Huhtikuu, 3.* Lenin tekee Moskovan Neuvoston ylimääräisessä istunnossa selostuksen Neuvostotasavallan ulkopolitiittisesta ja sisäisestä tilanteesta; kirjoittaa päätöslausemaehdotuksen.

Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymyksiä: työläisten ja talonpoikien neuvostomiliisistä; elintarvikekuljetusten lisäämistä itäisiltä rautateiltä; valtionvalvonnan uudelleenjärjestelyä koskevaa dekreettiluonnosta.

- Huhtikuu, 8.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymyksiä: keskivarakkailla talonpojille annettavista huojenuksista kertakaikkisen vallankumouksellisen erikoisveron perinnän yhteydessä; rehu- ja elintarvikenormeista kuluttavissa kuvernementeissa y.m.
- Huhtikuu, 9.* Lenin allekirjoittaa Yleisvenäläisen TpKK:n vahvistaman dekreetin valtionvalvonnasta.
- Huhtikuu, 10.* Lenin kirjoittaa „Kirjeen Pietarin työläisille Itärintaman avustamisesta”.
- Huhtikuu, 11.* Lenin kirjoittaa „VKP(b):n Keskuskomitean teesit Itärintaman tilanteen johdosta”.
- Lenin tekee Yleisvenäläisen Ammattiliittojen Keskusneuvoston täysistunnossa alustuksen ammattiliittojen tehtävistä Itärintamaa varten suoritettavan mobilisaation yhteydessä.
- Huhtikuu, 13.* Lenin osallistuu VKP(b):n KK:n täysistunnon työhön.
- Lenin kirjoittaa alkulauseen Henri Guilbeaux'n kirjaseen: „Sosialismi ja syndikalismi Ranskassa sodan aikana”.
- Huhtikuu, 15.* Lenin kirjoittaa artikkelin „Kolmas Internationale ja sen paikka historiassa”.
- Lenin pitää puheen Moskovan ensimmäisten raskaan tykistön neuvostopääällikkökurssien juhlaistunnossa, missä kurssilaisille luovutetaan VKP(b):n Rogozhskin piirikomitean lippu.
- Huhtikuu, 16.* Lenin pitää Moskovan ratasolmun rautatieläisten konferenssissa puheen kaikkien voimien mobilisoinnista taisteluun Koltshakia vastaan.
- Huhtikuu, 17.* Lenin pitää Moskovan tehdaskomiteain ja ammattiliittojen konferenssissa puheen taistelusta Koltshakia vastaan.
- Lenin kirjoittaa jälkisanat kirjaseen „Neuvostovallan saavutuksia ja vaikeuksia”.
- Lenin pitää tervehdyspuheen opiskelijakommunistien I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa.

- Huhtikuu, 20.* Lenin kehottaa Etelärintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle lähettämässään sähkössä jouduttamaan Denikiniä vastaan suunnattuja sotatoimia Donetsin laakiolla.
- Huhtikuu, 21.* V. I. Lenin määrätään Puolustusneuvoston päätöksellä jäseneksi komissioon, jonka tehtävänä on tarkastaa, miten Punaisen Armeijan huoltoa hoitavassa Erikoiskomissiossa on järjestetty sotamateriaalien luettelointi.
- Huhtikuu, 25.* Lenin antaa Ukrainan rintaman komentajalle määräyksen valloittaa Taganrog.
- Huhtikuu, 27.* Lenin kirjoittaa tervehdyksen Baijerin Neuvostotasavallalle.
- Huhtikuu, 28.* Lenin johtaa Puolustusneuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymyksiä: ylimääräisestä mobilisatiosta Koltshakin hyökkäyksen yhteydessä; erikoistoimenpiteistä polttoainesten säästämiseksi y.m.
- Huhtikuu.* Lenin antaa Pietarin järjestöille osoitetussa kirjeessä ohjeen Pietarin työläisten lähettamisestä Donille ja Ukrainaan sekä teollisuuslaitosten työn järjestämisestä sodan tarpeita vastaavasti.
- Huhtikuun loppu.* Lenin kehottaa Ukrainan Kansankomissaarien Neuvoston puheenjohtajalle lähettämässään sähkössä valvomaan tiukasti eserrien toimia Ukrainan hallitusvirastoissa.
- Toukokuu, 1.* Lenin pitää kolme puhetta Punaisella torilla: kaksi puhetta toukokuun 1 päivän johdosta ja puheen Lobnoje mesto -korokkeelta Stepan Razinin muistomerkin paljastustilaisuudessa.
- Toukokuu, 3.* Lenin tekee Yleisvenäläisen TpKK:n agitaatiokurssien ja proletaarisen yliopiston opiskelijain kokouksessa selostuksen puolueen politiikasta keskivarakkaan talonpoikaiston suhteen.
- Toukokuu, 4.* Lenin osallistuu VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon työhön.
- Toukokuu, 5.* Lenin vaatii Ukrainan Neuvostohallitukselle lähettämässään sähkössä jouduttamaan sotilaallista apua Donetsin laakiolle.
- Lenin johtaa Puolustusneuvoston istuntoa, missä käsitellään kysymyksiä: neuvostovirastojen tarkastuksen yhteenvedoista ja toimenpiteistä virastojen

- henkilökunnan supistamiseksi, järjestyksen aikaansaamisesta sotatarvikkeiden kuljetuksissa y.m.
- Toukokuu, 6.* Lenin pitää tervehdyspuheen vapaan kansansivistystyön kysymyksille omistetussa I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa.
- Toukokuu, 8.* V. I. Lenin allekirjoittaa puolueen Keskuskomitean nimissä sähkeen Ukrainan Kansankomissaarien Neuvostolle Etelärintamalle annettavan sotilaallisen avun lisäämisestä.
- Toukokuu, 9.* V. I. Lenin lähettää puolueen KK:n nimessä Puolustusneuvoston valtuutetulle Kieviin ohjeen työläisten pikaisen mobilisaation järjestämisestä ja heidän lähettämisestään Etelärintamalle.
- Toukokuu, 11.* Lenin tekee korjauksia ja lisäyksiä Saksan työläisille ja vierasta työtä riistämättömille talonpojille osoitetun vetoomuksen luonnokseen.
- Toukokuu, 12.* Lenin vaatii V armeijan Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle lähettämässään sähkössä hyökkäyksen jouduttamista ja Koltshakista saavutetun voiton varmistamista.
- Toukokuu, 15.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymyksiä: piirien elintarvikehankintaelimistä, varojen myöntämisestä Shaturan ja Kashiran voimalaitosten rakentamiseen y.m.
- Toukokuu, 17.* Lenin johtaa Kansankomissaarien Neuvoston istuntoa, jossa käsitellään kysymyksiä: Valtion kustannusliikkeestä; maksuttomasta lasten ruokailusta y.m.  
Lenin johtaa Puolustusneuvoston istuntoa, jossa käsitellään Pietarissa valkokaartilaisten hyökkäyksen johdosta syntyntä tilannetta.
- Toukokuu, 19.* Lenin pitää vapaan kansansivistystyön kysymyksille omistetussa I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa puheen „Kansan petkuttamisesta vapauden ja tasa-arvoisuuden tunnuksilla”.
- Toukokuu, 20.* Vastaten J. V. Stalinin kahteen kirjelappuseen V. I. Lenin tiedottaa hänelle, mihin toimenpiteisiin on ryhdytty Pietarin auttamiseksi.
- Toukokuu, 25.* Lenin ottaa Punaisella torilla vastaan yleisen sotilasopetuksen järjestön työläisrykmenttien paraatin ja pitää niille puheen työätekevien yleisen sotilasopetuksen merkityksestä; pitää puheen yleisen soti-

- lasopetuksen järjestön paraatiin osallistuneille nuorille kommunisteille.
- Toukokuu, 27.* Lenin kirjoittaa artikkelin „Tervehdys Unkarin työläisille”.
- Toukokuu, 28.* Lenin kirjoittaa artikkelin „Bernin Internationalen sankarit”.
- Lenin vaatii Ukrainan Kansankomissaarien Neuvostolta kiireellisiä toimenpiteitä Etelärintaman auttamiseksi.
- Lenin kehottaa Ukrainan sota-asiaiden varakansankomissaarille osoittamassaan sähköessä lähettämään Harkovista työläisiä puolustamaan Luganskia.
- Toukokuu, 29.* Lenin vaatii Itärintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle Simbirskiin lähettämässään sähköessä jännittämään kaikki voimat Uralin vapauttamiseksi talveen mennessä.
- V. I. Lenin sähköittää J. V. Stalinille Pietariin, että on ryhdyttävä kiireellisiin toimenpiteisiin valkokaartilaiden Pietariin tekemän hyökkäyksen yhteydessä mahdollisten salaliittojen paljastamiseksi selustassa ja rintamalla.
- Toukokuu, 31.* „Pravdassa” julkaistaan V. I. Leninin ja F. E. Dzierżyńskin allekirjoittama väestölle osoitettu vetoamus: „Varokaa vakolijoi!”
- Toukokuu.* V. I. Lenin allekirjoittaa Venäjän, Ukrainan, Latvian, Eestin, Liettuan ja Valko-Venäjän Neuvostotasavaltojen sotilaallista yhtenäisyyttä ja liittoa koskevan ohjeen luonnoksen.
- Kesäkuu, 1.* Lenin osallistuu Keskuskomitean Poliittisen byroon istuntoon, missä käsitellään kysymystä Ukrainan armeijan muodostamisesta.
- Kesäkuu, 2.* Lenin osallistuu VKP(b):n KK:n Poliittisen byroon ja Organisaatiobyroon yhdistetyn istunnon työhön.
- Kesäkuu, 4.* V. I. Lenin pyytää J. V. Stalinille lähettämässään sähköessä jännittämään kaikki voimat nopeaa ja ratkaisevaa iskua varten Pietarin rintamalla.
- Kesäkuu, 6.* Lenin kehottaa Itärintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle Simbirskiin lähettämässään sähköessä ryhtymään kiireellisiin toimenpiteisiin silmälläpitäen Koltshakin mahdollista läpimurtoa Vjatkan suunnalla.

- Kesäkuu, 9.* Lenin antaa Tasavallan Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle määräyksen järjestää Itärintamalta apua Pietarille.
- Viimeistään kesäkuun 10 pnä.* Lenin kirjoittaa ehdotuksen VKP(b):n Keskuskomitean päätökseksi Pietarin rintamasta.
- Kesäkuu, 10.* Lenin osallistuu VKP(b):n KK:n Poliittisen byroon ja Organisaatiobyroon yhdistetyn istunnon työhön.
- Kesäkuu, 11.* Lenin antaa Tasavallan Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle määräyksen suorittaa tutkimus sen johdosta, miksi viivytetään vahvennusjoukkojen lähetystä Pietarin rintamalle.
- Kesäkuu, 14.* Lenin kehottaa Etelärintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle ja X armeijan Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle lähettämässään sähkössä jännittämään kaikki voimat Tsaritsynin hallussapitämiseksi. Lenin pitää puheen Moskovon konekiväärikurssien kurssilaisten joukkokokouksessa Liittojen talossa.
- Kesäkuu, 15.* Lenin osallistuu VKP(b):n KK:n Poliittisen byroon ja Organisaatiobyroon yhdistetyn istunnon työhön.
- Kesäkuu, 18.* Lenin lähettää X armeijan Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle osoitetussa sähkössä tervehdyksen punaisen Tsaritsynin puolustajille.
- Kesäkuu, 19.* Lenin johtaa Puolustusneuvoston istuntoa, missä käsitellään kysymyksiä: toimenpiteistä elintarvikearmeijan suurentamiseksi; Krasnaja Gorkan tapahtumien tutkimisesta.
- Kesäkuu, 23.* Lenin kirjoittaa alkulauseen kirjasena julkaistavaan puheeseen „Kansan petkuttamisesta vapauden ja tasa-arvoisuuden tunnuksilla”.
- Kesäkuu, 25.* Lenin kiittää Puolustusneuvoston nimissä V ja II armeijan sekä Turkestanin armeijan puna-armeijalaisia ja päällystä erikoisesta miehuullisuudesta ja tarmokkuudesta taisteluissa koltshakilaisia vastaan.
- Kesäkuu, 28.* Lenin lopettelee kirjasen „Suuri aloite (Työläisten sankaruudesta selustassa. „Kommunististen talkoiden’ johdosta)” kirjoittamista.
- Kesäkuu, 30.* Lenin allekirjoittaa Kansankomissaarien Neuvoston päätöksen, jolla keskisten kuvernementtien työläisille ja maaseutujärjestöille annetaan lupa suorittaa omintakeisesti viljanhankintoja Simbirskin kuvernementissa.

- V. I. Lenin tiedottaa J. V. Stalinille Denikinin joukkojen valloittaneen Jekaterinoslavin, tiedottaa myös Etelässä vallitsevasta vaikeasta patruunatilanteesta ja antaa määräyksen säästää patruunia sekä sotatarvikkeita.
- Heinäkuu, 1.* Itärintaman Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle lähettämässään sähkössä Lenin onnittelee Uralin vapauttajia — Permin ja Kungurin valloittaneita sankarillisia punaisia joukkoja.
- Heinäkuu, 3—4.* Lenin osallistuu VKP(b):n KK:n täysistunnon työhön. Täysistunto hyväksyy Leninin kirjoittaman ja puoluejärjestöille osoitetun kirjelmän: „Kaikki taiteluun Denikiniä vastaan!”
- Heinäkuu, 4.* Lenin tekee alustuksen nykytilanteesta ja Neuvostovalan lähimmistä tehtävistä Yleisvenäläisen TPKK:n, Moskovan työläisten ja puna-armeijalaisten edustajain Neuvoston, Yleisvenäläisen ammattiliittoneuvoston ja Moskovan tehdaskomiteain edustajien yhteisessä istunnossa.
- Heinäkuu, 11.* Lenin luennoi valtiosta Sverdlovin yliopistossa.
- Heinäkuu, 12.* Lenin selostaa tasavallan sisä- ja ulkopolitiittista tilannetta VKP(b):n Moskovan-järjestön konferenssissa.
- Heinäkuu, 14.* Lenin kirjoittaa artikkelin „III Internationalen tehtävistä (Ramsay MacDonald III Internationalesta)”.
- Heinäkuu, 15.* Lenin pitää puheen tasavallan ulko- ja sisäpolitiittisesta tilanteesta Hodynkan leirialueen puna-armeijalaisten konferenssissa.
- Heinäkuu, 20.* Lenin kirjoittaa „Vastauksen amerikkalaisen sanomalehtimiehen kysymyksiin”.
- Heinäkuu, 30.* Lenin pitää puheen elintarvike- ja sotatilanteesta Moskovan tehdaskomiteain, ammattiliittojen ja Moskovan työläisten keskusosuusliikkeen valtuutettujen konferenssissa.
- Heinäkuu, 31.* Lenin pitää puheen kansanvalistuksen ja sosialistisen kulttuurin työntekijäin I yleisvenäläisessä edustajakokouksessa.
- Heinäkuu.* Lenin kirjoittaa artikkelia „Lakeijanhuoneessa”. Artikkelin jäi keskeneräiseksi.
- Elokuu, 6.* Lenin pitää puheen puoluejaottomassa työläisten ja puna-armeijalaisten konferenssissa.



- Elokuu, 7—9.* Lenin antaa VKP(b):n Keskuskomitean Poliittisen byroon nimissä Tasavallan Vallankumoukselliselle sotaneuvostolle ja Ukrainan Kansankomissaarien Neuvostolle ohjeen, että vihollisen hyökkäykset Odessaa ja Kieviä vastaan on lyötävä takaisin.
- Elokuu, 19.* Lenin kirjoittaa kirjeen italialaisille sosialisteille Serratille ja Lazzarille.
- Elokuu, 24.* Lenin kirjoittaa „Kirjeen työläisille ja talonpojille Koltshakista saavutetun voiton johdosta”.
- Elokuu, 28.* Lenin kirjoittaa kirjeen englantilaiselle kommunistille Sylvia Pankhurstille.
- Elokuu, 29.* Lenin pitää Sverdlovin yliopistossa toisen luennon valtiosta.
- Elokuu.* Lenin kirjoittaa artikkelin „Vapaasta viljakaupasta”.
-

## SISÄLTÖ

Esipuhe .....	IX
<b>Maaliskuu — elokuu 1919</b>	
PIETARIN NEUVOSTON ISTUNTO MAALISKUUN 12 pnä 1919.....	1—20
1. SELOSTUS KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON SISÄ- JA ULKOPOLIITIKASTA. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i> .....	1
2. VASTAUS KYSYMYKSIIN.....	8
PIETARIN KUVERNEMENTIN MAATALOUSTYÖLÄISTEN I EDUS- TAJAKOKOUKSEN ISTUNTO MAALISKUUN 13 pnä 1919 .....	21—29
1. PUHE MAATALOUSTYÖLÄISTEN AMMATTILIITON PERUSTA- MISESTA .....	21
2. VASTAUS KYSYMYKSIIN.....	26
PUHE JOUKKOKOKOUKSESSA PIETARIN KANSANTALOLLA MAA- LISKUUN 13 pnä 1919. <i>Sanomalehtiselostus</i> .....	30—36
NEUVOSTOVALLAN SAAVUTUKSIA JA VAIKEUKSIA .....	37—71
Jälkisanat .....	70
J. M. SVERDLOVILLE OMISTETTU MUISTOPUHE YLEISVENÄLÄI- SEN TPKK:n YLIMÄÄRAISESSÄ ISTUNNOSSA MAALISKUUN 18 pnä 1919 .....	72—77
PUHE J. M. SVERDLOVIN HAUTAJAISISSA MAALISKUUN 18 pnä 1919. <i>Lehtimiehen muistiinpanoja</i> .....	78
VKP(b):n OHJELMALUONNOS .....	79—122
1. VKP:n ohjelman alustava luonnos .....	81
Proletariaatin diktatuurin perustehtävät Venäjällä .....	87
2. VKP(b):n ohjelmaluonnos .....	101
3. Lisäys ohjelman poliittiseen osaan .....	107
4. Katkelma ohjelman poliittisesta osasta .....	108
5. Kansallisuussuhteita koskeva ohjelmakohta .....	109
6. Lisäys kansallisuuskysymystä koskevan ohjelmakoh- dan lopulliseen luonnokseen .....	110

7. Johdanto sotilaallista alaa koskevaan ohjelmakohtaan	111
8. Oikeuslaitosta koskevan ohjelmakohdan ensimmäinen kappale	113
9. Kansanvalistuksen alaa koskeva ohjelmakohta	114
10. Uskonnollisia suhteita koskeva ohjelmakohta	116
11. Taloudellisen osan ohjelmakohdat	117
12. Agraarioloja koskeva ohjelmakohta	121
<b>VKP(b):n VIII EDUSTAJAKOKOUS MAALISKUUN 18—23 pñä 1919</b>	<b>123—207</b>
1. AVAJAISPUHE MAALISKUUN 18 pñä	125
2. KESKUSKOMITEAN TOIMINTAKERTOMUS MAALISKUUN 18 pñä	128
3. ALUSTUS PUOLUEEN OHJELMASTA MAALISKUUN 19 pñä	147
4. PUOLUEOHJELMAA KOSKEVAAN ALUSTUKSEEN LIITTYVA LOPPUPUHEENVUORO MAALISKUUN 19 pñä	169
5. EDUSTAJAKOKOUKSEN NIMISSÄ UNKARIN NEUVOSTOTASAVALLAN HALLITUKSELLE MAALISKUUN 22 pñä RADIOTEITSE LÄHETETTY TERVEHDYSSANOMA	180
6. ALUSTUS MAASEUTUTYÖSTÄ MAALISKUUN 23 pñä	181
7. PUHEENVUORO MAASEUTUTYÖTÄ KOSKEVAN ALUSTUKSEN JOHDOSTA KÄYDYN KESKUSTELUN LOPETTAMISEHDOTUSTA VASTAAN MAALISKUUN 23 pñä	199
8. PÄÄTÖSLAUSELMA SUHTAUTUMISESTA KESKIVARAKKAASEEN TALONPOIKAISTOON	200
9. PUHE EDUSTAJAKOKOUKSEN PÄÄTTÄJÄISTILAISUUDESSA MAALISKUUN 23 pñä	204
UNKARIN NEUVOSTOTASAVALLAN HALLITUKSELLE MAALISKUUN 22 pñä 1919 RADIOTEITSE LÄHETETTY TERVEHDYS	208
BELA KUNILLE MAALISKUUN 23 pñä 1919 LÄHETETYN RADIOSANOMAN TEKSTI	209
VASTAUS SPESIALISTIN AVOIMEEN KIRJEESEEN	210—214
M. I. KALINININ EHDOKKUUDESTA YLEISVENÄLÄISEN TPKK:n PUHEENJOHTAJAN TOIMEEN. <i>Puhe YTPKK:n XII istunnossa maaliskuun 30 pñä 1919</i>	215—218
AANILEVYIHIN TALLENNETTUJA PUHEITA	219—234
1. YLEISVENÄLÄISEN TOIMEENPANEVAN KESKUSKOMITEAN PUHEENJOHTAJAN TOVERI JAKOV MIHAILOVITSH SVERDLOVIN MUISTOLLE	221

2. III, KOMMUNISTINEN INTERNATIONALE.....	222
3. SELOSTUS BELA KUNIN KANSSA RADIOTEITSE KÄYDYISTÄ NEUVOTTELUISTA.....	224
4. VETOOMUS PUNAISELLE ARMEIJALLE .....	226
5. KESKIVARAKKAISTA TALONPOJISTA.....	228
6. MITÄ ON NEUVOSTOVALTA? .....	230
7. MITEN TYÖTÄTEKEVÄT VOIDAAN PELASTAA AINIAAKSI TILANHERROJEN JA KAPITALISTIEN SORROLTA .....	232
8. JUUTALAISVAINOSTA .....	233
PUHELINSANOMA YLEISVENÄLÄISELLE ERIKOISKOMISSIOLLE HUHTIKUUN 1 piltä 1919 .....	235
MOSKOVAN TYÖLÄISTEN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN EDUSTAJAIN NEUVOSTON YLIMÄÄRÄINEN TÄYSISTUNTO <i>huhtikuun 3 pñä 1919</i> .....	235—255
1. SELOSTUS NEUVOSTOTASAVALLAN ULKOPOLIITTISESTA JA SISÄISESTÄ TILANTEESTA .....	236
2. PÄÄTÖSLAUSELMA NEUVOSTOTASAVALLAN ULKOPOLIIT- TISTA JA SISAISTA TILANNETTA KOSKEVAN SELOSTUKSEN JOHDOSTA .....	253
KIRJE PIETARIN TYÖLÄISILLE ITÄRINTAMAN AVUSTAMISESTA. <i>Pietarilaisille työläistovereille</i> .....	256
VKP(b):n KESKUSKOMITEAN TEESIT ITÄRINTAMAN TILANTEEN JOHDOSTA .....	257—260
YLEISVENÄLÄISEN AMMATTILIITTOJEN KESKUSNEUVOSTON TÄYS- ISTUNTO <i>huhtikuun 11 pñä 1919</i> .....	261—281
1. ALUSTUS AMMATTILIITTOJEN TEHTÄVISTÄ ITÄRINTAMAA VARTEN SUORITETTAVAN MOBILISAATION YHTEYDESSÄ .....	263
2. VASTAUS TULAN LAKON JOHDOSTA ESITETTYYN KYSYMYK- SEEN .....	276
3. ALUSTUKSEEN LIITTYVÄ LOPPUPUHEENVUORO .....	278
ALKULAUSE HENRI GUILBEAUX'n KIRJASEEN: „SOSIALISMI JA SYNDIKALISMI RANSKASSA SODAN AIKANA” .....	282—283
PUHE MOSKOVAN ENSIMMAISILLA NEUVOSTOPAALLIKKOKURS- SEILLA HUHTIKUUN 15 pñä 1919. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i> .....	284
KOLMAS INTERNATIONALE JA SEN PAIKKA HISTORIASSA .....	285—293
PUHE MOSKOVAN RATASOLMUN RAUTATIELÄISTEN KONFERENS- SISSA HUHTIKUUN 16 pñä 1919 .....	294—299

PUHE TAISTELUSTA KOLTSHAKIA VASTAAN, PIDETTY MOSKOVAN TEHDASKOMITEAIN JA AMMATTILIITTOJEN KONFERENSSISSA HUHTIKUUN 17 pnä 1919. <i>Sanomalehtiselostus</i> .....	300—303
PUHE OPISKELIJAKOMMUNISTIEN I YLEISVENÄLÄISESSÄ EDUSTAJAKOKOUKSESSA HUHTIKUUN 17 pnä 1919 .....	304
TERVEHDYS BAIJERIN NEUVOSTOTASAVALLALLE .....	305—306
SÄHKE UKRAINAN KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTON PUHEEHJOHTAJALLE.....	307
KOLME PUNAISELLA TORILLA TOUKOKUUN 1 pnä 1919 PIDETTYÄ PUHETTA. <i>Lehtimiehen muistiinpanoja</i> .....	308—312
1.....	308
2.....	310
3. STEPAN RAZININ MUISTOMERKIN PALJASTUSTILAISUUDESSA LOBNOJE MESTO-KOROKKEELTA PIDETTY PUHE .....	311
VAPAAN KANSANSIVISTYSTYÖN KYSYMYKSILLE OMISTETTU I YLEISVENÄLÄINEN EDUSTAJAKOKOUS toukokuun 6—19 pnä 1919 .....	313—356
1. TERVEHDYSPUHE TOUKOKUUN 6 pnä.....	315
2. PUHE KANSAN PETKUTTAMISESTA VAPAUDEN JA TASAARVOISUUDEN TUNNUKSILLA, PIDETTY TOUKOKUUN 19 pnä .....	319
I.....	320
II.....	326
III.....	331
IV.....	337
V.....	350
ALKULAUSE KIRJASENA JULKAISTUUN PUHEESEEN „KANSAN PETKUTTAMISESTA VAPAUDEN JA TASA-ARVOISUUDEN TUNNUKSILLA” .....	357—361
SÄHKE UKRAINAN KANSANKOMISSAARIEN NEUVOSTOLLE .....	362
LISÄYS SAKSAN TYÖLÄISILLE JA VIERASTA TYÖTÄ RIISTAMÄTTÖMILLE TALONPOJILLE OSOITETUN VETOOMUKSEN LUONNOKSEEN .....	363—364
SÄHKE J. V. STALINILLE 20. V. 1919.....	365
PUHE YLEISEN SOTILASOPETUKSEN JUHLASSA TOUKOKUUN 25 pnä 1919. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i> .....	366
TERVEHDYS UNKARIN TYÖLÄISILLE.....	367—371
BERNIN INTERNATIONALEN SANKARIT.....	372—380
SÄHKE J. V. STALINILLE <i>toukokuun 29 pttä 1919</i> .....	381
VAROKAA VAKOILIJOITA! .....	382

LUONNOS KESKUSKOMITEAN OHJEEKSI SOTILAALLISESTA YHTENÄISYYDESTÄ .....	383—384
SÄHKÖ J. V. STALINILLE <i>kesäkuun 4 pltä 1919</i> .....	385
EHDOTUS VKP(b):n KESKUSKOMITEAN PÄÄTÖKSEKSI PIETARIN RINTAMASTA .....	386
SUURI ALOITE ( <i>Työläisten sankaruudesta selustassa. „Kommunististen talkoiden” johdosta</i> ) .....	387—412
SÄHKÖ J. V. STALINILLE <i>kesäkuun 30 pltä 1919</i> .....	413
KAIKKI TAISTELUUN DENIKINIA VASTAAN! ( <i>VKP(b):n Keskuskomitean kirjelmä puoluejärjestöille</i> ) .....	414—432
Ajankohdan päätehtävä .....	415
Totuuden selittäminen kansalle Koltshakista ja Denikinistä .....	416
Työ mobilisointien keskuudessa .....	417
Työ rintamakarkurien keskuudessa .....	418
Suoranainen apu armeijalle .....	419
Ei-sotilaallisen työn supistaminen .....	420
Työ rintamavyöhykkeellä .....	423
Suhde sotilasspesialisteihin .....	425
Taistelu vastavallankumousta vastaan selustassa .....	428
Koko väestön mobilisointi työhön sodan hyväksi .....	431
„Työnteko vallankumoukselliseen tapaan” .....	432
NYKYTILANTEESTA JA NEUVOSTOVALLAN LÄHIMMISTÄ TEHTÄVISTÄ. <i>Alustus Yleisvenäläisen TpKK:n, Moskovan työläisten ja puna-armeijalaisten edustajain Neuvoston, Yleisvenäläisen ammattiliittoneuvoston ja Moskovan tehdaskomiteain edustajien yhteisessä istunnossa heinäkuun 4 pñä 1919</i> .....	433—446
VALTIOSTA. <i>Luento Sverdlovin yliopistossa heinäkuun 11 pñä 1919</i> .....	447—465
SELOSTUS TASAVALLAN SISÄ- JA ULKOPOLIITTISESTA TILANTEESTA VKP(b):n MOSKOVAN-JÄRJESTÖN KONFERENSSISSA HEINÄKUUN 12 pñä 1919. <i>Sanomalehtiselustus</i> .....	466—470
III INTERNATIONALEN TEHTÄVISTÄ ( <i>Ramsay MacDonald III Internationalesta</i> ) .....	471—489
I .....	474
II .....	475
III .....	477
IV .....	481

V.....	484
VI.....	487
PUHE ULKO- JA SISÄPOLIITTISESTA TILANTEESTA HODYNKAN LEIRIALUEEN PUNA-ARMEIJALAISTEN KONFERENSSISSA HEINÄKUUN 15 p:nä 1919. <i>Lyhyt sanomalehtiselostus</i> .....	490—491
VASTAUS AMERIKKALAISEN SANOMALEHTIMIEHEN KYSYMYKSIIN	492—496
PUHE ELINTARVIKE- JA SOTATILANTEESTA MOSKOVAN TEHDASKOMITEAIN, AMMATTILIITTOJEN JA MOSKOVAN TYÖLÄISTEN KESKUSOSUUSLIIKKEEN VALTUUTETTUIEN KONFERENSSISSA HEINÄKUUN 30 p:nä 1919	497—508
PUHE KANSANVALISTUKSEN JA SOSIALISTISEN KULTTUURIN TYÖNTEKIJÄIN I YLEISVENALAISESSA EDUSTAJAKOKOUKSESSA HEINÄKUUN 31 p:nä 1919	509—516
LAKEIJANHUONEESSA	517—523
I .....	517
II.....	519
PUHE PUOLUEJAOTTOMASSA TYÖLÄISTEN JA PUNA-ARMEIJALAISTEN KONFERENSSISSA ELOKUUN 6 p:nä 1919. <i>Lehtimiehen muistilinpanoja</i>	524—527
Ensimmäinen variantti .....	524
Toinen variantti .....	525
TOVEREILLE SERRATILLE JA LAZZARILLE	528
KIRJE TYÖLÄISILLE JA TALONPOJILLE KOLTSHAKISTA SAAVUTETUN VOITON JOHDOSTA	529—537
KIRJE SYLVIA PANKHURSTILLE	538—544
VAPAASTA VILJAKAUPASTA	545—548
Voiton perusehto .....	545
Varma tie voittoon .....	546
Mitä on viljakaupan vapaus? .....	548
<i>Huomautuksia</i>	549—566
<i>Tietoja V. I. Leninin elämästä ja toiminnasta</i>	567—577

## KUVAT

Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Agraarioloja koskeva ohjelmakohta”.— 1919	120—121
Ensimmäinen sivu V. I. Leninin käsikirjoituksesta „Suuri aloite”.— Kesäkuun 28 p:nä 1919	388—389

## LUKIJALLE

*Vieraskielisen kirjallisuuden kustannusliike pyytää lukijoita esittämään mielipiteensä tämän kirjan suomennoksen laadusta ja kirjan asusta. Kustannusliike on kiitollinen myös muista ehdotuksista ja toivomuksista.*

*Osoitteemme:*

*Zubovski bulvar, 21  
Moskova Neuvostoliitto.*